

**Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Військовий інститут
Центр розробки Доктрини застосування Збройних Сил
Французької Республіки**

**Université Nationale Taras Chevtchenko de Kiev
Institut Militaire
Centre de Doctrine d'Emploi des Forces**

**УКРАЇНСЬКО - ФРАНЦУЗЬКО - АНГЛІЙСЬКИЙ
МІЖВИДОВИЙ СЛОВНИК
З ТАКТИКИ ТА ЛОГІСТИКИ**

**DICTIONNAIRE INTERARMEES DE TERMES
TACTIQUES ET LOGISTIQUES
UKRAINIEN - FRANÇAIS - ANGLAIS**

2007

ББК 68.7я2

У45

**Українсько-французько-англійський міжвидовий словник з
У45 тактики та логістики. Dictionnaire interarmées de termes tactiques et
logistiques ukrainien-français-anglais:** [в 2-х т.] / Київ. нац. ун-т
ім. Тараса Шевченка, Військовий ін-т, Центр розробки Доктрини
застосування Збройних Сил Французької Республіки; [за ред.
В.В. Балабіна та Р. Гардера].— К.: Логос, 2007.— 651 с.

ISBN 978-966-581-987-5

T.V.1.— 313 с.— ISBN 978-966-581-988-2

Словник нараховує понад 3000 технічних, тактичних та логістичних термінів зі сфер командування, планування, проведення операцій й спільних навчань, операцій з підтримки миру, врегулювання криз, тактичного та тилового забезпечення тощо.

Розрахований на широке коло фахівців з міжнародних відносин, органів управління та логістики, перекладачів.

ББК 68.7я2

Ce travail présente un ensemble de 3000 termes et de leurs définitions adaptées dans les domaines techniques, tactiques et logistiques.

Il est destiné en outre aux chercheurs universitaires, experts civils, journalistes, traducteurs, ainsi qu'à tous ceux qui s'intéressent aux domaines touchant au commandement, à l'exécution et la conduite d'opérations et d'exercices conjoints, d'opérations de soutien de la paix ou encore d'opérations de réponses aux crises.

Українсько-французький військово-термінологічний та редакційно- видавничий комітет

Від України:

Балабін В.В. - (співголова), кандидат філологічних наук, доцент, генерал-майор;

Ольховой І.О. - кандидат географічних наук, полковник;

Акульшин О.В. - капітан;

Білан М.Б. - капітан;

Ткаченко О.О. - кандидат філологічних наук;

Савчук І.В. - кандидат географічних наук.

Від Франції:

Гардер Р. - (співголова), підполковник;

Де Бушерон М. - капітан 1 рангу;

Берне П. - полковник;

Кальвеш О. - підполковник;

Даргелос Р. - лейтенант;

Флербе Ж. - лейтенант.

ISBN 978-966-581-987-5
ISBN 978-966-581-988-2 (T.V.1)

© Українсько-французький військово-термінологічний
та редакційно-видавничий комітет, 2007

ПЕРЕДМОВА

Перше видання «Українсько-французько-англійського міжвидового словника з тактики та логістики» є результатом спільної роботи українсько-французького військово-термінологічного та редакційно-видавничого комітету (далі Комітет). Видання словника є черговим кроком до систематизації, стандартизації та уніфікації українських військових термінів та понять. Метою словника є подальше покращення взаємосумісності та взаєморозуміння між штабами та органами управління ЗС Французької Республіки та України.

Словник нараховує понад 3000 технічних, тактичних та логістичних термінів зі сфер командування, планування, проведення операцій й спільних навчань, операцій з підтримки миру, врегулювання криз, тактичного та тилового забезпечення тощо.

Реєстрові статті словника відібрано експертами Комітету з різноманітних відкритих національних та міжнародних джерел. Англійські терміни наведені з метою порівняння та співставлення понять та не завжди повною мірою відповідають українським термінологічним відповідникам.

Словник не охоплює всього корпусу термінів, які на даний момент використовуються у Французькій Республіці, Україні, НАТО чи інших європейських країнах. Термінологічний корпус даного словника буде доповнений та розширений, відповідно до вимог та побажань, під час роботи над наступними виданнями.

Проте, Комітет сподівається, що даний словник буде внеском у процес покращення співробітництва між Збройними Силами України та Французької Республіки, євроатлантичними країнами в галузях тактики та логістики.

Комітет висловлює глибоку вдячність Міністерству закордонних справ Французької Республіки (відділ військового співробітництва та оборони) за фінансову підтримку, а також Військовій місії при Посольстві Французької Республіки в Україні за надання технічної допомоги під час підготовки та

видання словника, Директору Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони України генерал-майору, доктору технічних наук, професору М.І. НАУМЕНКУ, підполковнику П. ГОТЬЄ, капітану II рангу Ж. МАЛЕЖАКУ, капітану II рангу А. ВІЛЕРУ, пані А. ФОРСЕНЕЙХНЕР за сприяння у підготовці цього видання.

Авторські права захищено. Будь-яке незаконне копіювання або відтворення результатів даної роботи, без попереднього погодження із співголовами Комітету, якими б засобами це не здійснювалося (графічними, електронними, механічними, а також ксерокопіювання, запис чи системи збереження та відтворення даних) заборонено та переслідується законом.

Продаж або відтворення даного продукту в комерційних цілях заборонено. Словник може бути використаний в навчальних цілях за умов посилання на колективного автора (українсько-французький військово-термінологічний та редакційно-видавничий комітет).

Пропозиції та побажання просимо направляти за електронними адресами: balabin@mil.univ.kiev.ua, rgarderes@wanadoo.fr.

Українсько-французький
військово-термінологічний
та редакційно-видавничий комітет

ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ СЛОВНИКОМ

СТРУКТУРА СЛОВНИКА

Словник складається з двох томів. Французька є вихідною мовою для тому IV.1, IV.2, а українська - для тому V.1 та V.2. Реєстрові статті словника відібрано експертами Комітету з різноманітних відкритих національних та міжнародних джерел. Англійські терміни наведені з метою порівняння та співставлення понять та не завжди повною мірою відповідають українським термінологічним відповідникам.

СЛОВАРНА СТАТТЯ

Основною одиницею словника є словарна стаття. Кожна словарна стаття складається з: **(a)** заголовку словарної статті, **(b)** тлумачення терміну, **(c)** посилання (при необхідності), **(d)** джерела:

(a)► дії у відповідь

(b)► Дія, військова чи ні, щодо покарання діячів агресії проти наших інтересів. Можливі заходи мають бути адаптовані до умов і рівня загрози, який противник може надати у відповідь.

Пов'язаний термін: удар у відповідь. ◀..... **(c)**

(d)► Джерело: ФР

(a) ЗАГОЛОВОК СЛОВАРНОЇ СТАТТІ

Заголовок словарної статті складається з терміна, визначення якого розкривається в тлумаченні. Термін виділяється жирним шрифтом та має інший розмір ніж шрифт, яким набрано тлумачення. Заголовок відтворений вихідною мовою, відповідно до частини, в якій він знаходиться. Коли заголовок складається з багатьох слів, він розташовується в алфавітному покажчику відповідно до літери, з якої починається перше слово.

(b) ТЛУМАЧЕННЯ ТЕРМІНУ

Тлумачення складається з: **(a)** визначення терміна вихідною мовою, що розташовується одразу під заголовком словарної статті та має розмір шрифту менший ніж у заголовку словарної статті, **(b)** з правого боку, в інших колонках, розташовані заголовки словарних статей та їх тлумачення іншими мовами.

Якщо термін є багатозначним, кожне визначення нумерується, а основне значення наводиться першим. При перекладі терміна іноді надаються додаткові тлумачення, які розташовуються після заголовку словарної статті та нумеруються.

Наприклад:

контрольний пункт

point de contrôle

checkpoint

1- Місце, на якому

1- Endroit où la circulation

1- A place where military

здійснюється контроль за дорожнім рухом та рухом пішоходів з метою виконання ними всіх необхідних правил.

2- Наперед визначене місце, яке використовується у якості засобу контролю за пересуванням підрозділів, пункту корегування стрільби та орієнтира на місцевості.

3- Точка влучання; середня точка влучання.

4- Географічний пункт на місцевості або на морі, з якого, за допомогою електронних систем або шляхом спостереження, можна визначити місце розташування літака у повітрі.

Джерело: ФР

routière contrôle la circulation automobile ou celle des piétons dans le but d'appliquer les mesures, lois, consignes et règlements qui s'y rapportent.

2- Point déterminé d'avance au sol et utilisé comme moyen de contrôle du mouvement des troupes, comme point de réglage pour un tir ou comme repère d'un emplacement.

3- Centre d'impact; Point moyen d'un tir.

4- Position géographique, sur terre ou sur mer, au-dessus de laquelle la position d'un aéronef en vol peut être déterminée par observation ou par des moyens électroniques.

Source : FRA

police check vehicular or pedestrian traffic in order to enforce circulation control measures and other laws, orders, and regulations.

2- A predetermined point on the surface of the Earth used as a means of controlling movement, a registration target for fire adjustment, or reference for location.

3- Center of impact; a burst center.

4- Geographical location on land or water above which the position of an aircraft in flight may be determined by observation or by electrical means.

Source : FRA

У разі, коли термін має декілька визначень, але українською мовою має тільки один переклад, кожне визначення виділяється жирним шрифтом, а тлумачення нумеруються.

Наприклад:

контрбатарейний вогонь

1- Стрільба для руйнування або нейтралізації систем озброєння, що ведуть вогонь з закритих позицій.

Джерело: ФР

contrebatterie

1- Tir effectué dans le but de détruire ou de neutraliser des systèmes d'armes à tir indirect.

Source : FRA

counterbattery fire

1- Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing indirect fire weapon systems.

Source : FRA

tir de contrebatterie

2- Стрільба непрямым наведенням, що виконується з метою знищення або нейтралізації систем озброєння.

Джерело: ФР

2- Tir effectué dans le but de détruire ou de neutraliser des systèmes d'armes à tir indirect.

Source : FRA

2- Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing indirect fire weapon systems.

Source : FRA

Деякі тлумачення складаються з багатьох частин і позначаються літерами **а-**, **б-**, **в-**... тощо.

Наприклад:

контратакувати

Відповідати наступом з метою:
а- знищити противника, що розпочав атаку, або як мінімум зупинити його задля нанесення йому втрат та зниження його морального духу;
б- відновити цілісність бойових порядків задля знищення або, як мінімум, витіснення противника.

Джерело: ФР

contre-attaquer

Réagir offensivement dans le but:
а- soit de détruire un ennemi engagé dans une attaque, au minimum de l'arrêter en lui infligeant des pertes et en reprenant sur lui l'ascendant moral;
б- soit de rétablir l'intégrité d'un dispositif en détruisant ou, au minimum, en chassant l'ennemi qui s'y est engagé.

Source : FRA

counterattack (to)

To react in an offensive way in order to:
а- either destroy an enemy committed in an attack, stop him at least while inflicting losses and regaining psychological advantage on him;
б- or restoring the integrity of a disposition by destroying or, at least, driving out the enemy committed in it.

Source : FRA

(c) Посилання

Посилання розташовуються одразу після тлумачення та виділяються курсивом. Типи посилань, що використовуються у словнику:

Пов'язані терміни - посилання на синонім даного терміна, який знаходиться у словнику.

Наприклад:

фронтальний наступ (удар)	attaque frontale	frontal attack
Наступальний маневр, протягом якого головний удар здійснюється по фронту сил противника. <i>Пов'язаний термін:</i> флангова атака. <small>Джерело: ФР</small>	Manoeuvre offensive au cours de laquelle l'effort principal s'exerce contre le front des forces adverses. <i>Terme connexe:</i> attaque de flanc. <small>Source : FRA</small>	An offensive manoeuvre in which the main action is directed against the front of the enemy forces. <i>Related term:</i> flanking attack. <small>Source : FRA</small>

В окремих випадках до основного тлумачення може бути надана примітка. Вона розташовується після посилань через абзац.

Наприклад:

очищення маршруту	dépollution le long d'un itinéraire	route clearance
В наземних операціях, виявлення, а у випадку виявлення, ідентифікація, маркування та нейтралізація, знищення чи ліквідація мін або інших вибухонебезпечних боєприпасів, саморобних вибухових пристроїв та мін-пасток, які заважають просуванню по визначеному маршруту, для проведення військової операції з найменшими ризиками. <i>Примітка:</i> очищення маршруту зазвичай виконується військовими підрозділами. <small>Джерело: ФР</small>	En opérations terrestres, la détection et, en cas de découverte, l'identification, le marquage et la neutralisation, la destruction ou l'enlèvement des mines ou autres munitions explosives, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges qui menacent un itinéraire déterminé, afin de permettre la poursuite d'une opération militaire à moindres risques. <i>Note :</i> la dépollution le long d'itinéraire est normalement conduite par des unités militaires. <small>Source : FRA</small>	In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps threatening a defined route to allow a military operation to continue with reduced risk. <i>Note:</i> route clearance is normally conducted by military units. <small>Source : FRA</small>

(d) Джерело

Кожна словарна стаття закінчується посиланням на джерело. Більшість статей мають такі посилання: ФР, УКР, НАТО.

ПУНКТУАЦІЯ

Пунктуація, що притаманна вихідній мові, не повинна обов'язково відтворюватися мовою перекладу; кожна мова, в кожній конкретній галузі, має свої власні правила написання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Англо-російсько-український словник науково-технічної термінології//English-Russian- Ukrainian dictionary of scientific and technical terminology : Близько 22 000 термінів / С.М. Андреев (уклад.). – Х. : Факт, 1999. –703с.
2. Англо-русский военный словарь: около 70 000 терминов / Г.А. Судзиловский, В.М. Полухин, В.Н. Шевчук и др. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Воениздат, 1987. – Т.1 (А-Л). – 655 с. – Т.2 (М-Z). – 688 с.
3. Балла М.І. Новий англо-український словник. – Понад 70 000 слів. – К.: Чумацький Шлях, 2000. – 700 с.
4. Біла Книга 2006: оборона політика України. – К., 2007. – 95 с.
5. Біла книга України 2005: оборонна політика України. – К., 2006. – 134 с.
6. Бурячок А., Демський М., Якимович Б. Російсько-український словник для військовиків. – К.: Варта, 1995. – 384 с.
7. Головащук С.І. Російсько-український словник сталих словосполучень. – К.: Наук. думка, 2001. – 640 с.
8. Новий тлумачний словник української мови: У 4 т. / Уклад.: В. Яременко, О. Сліпушко. – К.: Аконіт, 1998. - т. 1. - 910 с.
9. Попов Є.Ф., Балла М.І. Великий українсько-англійський словник. – Понад 150 000 слів та словосполучень. – К.: Чумацький Шлях, 2001. – 643 с.
10. Російсько-український словник наукової термінології: Біологія. Хімія. Медицина / С.П.Вассер, І.О.Дудка, В.І.Єрмоленко та ін. – К.: Наук. думка, 1996. – 661 с.
11. Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / В.В.Гейченко, В.М.Завірюхіна, О.О.Зеленюк та ін. – К.: Наук. думка, 1998. – 892 с.
12. Російсько-українсько-англійський військовий словник: Близько 20000 слів / Уклад.: В.Я. Карачун, І.А. Черненко, С.М. Чиж, О.О. Карачун. – К.: Техніка, 2001. – 750 с.
13. Словник основних термінів та скорочень, які використовуються в НАТО. – К.: МП Леся, 2004. – 568 с.
14. Словник синонімів української мови: В 2 т. / А.А.Бурячок, Г.М.Гнатюк, С.І.Головащук та ін. – К.: Наук. думка, 1999-2000. – Т.1. – 1040 с. – Т.2. – 960 с.
15. Dictionnaire Français-Russe, par K. Guanchina, septième édition, Moscou – édition 1977.
16. Glossaire des Opérations de Paix; Organisation des nations Unies, New-York – édition 2001.
17. Le Petit Robert, Dictionnaires Le Robert – Paris, édition mise à jour de juin 2006, pour le français.
18. Lexicon for Arms Control, Disarmament and Confidence-Building ; Organisation des Nations Unies, Genève - édition 2001.
19. The Concise Oxford Dictionary, par J. Pearsall, onzième édition, Oxford University Press édition 2003, pour l'anglais.
20. TTA 106 T1, Manuel d'emploi de termes, sigles et signes conventionnels militaires, Version 05, CDEF / DEO – Paris, édition Juin 2006.

DICTIONNAIRE INTERARMÉES DE TERMES TACTIQUES ET LOGISTIQUES UKRAINIEN - FRANÇAIS - ANGLAIS

Ce dictionnaire militaire trilingue présente un ensemble très complet de termes et de leurs définitions adaptées dans les domaines spécifiquement tactiques, logistiques et techniques. Ces termes et définitions tant terrestres qu'interarmées portent essentiellement sur les domaines de l'engagement des forces au niveau tactique mais aussi sur celui de la logistique et des moyens techniques du même niveau d'engagement. Les aspects tactiques, techniques et logistiques des opérations article 5, des opérations de soutien de la paix et des opérations de réponse aux crises sont aussi présentés dans cet ouvrage.

L'ouvrage a été établi à l'intention des instances militaires interarmées de commandement françaises et ukrainiennes. Il s'adresse également aux centres militaires de formation et d'enseignement tactiques, logistiques et techniques. Il est destiné en outre aux chercheurs universitaires, experts civils, journalistes, traducteurs, ainsi qu'à tous ceux qui s'intéressent aux domaines tactiques, techniques et logistiques des forces armées.

Sous la direction du général commandant le Centre de doctrine d'emploi des forces.

Comité de rédaction

France : capitaine de vaisseau M. du Boucheron, colonel P. Berne, lieutenant-colonel R. Gardères (Président).

Ukraine : générale-major Victor Balabin (Président).

Groupe conjoint de rédaction

France : lieutenant-colonel R. Gardères, lieutenant-colonel O. Calvez, enseigne de Vaisseau de 1ère classe R. Dargelosse, Lieutenant G. Fleurbaey.

Ukraine : colonel Igor Olkhovoy, capitaine Alexis Akoulchin, capitaine Maksim Bilan, Alexis Tkachenko, Ivan Savchuk.

Remerciements

France : lieutenant-colonel P. Gauthier, capitaine de frégate G. Maléjac, commissaire en chef de la marine A. Willer, Mademoiselle A. Forsteneichner.

Ukraine : Directeur du Département d'éducation militaire et des sciences du Ministère de la Défense de l'Ukraine Générale-major Naumenko M.

Le Comité de rédaction tient à remercier plus particulièrement le ministère des Affaires Etrangères (Direction de la Coopération Militaire et de Défense) pour son soutien financier ainsi que l'ensemble du personnel du Poste militaire près l'Ambassade de France de Kiev pour son assistance logistique dans la préparation et la réalisation de cet ouvrage.

Avertissement et droits de reproduction

Les articles de ce dictionnaire ont été établis à partir de différentes sources nationales ou internationales par les experts du Groupe conjoint de rédaction France - Ukraine.

Les articles de la partie OTAN suivent au plus près la terminologie en usage au sein de l'Alliance, sans nécessairement correspondre à une position commune. Par ailleurs, les articles n'engagent pas formellement ni la France ni l'Ukraine.

Tous droits réservés. Toute copie ou reproduction de cet ouvrage couvert par les droits de la propriété intellectuelle y afférant, par quelque moyen que ce soit (graphique, électronique, mécanique, y compris la photocopie, l'enregistrement, ou les systèmes de sauvegarde ou de récupération de données) sans l'autorisation préalable des présidents du Comité conjoint de rédaction, est interdite.

La vente ou la reproduction à des fins commerciales est interdite. Des extraits peuvent en être tirés à des fins pédagogiques ou d'illustration sous réserve que soit mentionné l'auteur (Le comité Franco - Ukrainien de terminologie militaire et de rédaction).

AVANT-PROPOS

La première édition du « *Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques (UKR-FRA-GBR)* » est le fruit du travail commun d'un Comité conjoint de rédaction issu du Groupe de Coopération franco-ukrainien de Terminologie Militaire. Ce travail a été jugé nécessaire pour une meilleure compréhension mutuelle, propre à favoriser la coopération entre nos deux pays et, plus largement, avec les membres ou partenaires de l'Alliance Atlantique dans des domaines spécifiquement techniques, tactiques et logistiques. De façon plus restreinte, il traite de domaines touchant au commandement, à l'exécution et la conduite d'opérations et d'exercices conjoints, d'opérations de soutien de la paix ou encore d'opérations de réponses aux crises. Le choix des entrées s'est fait en fonction de leur importance et de leur fréquence d'emploi.

Le fond terminologique de cette première édition du dictionnaire sera mis à jour et élargi, en fonction des besoins ou souhaits, au fil des éditions ultérieures.

Deuxième publication du Groupe conjoint franco-ukrainien de terminologie militaire après l'édition en 2006 du « *Dictionnaire des Relations Internationales, de Stratégie et de Sécurité (UKR-FRA-GBR)* », cet ouvrage traite plus spécifiquement des domaines tactiques, techniques et de la logistique. Il vise à conjuguer une démarche purement lexicographique de ces domaines entre la France et l'Ukraine et le caractère normalisateur des publications, des mêmes domaines, interalliées.

Les entrées, et leurs définitions attachées, retenues reflètent l'évolution la plus récente de la tactique et de la logistique générale militaire de nos deux pays ainsi que de celles d'autres pays, partenaires ou non, de l'Alliance Atlantique. Les termes très spécialisés, compris uniquement d'un cercle très restreint d'experts, ont été écartés. Ce dictionnaire est conçu à des fins pratiques et intéressera un vaste lectorat tant militaire que civil.

L'ouvrage contient essentiellement des termes et définitions touchant à l'élaboration et à la mise en œuvre de la tactique et de la logistique militaires de nos deux pays et de ceux d'autres pays européens partenaires ou non de l'Alliance. Dans un certain nombre de cas pour une même entrée, lorsque les concepts tactiques ou logistiques nationaux de ces domaines sont différents, il a été jugé nécessaire par le Comité de rédaction de présenter dans un souci de parfaite compréhension, plusieurs définitions et leurs sources nationales. Sont présentés aussi dans ce dictionnaire quelques termes essentiels portant sur les domaines de la stratégie générale militaire, ainsi que ceux plus spécifiques, des aspects tactiques et logistiques des opérations de soutien à la paix et des opérations de réponses aux crises.

Les articles proposés dans ce dictionnaire s'appuient, autant que possible, sur des documents faisant autorité en matière de terminologie technique, tactique et logistique française et ukrainienne tels le Manuel français d'emploi de termes et sigles conventionnels (TTA 106. V.06) ou (Біла Книга 2006: оборона політика України. – К., 2007. – 95 с.), comme sur certaines publications de normalisation tel que le Glossaire OTAN de termes et définitions (AAP-6).

La présente édition ne prétend pas bien sûr englober la totalité des termes actuellement en usage au sein de nos deux pays, de l'OTAN ou encore d'autres pays européens dans les domaines retenus. Cependant, le Comité conjoint franco-ukrainien de rédaction n'en espère pas moins qu'elle contribuera à favoriser la compréhension mutuelle et la coopération entre la France et l'Ukraine ou encore d'autres pays de l'Alliance dans les domaines tactiques et logistiques.

Le comité Franco-Ukrainien
de terminologie militaire et de rédaction

GUIDE DU REDACTEUR

Nonobstant la complexité inhérente à ce type d'ouvrage, le « *Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques (UKR-FRA-GBR)* » vise à présenter les articles de façon aussi claire et concise que possible. Le dictionnaire respecte les usages rédactionnels - notamment orthographiques - en vigueur à l'OTAN. Les abréviations ont été évitées autant que possible, tant dans les entrées que dans les définitions ; cela dit, le lecteur trouvera quelques abréviations, estimées indispensables dans certains cas, en tête de plusieurs entrées de chaque partie du dictionnaire.

STRUCTURE DU DICTIONNAIRE

Le dictionnaire se compose de deux volumes. Chaque volume contient toutes les entrées du dictionnaire, classées dans l'ordre alphabétique de la langue de départ. Le français est la langue de départ des volumes IV.1, IV.2 et l'ukrainien celles des V.1, V.2 .

L'ARTICLE

L'unité de base du dictionnaire est l'article. Chaque article comprend : **(a)** l'entrée, **(b)** le corps de l'article, **(c)** le cas échéant, des renvois et, dans certains cas, **(d)** la source :

(a)► **arme non approvisionnée**

(b)► Arme à laquelle la munition n'est pas jointe.

Termes connexes : arme approvisionnée ; arme ←..... **(c)**
chargée ; arme déchargée.

(d)► **Source : FRA**

(a) ENTREE

L'entrée constitue le terme à définir, en tête de l'article. Elle figure en caractères gras, dans une police de taille supérieure à celle du corps de l'entrée, et est énoncée dans la langue de départ du volume dans laquelle elle se trouve. Lorsque l'entrée est constituée de plusieurs mots, c'est le premier de ces mots qui détermine la place de l'article dans la liste alphabétique.

(b) CORPS DE L'ARTICLE

Le corps de l'article comprend **(a)** la définition du terme dans la langue de départ, immédiatement sous l'entrée et dans une taille de police un peu plus petite que celle de l'entrée elle-même, **(b)** un peu en retrait vers la droite, le terme (en gras) et sa définition (dans une taille de police encore un peu plus petite) énoncés dans l'autre langue.

Dans le cas de termes ayant plusieurs significations, chaque définition est numérotée, la définition principale étant placée en premier. Il y a lieu de noter que la traduction du terme dans l'une des autres langues peut nécessiter plusieurs entrées, qui apparaîtront alors en gras avant la numérotation des définitions.

Exemple:

point de contrôle

- 1- Endroit où la circulation routière contrôle la circulation automobile ou celle des piétons dans le but d'appliquer les mesures, lois, consignes et règlements qui s'y rapportent.
- 2- Point déterminé d'avance au sol et utilisé comme moyen de contrôle du mouvement des troupes, comme point de réglage pour un tir ou comme repère d'un emplacement.
- 3- Centre d'impact; Point moyen d'un tir.
- 4- Position géographique, sur terre ou sur mer, au-dessus de laquelle la position d'un aéronef en vol peut être déterminée par observation ou par des moyens électroniques.

Source : FRA

контрольний пункт

- 1- Місце, на якому здійснюється контроль за дорожнім рухом та рухом пішоходів з метою виконання ними всіх необхідних правил.
- 2- Наперед визначене місце, яке використовується у якості засобу контролю за пересуванням підрозділів, пункту корегування стрільби та орієнтира на місцевості.
- 3- Точка влучання; середня точка влучання.
- 4- Географічний пункт на місцевості або на морі, з якого, за допомогою електронних систем або шляхом спостереження, можна визначити місце розташування літака у повітрі.

Джерело: ФР

checkpoint

- 1- A place where military police check vehicular or pedestrian traffic in order to enforce circulation control measures and other laws, orders, and regulations.
- 2- A predetermined point on the surface of the Earth used as a means of controlling movement, a registration target for fire adjustment, or reference for location.
- 3- Center of impact; a burst center.
- 4- Geographical location on land or water above which the position of an aircraft in flight may be determined by observation or by electrical means.

Source : FRA

Certaines définitions peuvent comporter plusieurs éléments. Ceux-ci seront alors identifiés par des lettres (**a-**, **b-**, **c-**...).

Exemple :

contre-attaquer

Réagir offensivement dans le but:
a- soit de détruire un ennemi engagé dans une attaque, au minimum de l'arrêter en lui infligeant des pertes et en reprenant sur lui l'ascendant moral;
b- soit de rétablir l'intégrité d'un dispositif en détruisant ou, au minimum, en chassant l'ennemi qui s'y est engagé.

Source : FRA

контратакувати

Відповідати наступом з метою:
а- знищити противника, що розпочав атаку, або як мінімум зупинити його задля нанесення йому втрат та зниження його морального духу;
б- відновити цілісність бойових порядків задля знищення або, як мінімум, витіснення противника.

Джерело: ФР

counterattack (to)

To react in an offensive way in order to:
a- either destroy an enemy committed in an attack, stop him at least while inflicting losses and regaining psychological advantage on him;
b- or restoring the integrity of a disposition by destroying or, at least, driving out the enemy committed in it.

Source : FRA

(c) Renvoi

Les renvois suivent immédiatement la définition et sont annoncés en caractères italiques. Type de renvois utilisés:

attaque frontale

Manoeuvre offensive au cours de laquelle l'effort principal s'exerce contre le front des forces adverses.

Terme connexe: attaque de flanc.

Source : FRA

фронтальний наступ (удар)

Наступальний маневр, протягом якого головний удар здійснюється по фронту сил противника.

Пов'язаний термін: флангова атака.

Джерело: ФР

frontal attack

An offensive manoeuvre in which the main action is directed against the front of the enemy forces.

Related term: flanking attack.

Source : FRA

Dans des cas exceptionnels, une **note** explicative peut également accompagner une définition. Elle figurera après les renvois éventuels et à la ligne suivante. *Exemple:*

dépollution le long d'un itinéraire

En opérations terrestres, la détection et, en cas de découverte, l'identification, le marquage et la neutralisation, la destruction ou l'enlèvement des mines ou autres munitions explosives, des dispositifs explosifs de circonstance et des pièges qui menacent un itinéraire déterminé, afin de permettre la poursuite d'une opération militaire à moindres risques.

Note : la dépollution le long d'itinéraire est normalement conduite par des unités militaires.

Source : FRA

очищення маршруту

В наземних операціях, виявлення, а у випадку виявлення, ідентифікація, маркування та нейтралізація, знищення чи ліквідація мін або інших вибухонебезпечних боєприпасів, саморобних вибухових пристроїв та мін-пасток, які заважають просуванню по визначеному маршруту, для проведення військової операції з найменшими ризиками.

Примітка: очищення маршруту зазвичай виконується військовими підрозділами.

Джерело: ФР

route clearance

In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps threatening a defined route to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: route clearance is normally conducted by military units.

Source : FRA

(d) SOURCE

Pour l'ensemble des entrées, l'article se termine par une référence à sa source nationale. Dans la plupart des cas les articles ont pour source: FRA, UKR, OTAN.

REGLES DE PONCTUATION

La ponctuation observée dans la langue de départ n'est pas nécessairement reproduite dans la traduction vers l'autre langue, chaque langue ayant en cette matière ses propres règles et conventions d'écriture.

OUVRAGES DE REFERENCE

Un dictionnaire de référence a été adopté pour chaque langue du « *Dictionnaire interarmées de termes tactiques et logistiques (UKR-FRA-GBR)*. À cet égard, on notera que les termes déjà suffisamment définis dans ces ouvrages de référence généraux ont en principe été exclus de ce dictionnaire. Les documents de référence dont sont tirés les termes et leurs définitions figurent ci-dessous.

1. Dictionnaire Français-Russe, par K. Guanchina, septième édition, Moscou – édition 1977.
2. Glossaire des Opérations de Paix; Organisation des nations Unies, New-York - édition 2001.
3. Le Petit Robert, Dictionnaires Le Robert – Paris, édition mise à jour de juin 2006, pour le français.
4. Lexicon for Arms Control, Disarmament and Confidence-Building ; Organisation des Nations Unies, Genève - édition 2001.
5. The Concise Oxford Dictionary, par J. Pearsall, onzième édition, Oxford University Press

édition 2003, pour l'anglais.

6. TTA 106 T1, Manuel d'emploi de termes, sigles et signes conventionnels militaires, Version 05, CDEF / DEO – Paris, édition Juin 2006.
7. Англо-російсько-український словник науково-технічної термінології//English-Russian- Ukrainian dictionary of scientific and technical terminology : Близько 22 000 термінів / С.М. Андреев (уклад.). — Х. : Факт, 1999. — 703с.
8. Англо-русский военный словарь: около 70 000 терминов / Г.А. Судзиловский, В.М. Полюхин, В.Н. Шевчук и др. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Воениздат, 1987. – Т.1 (А-Л). – 655 с. – Т.2 (М-Z). – 688 с.
9. Балла М.І. Новий англо-український словник. – Понад 70 000 слів. – К.: Чумацький Шлях, 2000. – 700 с.
10. Біла Книга 2006: оборона політика України. – К., 2007. – 95 с.
11. Біла книга України 2005: оборонна політика України. – К., 2006. – 134 с.
12. Бурячок А., Демський М., Якимович Б. Російсько-український словник для військовиків. – К.: Варта, 1995. – 384 с.
13. Головащук С.І. Російсько-український словник сталих словосполучень. – К.: Наук. думка, 2001. – 640 с.
14. Новий тлумачний словник української мови: У 4 т. / Уклад.: В. Яременко, О. Сліпушко. - К.: Аконіт, 1998. - т. 1. - 910 с.
15. Попов Є.Ф., Балла М.І. Великий українсько-англійський словник. – Понад 150 000 слів та словосполучень. – К.: Чумацький Шлях, 2001. – 643 с.
16. Російсько-український словник наукової термінології: Біологія. Хімія. Медицина / С.П.Вассер, І.О.Дудка, В.І.Єрмоленко та ін. – К.: Наук. думка, 1996. – 661 с.
17. Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / В.В.Гейченко, В.М.Завірюхіна, О.О.Зеленюк та ін. – К.: Наук. думка, 1998. – 892 с.
18. Російсько-українсько-англійський військовий словник: Близько 20000 слів / Уклад.: В.Я. Карачун, І.А. Черненко, С.М. Чиж, О.О. Карачун. – К.: Техніка, 2001. – 750 с.
19. Словник основних термінів та скорочень, які використовуються в НАТО. – К.: МП Леся, 2004. – 568 с.
20. Словник синонімів української мови: В 2 т. / А.А.Бурячок, Г.М.Гнатюк, С.І.Головащук та ін. – К.: Наук. думка, 1999-2000. – Т.1. – 1040 с. – Т.2. – 960 с.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ВМС	- військово-морські сили
ВПС	- військово-повітряні сили
ГШ	- Генеральний штаб
ЄС	- Європейський Союз
ЗМІ	- засоби масової інформації
ЗМУ	- зброя масового ураження
ЗС	- збройні сили
КП	- командний пункт
КР	- керована ракета
ЛА	- літальний апарат
МТЗ	- матеріально-технічне забезпечення
НАТО	- Організація Північноатлантичного Договору
НГШ	- начальник Генерального штабу
ОЗС НАТО	- об'єднані збройні сили НАТО
ООН	- Організація Об'єднаних Націй
ОР	- отруйна речовина
ПДВ	- повітряно-десантні війська
ПММ	- паливно-мастильні матеріали
ППО	- протиповітряна оборона
РЕБ	- радіоелектронна боротьба
РЛС	- радіолокаційна станція
РХБ	- радіологічний, хімічний, біологічний
СВ	- сухопутні війська
ТВД	- театр воєнних дій
ТГ	- тактична група

A

абсолютна висота

Умовна класифікація висот (поза територією Франції) здійснюється стосовно землі:

а - дуже мала висота, нижче 500 футів (150 метрів);

б – мала висота 500-2000 футів (600 метрів);

в - середня висота 2000-25000 футів (7500 метрів);

г - велика висота 25000-50000 футів (15000 метрів),

д - дуже велика висота, вище за 50 000 футів.

Джерело: ФР

altitude (échelle des)

Le classement conventionnel des altitudes (hors du territoire national) se fait par rapport au sol :

a- La très basse altitude est en dessous de 500 pieds (150 mètres) ;

b- la basse altitude entre 500 et 2 000 pieds (600 mètres) ;

c- la moyenne altitude entre 2 000 et 25 000 pieds (7 500 mètres) ;

d- la haute altitude entre 25 000 et 50 000 pieds (15 000 mètres),

e- la très haute altitude au dessus de 50 000 pieds.

Source : FRA

altitude (scale)

The conventional classification of altitudes (outside the French territory) is done starting from the ground:

a- Very low altitude is located under 500 feet (150 meters);

b- low altitude is located between 500 and 2,000 feet (600 meters);

c- medium altitude is located between 2,000 and 25,000 feet (7,500 meters);

d- high altitude is located between 25,000 and 50,000 feet (15,000 meters);

e- very high altitude is located above 50,000 feet.

Source : FRA

абсолютна висота скидання

Вертикальна відстань в момент скидання між літальним апаратом і середнім рівнем моря.

Джерело: ФР

altitude de largage

Distance verticale au moment du largage entre l'aéronef et le niveau moyen de la mer.

Source : FRA

drop altitude

Vertical distance between the aircraft and mean sea level by the time the airdrop is executed.

Source : FRA

авангард

1- Група наближеної охорони, яка діє перед підрозділами з метою збору розвідувальних даних, прикриття і полегшення їх вводу в бій.

Джерело: ФР

avant-garde

1- Détachement de sûreté rapprochée, agissant en avant d'une troupe en marche pour la renseigner, la couvrir et faciliter son engagement.

Source : FRA

advance guard / advanced guard

1- Close security detachment sent ahead of a marching troupe to provide it with intelligence, to cover it and to facilitate its engagement.

Source : FRA

2- Тимчасове угруповання усередині оперативної десантної сили, яка знаходиться перед основними силами у зони наступу. Її роль – участь у підготовці рубежу для штурму, шляхом проведення розвідки, захоплення позицій із підтримки, пошуку мін, попереднього обстрілу наземних цілей, знищення підводних човнів та підтримки з повітря.

Джерело: ФР

force d'avant-garde

2- Groupement temporaire à l'intérieur d'une force opérationnelle amphibie qui précède le gros de la force dans la zone de l'objectif. Son rôle est de participer à la préparation de l'objectif en vue de l'assaut principal en effectuant des opérations telles que reconnaissance, conquête de positions d'appui, dragage de mines, tirs préliminaires contre la terre, démolitions sous-marines et appui aérien.

Source : FRA

advance force

2- A temporary organization within the amphibious task force which precedes the main body to the objective area. Its function is to participate in preparing the objective for the main assault by conducting such operations as reconnaissance, seizure of supporting positions, minesweeping, preliminary bombardment, underwater demolitions, and air support.

Source : FRA

аварійний ремонт у бойових умовах

Необхідний ремонт, що проводиться в обмежені строки в бойових умовах та з можливим використанням нетабельних засобів з метою тимчасового приведення у справність військової техніки, що була пошкоджена або вийшла з ладу.

Джерело: УКР/НАТО

réparation au combat

Réparation essentielle, pouvant être improvisée, effectuée rapidement dans des conditions de combat, afin de remettre temporairement en service le matériel endommagé ou hors de combat.

Source : UKR/OTAN

battle damage repair

Essential repair, which may be improvised, carried out rapidly in a battle environment in order to return damaged or disabled equipment to temporary service.

Source : UKR/NATO

аварійно-ремонтна команда

Рухома аварійно-ремонтна структура, що діє в межах своєї підпорядкованості, тимчасово додана іншому підрозділу для чітко визначеного завдання; склад особового складу й засобів цієї структури є змінним залежно від завдання.

Джерело: ФР

авіаперевезення

Транспортування повітряними шляхами, яке не має тактичного характеру.

Джерело: ФР

авіаційна ланка

Найменший підрозділ повітряних сил, який складається з двох літальних апаратів.

Джерело: ФР

авіаційна санітарна евакуація

Транспортування авіаційним шляхом пацієнтів у напрямку до санітарних установ або між ними.

Джерело: ФР

авіаційне прикриття

Одне з основних завдань винищувальної авіації. Здійснюється з метою не допустити завдання авіаційних ударів противника по військах, силах флоту і об'єктах тилу, а також ведення ним повітряної розвідки. Крім того здійснюється для захисту інших авіаційних частин і підрозділів інших видів авіації своїх сил. Досягається активними і рішучими діями винищувачів щодо знищення літальних апаратів противника в повітрі. Виконується у взаємодії з угрупованням зенітних засобів протиповітряної оборони.

Джерело: УКР/НАТО

авіаційний вибух

Вибух бомби чи ракети над поверхнею землі, на відміну від контактного вибуху, що виникає через контакт із поверхнею землі чи через проникнення у землю.

Джерело: ФР

détachement de contact

Elément mobile de réparation opérant sous la responsabilité de sa hiérarchie mis temporairement à la disposition d'une formation en vue d'une mission bien déterminée; la composition en personnels et en moyens du détachement de contact est variable en fonction de la mission.

Source : FRA

aérotransport

Transport par voie aérienne sans caractère tactique.

Source : FRA

section (aéroportée)

Plus petite formation d'aéronefs (cellule autonome de 2 aéronefs).

Source : FRA

évacuation sanitaire aérienne

Transport par voie aérienne de patients à destination de formations sanitaires, ou entre celles-ci.

Source : FRA

couverture aérienne

Une des missions principales de l'aviation de chasse. Ses buts sont d'empêcher des attaques aériennes sur le territoire ami, contre nos forces navales et nos installations du secteur arrière, empêcher la reconnaissance aérienne ennemies et d'assurer la protection de nos unités aériennes. La couverture aérienne est produite par l'action déterminée visant à détruire les aéronefs ennemis en l'air et est effectué en coopération avec un groupement antiaérien des forces de défense aérienne.

Source : UKR/OTAN

explosion aérienne

Explosion d'une bombe ou d'un projectile au-dessus de la surface du sol par opposition à une explosion au contact avec la surface du sol ou après pénétration dans le sol.

Source : FRA

contact element

Mobile repair element which remains under the responsibility of its organic commander temporarily put at the disposal of a unit for a specific mission; the organization in terms of personnel and assets of the contact element depend on the mission.

Source : FRA

airlift

Transport by air of a non-tactical nature.

Source : FRA

air patrol

Smallest aircraft formation (independent cell of two aircraft).

Source : FRA

aeromedical evacuation

The movement of patients to and between medical treatment facilities by air transportation.

Source : FRA

air cover

One of the main missions of fighter aviation. Its purposes are to prevent air attacks on friendly land and naval forces and on rear area installations, to prevent enemy air reconnaissance, and also to protect other friendly air units. Air cover is provided by robust and determined fighter action aimed at destroying enemy aircraft in the air and is carried out in cooperation with an anti-aircraft grouping of air defense forces.

Source : UKR/NATO

airburst

An explosion of a bomb or projectile above the surface as distinguished from an explosion on contact with the surface or after penetration.

Source : FRA

авіаційний плацдарм

Визначений район території противника, який після захоплення або продовження оборони, забезпечує продовження процесу десантування військ та технічних засобів, а також надає необхідний простір для маневру при проведенні подальших операцій. Зазвичай, мова йде про район, захоплений під час фази штурму повітряно-десантних операцій або операцій ВПС.

Джерело: ФР

авіаційний удар

Повітряна операція з метою надати або зберегти бажаний ступінь переваги в повітрі. Вона може мати дві форми:

а - наступальну, у випадку коли така атака здійснюється проти наземних засобів противника, для успішного завершення своїх повітряних операцій (КП, бази, літаки на землі, установки протиповітряної оборони: РЛС, ракетні пускові установки, центри зв'язку) або проти апаратів, що літають над територією противника;

б – оборонну, у випадку коли здійснюється захист від повітряних дій противника над полем бою.

На національній території, ця дія позначає протиповітряну оборону.

Джерело: ФР

автовідповідач

Приймач-передавач, який передає, у разі отримання коректного запиту, сигнал відповіді.

Джерело: ФР

автоматизована система управління військами (силами)

Електронна система, яка є частиною системи управління військами (силами), за допомогою якої здійснюються збір, опрацювання і передача інформації, необхідної для ефективного функціонування об'єкта управління (угруповань військ, сил, об'єднань, з'єднань, частин, кораблів, підрозділів і бойових засобів) із застосуванням обчислювальної

tête de pont aérienne

Zone désignée dans un territoire hostile ou menacé qui, lorsqu'elle est prise et défendue, assure la continuité de la mise à terre par voie aérienne des troupes et matériels et fournit l'espace de manœuvre nécessaire à la poursuite des opérations. Normalement, il s'agit de la zone capturée durant la phase d'assaut d'une opération aéroportée ou d'une mission d'assaut par la 3ème dimension.

Source : FRA

attaque du potentiel aérien

Opération aérienne visant à obtenir ou conserver le degré de supériorité aérienne souhaité. Elle peut prendre deux formes :

a- offensive lorsqu'elle s'exerce contre les moyens au sol utilisés par l'ennemi pour mener à bien ses opérations aériennes (PC, bases, avions au sol, installations de défense aérienne : radars, sites missiles, centres de transmissions) ou contre les appareils en vol au dessus du territoire ennemi ;

b- défensive lorsqu'elle s'oppose aux actions aériennes menées par l'ennemi au dessus du corps de bataille.

Sur le territoire national, cette action relève de la défense aérienne.

Source : FRA

transpondeur

Emetteur-récepteur qui transmet un signal de réponse lorsqu'il est convenablement interrogé.

Source : FRA

système automatisé de commandement, de contrôle et de conduite

Système électronique formant une partie de l'ensemble du système de commandement, de contrôle et de conduite, par lequel l'élément essentiel de l'information à l'opération efficace du groupement, la formation principale, la formation tactique, l'unité, le bateau, la sous-unité ou des armes sous la commande est entrée, traité et transmis. C'est réalisé par l'utilisation d'ordinateur et d'autre matériel spécialisé conçu pour

airhead

A designated area in a hostile or threatened territory which, when seized and held, ensures the continuous air landing of troops and material and provides maneuver space for operations. Normally it is the area seized in the assault phase of an airborne or air assault operation.

Source : FRA

attack on the air capability

Air operation aiming at getting or maintaining the air superiority level desired. It may take on two forms:

a- An offensive one when it is conducted against the ground assets used by the enemy to perform its air operations successfully (CPs, bases, grounded aircraft, air defense facilities: radars, missile sites, signal centers) or against aircraft flying above the enemy territory;

b- A defensive one when it counters enemy air operations conducted above the field forces.

In national territory, this action pertains to air defense.

Source : FRA

transponder

A receiver-transmitter which will generate a reply signal upon proper interrogation.

Source : FRA

automated command and control system

An electronic system forming a part of the overall command and control system, through which information essential to the effective operation of the grouping, major formation, tactical formation, unit, ship, subunit or weapons under command is entered, processed and transmitted. This is achieved by the use of computer and other specialized hardware designed to support the functions of a military command and

та спеціальної техніки, призначеної для реалізації функцій органів управління. Основні функції автоматизованої системи управління військами (силами): автоматизований оперативний збір, накопичення і збереження інформації, її опрацювання; відображення обстановки, умов підготовки і ведення бойових дій; проведення оперативнотактичних розрахунків для розподілу ресурсів між угрупованнями військ (сил), елементами оперативної побудови (бойового порядку) за завданнями (етапами) операції (бойових дій); підготовки даних для оцінки обстановки і прийняття рішень у будь-який момент операції (бою); моделювання операцій (бойових дій).

Джерело: УКР/НАТО/НАТО

автономна операція

Операція, під час якої командир підрозділу приймає на себе увесь спектр повноважень щодо контролю за озброєнням та нападу на об'єкти противника. Цей вид оперативних дій може застосовуватися або за наказом вищого командування, або бути наслідком втрати усіх засобів зв'язку.

Джерело: ФР

автономне скидання

Скидання, яке відбувається автоматично під контролем спеціального обладнання, у час наближення до визначеного пункту десантування.

Джерело: ФР

автономність

Здатність об'єднання сил, особового складу або техніки протягом певного часу, або на певній відстані забезпечити всі чи частину її оперативних функцій, без перекомплектування або зовнішнього постачання.

Джерело: ФР

автономність технічного обслуговування

Здатність об'єднання сил підтримувати протягом певного часу всі або частину своїх

soutenir les fonctions d'une commande militaire et l'organisation de contrôle. Les fonctions principales d'une commande automatisée et le système de commande sont : la collection efficace automatisée, accumulation, stockage et traitement d'information; l'exposition de la situation et les circonstances affectant la préparation et conduite d'opérations de combat; calculs opérationnels et tactiques pour assignation de ressources parmi groupements de force ou les éléments de l'ordre opérationnel de bataille ou déploiement de bataille selon la mission ou étape de l'opération. La préparation de données pour appréciation de la situation et processus décisionnel à n'importe quel point pendant opération ou bataille; simulation d'ordinateur d'opérations.

Source : UKR/OTAN

opération autonome

Opération d'une unité au cours de laquelle le commandant d'unité assure l'entière responsabilité du contrôle des armes et de la prise à partie d'objectifs ennemis. Ce mode d'opération peut, ou bien être ordonné par l'autorité supérieure, ou bien être la conséquence de la perte de tous les moyens de liaison.

Source : FRA

largage autonome

Largage effectué à l'issue d'une approche finale à l'estime, conduite avec le seul équipement de bord.

Source : FRA

autonomie

Capacité d'un groupement de forces, d'un personnel ou d'un matériel d'assurer pendant un temps donné ou sur une distance donnée tout ou partie de ses fonctions opérationnelles, sans complètement ou intervention logistique extérieure.

Source : FRA

autonomie de maintenance

Capacité d'un groupement de forces de maintenir pendant un temps donné tout ou partie de ses fonctions

control organization. The main functions of an automated command and control system are: the efficient automated collection, accumulation, storage and processing of information; the display of the situation and the circumstances affecting the preparation and conduct of combat operations; operational and tactical calculations for allocation of resources among force groupings or elements of the operational order of battle or battle deployment according to the mission or stage of the operation; the preparation of data for appreciation of the situation and decision-making at any point during operation or battle; computer simulation of operations.

Source : UKR/НАТО

autonomous operation

One mode of operation of a unit in which the unit commander assumes full responsibility for control of weapons and engagement of hostile targets. This mode may be either directed by higher authority or result from a loss of all means of communication.

Source : FRA

independent airdrop

Airdrop performed after a final guesswork approach, using only the aircraft's navigation instruments.

Source : FRA

autonomy

Capability of a task force, an individual or an item of equipment to assume all or part of its (his) operational functions during a given time or over a given distance, without replenishment or exterior logistical intervention.

Source : FRA

self-sufficiency

Capability of a task force to maintain all or part of its operational functions for a given period of time without

<p>оперативних функцій без зовнішнього обслуговування. Джерело: ФР</p>	<p>opérationnelles sans faire appel à une intervention maintenance extérieure. Source : FRA</p>	<p>calling upon any outside maintenance support. Source : FRA</p>
<p>агент</p>	<p>агент</p>	<p>agent</p>
<p>У розвідці – особа завербована, навчена, контрольована і використовується для одержання неопрацьованих даних. Джерело: ФР</p>	<p>En matière de renseignement, celui qui est recruté, instruit, contrôlé et employé pour obtenir des renseignements bruts. Source : FRA</p>	<p>In intelligence usage, one who is recruited, trained, controlled and employed to obtain and report information. Source : FRA</p>
<p>агентурні розвідувальні дані</p>	<p>renseignement d'origine humaine (ROHUM)</p>	<p>human intelligence (HUMINT)</p>
<p>1- Категорія розвідувальних даних, що отримуються на основі збору і передачі інформації людьми. Джерело: ФР</p>	<p>1- Catégorie de renseignement découlant des informations recueillies et fournies par une source humaine. Source : FRA</p>	<p>1- A category of intelligence derived from information collected and provided by human sources. Source : FRA</p>
<p>2- Категорія розвідувальних даних, що отримуються на основі збору і передачі інформації людьми. Джерело: УКР/НАТО/НАТО</p>	<p>2- Catégorie de renseignement découlant de renseignements bruts recueillis et fournis par une source humaine.. Source : UKR/OTAN</p>	<p>2- A category of intelligence derived from information collected and provided by human sources. Source : UKR/NATO</p>
<p>агресивний вплив</p>	<p>agression</p>	<p>aggression</p>
<p>Безпосередня або непряма дія, здатна заподіювати втрати або викликати матеріальні збитки. Джерело: ФР</p>	<p>Action directe ou indirecte, susceptible de causer des pertes ou de provoquer des dommages matériels. Source : FRA</p>	<p>Direct or indirect action which might induce losses or damage equipment. Source : FRA</p>
<p>адаптація</p>	<p>adaptation</p>	<p>in direct support of</p>
<p>Позиція підрозділу, наданого у розпорядження тактичного ешелону, у якому він не передбачений. Джерело: ФР</p>	<p>Position d'une unité mise pour emploi à la disposition d'un échelon tactique qui en est organiquement dépourvu. Source : FRA</p>	<p>Situation of a unit attached to a tactical echelon for commitment, the latter being organically void of this type of unit Source : FRA</p>
<p>адаптер</p>	<p>dispositif d'adaptation</p>	<p>adaptation device</p>
<p>Телекомунікаційний засіб, що частіше за все, призначений для: а- надання можливості сумісності з обладнанням, що використовується. б- сумісності різного обладнання; в- різних видів підключення одного пристрою. Джерело: ФР</p>	<p>Moyen de télécommunication le plus souvent destiné à: a- rendre les supports compatibles avec les moyens d'exploitation; b- rendre compatibles des supports différents; c- constituer plusieurs voies sur un même support. Source : FRA</p>	<p>Telecommunication asset the most often used: a- make a transmission medium compatible with the operating system; b- make compatible different transmission media; c- divide a same transmission medium between many channels. Source : FRA</p>
<p>адаптоване забезпечення</p>	<p>soutien adapté</p>	<p>adapted support</p>
<p>Пряма підтримка, яка забезпечується підрозділом служби з матеріально-технічного забезпечення (переважно, відповідно до важливості підрозділу) виключно на користь визначеного корпусу та у визначений термін часу. Джерело: ФР</p>	<p>Soutien direct assuré par une formation du Matériel (généralement de l'importance d'une section) travaillant exclusivement au profit d'un corps pendant une période déterminée. Source : FRA</p>	<p>Direct support by a maintenance unit (usually of platoon strength) of a specific troop unit for a given time frame. Source : FRA</p>

адміністративне переміщення

Пересування особового складу під час якого йому можуть бути компенсовані за певних обставин витрати на транспорт, харчування, та проживання. Розрізняють наступні види переміщень:

а- тимчасові: переміщення визначається тимчасовим коли особа повертається на базу після закінчення відрядження;

б- остаточні: переміщення особи, яка отримує призначення в інший гарнізон ніж той, де вона була приписана раніше.

Джерело: ФР

адміністративне управління

Керівництво або влада, що застосовується до підпорядкованих або інших підрозділів щодо адміністративних питань, таких як управління особовим складом, постачання, служби й інші проблеми, що не були частиною оперативних завдань цих підлеглих або інших підрозділів.

Джерело: ФР

адміністративний стан

Матеріальні цінності можуть мати 4 адміністративні стани в залежності від сфери їх використання:

а- очікувати на доставку;

б- в робочому стані;

в- у розпорядженні іншого підрозділу;

г- в очікуванні.

Джерело: ФР

адміністративно-господарське управління

1- Діяльність служби тилового забезпечення, яка включає: визначення потреб, закупку, контроль, розподіл, огляд майна.

Джерело: ФР

2- Галузь оперативного функціонування тилового забезпечення військ, яке полягає у наданні необхідних засобів (коштів) та адміністративно-фінансових послуг для підтримки під час та за будь-

déplacement (administratif)

Mouvement d'un personnel à l'occasion duquel ses dépenses de transport, d'alimentation et d'hébergement peuvent ouvrir droit, sous certaines conditions, à indemnisation. On distingue les déplacements:

a- temporaires: le déplacement est temporaire lorsqu'il y a retour à garnison à l'issue;

b- définitifs: déplacement effectué par la personne qui reçoit une affectation dans une garnison différente de celle dans laquelle elle était affectée auparavant.

Source : FRA

contrôle administratif

Direction ou autorité exercée sur des formations subordonnées ou autres en ce qui concerne les questions administratives telles que l'administration du personnel, les ravitaillements, les services et autres problèmes ne faisant pas partie des missions opérationnelles de ces formations subordonnées ou autres.

Source : FRA

position administrative

Les articles peuvent être dans quatre positions administratives correspondant à leur emploi ou leur utilisation :

a- en approvisionnement ;

b- en service ;

c- à la disposition d'organismes extérieurs ;

d- en attente.

Source : FRA

gestion et administration du matériel

1- Phase de la logistique militaire qui comprend: la détermination des besoins, l'acquisition, la gestion, le classement, la révision et la répartition du matériel.

Source : FRA

administration

2- Domaine de la fonction opérationnelle soutien logistique dont la mission consiste à fournir les moyens et les services administratifs et financiers nécessaires au maintien, dans la durée et en toutes circonstances, de la capacité

administrative movement

Movement of an individual for which, under certain circumstances, he can be given compensation for his transportation, food, and housing costs. An administrative movement can be:

a- temporary: the movement is temporary when the individual returns to his home station when it is finished;

b- permanent: movement of an individual receiving an assignment in a different garrison than that where he was previously assigned.

Source : FRA

administrative control (ADCON)

Direction or exercise of authority over subordinate or other organizations in respect to administrative matters such as personnel management, supplies, services, and other matters not included in the operational missions of the subordinate or other organizations.

Source : FRA

administrative position

Items can have four different administrative positions according to how they are used:

a- waiting for supplies;

b- in service;

c- at the disposal of outside organizations;

d- not assigned.

Source : FRA

inventory control

1- That phase of military logistics which includes: the definition of requirements, the procurement, sorting, checking and distribution, and of materiel.

Source : FRA

administration

2- Activity of the logistic support operational function whose mission is to provide the administrative and financial assets and services necessary for the sustainment, whatever the time period or the circumstances, of the operational

яких обставин оперативних дій підрозділів. При цьому враховуються індивідуальні й колективні інтереси. Ця галузь включає такі функціональні складові:

а - загальне управління військами (адміністративний та внутрішній нагляд за підрозділами);

б - управління особовим складом (чисельність, сімейний стан, похоронні справи з урахуванням індивідуальних та колективних прав);

в - фінансове забезпечення (зарплата, харчування, поточні витрати);

г- закупівля та підписання контракти;

д- юридичне забезпечення.

Джерело: ФР

адміністративно-тилова директива

Адміністративно-тилова директива є додатком до оперативного наказу, підготовленого генеральним штабом. Цей додаток деталізує заходи з розміщення системи логістики так само як і міри для кожної сфери підтримки. Ця загальна директива доповнюється, якщо виникає потреба, вказівками служби військової підтримки, що готуються штабами різноманітних родів військ та спеціальними. Інструкціям, що підготовлені управліннями об'єднаних служб. Вона охоплює 8 статей:

а- ціль підтримки;

б- загальна концепція підтримки;

в- медична служба;

г- підтримка паливно-мастильними матеріалами;

д- поштова підтримка;

е- адміністративні розпорядження;

ж- юридичні розпорядження;

з- спеціальні розпорядження та процедури.

Джерело: ФР

адміністративно-тилова діяльність

1- Управлінська і виконавча діяльність з усіх військових питань, що не стосуються тактики і стратегії; здійснюється

opérationnelle des unités tout en prenant en charge les intérêts individuels et collectifs. Ce domaine comprend les composantes fonctionnelles suivantes:

a- administration générale des forces (surveillance administrative et interne des détachements);

b- administration du personnel (suivi des effectifs, état-civil, affaires mortuaires, suivi des droits individuels et collectifs);

c- traitements financiers (solde, alimentation, dépenses de fonctionnement);

d- achats et contrats;

e- affaires juridiques.

Source : FRA

directive administrative et logistique (DAL)

La directive administrative et logistique est une annexe de l'ordre d'opération émis par l'EMA. Cette annexe détaille les mesures de déploiement du dispositif logistique ainsi que les mesures propres à chaque domaine du soutien. Cette directive générale est complétée en tant que de besoin par les ordres administratifs et logistiques (OAL) émis par les états-majors d'armées et les directives particulières émises par les directions des services interarmées. Elle comprend huit chapitres:

a- objectif du soutien;

b- conception générale du soutien;

c- soutien sanitaire;

d- soutien pétrolier;

e- soutien postal;

f- dispositions administratives;

g- dispositions juridiques;

h- dispositions et procédures particulières.

Source : FRA

administration

1- Gestion et exécution de toutes les affaires militaires autres que celles ressortissant à la tactique et à la stratégie.

capability of the units, while dealing with the individual and collective needs. This activity includes the following functional components:

a- general administration of the forces (administrative and internal control of the units);

b- personnel administration (headcount management, civil status administration, mortuary affairs, administration of the individual and collective rights);

c- financial administration (pay, food supplies, operating expenses);

d- purchasing and contracting;

e- legal affairs (disputes, customs, tax authorities, etc.)

Source : FRA

combat service support instruction

The combat service support instruction is an annex to the operation order prepared by the Defense Staff. This annex details the measures for the deployment of the logistic set-up as well as the measures specific to each domain of support. This general instruction is complemented, if needed, by the combat service support orders prepared by the staffs of the various armed forces and the specific instructions prepared by the directorates of the joint services. It comprises eight chapters:

a- the objective of support;

b- the overall concept of support;

c- health-care;

d- POL support;

e- postal support;

f- administrative arrangements;

g- legal arrangements;

h- specific arrangements and procedures.

Source : FRA

administration

1- The management and execution of all military matters not included in tactics and strategy, primarily in the fields of logistics and personnel

переважно в сферах тилового забезпечення і управління кадрами.

2- Внутрішнє управління частинами та підрозділами.
Джерело: УКР/НАТО

адміністративно-тилове управління

Здійснення повноважень або управління підлеглими або іншими організаційними одиницями з адміністративно-тилових питань, що не входять у коло бойових завдань, таких як управління кадрами, постачання, обслуговування тощо.

Джерело: УКР/НАТО

адміністративно-тиловий наказ

1- Наказ щодо перевезень, постачань, технічного обслуговування та ремонту, евакуації, кадрів та інших адміністративно-тилових питань.

Джерело: УКР/НАТО

2- Наказ, який визначає для всіх підрозділів принципи організації тилового маневру, а також розташування адміністративних складових та визначає роль кожного підрозділу у цій структурі. Наказ з тилу включає в себе комплекс операцій. Необхідні корективи визначені в додатку «логістика» «бойового наказу».

Джерело: ФР

адміністративно-тиловий план

План, який, як правило, додається до оперативного плану або наказу та доповнює їх. Він містить у собі інформацію і вказівки з питань тилової та адміністративної підтримки операції.

Джерело: УКР/НАТО

адміністрування мережі

Методи, що дозволяють контролювати, виявляти і

2- Gestion interne des unités.

Source : UKR/OTAN

contrôle administratif

Direction ou autorité exercée sur des formations subordonnées ou autres en ce qui concerne les questions administratives telles que l'administration du personnel, les ravitaillements, les services et autres problèmes ne faisant pas partie des missions opérationnelles de ces formations subordonnées ou autres. pour accomplir la mission prescrite.

Source : UKR/OTAN

ordre administratif

1- Ordre traitant de la circulation, du ravitaillement, de la maintenance, de l'évacuation, du personnel et d'autres détails administratifs.

Source : UKR/OTAN

ordre administratif et logistique

2- Ordre destiné à permettre à toutes les formations de connaître les principes d'organisation de la manœuvre logistique ainsi que les dispositions administratives et, dans ce cadre, à fixer le rôle de chacun. L'ordre administratif et logistique recouvre l'ensemble de l'opération. Les ajustements nécessaires en cours d'action apparaissent dans l'annexe «logistique» des «ordres d'opérations».

Source : FRA

plan administratif et logistique

Plan qui, normalement, se rattache au plan ou ordre d'opérations et le complète. Il fournit des renseignements et instructions relatifs au soutien logistique et administratif de l'opération.

Source : UKR/OTAN

administration du réseau

Techniques permettant le contrôle, la détection et le diagnostic d'un

management.

2- The internal management of units.

Source : UKR/NATO

administrative control

Direction or exercise of authority over subordinate or other organizations with respect to administrative matters such as personnel management, supply, services, and other matters not included in the operational missions of the subordinate or other organizations.

Source : UKR/NATO

administrative order

1- An order covering traffic, supplies, maintenance, evacuation, personnel and other administrative details.

Source : UKR/NATO

combat service support order

2- Order aimed at informing all formations on the organization principles of the logistic maneuver as well as of the administrative arrangements, and at distributing the roles to all of them within this framework. The combat service support order covers the entire operation. Necessary amendments will appear in the "logistic" annex of the "operation order".

Source : FRA

administrative plan

A plan, normally relating to and complementing the operation plan or order, which provides information and instructions covering the logistics and administrative support of the operation.

Source : UKR/NATO

network administration

Techniques allowing one to control, detect and diagnose an

<p>проводити діагностику різноманітної мережі. Адміністрування проводиться централізовано. Джерело: ФР</p>	<p>réseau hétérogène. L'administration se fait de manière centralisée. Source : FRA</p>	<p>heterogeneous network. Administration is managed in a centralized way. Source : FRA</p>
<p>аеродром</p>	<p>aérodrome</p>	<p>aerodrome</p>
<p>Район (включаючи усі будівлі, обладнання та устаткування), обладнаний для посадки, обслуговування й зльоту літальних апаратів. Джерело: ФР</p>	<p>Zone (y compris toutes les constructions, installations et équipements) aménagée pour permettre l'atterrissage, la vie courante et le décollage d'aéronefs. Source : FRA</p>	<p>An area prepared for the accommodation (including any buildings, installations and equipment), landing and take-off of aircraft. Source : FRA</p>
<p>аеродром для гелікоптерів</p>	<p>héliport</p>	<p>heliport</p>
<p>Місце призначене для використання, базування, заправки та обслуговування гелікоптерів. Джерело: ФР</p>	<p>Installation destinée à mettre en oeuvre, à baser, à ravitailler et à entretenir les hélicoptères. Source : FRA</p>	<p>A facility designated for operating, basing, servicing, and maintaining helicopters. Source : FRA</p>
<p>аеродром розгортання</p>	<p>aérodrome de redéploiement</p>	<p>redeployment aerodrome</p>
<p>Аеродром, частково зайнятий у мирний час. Використовується одразу після початку бойових дій підрозділами, які розгортаються із своїх постійних баз. Джерело: ФР</p>	<p>Aérodrome occupé partiellement en temps de paix, utilisable dès l'ouverture des hostilités par des unités déployées à partir de leurs bases de stationnement. Source : FRA</p>	<p>An aerodrome not occupied in its entirety in peacetime, but available immediately upon outbreak of war for use and occupation by units redeployed from their peacetime locations. Source : FRA</p>
<p>аеромобільна евакуація</p>	<p>évacuation aéromobile</p>	<p>airmobile evacuation</p>
<p>1- Це аеромобільне завдання з пошуку особового складу, який може бути поранений (санітарна евакуація) для переміщення його в зону, де надається належне медичне лікування, що реалізовується за відсутності прямої загрози на дружній території. Джерело: ФР</p>	<p>1- Réalisée hors menaces directes ennemies, en zone amie, cette mission aéromobile vise à aller chercher du personnel, éventuellement blessé (évacuation sanitaire) pour le ramener en zone de mise en condition ou de traitement. Source : FRA</p>	<p>1- Conducted out of direct enemy contact, in friendly territory, airmobile mission aimed at retrieving possibly wounded personnel (medical evacuation) in order to take them back to a medical treatment facility. Source : FRA</p>
<p>2- Аеромобільна операція щодо пошуку на заданій території противника важливого персоналу чи матеріальних засобів, для того, щоб перевезти їх у свою зону. Ця гелікоптерна загальновійськова операція включає фазу просочення, фазу захоплення і/чи забезпечення безпеки у захопленій зоні, а потім повернення. Джерело: ФР</p>	<p>2- Opération aéromobile visant à aller chercher, en zone tenue par l'adversaire, du personnel ou du matériel sensible, afin de les ramener en zone amie. Cette opération héliportée, voire interarmées, comprend une phase d'infiltration, une phase de saisie et/ou de sécurisation de la zone d'enlevé puis une exfiltration. Source : FRA</p>	<p>2- Airmobile operation conducted in enemy territory for the purpose of retrieving friendly personnel or sensitive equipment, and to bring them back into friendly territory. This type of helicopter operation, which might be combined arms, consists in an infiltration phase, a phase of seizure and/or security of the extraction site, and an exfiltration phase. Source : FRA</p>
<p>аеромобільна операція</p>	<p>opération aéromobile</p>	<p>airmobile operation</p>
<p>1- Операція, під час проведення якої бойові підрозділи, разом із обладнанням, здійснюють пересування в районі бойових дій на повітряних засобах задля</p>	<p>1- Opération dans laquelle des unités combattantes et leur équipement effectuent un mouvement en aéronef sur le champ de bataille pour être engagées dans un combat terrestre.</p>	<p>1- An operation in which combat forces and their equipment maneuver about the battlefield by aircraft to engage in ground combat. Also called "Heliborne operations".</p>

входу в наземний бій. Також: «гелікоптеро-десантна операція»;

2- Операція, протягом якої бойові гелікоптери, за підтримки наземних підрозділів, здійснюють маневри самостійно або у взаємодії з даними підрозділами.

Джерело: ФР

аеромобільна підтримка

Дія, метою якої є, з одного боку, протистояти у повітряному просторі на малій висоті, наземним та аеромобільним загрозам, які можуть затримати маневр наземних сил на оперативному й тактичному рівнях, а з іншого боку - зберегти свободу дії начальника відповідного ешелону. Аеромобільна підтримка забезпечує автономну та спільну аеромобільну операцію.

Джерело: ФР

аеромобільна тактична бойова підгрупа

Внутрішня ланка певного аеромобільного полку або тактичної групи, що включає, щонайменше, дві ескадрильї та склад якої змінюється залежно від поставлених завдань. Вона може бути гомогенною, змішаною або комбінованою відповідно до типу літаків, що використовуються.

Джерело: ФР

аеромобільне повернення

Аеромобільна операція з пошуку у зоні нестабільності особового складу чи техніки з метою її повторного використання чи розміщення у зоні безпеки. Операція з повернення може включати, у разі необхідності, вогневу підтримку гелікоптерів чи наземних підрозділів.

Джерело: ФР

аеромобільне угруповання маневру

Угруповання, чисельністю вище за групу, яке залучено до автономної аеромобільної операції, направленої на перехоплення бронетехніки чи гелікоптерів, доставку певної

Aussi appelé: « opération hélicoptée (OHP) ».

2- Opération dans laquelle les hélicoptères armés manœuvrent en appui des unités engagées à terre, soit en action autonome, soit en action conjuguée.

Source : FRA

appui aéromobile

Action visant d'une part à contrer, à partir et dans l'espace aérien proche du sol, les menaces terrestres et aéromobiles susceptibles d'entraver la manœuvre des forces terrestres aux niveaux opératif et tactique et d'autre part à préserver la liberté d'action du chef de l'échelon d'adaptation concerné. L'appui aéromobile recouvre les actions aéromobiles autonome et conjuguée.

Source : FRA

sous-groupement aéromobile

Articulation interne d'un régiment ou d'un groupement aéromobile comportant au minimum deux escadrilles et de composition variable selon l'effet à obtenir. Il peut être homogène, mixte ou combiné selon le type d'appareils qu'il comporte.

Source : FRA

récupération aéromobile

Opération aéromobile visant à aller chercher, en zone d'insécurité, du personnel ou du matériel en vue d'un réengagement ou d'une dépose en zone de sécurité. La récupération peut comporter si nécessaire un appui feu réalisé par les moyens hélicoptères eux-mêmes ou des troupes au sol.

Source : FRA

ensemble aéromobile de manœuvre (EAM)

Ensemble d'un volume supérieur au groupement engagé dans une action aéromobile autonome destinée à l'interception de blindés ou d'hélicoptères ou à la mise en place d'un volume de forces sur un point

2- An operation in which armed helicopters maneuver in support of units engaged on the ground, either autonomously or in a combined way.

Source : FRA

airmobile support

Action aimed on the one hand at countering ground and airmobile threats from or within the airspace close to the ground, which might hamper the maneuver of ground forces at the operational and tactical levels of war and, on the other hand, at preserving the freedom of action of the concerned adaptation echelon commander. Airmobile support covers autonomous and combined arms airmobile actions.

Source : FRA

airmobile sub-task force

Task organization of an airmobile regiment or task force made of a minimum of 2 helicopter companies whose composition depends on the desired end state. It can be homogeneous, mixed, or combined accorded to the kind of aircraft included.

Source : FRA

airmobile recovery

Airmobile operation conducted in insecure territory, for the purpose of retrieving personnel or material in order to reengage them or to take them back to a secure area. The recovery operation can include, if necessary, fire support from the recovery helicopters themselves or the ground forces.

Source : FRA

airmobile maneuver team

Set of formations with a volume bigger than that of a group committed to an independent airmobile action aiming to the interception of armor or helicopters or of the insertion on a decisive point

кількості сил у визначену точку. Може включати у себе:
а- ескадрилью гелікоптерів розвідки;
б- ескадрилью підтримки-захисту;
в- протитанкову ескадрилью чи/і ескадрилью гелікоптерів для маневрів.

Джерело: ФР

аеромобільний загін

Нештатне з'єднання, сформоване за наказом, для певного застосування, яке об'єднує аеромобільні засоби (гелікоптери вогневої підтримки, протитанкові гелікоптери, гелікоптери загального призначення) та підрозділи підсилення та яке має необхідні засоби командування для виконання завдання, для якого воно було створене.

Джерело: ФР

аеромобільні сили

Бойові підрозділи, з підтримки чи транспортування у повітрі, необхідні для проведення аеромобільної операції.

Джерело: ФР

аеромобільність

1- Здатність військових формувань до перекидання повітряним шляхом, зі збереженням їх здатності до ведення бойових дій на суші.

Джерело: УКР/НАТО

2- Здатність наземних сил пересуватися повітрям і долати перешкоди використовуючи засоби, які пересуваються в повітряному просторі близько до землі.

3- Можливість використання повітряних засобів, що належать наземним силам, для збільшення можливості маневрування.

Джерело: ФР

активізувати шлях

Завдання, яке полягає у тому, щоб переконатися в придатності та вільності шляху, починаючи з визначеної години і на певний визначений період.

Джерело: ФР

décisif. Il peut se composer:
a- d'une escadrille d'hélicoptères de reconnaissance (EHLR);
b- d'escadrilles d'appui-protection;
c- d'escadrilles antichars (EHAC) ou/et d'escadrilles d'hélicoptères de manœuvre (EHM).

Source : FRA

détachement aéromobile

Formation non organique constituée à la demande dans un cadre d'emploi déterminé regroupant un ensemble de moyens aéromobiles (HLR, HAP, HAC, HM) de leurs renforcements éventuels et disposant des moyens de commandement et de soutien nécessaires à l'accomplissement de l'action pour laquelle il a été créé.

Source : FRA

force aéromobile

Unités de combat, d'appui et de transport par air nécessaires à la conduite d'une opération aéromobile.

Source : FRA

aéromobilité

1- Possibilité de forces aéromobiles de se déplacer par aéronefs et de garder quand même la possibilité d'engager un combat terrestre.

Source : UKR/OTAN

2- Capacité donnée à des forces terrestres de se projeter et d'agir en s'affranchissant des obstacles grâce à l'utilisation de moyens évoluant dans l'espace aérien proche du sol.

3- Capacité permettant de maîtriser l'emploi des moyens aériens appartenant en propre aux forces terrestres en vue d'accroître les effets de leur manœuvre.

Source : FRA

activer un itinéraire

Mission qui consiste à s'assurer de la viabilité et de la libre disposition d'un itinéraire, à partir d'une heure fixée et pour une durée déterminée.

Source : FRA

of a group of forces. It can include:
a- a reconnaissance helicopter company;
b- support and protection helicopter companies;
c- antitank helicopter companies and/or utility helicopter companies.

Source : FRA

airmobile detachment

Non-organic unit constituted upon request within a determined framework of employment, gathering a set of airmobile assets (light recce helicopters, close-support helicopters, antitank helicopters, utility helicopters), and their possible reinforcements. It also has the command and support assets necessary for the accomplishment of the action for which it was set up.

Source : FRA

airmobile forces

The ground combat, supporting and air vehicle units, required to conduct an airmobile operation.

Source : FRA

airmobility

1- A capability of airmobile forces which permits them to move by air while retaining the ability to engage in ground combat.

Source : UKR/НАТО

2- Capability granted to land forces to project and act despite obstacles, using assets moving in the airspace, close to the ground.

3- Capability allowing the land forces to master the employment of their own air assets in order to increase the effects of their maneuver.

Source : FRA

activate (to) a route

Mission consisting in making sure that a route is practicable and free from a fixed time and for a given duration.

Source : FRA

активна оборона

Активні заходи, що проводяться проти сил противника з метою попередити, нейтралізувати чи зменшити ефективність атаки противника. *Пов'язаний термін:* пасивна оборона.

Джерело: ФР

активна політика громадського інформування

Поведінка, що полягає у стимулюванні інтересу засобів масової інформації або публіки до теми, або діяльності з метою інформування. Інтерес стимулюється повідомленнями в пресі, прес-комюніке, або іншими засобами масової інформації. Також називається "активним спілкуванням".

Джерело: ФР

активна протиповітряна оборона

Прямі оборонні дії спрямовані для нейтралізації чи зменшення ефективності дій повітряних сил противника. Такі заходи включають використання літальних апаратів, засобів протиповітряної оборони, зброї, до прямого призначення якої не відноситься протиповітряна оборона та засобів радіоелектронної боротьби.

Джерело: ФР

активне наведення

Метод наведення в якому джерело освітлення цілі та приймач, що приймає відбиту енергію від цієї цілі встановленні в ракеті.

Джерело: ФР

активні заходи електронного захисту

Дії, які можна легко виявити, такі як зміна параметрів передачі, що здійснюються з метою забезпечити ефективне використання електромагнітного спектру своїми силами та перешкодити противнику використовувати такий спектр.

Джерело: ФР

défense active

Mesures actives prises à l'encontre des forces ennemies afin d'empêcher, d'annuler ou de réduire l'efficacité d'une attaque ennemie sous quelque forme que ce soit. *Terme connexe :* défense passive.

Source : FRA

attitude active en matière d'information publique

Ligne de conduite consistant à s'efforcer de stimuler l'intérêt des médias ou du public sur un sujet ou une activité, dans le but d'informer le public. L'intérêt sera stimulé par des avis à la presse, des communiqués de presse, ou d'autres formes de présentation publique. Aussi appelée «communication active».

Source : FRA

défense aérienne active

Action défensive directe visant à supprimer ou réduire l'efficacité d'une action aérienne ennemie. Elle inclut l'emploi d'aéronefs, de systèmes d'armes antiaériens, d'armes dont la capacité première n'est pas la défense aérienne, et de la guerre électronique.

Source : FRA

guidage actif

Méthode de guidage dans laquelle et la source d'éclairage de l'objectif et le récepteur détectant l'énergie réfléchi par cet objectif sont incorporés au missile.

Source : FRA

mesures de protection électronique actives

Actions directement détectables, telles que l'altération des paramètres de transmission autant que de besoin, réalisées pour assurer l'utilisation effective du spectre électromagnétique par les forces amies en dépit d'utilisations hostiles de l'énergie électromagnétique.

Source : FRA

active defense

Active measures taken against enemy forces to prevent, nullify or reduce the effectiveness of any form of enemy attack. *Related term:* passive defense.

Source : FRA

active public information policy

A policy which dictates that attempts will be made to stimulate media/public interest about an issue or activity for the purpose of informing the public. Interest may be stimulated by press advisories, news releases, personal contacts, press conferences or other forms of public presentation.

Source : FRA

active air defense

Direct defensive action taken to nullify or reduce the effectiveness of hostile air action. It includes such measures as the use of aircraft, air defense weapons, weapons not used primarily in an air defense role and electronic warfare.

Source : FRA

active homing guidance

A system of homing guidance wherein both the source for illuminating the target, and the receiver for detecting the energy reflected from the target as the result of illuminating the target, are carried within the missile.

Source : FRA

active electronic protective measures

Actions directly detectable, such as the modification of transmission parameters as needed, carried out to maintain the effective use of the electromagnetic spectrum by friendly forces in spite of the use of the electromagnetic energy by the enemy.

Source : FRA

акустичні розвідувальні дані	renseignement d'origine acoustique	acoustic intelligence (ACINT - ACOUSTINT)
Розвідувальні данні, що походять з пошуку і використання акустичних явищ. Джерело: ФР	Renseignement provenant de la recherche et de l'exploitation de phénomènes acoustiques Source : FRA	Intelligence derived from the collection and processing of acoustic phenomena. Source : FRA
альтернативний маршрут тилового забезпечення	itinéraire logistique de variantement	alternate supply route
Маршрут, який простягається всередині зони проведення операції, прокладений для техніки, у разі виникнення труднощів з основним маршрутом. Джерело: ФР	Itinéraire désigné à l'intérieur d'une zone d'opérations et emprunté par les véhicules lorsque les axes principaux d'approvisionnement deviennent impraticables ou congestionnés. Source : FRA	A route or routes designated within an area of operations to provide for the movement of traffic when main supply routes become disabled or congested. Source : FRA
амбулаторний хворий	malade ambulatoire	walking patient
Хворий, при транспортуванні якого не потрібно використовувати носилки. Джерело: ФР	Malade dont le transport n'exige pas de brancard. Source : FRA	A patient not requiring a litter while in transit. Source : FRA
амфібій на розвідка	reconnaissance amphibie	amphibious reconnaissance
Висадка транспортних морських десантних засобів, що була виконана елементами малої важливості, яка зазвичай ґрунтується на приховану дію швидше, ніж на застосування зброї, із метою отримання розвідувальних даних, і переважно слідує за наперед визначеним планом. Джерело: ФР	Débarquement amphibie effectué par des éléments de faible importance, normalement fondé sur une action discrète plutôt que sur l'emploi des armes, en vue d'obtenir des renseignements et généralement suivi d'un repli prévu. Source : FRA	An amphibious landing conducted by minor elements, normally involving stealth rather than force of arms, for the purpose of securing information, and usually followed by a planned withdrawal. Source : FRA
амфібійна операція	opération amphibie	amphibious operation
1- Операція, проведення якої розпочинається з моря та в якій беруть участь підрозділи ВМС та СВ. Дана операція спрямована проти частини берегової смуги, яка утримується противником або є потенційно небезпечною. 2- (НАТО) Операція, яка розпочинається з моря та до проведення якої залучаються підрозділи ВМС та морського десанту, що завантажені на судна або іншу техніку, основним завданням яких є тактичне перекидання морських десантних підрозділів у середовище, природа якого може варіюватися в залежності від наявності або відсутності опору ворожим діям. 3- Узгоджені за метою, завданнями, місцем та часом і проведені за єдиним задумом і	1- Opération conduite à partir de la mer, mettant en œuvre des forces maritimes et terrestres, exécutée sur une côte tenue par l'adversaire ou qui pourrait être le siège d'une menace. 2- (OTAN) Opération militaire lancée à partir de la mer par une force maritime et de débarquement embarquée sur des bâtiments ou engins, dont l'objectif principal est la projection tactique de cette force de débarquement dans un environnement dont la nature peut varier de l'absence d'opposition à l'hostilité. 3- Opérations, coordonnées en termes d'objectif, de mission, de temps et de place et conduite conformément à un	An operation launched from the sea by naval and ground forces against a coast held by the opponent, or which is potentially hostile. 2- (NATO) A military operation launched from the sea by a naval and landing force embarked in ships or craft, with the principal purpose of projecting the landing force ashore tactically into an environment ranging from permissive to hostile. 3- Operations, coordinated in terms of objective, mission, time and place and conducted in accordance with a

планом дії з метою висадки морського десанту на узбережжя зайняте противником, виконання бойових завдань на березі; спільна операція, проведена об'єднаннями сухопутних військ і сил флоту у взаємодії з іншими видами ЗС і родами військ; складова частина фронтової операції (операції флоту) або стратегічної операції. Керівництво морською десантною операцією покладається на командування загальновійськового об'єднання, в окремих випадках - на командування об'єднання військово-морського флоту.
Джерело: УКР/НАТО

амфібійна транспортна група

Підрозділ оперативної морської десантної сили, який складається з транспортних кораблів.
Джерело: ФР

амфібійний оперативний район

Географічна зона, що складається з частина пляжу та моря, в якій здійснюють пересування відповідні сили (війська, транспортні засоби й гелікоптери зі своїм тиловим забезпеченням).
Джерело: ФР

амфібійний рейд

Операція, що полягає у короткотерміновому вторгненні у глибину чи тимчасове захоплення цілі, після чого заплановано відступ.
Джерело: ФР

амфібійні сили

1- Сукупність військово-морських сил, частин із висадки і сил із підтримки, що організовані, екіпіровані й навчені з метою виконання десантної операції.
Джерело: ФР

2- Збірна назва десантних кораблів (транспортів), з'єднань (частин) морської піхоти, частин морської авіації, а також інших сил, призначених для

concept et un plan simples, pour mettre à terre une force amphibie sur un territoire occupé par l'ennemi pour des missions à terre. C'est une opération interarmées conduite par une formation majeure navalo-terrestre en coopération avec d'autres forces armées et les ares et service. Elle est un élément dans n'importe opération stratégique d'un groupe d'armée ou d'une flotte. La conduite d'une opération amphibie est de la responsabilité du commandement de formation interarmées majeure ou, dans quelques cas, du commandement de la formation navale majeure.
Source : UKR/OTAN

groupe de transport amphibie

Subdivision d'une force opérationnelle amphibie composée principalement de bâtiments de transport.
Source : FRA

aire des objectifs de l'opération amphibie (AOA)

Zone géographique composée de la tête de plage et de la frange maritime où évoluent les forces engagées (troupes, véhicules et hélicoptères avec leur logistique associée).
Source : FRA

raid amphibie

Opération amphibie comportant une brève incursion en profondeur ou l'occupation temporaire d'un objectif, suivie d'un repli planifié.
Source : FRA

force amphibie

1- Ensemble des forces navales, des troupes de débarquement et des forces de soutien, organisé, équipé et entraîné en vue d'opérations amphibies.
Source : FRA

forces amphibies

2- Nom collectif appliqué au chargement d'assaut amphibie, aux unités et aux formations tactiques d'infanterie de marine, aux unités d'aéronavale et autres forces affectées

single concept and plan, to land an amphibious force in enemy-occupied territory for on-shore missions. It is a joint operation conducted by major land and naval formations in cooperation with other armed services and arms of the service and is an element in any army group, fleet or strategic operation. The conduct of an amphibious operation is the responsibility of the major combined formation command or, in some cases, the major naval formation command.
Source : UKR/NATO

amphibious transport group

A subdivision of an amphibious task force, composed primarily of transport ships.
Source : FRA

amphibious objective area (AOA)

A geographical area comprising the beach head and the shore line where the engaged forces maneuver (troops, vehicles and helicopters with their associated logistics).
Source : FRA

amphibious raid

A type of amphibious operation involving swift incursion into or temporary occupation of an objective followed by a planned withdrawal.
Source : FRA

amphibious force

1- Naval and landing forces, together with supporting forces that are organized, trained and equipped for amphibious operations.
Source : FRA

amphibious forces

2- A collective term applied to amphibious assault shipping, units and tactical formations of naval infantry, naval aviation units and other forces earmarked for

проведення морських (повітряно-морських) десантних операцій або тих, що залучаються до їх проведення. Організаційно можуть зводитися в ескадри і дивізії морських десантних сил, бригади десантних кораблів і транспортів.

Джерело: УКР/НАТО

pour des mises à terre amphibies ou des opérations mixtes amphibies et aéroportées, ou aux forces qui peuvent être impliquées dans de telles opérations. Elles peuvent être organisés dans des escadrons ou divisions de mise à terre amphibies et l'assaut amphibie et des brigades amphibies d'assaut ou de chargement et de transport.

Note : pour quelques unités, utilise les désignations et appellations de l'Armée de terre, par exemple : bataillon, brigades, etc.

Source : UKR/OTAN

amphibious landings or mixed amphibious and airborne operations, or to forces which may be involved in such operations. They may be organized into amphibious landing squadrons or divisions and amphibious assault and transport shipping brigades.

Note: for some units uses designations taken from land forces, e. g. battalion, brigade, etc.

Source : UKR/NATO

амфібійність

Здатність автомобіля або машини переміщуватися по воді своїми власними засобами.

Джерело: ФР

amphibie

Aptitude d'un véhicule ou engin à se déplacer sur l'eau par ses propres moyens.

Source : FRA

amphibian

Capability of a vehicle or craft to move, on its own, over water.

Source : FRA

аналіз

Етап фази розробки розвідувальних даних, протягом якого неопрацьована інформація докладно вивчається з метою вилучення важливих фактів для їхньої інтерпретації.

Джерело: ФР

analyse

Etape de la phase d'exploitation du cycle du renseignement au cours de laquelle le renseignement brut est étudié en détail pour en extraire les faits significatifs en vue de leur interprétation.

Source : FRA

analysis

A step in the processing phase of the intelligence cycle in which information is subject to review in order to identify significant facts for subsequent interpretation.

Source : FRA

аналіз місцевості

Збір, оцінка й обробка географічної інформації про природні і штучні нерівності місцевості, враховуючи інші пов'язані фактори для передбачення впливу місцевості на проведення операції.

Джерело: ФР

analyse du terrain

Collecte, évaluation et interprétation d'informations géographiques sur les accidents naturels et artificiels du terrain, en tenant compte d'autres facteurs connexes, afin de prévoir l'influence du terrain sur les opérations militaires.

Source : FRA

terrain analysis

The collection, evaluation and interpretation of geographic information on the natural and man-made features of the terrain, combined with other relevant factors, to predict the effect of the terrain on military operations.

Source : FRA

аналіз стрільби

Оцінка руйнівних результатів атаки, що відбулася, на цивільне населення, підрозділи і ресурси. Вона здійснюється під час і після атаки. Під час цієї оцінки не враховуються оперативні наслідки втрат і руйнувань.

Джерело: ФР

analyse après tir

Evaluation des effets destructeurs d'une attaque ayant eu lieu, sur la population, les unités et les ressources. Elle est effectuée pendant et après l'attaque. Les conséquences opérationnelles des pertes et destructions ne sont pas estimées dans cette analyse.

Source : FRA

after firing analysis

An assessment of the destructive effects of an attack once made, on the population, the units and the resources. This analysis is done during and after the attack. The operational consequences of the losses and destructions are not assessed in this analysis.

Source : FRA

аналіз цілей

Вивчення можливих цілей, що має на меті визначити їхню військову значимість, пріоритет який їм надається у разі атаки й необхідного озброєння для одержання бажаного ступеня збитків і втрат.

Джерело: ФР

analyse d'objectifs

Etude des objectifs possibles qui a pour objet de déterminer leur importance militaire, la priorité à leur donner en cas d'attaque et les armes nécessaires pour obtenir le degré souhaité de dommages et de pertes.

Source : FRA

target analysis

An examination of potential targets to determine military importance, priority of attack, and weapons required to obtain the desired level of damage or casualties.

Source : FRA

анкерний трос

Трос, закріплений у відсіку літального апарата і призначений для прикріплення карабінів пристроїв автоматичного відкриття парашутів.

Джерело: ФР

câble de parachutage

Câble fixé dans la soute d'un aéronef et destiné à l'accrochage des mousquetons des dispositifs d'ouverture automatique des parachutes.

Source : FRA

anchor line cable

Cable attached in the cargo bay of an aircraft, used to hook the snap hooks from the parachute automatic opening devices.

Source : FRA

апарат на повітряній подушці

Апарат, який пересувається у межах зони відштовхування від ґрунту або на повітряній подушці.

Джерело: ФР

appareil à effet de sol - véhicule à coussin d'air

Appareil qui évolue dans les limites de la zone de l'effet de sol ou sur un coussin d'air.

Source : FRA

ground-effect machine

A machine which normally maneuvers within the zone of the ground effect or on an air cushion.

Source : FRA

арешт

У рамках правил застосування сили - дії з перехоплення вільної особи для поміщення її під варту із законною метою, такою як судове переслідування, підтримання суспільного порядку або на підставі судового рішення.

Джерело: ФР

arrestation

Dans le cadre des règles d'engagement, action d'intercepter un individu libre pour le placer en détention, à des fins légales, telles que poursuite judiciaires et de maintien de l'ordre public, ou en application d'une décision de justice.

Source : FRA

arrest

In the context of rules of engagement, the action of seizing a free individual to place him/her in custody pending further legal action or to maintain public order, or pursuant to a legal order.

Source : FRA

ар'єргард

Підрозділ безпосередньої охорони, що діє за підрозділом на марші, для розвідки і прикриття.

Джерело: ФР

arrière-garde

Détachement de sûreté rapprochée agissant en arrière d'une troupe en marche pour la renseigner et la couvrir.

Source : FRA

rear guard

Security detachment kept to the rear of a moving ground force to keep it informed and covered.

Source : FRA

армійська група

Найбільше об'єднання сухопутних сил, що складається з двох армій, армійського корпусу під командуванням визначеного начальника.

Джерело: ФР

groupe d'armées

Formation la plus importante des forces terrestres comprenant généralement deux armées, corps d'armée ou davantage sous les ordres d'un chef désigné.

Source : FRA

army group

The largest formation of land forces, normally comprising two or more armies or army corps under a designated commander.

Source : FRA

армійська операція

Сукупність узгоджених і взаємозалежних за метою, завданнями, місцем та часом наступальних, оборонних або контрнаступальних боїв, бойових дій, боїв, ударів і маневрів, проведених з'єднаннями і частинами армії. Армійська операція організується і проводиться на визначеному стратегічному (операційному) напрямку як складова частина фронтової операції на ТВД. Здійснюється тільки разом із доданими з'єднаннями і частинами або у взаємодії з іншими

opération d'armée

Batailles offensives, défensives ou contre-offensives de grande échelle, opérations de combat, engagements, frappes et manœuvres par des unités et des formations tactiques d'une armée mises en corrélation et synchronisées dans l'objectif, la mission, la place et le temps. Une opération d'armée est montée et conduite dans un secteur opérationnel stratégique particulier comme la partie avant d'une opération sur un théâtre. Elle est conduite avec des formations tactiques assignées et des unités seulement, ou en coopération avec d'autres formations majeures, des formations tactiques et les unités de

army operation

Offensive, defensive or counter-offensive large-scale battles, combat operations, engagements, strikes and manoeuvres by units and tactical formations of an army, interrelated and synchronized in aim, mission, place and time. An army operation is mounted and conducted in a particular strategic operational area as part of a front operation in a theatre. It is conducted with assigned tactical formations and units only, or in cooperation with other major formations, tactical formations and units of various services, arms or branches of the armed forces, specialized support troops and other

об'єднаннями, з'єднаннями, частинами різних видів ЗС, родів військ, спеціальних військ і інших формувань, що діють в інтересах армії. Армійська операція, як правило, включає бойові дії з'єднань і частин всіх ешелонів, оперативного мобільного резерву, з'єднань і частин ракетних військ і артилерії, авіації, сухопутних військ, військ протиповітряної оборони, армійських резервів, дії спеціальних військ армійського підпорядкування. Складовими частинами армійської операції можуть бути також висадка (викид) і бойові дії тактичних повітряних і морських десантів. Підготовка армійської операції включає: ухвалення рішення на операцію; постановку бойових завдань військам; планування операції; організацію вогневого ураження противника і взаємодії з іншими військами, усіх видів їх забезпечення і управління; підготовку військ і районів до бойових дій; розгортання військ і заняття ними позицій та інші заходи.

Джерело: УКР/НАТО

армійський водолаз

Спеціально тренований військовослужбовець, який здатен виконувати задачі під водою. Розрізняють:
а- спеціалістів, які допомагають при подоланні водної перешкоди особовим складом та технікою підрозділу, використовуючи автономні дихальні апарати;
б- спеціалістів, які пройшли підготовку та здатні виконувати завдання на глибині та протягом тривалого часу з метою:
b1- допомоги подолання водної перешкоди;
b2 – виконання спеціального завдання, головним чином при роботі на глибині та здійснення нападів.

Джерело: ФР

армійський корпус

Штатне або оперативне військове об'єднання, що підрозділяється на кілька

services divers, d'armes ou des branches des forces armées, des troupes d'appui spécialisées et autres formations agissant pour l'armée. Une opération d'armée implique normalement des actions menées par des formations tactiques et des unités de tous les échelons opérationnels, la réserve tactique mobile, des formations et unités d'artillerie et de missiles, des unités terrestres et de l'air des forces de défense aérienne et la réserve d'armée, aussi bien que par des troupes d'appui spécialisées organiques. Elle peut aussi inclure des mises à terre de troupes aéroportées / amphibies ou des parachutages et être liée à des opérations d'assaut. La préparation pour une opération d'armée consiste en : le choix d'une opération ; la gestion les forces a y impliquer ; la planification opérationnelle ; l'organisation et les effets des feux ; la coopération avec toutes les autres forces et de tous les aspects de leur soutien logistique et leur commandement, conduite et contrôle ; la préparation des troupes et du terrain pour le combat ; le déploiement des troupes et leurs positions, etc.

Source : UKR/OTAN

plongeur de l'armée de terre

Personnel spécialisé apte à remplir des missions particulières en milieu aquatique. On distingue :
a- Les spécialistes d'aide au franchissement (SAF) : aptes aux plongées à l'air, de courte durée, à faible profondeur et à l'exécution de missions visant à faciliter la traversée des cours d'eau aux moyens de submersibles et amphibies et, éventuellement, le passage à gué de tous les moyens ;
b- Les plongeurs spécialistes d'intervention subaquatique (PSIS) : aptes à des plongées profondes et de longue durée et à l'exécution :
b1- de missions normales d'aide au franchissement ;
b2- de missions particulières comportant principalement des travaux subaquatiques et des missions d'attaque.

Source : FRA

corps d'armée

Grande unité organique ou opérationnelle articulée en plusieurs divisions qu'elle commande, appuie et

formations acting for the army. An army operation normally involves actions by tactical formations and units of all operational echelons, the tactical mobile reserve, missile and artillery formations and units, air, ground and air defense forces, and the army reserve, as well as by organic specialized support troops. It may also include airborne/amphibious landings or airdrops and related assault operations. Preparation for an army operation consists of: deciding on an operation; tasking the forces involved; operational planning; organization of fire for effect, of cooperation with all other forces and of all aspects of their logistic support and command and control; preparing the troops and the ground for combat; troops deploying and taking up positions, etc.

Source : UKR/НАТО

army diver

Specialized personnel able to fulfill specific missions in an underwater environment. Two categories exist:
a- Crossing assistance specialists: capable of short and shallow scuba dives, their mission is to make easier the crossing of rivers by way of submarine or amphibious vehicles, and eventually the fording of all the vehicles;
b- Underwater action divers: capable of deep and long dives, their mission can be:
b1- normal crossing assistance missions;
b2- specific missions which mainly include underwater work and attack missions.

Source : FRA

army corps (AC)

Major organic or operational unit organised into several divisions. It commands, provides combat support

дивізій. Воно керує дивізіями, підтримує та забезпечує їх завдяки своїм органам командування підтримки армійського корпусу (ОКПАК).

Джерело: ФР

армія

1- Складова Збройних сил (наприклад, сухопутні війська тощо).

2- Формування, більше за армійський корпус, але менше за армійську групу. Зазвичай складається з двох чи більше армійських корпусів.

3- В деяких арміях, термін „армія” позначає збройні сили в цілому.

Джерело: ФР

артилерійська підготовка

Стрільба артилерійських засобів перед початком атаки, які проводяться з метою дезорганізації оборони противника та пошкодження засобів зв'язку.

Джерело: ФР

артилерійська позиція

Ділянка місцевості, яку протягом проведення операції займають підрозділи артилерії.

Джерело: ФР

асигнування; ліміти

Дозвіл на витрати, обмежений у часі, меті й сумі. Як правило кредити дозволяють залучати, а також витратити фінансові ресурси.

З дозволу програми щороку додається частка платіжних кредитів для покриття витрат поточного року.

Джерело: ФР

асиметрична загроза

Загроза, що походить від можливості використовувати нестандартні засоби і заходи, щоб обійти або нейтралізувати сильні елементи противника, повністю використовуючи його слабкі сторони з метою отримання непропорційного результату.

Джерело: ФР

асоційована підтримка

У військово-морській термінології - бойові дії, при

soutient grâce à ses Eléments de Commandement Appui Soutien de Corps d'Armée (ECASCA).

Source : FRA

armée

1- Composante des forces armées (ex : l'armée de terre, etc.)

2- Formation de taille supérieure à un corps d'armée, mais inférieure à un groupe d'armées, comprenant généralement deux corps d'armée ou davantage.

3- Dans certains pays "armée" désigne l'ensemble des forces armées.

Source : FRA

préparation d'artillerie

Feux d'artillerie précédant une attaque, destinés à désorganiser la défense ennemie et à disloquer les liaisons et communications.

Source : FRA

position d'artillerie (PAA)

Zone assignée à une unité d'artillerie aux fins de gestion du terrain dans lequel l'artillerie manœuvre.

Source : FRA

crédits

Autorisation de dépense limitée dans le temps, dans son objet et dans son montant. En règle générale les crédits permettent d'engager mais aussi de payer.

A l'autorisation de programme est associée chaque année une tranche de crédits de paiement pour faire face aux échéances de l'année en cours.

Source : FRA

menace asymétrique

Menace issue de la possibilité d'employer des moyens ou des méthodes dissemblables pour contourner ou neutraliser les points forts d'un adversaire tout en exploitant ses faiblesses, pour obtenir un résultat disproportionné.

Source : FRA

soutien associé

Dans le domaine maritime, opérations dans lesquelles une unité désignée

and possible also combat service support to these divisions owing to its Corps Command Support Elements.

Source : FRA

army

1- Component of the armed forces (e.g: land forces, etc.)

2- A formation larger than an army corps but smaller than an army group. It usually consists of two or more army corps.

3- In certain States, "army" is the land component of the armed forces.

Source : FRA

artillery preparation

Artillery fire delivered before an attack to disrupt communications and disorganize the enemy's defense.

Source : FRA

position area for artillery (PAA)

An area assigned to an artillery units for terrain management purposes in which the artillery manoeuvred.

Source : FRA

allocations

Spending authorization which is limited as to the period, its object, and its amount. Usually allocations give the responsible authority the ability to commit and pay the expenses.

A program authorization receives each year a funding allocation to meet the expenditures of the year.

Source : FRA

asymmetric threat

A threat emanating from the potential use of dissimilar means or methods to circumvent or negate an opponent's strengths while exploiting his weaknesses to obtain a disproportionate result.

Source : FRA

associated support

In naval usage, operations in which a designated unit operates

яких призначена частина діє незалежно від визначеного з'єднання або групи, але перед який поставлено завдання надавати інформацію про зіткнення з противником з'єднанню, що підтримується, одержувати від нього розвідувальні дані, а також після одержання відповідного наказу взаємодіяти з ним і координувати свої дії. При цьому частина залишається в тактичному підпорядкуванні командної інстанції, що координує постановку бойових завдань і переміщення частини відповідно до вимог командира з'єднання.

Джерело: UKR/NATO

opère indépendamment d'une force ou d'un groupement déterminé, mais dont la tâche est de fournir des informations de contact à la force soutenue, d'en recevoir du renseignement et, si elle y est autorisée, de coopérer avec celle-ci et d'assurer avec elle la coordination des opérations. L'autorité qui attribue la mission à cette unité en conserve le contrôle tactique et en coordonne les tâches et les mouvements suivant les besoins du commandant de la force soutenue.

Source : UKR/OTAN

independently of a specified force or group, but is tasked to provide contact information to, receive intelligence from and, if authorized, to cooperate and coordinate operations with the supported force. Tactical control of the unit remains with the assigning authority who coordinates tasking and the movement of the unit in response to the requirements of the force commander.

Source : UKR/NATO

Б

багажна накладна

Документ, який подається спільно з митною декларацією для всіх відправлень, що виконуються повітряним чи морським шляхом для матеріалів чи товарів, включаючи і зброю. Складається відправником чи організацією, яка здійснює комплектацію вантажу.

Джерело: ФР

état de colisage

Document qui tient lieu de déclaration en douane pour toute expédition effectuée par voie aérienne ou maritime de matériel ou de marchandises appartenant aux armées. Il est établi par l'expéditeur ou par l'organisme réalisant le groupage du fret.

Source : FRA

packaging statement

Document which takes the place of the waybill for all sea or air shipments of equipments or goods belonging to the Armed forces. It is prepared by the shipper or the organization doing the cargo grouping.

Source : FRA

багатокомпонентний боєприпас

Боєприпаси, у разі активації яких виділяється дві або більше хімічні або біологічні речовини.

Джерело: ФР

munition à agents multiples

Munition qui, une fois activée, disperse deux ou plusieurs agents chimiques et/ou biologiques.

Source : FRA

multi-agent munition

A munition that, when activated, disperses two or more chemical and/or biological agents.

Source : FRA

багатонаціональна бригада

1- Тактична частина, до складу якої входять солдати з різних країн. НАТО здійснює забезпечення рамкової країни, представники якої складають основу бригади, тобто штаб, включаючи і командира цієї бригади. Ця країна здійснює тилову координацію, а її представники складають основну частину особового складу. Інші країни забезпечують своїм особовим складом підлеглі підрозділи.

Джерело: ФР

brigade multinationale

1- Unité tactique comprenant des soldats appartenant à plusieurs pays contributeurs de troupes. L'OTAN fournit le pays cadre, dont proviennent les forces constituant l'état-major, y compris le commandant de la brigade donnée. Le pays cadre effectue la coordination logistique de base et fournit la partie la plus importante des troupes. Les autres pays contributeurs de troupes fournissent des forces constituant des éléments subordonnés.

Source : FRA

multinational brigade

1- A tactical military unit comprising soldiers from more than one troop-contributing nation. NATO typically provides the framework nation, from whose forces the headquarters staff, including the brigade commander, are drawn. The framework nation conducts primary logistics coordination and provides a significant share of operational manning. Other troop-contributing nations provide forces to form subordinate elements.

Source : FRA

2- Тактичне формування, особовий склад якого складається з

2- Unité tactique militaire comprenant des soldats de plus d'une nation contributrice de troupes.

2- A tactical military unit comprising soldiers from more than one troop-contributing nation. NATO

військовослужбовців декількох країн, що виділили військові контингенти. НАТО звичайно виділяє “базову” державу, з військовослужбовців якої формується штаб бригади і призначається її командир. “Базова” держава здійснює координацію основного тилового забезпечення і надає значну частку бойового особового складу. Інші держави-учасники надають військовослужбовців, з яких формуються підлеглі підрозділи.
Джерело: УКР/НАТО

багатонаціональна об'єднана оперативно-тактична група

Багатонаціональне міжвидове з'єднання, сформоване для дій в особливій обстановці, що потребує багатонаціональної міжвидової системи командування та оперативного підпорядкування; його організаційна структура визначається поставленим завданням. Ця концепція була висунута на брюссельській зустрічі на вищому рівні 1994 року. Вона спрямована на надання ОЗС та засобів НАТО для використання країнами Північноатлантичного або Західноєвропейського союзів при проведенні більш широких за масштабами операцій. Продовжується ретельна розробка питань здійснення цієї концепції у взаємодії з Західноєвропейським союзом. При цьому ставиться завдання створення відо-кремлених, але не окремих збройних сил та засобів, що можуть використовуватись НАТО або застосовуватись при проведенні операцій за участю держав, що не є членами альянсу.
Джерело: УКР/НАТО

багатонаціональна сила

Сила, що складається з підрозділів різних країн.
Джерело: ФР

багатонаціональне з'єднання

Формування з частин або підрозділів військ двох або більше країн.
Джерело: УКР/НАТО

Typiquement, l'OTAN fournit la nation cadre, de laquelle les forces, le personnel de l'état-major du quartier général, incluant le commandant de brigade, sont tirées. La nation cadre conduit en priorité la coordination de la logistique et fournit une part significative d'équipements opérationnels. D'autres nations contributrices de troupes fournissent des forces pour former des éléments subordonnés.
Source : UKR/OTAN

force opérationnelle interarmées multinationale

Force multinationale et interarmées, organisée et formée pour des opérations de circonstance, qui nécessite un commandement de conduite et de contrôle multinational et interarmées. Conçu pour être menées avec les moyens militaires communs de l'OTAN disponibles pour des opérations supérieurs aux nations de l'OTAN ou par l'Union de l'Europe occidentale, le concept de force opérationnelle interarmées multinationale a été présenté au Sommet de Bruxelles en 1994. Le travail détaillé se poursuit en coordination avec l'Union de l'Europe occidentale pour la mise en œuvre de ce concept, en vue de fournir à fournissant des moyens et capacités militaires séparables, mais pas séparées qui pourraient être employées par l'OTAN ou pour des opérations avec des nations hors-Alliance.
Source : UKR/OTAN

force multinationale

Force composée d'éléments de plusieurs pays.
Source : FRA

force combinée

Force composée d'éléments de deux ou plusieurs nations.
Source : UKR/OTAN

typically provides the framework nation, from whose forces the headquarters staff, including the brigade commander, are drawn. The framework nation conducts primary logistics coordination and provides a significant share of operational manning. Other troop-contributing nations provide forces to form subordinate elements.
Source : UKR/NATO

combined joint task force

A multinational and multi-service force, task-organized and formed for contingency operations, which requires multinational and multi-service command and control. Designed to make NATO's joint military assets available for wider operations by NATO nations or by the Western European Union, the concept of combined joint task force was introduced at the 1994 Brussels Summit. Detailed work continues in coordination with the Western European Union on the implementation of the concept, with a view to providing separable but not separate military capabilities that could be employed by NATO or in operations with nations outside the Alliance.
Source : UKR/NATO

combined force

A force composed of elements of several nations.
Source : FRA

combined force

A force composed of elements of two or more nations.
Source : UKR/NATO

багатонаціональне тилове забезпечення	soutien logistique multinational	combined logistic support
Об'єднання державами-членами визначених ресурсів для їх використання країнами НАТО за рішенням координуючої інстанції. Джерело: УКР/НАТО	Mise en commun par certains pays membres de ressources déterminées pour emploi par des pays de l'OTAN, conformément aux décisions d'une autorité de coordination. Source : UKR/OTAN	The pooling of specified resources by member nations for use by NATO nations as decided by a coordinating authority. Source : UKR/NATO
багатонаціональне тилове забезпечення	logistique multinationale	multinational logistics
Весь комплекс засобів тилової підтримки операцій, за винятком суто національних. Таке тилове забезпечення буває: об'єднаним багатонаціональним, спеціалізованим за завданнями, а також тиловим забезпеченням силами провідної країни. Джерело: УКР/НАТО	Spectre complet des modes mis en œuvre dans le soutien des opérations autres que celles purement nationales, comme l'appui logistique multinational intégré, l'appui d'emploi spécialisé et le rôle de la nation pilote du soutien spécialisé. Source : UKR/OTAN	The full spectrum of modes used to support operations other than purely national, such as multinational integrated logistic support, role specialization support and lead nation logistic support. Source : UKR/NATO
багатонаціональний	multinational	combined – multinational
Структура, сила, дія які об'єднують особовий склад та оснащення, не менше ніж від трьох держав, які не входять до одної організації з безпеки Джерело: ФР	Qualifie un organisme, une structure, une force, une action qui regroupe du personnel et des moyens appartenant à au moins trois Etats différents n'adhérant pas forcément à la même organisation de sécurité. Source : FRA	Adjective used to describe an organization, structure, force or action grouping personnel and assets belonging to at least three different States, which do not necessarily belong to the same security organization. Source : FRA
багаточастотна станція активних перешкод	brouilleur multi-fréquence	barrage jammer
Передавач перешкод, здатний одночасно придушувати кілька різних передач у широкому діапазоні частот. Джерело: ФР	Brouilleur capable de brouiller simultanément plusieurs émissions différentes à l'intérieur d'une large bande de fréquences. Source : FRA	Jammer capable of jamming simultaneously several emissions over a wide area of frequency spectrum. Source : FRA
база	base	base
Модульний заклад з організації тилового забезпечення, рівня вищого за рівень полку, що включає функціональні зони, здатні надавати тилове забезпечення у різних сферах його відповідальності. Він організовується і керується єдиним органом, підпорядкованим командирі даного рівня. Його найменування може бути: загальновійськова логістична база ТВД, логістична база сухопутних військ, логістична дивізійна база, логістична бригадна база. Джерело: ФР	Installation logistique modulaire, d'un niveau supérieur à celui du régiment, comprenant des zones fonctionnelles capables de fournir un soutien logistique dans ses différents domaines de responsabilité. Elle est organisée et commandée par une autorité unique aux ordres du commandant de la force du niveau considéré dont elle prend alors la dénomination : base logistique interarmées de théâtre, base logistique terre, base logistique divisionnaire, base logistique de brigade. Source : FRA	Modular logistic installation, of a level superior to that of the regiment, including functional zones capable of supplying a logistic support in its various domains of responsibility. It is organized and is commanded by an unique authority the orders of the commander of the force of the considered level of which it takes then naming: joint theatre logistic base, land logistic base, divisional logistic base, brigade logistic base. Source : FRA
база логістики	base logistique	logistic base
1- Місце географічного розгортання підрозділу підтримки відповідного рівня.	1- Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien du niveau considéré. Elle se subdivise en zones	1- Geographical area where the support group of the considered level is deployed. It is divided in different

Воно підрозділяється на зони розгортання, що відповідають кожній із сфер організації тилового забезпечення

2- Зона, у якій існують установи, що забезпечують тилове постачання тощо.

Джерело: ФР

база логістики СВ

Місце географічного розгортання сухопутного підрозділу підтримки. Така база зазвичай складається із шести зон розгортання функціональних галузей:

а - командування;

б - доставки;

в - обслуговування;

г- підтримки особового складу;

д - санітарної підтримки;

е – забезпечення пальним.

Джерело: ФР

база оперативного розгортання

База, на якій розгортається підрозділ або частина підрозділу, щоб діяти у випадку напруги або ворожих дій. Вона відрізняється від бази, зайнятої у мирний час, і має у своєму розпорядженні необхідну інфраструктуру.

Джерело: ФР

базова військова дорожня мережа

Починаючи мінімум з 50 класу, вона включає маршрути для важкої і дуже важкої техніки, всю сукупність визначених дорожніх маршрутів у мирний час для відповідних території з метою визначення передбачених потреб у власному пересуванні й військовому транспорті та союзників. Ці маршрути становлять основу військової мережі комунікацій.

Джерело: ФР

базові розвідувальні дані

Розвідувальні дані щодо всіх тем, що можна встановити із зразка документу, який використовується, для планування й обробки інформації чи розвідувальних даних, що були отримані заздалегідь. Дійсні у час миру, вони постійно актуалізуються,

de déploiement correspondant à chacun des domaines logistiques.

2- Zone dans laquelle existent des installations qui fournissent un appui logistique ou autre.

Source : FRA

base logistique terre (BLT)

Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien terre. La BLT se compose généralement de six zones de déploiement des domaines fonctionnels:

a- commandement;

b- acheminement;

c- maintenance;

d- soutien de l'homme;

e- soutien sanitaire;

f- soutien pétrolier.

Source : FRA

base de redéploiement

Base vers laquelle une unité ou une partie d'unité se déploiera pour opérer en cas de tension ou d'hostilité. Elle est différente de la base occupée en temps de paix et dispose de l'infrastructure nécessaire.

Source : FRA

réseau routier militaire de base

De classe minimum 50, comportant des itinéraires lourds et très lourds, il comprend la totalité des itinéraires routiers désignés, dès le temps de paix, par les nations hôtes pour faire face aux besoins prévisibles en mouvements et transports militaires, tant alliés que nationaux. Ces itinéraires constituent l'ossature des réseaux militaires de manœuvre.

Source : FRA

renseignement de base

Renseignement sur tout sujet, permettant d'établir une documentation de référence utilisable pour la planification et le traitement des informations ou du renseignement obtenus ultérieurement. Valable en temps de paix, actualisé en permanence, notamment lors du développement des crises au cours

sub areas corresponding to each of the logistic domains.

2- An area containing installations which provide logistic or other support.

Source : FRA

land logistic base

Geographical area where a land support group is deployed. A land logistic base usually includes a deployment area for each of the following functional domains:

a- command and control;

b- routing;

c- maintenance;

d- manpower support;

e- health service support;

f- POL support.

Source : FRA

deployment operating base

A base, other than the peacetime base, having minimum essential operational and support facilities, to which a unit or part of a unit will deploy to operate from in time of tension or war.

Source : FRA

basis military route network

With a minimum classification of 50, comprising heavy and very heavy routes, it comprises all the routes on the ground designated in peacetime by the host nation to meet the anticipated military movements and transport requirements, both Allied and national. These routes make up the backbone of the military maneuver networks.

Source : FRA

basic intelligence

Intelligence, on any subject, which may be used as reference material for planning and as a basis for processing subsequent information or intelligence. Relevant in peace-time, constantly updated, especially during the development of crises where it can be considered as strategic intelligence, it is valid for months

особливо під час криз; вони можуть включати у себе стратегічні розвідувальні дані, що мають дійсність від одного місяця до кілька років.

Джерело: ФР

базування

Збірний термін для позначення розміщення формувань сухопутних, повітряних або морських сил у відведених для них постійних місцях на суші або на узбережжі.

Джерело: УКР/НАТО

базування авіації

Використання авіаційними підрозділами, частинами і з'єднаннями (об'єднаннями) аеродромної мережі, авіаносців, складів або інших баз постачання, доріг та залізниць, місцевих ресурсів і виробничих фондів, для їх розміщення, підтримки бойової готовності, повсякденної діяльності та ведення бойових дій.

Джерело: УКР/НАТО

базування сил флоту

Використання частинами (кораблями), з'єднаннями і об'єднаннями ВМС військово-морських баз, портів, аеродромів та інших об'єктів, які забезпечують необхідні умови для розміщення, підтримки постійної бойової готовності, повсякденної діяльності і ведення бойових дій.

Сукупність об'єктів забезпечення сил флоту включає відповідно обладнані об'єкти і необхідний особовий склад разом із стаціонарними та мобільним озброєнням і військовою технікою, які розгорнуті на морських ТВД. З прийняттям на озброєння високоточної зброї виникла необхідність розосередження основних об'єктів та елементів системи базування ВМС та зменшення їх розміру.

Також створені умови для резервування та укріплення основних об'єктів з метою захисту особового складу, запасів військової техніки, озброєння та іншого обладнання.

Джерело: УКР/НАТО

duquel il peut être assimilé au renseignement stratégique, sa validité se compte en mois, voire en années.

Source : FRA

stationnement

Terme général désignant toute activité militaire ou navale à un emplacement situé à terre.

Source : UKR/OTAN

stationnement des forces aériennes

Utilisation par les unités, les formations majeures et formations tactiques des forces aériennes d'aérodromes, de porte-aéronefs, de dépôts et autres bases de ravitaillements, des routes et des chemins de fer, des ressources locales et des moyens de productions, pour assurer leurs logements, le maintien de l'aptitude au combat ainsi que les activités ordinaires et les opérations de combat.

Source : UKR/OTAN

stationnement des forces navales

Utilisation faite par unités (bâtiments), des formations tactiques et les formations majeures de bases navales, ports, aérodromes et d'autres installations pour leurs logements, le maintien de l'aptitude au combat ainsi que les activités ordinaires et les opérations de combat. Le réseau d'équipements d'appui de la flotte est composé d'installations équipées de façon appropriée et du personnel nécessaire aussi bien que des équipements fixes et mobiles et de matériels placés dans les théâtres d'opérations maritimes. L'introduction des armes guidées de précision a rendu nécessaire de disperser les installations principales ainsi que les composants de ce système et de réduire leurs tailles. La disposition a aussi été prise pour le renforcement et le durcissement des équipements principaux et des installations afin de protéger le personnel, les stocks de matériels, les armes et autres équipements.

Source : UKR/OTAN

and even years.

Source : FRA

stationing

A general term for the assignment of any military or naval activity to a fixed land location.

Source : UKR/NATO

stationing of air forces

The use by air force units, tactical formations and major formations of aerodromes, aircraft-carrying ships, depots and other supply bases, roads and railways, local resources and productive assets, for their accommodation, the maintaining of combat readiness, routine activities and combat operations.

Source : UKR/NATO

stationing of naval forces

The use made by units (ships), tactical formations and major formations of naval bases, ports, aerodromes and other installations for their accommodation, the maintaining of combat readiness, routine activities and combat operations. The network of fleet support facilities is made up of appropriately-equipped installations and the necessary personnel as well as fixed and mobile equipment and materiel located in the maritime theatre of operations. The introduction of precision-guided weapons has made it necessary to disperse the main installations and components of this system and reduce their size. Provision has also been made for redundancy and hardening of the main facilities and installations in order to protect personnel, stocks of materiel, weapons and other equipment.

Source : UKR/NATO

батальйон

Традиційна назва бойової одиниці, що об'єднує кілька підрозділів піхоти (піхотний батальйон), інженерних військ (інженерний батальйон), військ зв'язку (батальйон зв'язку), техніки (технічний батальйон), санітарної служби (медичний батальйон) або авіації сухопутних військ.

Назва батальйону також використовується для позначення за родовою ознакою будь-якої бойової одиниці, що включає кілька підрозділів і має систему командування 4-го рівня.

Джерело: ФР

батарея

Тактична й адміністративна одиниця артилерії, що відповідає роті (або відповідному підрозділу у інших родах військ).

Джерело: ФР

безпека

1- Сукупність заходів, процедур та засобів, які спрямовані на запобігання дії озброєння дружніх сил на власний особовий склад та техніку.

2- Ситуація, в якій інформація, обладнання, особовий склад, діяльність та об'єкти захищені від впливу шпигунських заходів та саботажу, підривної діяльності та тероризму, а також несанкціонованих витоків та розголошень.

3- Заходи, необхідні для забезпечення захисту проти шпигунської діяльності та саботажу, підривної діяльності та тероризму, а також несанкціонованих витоків та розголошень інформації.

4- Установи, які є відповідальними за захист від шпигунської діяльності та саботажу, підривної діяльності та тероризму, а також несанкціонованих витоків та розголошень інформації.

Джерело: ФР

безпека (з точки зору розвідувальної діяльності)

Ситуація, яка характеризується

bataillon

Appellation traditionnelle du module d'emploi regroupant plusieurs unités élémentaires de l'Infanterie (BatInf), du génie (BatGen), de l'arme des transmissions (BatTrans), du Matériel (BatMat), du Service de santé (BatMed) ou de l'ALAT (BatALAT). Le terme de bataillon est également utilisé par extension pour désigner de manière générique tout module d'emploi encadrant plusieurs unités élémentaires et disposant d'un système de commandement de niveau 4.

Source : FRA

batterie

Unité tactique et administrative d'artillerie correspondant à la compagnie (ou à l'unité équivalente dans les autres armes).

Source : FRA

sécurité

1- Ensemble des mesures, des procédés et des moyens qui ont pour but de soustraire les personnels et les matériels amis aux effets de nos propres armes.

2- Situation dans laquelle les informations, le matériel, le personnel, les activités et les installations sont protégés contre l'espionnage, le sabotage, la subversion et le terrorisme, ainsi que contre les pertes et les divulgations non autorisées.

3- Mesures requises pour assurer la protection contre l'espionnage, le sabotage, la subversion et le terrorisme, ainsi que contre les pertes ou les divulgations non autorisées.

4- Organismes chargés de la protection contre l'espionnage, le sabotage, la subversion et le terrorisme, ainsi que contre les pertes ou les divulgations non autorisées.

Source : FRA

sécurité (en matière de renseignement)

Etat caractérisé par la protection

battalion

Traditional appellation of the "force package" gathering several basic units of the infantry branch (Inf.bat.), the engineer branch (Eng. bat.), the signals branch (Signals. bat), the ordnance branch (ordnance bat.), the Défense Medical Services or the Army Aviation (Army Avt bat.)

The term "battalion" is also used by extension to generically designate any unit of employment comprising several basic units and a level-4 command system.

Source : FRA

battery

Tactical and administrative artillery unit or subunit corresponding to a company or similar unit in other branches of the Army.

Source : FRA

security

1- All measures, procedures and assets aimed at protecting friendly personnel and equipment from the effects of our own weapons.

2- The condition achieved when designated information, materiel, personnel, activities and installations are protected against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure.

3- The measures necessary to achieve protection against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure.

4- The organizations responsible for protecting against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure.

Source : FRA

security (in intelligence terms)

Situation characterized by the

достатнім захистом інформації та техніки від шпигунських дій та саботажу, а також особового складу від впливу підривної діяльності. Заходи необхідні для досягнення цього результату.

Джерело: ФР

безпека зв'язку

Захист, що досягається шляхом застосування заходів із безпеки в галузях криптографії, передачі сигналів, фізичної безпеки, задля перешкоджання будь-якій особі, яка не має на це право, в отриманні доступу до ключової інформації, що може бути отримана в результаті вивчення принципів роботи засобів зв'язку.

Джерело: ФР

безпека інформаційних систем (БІС)

Визначає рівень стану захищеності по відношенню до рівня визначних ризиків, який є результатом вжитих загальних та особливих заходів для забезпечення доступності, конфіденційності та цілісності відповідних систем та інформації, що обробляється. БІС має три складових:

- а- шифрування та скритність зв'язку;
- б- інформаційна безпека;
- в- захист від компрометуючих сигналів-паразитів.

Джерело: ФР

безпека ключового району

Безпека ключового району – це ситуація, в якій вияв зустрічної агресії є неможливим або неминуче призведе до поразки, або спричинить обмежені наслідки прийняттого рівня. Безпека ключового району є результатом заходів з захисту та оборони.

Джерело: ФР

безпека операцій

Комплекс заходів, що надають операції або військовим навчанням адекватний рівень безпеки, шляхом застосування активних або пасивних засобів з метою перешкодити противникові викрити місце розташування, наявні засоби та наміри дружніх сил.

Джерело: ФР

satisfaisante des informations et des matériels contre l'espionnage et le sabotage, et par celle des personnels contre la subversion. Mesures nécessaires pour obtenir ce résultat.

Source : FRA

sécurité des télécommunications

Protection obtenue en mettant en œuvre des mesures de sécurité dans les domaines de la cryptographie, de la transmission, de l'émission et de la sécurité physique, afin d'empêcher toute personne non habilitée d'accéder à des informations sensibles pouvant être déduites de l'étude de tout moyen de télécommunication.

Source : FRA

sécurité des systèmes d'information (SSI)

Caractérise l'état de protection face à des risques identifiés qui résulte des mesures générales et particulières prises pour assurer la disponibilité, la confidentialité et l'intégralité du système et de l'information traitée. La SSI a trois composantes :

- a- le chiffre et la sécurité des communications ;
- b- la sécurité informatique ;
- c- la protection contre les signaux parasites compromettants.

Source : FRA

sécurité d'un point sensible

La sécurité d'un point sensible est la situation dans laquelle les agressions à son encontre sont rendues impossibles ou vouées à l'échec ou leurs conséquences limitées à un niveau acceptable. La sécurité d'un PS résulte des mesures de protection et de défense.

Source : FRA

sécurité des opérations

Ensemble des mesures qui donnent à une opération ou à un exercice militaires la sécurité adéquate par des moyens actifs ou passifs, afin d'interdire à l'ennemi la connaissance du dispositif, des moyens et des intentions des forces amies.

Source : FRA

satisfactory protection of information and equipment against espionage and sabotage, as well as the protection of personnel against subversion. Those measures necessary to obtain this result.

Source : FRA

communication security

The protection resulting from the application of cryptographic, transmission, emission and physical security measures to deny unauthorized persons any information of value which might be derived from the study of all means of communication.

Source : FRA

information systems security

Pertains to the level of protection against identified risks, resulting from the general and specific measures taken to ensure the readiness, confidentiality and homogeneity of the system and of the processed information. The Information Systems Security has three components: a- ciphers and communication security; b- computer security; c- protection against compromising signals disturbances.

Source : FRA

key point security

The security of a key point is preserved when hostile actions against it are either impossible, or doomed to fail, or limited to acceptable consequences. The security of a key point is maintained through defense and protection measures.

Source : FRA

operations security

The process which gives a military operation or exercise appropriate security, using passive or active means, to deny the enemy knowledge of the dispositions, capabilities and intentions of friendly forces.

Source : FRA

безпека передачі сигналу

Захист, який є результатом впровадження заходів з електронної безпеки задля перешкоджання або ускладнення перехоплення електромагнітних передач, локалізації їх джерел та здійснення технічного аналізу сигналів (зміна режимів роботи, частот та позивних, симуляція тощо).

Джерело: ФР

безпека радіопередач

Ключ безпеки радіопередач, який застосовується для випромінювання раптових псевдо сигналів, що визначають діапазон модуляції частот у плані зміни частот.

Джерело: ФР

безпека; захист; охорона

1- Сукупність послідовних оборонних заходів, що розробляються та впроваджуються на всіх рівнях командування з метою забезпечення та підтримання безпеки відповідного рівня.

2- В операціях, заходи щодо унеможливлення проведення противником розвідувальних операцій та забезпечення свободи дій сил, а також запобігання несподіваній зустрічі з противником та захист від його раптового нападу.

Джерело: ФР

безперервний вогонь

В артилерії й вогневій підтримці ВМС, ведення вогню у заданому ритмі, чи так швидко, як це можливо, у межах максимально передбаченого темпу стрільби для цього виду зброї.

Джерело: ФР

безпечна висота вибуху

Висота вибуху при якому або над яким рівень ймовірності радіоактивних опадів та ураження об'єктів, що знаходяться на землі є прийнятним для військового командування.

Пов'язаний термін: висота вибуху.

Джерело: ФР

sécurité des émissions

Protection résultant de la mise en œuvre de mesures de sécurité électronique pour empêcher ou gêner l'interception des émissions électromagnétiques, la localisation de leurs sources et l'analyse technique des signaux émis (régimes d'emploi changement de fréquence et d'indicatif, simulation, etc.).

Source : FRA

sécurité des transmissions

Clé de sécurité de la communication radio, utilisée pour tirer des pseudo-aléas déterminant les sauts de fréquences du plan évasion de fréquence.

Source : FRA

sûreté

1- Ensemble cohérent de mesures défensives mises sur pied et appliquées à tous les échelons du commandement dans le but d'obtenir et de maintenir la sécurité.

2- En opérations, mesures visant à priver l'ennemi de renseignements et assurer la liberté d'action d'une force, la prévenir d'une rencontre inopinée et la protéger d'une attaque.

Source : FRA

feu continu

En artillerie et en appui feu naval, chargement et exécution du tir à une cadence donnée, ou aussi rapide que possible, compatible avec la précision dans les limites des cadences maximums prescrites pour l'arme.

Source : FRA

hauteur d'éclatement de sécurité

Hauteur d'éclatement à laquelle ou au-dessus de laquelle l'importance de la retombée ou les dégâts causés aux installations à terre sont à un niveau prédéterminé acceptable pour le commandement militaire. Terme connexe : hauteur d'explosion

Source : FRA

emission security (EMSEC)

Protection resulting from the implementation of electronic security measures, in order to deny or hamper the interception of electromagnetic emissions, the localization of their sources and the technical analysis of the emitted signals (employment of frequency and call signs, simulation, etc.).

Source : FRA

transmission security

Radio communication security key, used to extract from the frequency hopping plan fake hazards determining which frequency hops will be made.

Source : FRA

protective security – tactical security

1- The organized system of defensive measures instituted and maintained at all levels of command with the aim of achieving and maintaining security.

2- In operations, the measures necessary to deny information to the enemy and to ensure that a force retains its freedom of action and is warned or protected against an unexpected encounter with the enemy or an attack.

Source : FRA

continuous fire

In artillery and naval fire support, loading and firing of the guns at a specified time interval or as rapidly as possible, consistent with accuracy within the prescribed maximum rate of fire for the weapon.

Source : FRA

safe burst height

The height of burst at or above which the level of fallout, or damage to ground installations is at a predetermined level acceptable to the military commander. Related term height of burst.

Source : FRA

безпечна відстань

1- Відстань, яка додається до рубежу безпечного віддалення, враховуючи горизонтальне розсіювання вогню. Розмір такої відстані визначається командуванням.

2- Горизонтальна відстань, яка додається до рубежу безпечного віддалення з метою зменшення ризику ураження (виражається головним чином у можливому відхиленні від заданої траєкторії (РХБ)).

Джерело: ФР

безпечна зона

В операціях з підтримки миру, захищена зона, в якій сили НАТО чи військові сили під командуванням НАТО здійснюють захист людей та майна.

Джерело: ФР

безпечний рубіж вогневого забезпечення

Рубіж, за яким системи ведення вогню непрямым наведенням класу «земля-земля» не мають права на ведення вогню, окрім випадків ведення вогню за вимогою або за попереднім узгодженням із командиром, який визначав координати даного рубежу. Але за межами даного рубежу ведення безпечного для дружніх сил вогню в будь-який час не є забороненим.

Джерело: ФР

безпечний стан

Стан, в якому міна не може функціонувати і може бути переміщена і перевезена без загрози.

Джерело: ФР

безпілотний літальний апарат

Літальний апарат, політ якого завчасно запрограмований чи керується дистанційно у реальному часі. Такий літальний апарат має корисний вантаж та призначений для різного роду завдань.

Джерело: ФР

безпілотний повітряний засіб

Повітряний засіб із мотором і без пілота, що використовує

marge de sécurité

1- Distance ajoutée au rayon de sécurité pour tenir compte de la dispersion horizontale de tir, fonction du risque consenti par le commandement.

2- Distance horizontale, qui ajoutée au rayon de sécurité, donnera la probabilité voulue qu'un niveau de risque donné ne sera pas dépassé (exprimée généralement en multiples de l'écart circulaire probable). (NRBC)

Source : FRA

zone de sécurité

Dans le domaine des opérations de soutien de la paix, zone protégée dans laquelle des forces de l'OTAN ou dirigées par l'OTAN protègent des personnes ou des biens désignés.

Source : FRA

ligne de sécurité de l'appui feu

Ligne en deçà de laquelle les systèmes de tir indirect sol-sol ne peuvent tirer que sur demande ou avec l'approbation du commandant ayant établi cette ligne, mais au-delà de laquelle ils peuvent tirer à tout moment sans mettre en danger les troupes amies.

Source : FRA

état de sécurité

Etat dans lequel une mine ne peut pas fonctionner et peut être manipulée et transportée sans danger.

Source : FRA

drone

Aéronef sans pilote dont le vol est préprogrammé ou télécommandé en temps réel, qui transporte une charge utile lui permettant d'effectuer différents types de missions.

Source : FRA

véhicule aérien télépilote

Véhicule aérien à moteur et sans pilote, utilisant la force aérodynamique pour

buffer distance

1- Distance added to the radius of safety in order to take into account the horizontal dispersion of fires. It depends on the level of risk accepted by the command authority.

2- Horizontal distance which, when added to the radius of safety will give the desired assurance that the specified degree of risk will not be exceeded (normally expressed quantitatively in multiples of the delivery error). (NRBC)

Source : FRA

safe area

In peace support operations, a secure area in which NATO or NATO-led forces protect designated persons and/or property. Related term: secure area.

Source : FRA

fire support safety line

A line short of which surface to surface indirect fire systems do not fire except on request or approval of the commander who established the line, but beyond which they may fire at any time without danger to friendly troops.

Source : FRA

safe state

The state in which a mine cannot function and in which it is safe to handle and transport.

Source : FRA

drone

Unmanned air vehicle whose flight is pre-programmed or remote-controlled and that carries a payload enabling it to carry out different types of missions.

Source : FRA

unmanned air vehicle

A powered aerial vehicle that does not carry a pilot, uses aerodynamic forces

аеродинамічну силу для підйому у повітря і може літати автономно чи з керуванням на відстані. Балістичні чи напівбалістичні ракети, крилаті ракети й артилерійські снаряди не вважаються безпілотними повітряними засобами.

Джерело: ФР

безпосереднє забезпечення

Спрямована на цілі на малих відстанях, що загрожують своїм військам. Вимагає детальної координації кожного завдання з застосуванням артилерії і пересуванням наземних сил. Здійснюється не досягаючи лінії координації вогню. Виконанням завданнями безпосередньої вогневої підтримки можна або управляти, або контролювати їх.

Джерело: ФР

безпосереднє охоронення

Сукупність заходів індивідуального та колективного самозахисту, що було вжито у підрозділі задля забезпечення захисту проти будь-якого нападу противника, який прямо загрожує особовому складу та техніці.

Джерело: ФР

безпосереднє підсилення

Надання з'єднанню підрозділу безпосередньої підтримки з метою забезпечення бойової готовності.

Джерело: ФР

безпосереднє технічне обслуговування

Підтримка з метою надання максимальної автономності діям підрозділів, які підтримуються. Вона здійснюється на рівні з'єднання або сил підрозділами технічного забезпечення.

Джерело: ФР

безпосередній контроль

Повноваження, дані представнику влади на постійне забезпечення прямого й миттєвого введення засобів, що можуть діяти у певному повітряному просторі для одержання найбільшої

s'élever et pouvant voler de façon autonome ou être piloté à distance. Les véhicules balistiques ou semi-balistiques, les missiles de croisière et les projectiles d'artillerie ne sont pas considérés comme des véhicules aériens télépilotés.

Source : FRA

appui feu rapproché

Dirigé contre des objectifs proches des troupes amies, il nécessite une coordination détaillée de chaque mission avec le feu et le mouvement des forces terrestres. Il s'exerce en deçà de la ligne de coordination des feux. Les missions d'appui feu rapproché peuvent être soit guidées, soit contrôlées aux procédures.

Source : FRA

sûreté immédiate

Ensemble des dispositions d'autodéfense individuelle et collective prises à l'intérieur des petites unités pour se prémunir contre toute intervention ennemie menaçant directement les personnels et les matériels.

Source : FRA

renforcement de soutien direct

Mise à la disposition d'une grande unité d'un détachement de soutien direct pour faire face à une augmentation des charges de maintien en condition.

Source : FRA

maintenance de proximité

Maintenance qui a pour but de donner une autonomie maximale à la force soutenue, elle est réalisée au niveau de la grande unité ou de la force par les unités du Matériel.

Source : FRA

contrôle direct

Pouvoir donné à une autorité d'assurer en permanence la conduite directe et instantanée des moyens pouvant agir dans un espace aérien déterminé, afin d'obtenir la meilleure efficacité des actions entreprises et de garantir la sécurité des aéronefs amis en vol. Il

to provide vehicle lift and can fly autonomously or be piloted remotely. Ballistic or semi-ballistic vehicles, cruise missiles and artillery projectiles are not considered unmanned aerial vehicles.

Source : FRA

close-in-support (CIFS)

Aimed at targets located close to friendly troops, it requires a detailed coordination of each mission with the fire and movements of the ground forces. It is exercised before the fire coordination line. Close-in fire support missions can be either directed, or performed by procedural control.

Source : FRA

immediate security

All the individual and collective self-defense measures taken by small units to protect themselves against any enemy aggression directly threatening the personnel or equipments.

Source : FRA

direct support reinforcement

A direct support detachment made available for a major unit to meet an increased maintenance workload.

Source : FRA

vicinity maintenance

Maintenance whose purpose is to give the supported force the maximum autonomy, it is performed by the maintenance formations at the level of the major unit or task force.

Source : FRA

direct control

Ability granted to an authority to ensure at all times the direct and immediate control of the assets which can take action within a given air space, in order to maximize the actions performed and guaranty the safety of all friendly flying aircraft. It

ефективності розпочатих дій і гарантування безпеки польотів літальних апаратів дружніх військ. Він спирається, як на безсумнівну ідентифікацію, відстежування й контроль кожного літального апарату, так і на контроль озброєння протиповітряної оборони (серед яких АСА й ЛАСВ) у певному просторі, здійснюваному електронними засобами організації, що має відповідні повноваження і відповідальність.

Джерело: ФР

безпосередня підтримка

1- Вогонь, що ведеться для підтримки частини підрозділів, на відміну від підтримки вогнем, яка виконується задля підтримки всіх підрозділів.

Джерело: ФР

2- Стрільба, спрямована проти зброї, позицій або військ противника, які через своє близьке до дружніх сил розташування, створюють для них безпосередню загрозу.

Джерело: ФР

безпосередня підтримка

1- Повітряна підтримка, що призначена для виконання раптових бойових завдань, що виникають під час бою та які не можуть бути передбачені заздалегідь.

Джерело: ФР

2- Дії скеровані на найближчі цілі дружніх військ і потребують координацію кожного завдання вогнем і переміщеннями сухопутних військ. Така дія виконується поза межами лінії координації вогню підтримки. Це завдання може керуватися або контролюватися по визначених схемах.

Джерело: ФР

безпосередня дія

Короткотривалий удар чи наступальна операція невеликого

s'appuie sur l'identification certaine, la poursuite et le contrôle de chaque aéronef ainsi que sur le contrôle des armements de défense antiaérienne (dont l'ASA et l'ALAT) dans un espace déterminé, réalisé avec des moyens électroniques par un organisme disposant de l'autorité et de la responsabilité correspondantes.

Source : FRA

tir d'appui direct

1- Tir effectué en appui à une partie d'une force, par opposition au tir de soutien d'ensemble qui est effectué en appui d'une force dans son ensemble.

Source : FRA

tir d'appui rapproché

2- Tir dirigé contre des troupes, des armes ou des positions ennemies qui du fait de leur proximité, constituent la menace la plus immédiate et la plus sérieuse pour l'unité soutenue.

Source : FRA

appui aérien immédiat

1- Appui aérien destiné à répondre à des demandes déterminées et urgentes survenant au cours de la bataille et qui, par leur nature, ne peuvent être prévues à l'avance.

Source : FRA

action aérienne dans la zone des contacts (AAZC)

2- Action dirigée contre des objectifs proches des troupes amies et nécessite une coordination de chaque mission avec le feu et le mouvement des forces terrestres. Cette action s'exerce en deçà de la ligne de coordination des feux d'appui (FSCL). Cette mission peut être soit guidée, soit contrôlée aux procédures.

Source : FRA

action directe

Frappe de courte durée ou action offensive de faible envergure exécutée

is based on the positive identification, the tracking, and the control of every aircraft, as well as the control of air defense weapons (among them air defense artillery and army aviation) within a given volume, performed with electronic equipment by an organization having the necessary authority and responsibility.

Source : FRA

direct supporting fire

1- Fire delivered in support of part of a force, as opposed to general supporting fire which is delivered in support of the force as a whole.

Source : FRA

close supporting fire

2- Fire placed on enemy troops, weapons, or positions which, because of their proximity present the most immediate and serious threat to the supported unit.

Source : FRA

immediate air support

1- Air support exercised to meet specific and urgent requests which arise during the course of a battle and which, by their nature, cannot be planned in advance.

Source : FRA

close air support (CAS)

2- Air action against hostile targets which are in close proximity to friendly forces and which require detailed integration of each air mission with the fire and movement of those forces. This action is exercised beyond the Fire Support Coordination Line (FSCL). This mission can either be guided, or performed by procedural control.

Source : FRA

direct action

A short-duration strike or other small scale offensive action by special

масштабу, що виконується силами спеціального призначення чи підрозділами, які є здатними проводити операції схожого характеру. Кінцевою метою ударів такого типу є оволодіння, знищення, захоплення, чи нанесення втрат з метою отримання специфічних результатів, що є чітко визначеними та які залежать від фактору часу.

Джерело: ФР

безпосередня наявність технічних засобів

Стосовно групи озброєння одного типу відсоток кількості обладнання, наявного на даний момент відносно до загальної кількості всього парку обладнання. Наявним обладнанням є те обладнання, яке відразу виконує всі функції, зазначені у списку тактико-технічних характеристик.

Джерело: ФР

безпосередня підтримка

1- Підтримка, яка надається військовій частині або формуванню іншою військовою частиною, що, на відміну від доданих і підлеглих частин, залишається у підпорядкуванні свого командування і вирішує, в першу чергу, завдання підтримки.

2- У морській термінології - дії, пов'язані з прикриттям визначеного з'єднання іншими частинами, що звичайно знаходяться у нього в тактичному підпорядкуванні.

Джерело: УКР/НАТО

3- Підтримка, що виконується підрозділом або елементом підтримки, який розташовується поряд із підрозділом, якому надається підтримка, з метою полегшення налагодження зв'язку та для уникнення протягом якомога довшого періоду переміщення обладнання або особового складу підрозділу підтримки. Здійснення підтримки не спричиняє перепідпорядкування підрозділів або елементів

par des forces d'opérations spéciales ou par des unités capables de mener ce type d'opération. La finalité de ce type de frappe ou d'action est de saisir, détruire, capturer, récupérer ou infliger des dommages en vue d'obtenir des résultats spécifiques, bien définis et souvent tributaires du facteur temps.

Source : FRA

disponibilité technique immédiate

Pour un ensemble de matériels d'un même type, rapport exprimé en pourcentage du nombre de matériels immédiatement disponibles au nombre de matériels réalisés. Les matériels disponibles sont ceux qui ont la capacité à assurer immédiatement toutes les fonctions définies par la fiche de caractéristiques militaires.

Source : FRA

appui direct

1- Appui fourni par une unité qui n'est ni affectée à l'unité ou à la formation appuyée, ni sous ses ordres, mais qui doit donner priorité à l'appui demandé par cette unité ou formation.

2- Dans le domaine maritime, opérations menées par des unités pour participer à la protection d'une force déterminée, normalement sous le contrôle tactique de celle-ci. intégrale et cohérente.

Source : UKR/OTAN

soutien de proximité

3- Soutien exécuté par une formation ou un élément de soutien placé dans le voisinage d'une formation soutenue en vue de faciliter les liaisons et d'éviter au maximum les déplacements de matériels ou des équipes d'intervention. Ce soutien n'implique aucune subordination d'emploi de la formation ou de l'élément de soutien au chef de la formation soutenue.

Source : FRA

operations forces or special operations capable units to seize, destroy, capture, recover or inflict damage to achieve specific, well-defined and often time sensitive results.

Source : FRA

immediate serviceability

For a group of equipment of the same kind, percentage of the number of equipments immediately available to the number in fleet. The equipments available are those which can immediately perform all the functions described in the military characteristics sheet.

Source : FRA

direct support

1- The support provided by a unit not attached to or under the command of the supported unit or formation, but required to give priority to the support required by that unit or formation.

2- In maritime usage, operations related to the protection of a specific force by other units, normally under the tactical control of that force.

Source : UKR/NATO

vicinity support

3- Support performed by a support formation or element in the vicinity of the supported formation in order to facilitate communications and to avoid as far as possible to move the equipments and the maintenance teams.

This support does not imply any control of the support aggression or element by the commander of the supported formation.

Source : FRA

підтримки командирів
підрозділу, якому надається
підтримка.
Джерело: ФР

soutien direct

4- Завдання, яке виконується підрозділами тилу на користь формувань, до яких вони придані, в галузях технічного обслуговування, постачання та надання технічної допомоги.

Джерело: ФР

4- Mission assurée par les organismes du Matériel, au profit des formations qui leur sont rattachées, dans le domaine du maintien en condition, de l'approvisionnement et de l'assistance technique.

Source : FRA

direct support

4- Mission performed by the units of the Army Material Command, for the formations which are attached to them, with regard to maintenance, supplies, and technical assistance.

Source : FRA

appui rapproché

5 Дія, що ведеться підрозділами підтримки проти цілей, розташованих досить близько до підтримуваних підрозділів. Вона вимагає інтегрування або координації цих підрозділів, їх вогню та пересування.

Джерело: ФР

5- Action menée par les formations d'appui contre des objectifs situés suffisamment près des formations appuyées pour nécessiter une intégration ou une coordination jusqu'aux plus petits échelons, des interventions réciproques de l'ensemble de ces formations, par le feu, le mouvement ou selon toutes autres modalités.

Source : FRA

close support

5- That action of the supporting force against targets or objectives which are sufficiently close to the supported force as to require detailed integration or coordination of the supporting action with the fire, movement, or other actions of the supported force.

Source : FRA

soutien tactique

6- Завдання підрозділу, яке полягає, у спроможності здійснити втручання на користь іншого підрозділу або шляхом використання вогню, або шляхом здійснення маневру, або шляхом надання засобів чи послуг.

Джерело: ФР

6- Mission qui consiste, pour une unité, à être en mesure d'intervenir au profit d'une autre, soit par le feu, soit par la manœuvre, soit encore par la fourniture de moyens ou de services.

Source : FRA

tactical support

6- Mission which consists, for a unit, of being capable of supporting another unit, by fire or by maneuver, or by providing assets or performing services.

Source : FRA

безумовна вимога

Заходи, які повинні бути безумовно вжиті для успішного виконання завдання.

Джерело: ФР

impératif

Mesure à prendre, indispensable pour la réussite de la mission.

Source : FRA

precondition for success

Measure to be taken, indispensable for the success of the mission.

Source : FRA

берегова оборона

Сукупність дій та заходів для координації прибережної територіальної оборони та забезпечення оборони території, яка включає територіальні води та смугу суходолу за береговою лінією. Вона потребує тісної взаємодії між морською адміністрацією та наземною адміністрацією для розподілу сфер відповідальності.

Джерело: ФР

défense du littoral

Ensemble d'actions ou de mesures coordonnant la défense maritime du territoire et visant à assurer la défense sur une zone mi-maritime (eaux côtières), mi-terrestre (littoral terrestre) s'étendant de part et d'autre du rivage. Elle nécessite une coopération étroite entre les autorités maritimes et terrestres compétentes chacune dans leur domaine.

Source : FRA

coastal defense

All the actions and measures coordinating the territorial maritime defense and ensuring the defense of the area including the coastal waters and the strip of land just beyond the shoreline. It requires a close cooperation between the maritime authorities and the land authorities in their respective area of responsibility.

Source : FRA

берегова охорона

Сили та засоби військово-морського флоту, розташовані в

défense côtière

Forces navales et installations fortifiées dans les régions ou secteurs

coastal defense

Naval forces and installations in fortified coastal regions or areas to

підготовлених в інженерному відношенні районах чи ділянках морського узбережжя, призначених для захисту військово-морських баз від нападу противника з моря та суші, а також для підтримки кораблів у районі узбережжя (акваторії), або сухопутних військ, які діють у приморському напрямку. Основу берегової охорони складають берегові ракетно-артилерійські війська, морська піхота, стрілецькі та інженерно-саперні частини. До складу берегової охорони, за необхідністю, залучаються частини сухопутних військ, кораблі флоту та авіація.

Джерело: УКР/НАТО

береговий загін забезпечення висадки морського десанту

Оперативне угруповання для висадки, що створено з метою:

- a- полегшення просування військ, техніки та тилового забезпечення, які висаджуються чи залишають прибережну смугу;
- б- евакуації з прибережної зони поранених і полонених;
- в- сприяння прибуттю у прибережну зону, потім вивід десантних кораблів.

Він включає інколи морські частини та частини сил для висадки. *Пов'язаний термін:* «берегова група забезпечення висадки морського десанту».

Джерело: ФР

берегові війська

Рід військ, який призначений для прикриття сил ВМС, військ, населення та об'єктів на морському узбережжі від ударів надводних кораблів противника; оборони військово-морських баз та інших важливих об'єктів флотів з суші, дій у складі морських, повітряно-морських десантів; підтримки сухопутних військ в протидесантній обороні; знищення надводних кораблів, катерів та транспортно-десантних засобів.

Включають роди військ: берегові ракетно-артилерійські війська, морську піхоту та війська берегової оборони.

Див. також берегова охорона.

Джерело: УКР/НАТО

côtiers pour protéger les bases navales contre les attaques par voie terrestre ou maritime et aider des bateaux dans des eaux côtières ou les forces terrestres dans les secteurs côtiers. Les éléments fondamentaux de la défense côtière sont les missiles côtiers et l'artillerie, l'infanterie de marine, les unités de fusiliers et du génie, et si nécessaire, les forces à terre, des navires militaires et l'aviation.

Source : UKR/OTAN

élément de plage

Groupement opérationnel de la force de débarquement constitué pour:

- a- faciliter le mouvement des troupes, équipements et approvisionnements, débarqués sur/ou quittant les plages;
- b- l'évacuation des plages des blessés et prisonniers;
- c- faciliter l'arrivée sur les plages, puis le retrait et la récupération des bâtiments et embarcations de débarquement.

Elle comprend à la fois des éléments navals et des éléments des forces de débarquement. *Terme connexe:* «groupe de plage».

Source : FRA

troupes de défense côtière

Arme dont les rôles sont de protéger les forces navales, les forces au sol, la population civile et les installations côtières de l'attaque par des bâtiments ennemis de surface, de défendre des bases navales et autres installations importantes maritimes côtières, de participer aux mises à terre amphibies et/ou aéroportés, à aider à fonder des forces terrestres dans des opérations de défense anti-aéroportées et de détruire des bâtiments de surfa. Elles incluent les armes suivantes : troupes côtières de et d'artillerie, infanterie navale et infanterie de défense côtière. *Voir aussi* défense côtière.

Source : UKR/OTAN

protect naval bases against attack by land or sea and to assist ships in coastal waters or ground forces in coastal areas. The core elements of coastal defense are coastal missile and artillery troops, the naval infantry, rifle units and engineer units, and ground forces, naval vessels and aircraft if necessary.

Source : UKR/NATO

beach group - shore party

A task organization of the landing force, formed for the purpose of:

- a- facilitating the landing and movement off the beaches of troops, equipment, and supplies;
- b- evacuating from the beaches of casualties and prisoners of war;
- c- facilitating the beaching, retraction and salvaging of landing ships and craft.

It comprises elements of both the naval and landing forces.

Source : FRA

coastal defense troops

An arm or branch whose roles are to protect maritime forces, ground troops, the civilian population and coastal installations from attack by enemy surface ships, to defend naval bases and other important maritime installations from the shore, to participate in amphibious and/or airborne landings, to assist ground forces in anti-airborne defense operations and to destroy surface ships. They include the following arms: coastal missile and artillery troops, naval infantry and coastal defense infantry. *See also* coastal defense.

Source : UKR/NATO

берегові резерви

В морській десантній операції – сукупність усіх видів запасів на тимчасових складах, що знаходяться у зоні берегового плацдарму.

Джерело: ФР

битва

Сукупність боїв між двома чи більше організованими збройними силами, що є завершенням стратегічного маневру. Включає вступ у бій та сам бій, і має на меті дезорганізацію, а найчастіше знищення визначеної частини сил противника. Може бути вирішальною, але не означає сама по собі закінчення війни.

Джерело: ФР

біженці

1- Особи, які з метою запобігання явної або ймовірної загрози, залишили свої домівки, щоб шукати безпеки в інших місцях, порушуючи або ні наказ залишатися вдома. Вони можуть пересуватись територією власної країни (національні біженці) або за кордон (міжнародні біженці). *Пов'язаний термін:* переміщена особа.

2- Особа, яка в силу цілком обгрунтованих побоювань переслідування за ознакою своєї раси, віросповідання, громадянства, приналежності до певної соціальної групи чи політичних переконань, знаходиться поза країною своєї громадянської приналежності і не може чи не бажає внаслідок своїх побоювань користатися захистом у своїй країні; або особа, яка не має визначеного громадянства і знаходиться поза країною свого попереднього звичайного місця проживання, яка не може або не бажає повернутися в цю країну внаслідок таких обставин. *Пов'язані терміни:* просити притулку, евакуйований, переміщена особа.

Джерело: ФР

бій

Основна форма тактичних дій військ (сил); організоване збройне зіткнення з'єднань, частин,

réserves de plage

Dans une opération amphibie, rassemblement d'approvisionnements de toutes sortes en dépôts temporaires constitués dans les zones têtes de pont.

Source : FRA

bataille

Combinaison de combats particuliers livrés entre deux ou plusieurs forces armées organisées, la bataille est l'aboutissement de la manœuvre stratégique. Elle est composée d'engagements et de combats visant à la dislocation et le plus souvent la destruction d'une partie déterminée des forces adverses. Elle peut être décisive, mais ne pas entraîner nécessairement la fin de la guerre.

Source : FRA

réfugiés

1- (FRA) : Personnes qui, pour éviter une menace réelle ou supposée, se déplacent de leur propre chef, en violation ou non de consignes leur enjoignant de rester chez elles. Elles peuvent se déplacer à l'intérieur de leur propre pays (réfugiés nationaux) ou par delà les frontières (réfugiés internationaux). *Terme connexe :* personne déplacée.

2- (ONU) : Toute personne qui, craignant avec raison d'être persécutée du fait de sa race, de sa religion, de sa nationalité, de son appartenance à un certain groupe social ou de ses opinions politiques, se trouve hors du pays dont elle a la nationalité et qui ne peut ou, du fait de cette crainte, ne veut se réclamer de la protection de ce pays; ou qui, si elle n'a pas de nationalité et se trouve hors du pays dans lequel elle avait sa résidence habituelle à la suite de tels événements, ne peut ou, en raison de ladite crainte, ne veut y retourner. *Termes connexes :* demandeur d'asile ; évacué ; personne déplacée.

Source : FRA

bataille

Type principal d'action tactique, il implique une rencontre armée organisée entre des formations tactiques, des

beach reserves

In an amphibious operation, an accumulation of supplies of all classes established in dumps in beachhead areas.

Source : FRA

battle

A combination of combats between two or more organized armed forces. It is the natural conclusion of the strategic maneuver. It includes engagements and combats aimed at the disruption and generally at the destruction of a given part of enemy forces and may be decisive, but does not in itself result in the termination of the war.

Source : FRA

refugees (friendly)

1- (FRA): Individuals, who by reason of real or imagined danger, have left home to seek safety elsewhere, possibly violating the orders to stay home. They can move within their own country (national refugees) or beyond the borders (international refugees). *Related term:* internally displaced person.

2- (UN): Any person who, owing to a well-founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside the country of his nationality and is unable, or owing to such fear, is unwilling to avail himself of the protection of that country; or who, not having a nationality and being outside the country of his former habitual residence as a result of such events, is unable or, owing to such fear, is unwilling to return to it. *Related terms:* asylum seeker; evacuee; internally displaced person.

Source : FRA

battle

The main type of tactical action, it involves an organized armed encounter between tactical formations, units,

кораблів, літаючих апаратів і підрозділів ворогуючих сторін, що є узгодженими за метою, місцем та часом ударами, вогнем та маневром. Проводиться, як правило, з метою знищення (розгрому) противника і виконання інших бойових завдань в обмеженому районі протягом короткого часу. Бій може бути загальновійськовим, протиповітряним, повітряним і морським. Для ведення бою війська (сили) приймають бойовий порядок.

Див. також операція.

Джерело: УКР/НАТО

бій з застосуванням ядерної зброї

Бій з використанням тактичної ядерної зброї.

Джерело: ФР

біла пропаганда

Інформаційно-пропагандистські матеріали, джерело яких легко визначити та розпізнати, із відповідних установ.

Джерело: ФР

бінарний хімічний боєприпас

Боєприпас, що складається з двох компонентів, відокремлених один від одного та змішування яких відбувається в результаті вибуху, або активації запального пристрою.

Джерело: ФР

біологічна війна

Вживається термін "біологічна операція".

Джерело: ФР

біологічна зброя

Зброя, що доставляє, розповсюджує чи розсіює біологічну речовину, включаючи речовини, що переносять бактеріальні культури.

Джерело: ФР

біологічна отруйна речовина

Мікроорганізм або речовина, яка виробляється мікроорганізмом і яка викликає хвороби у людини, тварин або рослин, або руйнує техніку.

Джерело: ФР

unités, des bâtiments, des aéronefs et sous-unités des partis en guerre. Cela consiste en attaques, en coordination des feux et des mouvements en termes d'objectif, de durée et de lieu. Le but d'une opération tactique est de détruire ou de mettre en déroute l'ennemi ou d'accomplir d'autres missions limitées dans le temps et le secteur. La bataille peut être interarmes, de défense aérienne, aérienne ou navale. Les forces prennent leur déploiement de combat pour l'action. *Voir aussi* opération.

Source : UKR/OTAN

bataille nucléaire

Bataille comportant l'utilisation des armes nucléaires tactiques.

Source : FRA

propagande blanche

Propagande diffusée et ouvertement reconnue par son initiateur ou par l'une de ses agences habilitées.

Source : FRA

munition chimique binaire

Munition dans laquelle des substances chimiques placées dans des conteneurs séparés réagissent, une fois mélangées ou combinées par le tir, le lancement ou un quelconque système d'amorçage, pour donner un agent chimique ou antimatériel.

Source : FRA

guerre biologique

Terme préféré «Opération biologique».

Source : FRA

arme biologique

Matériel qui projette, dispense ou dissémine un agent biologique, y compris les porteurs microbiens.

Source : FRA

agent biologique

Micro-organisme, ou substance produite par un micro organisme (toxine), qui entraîne des maladies chez l'homme, les animaux ou les plantes, ou des détériorations sur le matériel.

Source : FRA

ships, aircraft and subunits of the warring parties. This consists of attacks, fire and maneuver coordinated in terms of objective, time and place. The purpose of a tactical operation is to destroy or rout the enemy or to accomplish other missions limited in time and area. The battle may be combined arms, air defense, air or naval. Forces take up their combat deployment for action. *See also* operation.

Source : UKR/НАТО

nuclear battle

Battle during which tactical nuclear weapons are used.

Source : FRA

white propaganda

Propaganda disseminated and acknowledged by the sponsor or by an accredited agency thereof.

Source : FRA

binary chemical munition

A munition in which chemical substances, held in separate containers, react when mixed or combined as a result of being fired, launched or otherwise initiated to produce a chemical or antimateriel agent.

Source : FRA

biological warfare (BW)

Related term "Biological operation".

Source : FRA

biological weapon

An item of materiel which projects, disperses, or disseminates a biological agent including arthropod vectors.

Source : FRA

biological agent

A micro-organism or substance produced by a micro-organism (toxin) which causes diseases in man, animals or plants, or the deterioration of materiel.

Source : FRA

біологічне середовище

Умови, що панують на території та пов'язані з прямими чи реліквними наслідками застосування біологічної зброї.

Джерело: ФР

біологічний захист

Сукупність методів, планів та процедур, що задіяні в проведенні оборонних заходів проти атак з використанням біологічної зброї.

Джерело: ФР

біологічні боєприпаси

Боєприпаси, головною складовою яких є біологічна речовина.

Джерело: ФР

біотероризм

Незаконне використання або загроза незаконного використання біологічних отруйних речовин проти людей, тварин, рослин чи техніки, з метою змусити до якихось дій або залякати уряд чи суспільство задля досягнення політично-релігійних, ідеологічних цілей. *Пов'язані терміни:* тероризм; біологічна зброя; біологічний реагент; біологічна війна.

Джерело: ФР

блакитні сили

Сили, що виконують роль союзників під час навчань НАТО.

Джерело: ФР

ближнє охоронення

Сукупність заходів, що дозволяють командирові будь-якого рівня бути захищеним від несподіваних дій противника, надаючи йому необхідний час та простір для ефективного застосування наявних засобів.

Джерело: ФР

ближній бій

Бій на короткій відстані з використанням легкого озброєння, індивідуальної зброї, колективного і протитанкового озброєння, і який може дійти до рукопашного бою.

Джерело: ФР

environnement biologique

Conditions régnant dans une zone et liées aux effets directs ou rémanents d'armes biologiques.

Source : FRA

défense biologique

Méthodes, plans et procédures destinés à la définition et à l'exécution des mesures de défense contre des attaques par agents biologiques.

Source : FRA

munition biologique

Munition dont le constituant principal est un agent biologique.

Source : FRA

bio-terrorisme

Emploi illégal ou menace d'emploi illégal d'armes ou d'agents biologiques contre les personnes, animaux, plantes ou matériels, afin de contraindre ou d'intimider les gouvernements ou les sociétés dans le but d'atteindre des objectifs politiques, religieux ou idéologiques. *Termes connexes* terrorisme ; arme biologique ; agent biologique ; guerre biologique.

Source : FRA

forces bleues

Forces jouant le rôle des alliés dans les exercices de l'OTAN.

Source : FRA

sûreté rapprochée

Ensemble des mesures qui permettent au chef à tous les échelons d'être à l'abri des surprises en lui procurant le temps et l'espace nécessaires à la mise en œuvre efficace de ses moyens.

Source : FRA

combat rapproché

Combat à courte distance mettant en œuvre l'armement léger, armes individuelles, collectives et antichars, et pouvant aller jusqu'au corps à corps.

Source : FRA

biological environment

Conditions found in an area resulting from direct or persisting effects of biological weapons.

Source : FRA

biological defense

The methods, plans and procedures involved in establishing and executing defensive measures against attacks utilizing biological agents.

Source : FRA

biological ammunition

A type of ammunition, the filler of which is primarily a biological agent.

Source : FRA

bio-terrorism

The unlawful use or threatened use of biological weapons or biological agents against individuals, animals, plants or materials in an attempt to coerce or intimidate governments or societies to achieve political, religious or ideological objectives. *Related terms:* terrorism; biological weapon; biological agent; biological warfare.

Source : FRA

blue forces

Those forces used in a friendly role during NATO exercises.

Source : FRA

short distance security

All the actions enabling the commander whatever the level to be protected against unexpected threats by giving him the time and space necessary to operate his assets efficiently.

Source : FRA

close combat

Combat carried out at short range, using light, individual, collective and antitank weapons. It can even consist in hand to hand combat.

Source : FRA

боєголовка

Частина ракети, снаряду, торпеди, реактивного снаряду або будь-якого іншого виду боєприпасів, що містить ядерний заряд, вибухову складову, хімічні або біологічні речовини чи інертні матеріали, спрямовані на спричинення пошкоджень.

Джерело: ФР

боєзапас

Кількість боєприпасів, що мають бути у наявності та які можуть бути перевезені підрозділом. Така кількість визначається відповідно до організаційної структури підрозділу у воєнний період і підтримуються на визначеному рівні.

Джерело: ФР

боєздатність

Стан військ (сил), що дозволяє їм успішно вести бойові дії за призначенням в будь-яких умовах обстановки і реалізувати свої бойові можливості; одна зі складових бойової готовності. Масоване застосування засобів ураження може різко знизити боєздатність військ (сил). Вона може бути втрачена частково (за досвідом війн - при втратах в особовому складі і бойовій техніці до 50-60 % та збереженні управління) або цілком (при виході з ладу більше 50-60 % сил та засобів або порушенні управління).

Джерело: УКР/НАТО

боєкомплект

Бойовий комплект – це незалежна одиниця підрахунку для ведення бою; вона представляє теоретичне добове споживання всіх складових певного формування. Її отримують, шляхом сумування сукупності продукції за числом кожного типу озброєння, що відповідає теоретичному добовому споживанню. Для того, щоб бойовий комплект зберігала свій сенс, є

tête militaire

Partie d'un missile, d'un projectile, d'une torpille, d'une roquette ou de toute autre munition qui contient l'engin nucléaire, la composition explosive, des agents chimiques ou biologiques ou des matériaux inertes, destinés à créer des dégâts.

Source : FRA

dotation en munitions

Quantité de munitions que doit détenir et que peut transporter une unité ou formation. Elle est définie en fonction de l'organisation du temps de guerre de l'unité ou formation et est maintenue au niveau prescrit.

Source : FRA

aptitude au combat

Les troupes sont aptes au combat quand elles peuvent conduire des opérations de combat avec succès en toute situation et réaliser ainsi leur potentiel de combat. L'aptitude au combat est une des composantes de l'aptitude opérationnelle. L'application concentrée d'une puissance de feu peut aboutir à une réduction drastique de l'efficacité de combat. La perte peut être partielle (jusqu'à 50 % ou 60 % de personnel et de l'équipement a été perdu, mais le commandement, la conduite et le contrôle reste intacte, selon l'expérience de guerre) ou totale (quand plus de 50 % à 60 % de forces sont hors de combat ou quand le commandement, la conduite et le contrôle ont été perturbés).

Source : UKR/OTAN

unité de feu

L'unité de feu est une unité de compte indépendante de la journée de combat considérée ; elle représente la consommation théorique journalière (CTJ) toutes tranches d'une formation. Elle est obtenue en sommant l'ensemble des produits du nombre de chaque type d'arme par la CTJ correspondante. Pour que l'UF conserve son sens, il est indispensable qu'elle soit complétée par la désignation de la formation considérée (exemple : UF de

warhead

Part of a missile, projectile, torpedo, rocket or any other type of ammunition which contains the nuclear device, the explosive material, the chemical or biological agents or inert substances aimed at causing damage.

Source : FRA

ammunition load

The quantity of ammunition required to be on hand within, and which can be moved by, a unit or formation. It is expressed according to the wartime organization of the unit or formation and maintained at the prescribed levels.

Source : FRA

combat capability

Troops are combat-capable when they can conduct combat operations successfully in any situation and thereby realize their combat potential. Combat capability is one of the components of combat readiness. The concentrated application of firepower can result in a drastic reduction in combat effectiveness. The loss may be partial (up to 50% or 60% of personnel and equipment have been lost, but command and control remain intact, according to experience in war) or total (when more than 50% to 60% of forces are out of commission or when command and control have been disrupted).

Source : UKR/NATO

unit of fire

The unit of fire is an accounting unit independent from the considered combat day of supply; it represents the theoretical daily supply rate for all the elements of a unit. It is the produce of the total amount of weapons for each type of weapon by the corresponding theoretical daily supply rate. For the unit of fire to remain relevant, it is indispensable for it to be complemented by the designation of the considered unit (for instance: unit of fire for a

необхідним, щоб він був уточнений визначенням відповідного формування (наприклад, боєкомплект механізованого батальйону піхоти). Для покращення розрахунку припасів, також можливо використовувати назву “боєкомплект” для категорії особливих боєприпасів (боєкомплект вогню для частин дивізії, боєкомплект вогню для всіх видів зброї, окрім дивізії) чи для особливих видів боєприпасів (боєкомплект вогню 20-мм дивізійної гармати).

Джерело: ФР

боєприпас

Пристрій, споряджений вибуховими, металевими, піротехнічними, запальними, ядерними, біологічними або хімічними речовинами, що застосовується під час бойових дій, у тому числі з метою знищення об'єктів. Деякі відповідним чином модифіковані боєприпаси можуть застосовуватись в навчальних, церемоніальних або інших не бойових цілях.

Примітка: в англійській мові слово “munition” може означати не тільки боєприпаси, але також і зброю або військову техніку.

Джерело: УКР/НАТО

боєприпас з лазерним наведенням

Зброя, яка використовує датчик виявлення лазерного променя, відбитого ціллю і який за допомогою обробки сигналів дає команди наведення системі управління, яка скеровує зброю у точку відбиття лазерного променя.

Джерело: ФР

боєприпас з підвищеним рівнем надлишкової радіації

Ядерна зброя, до складу якої входять додаткові елементи або додаткові ізотопи, які поглинають нейтрони під час вибуху та утворюють частки надлишкової радіації, рівень якої є вищим за звичайний.

Джерело: ФР

RIMECA). Pour faciliter l'exécution des ravitaillements, il est également possible d'utiliser l'appellation « unité de feu » pour une catégorie de munitions particulières (UF de tranche de division, UF toutes armes sauf Tr D de division) ou pour une munition particulière (UF canon de 20 mm de division).

Source : FRA

munition

Dispositif complet chargé de produits explosifs, propulsifs, pyrotechniques, d'amorçage, ou encore d'agents nucléaires, biologiques ou chimiques, utilisé dans le cadre d'opérations militaires, y compris les destructions. Certaines munitions, modifiées à cet effet, peuvent servir à l'instruction, lors de cérémonies ou à d'autres usages non opérationnels.

Note : Dans l'utilisation générale, les munitions peuvent être soit de l'armement militaire, soit des munitions, soit de l'équipement.

Source : UKR/OTAN

arme guidée par laser

Arme qui utilise un chercheur pour détecter l'énergie laser réfléchiée par un objectif marqué ou désigné par laser et qui, par le traitement des signaux, fournit les ordres de guidage à un système de commande dirigeant l'arme sur le point d'où l'énergie laser est réfléchiée.

Source : FRA

arme à rayonnement résiduel renforcé

Arme nucléaire dans la composition de laquelle entrent des éléments ou des isotopes supplémentaires, qui capturent les neutrons au moment de l'explosion et donnent des résidus radioactifs plus importants que la normale.

Source : FRA

mechanized infantry battalion). To facilitate the conduct of resupply operations, it is also possible to call “unit of fire” a category of specific ammunition.

Source : FRA

munition

A complete device charged with explosives, propellants, pyrotechnics, initiating composition, or nuclear, biological or chemical material for use in military operations, including demolitions. Certain suitably modified munitions can be used for training, ceremonial or non-operational purposes. *Also called* ammunition.

Note: in common usage, munitions (plural) can be military weapons, ammunition and equipment.

Source : UKR/NATO

laser guided weapon

A weapon which utilizes a seeker to detect laser energy reflected from a laser marked/designated target and through signal processing provides guidance commands to a control system which guides the weapon to the point from which the laser energy is being reflected.

Source : FRA

weapon with reinforced remaining radioactivity

Nuclear weapon whose composition includes additional elements or isotopes that capture the neutrons when the explosion occurs and produce radioactive debris whose quantity is more important than normal.

Source : FRA

боєприпас із пониженим рівнем надлишкової радіації	arme à radioactivité résiduelle réduite	weapon with reduced remaining radioactivity
Ядерна зброя, призначена для створення найнижчого рівня радіації внаслідок радіоактивних викидів або активізації місця вибуху. <small>Джерело: ФР</small>	Arme nucléaire conçue pour produire la plus faible radioactivité possible par retombée ou activation de l'endroit de l'explosion. <small>Source : FRA</small>	Nuclear weapon designed to produce the lowest radioactivity possible through fallouts or activation of the explosion location. <small>Source : FRA</small>
боєприпас роздільного заряджання	munition à charge séparée	separate loading ammunition
Боєприпас, в якому снаряд та заряд вставляються до гармати окремо. <small>Джерело: ФР</small>	Munition dans laquelle le projectile et la charge sont introduits séparément dans le canon. <small>Source : FRA</small>	Ammunition in which the projectile and charge are loaded into a gun separately. <small>Source : FRA</small>
боєприпаси, що не вибухнули	munition explosive non explosée	unexploded explosive ordnance
Вибухові боєприпаси, що оснащені детонатором та знаходяться у стані готовності до використання та були викинуті, вистріляні або встановлені та складають небезпеку при проведенні операції. Вони залишаються невибухнувшими або внаслідок неспрацювання запального механізму або заводського браку або з будь-яких інших обставин. <small>Джерело: ФР</small>	Munition explosive qui a été amorcée, munie d'un détonateur, armée ou préparée par un autre procédé pour être mise en œuvre, et qui a été tirée, larguée, lancée, projetée, ou mise en place de manière à constituer un danger pour les opérations, les installations, le personnel ou le matériel, et demeure non explosée, soit à cause d'un mauvais fonctionnement ou d'un vice de fabrication, ou pour toute autre raison. <small>Source : FRA</small>	Explosive ordnance which has been primed, fused, armed or otherwise prepared for action, and which has been fired, dropped, launched, projected or placed in such a manner as to constitute a hazard to operations, installations, personnel or material and remains unexploded either by malfunction or design or for any other cause. <small>Source : FRA</small>
бойві запаси боєприпасів	stock d'intervention munitions	strike ammunition stock
Частина ресурсу технічного обслуговування, що є у наявності та який призначений для задоволення термінових та визначених оперативних потреб у бойових боєприпасах відповідної якості, які використовуються без обмеження. <small>Джерело: ФР</small>	Partie de la ressource d'entretien, immédiatement disponible, destinée à faire face à des besoins opérationnels urgents et limités, à partir de munitions bonnes de guerre sans aucune restriction d'emploi. <small>Source : FRA</small>	Part of the maintenance resource, immediately available, which can be used to meet urgent and limited operational needs, made of war-quality ammunition without any usage restrictions. <small>Source : FRA</small>
бойова готовність	disponibilité au combat / prêt au combat	combat readiness / combat ready
Стан військ (сил), що дозволяє їм у встановлений термін розпочати бойові дії та успішно виконувати бойові завдання. У ЗС як правило передбачено мати кілька ступенів (рівнів) бойової готовності. В мирний час ступінь бойової готовності забезпечує своєчасний перехід військ (сил) з мирного на воєнний стан, розгортання та вступ у війну. Нарощування бойової готовності з'єднань, частин (кораблів) здійснюється приведенням їх, як послідовно	Statut des forces qui leur permettent de commencer des opérations de combat et d'accomplir leurs missions dans un temps donné. Dans les forces armées, il est habituel d'appliquer plusieurs niveaux de disponibilité au combat. Le niveau de disponibilité en temps de paix prévoit une transition opportune pour le passage sur pied de guerre, le déploiement et l'engagement. L'accroissement de la disponibilité au combat dans des formations et les unités (bâtiment) est ou bien graduel allant du niveau le plus bas au plus haut, ou bien	The status of forces that enables them to begin combat operations and to accomplish their missions within a prescribed period. In the armed forces, it is usual to apply several levels of combat readiness. The peacetime readiness level provides for a timely transition to a war footing, deployment and engagement. The build-up of combat readiness in formations and units (ships) is either gradual from the lowest level to the highest, or straight to the highest, by-passing the intermediate stages. This is achieved

від нижчого до вищого ступеня бойової готовності, так і безпосередньо у вищий ступінь бойової готовності, без проміжних ступенів, шляхом проведення комплексу організаційних, мобілізаційних, технічних та інших заходів у встановлений планами термін. Чим вище ступінь бойової готовності військ (сил), тим менше часу потрібно їм для підготовки до виконання бойових завдань. Найвищий ступінь бойової готовності визначається здатністю військ (сил) до негайного виконання бойових завдань.
Джерело: УКР/НАТО

бойова готовність; наявність сил та засобів

1- Стосовно особового складу підрозділу: рівень кількісної та якісної присутності сил підрозділу
2- Стосовно озброєння підрозділу: відсоток одиниць озброєння підрозділу, які можуть бути використані за визначений період часу (озброєння, яке є в наявності і знаходиться в придатному стані).
Джерело: ФР

бойова дальність

Відстань, що відповідає постійному прицілу.
Джерело: ФР

бойова ініціатива

Рішучі дії військовослужбовців, підрозділів, частин та військ в цілому, що спрямовані на захоплення та утримання ініціативи під час бойових дій, завдання максимального ураження противнику всіма наявними засобами для успішного виконання бойового завдання. Бойова ініціатива є найважливішою умовою досягнення перемоги.
Джерело: УКР/НАТО

бойова конфігурація

Вага системи озброєння, яка включає чисту вагу, вагу особового складу та бойових засобів (боєприпасів,

directement au plus haut niveau, s'affranchissant des étapes intermédiaires. Celle-ci est réalisée par une gamme de mesures couvrant tant l'organisation et la mobilisation, que des mesures techniques et autres, selon un calendrier établi. Pour un haut niveau de disponibilité au combat, il est demandé aux forces le temps le plus court pour être prêt au combat. Le niveau le plus haut de disponibilité est la disponibilité immédiate à l'action de combat.
Source : UKR/OTAN

Source : UKR/OTAN

disponibilité opérationnelle

1- Des personnels d'une formation: degré de réalisation quantitative et qualitative des effectifs d'une formation.
2- Des matériels d'une formation : pourcentage des matériels d'une formation pouvant être utilisé dans un délai donné (matériels présents et en état).
Source : FRA

distance de combat

Distance correspondant à la hausse de combat.
Source : FRA

initiative au combat

Action résolue des militaires individuels, des unités et des forces dans l'ensemble pour prendre et conserver l'initiative dans l'action et infliger des dégâts maximaux sur l'ennemi par tout les moyens disponibles pour accomplir leurs missions. L'initiative au combat est l'élément essentiel dans la réalisation de la victoire.
Source : UKR/OTAN

ordre de combat

Poids d'un système d'armes englobant sa masse à vide, ses personnels et ses attributs de combat (munitions, équipements

by a range of measures covering organization and mobilization, as well as technical and other measures, according to an established timetable. The higher level of readiness, the less time forces require to prepare for action. The highest level of combat readiness is readiness for immediate action.
Source : UKR/NATO

Source : UKR/NATO

combat readiness

1- Of the personnel of a unit: rate of quantitative and qualitative presence of a unit's strength.
2- Of the equipment of a unit: percentage of the items of equipment of a unit which can be used within a given timeframe (equipment which is present and in good shape).
Source : FRA

battle distance

Distance of the battle sight.
Source : FRA

combat initiative

Resolute action by individual servicemen, units and forces as a whole to seize and keep the initiative in action and to inflict maximum damage on the enemy by all available means in order to accomplish their missions. Combat initiative is the vital element in achieving victory.
Source : UKR/NATO

combat configuration

Weight of a weapon system including its empty weight, the personnel, and the combat material (ammunition, specific

специфічного обладнання тощо). Джерело: ФР	spécifiques...)). Source : FRA	equipments...)). Source : FRA
бойова машина десанту	véhicule d'assaut aéroporté	airborne assault vehicle
Броньована гусенична плаваюча машина повітряно-десантних військ для ведення бойових дій і перевезення особового складу. Аналог бойової машини піхоти, але більш пристосована до авіадесантування та маскування. Джерело: УКР/НАТО	Véhicule chenillé, blindé et amphibie employé par les troupes aéroportées pour le combat et le transport de personnel. Il est identique à celui de l'infanterie blindée, mais est plus adapté pour la mise au sol par voie aérienne et le camouflage. Source : UKR/OTAN	A tracked, armored, amphibious vehicle used by airborne forces for combat and for transporting personnel. It is similar to the armored infantry combat vehicle, but is more suitable for air landing and camouflage. Source : UKR/НАТО
бойова міць	puissance de combat	combat power
Сукупність задіяних матеріальних, соціальних і духовних факторів держави, що визначають якісний стан збройних сил, їх реальну здатність виконувати бойові завдання стратегічного, оперативного і тактичного масштабу; найважливіша складова частина військової моці держави. Джерело: УКР/НАТО	Ensemble des facteurs sociaux, intellectuels et matériels d'une nation qui détermine la qualité de ses forces armées et leur capacité réelle d'accomplir des missions à un niveau stratégique, opératif ou tactique. La puissance de combat est un composant essentiel de la puissance militaire de l'état. Source : UKR/OTAN	The effective material, social and intellectual factors in a nation that determine the quality of its armed forces and their actual ability to carry out missions on a strategic, operational or tactical scale. Combat power is a vital component of the military power of the state. Source : UKR/НАТО
бойова отруйна речовина	agent contaminant	contaminating agent
Біологічний чи хімічний реагент або радіоактивні речовини, існування яких становлять небезпеку. Тривалість впливу може варіюватися від декількох годин до декількох тижнів. Джерело: ФР	Agent biologique ou chimique ou substances radioactives dont la persistance ou la durée de vie constituent un danger durable de plusieurs heures à plusieurs semaines. Source : FRA	Biological or chemical agent or radioactive substances whose persistency or life cycle constitutes a hazard lasting several hours up to several weeks. Source : FRA
бойова підготовка	entraînement opérationnel	operational training
Підготовка, направлена на створення, збереження чи покращення рівня оперативної підготовки підрозділів чи осіб. Джерело: ФР	Entraînement destiné à créer, à conserver ou à améliorer le degré de préparation opérationnelle d'unités ou d'individus. Source : FRA	Training that develops, maintains or improves the operational readiness of individuals or units. Source : FRA
бойова позиція	poste de combat	battle position
Спеціально підготовлена ділянка на місцевості для ведення оборони у разі нападу противника. Джерело: ФР	Position aménagée, intégrée à un dispositif défensif ou de sûreté, organisée pour empêcher par le feu l'ennemi d'avoir accès à une zone de terrain donnée. Source : FRA	A location which is prepared and integrated within a defensive or security set up, organized to prevent, by fire, the enemy from accessing a given area of ground. Source : FRA
бойова швидкострільність	cadence de tir pratique	effective rate of fire
Кількість пострілів, яку може зробити зброя за одну хвилину у звичайних умовах застосування. Джерело: ФР	Nombre de coups que peut tirer une arme en une minute dans des conditions normales d'emploi. Source : FRA	The number of rounds fired per weapon per minute, under normal conditions of employment. Source : FRA
бойове завдання	mission	mission
1- Завдання, поставлене військам (підрозділам,	1- Tâche donnée à des unités, des formations tactiques, des grandes	1- The task given to units, tactical formations, major formations and

частинам, з'єднанням, об'єднанням, іноді групі або окремому військовому) для досягнення певної мети в бою (операції) до встановленого терміну. Зміст бойового завдання залежить від виду військових дій, задуму операції (бою), виду збройних сил і роду військ, чисельності, боєздатності і бойових можливостей своїх військ та противника, характеру його дій і інших умов обстановки. Бойові завдання можуть бути тактичними (виконуються підрозділами, частинами і з'єднаннями), оперативними (виконуються об'єднаннями в ході операції), стратегічними (виконуються групою фронтів або групою армій, рідше одним фронтом у ході операції на театрі воєнних дій).

2- Бойовий виліт. Виліт одного або більше літаків для виконання конкретного завдання.

3- Завдання. Стислий і ясний виклад мети та необхідних дій.
Джерело: УКР/НАТО

бойове застосування

1- Організоване використання в бою (операції) підрозділів, частин та з'єднань різних видів ЗС, родів військ (сил) і спеціальних військ як самостійно, так і у взаємодії один з одним з метою виконання бойових завдань.

2- Термін "бойове застосування" вживається стосовно комплексів озброєння, окремих видів зброї і військової техніки та визначає застосування їх у бою відповідно до призначення.

3- У військово-повітряних силах – вид льотної підготовки, яка включає навчання льотного складу застосуванню авіаційних засобів ураження і використанню обладнання літального апарата для ураження наземних (морських) або повітряних цілей і вирішення інших бойових завдань за різних умов обстановки.

Джерело: УКР/НАТО

formations et parfois à des groupes ou des militaires ou même à titre individuel pour réaliser un objectif donné dans un temps prescrit dans le contexte d'une bataille ou d'une opération. Le contenu d'une mission dépend du type d'opération, du concept opérationnel, des armes et des services impliqués, la puissance de la force, l'efficacité de combat et le potentiel des forces amies et ennemies, la nature des opérations ennemies et des autres aspects de la situation. Les missions peuvent être tactiques quand elles sont exécutées par des unités et des formations tactiques, opératives quand elles sont exécutées par des grandes formations au cours d'une opération, ou stratégiques quand elles sont exécutées par un groupe de fronts ou d'armées (ou, plus rarement, par un front simple) au cours d'une opération de théâtre.

2- Un ou plusieurs aéronefs pour accomplir une tâche particulière.

3- Expression claire et concise de l'action à accomplir et du but poursuivi.

Source : UKR/OTAN

emploi tactique

1- Utilisation organisée dans une bataille ou une opération d'unités et de formations des Forces armées, d'armes ou de services et de troupes d'appui spécialisées, soit indépendamment soit en coopération, pour accomplir une mission.

2- Terme s'appliquant aux systèmes d'arme et aux types spécifiques d'arme et de matériels, signifiant leur utilisation dans le combat conformément à leur rôle assigné.

3- Dans l'armée de l'air, forme de vol d'entraînement qui implique l'instruction d'équipages dans l'utilisation d'armes aériennes ou de l'équipement de bord pour détruire n'importe quelle cible terrestre, aérienne ou maritime et accomplir d'autres missions dans toute sorte de situations.

Source : UKR/OTAN

sometimes to groups or even individual servicemen to achieve a given objective within a prescribed time in the context of a battle or operation. The substance of a mission depends on the type of operation, the operational concept, the services and arms or branches involved, the strength of the force, the combat effectiveness and potential of friendly and enemy forces, the nature of enemy operations and other aspects of the situation. Missions may be tactical when performed by units and tactical formations, operational when performed by major formations in the course of an operation, or strategic when performed by a group of fronts or armies (or, more rarely, by a single front) in the course of a theatre operation.

2- One or more aircraft ordered to accomplish one particular task.

3- A clear, concise statement of the task of the command and its purpose.

Source : UKR/НАТО

tactical employment

1- The organized use in a battle or operation of units and formations from the Armed Forces, arms of the service and specialized support troops, either independently or in cooperation, in order to accomplish a mission.

2- The term applies to weapon systems, and to specific types of weapon and materiel, signifying their use in combat in accordance with their assigned role.

3- In the air force, a form of flight training that involves the instruction of flight crews in the use of aircraft weapons and on-board equipment to destroy any land, sea or air targets and accomplish other missions in a variety of situations.

Source : UKR/НАТО

бойове зіткнення

1- На суші: взаємне розташування військ воюючих сторін, при якому вони можуть застосовувати один проти одного засоби ураження.

2- На морі: взаємне розташування кораблів воюючих сторін в межах максимальної дальності стрільби наявної зброї з одночасним спостереженням один за одним.
Джерело: УКР/НАТО

бойове оснащення

Оснащення, яке використовується на полі бою (куленепробивні жилети, каски).
Джерело: ФР

бойове охоронення

1- Сили і засоби, що виділяються для охорони військ у бойовій обстановці з метою недопущення проникнення розвідки противника в бойові і передбойові порядки, запобігання раптовому нападу противника на те, що охороняють війська (сили). Бойова охорона здійснюється при обороні у випадку відсутності зіткнення з противником або якщо передова позиція не обладнана. До складу сил і засобів, що виділяються до бойової охорони, зазвичай включають посилений мотострілковий (танковий) взвод, що висилається від батальйонів першого ешелону. У наступі функції бойової охорони виконують передові підрозділи першого ешелону. У військово-морському флоті організується охорона корабельних сил флоту.

Див. також Охорона.
Джерело: УКР/НАТО

2- Комплекс заходів, проведених в усіх видах бою, при пересуванні і розташуванні на місці з метою виключити раптовий напад наземного противника, не допустити проникнення його розвідки до головних сил і забезпечити їм сприятливі умови для

contact avec l'ennemi

1- Sur terre, disposition mutuelle de forces adverses par laquelle elles peuvent employer leurs armes l'une contre l'autre.

2- En mer, disposition mutuelle de bâtiments adverses dans la portée maximale de leurs armements disponibles tout en entretenant simultanément une surveillance mutuelle.

Source : UKR/OTAN

matériel secteur

Matériel géré sur le théâtre d'opérations (gilets pare-balles, casques composites).

Source : FRA

avant-postes de combat

1- Forces désignées pour protéger des troupes au combat en empêchant les reconnaissances ennemies de pénétrer ces troupes en formation de marche d'approche ou en déploiement de bataille ou encore, en parant une attaque surprise sur ces mêmes forces à protéger. Les avant-postes de combat sont mis en place soit quand la formation est organisée en défensive et n'est pas au contact, soit quand il n'y a aucune position de défense avancée. Les forces désignées pour des avant-postes de combat incluent normalement un peloton de fusiliers motorisés ou un peloton blindé détaché des bataillons de premier échelon. Dans une phase offensive, les unités avancées du premier échelon fournissent les avant-postes de combat. La marine fournit aussi la sécurité de combat pour ses bâtiments.
Voir aussi : sécurité de combat.

Source : UKR/OTAN

sécurité de combat

2- Série de procédures mises en oeuvre dans tous les types de combat quand les troupes se déplacent ou occupent leurs positions, pour empêcher l'ennemi sur le terrain d'effectuer une attaque surprise ou une reconnaissance du gros des forces amies et créer les conditions pour un engagement en ordre et dans les délais

contact with the enemy

1- On land, the mutual disposition of opposing forces whereby they can bring their weapons to bear on each other.

2- At sea, mutual disposition of opposing ships within the maximum range of their available weapons while simultaneously maintaining mutual surveillance.

Source : UKR/NATO

theater equipment

Equipment managed on the theater of operations (body armor, composite helmets).

Source : FRA

battle outposts

1- Forces designated to protect troops in combat by preventing enemy reconnaissance from penetrating the approach march formation or battle deployment or by warding off a surprise attack on the forces protected. Battle outposts are set up either when defense is being organized while not in contact with the enemy or when there are no forward positions. The forces designated for battle outposts normally include a reinforced platoon motorized rifle or armored platoon detached from the first-echelon battalions. In an offensive, forward units in the first echelon provide battle outposts. The navy also provides combat security for its ships. *See also* combat security.

Source : UKR/NATO

combat security

2- A series of procedures implemented in all types of combat when troops are moving or occupying their positions, to prevent the enemy on the ground from carrying out a surprise attack or a reconnaissance of the main body of friendly forces and to create the conditions for an orderly and timely

організованого і своєчасного вступу в бій; вид бойового забезпечення.

Джерело: УКР/НАТО

бойове патрулювання в повітрі

Авіаційне патрулювання, яке здійснюється: над районом цілі; над військами, що охороняються; особливо важливим районом зони бойових дій, або в зоні протиповітряної оборони з метою перехоплення і знищення літаків противника до досягнення ними своєї мети.

Джерело: УКР/НАТО

бойове патрулювання підводного човна

Дії підводного човна під час несення бойового чергування, які полягають у постійному маневруванні в призначеному районі океану (моря) або по заданих маршрутах у готовності до ураження морських (наземних) цілей за розпорядженням з головного командного пункту або відповідно до обстановки. Здійснюється як правило довільними курсами, на малозумних швидкостях і на глибинах, які забезпечують скритність, можливість спостереження за обстановкою і надійний зв'язок з командним пунктом. Райони і маршрути бойового патрулювання підводного човна обираються, як правило, поза зоною ефективної протичовнової оборони противника. Бойове патрулювання проводиться в суворій відповідності до норм міжнародного морського права.

Джерело: УКР/НАТО

бойове перевезення на гелікоптерах

Переміщення гелікоптерами визначених елементів які повинні вступити в бій після висадки. Операція в яку входить етап перевезення на гелікоптерах називається аеромобільною операцією. Вона займає окреме місце в

de la bataille. La sécurité de combat est une forme d'appui tactique.

Source : UKR/OTAN

patrouille aérienne de combat

Patrouille aérienne assurée au-dessus d'une zone d'objectifs de la force protégée, du secteur critique d'une zone de combat, ou encore dans une zone de défense aérienne, dans le but d'intercepter ou de détruire les aéronefs ennemis avant qu'ils n'atteignent leurs objectifs.

Source : UKR/OTAN

patrouille de sous-marins de combat

Action d'un sous-marin en mission de combat impliquant la manœuvre continue dans un secteur assigné maritime ou océanique ou sur des parcours prescrits prêt à engager des objectifs terrestres ou maritimes, soit sur ordre du poste de commandement principal ou bien en réponse à une situation. Un sous-marin suivrait normalement un parcours aléatoire, à une vitesse produisant des bas niveaux sonores et à des profondeurs lui assurant la dissimulation et lui permettant l'observation d'une situation tout en maintenant des communications fiables avec le poste de commandement principal. Les secteurs et les itinéraires choisis pour la patrouille de sous-marins de combat sont d'habitude au-delà de la portée efficace des défenses anti-sous-marines ennemies. Les patrouilles sous-marines de combat sont effectuées dans la stricte conformité des lois internationales de la mer.

Source : UKR/OTAN

hélicoptage

Mouvement par hélicoptères d'éléments destinés à être engagés dès la mise à terre. L'ensemble de l'opération comportant un hélicoptage est qualifiée d'opération hélicoptée (OHP). Elle s'inscrit indifféremment dans le cadre d'une action aéro-mobilité autonome ou

start to the battle. Combat security is a form of tactical support.

Source : UKR/НАТО

combat air patrol

An aircraft patrol provided over an objective area, over the force protected, over the critical area of the combat zone, or over an air defense area, for the purpose of intercepting and destroying hostile aircraft before they reach their target.

Source : UKR/НАТО

submarine combat patrol

Action by a submarine on combat duty involving continuous maneuvering in an assigned sea or ocean sector or on prescribed courses ready to engage targets on land or at sea, either on the order of the main command post or in response to the situation. A submarine would normally set a random course, at a speed generating low noise levels and at depths ensuring concealment and an opportunity to observe the situation, while maintaining reliable communications with the main command post. The sectors and routes chosen for submarine combat patrol are usually beyond the effective range of enemy antisubmarine defense. Submarine combat patrols are carried out in strict compliance with the international law of the sea.

Source : UKR/НАТО

helicopter-borne assault

Movement by helicopter of elements supposed to be engaged as soon as they land. The operation including a helicopter-borne assault is called an airmobile operation. It can either be an independent airmobile action or take place within a wider maneuver, and

<p>автономних операціях аеромобільних підрозділів та потребує використання засобів розвідки, прикриття та вогневої підтримки. Джерело: ФР</p>	<p>conjuguée et nécessite des éléments de reconnaissance de couverture et d'appui. Source : FRA</p>	<p>requires reconnaissance, covering, and support elements. Source : FRA</p>
<p>бойове положення</p>	<p>état d'attente</p>	<p>standby state</p>
<p>Стан наземної міни зі знятими захисними пристроями і пристроями затримання взводу до надходження сигналу на спрацьовування. Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>Etat d'une mine terrestre quand tout les sécurités et dispositifs de retard ont fonctionné et la mine est en attente du signal d'armé. Source : UKR/OTAN</p>	<p>The state of a land mine when all safety and arming delay devices have operated and the mine is awaiting an arming signal. Source : UKR/NATO</p>
<p>бойове управління (C2)</p>	<p>commandement et conduite des opérations (C2)</p>	<p>command and control (C2)</p>
<p>Влада, відповідальні особи й діяльність військових командирів для управління й координації сил і виконання наказів щодо проведення операцій. Джерело: ФР</p>	<p>Autorité, responsabilités et activités des commandants militaires pour la direction et la coordination des forces et pour la mise en œuvre des ordres relatifs à l'exécution des opérations. Source : FRA</p>	<p>Authority, responsibilities and activities of military commanders regarding the direction and coordination of the forces, as well as the enforcement of orders pertaining to the carrying out of operations. Source : FRA</p>
<p>бойове управління на зв'язок (C3)</p>	<p>commandement, conduite des opérations et communications (C3)</p>	<p>command, control and communications (C3)</p>
<p>Влада, відповідальність і діяльність командирів для управління й координації сил з метою виконання наказів на проведення операцій та використання засобів зв'язку, які їм придані. Джерело: ФР</p>	<p>Autorité, responsabilités et activités des commandants militaires pour la direction et la coordination des forces, pour la mise en oeuvre des ordres relatifs à l'exécution des opérations et pour la mise en oeuvre des moyens de communications qui leur sont affectés. Source : FRA</p>	<p>Authority, responsibilities and activities of the military commanders concerning the conduct and the coordination of forces to implement the orders concerning the execution of the operations and to use the signal assets that are assigned for these operations. Source : FRA</p>
<p>бойове чергування в повітрі</p>	<p>alerte en vol</p>	<p>airborne alert</p>
<p>Стан готовності літальних апаратів у польоті, оснащених для бою й готових негайно вступити в дію. Джерело: ФР</p>	<p>Etat de disponibilité d'aéronefs en vol, équipés pour le combat et prêts à entrer immédiatement en action. Source : FRA</p>	<p>A state of aircraft readiness wherein combat-equipped aircraft are airborne and ready for immediate action. Source : FRA</p>
<p>бойовий вишкіл</p>	<p>compétence militaire</p>	<p>military proficiency</p>
<p>Комплекс знань, вмінь та навичок особового складу військ (сил), його морально-психологічні та фізичні якості; освіченість та злагодженість підрозділів, частин (кораблів), з'єднань, органів управління, рівень їх підготовки та злагодженості, а також їх здатність вести бойові дії за різних умов або виконувати інші завдання відповідно до призначення. Бойовий вишкіл є найважливішим показником бойової готовності і досягається через систему бойової підготовки та військової освіти. Бойовий вишкіл включає</p>	<p>Dans le respect du personnel militaire, combinaison de connaissance, capacité, compétences, aptitudes morale et physique ; dans le respect des sous-unités, des unités ou navires, formations et organismes militaires de commandements, de conduite et de contrôle, leur niveau de formation et de cohésion et leur capacité de conduire des opérations de combat dans différents environnements ou pour effectuer d'autres missions assignées. La compétence militaire est le critère le plus important pour mesurer la préparation au combat et est réalisée par le système de formation de combat et l'éducation militaire. Elle</p>	<p>In respect of military personnel, a combination of knowledge, ability, skills, morale and physical fitness; in respect of subunits, units or ships, formations and military command and control organizations, their level of training and cohesion and their ability to conduct combat operations in different environments or to carry out other missions as assigned. Military proficiency is the most important criterion for gauging combat readiness and is achieved through the system of combat training and military education. It includes field, air and naval proficiency. Source : UKR/NATO</p>

польовий, повітряний та морський вишкіл.
Джерело: УКР/НАТО

inclut la comprenne et navale.
Source : UKR/OTAN

бойовий заряд

charge militaire

warhead

Частина ракети, снаряда, торпеди або будь-яких інших боєприпасів, призначена для ураження.

Partie d'un missile, d'un projectile, d'une torpille ou de toute autre munition, destinée à provoquer des dégâts.

That part of a missile, projectile, torpedo or any other munition, intended to inflict damage.

Джерело: ФР

Source : FRA

Source : FRA

бойовий курс

axe de largage

drop heading / run in

Напрямок, якого дотримується літальний апарат під час скидання.

Route réellement suivie par l'aéronef au moment du largage.

Actual route of the aircraft by the time of the dropping.

Джерело: ФР

Source : FRA

Source : FRA

бойовий наказ

ordre d'opération

operation order (OPORD)

1- Офіційний наказ, який має на меті застосування усіх підлеглих підрозділів задля виконання ними, під час проведення операції, усіх передбачених заздалегідь заходів. Існують:
- міжвидові бойові накази;
- бойові накази виду ЗС;
- внутрішні бойові накази кожного виду ЗС.

1- Ordre formel ayant pour but de mettre tous les subordonnés en mesure de jouer le rôle qui leur est fixé pour le déclenchement de la manœuvre et la suite de son exécution. On distingue :
- les ordres d'opération interarmées ;
- les ordres d'opération d'armée ;
- les ordres d'opération à l'intérieur de chaque armée.

1- The official order on the utilization of all the subordinate units for them to execute all the beforehandly prescribed actions during the operation. There are:
- joint operation orders;
- service operation orders;
- internal operation orders for each service.

2- Директива, яка надається у формі, що якомога більше відповідає визначеній обстановці, та яка розробляється військовим командуванням для підлеглих командирів задля координування ходу виконання операції.

2- Directive présentée sous une forme généralement conforme à un cadre défini, donnée par un commandement militaire aux commandants subordonnés en vue de coordonner l'exécution d'une opération.

2- Instructions, issued in the form that highly corresponds current situation, developed by the headquarters for the subordinate commanders in order to coordinate the course of actions during operation.

Джерело: ФР

Source : FRA

Source : FRA

3- Наказ, який віддається у формі, що якомога більше відповідає визначеній обстановці, та який розробляється військовим командуванням для підлеглих командирів задля координування ходу виконання операції.

3- Ordre présenté généralement sous une forme conforme à un cadre défini, donné par un commandant militaire aux commandants subordonnés, en vue de coordonner l'exécution d'une opération.

3- Order usually given using a formatted template, issued by a military command to the subordinate commanders, in order to coordinate the execution of an operation.

Джерело: ФР

Source : FRA

Source : FRA

бойовий парашутист

chuteur opérationnel

pathfinder

Парашутист, здатний провести стрибок із затриманим керованим відкриттям на великій або дуже великій висоті, з вантажем і озброєнням, у групі, у будь-який час доби.

Parachutiste apte à la pratique du saut à ouverture commandée retardée, à grande ou très grande hauteur, avec charge et armement, en équipe, de jour et de nuit.

Paratrooper qualified for military free fall at high or very high altitude, with weapon and individual equipment, in teams, by day and by night.

Джерело: ФР

Source : FRA

Source : FRA

бойовий порядок

déploiement de combat

battle deployment

1- Побудова (розташування) з'єднань, частин і підрозділів з

1- Ordre ou position des formations tactiques et unités et de leurs renforts

1- The ordering or positioning of tactical formations and units and

засобами посилення для ведення бою. Бойовий порядок повинен відповідати задуму майбутнього бою, забезпечувати: успішне його ведення при застосуванні всіх видів зброї, стійкість та активність в обороні, зосередження і нарощування зусиль в ході бою на обраному напрямку (у районі); здійснення маневру; безумовну поразку противника на всю глибину бойового завдання у наступі; можливість відбиття ударів противника з повітря, знищення його аеромобільних і диверсійно-розвідувальних груп; найменшу уразливість військ (сил) від звичайної, високоточної зброї та зброї масового ураження; підтримку безперервної взаємодії і стійкого управління. В усіх родах військ (сил) в різних видах бою застосовують специфічний бойовий порядок. З'єднання, частини і підрозділи різних родів військ (сил), що спільно виконують бойове завдання в одному районі (смузі), як правило, шикуються в єдиний бойовий порядок.

Джерело: УКР/НАТО

2- Організація різних частин підрозділу, розміщеного по місцевості.

Джерело: ФР

3- а) Вказане розміщення частин і/чи транспортних засобів, з чітко визначеною метою;

б) вказане розміщення кількох суден, підрозділів чи літальних апаратів, що спільно діють на виконання наказів командира.

4- а) Організований підрозділ чи група частин.

б) розгортання на місцевості всіх відділень підрозділу. Не застосовується до малих підрозділів.

Пов'язаний термін: бойовий порядок.

Джерело: ФР

5- Номенклатура, чисельність особового складу, структура

pour bataille. Le déploiement de combat doit se conformer à l'objectif de la prochaine bataille. Il assure le succès de l'action : en utilisant tous les types d'armement ; une défense résolue et énergique ; la concentration et le développement des efforts au cours du combat sur l'axe ou le secteur choisi et par le mouvement ; par la défaite décisive de l'ennemi dans la profondeur entière du secteur d'opérations en cours d'offensive ; en repoussant les attaques aériennes ennemies et en détruisant l'ennemi aéroporté ainsi que les forces de reconnaissance et de sabotage. Le déploiement de combat doit aussi réduire au minimum la vulnérabilité de troupes aux armes conventionnelles, aux armes guidées de précision et aux armes de destruction massive en entretenant la permanence de la coopération et la continuité du commandement, de la conduite et du contrôle. Un déploiement de combat spécifique est mis en application dans toutes les armes et les services dans les différentes formes de bataille. Cependant, les formations et les unités d'armes différentes effectuant une mission commune dans un secteur, adoptent d'habitude un déploiement de combat commun.

Source : UKR/OTAN

dispositif

2- Agencement des différentes fractions d'une troupe répartie sur le terrain.

Source : FRA

formation (tactique)

3- a) Disposition ordonnée de troupes et/ou de véhicules, dans un but bien déterminé;

b) disposition ordonnée de plusieurs navires, unités ou aéronefs, opérant ensemble aux ordres d'un chef.

4- a) Fraction organisée ou groupe d'unités;

b) agencement sur le terrain de toutes les fractions d'une unité. Ne s'applique qu'aux petites unités.

Terme connexe : dispositif.

Source : FRA

ordre de bataille

5- Identification, effectifs, structure de commandement et disposition du

their reinforcements for battle. The combat deployment must conform to the objective of the forthcoming battle, ensuring successful action employing all types of weapon, a robust and energetic defence, concentration and build-up of effort in the course of the battle on the chosen axis or in the chosen area, movement, the decisive defeat of the enemy over the entire depth of the area of operations in the offensive, the beating off of air attacks and destroying of enemy airmobile and sabotage and reconnaissance forces. The combat deployment must also minimize the vulnerability of troops to conventional weapons, precision-guided weapons and weapons of mass destruction while maintaining continuous cooperation and continuity of command and control. A specific battle deployment is employed in all arms of the service in the various forms of battle. However, formations and units from different arms carrying out a joint mission in one sector usually adopt a common combat battle deployment.

Source : UKR/NATO

disposition - layout

2- Organisation of the different parts of a troop spread out on the terrain.

Source : FRA

formation - disposition

3- a) An ordered arrangement of troops and/or vehicles for a specific purpose.

b) An ordered arrangement of two or more ships, units, or aircraft proceeding together under a commander.

4- a) Organized part of a unit or group of units.

b) Distribution of the elements of a unit on the ground. In French, pertains only to small units.

Related term: disposition.

Source : FRA

order of battle

5- The identification, strength, command structure, and disposition

командування та місце розташування особового складу підрозділів та техніки військових підрозділів.
Джерело: ФР

personnel, des unités et des matériels d'une force militaire.
Source : FRA

of the personnel, units, and equipment of any military force.
Source : FRA

бойовий приціл

hausse de combat

battle sight

Постійний приціл для кожного виду зброї при якому лінія траєкторії не перевищує висоту цілі.
Джерело: ФР

Hausse fixe déterminée pour chaque système d'armes pour laquelle la flèche de la trajectoire n'excède pas la hauteur de l'objectif habituel de l'arme.
Source : FRA

Range correction set for each weapon system for which the maximum ordinate of the trajectory is no higher than the weapon's usual target.
Source : FRA

бойовий розвідувальний дозор

patrouille de combat

combat patrol - fighting patrol

Для сухопутних військ окремих тактичний підрозділ призначений суто для виконання бойових завдань. Це підрозділ який тримав завдання з охорони фронту, флангів або тилу основного підрозділу та у разі необхідності з застосуванням зброї. Синоніми: патруль, розвідувальний дозор.
Джерело: ФР

Pour les forces terrestres, unité tactique détachée de la formation principale et chargée d'une mission propre de combat; détachement qui a reçu pour mission de protéger le front, un flanc ou l'arrière de la formation, au besoin en combattant. Termes connexes : patrouille; patrouille de reconnaissance.
Source : FRA

For ground forces, a tactical unit sent out from the main body to engage in independent fighting; detachment assigned to protect the front, flank, or rear of the main body by fighting if necessary. Related terms: patrol; reconnaissance patrol.
Source : FRA

бойові втрати

perte au combat

battle casualty

Всі втрати, яких зазнав підрозділ в наслідок атаки противника або в наслідок проведення операції противником або після виконання бойового завдання.
Джерело: ФР

Toute perte qui découle directement d'une action hostile, soit infligée au combat, soit survenue à la suite de celui-ci, soit encourue sur le trajet aller-retour d'une mission de combat.
Source : FRA

Any casualty incurred as the direct result of hostile action, sustained in combat or relating thereto or sustained going to or returning from a combat mission.
Source : FRA

бойові дії

opérations de combat

combat operations

1- Організовані дії частин, з'єднань, об'єднань видів ЗС під час виконання поставлених бойових (оперативних) завдань. Основними видами бойових дій є оборона і наступ. Вони ведуться у формі операцій, боїв та ударів на землі, у повітрі і на морі, як із застосуванням звичайних засобів ураження, так і зброї масового ураження. Бойові дії кожного виду ЗС мають свої особливості.

1- Actions organisées par les unités, les formations tactiques et les grandes formations des différentes armées dans l'exécution de leurs propres missions opérationnelles. Les principaux types d'opérations de combat sont la défensive et l'offensive. Ils prennent la forme d'opérations, de batailles, de combats et de frappes terrestres, aériennes et maritimes en mettant en œuvre soit les armes conventionnelles soit les armes de destruction massive. Les opérations de combat de chacune des forces armées ont leurs caractéristiques spécifiques.

1- Organized action by units, tactical formations and major formations from various branches of the armed forces in carrying out their allotted (operational) missions. The main types of combat operation are defence and attack. They take the form of operations, large-scale battles, battles and strikes on land, in the air and at sea and the employment of both conventional weapons and weapons of mass destruction. The combat operations of each of the armed forces have unique characteristics.

2- Форма оперативного застосування об'єднань і з'єднань видів ЗС в рамках операції або між операціями для вирішення декількох оперативних, оперативно-тактичних і тактичних завдань, що послідовно виникають.

2- Forme d'emploi opérationnel des grandes formations et unités tactiques des forces armées dans le cadre d'opérations ou entre celles-ci, pour réaliser certains objectifs opératifs, tactico-opératifs ou tactiques successifs. Voir aussi des opérations militaires.

2- A form of operational use of major and tactical formations of the armed forces as part of the operation or between operations, to achieve several successive operational, operational-tactical and tactical objectives. See also military operations.

Див. також військові дії.
Джерело: УКР/НАТО

Source : UKR/OTAN

Source : UKR/NATO

бойові дії з застосуванням хімічної зброї

Застосування отруйних речовин для знищення, заподіяння ураження, або виведення з ладу на довгий час людей або тварин; заборона або створення перешкод у використанні противником території, об'єктів або матеріальної частини і майна.

Також хімічна боротьба.

Джерело: УКР/НАТО

бойові дії із застосуванням спеціальних методів

Загальний термін, який використовують для опису операцій, проведених на зайнятій противником території у військових, політичних чи економічних цілях, із залученням місцевих жителів і ресурсів.

Джерело: ФР

бойові можливості

Сукупність кількісних і якісних показників, що характеризують здатність підрозділів, частин (кораблів) і з'єднань щодо виконання визначених бойових завдань у встановлені терміни і за конкретних умов обстановки. Залежить від: кількості особового складу, рівня його підготовки і морально-фізичного стану, наявності і стану озброєння і техніки, забезпеченості матеріально-технічними засобами, підготовки командного складу і рівня управління військами, фізико-географічних, кліматичних, погодних та інших умов, а також сили і характеру протидії противника.

Для визначення бойових можливостей військ (сил) застосовуються математичні (з використанням комп'ютерів), графічні, графоаналітичні та інші методи розрахунків за допомогою таблиць, графіків і т.д. Найбільш повна і об'єктивна оцінка бойових можливостей може бути отримана шляхом моделювання бою (операції).

Джерело: УКР/НАТО

opération chimique

Emploi délibéré d'agents chimiques en vue de tuer, blesser ou diminuer l'efficacité des hommes ou des animaux pendant un certain temps et d'empêcher ou de rendre plus difficile l'utilisation des matériels, des installations ou du sol. *Synonyme: guerre chimique.*

Source : UKR/OTAN

guerre non conventionnelle

Terme général désignant les opérations conduites en fonction des objectifs militaires, buts politiques ou buts économiques à l'intérieur de la zone occupée par l'ennemi et en utilisant les habitants et les ressources locales.

Source : FRA

potentiel de combat

Critères qualitatifs et quantitatifs qui définissent la capacité des unités (des bâtiments) et des formations pour effectuer des missions spécifiques dans un temps donné et dans une situation spécifique. Le potentiel de combat dépend de : du nombre de personnel ; de leurs niveaux d'entraînement, de leur moral et de leur santé physique ; de la disponibilité et état de l'armement et autres équipements ; de la situation du soutien logistique ; de l'entraînement des commandants et de la qualité du commandement, de la conduite et du contrôle ; des conditions géographiques, climatiques, météorologiques et autres ; des forces ennemies et la nature de l'opposition qu'elles offrent. Le graphisme mathématique (assisté par ordinateur), les méthodes graphiques-analytiques et autres calcul employant des diagrammes, les tables et ainsi de suite sont employés pour déterminer le potentiel de combat des troupes. L'évaluation la plus complète et la plus objective du potentiel de combat peut être obtenue par la simulation d'une bataille ou d'une opération.

Source : UKR/OTAN

chemical operation

Employment of chemical agents to kill or injure humans or animals, or to incapacitate them for a significant period of time as well as to deny or hinder the use of areas, facilities or materiel. *Also called* chemical warfare.

Source : UKR/NATO

unconventional warfare

General term used to describe operations conducted for military, political or economic purposes within an area occupied by the enemy and making use of the local inhabitants and resources.

Source : FRA

combat potential

The qualitative and quantitative criteria that define the capability of units (ships) and formations to carry out specific missions within a given time and in a specific situation. Combat potential depends on: the number of personnel; their levels of training, morale and fitness; the availability and condition of weapons and other equipment; the logistic support situation; the training of commanders and the quality of command and control; the geographical, climatic, meteorological and other conditions; enemy forces and the nature of the opposition they offer. Mathematical (computer-based) graphics, graphic-analytical and other methods of calculation employing diagrams, tables and the like are used to determine the combat potential of troops. The most complete and objective assessment of combat potential can be obtained by simulation of a battle or operation.

Source : UKR/NATO

бойові розвідувальні дані

Розвідувальні дані щодо супротивника, атмосферних і географічних умов необхідних командуванню для підготовки і проведення бою.

Джерело: ФР

renseignement de combat

Renseignement sur l'ennemi, les conditions atmosphériques et géographiques nécessaire au commandement pour la préparation et la conduite du combat.

Source : FRA

combat intelligence

That intelligence concerning the enemy, weather, and geographical features required by a commander in the planning and conduct of combat operations.

Source : FRA

бокове охоронення

Здійснення розвідки та прикриття на місті чи у русі визначеним підрозділом з метою забезпечення зв'язку між сусідніми частинами.

Джерело: ФР

flanc-garder

Renseigner et couvrir, de façon fixe ou mobile, la formation considérée et, éventuellement, assurer la liaison avec les unités voisines.

Source : FRA

security guard - flank guard

Collect intelligence and cover, in a static or dynamic way, the considered formation and, possibly, ensure the liaison with neighbouring units.

Source : FRA

бомбосховище

Сховище, яке розроблене для надання захисту від факторів ураження звичайних та ядерних вибухів. Воно також може бути обладнано для захисту від хімічного та біологічного нападу.

Джерело: ФР

site durci

Silo construit de façon à offrir une protection contre les effets des explosions classiques et nucléaires. Il peut également être équipé pour offrir une protection contre les attaques chimiques ou biologiques.

Source : FRA

hardened site

Silo build in order to protect against the effects of conventional and nuclear detonations. It can also be equipped to provide a protection against chemical or biological attacks.

Source : FRA

бортова РЛС з боковою антеною

Бортовий радар, поле випромінювання якого є перпендикулярним до осі транспортного засобу, що дозволяє йому передавати зображення поверхні чи об'єктів у русі.

Джерело: ФР

radar aéroporté à antenne latérale

Radars aéroportés dont le champ d'émission est perpendiculaire à l'axe du véhicule, ce qui lui permet de fournir une représentation du terrain ou d'objectifs en mouvement.

Source : FRA

side-looking airborne radar

An airborne radar, viewing at right angles to the axis of the vehicle, which produces a presentation of terrain or moving targets.

Source : FRA

брати участь в гуманітарних операціях

Сукупність заходів, що проводяться частіше всього у терміновому порядку для допомоги постраждалому населенню від наслідків збройних конфліктів, природних або техногенних катаклізмів, або в наслідок поширення епідемій та мають на меті забезпечити постраждале населення продовольчими товарами та медичною допомогою та одночасно відновити основні інфраструктури.

Джерело: ФР

participer à une aide humanitaire

Ensemble des activités conduites, le plus souvent dans un contexte d'urgence, en faveur de populations victimes de conflits ou de catastrophes naturelles ou technologiques ou confrontées à une épidémie et visant, selon le cas, à leur apporter principalement une aide alimentaire et une assistance dans le domaine médical ou de la santé publique, comme à contribuer au rétablissement d'infrastructures essentielles.

Source : FRA

participate in humanitarian assistance (to)

All activities conducted, most often in a context of emergency, in favor of populations suffering from conflicts, natural or technological disasters, or which are confronted with an epidemic. Depending on the cases, they are mainly aimed at providing them with food and water, and in assisting them in the medical or public health domains or at contributing to the restoration of key infrastructure.

Source : FRA

бригада

Постійна структура оперативного призначення, що складається зі штабу й сил певної військової спрямованості

brigade

Structure permanente à vocation opérationnelle, composée d'un état-major et de forces regroupées dans le cadre d'un métier spécifique (blindé,

brigade

Standing operational structure, made up of one staff and of forces gathered together around a specific skill (armour, mechanized, light armour,

(бронетанкові підрозділи, механізовані, легкі танки, спеціалізована й аеромобільна піхота). Головне призначення створити тверде ядро оперативної бригади.

Під час проведення операцій бригада – це базове загальновійськове з'єднання для ведення бойових дій в безпосередньому зіткненні з противником і координації дій з підтримки у своїй зоні вступу в бій.

Бригада - тимчасове військове з'єднання. Вона формується за вимогою, навколо постійного, ядра для здійснення певного тактичного завдання.

Її особовий склад – 2000-6000 осіб. Вона може використовуватися:

а - або у складі сухопутної оперативної сили під національним або багатонаціональним

командуванням, яка підпорядковується дивізії чи вищому командуванню напряму;

б- або, як сухопутної оперативної сили під національним командуванням.

У всіх випадках бригада виконує лише оперативні функції, необхідні для виконання поставленого завдання й не має у своєму розпорядженні постійних підрозділів підтримки.

Джерело: ФР

бригада спеціалізованої підтримки

Штатне або оперативне військове з'єднання, що складається з декількох модулів застосування спеціалізованої підтримки, рівня батальйону або угруповання, які можуть належати до того самого роду військ і мати кілька оперативних функцій.

Джерело: ФР

бригада тилового забезпечення

Постійне оперативне військове з'єднання сухопутних військ, що об'єднує підрозділи тилу, забезпечення руху і мобільності бронетанкових військ. На нього покладене завдання забезпечити необхідні засоби для підтримки

mécanisé, blindé léger, infanterie spécialisée et aéro-mobilité), et ayant vocation à mettre sur pied le noyau dur d'une brigade opérationnelle.

En opérations, la brigade est la grande unité interarmes de base, chargée de conduire les actions de contact (de combat et de relation avec le milieu) et de coordonner les actions des appuis dans sa zone d'engagement.

Grande unité de circonstance, elle est constituée à la demande autour d'un noyau dur pour réaliser une mission tactique définie.

D'un volume pouvant varier de 2 000 à 6 000 hommes, elle peut s'engager :

a- soit au sein d'une force opérationnelle terrestre, sous commandement national ou multinational, subordonnée soit à une division, soit directement à la force ;
b- soit en tant que force opérationnelle terrestre, sous commandement national.

Dans tous les cas, la brigade ne met en oeuvre que les fonctions opérationnelles nécessaires à la réussite de sa mission et ne dispose pas de capacités permanentes de soutien.

Source : FRA

brigade d'appui spécialisé

Grande unité organique ou opérationnelle articulée en plusieurs modules d'emploi d'appui spécialisé du niveau du bataillon ou du groupement qui peuvent appartenir à la même arme et avoir plusieurs fonctions opérationnelles.

Source : FRA

brigade logistique

Grande unité de la chaîne opérationnelle permanente des forces terrestres regroupant des formations logistiques, d'appui au mouvement et à la mobilité des blindés. Elle est chargée de fournir des moyens nécessaires au soutien d'une force opérationnelle

specialized infantry and airmobile), and designed to set up the hardcore of an operational brigade.

In operations, the brigade is the basic combined arms major unit, tasked with contact actions (of combat, and relations with the environment) and with coordinating the supports within its engagement area.

Temporary major unit, the brigade is constituted in the demand around a nucleus key to realize a defined tactical mission.

Its strength can vary between 2,000 and 6,000 men, and it can be engaged:

a- either within a ground operational force, under national or multinational command, subordinate to the division or directly to the Force;
b- or as a ground operational force, placed under national command.

In any case, the brigade only implements those operational functions deemed necessary for the success of its mission, and it does not have any standing combat service support capabilities.

Source : FRA

specialised support brigade

Major organic or operational unit organised into several specialised support packages at battalion or task-force level, which could belong to the same branch and have several operational functions.

Source : FRA

logistic brigade

Major unit belonging to the standing operational chain of the land forces, gathering logistical, movement support and mobility support for armoured vehicles formations. It is tasked with providing the assets necessary for the support of a ground

сухопутних оперативних підрозділів, а також основу командного посту загальновійськової бази тилу ТВД або бази тилу сухопутних військ.

Джерело: ФР

бригадна група забезпечення

Підрозділ забезпечення бригади відноситься до багатofункціонального підрозділу тилового забезпечення, який може бути різним за складом та чисельністю. Такий підрозділ створюється у особливих випадках, в рамках організації тилового забезпечення особливого завдання та існування його обмежено у часі (випадок автономних дій бригади). Створений на основі елементів дивізійної системи тилового забезпечення він завжди знаходиться під оперативним командуванням підрозділу, який він забезпечує під час виконання завдання. Він розгортається на тилівій базі бригади.

Джерело: ФР

брід

Мілка частина водної перешкоди, яку можливо подолати без допомоги мосту, човна, порому. Місце, яке за своїми характеристиками течії, дна та підходів дозволяє здійснити перехід особового складу та техніки та перевезення іншого обладнання по дну.

Джерело: ФР

бронебійний заряд

Сформований заряд для пробивання у напрямку вибуху глибокого отвору з відносно малим діаметром.

Джерело: ФР

буферна зона

Визначена зона, контрольована миротворчими силами без присутності конфронтуючих та воюючих сил. Буферна зона формується з метою створення зони поділу між конфронтуючими чи воюючих

terrestre ainsi que l'ossature du poste de commandement de la Base logistique interarmées de théâtre ou du base logistique terre.

Source : FRA

groupement de soutien de brigade (GSB)

Un groupement de soutien de brigade est un élément logistique généralement multi-domaine, de volume et de composition variable. Celui-ci est constitué, exceptionnellement, dans le cadre du soutien d'une action particulière et limitée dans le temps (cas d'une brigade en action autonome). Constitué à partir d'éléments du groupement de soutien divisionnaire (GSD), il est toujours sous OPCON de la formation soutenue pendant toute la durée de la mission. Il se déploie au sein d'une base logistique de brigade.

Source : FRA

gué - gué facile

Partie peu profonde d'une coupure humide franchissable sans pont, embarcations ou radeaux. Endroit où les caractéristiques physiques du courant, du fond et des approches permettent le passage du personnel et de véhicules et autres équipements qui restent en contact avec le fond.

Source : FRA

charge perforante

Charge formée destinée à produire suivant son axe de révolution une perforation profonde d'un diamètre relativement petit.

Source : FRA

zone tampon

Zone déterminée contrôlée par une force engagée dans une opération de soutien de la paix, et de laquelle les forces opposées ou belligérantes ont été exclues. Une zone tampon est établie pour créer une zone de séparation entre des forces opposées

operational force, as well as the backbone of the theater support base command post, or the logistical group command post.

Source : FRA

brigade support group

A brigade support group is a logistics element usually multidomain, of an adaptable volume and organization. It is set up, exceptionally, to support a specific action, limited in time (as in the case of a brigade carrying out an independent action). Set up with elements of the division support group, it is always under OPCON of the supported unit for the duration of the mission. It is deployed within a brigade logistic base.

Source : FRA

ford - ford easy

A shallow part of a body of water that can be crossed without bridging, boats, or rafts. A location in a water barrier where the physical characteristics of current, bottom, and approaches permit the passage of personnel and vehicles and other equipment that remain in contact with the bottom.

Source : FRA

hollow charge

A shaped charge producing a deep cylindrical hole of relatively small diameter in the direction of its axis of rotation.

Source : FRA

buffer zone

A defined area controlled by a peace operations force from which disputing or belligerent forces have been excluded. A buffer zone is formed to create an area of separation between disputing or belligerent forces and reduce the risk

силами задля зменшення ризику відновлення протистояння. Також називається зоною поділу в деяких операціях ООН.
Джерело: ФР

ou belligérantes et pour réduire les risques d'un regain de conflit. Aussi appelée zone de séparation lors de certaines opérations des Nations Unies.
Source : FRA

of renewed conflict. Also called area of separation in some United Nations operations.
Source : FRA

В

важкі втрати

Загальний кількість втрат за короткий проміжок часу, які перевищують наявні можливості санітарних та тилових служб.
Джерело: ФР

pertes massives

Tout nombre de pertes subies dans un temps relativement court, dépassant de loin les moyens médicaux et logistiques disponibles.
Source : FRA

mass casualties

Any number of casualties produced in a relatively short period of time which overwhelms the available medical and logistic support capabilities.
Source : FRA

важливий район

Визначений район чи об'єкт, який захищають підрозділи ППО.
Джерело: ФР

zone vitale

Zone ou installation déterminée qui doit être défendue par des unités de défense antiaérienne.
Source : FRA

vital zone

A designated area or installation to be defended by air defence units.
Source : FRA

валідація; підтвердження автентичності

Признання дійсними розвідувальних даних – це акт командування, яке має, за своєю владою, надавати офіційний статус цим даним. Поняття дійсності включає у себе також і те, що розвідувальні дані мають еталонне значення для органу розвідки, якому підпорядковане це командування.
Джерело: ФР

validation

La validation du renseignement est un acte de commandement qui consiste, pour une autorité, à attribuer un statut officiel au renseignement produit. La notion de validation implique également que le renseignement ait valeur de référence dans la chaîne de renseignement à laquelle se rattache cette autorité.
Source : FRA

validation

The intelligence validation is a command act consisting for an authority in giving an official status to the piece of intelligence produced. The validation notion also implies that the piece of evidence has a reference value in the intelligence system which this authority is attached to.
Source : FRA

вантаж

1- Транзитні товари й поставання.
Джерело: ФР

cargaison

1- Marchandises et approvisionnements en transit.
Source : FRA

cargo

1- Commodities and supplies in transit.
Source : FRA

2- Загальна вага пасажирів і фрахту, що транспортується. *Пов'язані терміни:* здатність миттєвого перевезення; підйомна здатність; бойовий вантаж; стандартне завантаження.
Джерело: ФР

charge

2- Poids total des passagers et du fret transportés. *Termes connexes :* capacité d'emport instantané; capacité d'enlèvement demandé; charge de combat; chargement standard.
Source : FRA

load

2- The total weight of passengers or cargo transported. *Related terms:* airlift capability; airlift requirement; combat load; standard load.
Source : FRA

вантаж на піддонах

Кількість матеріальних засобів, упакована або ні, що розташовується на піддоні у певний спосіб і прив'язана або зафіксована так, щоб усе можна було перевозити як одну одиницю.
Джерело: ФР

charge palettisée

Quantité d'une denrée, emballée ou non, disposée sur une palette d'une certaine manière et attachée ou fixée de telle sorte que le tout soit manoeuvré comme une seule unité.
Source : FRA

palletized unit load

Quantity of any item, packaged or unpackaged, which is arranged on a pallet in a specified manner and securely strapped or fastened thereto so that the whole is handled as a unit.
Source : FRA

вантажна накладна

Документ, який видається транспортною організацією або підрозділом та містить в собі наступну інформацію:
 а- детальний перелік та необхідну інформацію щодо характеру вантажу;
 б- детальний список товару, що необхідно подати на митницю пункту призначення.
 Джерело: ФР

вантажне судно

Такий тип судна, який призначено для вантажоперевезень. Для потреб збройних сил використовуються такі три типи суден:
 а- вантажопасажи́рське судно: судно, призначене головним чином для перевезень товарів, але одночасно обладнане для перевезення обмеженої кількості пасажирів;
 б- багатоцільове вантажне судно: вантажне судно, створене для перевезення будь-яких товарів: охолоджених, насипом, у контейнерах, важких контейнерах (вагонах);
 в- вантажне судно: вантажне судно з горизонтальним способом завантаження, корабель з горизонтальним способом завантаження.
 Джерело: ФР

вантажний строп

Підпруга, ланцюг чи інший фіксований такелаж для переміщення зовнішнього вантажу чи його підвіски.
 Джерело: ФР

вантажник-скидальник

Особовий склад, що спеціалізується на кріпленні і скиданні вантажів і який здатний, за необхідності, забезпечити технічні умови його зберігання.
 Джерело: ФР

вантажно-розвантажувальні роботи

Технічна операція, яка проводиться з метою переміщення вантажу з/на місце його зберігання, перевезення або розподілу.
 Джерело: ФР

manifeste

Etabli par l'organisme de transit, ce document comprend:
 а- un inventaire détaillé de la cargaison précisant les données nécessaires à son identification immédiate;
 б- une liste détaillée des marchandises formant la cargaison destinée à la douane du lieu de destination.
 Source : FRA

cargo

Synonyme de navire de charge destiné au transport de marchandises. On retiendra les trois types de navires suivants utilisés pour les besoins des armées :
 а- cargo mixte : navire principalement destiné à transporter des marchandises mais aménagé pour recevoir un nombre restreint de passagers ;
 б- cargo polyvalent : cargo conçu pour le transport de toutes sortes de marchandises : réfrigérées, vrac, conteneurs, colis lourds (wagons)... ;
 с- cargo roulier : cargo Roll-on/Roll-off, navire Roll-on/Roll-off.
 Source : FRA

élingue de suspension

Sangle, chaîne ou autre agrès fixé à une charge extérieure pour son hissage ou sa suspension.
 Source : FRA

arrimeur-largueur

Personnel spécialisé dans l'arrimage et dans le largage du fret et apte si nécessaire à assurer son conditionnement technique.
 Source : FRA

manutention

Opération technique consistant à assurer le déplacement d'une charge en vue de son stockage, de son transport ou de sa distribution.
 Source : FRA

load manifest

This document, established by the transit authority, comprises:
 а- a detailed inventory of the cargo, stating all the data making for an immediate identification;
 б- a detailed list of the various items of the cargo, for the customs of the place of destination.
 Source : FRA

cargo boat

Synonymous with freighter intended for transport of goods. One should take into account the three following types of ships used for the needs of the services:
 а- cargo-passenger ship: a ship mainly intended to transport goods but fitted out to accommodate a limited number of passengers;
 б- multipurpose cargo boat: a cargo ship designed to transport any type of goods: cooled, in bulk, containers, bulky parcels (railcars)... ;
 с- roll-on/roll off ship/cargo-ship.
 Source : FRA

cargo sling

A strap, chain, or other material used to hold cargo items securely which are to be hoisted, lowered, or suspended.
 Source : FRA

load rigger

Personnel specialized in the lashing and dropping of cargo and able, if necessary, to ensure its technical packing.
 Source : FRA

materials handling

Technical operation consisting in ensuring the movement of a load to stockpile, transport or distribute it.
 Source : FRA

вантажомісткість

Кількість людей, вантажу або обсяг завантаження, які транспортний засіб може транспортувати у певних умовах.

Джерело: ФР

capacité de transport

Nombre de personnes, poids ou volume de chargement qu'un moyen de transport peut transporter dans des conditions déterminées.

Source : FRA

transport capacity

The number of persons, weight or volume of the load which can be carried by means of transport under given conditions.

Source : FRA

варіанти застосування військ

Спосіб планування застосування військ в рамках військової стратегії, яка визначається НГШ ЗС, з метою повної інтеграція у загальну стратегію країни. Варіанти застосування військ обираються НГШ ЗС за поданням міжвидового штабу планування. Вони можуть включати: наземні, морські або повітряні операції, операції зі знищення або нейтралізації, загороджувальні операції тощо.

Джерело: ФР

option militaire

Manière d'envisager l'emploi des forces militaires dans le cadre de la stratégie militaire définie par le CEMA pour s'intégrer de façon cohérente à la stratégie générale nationale. Les options militaires sont choisies par le CEMA, sur proposition de l'EFMIA. Elles peuvent comprendre : des opérations à dominante terrestre, maritime ou aérienne, des opérations de destruction, de neutralisation, d'interdiction, etc.

Source : FRA

military option

Way of considering the employment of military forces within the framework of the military strategy defined by the Chief of Defence, in order to coherently integrate it into the overall national strategy. Military options are chosen by the Chief of Defence, upon propositions made by the Joint Planning Staff. They can comprise: operations which are mainly land, navy or air force, destruction operations, neutralization, denial operations, etc.

Source : FRA

вбитий у бою

Військовослужбовець, якого було вбито на полі бою або який помер внаслідок поранень чи інших причин, до того, як його було передано до медичного закладу.

Джерело: ФР

tué au combat

Combattant tué sur le champ ou décédé des suites de ses blessures, ou d'autres atteintes, avant d'avoir rallié une formation médicale.

Source : FRA

killed in action

A battle casualty who is killed outright or who dies as a result of wounds or other injuries before reaching a medical treatment facility.

Source : FRA

введення в оману

1- Сукупність заходів, що спрямовані на введення в оману противника за допомогою обманних дій, викривлення реальності та фальсифікацій задля змушення противника діяти на шкоду власним інтересам.

Під введенням в оману розуміється імітація, скритність та дезінформація.

2- Електронне введення в оману: заходи, що впливають на інформацію, яку противник отримує своїми електронними системами, точніше через електронні блоки керування. Ця дія передбачає випромінювання, контр-випромінювання, трансформацію, поглинання чи відсилання назад електромагнітної енергії, для того щоб зірвати плани, відволікти чи увести в оману сили противника або його електронні системи.

Джерело: ФР

déception

1- Mesures visant à induire l'ennemi en erreur, grâce à des truquages, des déformations de la réalité, ou des falsifications, en vue de l'inciter à réagir d'une manière préjudiciable à ses propres intérêts. La déception comprend la simulation, la dissimulation et l'intoxication.

2- Déception électronique : déception appliquée aux informations que l'adversaire reçoit de ses systèmes électroniques, plus précisément au sein des CME, action délibérée visant à émettre, réémettre, transformer, absorber ou renvoyer l'énergie électromagnétique, de manière destinée à troubler, détourner ou tromper une force hostile ou ses systèmes électroniques.

Source : FRA

deception

1- Those measures designed to mislead the enemy by manipulation, distortion, or falsification of evidence to induce him to react in a manner prejudicial to his interests. Deception comprises simulation, concealment and intoxication.

2- Electronic deception: deception applied to the information that the enemy receives from his electronic systems, more precisely through the ECMs. This action is deliberate and aims at emitting, re-emitting, transforming, absorbing or sending back the electromagnetic energy, so as to disturb, divert or deceive a hostile force or his electronic systems.

Source : FRA

введення в оману

Заходи, які вживаються з метою дезінформації військ противника шляхом фальсифікування, деформації реальної обстановки або фальсифікування з метою провокування дій противника, які наносять йому шкоду (або з метою досягнення вразливості сил противника, його маневрів та операцій).

Джерело: ФР

вводити до складу

Введення частин, підрозділів або військових до складу організаційної одиниці на постійної основі, а також здійснення в рамках цієї організаційної одиниці оперативного управління і адміністративно-тилового забезпечення частин, підрозділів або військовослужбовців з метою виконання ними основного завдання або більшої частини поставлених перед ними завдань.

Джерело: УКР/НАТО

ведення вогню

Проведення будь-якої операції з стрільбою по цілі.

Джерело: ФР

ведення розвідки

Проведення короткотривалих операцій, які передбачають збір даних щодо окремої зони місцевості шляхом спостереження, не розпочинаючи бойові дії.

Джерело: ФР

ведення розвідки боєм

Бойова операція, яка проводиться з метою нейтралізувати передові підрозділи противника та уточнити розташування підрозділів противника з метою підготовки атаки.

Джерело: ФР

велика висота

Зазвичай, висота яка перевищує 10.000 метрів (33.000 футів)

Джерело: ФР

graphiques de déception

Mesures visant à induire l'ennemi en erreur, grâce à des truquages, à des déformations de la réalité ou à des falsifications en vue de l'inciter à réagir d'une manière préjudiciable à ses propres intérêts (ou en vue de le rendre plus vulnérable aux effets des armes, des manœuvres et des opérations de son adversaire).

Source : FRA

affecter

Intégrer, à titre relativement permanent, des unités ou du personnel à un organisme; celui-ci peut les administrer et leur donner des ordres relatifs à leur tâche ou à la plus grande partie de leurs tâches.

Source : UKR/OTAN

conduite de tir

Conduite de toute opération relative à l'application d'un tir sur un objectif.

Source : FRA

mener une investigation

Action, de portée et de durée limitée, qui consiste à rechercher des renseignements d'ordre tactique ou technique sur un point particulier, par l'observation et sans engager le combat.

Source : FRA

mener une reconnaissance offensive

Action de combat destinée à neutraliser les éléments de sûreté adverses et préciser le dispositif qu'ils couvrent afin d'en préparer l'attaque

Source : FRA

haute altitude

Conventionnellement, altitude supérieure à 10.000 mètres (33.000 pieds).

Source : FRA

deception graphics

Those measures designed to mislead the enemy by manipulation, distortion of reality, or falsification of evidence to include him to react in a manner prejudicial to his interests (or to make him more vulnerable to the effects of weapons, maneuver and operations of his opponent).

Source : FRA

assign

To place units or personnel in an organization where such placement is relatively permanent, and/or where such organization controls and administers the units or personnel for the primary function, or greater portion of the functions of the unit or personnel.

Source : UKR/NATO

fire-control

The control of all operations in connection with the application of fire on a target.

Source : FRA

carry out an investigation

Brief and short-ranged action, which consists in researching tactical or technical intelligence on a specific point, by observation and without engaging the enemy.

Source : FRA

lead an offensive reconnaissance

Combat action aimed at neutralizing the opposing security elements and at clarifying the lay out that they cover in order to prepare an attack against them.

Source : FRA

high altitude

Conventionally, an altitude above 10,000 metres (33,000 feet).

Source : FRA

вертикаль оперативного управління	chaîne de commandement opérationnel	operational chain of command
Рівні командування, призначені для певної операції або для низки операцій. <i>Пов'язаний термін:</i> вертикаль управління. Джерело: ФР	Echelons de commandement établis pour une opération particulière ou pour une suite d'opérations. <i>Terme connexe :</i> chaîne de commandement. Source : FRA	The command echelons established for a specific operation or series of continuing operations. <i>Related term:</i> chain of command. Source : FRA
вертикаль управління	chaîne de commandement	chain of command - command channel
Послідовність військових керівників від начальника до підлеглого при виконанні наказів. <i>Пов'язаний термін:</i> вертикаль оперативного командування. Джерело: ФР	Succession, de supérieur à subordonné, de chefs militaires dans l'exercice du commandement. <i>Terme connexe :</i> chaîne de commandement opérationnel. Source : FRA	The succession of commanding officers from a superior to a subordinate through which command is exercised. <i>Related term:</i> operational chain of command. Source : FRA
вести безпосередній вогонь	appuyer de feux direct	support by fire position
Тактичне завдання, що дозволяє підрозділу, який маневрує, зайняти позицію на полі бою, з якої він може змусити противника вступити в бій стрільбою прямим наведенням. Підрозділ, що маневрує не пересувається для захоплення сил противника або місцевості, яку вони займають. Джерело: ФР	Mission tactique permettant à un élément de manœuvre de prendre une position sur le champ de bataille à partir de laquelle elle peut engager un ennemi par un tir direct. L'élément de manœuvre ne tente aucun mouvement pour capturer les forces ennemies ou s'emparer du terrain qu'elles occupent. Source : FRA	A tactical task by which a maneuver element moves to a position on the battlefield where it can engage the enemy by direct fire. The maneuver element does not attempt to maneuver to capture enemy forces or terrain. Source : FRA
вести розвідку	éclairer (ECL)	scout
Збирати розвідувальні дані без ведення бою для забезпечення безпосередньої безпеки підрозділу. Джерело: ФР	Rechercher du renseignement sans engager le combat pour contribuer à la sûreté rapprochée d'une force. Source : FRA	Collect intelligence without engaging fight in order to participate in the close security of a force. Source : FRA
вести спостереження; спостерігати	surveiller	screen (security) / monitor (to)
1- Завдання або захід з безпеки, що полягає у систематичному спостереженні за простором, наземними, повітряно-морськими поверхнями та підводними районами, місцями, людьми чи об'єктами, за допомогою візуальних, акустичних, електронних, фотографічних чи інших засобів, з метою виявлення будь-якої діяльності ворога у визначеному районі, на визначеному напрямку з метою підняття, у разі необхідності, тривоги та збирання розвідувальної інформації. 2- Для зенітної артилерії, завдання, що полягає у виявленні, ідентифікації та	1- Mission ou mesure de sûreté consistant dans l'observation systématique de l'espace, des surfaces terrestres, aéromaritimes et des zones sous-marines, des lieux, des personnes ou des objets, à l'aide de moyens visuels, acoustiques, électroniques, photographiques ou autre, dans le but de déceler toute activité de l'ennemi en un point, sur une direction ou dans une zone (surveiller un intervalle) afin d'alerter et de renseigner. 2- Pour l'artillerie sol-air, mission qui consiste à participer à la détection, l'identification et au	1- Security mission or measure consisting in systematically observing space, land, air-sea surfaces and underwater areas, places, people or objects using visual, acoustic, electronic, photographic or other means, in order to detect any enemy activity at a location, in a direction or area (monitoring a gap) in order to alert and to collect information. 2- Mission for the air defense artillery, consisting in taking part in the detection, identification and

зборі інформації щодо повітряної діяльності у визначеному районі.
Джерело: ФР

renseignement sur l'activité aérienne dans un volume défini de l'espace.
Source : FRA

information collection on the air activity in a given air space.
Source : FRA

взаємна видимість

intervisibilité

intervisibility

Поняття, яке характеризує здатність обох сторін вести вогонь та спостереження за полем бою.
Джерело: ФР

Notion caractérisant pour deux partis les possibilités réciproques d'observation et de tir sur un champ de bataille.
Source : FRA

Notion characterizing, for both parties, the two-sided observation and fire opportunities on a battlefield.
Source : FRA

взаємна підтримка

appui réciproque

mutual support

1- Загальна тактика: взаємна підтримка підрозділів згідно із їх завданнями та відповідних позицій відносно противника, а також можливостей.

1- Tactique générale : appui que des unités se donnent mutuellement contre l'ennemi en raison des tâches qui leur sont assignées, de leurs positions respectives et par rapport à l'ennemi, et de leurs possibilités intrinsèques.

1- General tactics: that support which units provide to each other against an enemy, because of their assigned tasks, their position relative to each other and to the enemy, and their inherent capabilities.

2- Артилерія: завдання двох або більше артилерійських підрозділів, підпорядкованих різним загальновійськовим командирам, відповідальних за взаємну вогневу підтримку, в умовах, обмежених простором, часом і споживанням.
Джерело: ФР

2- Artillerie : mission de deux unités d'artillerie ou plus, placées aux ordres de chefs interarmes différents et chargées de se fournir mutuellement des renforcements de feux dans des conditions définies d'espace, de temps et de consommation.
Source : FRA

2- Artillery: mission of two or more artillery units, placed under the command of various joint commanders, and tasked with providing one another with fire reinforcements in defined conditions of space, time and consumption.
Source : FRA

взаємне матеріально-технічне забезпечення

soutien logistique mutuel

mutual logistic support

Постачання обладнання або надання послуг, яке здійснюється одним підрозділом виду ЗС або певної країни для підрозділу іншого виду ЗС або іншої країни, на платних засадах або шляхом застосування компенсаційних заходів.
Джерело: ФР

Fourniture de matériel ou prestations de services effectuées par un élément d'une armée ou d'une nation à un élément d'une autre armée ou d'une autre nation, éventuellement à titre onéreux ou avec des mesures de compensation.
Source : FRA

Supply of equipment or performance of a service done by an element of an army or nation to an element of another army or nation, eventually subject to payment or compensation.
Source : FRA

взаємний зв'язок

abonnement

subscription

Зв'язок, що існує між підрозділом підтримки та підрозділом, який він забезпечує.
Джерело: ФР

Lien existant entre un organisme de soutien et une unité à soutenir.
Source : FRA

Link existing between a supporting agency and the unit to be supported.
Source : FRA

взаємодія

coopération

cooperation

Узгоджені спільні дії підрозділів, частин, з'єднань і об'єднань видів ЗС, родів військ (сил), елементів бойового порядку (оперативної побудови) і різних видів озброєння за завданням (об'єктами), напрямками, рубежами (районами), часом та засобами виконання поставлених завдань в інтересах досягнення цілей. Залежно від масштабу розрізняють стратегічну,

Actions interarmées exécutées pour réaliser des objectifs par des unités, des formations tactiques et les formations principales des forces armées, les armes diverses du service, des éléments dans le déploiement de bataille (ordre opérationnel de bataille) et les divers types d'armes quant aux missions, aux objectifs, des axes, aux lignes ou aux secteurs, les temps et méthodes d'exécution. La coopération peut être stratégique, opérative ou tactique, selon son

Coordinated joint action to achieve objectives by units, tactical formations and major formations of the armed forces, various arms of the service, elements in the battle deployment (operational order of battle) and various types of weapon relative to missions, targets, axes, lines or areas, times and methods of execution. Cooperation may be strategic, operational or tactical, depending on its scale. Strategic cooperation consists of coordinated

оперативну і тактичну взаємодію. Стратегіч-на взаємодія - узгоджені спільні дії великих угруповань ЗС, що ведуть операції на одному або декількох театрах воєнних дій (стратегічних напрямках) для досягнення мети стратегічної операції або війни в цілому. В коаліційних війнах стратегічна взаємодія може мати місце також між ЗС союзних держав і їх окремих угруповань, що беруть участь у спільній операції на континентальних і океанських театрах воєнних дій. Оперативна взаємодія - узгоджені спільні дії оперативних (оперативно-тактичних) об'єднань і з'єднань різних видів ЗС і родів військ (сил), у тому числі багатонаціональних, для досягнення мети операції (бойових дій), проведеної на одному або декількох суміжних операційних напрямках. Тактична взаємодія - це узгоджені спільні дії з'єднань, частин, підрозділів між собою і сусідами для досягнення спільної мети.

Джерело: УКР/НАТО

взаємодоповнюваність вогню

Існування декількох систем озброєння, які за своїми характеристиками і особливими показниками можуть задовольнити сукупність потреб у вогні загальновійськового командира.

Джерело: ФР

взаємозамінність

1- Рівень при якому багато елементів мають такі функціональні та конструктивні характеристики які роблять їх рівноцінними у технічних характеристиках та тривалості використання, одночасно вони можуть використовуватися одна замість іншої не здійснююче наступне:
а- удосконалення основних та споріднених елементів. Удосконалення може регулюватися лише регулювання;
б- відбір серед елементами з метою їх встановлення або

échelle. La coopération stratégique consiste en actions coordonnées communes pour de grandes opérations de conduite de groupements de forces dans un ou plusieurs théâtres ou sur un axe stratégique ou plusieurs pour réaliser l'objectif d'une opération stratégique ou d'une guerre dans l'ensemble. Dans des guerres menées par des coalitions il peut aussi y avoir une coopération stratégique parmi les forces armées d'états alliés et leurs groupements de force individuels impliqués dans une opération commune sur un théâtre continental ou maritime d'opérations. La coopération opérative consiste en opérations coordonnées, communes le long d'un axe opératif adjacent ou plusieurs conduits par des formations opératives ou tactico-opératives de diverses armes et forces armées, incluant des forces multinationales, pour réaliser un objectif opérationnel ou tactique. La coopération tactique est une action coordonnée commune par des formations et des unités, ou bien entre elles ou bien avec des unités adjacentes, pour réaliser un but commun.

Source : UKR/OTAN

complémentarité des feux

Existence de plusieurs systèmes d'armes qui, par leurs caractéristiques et performances spécifiques, visent à satisfaire la totalité des besoins de feux du chef interarmes.

Source : FRA

interchangeabilité

1- Qualité réalisée lorsque plusieurs éléments présentent des caractéristiques fonctionnelles et matérielles les rendant équivalents en performances et en durée de vie, et sont utilisables les uns à la place des autres sans qu'il soit nécessaire :
а- de modifier ces éléments eux-mêmes ou des éléments associés, sauf pour les réglages ;
б- de procéder à une sélection parmi ces éléments en vue de leur mise en place ou de l'obtention de performances déterminées.

Source : FRA

joint action by large force groupings conducting operations in one or more theatres or on one or more strategic axes in order to achieve the aim of a strategic operation or a war as a whole. In wars fought by coalitions there may also be strategic cooperation among the armed forces of allied states and their individual force groupings involved in a joint operation in a continental or maritime theatre of operations. Operational cooperation consists of coordinated, joint operations along one or more adjacent operational axes conducted by operational or operational-tactical formations from the various armed forces and arms of the service, including multinational forces, in order to achieve an operational or tactical objective. Tactical cooperation is a coordinated joint action by formations and units, either among themselves or with adjacent units, to achieve a common goal.

Source : UKR/НАТО

complementarity of fires

Existence of several weapon systems which aim at meeting all the fire needs of the combined arms commander, thanks to their specific characteristics and performances.

Source : FRA

interchangeability

1- A quality obtained when several elements show functional and material characteristics which make them equivalent in terms of performance and life, and can be used one for the other without having to:
а- modify these elements themselves or associated elements, except for adjustments;
б- select within these elements, in order to use them or to obtain determined performances.

Source : FRA

отримання визначених характеристик.
Джерело: ФР

2- Придатність виробу (процесу, послуги) для використання замість іншого виробу (процесу, послуги) з метою виконання тих самих вимог.

Джерело: УКР/НАТО

взаємозв'язок (у мережі)

З'єднання, що здійснюється за допомогою засобів зв'язку, характеризується природою комунікацій, що дозволяють переправляти (телефоном, телеграфом чи естафетою повідомлень). Розрізняють:

а- звичайні шляхи повідомлень, що знаходяться у розпорядженні абонентів КП;

б- спеціальні шляхи повідомлень, що зарезервовані за певним органом влади, управлінням чи визначені зв'язком;

в- пряме, коли кореспонденти контактують шляхом обміну повідомленнями;

г- непряме, у протилежному випадку.

Джерело: ФР

взаємосумісність

Здатність систем, сил або частин надавати або приймати допомогу служб інших систем, частин або сил для сумісного виконання завдання.

Джерело: ФР

взвод

Традиційна назва організаційно-штатної одиниці, яка є складовою первинних підрозділів піхоти, артилерії, інженерних військ, підрозділів із матеріально-технічного забезпечення та медичної служби.

Підрозділ управління штабу, який може сам складатися з інших організаційно-штатних одиниць.

Джерело: ФР

взвод регулювання забезпеченням

Взвод, який в зоні або районі тилового забезпечення та виконує наступні завдання:

2- Aptitude d'un produit, processus ou service à être utilisé à la place d'un autre pour satisfaire aux mêmes exigences

Source : UKR/OTAN

relation

Liaison réalisée par des moyens de transmissions. Elle est caractérisée par la nature des communications qu'elle permet d'acheminer (relations téléphonique, télégraphique, par estafette...). On distingue :

a- les relations banalisées, qui sont mises à la disposition de l'ensemble des abonnés d'un PC ;

b- les relations spécialisées, qui sont réservées à une autorité, à un bureau ou à un trafic déterminé.

c- directe, lorsque les correspondants ont été mis en contact pour l'échange de la communication ;

d- indirecte, dans le cas contraire.

Source : FRA

interopérabilité

Capacité de systèmes, de forces ou d'unités à fournir ou accepter des services d'autres systèmes ou unités ou forces et d'utiliser ces services pour opérer ensemble.

Source : FRA

section

Appellation traditionnelle des cellules composant une unité élémentaire de l'infanterie, de l'artillerie, du génie, du matériel et du service de santé.

Subdivision d'un bureau d'état-major. Elle peut elle même être organisée en plusieurs cellules.

Source : FRA

peloton de régulation gestion

Peloton mis en oeuvre au sein d'une zone ou d'une aire de ravitaillement et qui a pour mission :

2- The ability of one product, process or service to be used in place of another to fulfill the same requirements.

Source : UKR/NATO

relationship

Connection realized through signal means. It is characterized by the type of communication it can process (telephone, telegraphy, messenger...). There are:

a- standard relationships, which all the subscribers of a CP can access;

b- specialized relationships, reserved for a specific authority, a specific office, or a certain type of traffic;

c- direct, if there is direct contact during the communication;

d- indirect, otherwise.

Source : FRA

interoperability

Capability of systems, forces or units to provide to or accept services from, other systems or units or forces, and to use these services to operate together.

Source : FRA

platoon

Traditional appellation of the cells making up a basic infantry, artillery, engineer, ordnance or medical services unit.

Subdivision of a staff branch / staff section. This section can be itself even organized in several cells.

Source : FRA

information-management platoon

Platoon deployed on a supply area and whose mission is to:

a- receive, identify, and control the

a- зі збору, розпізнання та контролю транзитних транспортних засобів;
б- вказує напрямок слідування пустим та повним транспортним засобам;
в- надає інформацію вищестоящому командуванню.
Джерело: ФР

взламвання коду

Відновлення зашифрованого тексту за відсутності ключа кодування.
Джерело: ФР

вибір цілей

Процес відбору цілей і вибору способу обробки, що відповідає цим цілям, враховуючи оперативні здатності й потреби.
Джерело: ФР

вибіркові перешкоди

Перешкоди, що створюються для смуги або певної частоти.
Джерело: ФР

вибух

Швидкий короткотривалий рух повітря (чи будь якої іншої газоподібної речовини), із виникненням, під дією вибуху або згоряння ракетного палива, явища поширення вібрацій, яке супроводжується тиском. Цей термін зазвичай застосовується для позначення "вибуху", але ці два терміни слід розрізняти.
Джерело: ФР

вибухова речовина

Речовина чи суміш речовин, що, під впливом зовнішньої дії, зазвичай детонатору, може звільнити у дуже стислий термін енергію у формі газу і тепла.
Джерело: ФР

вибухова хвиля

Хвиля, утворена шляхом швидкого викиду газів надмірно високої температури (що є наслідком вибуху) в атмосферу. Вибухова хвиля є початком ударної хвилі, яка перетворюється в звукову хвилю.
Джерело: ФР

a- d'accueillir, d'identifier et de contrôler les vecteurs et la ressource qui transitent ;
b- d'orienter les véhicules vides ou pleins ;
c- de renseigner l'échelon supérieur.
Source : FRA

décryptement

Restitution en langage clair d'un texte chiffré dont on ne possède pas la clé.
Source : FRA

choix des objectifs et des moyens de traitement

Processus de sélection des objectifs et de choix du mode de traitement approprié à ces objectifs, en tenant compte des capacités et des besoins opérationnels (appelé *targeting*).
Source : FRA

brouillage sélectif

Brouillage d'une bande ou d'une fréquence particulière.
Source : FRA

souffle

Mouvement rapide et de faible durée de l'air (ou de tout autre fluide) lors de la propagation de l'ébranlement produit par une explosion ou une combustion de carburant pour fusée ; pression accompagnant ce phénomène. Ce terme est communément employé pour « explosion », mais les deux termes doivent être distincts.
Source : FRA

explosif

Substance ou mélange de substances qui, sous l'influence d'une action extérieure, habituellement d'un détonateur, peut libérer dans un temps très court de l'énergie sous forme de gaz et de chaleur.
Source : FRA

onde de souffle

Onde produite par l'expansion rapide dans l'atmosphère de gaz à très haute température à la suite d'une explosion. L'onde de souffle est au départ une onde de choc qui dégénère en onde acoustique.
Source : FRA

transiting vehicles and resources;
b- direct the full or empty vehicles;
c- to inform its higher echelon.
Source : FRA

code-breaking

Restitution in plain language of an encrypted text of which we do not have the key
Source : FRA

targeting

The process of selecting targets and matching the appropriate response to them, taking account of operational requirements and capabilities
Source : FRA

selective jamming

The jamming of a specific channel or frequency.
Source : FRA

blast

The brief and rapid movement of air, vapour or fluid away from a centre of outward pressure, as in an explosion or in the combustion of rocket fuel; the pressure accompanying this movement. This term is commonly used for "explosion", but the two terms may be distinguished.
Source : FRA

explosive

A substance or mixture of substances which, under external influences (in general, under that of a detonator), is capable of rapidly releasing energy in the form of gases and heat.
Source : FRA

blast wave

Wave created by the rapid expansion of hot gases in the atmosphere which results from an explosion. The blast wave is initially a shock wave which subsequently decays into a sound wave.
Source : FRA

виведення

При діях авіації - етап бойового вильоту, пов'язаний з поверненням літального апарата на свою базу.
Джерело: УКР/НАТО

виведення з ладу технічних засобів противника

Технічна операція, що має на меті виведення з ладу обладнання противника.
Джерело: ФР

вивчення місцевості

Вивчення місцевості – це аналіз й обробка природних і штучних елементів території з оперативної чи тактичної точки зору. Цей аналіз дозволяє визначити вплив цих елементів на військові операції. Головним чином він представлений у двох частинах:
1- Загальний аналіз зони дії;
2- Військовий аналіз зони дії.
Джерело: ФР

вивчення середовища

Монографія з вивчення країни, розроблена за відкритими документами, в якій представлені головні фізичні, людські, економічні й історичні аспекти.
Джерело: ФР

видатки на кампанію

Заздалегідь визначена сума, яка сплачується військовослужбовцеві формуванням, до якого він призначений.
Джерело: ФР

види ЗС

Термін, що позначає три види збройних сил та загальновійськові служби (крім жандармерії).
Джерело: ФР

виділений підрозділ

Позиція штатної частини інженерних військ, що була надана для застосування й адаптованої підтримки на рівні командування іншому роду військ, у визначеному просторово-часовому проміжку й згідно із завданням. Окрема частина отримує накази командування частини до якої вона прикомандирована.
Джерело: ФР

récupération

En opération aérienne, phase de la mission qui comprend le retour d'un aéronef à sa base.
Source : UKR/OTAN

neutralisation technique

Opération technique visant à rendre un matériel provisoirement inutilisable.
Source : FRA

étude de terrain

L'étude de terrain est une analyse et une interprétation des éléments naturels et artificiels de la zone d'intérêt opératif ou tactique. Cette analyse fait ressortir les effets de ces éléments sur les opérations militaires. Généralement présentée en deux parties:
1- Aspect général de la zone d'action;
2- Aspects militaires de la zone d'action.
Source : FRA

étude du milieu

Monographie d'un pays réalisée à partir de documentation ouverte présentant les principaux aspects physiques, humains, économiques et historiques.
Source : FRA

solde en campagne

D'un montant forfaitaire, elle est payée directement au militaire par la formation d'affectation.
Source : FRA

armées

Terme désignant les trois armées et les services interarmées (hors gendarmerie).
Source : FRA

unité détachée

Position d'une unité organique du génie donnée pour emploi et pour soutien adapté à un échelon de commandement d'une autre arme, pour un cadre espace/temps précis et une mission donnée. L'unité détachée reçoit ses ordres du commandant de l'unité auprès de laquelle elle est détachée.
Source : FRA

recovery

In air operations, that phase of a mission which involves the return of an aircraft to base.
Source : UKR/NATO

technical neutralization

A technical operation to render equipment temporarily unusable.
Source : FRA

terrain analysis

The terrain analysis is a study and an interpretation of the natural or man made elements of the area of operative or tactical interest. This analysis stresses the effects of these elements on military operations. It is generally set out in two parts:
1- General aspect of the zone of action;
2- Military aspects of the zone of action.
Source : FRA

study of the environment

Monograph of a country drafted from overt documents describing the main physical, human, economic and historical aspects.
Source : FRA

campaign pay

A lumpsum directly paid to the soldier by the formation of assignment.
Source : FRA

services

Term pertaining to the three services as well as joint organizations (with the exception of the Gendarmerie).
Source : FRA

detached unit

An organic engineer unit directly employed by and supporting a command level of another branch, for a given time frame and geographical area, and a specific mission. The detached unit is under the operational command of the unit to whom it is attached.
Source : FRA

виділення

Надання будь-яких засобів для здійснення операцій та виконання завдань, протягом визначеного періоду часу, на тактичному рівні.

Джерело: ФР

виділення сил та засобів авіації

Повітряні засоби, розподілені в часі, погоджені на рівні ЗПОЦ (або ЗПОЦ союзників) для взаємодії з наземними силами.

Джерело: ФР

виживання в зоні ведення бойових дій

Всі можливі заходи, які використовуються особовим складом збройних сил, який був ізольований від своїх сил під час бою. До таких заходів відносяться всі можливі заходи, які дозволяють вільно пересуватися на території противника, уникати переслідування або сприяти втечі з полону.

Джерело: ФР

визначальний ефект

Визначальна умова прямого чи непрямого впливу на головні центри противника, що необхідна для вирішення поставленого завдання.

Джерело: ФР

визначальний чинник

Головна умова, дотримання якої зумовлює успіх операції, беручи до уваги необхідні вимоги чи обмеження, отримані під час аналізу.

Джерело: ФР

визначена зона інтересу

Частина географічної місцевості або пункт поблизу транспортного коридору, захоплення яких змусить противника відійти від певного плану курсу руху або спричинить потребу застосування спеціальної інженерної підтримки, і де він може бути захоплений чи атакований дружніми військовими силами.

allocation

Crédit en moyens de tous types ouvert à un échelon tactique en vue d'une opération, d'une mission ou pour une durée déterminée.

Source : FRA

crédits de mission (air)

Moyens aériens, répartis dans le temps, accordés au niveau du CCOA (ou CAOC allié) au profit des forces terrestres.

Source : FRA

mesure de survie en zone de combat

Toute mesure à prendre par le personnel des forces armées involontairement isolé des forces amies pendant le combat. Ces mesures comprennent celles qui doivent permettre de rester en liberté en territoire ennemi, les méthodes et procédés d'évasion, ainsi que la conduite à tenir après avoir été fait prisonnier.

Source : FRA

effet majeur

Condition essentielle à réaliser directement ou indirectement sur le ou les centres de gravité de l'ennemi pour parvenir à la réalisation de la mission.

Source : FRA

facteur déterminant

Condition essentielle à respecter pour la réussite de l'action qui limite ou oriente celle-ci en prenant en compte les impératifs ou les contraintes retenus de l'analyse.

Source : FRA

zone d'intérêt identifié

Lieu géographique ou point situé le long d'un couloir de mobilité dont l'interdiction concrète fera qu'un ennemi abandonne un plan d'action particulier ou exigera de sa part qu'il ait recours à l'appui spécialisé du génie pour poursuivre son avance, et où il peut être rejoint et engagé par les forces amies.

Toutes les zones d'intérêt identifiées ne feront pas partie du plan d'action ami ; seules celles qui sont associées à

allotment

Credit of all types of assets granted to a tactical echelon for an operation, a mission or for a specific period of time.

Source : FRA

air allocation

Air assets, for a given period, granted by the Combat Air Operations Center (or Combined Air Operations Center) for the benefit of the Army.

Source : FRA

combat survival

Those measures to be taken by service personnel when involuntarily separated from friendly forces in combat, including procedures relating to individual survival in enemy territory, evasion and escape methods and procedures as well as conduct after capture.

Source : FRA

major effect

Essential condition, to be obtained either directly or indirectly over the enemy's centre(s) of gravity in order to fulfil the mission.

Source : FRA

key factor

Essential condition which has to be met for the success of the action which limits or directs it while taking into account the constraints and requirements identified during the mission analysis.

Source : FRA

targeted area of interest

The geographical area or point along a mobility corridor the successful interdiction of which will cause an enemy to either abandon a particular course of action or require him to use specialized engineer support to continue and where he can be acquired and engaged by friendly forces.

Not all targeted areas of interest will form part of the friendly COA; only targeted areas of interest associated

Не всі визначені райони інтересу стануть частиною плану дій дружніх сил; лише найважливіші мають значення для командування. Вони визначаються під час планування та стратегічних військових ігор. Визначені зони інтересу по різному відрізняються від районів зосередження вогню. Від поняття район вводу в бій райони інтересу відрізняються тим, що під час обстрілу використовується вся вогнева потужність, район інтересу може бути атакований єдиним видом озброєння. Має відношення до терміну: район она особливого інтересу.

Джерело: ФР

визначена перешкода

Перешкода, створення якої визначається вищим командуванням як специфічне завдання підпорядкованого підрозділу.

Джерело: ФР

визначений діапазон частот

Діапазон частот, всередині якого дозволена робота визначеної станції; ширина смуги частот дорівнює ширині необхідної смуги, збільшеної вдвічі на абсолютну величину з урахуванням відхилення частоти. У випадку космічних станцій, призначений діапазон частот включає подвійну величину максимального частотного зміщення, викликаного доплерівським ефектом, який може статися стосовно будь-якого пункту на поверхні землі.

Джерело: ФР

визначений район бойових дій

Визначена у своїх межах частина повітряного простору, що виділена для проведення певної специфічної операції. Втручання в цю зони можливе лише за отримання дозволу відповідної інстанції.

Джерело: ФР

визначені сили

Сили негайного реагування, сили швидкого реагування,

des objectifs prioritaires revêtent de l'intérêt pour l'état-major. Elles sont identifiées durant la planification d'état-major et les jeux de stratégies militaires. Les zones d'intérêt identifiées diffèrent, à divers degrés, des zones de concentrations des feux. Dans le cas de zones d'engagement, on planifie l'emploi de toutes les armes disponibles ; une zone d'intérêt identifiée pourrait être engagée par une seule arme. Terme connexe : zone d'intérêt particulier.

Source : FRA

obstacle désigné

Obstacle désigné par un commandement supérieur comme mission spécifique à une unité subalterne.

Source : FRA

bande de fréquences assignée

Bande de fréquences à l'intérieur de laquelle l'émission d'une station donnée est autorisée ; la largeur de cette bande est égale à la largeur de bande nécessaire, augmentée du double de la valeur absolue de la tolérance de fréquence. Dans le cas des stations spatiales, la bande de fréquences assignée inclut le double du décalage maximum dû à l'effet Doppler pouvant se produire par rapport à un point quelconque à la surface de la Terre.

Source : FRA

zone d'opérations réglementée

Espace aérien de dimensions déterminées réservé à une mission opérationnelle spécifique. Seul le Quartier général responsable peut donner l'autorisation de pénétrer dans cette zone.

Source : FRA

forces prédéfinies

Forces de réaction immédiate, forces de réaction rapide, forces d'action à

with higher payoff targets (HTPs) are of interest to the staff. These are identified during staff planning and wargaming. Targeted areas of interest differ from engagement areas in degree. Engagement areas plan for the use of all available weapons; targeted areas of interest might be engaged by a single weapon. Related term: named area of interest.

Source : FRA

directed obstacle

An obstacle directed by a higher commander as a specified task to a subordinate unit.

Source : FRA

assigned frequency band

The frequency band within which the emission of a station is authorized; the width of the band equals the necessary bandwidth plus twice the absolute value of the frequency tolerance. Where space stations are concerned, the assigned frequency band includes twice the maximum Doppler shift that may occur in relation to any point of the Earth's surface.

Source : FRA

restricted operations zone

A volume of airspace of defined dimensions designated for a specific operational mission. Entry into that zone is authorized only by the originating headquarters.

Source : FRA

predetermined forces

Immediate reaction forces, rapid reaction forces, on time action

сили розгортання, сили резерву, що задекларовані чи ні в Західноєвропейському союзі або НАТО, що підлягають чи ні підпорядкуванню тактичному командуванню багатонаціонального європейського штабу.

Джерело: ФР

визначення відстаней

Проводиться шляхом застосування акустичних, оптичних, радарних та інших дій.

Джерело: ФР

визначення дня та години

Значення наступних визначень:
а- день E – день початку навчань НАТО;
б- день G – день видання наказу, зазвичай на національному рівні, для розгортання військового підрозділу.
в- день J – перший день, або передбачений як такий, для проведення операції. Він може збігатися з початком військових дій або іншої операції;
г- день K – день в який запроваджується чи повинна запровадитись система конвою на протязі всього маршруту конвою;
д- день M – день в який починається чи повинна початись мобілізація;
е- година Ч – особливий час в який починається чи повинна початись операція. Це визначення використовується як посилання на день/годину після чи до події.

Джерело: ФР

визначення зони зіткнення

Вибір пунктів та ділянок на місцевості де противник створює опір силам, які вступили з ним у бій так само як і інтервал між його підрозділами.

Джерело: ФР

визначення місцезнаходження

Визначення місцезнаходження об'єкту або місця проведення наземної операції за допомогою розвідувальних даних,

temps, forces d'action différée, qu'elles soient déclarées ou non à l'UEO, à l'OTAN ultérieurement, susceptibles ou non d'être mises sous commandement tactique d'un état-major multinational européen.

Source : FRA

télémetrie

Détermination des distances par procédés acoustiques, optiques, radar, etc.

Source : FRA

désignation des jours et des heures

Signification des appellations suivantes :
а- jour E: jour du début d'un exercice OTAN;
б- jour G: jour où est donné l'ordre, normalement à l'échelon national, de déployer une unité;
с- jour J: jour initial, ou prévu comme tel, d'une opération. Il peut coïncider avec le début des hostilités ou d'une opération quelconque;
д- jour K: jour auquel est mis en vigueur, ou doit être mis en vigueur, un système de convois sur toute route de convois déterminée;
е- jour M: jour auquel doit ou devrait commencer la mobilisation;
ф- heure H: heure à laquelle une opération ou un exercice commence ou doit commencer. Cette appellation est également utilisée comme référence pour désigner les jours ou les heures précédant ou suivant l'événement.

Source : FRA

préciser le contact

Déterminer les points et les zones où l'ennemi résiste aux actions engagées contre lui ainsi que les intervalles de son dispositif.

Source : FRA

localisation

Détermination de la position d'un objet ou de l'emplacement d'une activité à la surface terrestre grâce à des renseignements apparaissant sur

forces, delayed action forces, declared or not to the Western European Union, or after that to NATO, eventually available for an operation under the tactical command of a european combined staff.

Source : FRA

ranging

The process of establishing target distance. Types of ranging include echo, intermittent, manual, navigational, explosive echo, optical, radar, etc.

Source : FRA

designation of days and hours

The following designations have the meaning shown:
а- D-day: the day on which an operation commences or is due to commence. This may be the commencement of hostilities or any other operation;
б- E-day: the day on which a NATO exercise commences;
с- G-day: the day on which an order, normally national, is given to deploy a unit;
д- K-day: the day on which a convoy system is introduced or is due to be introduced on any particular convoy lane;
е- M-day: the day on which mobilization commences or is due to commence;
ф- H-hour: the specific time at which an operation or exercise commences, or is due to commence. This term is used also as a reference for the designation of days/hours before or after the event.

Source : FRA

identify contact

Determine the points and areas where the enemy resists the forces committed against him, as well as the intervals in his disposition.

Source : FRA

locating

Determination of the position of an object or the location of an activity on the surface of the earth thanks to pieces of intelligence shown on a

<p>нанесених на карту (зазвичай, географічна або прямокутна сітка).</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>une carte, généralement le réseau géographique ou le quadrillage.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>map, generally the geographic network or the grid.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>визначення небезпечної зони за вітром</p>	<p>prévision de zone de danger sous le vent</p>	<p>downwind hazard prediction</p>
<p>Прогнозування ймовірного ступеню загрози, який центром РХБЗ армійського корпусу або дивізії після ядерної атаки.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Prévision de la mesure possible de danger établie par un Centre Nucléaire, Radiologique, Biologique ou Chimique (CNRBC) de corps ou de division après une attaque.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>A prediction of the possible extent of chemical hazard prepared by a corps or division nuclear, radiological, biological, chemical centre (NRBCC) following an attack.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>визначення цілей</p>	<p>ciblage</p>	<p>targeting</p>
<p>Процес з метою відбору цілей і визначення дій, які треба провести по ним для одержання результатів, корисних для виконання завдання. До процесу визначення цілей залучаються стратегічний, оперативний і тактичний рівні.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Processus qui vise à sélectionner des cibles et à définir l'action à mener sur elles en vue d'obtenir des effets utiles à l'accomplissement de la mission. Les niveaux stratégique, opératif et tactique sont impliqués dans le processus de ciblage.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>Process aiming at selecting targets and defining the action to conduct against them in order to produce the effects useful to carry out the mission. The strategic, operative and tactical levels are taken into account in the targeting process.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>викид парашутним способом</p>	<p>largage</p>	<p>airdrop</p>
<p>Висадка особового складу або викид вантажів із літального апарата.</p> <p>Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>Sortie hors d'un aéronef en vol des personnels ou des charges transportés.</p> <p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>Delivery of personnel or cargo from aircraft in flight.</p> <p>Source : UKR/NATO</p>
<p>виклик вогню</p>	<p>demande de tir</p>	<p>call for fire</p>
<p>Запит вогню, який включає необхідні дані з метою забезпечення обстрілу визначеної цілі.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Demande comportant les données nécessaires à l'obtention du tir voulu sur un objectif déterminé.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>A request for fire containing data necessary for obtaining the required fire on a target.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>виключення</p>	<p>élimination</p>	<p>elimination</p>
<p>Сукупність технічних операцій з метою виведення з ладу техніки: а- остаточно - шляхом знищення чи зміни його основних характеристик; б- тимчасово - шляхом знищення.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Ensemble des opérations techniques visant à rendre hors d'usage un matériel: а- de façon définitive par dénaturation ou destruction; б- de façon provisoire par neutralisation.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>All the technical operations performed to put an equipment out of order: а- definitively by complete alteration or destruction; б- temporarily by neutralisation.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>використання засобів зв'язку</p>	<p>emploi des transmissions</p>	<p>signals employment</p>
<p>Вибір і визначення загальновійськовим командуванням: а- загальних і спеціальних завдань, які воно має намір здійснити, як засобами військових частин, так і засобами зв'язку цих частин; б- умов реалізації певних форм зв'язку; в- режимів й обмежень у роботі певних засобів.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Choix et définition par le chef interarmes: а- des missions générales et particulières qu'il entend confier tant aux moyens des unités de l'arme qu'aux moyens de transmissions de toute provenance dont il dispose; б- des modalités de réalisation de certaines liaisons; в- des régimes et restrictions d'emploi de certains moyens.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>Choice and definition by the combined arms commander: а- of the overall and specific missions he intends giving to the assets of the Signals branch units as well as to the signals assets of other origin at his disposal; б- of the technical conditions with which certain connections will be made; в- of the emission policy and restrictions of certain equipments.</p> <p>Source : FRA</p>

використання інженерних військ	emploi du génie	engineer support concept
<p>Визначення загальновійськовим командуванням ролі та найефективнішого розподілу засобів інженерних військ на користь маневру. Таке застосування є функцією їх можливостей. Це використання пояснюється у концепції командування з'єднанням (параграф "інженерні війська"). В додатку "інженерні засоби", бойового наказу, визначається порядок цього використання, що раніш називався "наказ інженерним військам".</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>Détermination par le commandant interarmes du rôle et de la répartition les plus efficaces des moyens du génie au profit de la manoeuvre. Cet emploi est fonction de ses capacités de mise en oeuvre. Il est exprimé dans le paragraphe « Génie » de la conception du commandant de grande unité et dans l'annexe génie de l'ordre d'opération anciennement appelé « Ordre au génie ».</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>Determination by the combined arms commander of the role and of the most efficient distribution of the engineer assets given the maneuver which is executed. The way the engineer units are used is dictated by their capabilities. It is detailed in the "engineer" paragraph major units commander's concept of operations and in the engineer annex of the operations order (previously called the "Engineer order").</p> <p><small>Source : FRA</small></p>
використання результатів ядерного удару	frappe de manoeuvre exploitée	exploitation of a nuclear strike
<p>Фундаментальна операція тактичного ядерного маневру щодо знищення бойового порядку військ противника шляхом поєднання дії ядерного удару і вторгнення сил, що просуваються.</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>Opération fondamentale de la manoeuvre nucléaire tactique visant la destruction d'un dispositif adverse par combinaison des effets du feu nucléaire et de l'irruption des forces de mouvement.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>Essential operation of the tactical nuclear maneuver aiming at the destruction of an enemy organization through the combination of a nuclear strike and the irruption of moving forces</p> <p><small>Source : FRA</small></p>
виліт (повітряна підтримка)	sortie (appui aérien)	sortie (air support)
<p>Оперативний політ, який було виконано одним літаком.</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>Vol opérationnel effectué par un avion.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>Operational flight made by one aircraft.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>
випадкова ціль	objectif inopiné	target of opportunity
<p>Ціль, яка може бути знищена наземними, морськими або повітряними засобами та яка раптово з'являється в процесі проведення операцій. Ведення вогню по таких цілях не є заздалегідь спланованим.</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>Objectif justiciable d'un tir terrestre, naval ou aérien se révélant en cours d'opérations et sur lequel aucun tir n'avait été prévu.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>A target which appears during combat and which can be reached by ground fire, naval fire, or aircraft fire, and against which fire had not been scheduled.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>
випробування	essai	trial
<p>Операція(ї) під час якої(их) переконуються у відповідності і/чи належному функціонуванні обладнання відносно його визначених характеристик.</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>Opération(s) par laquelle (lesquelles) on s'assure de la conformité et/ou du bon fonctionnement d'un matériel au regard de ses caractéristiques de définition.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>Operation(s) owing to which one guarantees the compliance and/or functioning of an item of equipment, with regards to its specifications.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>
вирішальні цілі	points décisifs	decisive point
<p>1- Проміжні цілі, матеріальні або ні послабленням або знищення досягається уразливість центру важливості.</p> <p>2- (НАТО) Точка на місцевості, у часі або інформаційному</p>	<p>1- Objectifs intermédiaires, matériels ou immatériels, qui, affaiblis ou détruits, rendent vulnérables le centre de gravité auquel ils sont associés.</p> <p>2- (OTAN) Point dans le temps, l'espace ou l'environnement de</p>	<p>1- Intermediate material or immaterial objectives, which, weakened or destroyed, make vulnerable the centre of gravity to which they are associated.</p> <p>2- (NATO) A point from which a hostile or friendly centre of gravity</p>

просторі, з якої можна загрозувати центру важливості.
Джерело: ФР

l'information, à partir duquel un centre de gravité ami ou hostile peut être menacé.
Source : FRA

can be threatened. This point may exist in time, space or the information environment.
Source : FRA

ви́рогідний рубіж розгортання (в бойові порядки для наступу)

ligne probable de déploiement en formation d'assaut pour l'attaque

probable line of deployment

Визначений на місцевості рубіж, який зазвичай є останньою замаскованою та скритою позицією, розташовується перед ціллю та за вихідним рубежем, на якому зосередженні штурмові підрозділи перед початком наступу. Він застосовується в умовах обмеженої видимості.
Джерело: ФР

Ligne déterminée du terrain, habituellement la dernière position couverte et dissimulée avant l'objectif et au-delà de la ligne de débouché où les unités d'attaque se déploient avant l'entreprendre l'assaut. Elle est généralement utilisée dans des conditions de visibilité limitée.
Source : FRA

A line selected on the ground, usually the last covered and concealed position prior to the objective and forward of the line of departure, where attacking units deploy prior to beginning an assault; it is generally used under conditions of limited visibility. Also called PLD.
Source : FRA

висадка

débarquement

debarkation - landing

1- Вивантаження з судна чи з літального апарату (підрозділів, постачання, обладнання...)
Примітка: в англійській мові термін "unloading" включає і особовий склад.

1- Déchargement d'un navire ou aéronef (troupes, approvisionnements, matériels...)
Note : En anglais, la notion de « unloading » inclut le personnel.

1- The unloading from a ship or aircraft (troops, supply, equipment...).

2- Сукупність операцій, які дозволяють здійснити висадку разом підрозділу разом з технікою (морські десантні операції)
3- Етап морської десантної операції метою якої є висадка підрозділу на потенційно ворожому відрізку берегової лінії.
Джерело: ФР

2- Ensemble des opérations permettant la mise à terre d'une unité embarquée avec ses matériels (opérations amphibies)
3- Phase d'opération amphibie visant à mettre en place une force sur une côte potentiellement hostile.
Source : FRA

2- All operations bringing on the ground an embarked unit with its equipment (amphibious operations).
3- That stage of an amphibious operation aiming at setting up a force on a potentially hostile coast.
Source : FRA

висадка для штурму

poser d'assaut

assault landing - airland assault

Фінальна фаза проведення штурмової повітрянодесантної операції що включає технічні засоби аеромобільних підрозділів призначені для прискорення операції з висадки та посадки.
Джерело: ФР

Phase finale d'un aéroportage d'assaut, comportant des dispositions techniques propres aux troupes aéroportées, destinées à accélérer les opérations de débarquement et de déchargement.
Source : FRA

Final stage of a tactical airland operation, comprising technical arrangements specific to airborne troops, aimed at accelerating the landing and unloading operations.
Source : FRA

висадка парашутного десанту; десантування

parachutage

paradrop

Висадка на землю особового складу або техніки з літака, використовуючи парашути.
Джерело: ФР

Mise à terre de personnel ou de matériels à partir d'un aéronef en vol avec emploi de parachutes.
Source : FRA

Delivery by parachute of personnel or cargo from an aircraft in flight.
Source : FRA

високоточна зброя

arme guidée de précision

precision-guided weapon

Керована зброя, ефективність якої досягається, головним чином, за рахунок точного влучення в ціль. Іноді високоточною зброєю

Arme guidée dont l'efficacité réside principalement dans sa précision à atteindre une cible. Les munitions de haute précision sont parfois appelées des armes guidées de précision.

A guided weapon whose efficiency is achieved mainly by its accuracy in hitting the target. High-accuracy munitions are sometimes called precision-guided weapons. The

називають боєприпаси точного прицілювання. Кругове ймовірне відхилення для цього виду високоточної зброї складає 1-5 м. Високоточна зброя тактичного призначення включає керовані артилерійські снаряди, авіабомби та ракети.

Джерело: УКР/НАТО

L'erreur circulaire probable sur l'objectif de ces armes est de 1 à 5 mètres. Les armes tactiques guidées de précision incluent des obus guidés, des bombes aériennes et des missiles.

Source : UKR/OTAN

probable circular error on target of these weapons is 1-5 m. Tactical precision-guided weapons include guided shells, aerial bombs and missiles.

Source : UKR/NATO

висота вибуху

Вертикальна відстань, що вимірюється від земної поверхні або цілі на земній поверхні від точки вибуху.

Джерело: ФР

hauteur d'explosion - hauteur d'éclatement

Distance verticale séparant la surface de la terre ou de l'objectif du point d'explosion.

Source : FRA

height of burst

The vertical distance from the earth's surface or target to the point of burst.

Source : FRA

висота розкриття парашуту

Різниця між точкою можливого приземлення та точкою на якій парашут повністю розкрився.

Джерело: ФР

hauteur d'ouverture de parachute

Différence entre l'altitude du point d'impact prévu et celle où le ou les parachutes sont complètement déployés.

Source : FRA

parachute deployment height

The height above the intended impact point at which the parachute or parachutes are fully deployed.

Source : FRA

висота скидання

Висота літального апарата над поверхнею землі під час скидання:

а- наднизька висота: від 0 до 15 метрів;

б- низька висота: від 15 до 250 метрів;

в- середня висота: від 250 до 750 метрів;

г- велика висота: від 750 до 4000 метрів (від рівня моря);

д- надвисока висота: більше 4000 метрів (від рівня моря).

Джерело: ФР

hauteur de largage

Hauteur de l'aéronef au dessus du sol au moment du largage :

а- très faible hauteur (TFH) : 0 à 15 m ;

б- faible hauteur (FH) : 15 à 250 m ;

в- moyenne hauteur (MH) : 250 à 750 m ;

г- grande hauteur (GH) : 750 à 4 000 m (niveau mer) ;

д- très grande hauteur (TGH) : au dessus de 4 000 m (niveau mer).

Source : FRA

drop height

The vertical distance between the drop zone and the aircraft:

а- very low height: 0 to 15 m;

б- low height: 15 to 250 m;

в- medium height: 250 to 750 m;

г- high height: 750 to 4,000 m (sea level);

д- very high height: above 4,000 m (sea level).

Source : FRA

виставлення регулювання

Визначення, при пересуванні колоною, місця для регулювальників з метою вказівки напрямку руху колони.

Джерело: ФР

postів jalonnage

Mise en place, pour l'usage exclusif d'une colonne, de personnels chargés d'indiquer aux véhicules de cette colonne, la direction à suivre.

Source : FRA

road guiding

Positioning, for the exclusive use of a column, of personnel in charge of showing the direction to the vehicles of this column.

Source : FRA

витривалість

1- Поняття, що означає тривалість ефективності; співвідноситься з часом, протягом якого хімічна або біологічна речовина не втрачає своїх властивостей на даній території після розпилювання.

Джерело: ФР

persistence

1- Notion relative à la durée d'efficacité; se rapporte au temps pendant lequel un agent chimique ou biologique reste efficace dans la zone visée, après dispersion.

Source : FRA

persistence

1- Notion pertaining to the efficiency duration. Refers to the length of time during which a chemical or biological agent remains effective in the target area after its dispersal.

Source : FRA

2- Спроможність певної сили підтримувати свою бойову міць

soutenabilité

2- Aptitude d'une force à maintenir sa puissance de combat au niveau requis

sustainability

2- The ability of a force to maintain the necessary level of combat power

на відповідному рівні протягом необхідного періоду часу для виконання свого завдання.

Джерело: ФР

витажний парашут

Допоміжний парашут, який використовується для витягування та викиду вантажу із літака або для розкриття одного або декількох вантажних парашутів.

Джерело: ФР

вихід з бою

Дія, яка має на меті вивести з бою, з найменшими втратами якнайшвидше, всі або частину військових підрозділів, розташованих на місці чи при русі, внаслідок потрапляння на мінне поле, під обстрілом противника, створюючи одне або декілька проходів для евакуації з зони.

Джерело: ФР

вихід з бою за допомогою амфібійних засобів

Етап операції з застосуванням десантних засобів, який включає евакуацію військових сил морським шляхом з потенційно ворожого берегу.

Джерело: ФР

вихід з під удару

1- Заходи прийняті для уникнення, чи відриву від ворожих чи потенційно ворожих військових підрозділів.

2- Образ і спосіб дій, що дозволяє військовим та іншим людям покинути окуповане противником місце чи ворожу місцевість для досягнення сектору, що контролюється своїми силами.

Джерело: ФР

вихідна позиція

Остання позиція, яку займають або проходять штурмові підрозділи перед тим, як перетнути рубіж атаки.

Джерело: ФР

вихідний пункт

Визначений пункт на маршруті слідування, контроль за яким

pendant la durée nécessaire à l'accomplissement de sa mission.

Source : FRA

parachute extracteur

Parachute auxiliaire utilisé pour désarrimer et sortir une cargaison d'un aéronef, ou pour déployer un ou plusieurs parachutes de charge.

Source : FRA

désengluement

Action consistant à extraire, avec le minimum de pertes et le plus rapidement possible, tout ou partie d'une unité, stationnée ou en mouvement, surprise par la présence de mines et/ou de sous-munitions, éventuellement sous le feu de l'ennemi, en réalisant un ou plusieurs cheminements ou couloirs d'évacuation de la zone.

Source : FRA

désengagement amphibie

Phase d'opération amphibie visant à évacuer par voie maritime une force déployée sur une côte potentiellement hostile.

Source : FRA

évasion

1- Mesures prises pour éviter la détection ou y échapper, ou pour rompre le contact avec une unité hostile ou potentiellement hostile.

2- Procédés et modes d'action qui permettent à des militaires et à d'autres personnes choisies de quitter un lieu occupé par l'ennemi ou un endroit hostile pour rejoindre un secteur contrôlé par des forces amies.

Source : FRA

position d'attaque (occupée)

Dernière position occupée ou traversée par l'échelon d'assaut avant de franchir la ligne de débouché (LD).

Source : FRA

point initial (SP)

Point bien défini d'un itinéraire où les mouvements des véhicules passent

for the duration required to achieve its objectives.

Source : FRA

extraction parachute

An auxiliary parachute used to release lashings, pull cargo out of an aircraft or deploy one or more cargo parachutes.

Source : FRA

disengagement

Action consisting in extracting a whole unit or part of it, with as few casualties as possible and as quickly as possible. This unit is either positioned or on the move and is surprised by the presence of mines and/or of submunitions. It is possibly engaged by enemy fires while opening one or several avenues of approach or evacuation corridors to get out of the zone.

Source : FRA

amphibious withdrawal

A phase of amphibious operation involving the extraction of forces by sea from a potentially hostile shore.

Source : FRA

evasion

1- Measures taken either to avoid or escape detection, or to break contact with a hostile or potentially hostile unit.

2- The procedures and operations whereby military personnel and other selected individuals are enabled to emerge from an enemy-held or hostile area to areas under friendly control.

Source : FRA

attack position (occupied) - forming up place (FOP)

The last position occupied or passed through by the assault echelon before crossing the line of departure (LD).

Source : FRA

start point

A well-defined point on a route at which movement of vehicles begins

здійснює командир підрозділу. Саме з цього місця починається послідовний рух колони у визначений час. На додачу до основного вихідного пункту існують додаткові вихідні пункти для підпорядкованих підрозділів.

Джерело: ФР

sous le contrôle du chef de ce mouvement. C'est à ce point que la colonne est formée par le passage successif, à l'heure indiquée, de chacun des éléments composant la colonne. En plus du point initial principal peuvent s'ajouter des points initiaux secondaires pour les différents éléments composant la colonne.

Source : FRA

to be under the control of the commander of this movement. It is at this point that the column is formed by the successive passing, at an appointed time, of each of the elements composing the column. In addition to the principal start point of a column there may be secondary start points for its different elements.

Source : FRA

вихідний район – рубіж атаки

Остання позиція, на якій знаходиться атакуючий підрозділ, перед тим як перейти на вихідний рубіж для наступу.

Джерело: ФР

zone de démarrage - position d'attaque

Dernière position occupée par l'échelon d'assaut avant de franchir la ligne de départ.

Source : FRA

forming up place

The last position occupied by the assault echelon before crossing the start line/line of departure.

Source : FRA

вихідний рубіж

1- Організована чи неорганізована смуга місцевості, з якої відбувається вихід першого ешелону бойового порядку об'єднання.

Джерело: ФР

base de départ

1- Bande de terrain, organisée ou non, à partir de laquelle a lieu le débouché de l'échelon d'attaque d'une formation.

Source : FRA

base

1- Strip of terrain, organized or not, from which the departure of the attack echelon of a formation takes place.

Source : FRA

ligne de départ

2- У бойових діях СВ - лінія, призначена для координації початку руху в атаку підрозділів, які наступають.

Джерело: УКР/НАТО

2- En opérations terrestres, ligne servant à coordonner le départ des éléments d'attaque.

Source : UKR/OTAN

line of departure

2- In land warfare, a line designated to coordinate the departure of attack elements.

Source : UKR/NATO

вихідний рубіж десантування

У морському десантуванні - лінія, відповідним чином позначена в прибережному районі, для сприяння координації прибуття висадочних засобів на задані ділянки висадження десанту у встановлені терміни.

Джерело: УКР/НАТО

ligne de départ

En opérations amphibies, ligne de repère établie au large dans le but d'aider les engins de débarquement à coordonner leur approche vers la plage aux endroits désignés et aux heures prévues.

Source : UKR/OTAN

line of departure

In amphibious warfare, a suitably marked offshore coordinating line to assist assault craft to land on designated beaches at scheduled times.

Source : UKR/NATO

вихідний рубіж; рубіж атаки

1- При проведенні наземних операцій - це чітко визначена лінія координації процесу наступу підрозділів, що здійснюють наступ (введення в бій першого ешелону або розвідувальних підрозділів у чітко визначений час).

2- При проведенні десантних операцій, репер (рубіж), що встановлюється у прибережній зоні з метою надання допомоги координативного характеру десантним засобам щодо їх

ligne de débouché

1- En guerre terrestre, ligne fixée pour coordonner le départ des éléments d'attaque (engagement des unités d'attaque ou des éléments de reconnaissance à une heure déterminée).

2- En opération amphibie, ligne repère établie au large dans le but d'aider les engins de débarquement à coordonner leur approche vers les plages aux endroits désignés et aux heures prévues.

Source : FRA

line of departure (LD)

1- In land warfare, a line designated to coordinate the departure of attack elements (commitment of attacking units or scouting elements at a specific time).

2- In amphibious warfare, a suitably marked offshore coordinating line to assist assault craft to land on designated beaches at scheduled times.

Source : FRA

наближення до берегової лінії у заздалегідь передбачених місцях та у чітко визначений час.

Джерело: ФР

вихідні дані

Сукупність даних, які мають надати станції для того, щоб вона могла працювати у мережі. Окремі дані є необхідними, інші необов'язковими.

Джерело: ФР

вичікувальна позиція

Місце, де знаходиться підрозділ або зброя перед застосуванням, транспортуванням або розміщенням.

Джерело: ФР

виявлення

1- Виявлення будь-яким засобом присутності людини, військової одиниці, обладнання або існуючої діяльності.

Виявлення не передбачає обов'язкової розвідки, ідентифікації чи точної локалізації.

2- Електромагнітне виявлення: виявлення електронного засобу, за допомогою перехоплення його передачі.

Джерело: ФР

виявлення цілі

Операція, що складається із виявлення, локалізації та ідентифікації цілі із достатньою точністю для можливості здійснення обробки отриманої інформації визначеним типом озброєння.

Джерело: ФР

виявляти та супроводжувати ціль

1- Виявлення за допомогою електромагнітного обладнання точки випромінювання, з метою подальшого наведення на ціль.

2- Здійснювати захоплення цілі для автоматичного супроводження.

Джерело: ФР

відбитий сигнал

Електромагнітна енергія, отримана після відбиття від об'єкту.

Джерело: ФР

éléments initiaux

Ensemble de données à fournir aux stations pour permettre leur fonctionnement dans le réseaux. Certaines données sont nécessaires, d'autres facultatives.

Source : FRA

position d'attente

Emplacement où stationne une unité ou une arme avant son emploi, son transport ou son installation.

Source : FRA

détection

1- Découverte par un moyen quelconque de la présence d'une personne, d'une unité, d'un matériel ou de l'existence d'une activité.

La détection n'implique pas nécessairement de caractériser, d'identifier ni de localiser avec précision.

2- Electromagnétique: détection d'un moyen électronique par l'interception de ses émissions.

Source : FRA

acquisition d'objectif

Opération consistant à détecter, localiser et à participer à l'identification d'un objectif avec une précision suffisante pour permettre son traitement par une arme donnée.

Source : FRA

acquérir

1- Verrouiller un équipement de détection électromagnétique sur un écho afin de l'utiliser pour un guidage.

2- Effectuer une acquisition.

Source : FRA

écho radar

Energie électromagnétique reçue après réflexion sur un objet.

Source : FRA

initial elements

All the information which must be given to the stations to enable them to work with the network. Some information is necessary, some is optional.

Source : FRA

holding position

Place where a unit or weapon is stationed before its employment, transport or setting up.

Source : FRA

detection

1- The discovery by any means of the presence of a person, a unit, an item of equipment or the existence of an adversary activity.

Detection does not necessarily imply reconnaissance, identification or precise locating.

2- Electromagnetic detection: detection of an electronic asset by the interception of his emissions

Source : FRA

target acquisition

To lock an equipment of electromagnetic detection (generally a radar) on an echo to use it for a guides.

Source : FRA

track; acquire

1- To lock on to a point of radiation and obtain guidance therefrom

2- Acquire a target.

Source : FRA

radar echo - radar return

The electromagnetic energy received after reflection from an object.

Source : FRA

відбудова миру

1- Сукупність заходів, вжитих після конфлікту для відновлення умов справедливого й тривалого миру, усунення факторів порушення рівноваги, уникнення поновлення бойових дій. Збройні сили можуть сприяти відповідним заходам здійснюючи наступні завдання: "гуманітарна допомога", допомагаючи повернутися переміщеному населенню і ув'язненим, попередньо забезпечуючи безпеку зон і полегшуючи відновлення місцевої цивільної влади. Ці дії можуть супроводжуватися юридичними заходами для уникнення зловживань й безчинств під час боїв.

Джерело: ФР

2- Сукупність заходів, що застосовуються з метою сприяння поверненню до мирного стану в країні, що постраждала від громадянської війни, згідно з положенням розділу VII Хартії ООН, в ситуації, коли не визначений жодний агресор. Ці заходи мають на меті встановлення порядку та нормального функціонування служб та відомств, а також захист населення, іноді із застосуванням сили, шляхом боротьби з діями, направленими проти населення або проти наших дій, на користь цього населення.

Джерело: ФР

3- Дія, що мала за ціль покласти край локалізованому конфлікту чи агресії, відновити мирний стан, впровадити міжнародне право, без згоди всіх основних зацікавлених сторін, і, що дозволяє відразу застосовувати зброю й всі бойові заходи у повітрі й на суходолі (навіть, якщо певні обмеження можуть продовжувати існувати):
а- оборона країни, який загрожує агресія, чи яка є її жертвою;
б- застосування санкцій;
в- оборона заморських

consolidation de la paix

1- Ensemble des mesures prises après un conflit pour restaurer les conditions d'une paix juste et durable, faire disparaître les facteurs de déséquilibre, éviter ainsi la reprise des hostilités. Les forces armées peuvent contribuer aux actions correspondantes en effectuant des missions de type «aide humanitaire», en aidant au retour des populations déplacées et des prisonniers et en assurant provisoirement la sécurité de zones tout en facilitant la restauration de l'autorité civile locale. Ces actions peuvent être accompagnées de mesures juridiques visant à sanctionner les abus et exactions commises durant les combats.

Source : FRA

restauration de la paix

2- Ensemble des mesures prises pour favoriser le retour à la paix dans un pays délabré, en état de guerre civile, selon les dispositions d'ordre coercitif du chapitre VII de la Charte des Nations-Unies, dans une situation où aucun agresseur n'est désigné. Ces mesures visent à rétablir l'ordre et le bon fonctionnement des services et à protéger les populations en s'opposant, éventuellement par la force, aux actions qui les visent directement ou qui visent notre action à leur profit.

Source : FRA

rétablissement de la paix

3- Action ayant pour but de mettre fin à un conflit localisé ou à une agression, de rétablir une situation de paix, de faire appliquer le droit international, sans l'accord de toutes les principales parties concernées, et autorisant d'emblée l'emploi des armes et de tous les procédés de combat aéroterrestre (même si certaines limitations peuvent subsister) :
а- défense d'un pays menacé ou victime d'une agression ;
b- application de sanctions ;
с- défense de nos DOM-TOM ;
d- interventions dans un cadre

peace-building

1- All measures taken after a conflict to restore the conditions of a fair and lasting peace, to suppress the unbalancing factors, thus preventing hostilities from starting again. The armed forces can participate in the corresponding actions through operations of the "humanitarian assistance" type, helping displaced populations and prisoners to return to their homes, and temporarily ensuring security within an area while facilitating the restoration of the local civil authority. These actions can come along with legal actions aimed at sanctioning abuse and exactions committed during combat.

Source : FRA

peace restoration

2- All measures taken in order to favor the reemergence of peace in a dilapidated country suffering from a civil war, following the arrangements for a coercive order of chapter VII of the United Nations' Charter, when no aggressor has been designated. These measures are aimed at restoring order and the good functioning of the services, as well as at protecting the populations by opposing the actions directed at them or at our actions for the benefit of these populations, using the force if need be.

Source : FRA

peacemaking

3- Action aimed at ending a local conflict or an aggression, at restoring a peaceful situation, at enforcing international law, without the agreement of all the main parties, and immediately authorizing the employment of weapons and of all the procedures of air-land combat (even if a number of limits can remain):
а- defense of a country threatened or attacked;
b- enforcement of sanctions;
с- defense of our overseas departments and territories;
d- interventions within an

департаментів і територій;
г- втручання у міжнародних
рамках.
Термін, що раніше
застосовувався – налагодження
миру чи повернення до миру.
Джерело: ФР

4- Операція з підтримки миру,
що проводиться після початку
конфлікту з метою припинення
вогню або мирного
врегулювання, яка в першу
чергу міститься в
дипломатичній діяльності, що в
разі необхідності підтримується
прямим чи непрямым
застосуванням військових
засобів.
Джерело: ФР

відведення

1- Інженерна справа:
Евакуувати, з мінімальними
втратами якнайшвидше, всі або
частину військових підрозділів,
розташованих на місці чи при
русі, внаслідок потрапляння на
мінне поле, під обстрілом
противника, створюючи одне
або декілька проходів колоною
для евакуації з зони.
2- Захист РХБ: Винятковий
спосіб дії, що має на меті
евакуувати військові
підрозділи, розташовані на місці
чи при русі, внаслідок РХБ
атаки (радіоактивні осадки,
стійкі хімічні чи біологічні
речовини) щоб дозволити їм
залишити заражену зону й
повернутися, при нагоді, до
місця знезаражування.
Джерело: ФР

відведення (військ)

Бойові дії, при яких
здійснюється відвід військ, що
не знаходяться у зіткненні з
противником.
Джерело: УКР/НАТО

відволікати

Привернути засоби противника
до зони чи точки відмінної від
тієї, щодо якої сплановано
головний удар сил.
Джерело: ФР

відволікаючий удар

Атака або загроза атаки цілі, яке
не є головною для відвернення

international.
Terme précédemment employé à la
place d'imposition de la paix ou de
restauration de la paix.
Source : FRA

rétablissement de la paix (OTAN)

4- Opération de soutien de la paix
effectuée après le déclenchement d'un
conflit en vue de parvenir à un cessez-
le-feu ou à un règlement pacifique,
qui implique principalement des
mesures diplomatiques appuyées, au
besoin, par l'utilisation directe ou
indirecte de moyens militaires.
Source : FRA

désengluer

1- Génie : Extraire, avec le minimum
de pertes et le plus rapidement
possible, tout ou partie d'une unité,
stationnée ou en mouvement, surprise
par la présence de mines et/ou de
sous-munitions, éventuellement sous
le feu de l'ennemi, en réalisant un ou
plusieurs passages « en colonne » en
vue de l'évacuation de la zone.
2- Défense NRBC : Mode d'action
exceptionnel ayant pour but d'extraire
une unité stationnée ou en
mouvement, surprise par une attaque
contaminante (retombées nucléaires,
chimique persistant, biologique) pour
lui permettre de quitter la zone
contaminée et de rejoindre le cas
échéant un site de décontamination.
Source : FRA

repli

Mouvement de retrait effectué par une
force non au contact de l'ennemi.
Source : UKR/OTAN

faire diversion

Attirer les moyens de l'adversaire vers
une zone ou un point différent de celui
sur lequel on compte exercer l'effort
principal.
Source : FRA

attaque de diversion

Attaque ou menace d'attaque par une
force d'un objectif autre que l'objectif

international framework.
This term used to be used for peace
enforcement or peace restoration.

Source : FRA

peacemaking

4- A peace support operation,
conducted after the initiation of a
conflict to secure a ceasefire or
peaceful settlement, that involves
primarily diplomatic action
supported, when necessary, by direct
or indirect use of military assets.
Source : FRA

assist a blocked unit (to)

1- Engineer: To extract as quickly as
possible and with the minimum of
losses, the totality or part of a unit,
stationing or moving, surprised by
the presence of mines and/or
submunitions, and eventually under
enemy fire, by creating one or
several "line ahead" lanes in order to
evacuate the area.
2- NRBC defense: Exceptional COA
intended to extract a unit stationing
or moving, surprised by a NRBC
contaminating attack (nuclear fallout,
chemical persistent agent, biological
agent) IOT permit its withdrawal
from the contaminated area and
eventually reach a decontamination
site.
Source : FRA

retirement

An operation in which a force out of
contact moves away from the enemy.
Source : UKR/NATO

to conduct a diversionary operation

To draw the enemy's assets in a
different area or place than that
where will be made the main effort.
Source : FRA

diversionary attack

An attack wherein a force attacks, or
threatens to attack, a target other than

сил оборони противника від району головного удару.

Джерело: ФР

відволікаючі дії

Відволікання засобів противника до території чи позиції, на якій не буде спрямовано основні зусилля операції.

Джерело: ФР

відділення

1- Родова назва штатної й/або оперативної складової підрозділу спеціалізованої підтримки, що включає лише особовий склад того самого роду військ або тієї самої оперативної функції, і який частіше за все обслуговує те саме озброєння. Вона відповідає роті, взводу, патрулю легкої авіації сухопутних військ в залежності від приналежності до роду військ.

Структурний елемент взводу відділу штаба. Відділення може поділятися на кілька команд.

2- Штатні елементи командного пункту, що замінюють традиційні відділи, які спеціалізуються на обробці інформації, що стосується великих складових маневру (розвідка, підтримка, тилове забезпечення військ тощо). За необхідності відділення поділяються на команди.

Джерело: ФР

відкрите опитування

1- Офіційно – відкритий пошук інформації в узгодженому чи інформованому про ціль опитування джерелі. Наприклад, інтерв'ю із французькими військовими, що приступають до виконання завдання чи, з тими з них, які знаходяться у місцях, що цікавлять розвідку.

2- Адаптований: відкритий пошук інформації в узгодженому, але не проінформованому про ціль опитування джерелі. Наприклад, відкрите опитування біженців

Джерело: ФР

відкритий конфлікт

Ситуація, коли розпочато ворожі дії між регулярними

principal, en vue de détourner la défense ennemie de la région d'effort principal.

Source : FRA

diversion (faire)

Attirer les moyens de l'adversaire vers une zone ou un point différent de celui sur lequel on compte exercer l'effort principal.

Source : FRA

cellule

1- Appellation générique de la composante organique et/ou opérationnelle de l'unité élémentaire, du sous-groupement et d'un détachement d'appui spécialisé ne comprenant que des personnels de la même arme ou de la même fonction opérationnelle et servant le plus souvent le même système d'arme. Elle correspond à la section, au peloton, à la patrouille ALAT en fonction de l'arme d'appartenance.

Subdivision de la section d'un bureau d'état-major. La cellule peut elle même être organisée en plusieurs équipes.

2- Eléments organiques d'un poste de commandement remplaçant les bureaux traditionnels, spécialisés dans le traitement des informations relatives aux grandes composantes de la manœuvre (renseignement, appuis, soutien logistique, etc.). Les cellules sont, si nécessaire, subdivisées en équipes.

Source : FRA

entretien ouvert

1- Officiel: recherche ouverte d'informations auprès d'une source consentante et informée du but de l'entretien. Exemple: entretien avec des militaires français rentrant de mission ou insérés à des postes intéressant le renseignement.

2- Adapté: recherche ouverte d'informations auprès d'une source consentante et non informée du but de l'entretien. Exemple: entretien ouvert avec des réfugiés.

Source : FRA

conflit ouvert

Situation dans laquelle les hostilités ont commencé entre les forces

the main target for the purpose of drawing enemy defences away from the main effort.

Source : FRA

diversion (create a)

Drawing the enemy assets towards an area or position which is not the one on which one wants to exercise ones main effort.

Source : FRA

cell

1- Generic appellation of the organic and/or operational component of a basic unit, a company team or a specialised support detachment which only comprises personnel belonging to a single branch or a single operational function, and who most of the time implement the same weapon system. It corresponds to a section, a platoon or an Army Aviation patrol, depending on the branch they belong to.

Subdivision within a Staff. The cell itself can be subdivided into several teams.

2- Organic elements of a commanding post, replacing the traditional subdivisions, they are specialized in the processing of information pertaining to the major components of maneuver (military intelligence, combat support, logistic support, etc.). If needed, the cells themselves can be divided into teams.

Source : FRA

open interview

1- Official: open collection of information from a consenting source informed about the aim of the interview. E.g.: an interview with French service members coming back from a mission or holding positions pertaining to intelligence.

2- Tailored: open collection of information from a consenting source that is not informed about the aim of the interview. E.g.: an open interview with refugees.

Source : FRA

open conflict

Situation in which hostilities have begun between the regular forces of

військами сторін. Конфлікт може бути низької, середньої і високої інтенсивності, що залежить від типу застосованої зброї та рівня насильства під час проведення операцій.

Джерело: ФР

відновлення

1- Обладнання своїх підрозділів чи противника, включаючи морські судна, машини, які були виведені з метою проведення ремонту або повторного використання.

Джерело: ФР

2- Заходи, прийняті, після інциденту чи атаки, для відновлення стану оперативної підготовки людей, частин чи установ.

Джерело: ФР

3- Сукупність операцій з технічного обслуговування щодо повторного застосування техніки чи її повернення в парк, в якому її було запропоновано замінити.

Джерело: ФР

4- Захід, що полягає у заміні даного пристрою відповідно до задалегідь визначених стандартів (особовий склад чи технічні засоби).

Джерело: ФР

відновлення боєздатності

1- На оперативному і тактичному рівні – відновлення боєздатності частинами і підрозділами, що тимчасово втратили її. Це дозволяє таким частинам та підрозділам відновити прийнятний рівень бойової ефективності.

Джерело: УКР/НАТО

2- Направлення у відносно спокійну зону частин чи окремих військовослужбовців, що були зняті з передової чи з важкої служби, під час якого частини приводять себе у належний матеріально-технічний стан, відпочивають,

régulières des parties en présence. Le conflit peut être de basse, moyenne ou haute intensité, en fonction des armes employées et de la violence des engagements.

Source : FRA

matériel récupéré

1- Matériel allié ou ennemi, y compris les navires, engins ou matériels flottants, qui est récupéré en vue d'un traitement ou emploi ultérieur.

Source : FRA

récupération

2- Mesures prises après un incident ou une attaque pour rétablir l'état de préparation opérationnelle d'individus, d'unités et d'installations.

Source : FRA

réhabilitation

3- Ensemble des opérations de maintenance visant à remettre en service un matériel ou un parc qui avait été proposé à l'élimination.

Source : FRA

remise en état

4- Mesure qui consiste à replacer une installation donnée au niveau initialement prévu (personnel et matériel).

Source : FRA

reconstitution

1- Aux niveaux opératif et tactique, la restauration de la capacité opérationnelle d'unités frappées d'incapacité. Elle permet à de telles unités de récupérer un niveau acceptable d'efficacité de combat.

Source : UKR/OTAN

remise en condition

2- Envoi dans une zone relativement calme d'unités ou d'isolés, récemment retirés du combat ou d'un service pénible, pendant lequel les unités remettent en état leur matériel, prennent du repos, jouissent d'installations récréatives particulières, sont complétées,

the parties. The conflict can be of low, medium or high intensity, depending on the weapons employed and the violence of the engagements.

Source : FRA

salvage

1- Allied or enemy materiel including ships, craft or floating equipment which is recovered for reuse.

Source : FRA

recuperation

2- Measures taken after an incident or attack to restore the operational readiness of individuals, units and facilities.

Source : FRA

reclamation

3- Process whereby materiel (or a fleet) declared bound for destruction is restored to a condition which renders it fit for further use.

Source : FRA

rehabilitation

4- The action performed in restoring an installation to authorized design standards.

Source : FRA

reconstitution

1- At operational and tactical levels, the restoration of operational capability to incapacitated units. It enables such units to recover an acceptable level of combat effectiveness.

Source : UKR/NATO

rehabilitation

2- The processing, usually in a relatively quiet area, of units or individuals recently withdrawn from combat or arduous duty, during which units recondition equipment and are rested, furnished special facilities, filled up with replacements, issued replacement

відвідують спеціальні відпочинкові установи, комплектуються, отримують поповнення матеріалів і запасних частин, проходять тренування і, в основному, є підготовленими до їх використання у майбутніх операціях.

Джерело: ФР

3- Сукупність дій, спрямованих на відновлення можливостей оперативної сили, що була залучена. Повернення у належний стан починається із заміни. Якщо щодо цієї сили більше не передбачено її повторне залучення, це повернення у належний стан включає в себе, після повернення на національну територію, реінтеграцію її основних елементів (модулів) у штатні структури, з яких вони формувалися.

Джерело: ФР

відновлення інфраструктури

1- Приведення у відповідний стан об'єктів і засобів, призначених для забезпечення військових дій.

2- Приведення у відповідний стан об'єктів, що забезпечують життєдіяльність мирного населення і постраждалих у ході попередніх військових дій або стихійних лих.

Джерело: УКР/НАТО

відновлення комунікацій

Сукупність операцій, що складаються, після оцінки, у наданні пошкодженні чи у небезпечному стані інфраструктури:

а- повного чи часткового відновлення первинних функцій;

б- надання нових функцій визначених командуванням.

Джерело: ФР

відновлення сил

Повернення в оперативний стан певної частини, яка більше такою не була. Відновлення призводить до повернення частин на потенційно прийнятний оперативний рівень, що дозволяє їх повторне

reçoivent des ravitaillements et matériels de remplacement, sont entraînées et en général sont rendues aptes à être employées dans des opérations futures.

Source : FRA

remise en condition d'une force

3- Ensemble des actions visant à reconstituer les capacités d'une force opérationnelle qui a été engagée. La remise en condition commence dès la relève. Si cette force n'est plus destinée à être engagée, cette remise en condition comporte, après retour sur le territoire national, la réintégration des éléments constitutifs (modules) dans leurs structures organiques d'origine.

Source : FRA

réhabilitation d'infrastructure

1- Rendre de nouveau opérationnels les équipements et moyens pour soutenir action militaire.

2- Rendre de nouveau opérationnels les éléments d'équipements essentiel à la vie quotidienne civile qui ont été endommagés au cours des opérations militaires ou de catastrophes naturelles.

Source : UKR/OTAN

rétablissement des communications

Ensemble des opérations qui consistent, après évaluation, à donner à une infrastructure endommagée ou rendue dangereuse :

a- soit tout ou partie de ses fonctions premières ;

b- soit une nouvelle fonction décidée par le commandement.

Source : FRA

reconstitution de forces

Remise en état opérationnel d'une unité qui n'est plus opérationnelle. La reconstitution ramènera les unités à un niveau de potentiel opérationnel acceptable leur permettant d'être réengagées dans de futurs combats.

Source : FRA

supplies and equipment, given training, and generally made ready for employment in future operations.

Source : FRA

rehabilitation of a force

3- All actions aimed at restoring the capabilities of an engaged operational force. Rehabilitation starts by the time of the relief. If this Force is no longer meant to be engaged, this rehabilitation comprises, once back on the national territory, the reintegration of its various parts (force packages) within their original organic structures.

Source : FRA

rehabilitation of infrastructure

1- Rendering operational the facilities and assets to support military action.

2- Rendering operational the facilities essential to everyday civilian life which were damaged in the course of military operations or natural disasters.

Source : UKR/NATO

communication restoration

All operations aiming to give back to a facility which has been damaged or made to present a danger, after evaluation:

a- either all or part of its initial function;

b- either a new function decided by the commander.

Source : FRA

reactivation

Operational reconditioning of a unit which is no longer operational. Reconditioning will bring the units back at a level of operational potential enabling it to be engaged again in future combats.

Source : FRA

залучення у майбутньому в боях.

Джерело: ФР

відновлювати інфраструктуру

rétablir une infrastructure

restore (to) a facility

Відновити повністю чи частково первинні функції пошкодженої інфраструктури чи ту, що знаходиться у небезпечному стані, чи надати їй нової функції.

Restaurer une infrastructure endommagée ou rendue dangereuse pour lui rendre tout ou partie de ses fonctions premières ou pour lui attribuer une nouvelle fonction.

To restore a facility damaged or made dangerous in order to allow it to perform all or part of its initial functions or to allocate a new function to it.

Source : FRA

Source : FRA

Джерело: ФР

відновлювати маршрут

rétablir un itinéraire

restore (to) a route

Покращити зручність проходження за певним маршрутом, що вже відкритий, так, щоб дозволити проїзд транспортним засобам на колесах.

Améliorer la viabilité d'un itinéraire déjà ouvert pour permettre le passage des véhicules à roues.

To upgrade the trafficability of a route already open to allow the passage of wheeled vehicles.

Source : FRA

Source : FRA

Джерело: ФР

відомості концентрації радіологічного забруднення

barème de radioconcentration

radioactivity concentration guide

Таблиця, в якій відображено певну кількість радіоізоотопів для повітря або води, що можуть безупинно і безпечно поглинатися. Також називається "максимально припустимою концентрацією".

Table donnant, pour l'air ou pour l'eau, la quantité de radio-isotopes déterminés, qui peut être sans danger absorbée de manière continue. Aussi appelé « concentration maximale admissible ».

The amount of any specified radioisotope that is acceptable in air and water for continuous consumption. Also called "maximum permissible concentration".

Source : FRA

Source : FRA

Джерело: ФР

відповідальний за скидання

chef largueur

jump master / parachute jump instructor (PJI)

Офіцер або кваліфікований унтер-офіцер, відповідальний за виконання наказів командира борту щодо скидання.

Officier ou sous-officier qualifié, responsable de l'exécution des ordres du commandant de bord concernant le largage.

Qualified officer or NCO, responsible for the execution of the aircraft commander's orders regarding drops.

Source : FRA

Source : FRA

Джерело: ФР

відповідач

répondeur

responsor

Апарат, що отримуючи електронну передачу, надаючи відповідну відповідь.

Appareil qui, recevant une émission électronique, affiche une réponse appropriée.

An electronic device used to receive an electronic challenge and display a reply thereto.

Source : FRA

Source : FRA

Джерело: ФР

відповідність

corrélation

correlation

1- Для сухопутних сил, - один із способів злиття розвідданих (фаза експлуатація циклу розвідданих) яке полягає в асоціації недавно відміченого підрозділу з підрозділом, який раніше спостерігався (або ні) залежно від його руху, від його позиції або його відношення.

1- Pour l'armée de Terre, un des procédés de la fusion du renseignement (phase exploitation du cycle du renseignement) qui consiste à associer une unité nouvellement signalée à une unité précédemment observée (ou pas) en fonction de son mouvement, de sa position ou de son attitude.

1- For the army, one of the intelligence fusion method (processing phase of the intelligence cycle) consisting in associating a unit newly reported with a unit previously observed (or not) according to its move, its position or its attitude.

2- У повітряній обороні, - дії, що полягають у визначенні, що літальний апарат, відображений на екрані пульту або виявлений візуально - той

2- En défense aérienne, action qui consiste à déterminer qu'un aéronef visualisé sur une console ou détecté à la vue est le même que celui sur lequel l'information est reçue d'une

2- For air defense, action consisting in establishing that an aircraft displayed on a console or visually detected is the same as the one mentioned in the piece of

<p>самий, що той, про який інформація отримана з іншого джерела. Джерело: ФР</p>	<p>autre source. Source : FRA</p>	<p>information received from an other source. Source : FRA</p>
<p>відповідь</p>	<p>riposte</p>	<p>response</p>
<p>Вказівки щодо ведення вогню ППО – частини відкривають вогонь по літальних апаратах, що їх атакують чи атакують сили і/чи розміщення частин союзників. Джерело: ФР</p>	<p>Consigne de tir LATTA, les unités ouvrent le feu sur les aéronefs qui attaquent ou qui attaquent des forces et/ou des installations amies. Source : FRA</p>	<p>Low-level All Arms Air Defense weapons control order, troupes fire upon aircraft attacking them or friendly forces or facilities. Source : FRA</p>
<p>відправлення</p>	<p>enlèvement</p>	<p>removal</p>
<p>Перша фаза з переміщення підрозділу, що складається з: 1- Планування – перевезення у вагонах, визначення кількості транспортних засобів, поділ чи поєднання, ритм, порядок відправлення (поєднання вказаних вище операцій);</p>	<p>Première phase du déplacement d'une unité, comportant: 1- Une planification: wagonnage (VF), détermination du nombre de véhicules (VR), fractionnement ou articulation, cadencement, ordre d'enlèvement (synthèse des opérations ci-dessus);</p>	<p>First step of a unit's movement, which includes: 1- Planning: railcar load study (rail transportation), determination of the number of vehicles (road transportation), load distribution or organization, determination of the removal rate, removal order (roll-up of all these previous operations);</p>
<p>2- Виконавча частина – просування по точкам завантаження, безпечне завантаження у визначений термін. Джерело: ФР</p>	<p>2- Une partie d'exécution: acheminement sur les points d'embarquement, embarquement en sûreté dans les délais prévus. Source : FRA</p>	<p>2 - Execution: movement to the embarkation points, embarkation within the planned time, while ensuring the security of the embarkation area. Source : FRA</p>
<p>відривання ударної хвилі</p>	<p>séparation de l'onde de choc</p>	<p>breakaway</p>
<p>Початок процесу, під час якого ударна хвиля залишає межі оболонки вогняної кулі, що поширюється в наслідок здійснення ядерного вибуху, з меншою швидкістю. Джерело: ФР</p>	<p>Début du processus au cours duquel l'onde de choc dépasse l'enveloppe de la boule de feu en expansion produite par une explosion nucléaire. Source : FRA</p>	<p>The onset of a condition in which the shock front moves away from the exterior of the expanding fireball produced by the explosion of a nuclear weapon. Source : FRA</p>
<p>відсів</p>	<p>attrition</p>	<p>attrition</p>
<p>Прогресивне зменшення бойових засобів чи ефективності сил, що спричиняє втрати особового складу, техніки або здійснює моральний вплив через знурення чи руйнування та є наслідком ведення бойових дій. Джерело: ФР</p>	<p>Réduction progressive des moyens de combat ou de l'efficacité d'une force suite aux effets d'usure ou de destruction dus à leur engagement opérationnel. Source : FRA</p>	<p>Progressive reduction of the combat assets or the effectiveness of a force caused by wear or destruction, due to their operational engagement. Source : FRA</p>
<p>відсік</p>	<p>soute</p>	<p>cabin – cargo</p>
<p>Сукупність частин літального апарату, зарезервованих для транспортування особового складу або обладнання. Джерело: ФР</p>	<p>Ensemble des compartiments de l'aéronef réservés au transport du personnel ou du matériel. Source : FRA</p>	<p>All compartments of the aircraft dedicated to the transport of equipment and personnel. Source : FRA</p>
<p>відсічна позиція</p>	<p>position d'arrêt</p>	<p>blocking position</p>
<p>Рубіж оборони, який призначений не допустити</p>	<p>Position défensive située de manière à interdire à l'ennemi l'accès à une</p>	<p>A defensive position so sited as to deny the enemy access to a given</p>

<p>підрозділи противника у визначену зону або завадити йому просуватися у певному напрямку. Джерело: ФР</p>	<p>zone donnée ou à empêcher sa progression dans une direction donnée. Source : FRA</p>	<p>area or to prevent his advance in a given direction. Source : FRA</p>
<p>відсоток розмінування</p>	<p>pourcentage de déblaiement</p>	<p>percentage clearance</p>
<p>Під час мінної війни, відсоток мін з визначеними характеристиками, які були вилучені у відповідній зоні або каналі . Джерело: ФР</p>	<p>En guerre des mines, pourcentage estimé de mines de caractéristiques données qui ont été déblayées dans une zone ou un chenal. Source : FRA</p>	<p>In mine warfare, the estimated percentage of mines of specified characteristics which have been cleared from an area or channel. Source : FRA</p>
<p>відсоток укомплектування</p>	<p>taux d'encadrement</p>	<p>staffing rate</p>
<p>Відсоток кадрових офіцерів та унтер-офіцерів по відношенню до загальної чисельності особового складу. Джерело: ФР</p>	<p>Pourcentage des officiers et sous-officiers carrière-contrat par rapport à l'effectif total des personnels militaires. Source : FRA</p>	<p>Percentage of the career officers and non-commissioned officers in the total military personnel headcount. Source : FRA</p>
<p>відстань</p>	<p>distance</p>	<p>distance</p>
<p>1- Мінімальна відстань: мінімальна відстань між двома транспортними засобами, що йдуть один за одним. Виражена у метрах, вона вдвічі більша з швидкість, виражену в кілометрах 2- Відстань безпеки: відстань між двома транспортними засобами, які йдуть один за одним, що визначається командиром, відповідно до тактичних потреб. Під час руху, вона не повинна бути меншою за мінімальну відстань. Під час зупинки, транспортні засоби підтримують ту ж саму дистанцію, окрім випадків коли змінюється наказ. Джерело: ФР</p>	<p>1- Distance amortissante : distance minimale devant séparer deux véhicules qui se suivent. Exprimée en mètres, elle est de l'ordre du double de la vitesse exprimée en kilomètres. 2- Distance de sécurité : distance entre deux véhicules qui se suivent, fixée par le commandement en fonction d'impératifs tactiques. Elle ne peut, en marche, être inférieure à la distance amortissante. Elle est conservée à l'arrêt, sauf ordre contraire. Source : FRA</p>	<p>1- Absorption distance: minimum distance between two vehicles which are following one another. Given in meters, it is about two times the speed in kilometres per hour. 2- Security distance: distance between two vehicles which are following one another, determined by the commander according to tactical necessities. On the move, it cannot be smaller than the absorption distance. When stopped, vehicles maintain the same distance, except otherwise ordered. Source : FRA</p>
<p>відстань десантування</p>	<p>vol relatif</p>	<p>relative work</p>
<p>Переміщення у повітрі, з чи без контакту, одного чи кількох парашутистів відносно до парашутиста чи вантажу. Джерело: ФР</p>	<p>Déplacement dans l'air, avec ou sans contact, d'un ou plusieurs parachutistes par rapport à un parachutiste ou à un colis. Source : FRA</p>	<p>Air movement of one or more paratrooper, with or without contact with one paratrooper or bundle. Source : FRA</p>
<p>відстань розсіювання</p>	<p>écart de dispersion</p>	<p>dispersion error</p>
<p>Відстань між точкою влучення чи вибуху внаслідок удару і точкою середнього влучення чи вибуху. Джерело: ФР</p>	<p>Distance entre le point d'impact ou d'éclatement d'un coup et le point d'impact moyen ou des éclatements. Source : FRA</p>	<p>The distance from the point of impact or burst of a round to the mean point of impact or burst. Source : FRA</p>
<p>відстеження</p>	<p>poursuite</p>	<p>tracking</p>
<p>1- Точне визначення та ведення спостереження за місцем розташування цілі радаром, оптичним спорядженням тощо. Джерело: ФР</p>	<p>1- Détermination précise et continue de la position d'objectifs par moyens radar, optiques ou autres. Source : FRA</p>	<p>1- Precise and continuous position-finding of targets by radar, optical, or other means Source : FRA</p>

2- Наступальні дії, завданням яких є наздогнати війська (сили) противника або перерізати шляхи їх відходу з метою знищення.

Джерело: УКР/НАТО

відхилення

У балістиці, зміна напрямку польоту снаряда викликана обертаючим моментом. Такий обертаючий момент є результатом гравітації та атмосферних явищ.

Джерело: ФР

відхилення парашуту

Відстань між точкою скидання та точкою приземлення.

Джерело: ФР

відхід

1- Залишення військами рубежів (районів), які займаються, та їх відвід на нові рубежі (у райони) у глибині своєї території з метою створення нового угруповання сил та засобів для подальших військових дій. Може бути навмисним або змушеним. Відступ у будь-якій обстановці проводиться тільки за наказом або з дозволу старшого командира (начальника). Обраний напрямок (смуга) повинен забезпечувати найбільш сприятливі умови для відступу головних сил і зосередження на кінцевому (визначеному) рубежі при неодмінному збереженні боєздатності військ.

Джерело: УКР/НАТО

2- Бойові дії, при яких здійснюється відвід військ, що не знаходяться у зіткненні з противником.

3- Дія з виведення з бою, під час проведення операції з посередньою успішністю, зважаючи на сильний зовнішній тиск і непередбаченість; тому може бути прийнято рішення щодо відходу, виконання якого передбачає:

а- безперервне збереження під час операції певного "проходу для виходу";

б- специфічне планування

2- Opération offensive conçue pour rattraper ou isoler un élément adverse cherchant à s'échapper, dans le but de le détruire.

Source : UKR/OTAN

dérive

En balistique, déviation d'un projectile provoquée par une action gyroscopique conduite par des couples affectant un projectile en rotation. Ces couples sont dus à la gravitation ou à des effets atmosphériques.

Source : FRA

dérive d'un parachute

Distance entre le point de largage et le point d'atterrissage.

Source : FRA

retrait

1- Mouvement de troupes des lignes ou secteurs tenus par eux vers d'autres positions plus en profondeur dans leur territoire avec comme objectif tactique de former de nouveaux groupements de force pour les opérations suivantes. Il peut être planifié ou imposé. Indépendamment de la situation, un retrait est effectué uniquement sur ordre ou avec l'autorisation du commandant supérieur ou de l'officier responsable. La direction choisie doit offrir les conditions les plus favorables pour le retrait du corps principal et sa concentration sur la ligne finale ou désignée ; la conservation de l'efficacité de combat est indispensable.

Source : UKR/OTAN

repli

2- Mouvement rétrograde effectué par une force non au contact de l'ennemi.

3- Action de désengagement consistant, si pour des raisons de contraintes extérieures fortes et imprévues, la réussite de l'opération est compromise, il peut être décidé un repli dont l'exécution suppose :

a- le maintien en permanence au cours de l'opération d'une « porte de sortie » ;

b- une planification spécifique des actions interarmées ;

c- le maintien des capacités de commandement et de contrôle ;

pursuit

2- An offensive operation designed to catch or cut off a hostile force attempting to escape, with the aim of destroying it.

Source : UKR/НАТО

drift

In ballistics, a shift in projectile direction due to gyroscopic action which results from gravitational and atmospheric induced torques on the spinning projectile.

Source : FRA

drift

Distance between the release point and the landing point.

Source : FRA

withdrawal

1- The movement of troops from lines or sectors held by them to other positions deeper within their territory in order to form new force groupings for subsequent operations. It may be planned or forced. Whatever the situation, a withdrawal is carried out only on the order or with the authority of the senior commander or officer in charge. The direction chosen must offer the most favourable conditions for the withdrawal of the main body and its concentration on the final or designated line; preservation of combat effectiveness is indispensable.

Source : UKR/НАТО

retirement

2- An operation in which a force out of contact moves away from the enemy.

3- Withdrawal operation conducted if the success of an operation is jeopardized for serious and unforeseen external reasons. A withdrawal may then be decided. Its execution implies the following:

a – keeping a « way out » permanently during the operation;

b - planning joint actions specifically;

c – preserving command and control capabilities;

d – managing time limits to reach a

міжармійських дій;
в- збереження можливостей із керування і контролю;
г- управління часом для відходу, що є компромісом між швидкістю та збереженням особового складу частин.

4- Форма маневру, а саме відступ. Рух, що спрямований назад і виконується за наказом підрозділом, який не контактує з ворогом і для якого не передбачено жодного серйозного контакту з ним.

5- Обґрунтована дія з виводу з боя, що вчиняється після успішного виконання операція, в очікуванні на кінцевий заданий ефект, для повернення сил на їх початковій місця дислокації. Інколи можуть бути залишені певні частини сили з метою участі в утвердженні досягнутої нової рівноваги. Після закінчення операції, відхід найчастіше супроводжується збереженням у силі можливості швидкої дії чи присутності спостерігачів. Приняті заходи – це насамперед більш менш прихована присутність на цьому театрі чи поруч із ним, збереження у стані тривоги спеціалізованих частин, виконання вправ і тренувань тощо.

Джерело: ФР

відхід амфібійних сил

Амфібійна операція, що включає у себе відхід сил по морю, використовуючи військові судна чи прилади, починаючи з берегу, що тримає противник, що може бути місце загрози. *Пов'язаний термін:* амфібійна операція.

Джерело: ФР

відхідний маневр

На оперативному рівні, вид оборонних дій, який передбачає продовження бойових дій одночасно з розривом контакту з противником та відступом під прикриттям ар'єргарду.

Джерело: ФР

візуальне десантування

Десантування, яке здійснюється із використанням візуальних реперів на місцевості, а саме

d- une gestion des délais, compromis entre rapidité et sauvegarde des unités.

4- Forme de manœuvre rétrograde. Mouvement dirigé vers l'arrière exécuté sur ordre par une force non au contact avec l'ennemi et avec lequel aucun contact important n'est prévisible.

5- Action de désengagement consistant, après réussite de l'opération et atteinte de l'effet final recherché (EFR), à rapatrier les forces dans leurs lieux de stationnement initiaux. Il peut toutefois y avoir présence résiduelle de la force à des fins de participation à la consolidation du nouvel équilibre atteint. A la fin d'une opération, le retrait s'accompagne le plus souvent du maintien d'une capacité d'action rapide ou la présence d'observateurs. Les mesures prises sont notamment la présence plus ou moins discrète sur le théâtre ou à proximité, le maintien en alerte d'unités spécialisées, des exercices et entraînements, etc.

Source : FRA

repli amphibie

Opération amphibie comportant le retrait de forces par mer, au moyen de bâtiments ou d'engins militaires, à partir d'une côte tenue par l'adversaire pouvant être le siège d'une menace. *Terme connexe :* opération amphibie.

Source : FRA

manœuvre en retraite

Au niveau opératif, forme du combat défensif visant à conduire une œuvre rétrograde comportant la rupture du contact et un repli profond couvert par des arrière-gardes.

Source : FRA

largage à vue

Largage effectué en utilisant des points de repère visibles sur le terrain, notamment le marquage de la zone de

compromise between speed and the unit security.

4- An operation in which a force out of contact moves away from the enemy. A form of retrograde operations; a directed, rearward movement by a force that is not in contact with the enemy and does not anticipate significant contact with the enemy.

5- Desengagement action consisting in repatriating the forces in their initial stationing places, after making a success of the operation and final endstate. Some residual elements of the force may however be left behind to participate in consolidating the new balance achieved. The retirement is most of the time accompanied by the retention of a rapid action capability or the presence of observers. The actions taken are the following among others: more or less unobtrusive, in-theater presence or in the vicinity, keeping in alert of specialized units, exercises, training, etc.

Source : FRA

amphibious withdrawal

A type of amphibious operation involving the extraction of forces by sea in naval ships or craft from a hostile or potentially hostile shore. *Related term:* amphibious operation.

Source : FRA

retreat maneuver

At the operational level, form of defensive combat characterized by a retrograde operation with a disengagement followed by a deep withdrawal covered by rear-guards.

Source : FRA

visual airdrop

Airdrop performed using reference points visible on the ground, in particular the marking of the drop

візуального маркування зони висадки, задля визначення точки та напрямку висадки.
Джерело: ФР

largage, pour déterminer le point et l'axe de largage.
Source : FRA

zone, to determine the airdrop axis and release point.
Source : FRA

війна (конфлікт великої інтенсивності)

guerre (ou conflit majeur)

war (or major conflict)

Відкритий конфлікт високої інтенсивності, в основі якого лежить захист життєво важливих інтересів. Стан війни проголошується Парламентом. Всі державні ресурси ідуть на забезпечення захисту країни. Для захисту залучаються всі сили країни (військові та невійськові) з метою захисту життєво важливих інтересів.
Джерело: ФР

Conflit ouvert, en général de haute intensité, mettant en jeu nos intérêts vitaux. La guerre est un état, déclaré par le Parlement, dans lequel toutes les ressources de la nation sont mobilisées pour défendre ses intérêts. Par extension, mise en oeuvre de l'ensemble des forces du pays (militaires et autres) en vue de protéger ses intérêts vitaux.
Source : FRA

Open conflict, generally of high intensity, placing our vital interests in jeopardy. The state of war is decided by the French Parliament, and it is characterized by a mobilization of all the nation's assets in order to defend its interests. By extension, it pertains to all the Forces of the country (military and others) which protect its vital interests.
Source : FRA

війська

troupes

troops

Збірна назва військових частин, з'єднань, об'єднань та інших постійних або тимчасових військових формувань за ознакою належності або спільності завдань. Використовується в назві видів ЗС і родів військ, наприклад: ракетні війська стратегічного призначення, сухопутні війська, мотострілкові, танкові та інші війська, а також спеціальні війська, такі як війська зв'язку, інженерні та інші.
Джерело: УКР/НАТО

Nom collectif désignant des unités, des formations tactiques, des formations principales et d'autres formations permanentes ou provisoires militaires qui se partagent des caractéristiques identiques ou un rôle commun. Il s'applique aux forces armées, aux armes ou des branches comme, des Forces de Missile Stratégiques, des Forces terrestres, les fusiliers motorisé, les réserves et autres troupes aussi bien que des troupes d'appuis spécialisées, par exemple : les transmissions, le génie, et autres.
Source : UKR/OTAN

The collective term designating units, tactical formations, major formations and other permanent or temporary military formations which share similar characteristics or a common role. It applies to armed services and arms or branches such as, Strategic Missile Forces, Ground Troops, motorized-rifle, tank and other troops as well as specialized support troops, e. g. signals, engineer and other troops.
Source : UKR/NATO

війська (сили)

système de forces

force system

Сукупність військових формувань та засобів різної природи, об'єднаних на постійній або тимчасовій основі для отримання необхідних можливостей для виконання завдання.
Джерело: ФР

Ensemble de formations ou de moyens de nature différente organisé de façon permanente ou temporaire pour obtenir les capacités nécessaires à l'exécution d'une mission.
Source : FRA

Assembly of units and assets of a different nature organized on a permanent or temporary basis to reach the capabilities necessary for the achievement of a mission.
Source : FRA

війська оперативного забезпечення

forces avancées

enabling force

Формування, що утворене відповідно до визначених вимог і заздалегідь розгортається на театрі воєнних дій для підготовки повного розгортання ГОЛОВНИХ СИЛ.
Джерело: УКР/НАТО

Forces montées en fonction des besoins et qui sont envoyées à l'avance pour préparer le plein déploiement d'une force principale sur un théâtre.
Source : UKR/OTAN

A force tailored to the requirements which is sent in advance to prepare for the full deployment in theatre of a main force.
Source : UKR/NATO

війська РХБ

troupes de défense NRBC

CBRN defence troops

Спеціальні війська у ЗС, які призначені для виконання найбільш складних завдань

Troupes d'appui spécialisées des forces armées dont le rôle est d'effectuer les missions de protection

Specialized support troops of the Armed Forces whose role is to carry out the most difficult force protection

щодо захисту військ, які потребують використання спеціальної техніки. Складаються з частин і підрозділів виявлення ядерних вибухів, радіаційної і хімічної розвідки, вогнеметних, спеціальної обробки, аерозольної протидії та ін. Війська радіаційного, хімічного та біологічного захисту є військами подвійного призначення, що здатні вирішувати завдання як у воєнний, так і в мирний час.

Джерело: УКР/НАТО

війська спеціального призначення

З'єднання, частини і підрозділи ЗС, які призначені для ведення диверсійно-розвідувальних, підривних і спеціальних дій на території іноземних держав. У воєнний час, крім того, можуть вирішувати завдання розвідки, захоплення або знищення важливих об'єктів, проведення психологічних операцій та організації повстанських рухів у тилу противника.

Джерело: УКР/НАТО

військова гра

Імітація різними засобами військових дій за участю двох або більше протидіючих сторін, із застосуванням певних правил, даних і засобів використання сили з метою відтворення реально існуючої або вигаданої ситуації.

Джерело: УКР/НАТО

військова здатність

Потенціал, що виражається у кількісному еквіваленті (при необхідності - в якісному). Розрізняють:

а- глобальні військові можливості, які включаються у завдання, поставлених перед військами, гіпотезах їх використання для досягнення військових пріоритетних цілей; б- військові специфічні можливості, які визначають всі цілі, що необхідно досягти для того, щоб задовольнити повністю кожен військову глобальну здатність.

Джерело: ФР

de la force les plus difficiles, exigeant un équipement spécial. Elles consistent en unités responsables de la détection d'explosions nucléaires, la reconnaissance radiologique et chimique, la décontamination, les lance-flammes, les contre-mesures d'aérosol, etc. Les troupes de défense NRBC ont un rôle à double usage, fonctionnant en même temps en temps de paix et temps de guerre.

Source : UKR/OTAN

forces d'opérations spéciales

Formations stratégiques et unités des forces armées, dont le rôle est de mener des sabotages, la reconnaissance, des opérations subversives et autres opérations spéciales sur le territoire de pays étrangers. En temps de guerre elles peuvent aussi avoir des tâches assignées comme la collecte du renseignement, la saisie ou la destruction d'installations clés, la conduite d'opérations psychologiques ou l'organisation d'insurrections dans les secteurs arrières de l'ennemi.

Source : UKR/OTAN

jeu de guerre

Simulation d'une opération militaire par un quelconque procédé à l'aide de règles, de données, de méthodes et de procédures déterminées.

Source : UKR/OTAN

capacité militaire

Potentiel exprimé en termes quantitatifs (et éventuellement qualitatifs). On distingue :

a- les capacités militaires globales qui traduisent les missions assignées aux forces et les hypothèse d'emploi envisagées pour celles-ci en effets militaires majeurs ;
b- les capacités militaires spécifiques qui identifient tous les effets spécifiques à obtenir pour satisfaire entièrement chaque capacité militaire globale.

Source : FRA

missions, requiring special equipment. They consist of units responsible for the detection of nuclear explosions, radiological and chemical reconnaissance, decontamination, flame-throwing, aerosol countermeasures, etc. CBRN defence troops have a dual-purpose role, operating in both peacetime and wartime.

Source : UKR/НАТО

special-operations forces

Strategic formations and units of the armed forces, whose role is to conduct sabotage, reconnaissance, subversive and other special operations on the territory of foreign countries. In wartime they may also be assigned tasks such as intelligence-gathering, the seizure or destruction of key installations, the conduct of psychological operations or the organization of insurgencies in the enemy's rear area.

Source : UKR/НАТО

war game

A simulation, by whatever means, of a military operation involving two or more opposing forces, using rules, data, and procedures designed to depict an actual or assumed real life situation.

Source : UKR/НАТО

military capability

Potential, expressed in quantitative (or possibly qualitative) terms. One distinguishes:

a- the overall military capabilities, representing the missions assigned to the forces and their considered employment assumptions to obtain major military effects;
b- the specific military capabilities, identifying all the specific effects to be obtained in order to exhaustively meet the requirements of each overall military capability.

Source : FRA

військова їдальня

a- загальне місце збору осіб рядового складу, де вони отримують індивідуальні харчові пайки;
б- установа, де харчуються військовослужбовці рядового складу.

Джерело: ФР

ordinaire

a- Réunion d'hommes de troupe vivant en commun au moyen des prestations qui leur sont allouées individuellement ;
b- Organisme d'alimentation des militaires du rang.

Source : FRA

soldiers lodging / soldiers mess

a- Place where soldiers live together with the support an allocation given to each soldier individually.
b- Place where meals are served to the soldiers.

Source : FRA

військова класифікація

У питанні дорожнього руху - стандартна система, у якій номер класу надається шляхам, мостам, поромам і похилим в'їздам залежно від вантажу, який вони можуть витримати. Різні типи транспортних засобів одержують відповідний номер, що зазначає мінімальний клас, який вони можуть використати. (Також називається класифікацією мостів і транспортних засобів).

Джерело: ФР

classification militaire

En matière de circulation routière, système standard dans lequel un numéro de classe est attribué aux itinéraires, ponts, bacs et rampes d'accès en fonction de la charge qu'ils peuvent supporter. Les divers types de véhicules reçoivent un numéro correspondant indiquant la classe minimale qu'ils sont autorisés à utiliser. (Aussi appelée classification des ponts et véhicules.)

Source : FRA

military load classification - classification of bridges and vehicles

A standard system in which a route, bridge or raft is assigned class number(s) representing the load it can carry. Vehicles are also assigned number(s) indicating the minimum class of route, bridge or raft they are authorized to use.

Source : FRA

військова наука

Військова наука досліджує концептуальні рамки та засоби, які дозволяють розробляти задум на військові дії.

Джерело: ФР

science militaire

La science militaire élabore le cadre et les outils conceptuels permettant de penser l'action.

Source : FRA

military science

Military science develops the conceptual layout and tools organizing the thought around the military action.

Source : FRA

військова необхідність

Принцип, відповідно до якого воююча сторона має право вживати заходи, необхідні для успішного завершення воєнної операції і не є заборонені законами війни.

Джерело: ФР

nécessité militaire

Principe en vertu duquel un belligérant exerce le droit de prendre toute mesure qui serait nécessaire pour conduire à bien une opération et qui ne serait pas interdite par les lois de guerre.

Source : FRA

military necessity

The principle whereby a belligerent has the right to apply any measures which are required to bring about the successful conclusion of a military operation and which are not forbidden by the laws of war.

Source : FRA

військова підтримка

1- Підтримка, що надається однією державою іншій, коаліцією чи альянсом у різноманітних формах, таких як надання військ, експертів, радників, матеріально-технічного забезпечення чи проведення військової підготовки.

2- У спеціальних операціях – будь-яка безпосередня або непряма підтримка нації, коаліції, альянсу силам опору, місцевим військовим чи воєнізованим формуванням.

Джерело: ФР

assistance militaire

1- Appui à caractère militaire fourni à un pays par un autre pays, une coalition ou une alliance notamment sous la forme de forces, d'experts, de conseillers, de matériels ou d'entraînement militaires.

2- En opérations spéciales, soutien fourni directement ou indirectement par un pays, une coalition ou une alliance à une force de résistance ou à une force militaire ou paramilitaire locale.

Source : FRA

military assistance

1- Support provided to a nation by another nation, a coalition or an alliance in various forms such as military forces, experts, advisers, materiel or training.

2- In special operations, any support provided directly or indirectly by a nation, a coalition or an alliance to a resistance force or a local military or paramilitary force.

Source : FRA

військова підтримка цивільної влади actions au profit de l'environnement civil military support to civil authorities

„Військова підтримка цивільної влади” включає всі заходи, які здійснюються військами, для:

- а- допомоги і контролю заселення території, включаючи переміщених осіб та біженців;
- б- участі у відтворенні громадської безпеки у нестабільних міських або сільських регіонах;
- в- підтримки урядових, адміністративних, фінансових та судових установ;
- г- допомоги у відновленні інфраструктури, включаючи життєво важливі для населення об'єкти.

За можливості, ці дії здійснюються спільно з місцевою владою та адміністрацією.

Джерело: ФР

On entend par « actions au profit de l'environnement civil » toutes les actions menées par les forces dans le but :

- a- d'assister et de contrôler les populations, y compris les personnes déplacées et les réfugiés ;
- b- de contribuer au rétablissement de la sécurité publique en zones d'insécurité, urbaines ou rurales ;
- c- de faciliter le bon fonctionnement des institutions gouvernementales, des structures administratives, économiques et judiciaires ;
- d- d'aider à la remise en état de l'infrastructure, notamment des installations permettant de satisfaire les besoins vitaux des populations.

Chaque fois que possible, ces actions sont conduites en liaison avec les autorités et les administrations locales.

Source : FRA

The "military support to civil authorities" pertains to all actions carried out by the forces in order to:

- a- assist and control the populations, including displaced individuals and refugees;
- b- participate in the restoration of public security in troubled areas, whether urbanized or rural;
- c- facilitate the good functioning of government institutions, as well as of administrative, economic and legal structures;
- d- help the repair of infrastructure, including those facilities permitting to satisfy the populations' vital requirements.

Whenever possible, these actions are carried out in connection with the local authorities and administration.

Source : FRA

військова розвідка

Військова розвідка залучається для визначення військових аспектів озброєних конфліктів: іноземні військові чи парамілітарні сили, їх стратегічні й оперативні можливості, їх структури, їх матеріали, їх доктрини, їх рівень підготовки та їх методи дії.

Джерело: ФР

renseignement militaire

Le renseignement militaire porte sur les aspects militaires des conflits armés : les forces militaires ou paramilitaires étrangères, leurs capacités stratégiques et opérationnelles, leurs structures, leurs matériels, leurs doctrines, leur niveau d'entraînement et leurs modes d'action.

Source : FRA

military intelligence

The military intelligence concerns the military aspects of armed conflicts: the foreign military or paramilitary forces, their strategic or operational capabilities, their structures, their equipment, their doctrineS their training level and their courses of action.

Source : FRA

військова система координат

Дві системи паралельних ліній, що утворюють квадрати і накладаються одна на одну точно і однаково на картах або будь-якому іншому відображенні земної поверхні і які дозволяють з урахуванням деяких точок ідентифікувати інші точки місцевості, а також розраховувати напрямки і відстані.

Джерело: ФР

carroyage militaire

Deux réseaux de lignes parallèles formant des carrés et se superposant d'une façon précise et uniforme, sur des cartes ou toute autre représentation de la surface de la terre et permettant, par rapport à certains points, l'identification d'autres points du terrain ainsi que les calculs de direction et de distance.

Source : FRA

military grid - grid

Two sets of parallel lines intersecting at right angles and forming squares; the grid is superimposed on maps, charts, and other similar representations of the surface of the earth in an accurate and consistent manner to permit identification of ground locations with respect to other locations and the computation of direction and distance to other points.

Source : FRA

військова стратегія

Складова національної або багатонаціональної стратегії, яка зумовлює процес нарощування та застосування військової міцці в інтересах країни або групи країн.

Джерело: ФР

stratégie militaire

Composante d'une stratégie nationale ou multinationale, qui traite de la façon dont la puissance militaire doit être développée et appliquée dans l'intérêt du pays ou du groupe de pays.

Source : FRA

military strategy

That component of national or multi-national strategy, presenting the manner in which military power should be developed and applied to achieve national objectives or those of a group of nations.

Source : FRA

військова техніка

Різні технічні засоби, які є на озброєнні збройних сил для забезпечення їх бойової і повсякденної діяльності. Включає озброєння з його носіями, засоби управління військами (силами), спеціальні технічні засоби і засоби тилового забезпечення, а також засоби навчання. Основною частиною військової техніки є бойова техніка, яка поділяється за належністю до видів збройних сил або родів військ, або відповідно до носіїв зброї. Військова техніка складає головний матеріальний компонент військового майна держави.

Джерело: УКР/НАТО

équipement militaire

Diverses ressources techniques avec lesquelles les forces armées sont équipées, pour la bataille et des tâches militaires ordinaires. Ceux-ci incluent des armements et les véhicules dont ils sont équipés, le commandement et le contrôle de l'équipement, l'équipement technique spécial technique et logistique. La plupart des équipements militaires est destiné au combat et est subdivisé en fonction du type de forces ou d'arme auquel il est affecté ou en fonction du type de système de livraison. L'équipement militaire est l'élément matériel principal des moyens militaires d'un état.

Source : UKR/OTAN

military equipment

The various technical resources with which the armed forces are equipped, for battle and routine military tasks. These include armaments and the vehicles on which they are mounted, command and control equipment, special technical and logistic support equipment, and training aids. Most military equipment is for combat, and is subdivided according to the types of forces or arms of the service to which it is assigned or according to the type of delivery system. Military equipment is the principal material element of the military assets of a state.

Source : UKR/NATO

військове інформаційне середовище

Середовище, що продовжується у глобальному інформаційному середовищі і складається з інформаційних систем і організацій – своїх та противника, військових і невійськових, що надають підтримку у/чи виконанні завдання або впливають на останню.

Джерело: ФР

environnement militaire de l'information

Environnement contenu dans l'environnement global de l'information (« global information environment » - GIE) et composé des systèmes d'information (infosys) et organisations - amies et ennemies, militaires et non-militaires - qui contribuent au soutien et/ou à la réalisation de la mission ou encore qui influencent cette dernière.

Source : FRA

military information environment

Environment contained in the global information environment (GIE), and made up of the information systems (infosys) and organizations - friendly or enemy, military or non-military - contributing to the support and/or carrying out of the mission, or influencing the latter.

Source : FRA

військове мистецтво

Має відношення до сфери "дій". Суть терміну полягає у використанні військ під час ведення бою. Базується в основному на доктрині, яка використовується під час бою.

Джерело: ФР

art militaire

Appartenant au domaine de l'action, consiste à mettre en oeuvre les forces lors de leur engagement. Il s'inspire pour cela de la doctrine, mais l'adapte au contexte de l'engagement.

Source : FRA

operational art

Pertaining to the "action" domain, it consists in implementing forces during their engagement. It is indeed based on doctrine, but it adapts the latter to the engagement context.

Source : FRA

військове формування

Існуючий або знову організований (сформований) військовий підрозділ, з'єднання, об'єднання. Військові формування можуть бути тимчасовими (маршові підрозділи, команди та ін.).

Джерело: УКР/НАТО

formation

Toute unité existante ou nouvellement organisée, formation tactique ou formation principale. Quelques formations sont provisoires, par exemple, des marches, des équipes, etc.

Source : UKR/OTAN

formation

Any existing or newly-organized unit, tactical formation or major formation. Some formations are temporary, for instance march serials, teams, etc.

Source : UKR/NATO

військовий злочин

Порушення законів та правил ведення війни, тобто сукупності принципів та норм міжнародного права, в яких

crime de guerre

Violation des lois et des coutumes de la guerre, c'est-à-dire des principes et des normes du droit international fixant les droits et les

war crime

Violation of the laws and customs of war, i.e., the principles and norms of international law that establish the rights and duties of

<p>закріплені права та обов'язки воюючих сторін та нейтральних держав. Джерело: ФР</p>	<p>devoirs des belligérants et des Etats neutres. Source : FRA</p>	<p>warring parties and neutral states. Source : FRA</p>
<p>військовий район оборони</p>	<p>région militaire de défense</p>	<p>defense region</p>
<p>Поділ території метрополії, за яким здійснюється військове командування обороною. Джерело: ФР</p>	<p>Division du territoire métropolitain dans laquelle s'exerce un commandement militaire de défense. Source : FRA</p>	<p>Part of the metropolitan territory under the authority of Defense Military Command. Source : FRA</p>
<p>військовий район особливої важливості</p>	<p>zone militaire sensible</p>	<p>military interest area</p>
<p>Район, в якому знаходяться чи зупинилися один або більше військових підрозділів, зникнення чи знищення яких може вплинути на хід військової операції. Їх захист здійснюється особливими засобами та вартовими. Джерело: ФР</p>	<p>Zone sur laquelle sont implantés ou stationnés un ou plusieurs éléments militaires dont la disparition ou la destruction serait de nature à porter atteinte à la mission des armées. Sa protection est assurée par des dispositifs dangereux et des sentinelles. Source : FRA</p>	<p>Area on which are situated or stationed one or more military elements whose disappearance or destruction could compromise the armed forces' mission. Its protection is maintained by dangerous devices and sentries. Source : FRA</p>
<p>військові дії</p>	<p>opérations militaires</p>	<p>military operations</p>
<p>Протиборство сторін у війні. Організоване застосування видів ЗС, стратегічних і оперативних угруповань на ТВД для досягнення політичних і воєнних цілей. Військові дії ведуться на суші, у повітрі, на морі у формі операцій та бойових дій, у т.ч. боїв і ударів. Можуть бути наступальними і оборонними. <i>Див. також бойові дії.</i> Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>Confrontation de partis en guerre. L'emploi systématique de forces des services différentes armées et des groupements de force stratégiques et opérationnels sur un théâtre d'opérations pour réaliser des objectifs politiques et militaires. Des opérations, si elles sont militaires, sont effectuées sur la terre, en air et à la mer et prennent la forme d'opérations et d'engagements au niveau opérationnel et tactique, incluant des batailles et des attaques. Elles peuvent être de nature soit offensive soit défensive. <i>Voir aussi opérations de combat.</i> Source : UKR/OTAN</p>	<p>The confrontation of warring parties. The systematic employment of forces of the different services and of strategic and operational force groupings in the theatre of operations to achieve political and military objectives. Such military operations are carried out on land, in the air and at sea and take the form of operations and engagements at operational and tactical level, including battles and attacks. They may be either offensive or defensive in nature. <i>See also combat operations.</i> Source : UKR/NATO</p>
<p>військові дії в межах населеного пункту</p>	<p>opérations militaire en zone urbaine</p>	<p>military operations on urban terrain</p>
<p>Усі військові операції, які плануються та проводяться на топографічному комплексі, а також на прилеглий природній території, основною характерною рисою яких є наявність об'єктів, створених людиною. Для даних операцій є характерним ведення бою в усіх типах населених пунктів, а саме проведення військових операцій в умовах міста, включаючи ведення боїв в домах та на вулицях. Джерело: ФР</p>	<p>Toutes les actions militaires planifiées et conduites dans un complexe topographique et les terrains naturels qui lui sont limitrophes, et dans lesquels la caractéristique la plus marquante est la présence de constructions humaines. Elles comprennent le combat en localité, c'est à dire la partie des opérations militaires en zones urbaines impliquant le combat maison par maison et rue par rue, dans tous types d'agglomérations. Source : FRA</p>	<p>All military actions planned and conducted on a topographical complex and its adjacent natural terrain where man-made construction is the dominant feature. It includes combat in cities, which is that portion of MOUT involving house-to-house and street by street fighting in towns and cities. Source : FRA</p>
<p>військові дорожні знаки</p>	<p>signalisation militaire</p>	<p>military road signs</p>
<p>Сукупність сигналів, що розміщені на маршруті та які</p>	<p>Ensemble de signaux placés sur les itinéraires et qui ont pour but :</p>	<p>All the signs set up on a road aiming to:</p>

мають на меті:

а- полегшити рух військових користувачів, вдень та вночі, вказуючи їм маршрут, яким слід пересуватися та повідомляючи про наявну небезпеку, яка виникає на ньому;
б- застосування на певній території інструкцій командування щодо здійснення пересувань.

Джерело: ФР

військові запаси матеріальних засобів

Визначена кількість озброєння та військової техніки, пально-мастильних матеріалів, харчових продуктів, речового, інженерного, медичного та іншого військового майна, що утримується в арсеналах, на базах і складах. Військові запаси матеріальних засобів поділяються: за належністю - на стратегічні, оперативні і військові; за цільовим призначенням і порядком використання - на видаткові і непорушні запаси.

Джерело: УКР/НАТО

військові перевезення

Організоване переміщення військ (сил), команд, окремих військовослужбовців і військових вантажів з одного району або пункту до іншого з використанням різних видів транспорту. За масштабами можуть бути стратегічними, оперативними і тактичними; за цілями і призначенням - людськими, мобілізаційними, оперативними, постачальними і евакуаційними; за видами транспорту - залізничними, водними (морськими і річковими), повітряними, автомобільними або комбінованими. Військові перевезення можуть бути централізованими (міждержавними, міжфронтними), або внутрішніми (в рамках військових округів, фронтів, груп та флотів).

Джерело: УКР/НАТО

військово-морська база

Підготовлений район з комплексом споруд та

а- de faciliter la circulation des utilisateurs militaires de jour et de nuit en leur indiquant l'itinéraire à suivre et en leur signalant les dangers inhérents à cet itinéraire ;

б- de matérialiser sur le terrain les prescriptions du commandement en matière de circulation.

Source : FRA

dépôts militaires

Quantités désignées d'armements et d'équipement militaire, de carburants et lubrifiants, des rations, le kit le matériel du génie, des provisions médicaux et autres ravitaillements militaires entreposés dans des arsenaux, des bases et **des décharges**. Des dépôts militaires peuvent être subdivisés par catégorie : stratégique, opératif et tactique et par le but et l'ordre de consommation des l'article de consommation et des dépôts d'urgence.

Source : UKR/OTAN

transport militaire

Mouvement organisé de forces, groupes, militaires individuels et charges militaires d'un secteur ou point à un autre, employant les moyens divers de transport. Le transport militaire peut être stratégique, opérationnel ou tactique dans l'échelle. Selon son but et ce qui est transporté, il peut être divisé dans la troupe, la mobilisation, opérationnelle, la provision et le transport d'évacuation. Il peut être effectué par le train, l'eau (la rivière ou la mer), l'air, la route ou par une combinaison de moyens. Le transport militaire peut être centralisé (entre des nations différentes, des fronts), ou interne, dans des zones militaires, des fronts, des groupes et des flottes.

Source : UKR/OTAN

base navale

Secteur préparé avec une gamme d'installations et fourniture

а- making easier the movements of the military users in day time or at night by showing them the directions to follow and warning them of all hazards on the road;

б- materialize in the field the commander's instructions with regard to traffic.

Source : FRA

military stores

Designated quantities of armaments and military equipment, fuels and lubricants, rations, kit, and engineering, medical and other military supplies held in arsenals, bases and dumps. Military stores can be subdivided by category into strategic, operational and tactical, and by purpose and order of consumption into consumable and emergency stores.

Source : UKR/НАТО

military transport

The organized movement of forces, groups, individual servicemen and military loads from one sector or point to another, using various means of transport. Military transport may be strategic, operational or tactical in scale. Depending on its purpose and what is transported, it may be divided into troop, mobilization, operational, supply and evacuation transport. It may be effected by rail, water (river or sea), air, road or by a combination of means. Military transport may be centralized (between different nations, fronts), or internal, within military districts, fronts, groups and fleets.

Source : UKR/НАТО

naval base

A prepared area with a range of installations and equipment

обладнання, що забезпечує базування (розміщення, забезпечення, обслуговування і ремонт) сил флоту та інших допоміжних кораблів.

Також пункт базування.
Джерело: УКР/НАТО

військово-морська кампанія

Операція або низка взаємозалежних операцій, проведених переважно військово-морськими силами, у тому числі надводними, підводними, повітряними і десантними силами з метою завоювання, розширення або збереження контролю над морським простором.

Джерело: УКР/НАТО

військовополонений

1- Особа, яка утримується згідно зі статтею 4 та 5 Женевської Конвенції "Про Утримання військовополонених" від 12 серпня 1949 року. Також особа, яка брала участь у бою за наказом свого уряду, та була взята в полон силами противника.

Військовополонений може бути військовозобов'язаним, народним ополченцем або добровольцем, моряком торгового флоту або членом екіпажу цивільного літака, а також особою, яка взяла в руки зброю, щоб протистояти силам противника.

Джерело: ФР

2- Комбатант або інша особа, що потрапила під владу противника, яка належить до однієї з таких категорій:

а- представник особового складу сторони конфлікту, а також ополчення і добровольчих загонів, що належать до цих збройних сил;

б- представник особового складу інших ополчень або добровольчих формувань, включаючи особовий склад рухів опору, що належать стороні конфлікту і діють на власній території або поза її межами, навіть якщо ця територія окупована, а також якщо ці формування очолює особа, відповідальна за своїх підлеглих, і які мають

d'équipement basant (logement, appui, entretien et réparation) pour des forces navales et autres navires de soutien.

Source : UKR/OTAN

campagne navale

Opération, ou série d'opérations reliées entre elles, essentiellement menées par des forces navales (de surface, sous-marines, aériennes ou amphibies) dans le but d'acquérir, d'étendre ou de conserver le contrôle de la mer.

Source : UKR/OTAN

prisonnier de guerre

1- Personne retenue prisonnière dans les conditions stipulées aux articles 4 et 5 de la Convention de Genève du 12 août 1949 portant sur le traitement des prisonniers de guerre. Il s'agit en particulier d'un individu qui est capturé par les forces armées d'un pays alors qu'il est engagé dans un combat par ordre de son gouvernement. Un prisonnier de guerre peut appartenir aux forces armées, à un corps de milice ou de volontaires, à la marine marchande, au personnel navigant d'un aéronef civil ou à un groupe qui prend spontanément les armes pour résister à une force d'invasisseurs.

Source : FRA

2- Combattant ou autre personne appartenant à une des catégories suivantes qui sont tombées au pouvoir de l'ennemi :

a- Membre des forces armées d'un parti en conflit aussi bien qu'un membre des milices ou corps de volontaires formant une partie de telles forces armées ;

b- Membre d'autres milices ou d'autre corps de volontaires, incluant ceux des mouvements de résistance organisés appartenant à un parti en conflit et ouvrant à l'intérieur ou à l'extérieur de leur propre territoire même si ce territoire est occupé, et qui est commandé par une personne responsable de ses subordonnés, a un signe distinctif fixe reconnaissable à une distance, porte des armes ouvertement et conduit des opérations

providing basing (accommodation, support, servicing and repair) for naval forces and other supporting vessels.

Source : UKR/NATO

naval campaign

An operation or a connected series of operations conducted essentially by naval forces including all surface, subsurface, air and amphibious troops, for the purpose of gaining, extending, or maintaining control of the sea.

Source : UKR/NATO

prisoner of war (POW)

1- A detained person as defined in Articles 4 and 5 of the Geneva Convention Relative to the Treatment of Prisoners of War of 12 August 1949. In particular one who, while engaged in combat under orders of his government, is captured by the armed forces of the enemy. A POW can be a member of the armed forces, of a militia or volunteer corps, of the merchant marine or a civilian aircraft crew, or of groups spontaneously taking up arms to resist an invading force.

Source : FRA

2- A combatant or other person belonging to one of the following categories who has fallen into the power of the enemy :

a- a member of the armed forces of a party to the conflict as well as a member of militias or volunteer corps forming part of such armed forces;

b- a member of other militias or other volunteer corps, including those of organized resistance movements belonging to a party to the conflict and operating in or outside their own territory, even if this territory is occupied, and who is commanded by a person responsible for his subordinates, has a fixed distinctive sign recognizable at a distance, carries arms openly and conducts operations in accordance with the

визначений і помітний здалеку знак, відкрито носять зброю і додержуються у своїх діях законів і звичаїв війни;

в- представник особового складу регулярних збройних сил, який вважає себе підпорядкованим уряду або владі, що не визнані державою, яка тримає їх у полоні;

г- особи, що одержали дозвіл супроводжувати збройні сили, але безпосередньо до них не належать, наприклад, цивільні члени екіпажів військових літаків, військові кореспонденти, постачальники, особовий склад робочих команд або служб, на які покладене побутове обслуговування збройних сил і який мають посвідчення особи, видане цими силами;

д- члени екіпажів судів торгового флоту або екіпажів цивільної авіації сторін, що знаходяться в конфлікті;

е- населення неокупованої території, що при наближенні противника стихійно береться за зброю для боротьби з військами, що вторгаються, якщо воно носить відкрито зброю і дотримується законів і звичаїв війни.

Джерело: УКР/НАТО

військовослужбовець передового поста наведення авіації

Фахівець, що керує із передової позиції на землі або в повітрі діями бойових літальних апаратів, задіяних у близькій повітряній підтримці наземних сил.

Джерело: ФР

військово-цивільні дії

Військово-цивільні дії визначаються, як оперативні дії, що проводяться збройними силами з метою оптимізації взаємодії із цивільним населенням та полегшення виконання поточних цивільних та військових завдань, а також з метою прийняти участі у забезпеченні досягнення кінцевого результату.

Джерело: ФР

conformément aux lois et aux coutumes de la guerre ;

c- Membre des forces armées régulières qui professent l'allégeance à un gouvernement ou une autorité non reconnue par le pouvoir en place;

d- Personne qui a reçu l'autorisation d'accompagner des forces armées sans être réellement un membre de ces forces armées, tel un membre civil d'un équipage d'avion militaire, un correspondant de guerre, un fournisseur de ravitaillement, un membre d'une unité de travail ou de services responsables du bien-être des forces armées et qui porte une carte d'identité éditée par ces dernières ;

e- Membre d'équipage de la marine marchande ou d'un aéronef civil des partis en conflit ;

f- Habitant d'un territoire non-occupé qui, à l'approche de l'ennemi, prend spontanément des armes pour résister aux forces d'invasion, pourvu qu'il porte des armes ouvertement et respecte les lois et coutumes de la guerre.

Source : UKR/OTAN

contrôleur air avancé (CAA)

Spécialiste dirigeant, d'une position avancée au sol ou dans les airs, l'action des aéronefs de combat engagés dans l'appui aérien rapproché des forces terrestres.

Source : FRA

actions civilo-militaires

L'action civilo-militaire désigne la fonction opérationnelle mise en œuvre par les forces armées pour optimiser leur interaction avec l'environnement civil et faciliter ainsi la réalisation des objectifs civil et militaires poursuivis, en vue de participer à l'atteinte de l'état final recherché.

Source : FRA

laws and customs of war;

c- a member of regular armed forces who professes allegiance to a government or an authority not recognized by the detaining power;

d- a person who has received the authorization to accompany armed forces without actually being a member of these armed forces, such as a civilian member of a military aircraft crew, a war correspondent, a supply contractor, a member of a labour unit or of services responsible for the welfare of the armed forces and who carries an identity card issued by the latter;

e- a crew member of the merchant marine or of a civil aircraft of the parties to the conflict;

f- an inhabitant of a non-occupied territory who, on the approach of the enemy, spontaneously takes up arms to resist the invading forces, provided he carries arms openly and respects the laws and customs of war.

Source : UKR/NATO

forward air controller (FAC)

A qualified individual who, from a forward position on the ground or in the air, directs the action of combat aircraft engaged in close air support of the land forces.

Source : FRA

civil-military cooperation (CIMIC/CMO) - civil-military action (CMA)

A civil-military action pertains to the operational function implemented by the armed forces in order to optimize their interaction with the civilian environment, and thus facilitate the reaching of the pursued civilian and military objectives, in order to participate in the desired end state.

Source : FRA

вільне падіння

1- Фаза спуску, під час якої парашутист (або вантаж) падає під впливом своєї власної ваги. Вона закінчується після розкриття парашуту.

Джерело: ФР

chute libre

1- Phase de la descente pendant laquelle le parachutiste (ou la charge) tombe sous l'action de son propre poids. Elle se termine lorsque le parachute commence à fonctionner.

Source : FRA

free fall

1- Phase of the drop during which the paratrooper (or the load) falls because of his own weight. It ends when the parachute starts working

Source : FRA

saut en commandé

2- Маневр парашуту, під час якого він відкривається в ручному режимі або автоматично, на заданій висоті.

Джерело: ФР

2- Manœuvre de parachute au cours de laquelle celui-ci est ouvert, soit par commande manuelle, soit automatiquement, à une altitude prédéterminée.

Source : FRA

free fall

2- A parachute maneuver in which the parachute is opened, either manually or automatically, at a predetermined altitude.

Source : FRA

вірогідність влучення

Можливість системи зброї влучити у ціль. Ймовірність влучення пов'язана з типом зброї та боєприпасів.

Джерело: ФР

probabilité d'atteinte

Probabilité pour un système d'armes de toucher un objectif. Probabilité liée au minimum à l'arme et à la munition.

Source : FRA

hit probability

Probability for a weapon system to hit a target. Probability which at the least has to do with the weapon and the ammunition.

Source : FRA

вірогідність ураження

Можливість системи зброї вивести з робочого стану визначену ціль. Ймовірність пов'язана з типом зброї, боєприпасів та цілі.

Джерело: ФР

probabilité de destruction

Probabilité pour un système d'armes de mettre hors d'usage un objectif. Probabilité liée à l'arme, à la munition, à l'objectif.

Source : FRA

kill probability

Probability for a weapon system of neutralizing a target. This probability depends on the type of weapon, of ammunition and of target.

Source : FRA

вказівний сигнал

Елемент системи сигналів, що використовується для визначення переміщення, відстаней, напрямків, маршрутів та всіх подібних заходів.

Джерело: ФР

signal indicateur

Élément de signalisation utilisé pour indiquer les emplacements, les distances, les directions, les itinéraires et tous renseignements similaires.

Source : FRA

guide signs

Signs used to indicate locations, distances, directions, routes, and similar information.

Source : FRA

вклинення у бойові порядки противника

Ситуація при якій сили, що протистоять одна одній знаходяться в тісному контакті.

Джерело: ФР

imbrication

Situation dans laquelle se trouvent deux dispositifs adverses étroitement mêlés.

Source : FRA

intermingling

Situation whereby two opposing set ups are closely intricate.

Source : FRA

власна вага

1- Вага машини, яка повністю оснащена та готова до використання. До такої ваги входить: вага палива, мастильних матеріалів, охолоджувальної рідини, запасних частин, але не входить вага екіпажу із оснащенням та вантажем.

2- Вага контейнера або палети без вантажу та системи кріплення.

Джерело: ФР

poids net à vide

1- Poids d'un véhicule entièrement équipé et prêt à l'emploi, y compris le poids du carburant, des lubrifiants, du liquide de refroidissement, du lot de bord et des pièces de rechange, mais non compris le poids de l'équipage, de son équipement et du chargement.

2- Poids d'un conteneur ou d'une palette en excluant la cargaison et le système de fixation.

Source : FRA

net weight

1- Weight of a vehicle, fully equipped and serviced for operation, including the weight of the fuel, lubricants, coolant, vehicle tools and spares, but not including the weight of the crew, personal equipment and load.

2- Weight of a container or pallet without freight and binding.

Source : FRA

власник

Відповідальний за матеріальну частину. Розрізняють:

a- власник-користувач: кожен солдат, який отримав інвентар, що надано в розпорядження для особистих потреб; кожна особа призначена забезпечити безпеку та збереження матеріальної частини загального користування;

b- власник-зберігач: повноваження відповідального за матеріальну частину офіцера, стосовно обладнання, яке він приймає на складах військової одиниці. Він бере на себе всю відповідальність за наявність та збереження цього обладнання, окрім випадку дії третьої особи, непереборної сили чи випадкової події.

Джерело: ФР

влучати в ціль

Термін, що інколи застосовується в артилерії у формі виразу “попасти з першого разу”, що значить “відразу влучити у ціль”, тобто постріл виконано без пристрілювання і з першого разу було влучено в ціль.

Джерело: ФР

влучність

Влучність для конкретного виду стрільби визначається розльотом пострілів по площині. Вона вимірюється шляхом обрахунку відстані від пострілів відносно до середньої точки влучання.

Джерело: ФР

ВМС ЄС

Військово-морські сили багатопільового призначення, до складу яких може входити група кораблів чи бойова група десантних засобів. Їх командна структура, яка не містить штабу, організована за двома рівнями:

a- сухопутний командуючий, який відповідає за планування і підготовку;

b- командуючий, який здійснює командування бойовими операціями з корабля та який надається країною, що відповідає за проведення

détenteur

Responsable d'un matériel. On distingue:

a- le détenteur-usager: tout militaire ayant perçu ses matériels de dotation ou des matériels mis à sa disposition à titre individuel ; toute personne désignée pour assurer la garde et veiller à l'entretien des matériels d'usage collectif;

b- le détenteur-dépositaire: qualification de l'officier chargé du matériel, à l'égard des matériels qu'il a pris en charge au titre du magasin du corps. Entraîne l'engagement de sa responsabilité quant à l'existence et la conservation de ce matériel, sauf fait d'un tiers, force majeure et cas fortuit.

Source : FRA

emblée

Terme parfois utilisé en artillerie dans l'expression «tir d'emblée» pour dire «tir d'efficacité d'emblée», c'est-à-dire un tir effectué sans réglage et qui, dès le premier coup, est efficace sur l'objectif.

Source : FRA

précision

La précision est caractérisée pour un tir donné par une dispersion des coups sur le terrain. Elle est mesurée par la dispersion des impacts d'une série autour de leur point moyen.

Source : FRA

force maritime européenne (EUROMARFOR)

Force navale polyvalente non permanente, d'un volume allant d'un groupe de bâtiments à une force aéronavale dotée de capacités amphibies. Sa structure de commandement, dépourvue d'état-major, s'articule sur deux niveaux:

a- un commandant de la force, basé à terre, responsable de la planification et de l'entraînement ;

b- un commandant tactique embarqué fourni par la nation ayant la responsabilité de la mise en oeuvre proprement dite de la force maritime.

possessor

Person responsible for equipment. The possessor can be:

a- a possessor-user: any soldier who was issued individual equipment, or equipment put at his disposal for his own individual needs, any person assigned the security and maintenance of collective equipment;

b- a possessor-depository: qualification given to the officer in charge of equipment, regarding the equipment he took over at the unit's stores. He takes full responsibility for the existence and maintenance of this equipment, except in the case of an action by a third party, an unpredictable hazard, or an accidental event.

Source : FRA

immediate

Term which is sometimes used in the expression "immediate fire" and meaning predicted fire, ie artillery fire which is delivered without adjustment and which is effective as from the first round.

Source : FRA

accuracy

Accuracy is characterized, for a given shot, by the spreading of shots on the ground. It is measured by the spreading of the bursts belonging to a single series around the medium point of impact.

Source : FRA

European Maritime Force (EUROMARFOR)

Non-permanent multi-purpose naval force, with a strength ranging from a group of ships to an aircraft carrier battle group with an amphibious capability. Its command structure, which does not include a headquarters, is organized in two levels:

a- a force commander, located on land, in charge of the planning and training;

b- a tactical commander aboard a ship provided by the country responsible for the operation of the

операцій флоту. Вони відповідають вимогам Західноєвропейського союзу (ЄС), НАТО чи її країн-членів і значною мірою готові до виконання таких завдань:
а- допомога та порятунок;
б- евакуація місцевого населення; в- охорона морських маршрутів;
г- десантні операції та операції по розмінуванню;
д- перекидання сил.
Джерело: ФР

ВМС ЄС (ЄВРОМАРФОР)

Аероморський тимчасовий підрозділ. Він не має постійної структури, але підпорядкований штабу на чолі з адміралом. Командування цим підрозділом здійснює по черзі одне з головних оперативних командувань військово-морським флотом країн-членів: ALFLOT для Іспанії, CECMED для Франції, CINCNV для Італії і COMNAV для Португалії. Їх оперативні штаби забезпечують підготовку і, у випадку необхідності, проведення операцій у час свого командування, що надається строком на два роки.
Джерело: ФР

внутрішнє випромінювання

Ядерне випромінювання (частки альфа, бета та гамма-випромінювання), що походять від радіоактивних субстанцій всередині тіл.
Джерело: ФР

внутрішня безпека

Внутрішня безпека спрямована на здійснення протидії загрозам, які знаходяться або в межах ключових районів, або зовні на їх периметрах.
Джерело: ФР

внутрішня інформація

1- Сукупність комунікаційних дій, призначених для підрозділів, що беруть участь в операції і їх родин. Її мета - розробляти й поширювати під час проведення операції інформацію під відповідальністю різних командних інстанцій з їхніми

En mesure d'agir au profit de l'UEO, de l'OTAN ou des Etats membres, elle est particulièrement adaptée aux tâches suivantes:

- a- secours et sauvetage;
- b- évacuation de ressortissants;
- c- protection des routes maritimes;
- d- opérations amphibies et antimines;
- e- projection de forces.

Source : FRA

EUROMARFOR

Force aéromaritime préstructurée non permanente. Elle ne dispose pas de structure permanente mais s'appuie sur l'état-major de l'amiral qui est placé à sa tête. Le commandement de cette force est alternativement assuré par un des grands commandants opérationnels des flottes des pays membres : ALFLOT pour l'Espagne, CECMED pour la France, CINCNV pour l'Italie et COMNAV pour le Portugal. Leurs états-majors opérationnels assurent la préparation et éventuellement la conduite des opérations pendant la durée de leur commandement, fixée ce jour à deux ans.

Source : FRA

rayonnement interne

Rayonnement nucléaire (particules alpha et bêta et rayonnement gamma) qui provient de substances radioactives à l'intérieur du corps.

Source : FRA

sécurité interne

La sécurité interne, assurée de l'intérieur, vise à contrecarrer les menaces se manifestant, soit à l'intérieur du point sensible, soit, de l'extérieur, sur son périmètre.

Source : FRA

communication interne

1- Ensemble des actions de communication destinées aux troupes participant à l'opération et à leurs familles. Elle a pour objet d'élaborer et de diffuser, en opération, des informations sous la responsabilité des différents échelons de commandement avec leurs moyens propres.

maritime force itself.

Able of answering requests from the Western European Union (WEU), NATO or from a member State, it is especially prepared for the following missions:

- a- assistance and rescue;
- b- evacuation of nationals;
- c- protection of sea routes;
- d- amphibious operations and minewarfare;
- e- force deployment

Source : FRA

EUROMARFOR

Non permanent pre-structured air-sea force. It has no permanent structure but is supported by the staff of the admiral heading it. The command of this force is provided in turn by one of the major operational commands of the member states fleets: ALFLOT for Spain, CECMED for France, CINCNV for Italy and COMNAV for Portugal. Their operational staff insure preparation and possibly behaviour of operations during the duration of their command, fixed this day in two years.

Source : FRA

internal radiation

Nuclear radiation (alpha and beta particles and gamma radiation) resulting from radioactive substances in the body.

Source : FRA

internal security

Internal security, provided from the inside of the key point, aims to thwart threats taking place either inside the key point, or, from the outside, on its perimeter.

Source : FRA

internal communication

1- Set of communication actions intended for the troops taking part in the operation and their families. Its purpose is to work out and broadcast information in the field under the responsibility of the various command levels with their own assets.

власними засобами.

2 - Комунікаційна дія з метою інформування збройних сил про питання оборони, про операції і про обстановку. Вона спирається на вибрані дані й власні засоби розповсюдження (газети, внутрішнє радіо тощо). Внутрішня інформація адресується, з одного боку військовим, а з іншого боку - силам, які приймають участь у операціях на театрі бойових дій. Вона сприяє покращенню психологічному стану військ і розумінню ситуацій.

Джерело: ФР

внутрішня оборона

Сукупність заходів підтримки зсередини безпеки ключових точок від прямих загроз.

Джерело: ФР

вогнева заборона

Дія вогнем для заборони комунікації противника між двома зонами району бойових дій.

Джерело: ФР

вогнева контрпідготовка

Стрільба, яка планується заздалегідь та розпочинається, коли напад противника є неминучим.

Джерело: ФР

вогнева підготовка

1- Сукупність виконаних обстрілів перед початком атаки або контратаки дружніх сил, з метою полегшення процесу дезорганізації оборони противника та переривання зв'язку.

Джерело: ФР

2- Стрільба, яка проводиться перед початком атаки або контратаки з метою полегшити просування своїх сил.

Джерело: ФР

вогнева підтримка

1- Дія, що полягає в ізоляції, вимотуванні, нейтралізації або знищенні наземних сил противника, які знаходяться у

2- Action de communication visant à informer les forces armées sur les questions de défense, les opérations et leur environnement. Elle s'appuie sur des données sélectionnées et des vecteurs de diffusion propres (journaux et radios internes, etc.). La communication interne s'adresse, d'une part à la communauté de la Défense, d'autre part aux forces engagées sur un théâtre d'opération. Elle contribue au bien-être psychologique des troupes et à la compréhension des situations.

Source : FRA

défense interne

Ensemble des mesures visant à assurer, de l'intérieur, la sécurité d'un point sensible contre des menaces directes.

Source : FRA

cloisonnement

Action de feux visant à interdire les communications ennemies entre deux zones du champ de bataille.

Source : FRA

tir de contre-préparation

Tir préparé à l'avance et déclenché quand une attaque ennemie est jugée imminente.

Source : FRA

tir de préparation

1- Ensemble des tirs exécutés avant le débouché de l'attaque ou de la contre-attaque amie pour la faciliter en désorganisant la défense ennemie et en disloquant les liaisons et communications.

Source : FRA

préparation

2- Ensemble des tirs exécutés avant le débouché de l'attaque ou de la contre-attaque amie pour la faciliter.

Source : FRA

appui feu

1- Il consiste à isoler, harceler, neutraliser ou détruire les forces terrestres ennemies qui exercent une action directe sur nos forces ou qui

2- Communication action aiming at informing the armed forces on defense matters, the operations and their environment. It is based on selected data using its own broadcasting means (internal newspapers and radio stations, etc.). Internal communication is intended for the defense community on the one hand and for the forces committed on a theater of operations on the other hand. It contributes towards the psychological well-being of the troops and the understanding of the situations.

Source : FRA

internal defense

All measures maintaining, from the inside, the security of a key point against direct threats.

Source : FRA

isolation (by fire)- compartmentation- compartmentalization

Fires aimed at denying the enemy communications between two areas of the battlefield.

Source : FRA

counterpreparation fire

Intensive prearranged fire delivered when the imminence of the enemy attack is discovered.

Source : FRA

preparation fire

1- All fires performed before the departure to facilitate the friendly attack or counterattack, by disorganizing the enemy's defence through the disruption of its liaisons and communications.

Source : FRA

preparation fire

2- All fires performed before the departure to facilitate the friendly attack or counterattack.

Source : FRA

fire support

1- Consists in isolating, neutralizing, harassing or destroying the enemy's ground forces who conduct a direct action against our forces, or who

безпосередньому контакті, або здатні зробити це в короткий термін. Розрізняють вогневу підтримку у глибину та безпосередню вогневу підтримку.
Джерело: ФР

sont susceptibles de le faire à brève échéance. On distingue l'appui feu éloigné de l'appui feu rapproché.
Source : FRA

could do so in the near future. One distinguishes distant fire support and close fire support.
Source : FRA

tir d'appui

supporting fire

2- Стрільба, що здійснює підрозділ підтримки з метою надання допомоги або захисту бойовому підрозділу. *Пов'язані терміни:* безпосередня вогнева підтримка та глибинна вогнева підтримка.
Джерело: ФР

2- Tir exécuté par une unité d'appui afin d'aider ou de protéger une unité de combat. *Termes connexes :* tir d'appui direct ; tir d'appui rapproché et tir d'appui en profondeur.
Source : FRA

2- Fire delivered by supporting units to assist or protect a combating unit. *Related terms:* close supporting fire; direct supporting fire and deep supporting fire.
Source : FRA

вогнева підтримка у глибину

appui feu éloigné

distant fire support

Підтримка сил, початково розташованих за лінією координації вогню і яка у короткий термін може прямо вплинути на хід бою. Коли такі сили перетинають лінію координації вогню, їм може надаватися вогнева підтримка у глибину. У цьому випадку потрібна лише координація застосування вогню.
Джерело: ФР

Appui qui s'exerce sur des forces situées initialement au-delà de la ligne de coordination des feux et pouvant avoir, à court terme, une action directe sur la bataille. Lorsque ces forces franchissent la ligne de coordination des feux, elles restent justiciables de l'appui feu éloigné. Dans ce cas, seule une coordination d'emploi des feux est nécessaire.
Source : FRA

This support is directed on forces initially located beyond the fire support coordination line. This support can have a direct effect on the battle in the short term. When these forces cross the FSCL, they may be the target of the distant fire support. In that case, only a coordination of fires is required.
Source : FRA

вогневе ураження

emploi des feux

fire employment

Сукупність рішень, прийнятих загальновійськовим командуванням, з метою визначення ролі, яку відіграють у маневрі засоби ведення вогню, якими воно володіє й уточнення завдань засобам, від яких вони залежать і цілей, що були поставлені вищими ешелонами командування.
Джерело: ФР

Ensemble des décisions prises par le chef interarmes pour fixer le rôle joué dans sa manœuvre par les feux dont il dispose et préciser la mission des moyens qui dépendent de lui et les demandes adressées aux échelons supérieurs.
Source : FRA

All the decisions taken by the combined arms commander to determine the role played in his maneuver by the fire support at his disposal and to specify the mission of his assets and the requests sent to higher echelons.
Source : FRA

вогневий вал

barrage roulant

creeping barrage

Вогневе загородження, у якому напрямок вогню усіх підрозділів не змінює відносної позиції протягом всього часу стрільби і може бути перенесений миттєво на наступну лінію.
Джерело: ФР

Barrage dans lequel le feu de toutes les unités participantes ne change pas de position relative pendant toute la durée du tir et progresse par bond d'une ligne à la fois.
Source : FRA

A barrage in which the fire of all participating units remains in the same relative position throughout the fire and which advances in steps of one line at a time.
Source : FRA

вогневий підрозділ

unité de tir

fire unit

Вогневий артилерійський підрозділ, що є найменшим її елементом, до складу якого входить особовий склад і озброєння, які дозволяють виконувати завдання з ведення вогню. Для зенітної артилерії, вогневий підрозділ – це

L'unité de tir de l'artillerie est le plus petit élément disposant du personnel et des matériels lui permettant d'effectuer les opérations de conduite du tir. Pour l'artillerie sol-air, l'unité de tir est la section qui comprend des moyens de tir (pièces) et de contrôle des feux (NC1). Dans un mode

The artillery's fire unit is the smallest artillery or mortar element, with the personnel and equipment enabling it to be employed to execute a fire mission. For air-defense artillery, the fire unit is the section comprising the fire assets (guns) and fire control assets (NC1). In a "degraded" mode,

відділення, яке включає засоби для ведення вогню (гармати) і засоби з контролю вогню. У “скороченому” вигляді артилерійський підрозділ може бути частиною (у випадку втрати зв’язку з центром координації). Останній забезпечує виконання завдання щодо надання точних вказівок відповідно до інструкції щодо ведення вогню (контроль процедур) та їх своєчасного оновлення.

Джерело: ФР

вогневий удар

Вогонь, який використовується для знищення противника з відстані, зазвичай, коли завдання не вимагає або не припускає заняття цілі. Це завдання зазвичай покладається на підрозділ підтримки під час наступу і, як варіант, контратаки резерву в рамках оборонних операцій.

Джерело: ФР

вогнемет

Зброя, яка викидає рідку вогнебезпечну речовину, що оснащена запальною системою.

Джерело: ФР

вогняна куля

Світлова сфера розпечених газів, що утворюється за кілька мільйонних долів секунд після ядерного вибуху і починає негайно збільшуватися в об’ємі та вистигати.

Джерело: ФР

вогонь на виснаження

Стрільба, спрямована на виснаження військ противника, обмеження його пересування та, через загрозу нанесення втрат, зниження його морального духу.

Джерело: ФР

вогонь на заборону

Удар, який наноситься по району або пункту з метою унеможливити їх використання ворогом.

Джерело: ФР

вогонь на стримування

Стрільба, яка здійснюється для

« dégradé », l’unité de tir SACTCP peut être la pièce (cas de rupture de liaison avec le centre de coordination de section). Celle-ci assure alors sa mission avec des consignes de tir préétablies (contrôle aux procédures) et réactualisées chaque fois que possible.

Source : FRA

attaque à distance par le feu

Feux utilisés pour détruire l’ennemi à distance, normalement lorsque la mission n’exige pas ou n’implique pas l’occupation de l’objectif. Cette tâche incombe normalement à l’élément d’appui durant l’offensive et comme option de contre-attaque de la réserve dans le cadre des opérations défensives.

Source : FRA

lance-flammes

Arme qui projette un liquide incendiaire et qui est dotée d’un système d’allumage.

Source : FRA

boule de feu

Sphère lumineuse de gaz chauds qui se forme quelques millièmes de secondes après l’explosion d’une arme nucléaire, et commence immédiatement à augmenter de volume et à se refroidir.

Source : FRA

tir de harcèlement

Tir destiné à troubler le repos des troupes ennemies, à restreindre leurs déplacements, et du fait de la menace des pertes, à abaisser leur moral.

Source : FRA

tir d’interdiction

Tir mis en place sur une zone ou sur un point en vue d’en interdire l’utilisation par l’ennemi.

Source : FRA

tir de neutralisation

Tir déclenché pour gêner ou interrompre

the short-range, very-short-range air-defense system can be the main element (in the case of an interruption of the liaison with the section’s coordination center). It then ensures its mission following pre-established fire orders (procedural control), updated whenever possible.

Source : FRA

attack by fire position

Fires employed to destroy the enemy from a distance, normally used when the mission does not dictate or support occupation of the objective. This task is usually given to the supporting element during the offensive and as a counterattack option for the reserve during defensive operations.

Source : FRA

flame-thrower

A weapon that projects incendiary fuel and has provision for ignition of this fuel.

Source : FRA

fire-ball

The luminous sphere of hot gases which forms a few millionths of a second after detonation of a nuclear weapon and immediately starts expanding and cooling.

Source : FRA

harassing fire

Fire designed to disturb the rest of the enemy troops, to curtail movement and, by threat of losses, to lower morale.

Source : FRA

interdiction fire

Fire placed on an area or point to prevent the enemy from using the area or point.

Source : FRA

neutralization fire

Fire which is delivered to hamper and

<p>ускладнення або припинення руху противника чи ведення ним вогню. Джерело: ФР</p>	<p>un mouvement ou le tir d'armes adverses. Source : FRA</p>	<p>interrupt movement and/or the firing of weapons. Source : FRA</p>
<p>вогнь на ураження</p>	<p>tir d'efficacité</p>	<p>fire for effect</p>
<p>1- Фаза обстрілу, яка розпочинається з середнім показником відхилення або контрольними залпами, які відбуваються на відстані меншій від відстані розташування цілі або реперу (у певних випадках відбувається без пристрілювання).</p>	<p>1- Phase de tir déclenchée lorsque le point moyen d'impact ou d'éclatement des salves de réglage se trouve à une distance inférieure à une valeur déterminée du but ou du point de réglage (peut aussi être déclenchée d'emblée dans certains cas).</p>	<p>1- Fire which is delivered after the mean point of impact or burst is within the desired distance of the target or adjusting / ranging point.</p>
<p>2- Термін, що застосовується при веденні вогню за вимогою, для здійснення пристрілювання, необхідного для ведення дійсного вогню. Джерело: ФР</p>	<p>2- Terme utilisé dans une demande de tir pour indiquer que le réglage (direct ou indirect) est satisfaisant et que le tir d'efficacité est demandé. Source : FRA</p>	<p>2- Term in a call for fire to indicate the adjustment/ranging is satisfactory and fire for effect is desired. Source : FRA</p>
<p>вогнь по незапланованій цілі</p>	<p>tir d'opportunité</p>	<p>opportunity fire</p>
<p>Незапланована стрільба, що ведеться за вимогою, по несподіваній цілі під час проведення поточної операції. Джерело: ФР</p>	<p>Tir non planifié qui est demandé sur un objectif inopiné au cours des opérations courantes. Source : FRA</p>	<p>Non planned fire requested for an opportunity target in the course of routine operations. Source : FRA</p>
<p>вогнь по своїх</p>	<p>fratricide</p>	<p>fratricide</p>
<p>Ненавмисна загибель чи поранення свого особового складу через вогнь своїх військ. Джерело: ФР</p>	<p>Décès ou blessure non intentionnelle de personnel ami par des tirs amis. Source : FRA</p>	<p>The unintentional killing or wounding of friendly personnel by friendly firepower. Source : FRA</p>
<p>воєнізовані формування</p>	<p>forces paramilitaires</p>	<p>paramilitary forces</p>
<p>Сили чи угруповання, які відрізняються від регулярних збройних сил будь-якої держави, але мають подібну організацію, спорядження, підготовчий процес і виконують схожі завдання. Джерело: ФР</p>	<p>Forces ou groupes distincts des forces armées régulières de n'importe quel pays, mais leur ressemblant dans leur organisation, leur équipement, leur entraînement ou leur mission. Source : FRA</p>	<p>Forces or groups distinct from the regular armed forces of any country, but resembling them in organization, equipment, training, or mission. Source : FRA</p>
<p>воєнні резерви</p>	<p>réserves de guerre</p>	<p>war reserves</p>
<p>Резерви, що встановлюються шляхом об'єднання у мирний час запасів, що є необхідні для забезпечення зростаючих військових потреб у результаті відкриття воєнних дій. Вони спрямовані на постачання основних запасів для операцій до того часу, доки вони спроможні їх заповнювати. Джерело: ФР</p>	<p>Réserves constituées par des approvisionnements réunis en temps de paix pour répondre à l'accroissement des besoins militaires résultant de l'ouverture des hostilités. Elles sont destinées à fournir le soutien essentiel aux opérations jusqu'à ce qu'il soit possible de les reconstituer. Source : FRA</p>	<p>Stocks of material amassed in peacetime to meet the increase in military requirements consequent upon an outbreak of war. War reserves are intended to provide the interim support essential to sustain operations until resupply can be effected. Source : FRA</p>

вороже середовище

Оперативне середовище, в якому сили противника контролюють чи мають намір заволодіти і чинити опір під час бойових операцій.

Джерело: ФР

ворожий

1- Стандартизоване визначення напрямку, об'єкту або їх сукупності яке позначає приналежність до певної держави, ворожої частини або групи які з огляду на їх поведінку або отриману інформацію таку як технічні характеристики, національність, походження які становлять небезпеку дружнім силам.

2- (НАТО). В процесі ідентифікації назва, яка дається смузі, об'єкту або сукупності об'єктів характеристики, поведінка або приналежність яких вказують на наявність небезпеки для дружніх сил. Надання такого позначення не обов'язково передбачає застосування сили.

Пов'язані терміни: свій, невідомий, нейтральний.

Джерело: ФР

ворожий акт

Поведінка літака, що безсумнівно дозволяє класифікувати його як «ворожий». Примітка: критерії, згідно з якими, в залежності від загальної ситуації операції, приймається рішення про класифікацію конкретного акту як «ворожого», повинні бути чітко визначеними.

Джерело: ФР

воююча сторона

Під час кризи або війни, особа, підрозділ, збройні сили або держава, що бере участь у конфлікті (НАТО)

Джерело: ФР

вплив радіоелектронними перешкодами

Навмисне випромінювання, перевипромінювання або відбиття електромагнітної енергії з метою зниження ефективності дії електронних пристроїв, техніки або систем противника.

Джерело: УКР/НАТО

environnement hostile

Environnement opérationnel dans lequel les forces hostiles ont à la fois le contrôle, l'intention et la capacité de s'opposer aux opérations.

Source : FRA

hostile

1- Définition normalisée de l'identité d'un itinéraire, objet ou entité considéré comme appartenant à toute nation, parti ou groupe adverses qui, au vu de leurs comportements ou d'informations recueillies telles que des caractéristiques, les origines ou la nationalité, participent à la menace des forces amies.

2- (OTAN) En identification, désignation donnée à une piste, à un objet ou à une entité dont les caractéristiques, le comportement ou l'origine indiquent qu'ils constituent une menace pour les forces amies. Cette désignation n'implique pas nécessairement l'autorisation d'engagement. Termes connexes : ami ; inconnu ; neutre.

Source : FRA

acte hostile

Comportement d'un aéronef permettant de le classer ennemi sans ambiguïté. Remarque : les critères qui devront être pris en compte pour définir précisément l'acte hostile seront fixés au cas par cas en fonction de la situation générale de l'opération.

Source : FRA

belligérant

En temps de crise ou de guerre, individu, entité, force militaire ou État engagé dans un conflit (OTAN)

Source : FRA

brouillage électronique

Émission, réémission ou réflexion intentionnelle d'énergie électromagnétique visant à réduire l'efficacité des dispositifs, matériels ou systèmes électroniques hostiles.

Source : UKR/OTAN

hostile environment

An operational environment in which hostile forces have control and the intent and capability to oppose intended operations.

Source : FRA

hostile

1- The standard identity definition of a track, object or entity declared to belong to any opposing nation, party or group which, by virtue of its behaviour or information gathered on it such as characteristics, origin or nationality contributes to the threat to friendly forces.

2- (NATO) In identification, the designation given to a track, object or entity whose characteristics, behaviour or origin indicate that it is a threat to friendly forces. Designation as hostile does not necessarily imply clearance to engage. Related terms: friend; neutral; unknown.

Source : FRA

hostile act

Behavior of an aircraft which permits to consider it, without any doubt, as enemy. Note: the criteria which will have to be taken into account to precisely define the hostile act will be determined for every new case, depending on the overall context of the operation.

Source : FRA

belligerent

In time of crisis or war, an individual, entity, military force, or state engaged in conflict. (OTAN)

Source : FRA

electronic jamming

The deliberate radiation, reradiation or reflection of electromagnetic energy with the object of impairing the effectiveness of hostile electronic devices, equipment or systems.

Source : UKR/NATO

вразливість

Хиткість бойового порядку противника внаслідок дій дружніх військ.
Джерело: ФР

вразливість від ядерної (хімічної) зброї

Ситуація, в якій особовий склад, техніка, будівлі дружніх військ здатні витримати ядерну чи хімічну атаки. Вивчення цієї ситуації дозволить визначити втрати, що будуть нанесені у результаті цієї атаки. Це дослідження виконується за допомогою промінів уразливості, що відповідають відстанням з яких можуть бути нанесені ці втрати. В ядерній сфері, для особового складу, визначено три стани:
а- вихуб без сигналу тривоги;
б- вибух із сигналом тривоги;
в- захист і подання сигналу тривоги.
Джерело: ФР

врегулювання криз

Погоджені дії, що здійснюються для врегулювання кризових ситуацій, запобігання їхнього перетворення у збройний конфлікт і ескалації бойових дій у випадку їх виникнення. Організація з врегулювання кризових ситуацій вимагає від компетентних у цьому питанні органів володіння певною інформацією, яка б дозволила використовувати надані їм інструменти (політичні, дипломатичні, економічні й військові) у необхідний час і в погоджений спосіб.
Джерело: ФР

встановлена частота

Смуга дозволених частот для станції.
Джерело: ФР

встановлення переваги в повітрі

Операція ВПС, яка проводиться проти наступального або оборонного потенціалу противника з метою отримання або збереження бажаного рівня переваги в повітрі.
Джерело: ФР

vulnérabilité

Fragilité du dispositif ennemi sur laquelle l'action amie entraîne des effets démultipliés.
Source : FRA

vulnérabilité nucléaire ou chimique

Situation du personnel, du matériel ou des installations amis susceptibles de subir une attaque nucléaire ou chimique. L'étude de cette situation permet d'estimer les dommages résultant d'une telle attaque. Cette étude s'effectue à l'aide des rayons de vulnérabilité correspondant aux distances en deçà desquelles les dommages peuvent survenir. Dans le domaine nucléaire, pour le personnel, trois états sont définis:
a- exposés non alertés;
b- exposés alertés;
c- protégés alertés.
Source : FRA

maîtrise des crises

Mesures coordonnées, prises en vue de désamorcer des crises, d'empêcher leur escalade vers un conflit armé et/ou d'endiguer les hostilités qui s'ensuivraient. L'organisation mise en place pour la maîtrise des crises procure aux décideurs les informations leur permettant d'utiliser les instruments appropriés (politique, diplomatique, économique et militaire) en temps voulu et d'une manière coordonnée.
Source : FRA

fréquence assignée

Centre de la bande de fréquences assignée à une station.
Source : FRA

opération de supériorité aérienne

Opération aérienne dirigée contre le potentiel aérien offensif ou défensif ennemi en vue d'obtenir ou de conserver le degré souhaité de supériorité aérienne.
Source : FRA

vulnerability

Fragility of the enemy disposition on that friendly action entails slowed down effects.
Source : FRA

nuclear or chemical vulnerability

Situation of the friendly personnel, equipment, or facilities which are in a position of undergoing a nuclear or chemical attack. The situation is studied to estimate the damages resulting from such an attack. This study is done using vulnerability ranges under which the damages can occur. Concerning the nuclear risk, for personnel, the different vulnerability levels exist:
a- exposed but not warned;
b- exposed and warned;
c- protected and warned.
Source : FRA

crisis management (CM)

Coordinated measures taken in order to prevent crises, to prevent their escalation into open conflict and/or to control the possible ensuing hostilities. The implemented layout for crisis management provides the decision-makers with information enabling them to use the appropriate tools (political, diplomatical, economic and military ones) in due time and in a coordinated way.
Source : FRA

assigned frequency

The center of the frequency band assigned to a station.
Source : FRA

counter air operation

An air operation directed against the enemy's air offensive and defensive capability in order to attain and maintain a desired degree of air superiority.
Source : FRA

встановлювати
відновлювати зв'язок

Вживання заходів для встановлення постійного зв'язку між бойовим підрозділом та командними ешелонами різного рівня, між різними родами військ або сусідами.

Джерело: ФР

або prendre ou rétablir la liaison

Prendre des dispositions pour réaliser la continuité des rapports ou l'unité d'action entre divers échelons du commandement, entre armes différentes ou entre unités voisines.

Source : FRA

establish or restore liaison

Take action to establish the continuity of communication or unity of action between different command levels, different branches, or neighbour units.

Source : FRA

вступити в контакт

Дії передових підрозділів з метою відкрити вогонь по противнику, проникнути в розташування для збору розвідувальних даних, захоплення важливих ділянок на місцевості необхідних для продовження операції.

Джерело: ФР

prendre contact

Action qui consiste, pour les éléments de tête, à engager le feu avec l'ennemi ou à s'infiltrer dans son dispositif en vue de renseigner, de tenir, éventuellement de conquérir, les points clés utiles à la poursuite des opérations.

Source : FRA

make contact (to)

For lead elements, action consisting in engaging fire with the enemy or in infiltrating his set up in order to collect intelligence, hold and even conquer the key positions useful for the pursuit of operations.

Source : FRA

втікач з полону

Будь-яка особа, яка була фізично захоплена у полон ворогом і якій вдалося звільнитися.

Джерело: ФР

évadé

Toute personne qui a été physiquement capturée par l'ennemi et a réussi à se retrouver libre.

Source : FRA

escapee

Any person who has been physically captured by the enemy and succeeds in getting free.

Source : FRA

вторинна обробка (пораненого)

Додаткове або спеціалізоване лікування, яке здійснюється у постійних лікувальних установах.

Джерело: ФР

traitement secondaire

Traitement complémentaire et ou spécialisé, appliqué dans les formations hospitalières de l'infrastructure.

Source : FRA

secondary treatment

Additional or specialized medical treatment, performed in a permanent hospital formation.

Source : FRA

вторинний центр збору і обробки ядерної, біологічної й хімічної інформації

Пов'язаний термін: центр збору й обробки ядерної, біологічної й хімічної інформації.

Джерело: ФР

centre secondaire de recueil et d'interprétation nucléaire, biologique et chimique

Terme connexe : centre de recueil et d'interprétation NRBC.

Source : FRA

nuclear, biological, chemical area of observation-sub-collection center

Related term: nuclear, biological, chemical collection center.

Source : FRA

втрата властивостей

Процес знищення всіх або частини технічних характеристик обладнання, який робить це обладнання непридатним для експлуатації.

Джерело: ФР

dénaturation

Consiste à supprimer tout ou partie de caractéristiques techniques d'un matériel pour le rendre inutilisable au sens opérationnel.

Source : FRA

denaturation

Act of eliminating all or part of the technical characteristics of an equipment of make it unusable from an operational point of view.

Source : FRA

втручання

Дія частини, що знаходиться в резерві, яка полягає в швидкому прибутті на місце конфлікту з метою зміни співвідношення сил або ліквідації загрози.

Джерело: ФР

intervenir

Action qui consiste, pour une unité, généralement en réserve dans ce but, à rejoindre rapidement le lieu d'un incident où il s'agit soit de faire basculer le rapport de force, soit de contrer la menace.

Source : FRA

intervene

Action consisting, for a unit which is in general reserved for this purpose, of rapidly reaching the place where an incident took place, either to reverse the balance of forces or to counter the threat.

Source : FRA

втручання

1- Початкова фаза операції, під час якої одна з сторін прагне встановити свою перевагу. Вона спрямована на найскоріше встановлення переваги своєї сторони або завершення бою. Ця фаза ведення бою включає контроль за станом загрози, визначення шляхів до стабілізації ситуації.

2- Захід, що проводиться з метою вплинути, змінити або контролювати окремі дії.

Джерело: ФР

3- Уведення сигналів або повідомлень в радіомережу противника з метою введення його в оману.

Джерело: ФР

вузловий центр

Центр зв'язку, метою якого у рамках вузлової системи є:

а- встановлення зв'язку з одним або кількома сусідніми вузловими центрами;

б- забезпечення приєднання КП до системи;

в- участь у встановленні відносин.

Джерело: ФР

вузол зв'язку

Сукупність засобів зв'язку, об'єднаних під командуванням одного начальника, для повного або часткового забезпечення:

а- обслуговування одного або багатьох КП;

б- зв'язку, передачі й транзиту комунікацій;

в- розподілу, з'єднання і комутації каналів.

Відповідно до головної функції розрізняються дві категорії вузлів:

а - вузли експлуатації;

б – вузлові центри.

Джерело: ФР

гарнізон

Сукупність підрозділів, які знаходяться на базі або в секторі з метою її (його) оборони, розгортання та обслуговування.

Джерело: ФР

intervention

1- Phase initiale des opérations au cours de laquelle une force est engagée pour résoudre en priorité les volets militaire et sécuritaire d'une crise et vise la défaite militaire de l'adversaire, l'arrêt des combats ou l'abaissement du niveau de violence. Cette phase qui combine actions de coercition et de maîtrise de la violence ; ouvre la voie à la stabilisation, avec laquelle il peut y avoir chevauchement.

2- Mesure prise en vue d'influencer, de modifier ou de contrôler une activité particulière.

Source : FRA

intrusion

3- Introduction de signaux ou de messages dans les voies de transmission de l'ennemi dans l'intention de le tromper.

Source : FRA

centre nodal

Centre de transmissions qui, dans le cadre d'un système nodal, a pour mission :

a- d'établir les jonctions avec les centres nodaux voisins ;

b- de permettre le raccordement des PC au système ;

c- de participer à la constitution des relations.

Source : FRA

centre de transmissions

Ensemble de moyens de transmissions groupés sous les ordres d'un même chef en vue d'assurer tout ou partie:

a- de la desserte d'un ou plusieurs PC;

b- de la commutation, de la retransmission et du transit des communications;

c- de la répartition, de la connexion et de la commutation des voies.

On distingue, d'après leur fonction principale, deux catégories de centres :

a- les centres d'exploitation ;

b- les centres nodaux.

Source : FRA

garrison

Ensemble des unités affectées à un secteur ou une base pour la défense, le développement, la mise en oeuvre et l'entretien de ses moyens.

Source : FRA

intervention

1- Initial phase of operations during which a force is engaged mainly in order to solve the military and security issues of a crisis. It is aimed at the military defeat of the enemy, the end of combats or the reduction of the level of violence. This phase, combining coercion and violence control actions paves the way for stabilisation. There might be an overlap between these two phases.

2- Action taken to exert influence over, modify or control a specific activity.

Source : FRA

intrusion

3- Introduction of signals or messages in the enemy's transmission channel, in order to deceive him.

Source : FRA

centre nodal

A signal center with the following missions within the framework of a node system:

a- linking up with the neighboring node(s);

b- allowing the connection of the CPs to the system;

c- taking part to the establishment of relations.

Source : FRA

signal center

Combination of signal communication assets gathered under the authority of a single commander in order to ensure all or part of:

a- the connection of one or several CP(s);

b- the switching, forwarding and transit of communication;

c- the dissemination, connection and switching of transmission channels.

Depending on their main functions, there are two categories of centers:

a- exploitation centers;

b- nodal centers.

Source : FRA

garrison force

All units assigned to a base or area for defense, development, operation, and maintenance of facilities.

Source : FRA

гелікоптер вогневої підтримки	hélicoptère d'appui protection	close support helicopter
Гелікоптер призначений для ведення вогню у повітрі так і у напрямку землі та який оснащений як мінімум трьома системами наступного озброєння: гармата, некеровані ракети, ракети класу повітря-повітря та без будь-якого іншого озброєння. <small>Джерело: ФР</small>	Hélicoptère destiné à appliquer des feux air-sol et/ou air-air, disposant d'au moins un des trois systèmes d'armes suivants : canon, roquettes, missiles air-air à l'exclusion de tout autre armement. <small>Source : FRA</small>	Helicopter designed to apply ground-to-air and/or air-to-air fires, equipped with at least one of the three following weapon systems: gun, rocket, air-to-air missiles, and excluding any other type of weapon. <small>Source : FRA</small>
гелікоптер загального призначення	hélicoptère de manœuvre	utility helicopter
Гелікоптер з тактичного перевезення призначений для забезпечення тилового постачання на передній край аеромобільних підрозділів та їх тактичної мобільності. <small>Джерело: ФР</small>	Hélicoptère de transport tactique destiné à assurer la logistique de l'avant des formations aéromobiles, la mobilité tactique des combattants ainsi que leur soutien (SAN, RAV, MEC). <small>Source : FRA</small>	Tactical transport helicopter designed to ensure the forward logistics of airmobile forces, the tactical mobility as well as the support of combatants (SAN, SUPL, MEC). <small>Source : FRA</small>
гелікоптерно-десантна операція	opération hélicoptée	helicopterborne operation
Операції, яка проводиться з використанням гелікоптерів, що застосовуються, за підтримки підрозділу або організації, з метою передислокації військ або обладнання, а також здійснення забезпечення. <i>Пов'язаний термін:</i> аеромобільна операція. <small>Джерело: ФР</small>	Opération dans laquelle des hélicoptères interviennent en soutien d'une unité ou d'une organisation pour effectuer le mouvement de troupes, d'approvisionnements ou d'équipements. <i>Terme connexe :</i> opération aéromobile. <small>Source : FRA</small>	An operation in which helicopters act in support of a formation, unit or organization to accomplish the movement of troops, supplies and/or equipment. <i>Related term:</i> airmobile operation. <small>Source : FRA</small>
гемотоксична речовина	hémotoxique - toxique sanguin	blood agent
Хімічні елементи, включаючи ціаністу групу елементів які уражають фізіологічні функції організму перешкоджаючи доставці кисню до клітин організму. <small>Джерело: ФР</small>	Famille de composés chimiques, y compris ceux du groupe des cyanures, qui affecte les fonctions physiologiques en empêchant l'utilisation normale de l'oxygène par les tissus de l'organisme. <small>Source : FRA</small>	A chemical compound, including the cyanide group, that affects bodily functions by preventing the normal utilization of oxygen by body tissues. <small>Source : FRA</small>
географічні військові розвідувальні дані	renseignement géographique militaire	military geographic information
Усі географічні розвідувальні дані є необхідними для накреслення планів і визначення операцій. <small>Джерело: ФР</small>	Tout renseignement géographique qui est nécessaire à l'établissement des plans et aux opérations. <small>Source : FRA</small>	Geographic information which is necessary for planning and operations. <small>Source : FRA</small>
геодезичні лінії	base géodésique	baseline
У топографії - лінії, що вимірюються максимально точно й до яких приєднуються зйомки для забезпечення їх координації й однорідності. <small>Джерело: ФР</small>	En topographie, ligne mesurée avec un maximum de précision et à laquelle sont rattachés les levés afin d'assurer la coordination et l'homogénéité. <small>Source : FRA</small>	In topography, a surveyed line established with more than usual care, to which surveys are referred for coordination and correlation. <small>Source : FRA</small>
глибина	profondeur	depth
Простір, що знаходиться між	Espace compris entre l'avant et	Space located between the front and

<p>переднім краєм та тилом підрозділу, установки або позиції. Джерело: ФР</p>	<p>l'arrière de toute formation, dispositif ou position. Source : FRA</p>	<p>back of any unit, set up or position. Source : FRA</p>
<p>глибина колони</p>	<p>longueur de colonne</p>	<p>road space</p>
<p>Довжина шляху в кілометрах (в милях), яка присвоюється (або є реальною довжиною) колоні на марші. Джерело: ФР</p>	<p>Longueur de chaussée exprimée en kilomètres (ou miles), attribuée à (ou effectivement occupée par) une colonne sur un itinéraire. Source : FRA</p>	<p>The length of roadway allocated to, and/or actually occupied by, a column on a route, expressed in miles (or kilometres). Source : FRA</p>
<p>глибинна розвідка</p>	<p>découverte</p>	<p>long-range reconnaissance</p>
<p>Завдання, мета якого полягає у зборі розвіданих у максимальній глибині позицій противника та яке забезпечує віддалену безпеку маневру. Далека розвідка проводиться як у повітрі так і на суші. Джерело: ФР</p>	<p>Mission qui consiste à aller chercher au plus loin le renseignement au profit du commandement et qui concourt ainsi à la sûreté éloignée de la manœuvre. La découverte est à la fois terrestre et aérienne. Source : FRA</p>	<p>Mission consisting in trying to go and find intelligence as far as possible for the benefit of the commander, which participates in the distant security of the maneuver. Long-range reconnaissance takes place both on the ground and in the air. Source : FRA</p>
<p>глибинна вогнева підтримка</p>	<p>tir d'appui en profondeur</p>	<p>deep supporting fire</p>
<p>Вогонь, що ведеться по цілях, які не розміщені в безпосередній близькості із дружніми силами, задля нейтралізації, знищення резервів та озброєння противника, а також ускладнення управління, постачання, зв'язку та спостереження. Джерело: ФР</p>	<p>Feux appliqués sur des objectifs non situés dans le voisinage immédiat des forces amies pour neutraliser, détruire les réserves et les armes de l'ennemi et gêner son commandement, ses approvisionnements, ses transmissions et son observation. Source : FRA</p>	<p>Fire directed on objectives not in the immediate vicinity of our forces, for neutralizing and destroying enemy reserves and weapons, and interfering with enemy command, supply, communications and observations. Source : FRA</p>
<p>глибинна РХБ розвідка</p>	<p>reconnaissance nucléaire, radiologique, biologique et chimique approfondie d'une zone</p>	<p>thorough area NRBC reconnaissance</p>
<p>Дія, що має визначити природу та інтенсивність ядерної, біологічної чи хімічної небезпеки у зоні забруднення чи тій, щодо якої є підозри щодо цього, і встановити межі контуру небезпечної зони. Це може включати в себе контроль за рівнем радіації наявності біологічної чи хімічної небезпеки, а також збір об'єктів, щодо яких є підозра, що вони забруднені. Джерело: ФР</p>	<p>Action visant à déterminer la nature et l'intensité de dangers nucléaires, radiologiques, biologiques ou chimiques dans une zone contaminée ou suspectée de l'être, et à délimiter le pourtour de la zone dangereuse. Ceci peut inclure le contrôle du niveau de radiation ou de la présence d'un danger biologique ou chimique ainsi que le prélèvement d'objets suspectés d'être contaminés. Source : FRA</p>	<p>Action aiming to determine the type and intensity of the nuclear, radiological, biological and chemical hazards in a contaminated area, confirmed or suspected, and determining the limits of the danger area. This can include the control of the radiation level or of the reality of a biological or chemical hazard as well as the collection of objects whose contamination can be suspected. Source : FRA</p>
<p>глибоко ешелонована оборона</p>	<p>défense en profondeur</p>	<p>in-depth defence</p>
<p>Низка оборонних маневрів, які змушують противника атакувати декілька позицій, що призводить до розпорощення сил противника та унеможливорює концентрацію сил підтримки противника.</p>	<p>Choix de manœuvre défensive qui impose à l'ennemi d'attaquer à travers une série de positions amies se soutenant mutuellement, causant la masse de l'ennemi être dépensé et à ses forces de soutien l'incapacité de se concentrer. Ce choix de manœuvre</p>	<p>A choice of defensive manoeuvre that forces the enemy to attack through a series of mutually supporting friendly positions, causing the enemy's mass to be expended and his supporting forces to be unable to focus. This choice of</p>

Такий вибір маневру зменшує ризик проникнення сил противника, дозволяючи йому захопити територію, при цьому виснажуючи його атаквальні можливості. Глибоко ешелонована оборона звичайно закінчується контратакою для того щоб закінчити розгром противника та повернути втрачені території.

Джерело: ФР

глобальна стратегія

Поєднання засобів у військових, економічних та дипломатичних галузях, на які може впливати політична влада задля досягнення визначених цілей.

Джерело: ФР

глобальне інформаційне середовище

Сукупність осіб, систем і організацій, які збирають, формують і поширюють інформацію серед національної і міжнародної спільноти. *Пов'язаний термін:* «інформаційне середовище».

Джерело: ФР

гнучка атака

Паралізувати й дезорганізувати бойові порядки противника глибокими проникненнями, а потім, по мірі просування, знищувати оточені й ізольовані підрозділи.

Джерело: ФР

гнучкі дії

Вид бою під час якого перевага надається здійсненню проникнення в бойві порядки противника. Такі дії супроводжуються локальними атаками по флангових або віддалених цілях.

Джерело: ФР

гнучкість

Можливість адаптуватися до обмежень. Гнучкість системи (оперативної, управління тощо). Може бути більш менш великою – вона прямо пропорційна часу відповіді. Остання визначається як проміжок часу між прийняттям рішення і стабілізацією, у

réduit le risque d'une pénétration ennemie en lui permettant de gagner du terrain tout en usant sa capacité de soutenir son attaque. La défense en profondeur culmine d'habitude lors des contres-attaques amies pour achever la destruction de l'ennemi et regagner le terrain perdu.

Source : FRA

stratégie globale

Combinaison des moyens dans les différents domaines militaire, économique, diplomatique, sur lesquels peut agir le pouvoir politique pour atteindre les buts qu'il s'est fixé.

Source : FRA

environnement global de l'information

Ensemble des individus, systèmes et organisations qui collectent, traitent et diffusent de l'information auprès d'audiences nationales et internationales. *Terme connexe:* «environnement informationnel».

Source : FRA

attaquer en souplesse

Paralyser et désorganiser le dispositif ennemi par des infiltrations profondes puis détruire progressivement les éléments dépassés et isolés.

Source : FRA

action en souplesse

Style de combat où la prédominance est donnée à l'infiltration, suivie d'attaques locales sur des objectifs débordés ou dépassés.

Source : FRA

flexibilité

Capacité d'adaptation aux contraintes. La flexibilité d'un système (opérationnel, de gestion, etc.) peut être plus ou moins grande : elle est inversement proportionnelle à son temps de réponse. Ce dernier est défini lui-même comme le délai entre une prise de décision et la stabilisation,

manoeuvre reduces the risk of an enemy penetration and allows the enemy to gain terrain to wear him down and overextend his ability to sustain his attack. In-depth defence usually culminates in a friendly counterattack to complete the destruction of the enemy and regain lost terrain.

Source : FRA

grand strategic level of conflict – grand strategy

Combination of military, economic and diplomatic assets that the political power can use to reach its objectives.

Source : FRA

global information environment (GIE)

All individuals, systems and organizations which collect, process and disseminate information to national and international authorities.

Source : FRA

flexible attack (to make a)

To paralyze or disrupt the enemy disposition by deep infiltrations then to destroy the bypassed and isolated elements.

Source : FRA

flexible action

Combat style in which the emphasis is laid on infiltration followed by local attacks on outflanked or bypassed objectives.

Source : FRA

flexibility

Capability to adapt to constraints. The flexibility of a system (operational, management, etc.) can be more or less important: it is inversely proportional to its response time. The latter is itself defined as the time elapsing between the taking of a decision and the stabilization, in its new

новому стані модифікованої системи.
Джерело: ФР

dans son nouvel état, du système qu'elle modifie.
Source : FRA

state, of the system it modifies.
Source : FRA

головна радіостанція мережі

station directrice

network control station

Станція, що призначена для використання владою найвищого рівня. Вона відповідає за впровадження процедурних правил. У випадку використання режимної мережі, дана станція надає дозвіл на з'єднання двох другорядних станцій.
Джерело: ФР

Station desservant en principe la plus haute autorité. Elle est chargée de faire appliquer les règles de procédures. Dans le cas d'un réseau dirigé, il faut l'autorisation de la station directrice pour que deux stations secondaires correspondent.
Source : FRA

Usually the radio station serving the highest authority. It is in charge of having the network comply with the operating procedure. If the network is a directed net, two outstations need the approval of the network control station to establish communication.
Source : FRA

головне підпорядковане командування

commandement subordonné

majeur

major subordinate command

Термін, що позначає відповідальне командування НАТО в оперативній області, перед верховним головнокомандувачем об'єднаними силами НАТО в Європі чи верховним головнокомандувачем об'єднаними збройними силами НАТО в Атлантиці у географічній зоні і для певного завдання. *Пов'язані терміни:* підлегле регіональне командування; підлегле головне командування.
Джерело: ФР

Terme désignant un commandement de l'OTAN responsable, dans le domaine opérationnel, vis-à-vis de SACEUR et de SACLANT dans une zone géographique et pour une mission donnée. *Termes connexes :* commandement régional subordonné ; commandement subordonné principal.
Source : FRA

Term pertaining to a NATO commander responsible, in the operational domain, to SACEUR and SACLANT in a given geographic area and for a given mission. *Related terms:* subordinate regional command; commandment subordinate principal.
Source : FRA

головне управління

administration centrale

central administration

Сукупність державних служб, які входять до міністерств, компетенція яких поширюється на усю територію, де вони доповнюють зовнішні служби. Для сухопутних сил - це усі організації, які згідно з директивами міністерств і начальника генерального штабу відповідають за короткострокову, середньострокову та довгострокову підготовку сил (концепцію та проведення).
Джерело: ФР

Ensemble des services de l'état constituant l'organisation des ministères et dont la compétence s'étend à la totalité du territoire où elle se prolonge par les services extérieurs. Pour l'armée de terre, ensemble des organismes chargés, à partir des directives ministérielles et de celles du CEMA, de la préparation (conception et conduite) des forces à court, moyen et long termes.
Source : FRA

Body of state services building the organization of the ministries whose competence covers the whole territory where it is represented by external services. For the army, all the agencies tasked with the preparation (planning and conduct) of the forces in the short, mid and long terms by guidances issued by ministries and the CJCS.
Source : FRA

головний аеродром

aérodrome principal

main aerodrome

Аеродром, постійно задіяний у мирний час, який може бути використаний також у воєнний час та який має достатньо оперативних засобів для повного використання його бойового потенціалу. *Пов'язані терміни:* аеродром; запасний аеродром; аеродром

Aérodrome conçu pour une occupation permanente en temps de paix, convenant aussi en temps de guerre et disposant de moyens opérationnels suffisants au plein emploi de son potentiel de combat. *Termes connexes :* aérodrome; aérodrome de dégagement ; aérodrome de redéploiement.

Aerodrome designed for permanent occupation in peacetime, also suitable for use in wartime and having sufficient operational facilities for full use of its combat potential. *Related terms:* aerodrome; alternative aerodrome; redeployment aerodrome.
Source : FRA

розгортання.
Джерело: ФР

Source : FRA

головний командир

Командир складової частини сил, що, у рамках певного співвідношення простір-час, одержує допомогу одного або декількох командирів складової частини для забезпечення перед командувачем силами виконання завдань фази операції.
Джерело: ФР

commandant menant

Commandant de composante qui, dans un cadre espace-temps défini, reçoit le concours d'un ou plusieurs commandants de composante pour assurer, vis-à-vis du commandant de la force, la responsabilité d'une phase de l'opération.
Source : FRA

supported commander

Component commander who, in a given time-space framework, receives the support of one or several component commander(s) in order to assume the responsibility of one phase of the operation vis-à-vis the force commander.
Source : FRA

головний командний пункт

Роль головного командного пункту звідки здійснює командир керівництво силами полягає у плануванні маневрами на своєму рівні та проведенні операцій в своїй зоні відповідальності. На тому ж самому тактичному рівні коли задіяні багато КП, лише один з них виконує роль головного КП. Передача функцій командування операціями з одного КП на інший називається "переключення КП".
Джерело: ФР

poste de commandement principal

Le PC principal, où se tient normalement le commandant de la force, a pour rôle de planifier la manœuvre à son niveau et de la conduire dans sa zone de responsabilité. A un même niveau tactique, lorsque plusieurs PC sont armés, un seul d'entre eux tient la fonction de PC principal. Le transfert de la direction des opérations de l'un à l'autre est appelé « bascule de PC ».
Source : FRA

main command post

The role of the MAIN CP, where the Force's commander normally stands, is to plan the manoeuvre at its level, and to conduct it in its area of responsibility. At the same tactical level, should several CPs be armed, only one of them assumes the function of MAIN CP. The transfer of operational direction from one to the other is called "release".
Source : FRA

головний маршрут

Маршрут, розташований усередині зони бойових дій та призначений для пересування сил та засобів з метою підтримки бойових операцій.
Джерело: ФР

itinéraire principal

Itinéraire situé à l'intérieur d'une zone d'opérations et emprunté par le gros de la circulation en soutien des opérations militaires.
Source : FRA

main supply route

The route designated within an area of operations on which the bulk of traffic flows in support of military operations.
Source : FRA

головний підрозділ

1- Головна частина командування чи тактичного формування. Вона не включає у себе додаткові підрозділи командування, такі як авангард, бічна охорона чи сили прикриття.
2- У моторизованій колоні, усі транспортні засоби, за виключенням транспортних засобів у голові та хвості колоні, тобто, в основному, це ті з них, які перевозять озброєння чи підрозділи у середині колоні.
Джерело: ФР

élément principal

1- Partie principale d'un commandement ou d'une formation tactique. Elle ne comprend pas les éléments détachés du commandement, tels que l'avant-garde, les flanc-gardes et les forces de couverture.
2- Dans une colonne motorisée, tous les véhicules à l'exception des véhicules de tête, de queue et de contrôle, c'est-à-dire principalement ceux chargés du gros du chargement ou des troupes à l'intérieur de la colonne.
Source : FRA

main body

1- The principal part of a tactical command or formation. It does not include detached elements of the command, such as advance guards, flank guards, and covering forces.
2- In a motor column, all vehicles exclusive of the column head, trail, and control vehicles, which consist primarily of the vehicles carrying the bulk of the cargo or troops within the column.
Source : FRA

головний пункт захисту

Захищене місце, куди надходять сигнали тривоги з ключових точок або мереж та звідки

poste central de protection

Local protégé où arrivent tous les systèmes d'alarme d'un point ou réseau sensible et d'où partent les

central security post

A protected office where are connected all the alert systems of a key point or network and from where the alert communication devices can

надходять засоби зв'язку для передачі сигналу тривоги.

Джерело: ФР

головний удар

Наступальні дії військ (сил) на обраному напрямку (у районі), що має вирішальне значення для розгрому противника, що протистоїть, і виконання поставлених завдань в операції (бою). На напрямку головного удару створюється і підтримується вирішальна перевага в силах та засобах, передбачається найбільш високий ступінь ураження угруповання противника. При завданні головного удару важливо не тільки вірно визначити його напрямок, але й приховано розгорнути головне ударне угруповання, всебічно його підготувати і забезпечити. За умов застосування звичайних засобів ураження важливе значення має масоване застосування сил та засобів, організація надійного вогневого ураження і постійного нарощування зусиль військ (сил) на напрямку головного удару.

Джерело: УКР/НАТО

головні зусилля

Концентрація сил чи засобів у певному місці чи у визначений час, що застосовується командуванням для досягнення певного рішення.

Джерело: ФР

готовність підрозділу

Часові рамки для збору та відправки підрозділу перед його перекиданням та розміщенням для проведення типової задачі, з метою проведення якої він був створений та оснащений.

Джерело: ФР

гранично припустима доза

Доза поглинання, що не повинна бути перевищена під час визначеної операції. Вона визначається командиром.

Джерело: ФР

графік висадки

Розклад за яким визначається порядок висадки у визначений

moyens de transmission permettant de donner l'alerte.

Source : FRA

attaque principale

Action offensive menée par des forces le long d'un axe choisi ou dans un secteur critique pour la défaite de l'ennemi et l'achèvement des missions opératives ou tactiques assignées. La direction de l'attaque principale se trouve là où une supériorité décisive de forces doit être créée et entretenue et où les dégâts les plus grands seront infligés sur les groupements de forces ennemis. C'est important non seulement pour choisir la bonne direction de l'attaque principale, mais aussi pour s'assurer que le groupement de force d'attaque principal est entièrement préparé et soutenu dans sa mission et que son déploiement est caché. En employant des armes conventionnelles, il est d'importance essentielle de concentrer des forces, organiser un feu fiable dans ses effets et entretenir un développement stable de l'effort dans la direction de l'attaque principale.

Source : UKR/OTAN

effort principal

Concentration de forces ou de moyens, en un lieu et un moment donnés, où un commandant cherche à provoquer la décision.

Source : FRA

disponibilité d'une unité

Délai de mise sur pied et de formation accordé à une unité avant son acheminement et son déploiement en vue d'exécuter la mission type pour laquelle elle est conçue et équipée.

Source : FRA

dose limite

Dose absorbée à ne pas dépasser pour une mission donnée. Elle est fixée par le commandement.

Source : FRA

horaire de débarquement

Horaire qui assure le débarquement en temps utile et en bon ordre de troupes,

be operated.

Source : FRA

main attack

Offensive action by forces along a chosen axis or in an area critical to the defeat of the enemy and the completion of the operational or tactical missions assigned. The direction of the main attack is where a decisive superiority of forces must be created and maintained and where the greatest damage will be inflicted on the enemy's force groupings. It is important not only to choose the right direction for the main attack but also to ensure that the main attack force grouping is fully prepared and supported for the mission and that its deployment is concealed. When employing conventional weapons, it is of vital importance to concentrate forces, to organize reliable fire for effect and to maintain a steady build-up of effort in the direction of the main attack.

Source : UKR/NATO

main effort

A concentration of forces or means, in a particular area and time, where a commander seeks to bring about a decision.

Source : FRA

availability (NATO) - readiness

Timescale for the set up and training of a unit before its transportation and deployment, in order for it to carry out the type mission for which it was created and equipped.

Source : FRA

maximum dose

Absorbed dose which must not be exceeded during a given mission. It is determined by the commander.

Source : FRA

disembarkation schedule

A schedule which provides for the timely and orderly debarkation of

<p>час підрозділів, обладнання та матеріально-технічного забезпечення першої необхідності з метою забезпечення переміщення водним шляхом. Джерело: ФР</p>	<p>d'équipements et d'approvisionnements de première urgence en vue du mouvement par eau navire-rivage. Source : FRA</p>	<p>troops and equipment and emergency supplies for the water-borne ship-to-shore movement. Also called debarkation schedule. Source : FRA</p>
<p>графік зміни напрямків вітру (для підрахунку радіоактивних опадів)</p>	<p>graphique de vectorisation des vents (pour le calcul des retombées)</p>	<p>fallout wind vector plot</p>
<p>Векторна діаграма, яка відображає показники (сила та напрямок) вітру, як на поверхні землі, так і на заданій висоті. Джерело: ФР</p>	<p>Diagramme vectoriel établi à partir des valeurs (en force et direction) du vent, depuis la surface de la terre jusqu'à l'altitude maximale intéressante dans le cas étudié. Source : FRA</p>	<p>A wind sector diagram based on the wind structure from the surface of the earth to the highest altitude of interest. Source : FRA</p>
<p>грей</p>	<p>gray</p>	<p>gray</p>
<p>Одиниця отриманої дози радіації, що співвідноситься 1 Джоулю на кілограм. Одиниця виміру дози радіації це сентігрей. Джерело: ФР</p>	<p>Unité de mesure de la dose de rayonnement absorbée, correspondant à un joule par kilogramme. L'unité de mesure de la dose de rayonnement sera le centigray (cGy). Source : FRA</p>	<p>Unit of measurement of the absorbed radiation dose, corresponding to one joule per kilogram. The unit of measurement of the radiation dose is the centigray (cGy). Source : FRA</p>
<p>гриф таємності</p>	<p>classification (degré de)</p>	<p>security classification</p>
<p>Характеризує рівень захисту інформації відповідно до інформації, що в ньому міститься (цілком таємно, таємно і не підлягає розголошенню). Джерело: ФР</p>	<p>Caractérise le niveau de protection des informations relevant du secret de la Défense nationale (Très secret défense, Secret défense et Confidentiel défense). Source : FRA</p>	<p>Characterizes the protection level of the information subject to national defense secrecy (top secret, secret, confidential). Source : FRA</p>
<p>гриф таємності</p>	<p>degré de classification</p>	<p>security classification</p>
<p>Визначає рівень захисту інформації, пов'язаної з національною обороною (цілком таємно, таємно, для службового користування). Джерело: ФР</p>	<p>Caractérise le niveau de protection des informations relevant du secret de la Défense nationale (Très secret défense, Secret défense et Confidentiel défense). Source : FRA</p>	<p>Characterizes the protection level of the information subject to national defence secrecy (top secret, secret, confidential). Source : FRA</p>
<p>громадські заворушення</p>	<p>troubles publics</p>	<p>civil disturbance</p>
<p>Протизаконні колективні акти насильства та заворушення, якіносять шкоду громадському порядку. Джерело: ФР</p>	<p>Actes collectifs de violence et désordres contraires à la loi et préjudiciables à l'ordre public. Source : FRA</p>	<p>Group acts of violence and disorder prejudicial to public law and order. Source : FRA</p>
<p>група</p>	<p>groupe</p>	<p>team (UK) - group (US)</p>
<p>Традиційна назва модуля батальйонного рівня до якого входить декілька малих артилерійських підрозділів або підрозділів комісаріату. Джерело: ФР</p>	<p>Appellation traditionnelle du module d'emploi bataillonnaire regroupant plusieurs unités élémentaires de l'Artillerie (GA) ou du Commissariat (GLCAT). Source : FRA</p>	<p>Traditional appellation of the battalion employment force package gathering several Artillery basic units or Commissariat basic units. Source : FRA</p>
<p>група спостереження</p>	<p>équipe d'observation (EO)</p>	<p>observation team</p>
<p>Команда під керівництвом офіцера, яка повинна виконати завдання зі спостереження та</p>	<p>Equipe destinée à assurer une mission d'observation, commandée par un officier, détachée auprès de</p>	<p>Team, led by an officer, whose task is to assume observation missions, and which is detached to the</p>

діє поблизу підтримуваної частини.
Джерело: ФР

група «дата-час»

Група з шести цифр (дві перші цифри є вказівкою дня, дві другі - часу, а дві останні – хвилини), літери, що вказує часовий пояс, та стандартного скорочення назви місяця. Після вказівки місяця можливо додавання двох останніх цифр року.
Джерело: УКР/НАТО

група життєвоважливих військових об'єктів

Військові пункти, які розташовані в одному ланцюгу або поблизу один від одного, залежно від їх ієрархічного положення, та захист яких потребує координації спільних заходів єдиного керівництва.
Джерело: ФР

група з визнання і обчислення технологічних ризиків

Група, що складається з фахівців, які використовують специфічні матеріали і мають за ціль передбачити і зменшити збитки, що можуть впливати на збройні сили, внаслідок радіологічних і хімічних подій промислового походження, аварій на театрі бойвих дій, особливо у міських зонах.
Джерело: ФР

група з контролю авіаційних дій

Команда, що складається з двох передових авіаційних контролерів (1 офіцер сухопутних військ, 1 офіцер військово-повітряних сил) і персоналу підтримки (2 унтер-офіцери для передачі, захисту і підтримки), які мають за мету:
а- забезпечити направлення літальних апаратів у зону бойових дій у повітрі;
б- давати дозволи на стрільбу;
в- подавати звіти, щодо результатів, які були отримані передовими авіаційними контролерами;
г- інформувати орган тактичного контролю про

la troupe appuyée.
Source : FRA

groupe date-heure

Groupe de six chiffres suivi d'une lettre de fuseau horaire et de l'abréviation normalisée du mois. Les deux premiers chiffres indiquant le jour; les deux suivants l'heure; les deux derniers les minutes. Après le mois, peuvent être rajoutés les deux derniers chiffres de l'année.
Source : UKR/OTAN

groupe de points sensibles militaires

Ensemble de PS militaires, situés dans une même enceinte ou très proches les uns des autres, dépendant de hiérarchies différentes, dont la protection et la défense locale nécessitent la coordination des mesures d'ensemble par une autorité unique.
Source : FRA

équipe de reconnaissance et d'évaluation des risques technologiques (ERE)

Equipe, composée de spécialistes et mettant en œuvre des matériels spécifiques, ayant pour mission de prévoir et de réduire les contraintes pouvant peser sur les forces dans le cas d'événements radiologiques et chimiques d'origine industrielle, accidentels ou non, sur les théâtres d'opérations, notamment en zone urbaine.
Source : FRA

équipe de contrôle des actions aériennes (ECAA)

Equipe constituée de deux CAA (1 officier terre et 1 officier air) et de personnel de soutien (2 sous-officiers pour les transmissions, la protection, le soutien) qui a pour mission:
a- d'assurer le guidage des appareils en mission d'AAZC;
b- de donner l'autorisation de tir ;
c- de rendre compte des résultats obtenus via le CCA;
d- d'informer l'organisme de contrôle tactique du retour des missions en vue de leur recueil;
e- de transmettre les conditions météorologiques locales.
Source : FRA

supported unit.
Source : FRA

date-time group

A group of six digits with a zone time suffix and the standardized abbreviation for the month. The first pair of digits represents the day; the second pair the hour; the third pair the minutes. After the month may be added the last two digits of the year.
Source : UKR/NATO

group of military key points

Set of military key points, located within the same compound or very close one to another, responsible to different hierarchies, whose protection and local defence requires the coordination of the overall defence measures by a unique authority.
Source : FRA

toxic industrial materials - risks reconnaissance and assessment team (TIM)

Team, composed of specialists and operating specific equipments, tasked to anticipate and reduce the constraints which might affect the force, in case of industrial radiological and chemical events, accidental or not, in any theatre of operations, and in urban area in particular.
Source : FRA

air action control team

Team including two forward air controllers (1 Army officer and 1 Air Force officer) and support personnel (2 non-commissioned officers for communications, protection, and support) whose mission is to:
a- guide the aircraft having a mission in the main battle area;
b- give the fire clearance;
c- inform the air coordination center of the results;
d- inform the tactical control organization of the arrival of the aircraft returning from their mission for the transfer of responsibility;
e- inform of the local weather conditions
Source : FRA

повернення з завдання за мірою їх прийому;
д- передавати місцеві метеорологічні умови.
Джерело: ФР

група забезпечення наземних сил

Багатоцільовий мобільний підрозділ тилового забезпечення, який підпорядковується командирі бригади тилового забезпечення. Розгортання цього підрозділу передбачається у наступних випадках:
- при існуванні тактичного ешелону на рівні армійського корпусу;
- значних переміщеннях між тиловою базою театру військових дій та тиловою базою дивізії.
Такий підрозділ складається з засобів командування у тилівій сфері: транспортування, підтримки, санітарного забезпечення та доставки пального. Він розгортається у складі тилової бази сухопутних військ.
Джерело: ФР

група зв'язку

Представництво органу командування при іншому командуванні.
Його роль полягає в тому, щоб підтверджувати взаємну інформацію обох сторін, що стосується застосування військових підрозділів, положення, можливостей взаємодопомоги та підтримки, тощо. Воно створено для полегшення обміну інформацією чи використання засобів органу, який воно представляє.
Складається з одного або декількох представників та оснащено (транспортними засобами, телекомунікаційними системами, картами, озброєнням) структурою, до якої він направляється або своєю штатною структурою забезпечення.
Джерело: ФР

groupe ment de soutien terre (GST)

Echelon logistique multi-domaines et mobiles, il est placé sous les ordres d'un commandant de brigade logistique. Son déploiement, non systématique, est envisageable dans deux cas:
- existence d'un échelon tactique de niveau CA ou LCC;
- élongations excessives entre BLIAT et BLD.
Le GST comprend généralement les moyens de commandement et d'exécution des domaines logistiques : acheminement, maintenance, soutien de l'homme, soutien sanitaire, soutien pétrolier. Il se déploie au sein d'une base logistique terrestre.
Source : FRA

détachement de liaison (DL)

Représentation d'un organisme de commandement auprès d'un autre commandement.
Son rôle est d'assurer l'information réciproque des deux parties, quant à l'emploi des unités, la situation, les possibilités d'appui et de soutien mutuels, etc.
Il a pour tâche de faciliter l'échange d'informations ou la mise en œuvre des moyens de l'organisme qu'il représente.
Composé d'un ou plusieurs cadres, il est équipé (véhicule, TSI, cartographie, armement...) par sa structure d'accueil ou son unité organique.
Source : FRA

land support group

This is a mobile logistic echelon that encompasses various fields. Its deployment which is not systematic can be planned in both cases:
- existence of a tactical echelon of Army Corps/LCC level;
- excessive movements between the Joint Theatre Logistic Base and the Divisional Logistic Base.
The Land Support Group generally includes the command and enforcement means for the logistic fields: forwarding, maintenance, man support, health support, POL. It is deployed within the land logistic base.
Source : FRA

liaison detachment

Representation of a command organization within another command.
Its role is to ensure a reciprocal exchange of information between the two parties regarding the employment of units, the situation, the possibilities of mutual combat support and combat service support, etc.
Its task is to facilitate the exchange of information or the implementation of the assets belonging to its command of origin.
This detachment is made up of one or more cadre, it is equipped (vehicles, telecommunication systems, maps, armement...) by its welcoming structure or its organic unit.
Source : FRA

група зв'язку морської підтримки	équipe de liaison d'appui naval	naval fire liaison team
Необхідний особовий склад і обладнання для повідомлення сил на землі й сил для висадки та досягнення координації у тому, що стосується застосування артилерії морської підтримки Джерело: ФР	Personnel et équipement nécessaires pour renseigner les forces à terre et les forces de débarquement et obtenir une coordination en ce qui concerne l'emploi de l'artillerie d'appui naval. Source : FRA	Personnel and equipment required to coordinate and advise ground/landing forces on naval fire employment. Source : FRA
група зв'язку та застосування	détachement de liaison et de mise en œuvre (DLMO)	liaison and implementation detachment
Спеціалізований елемент командування спеціальної підтримки інтегрований до загальновійськового командного пункту, і який об'єднує функції групи зв'язку та групи підричників спеціалізованого підрозділу підтримки. Джерело: ФР	Elément de commandement d'appui spécialisé intégré au sein d'un PC interarmes et cumulant les fonctions d'équipe de liaison et de cellule de mise en œuvre d'un détachement d'appui spécialisé. Source : FRA	Specialized support command element integrated within a combined arms CP, and which works both as a liaison team and as implementation cell for a specialized support detachment. Source : FRA
група зв'язку та розвідки інженерних військ	détachement de liaison et de reconnaissance du génie (DLRG)	engineer liaison and reconnaissance team
Група інженерних військ під командуванням офіцера, роль якого полягає у пошуку та передачі даних технічної розвідки, з метою дозволити командуванню приймати всі рішення, як найшвидше, для використання та застосування інженерних засобів, під час проведення маневру. Джерело: ФР	Equipe du génie aux ordres d'un officier, dont le rôle est de rechercher et de transmettre le renseignement technique de l'avant, en vue de permettre au commandement de prendre au plus tôt toute décision sur l'emploi et la mise en oeuvre des moyens génie dans la conduite de la manœuvre. Source : FRA	Engineer team commanded by an officer, whose role is to collect and communicate technical intelligence in the forward area, in order to enable the command authorities to take as soon as possible all decisions regarding the use and operation of engineer assets in the conduct of tactical operations. Source : FRA
група зв'язку та спостереження	détachement de liaison et d'observation (DLO)	fire support element
Об'єднані групи зв'язку та спостереження прикомандировані до підтримуваних сил для виконання завдань взаємодії, вогню та розвідки. Вони знаходяться під командуванням офіцера, який підпорядковується командирі сил, що підтримуються. Джерело: ФР	Ensemble des équipes de liaison et d'observation détachées auprès d'une troupe appuyée, assurant des missions de liaison, de tir et de renseignement, et commandées par un officier qui se place auprès du chef de la troupe appuyée. Source : FRA	All the liaison and observation teams attached to supported forces, performing liaison, fire, and intelligence missions, and commanded by an officer who takes place near the commander of the supported forces. Source : FRA
група зв'язку та спостереження у глибині	détachement de liaison et d'observation dans la profondeur (DLOP)	in-depth fire support element
Об'єднані групи зв'язку та спостереження у глибині підрозділів противника того ж полку наземної артилерії. Джерело: ФР	Ensemble du détachement de liaison et des équipes d'observation dans la profondeur d'un même régiment d'artillerie sol-sol. (DLOP) Source : FRA	All the liaison and observation teams in the depth of the same field artillery regiment. Source : FRA

група підтримки

Частина військового підрозділу відокремлена від головного з'єднання з метою виконання завдань в інших місцях.

Джерело: ФР

détachement logistique ou de soutien

Partie d'une unité détachée de la formation principale pour une mission en d'autres lieux.

Source : FRA

support detachment

A part of a unit separated from its main organization for duty elsewhere.

Source : FRA

група підтримки на гелікоптерах

Оперативна група, сформована та оснащена для надання допомоги з десантування підрозділам та озброєнню в зоні висадки, а також для евакуації поранених та полонених.

Джерело: ФР

groupe de soutien des hélicoptères

Organisme opérationnel constitué et équipé en vue de sa mise en oeuvre dans la zone de débarquement dans le but de faciliter la mise à terre et les mouvements des troupes, du matériel et du ravitaillement hélicoptés et d'évacuer les blessés et prisonniers de guerre désignés.

Source : FRA

helicopter support team

A task organization formed and equipped for employment in a landing zone to facilitate the landing and movement of helicopter-borne troops, equipment and supplies, and to evacuate selected casualties and prisoners of war.

Source : FRA

група повітряного санітарного транзиту

Медичний підрозділ, що спеціалізується у транзиті лежачих хворих. Він розташовується на базі або поблизу військово-повітряної завантажувально-розвантажувальної бази. Його метою є забезпечення прийому, управління, відправки, харчування і поточного медичного догляду транзитних пацієнтів шляхом повітряної евакуації.

Джерело: ФР

antenne de transit sanitaire aérien

Unité médicale spécialisée dans le transit de patients alités. Située sur ou à proximité d'une base aérienne d'embarquement ou de débarquement, elle a pour mission d'assurer l'admission, l'administration, l'acheminement, l'alimentation et les soins médicaux courants des patients en transit empruntant la voie d'évacuation aérienne.

Source : FRA

medical air transit team

Medical unit specialized in the transit of bed ridden patients. It is located in or near an air emplaning/disembarking base. Its mission is to admit, manage, forward, feed patients and provide them with ordinary medical care when in transit using the air evacuation channel.

Source : FRA

група посилення штабу

Додатковий особовий склад, призначений для доукомплектування базового складу штабу багатонаціональних об'єднаних оперативно-тактичних груп. Військовослужбовці, які проходять службу в мирний час в одному зі штабів НАТО або країн, що виділили військові контингенти, тимчасово приписуються до визначеного штабу багатонаціональних об'єднаних оперативно-тактичних груп. Вони призначені для заняття посад за організаційно-штатним розкладом штабу, що розрахований на проведення операції багатонаціональних об'єднаних оперативно-тактичних груп під час кризи.

Джерело: УКР/НАТО

état-major d'appoint

Personnel complémentaire qui est le complément du noyau clef et qui pourvoit en personnel une équipe interarmées spéciale d'un quartier général. Les postes d'appoint en temps de paix dans un quartier général de L'OTAN ou de n'importe quelle nation contributrice sont temporairement assignés à une équipe interarmées spéciale d'un quartier général et sont là pour tenir, dès le commencement des opérations de crise, des postes au sein d'une équipe interarmées spéciale de quartier général.

Source : UKR/OTAN

augmentation staff

Additional personnel who complement the key nucleus staff to man a combined joint task force headquarters. Augmentees posted during peacetime within a NATO headquarters or any contributing nation are temporarily assigned to a given combined joint task force headquarters and are to fill the posts of the crisis establishment built for the headquarters of a combined joint task force operation.

Source : UKR/NATO

група розвідки

Підрозділ, завданням якого є обробка розвідданих та підготовки до проведення контррозвідувальних операцій. До його складу входять гелікоптери розвідки, ударні підрозділи та система протиповітряного захисту.

Джерело: ФР

група скидання

Будь-яка кількість парашутистів, які здатні здійснювати одночасно стрибки та приземлення якомога ближче один від одного на заданій ділянці місцевості.

Джерело: ФР

група спостереження у глибині противника

Команда зі спостереження у артилерійських полках, яка займається збором об'єктивних розвідувальних даних щодо позицій частин противника з метою ведення по ним вогню

Джерело: ФР

група технічного обслуговування

Підрозділ, який спроможний надати технічну підтримку у визначеній сфері.

Джерело: ФР

група транзиту

Невід'ємна частина міжвидової бази з матеріально-технічного забезпечення ТВД, що має у своєму розпорядженні платформи для входу і виходу з ТВД, які використовуються національними силами. Вона дозволяє, завдячуючи спеціалізованим загонам, виконувати операції з транзиту.

Джерело: ФР

група управління висадкою амфібійного десанту

Підрозділ у складі з'єднання морських десантних сил, що включає командира та його штаб, призначений для здійснення оперативного командування доданими частинами при виконанні всіх етапів бойових дій морського десанту на рівні дивізії.

Джерело: УКР/НАТО

groupement de renseignement

Formation destinée à recueillir le renseignement de contact et à assurer éventuellement des missions de contre-renseignement. Composée en majeure partie d'hélicoptères de reconnaissance, elle dispose, en outre, d'une composante attaque et protection contre les aéronefs (HAP).

Source : FRA

groupe de saut

Nombre quelconque de parachutistes sautant par une même issue au cours d'un même passage au-dessus d'une zone de largage.

Source : FRA

équipe d'observation dans la profondeur (EOP)

Equipe d'observation des régiments d'artillerie sol-sol, chargée d'acquérir des renseignements d'objectifs, à partir de positions situées dans les lignes ennemies, dans le but de les traiter par le feu.

Source : FRA

groupe de maintenance

Elément de mise en oeuvre capable d'effectuer des interventions techniques dans une spécialité donnée.

Source : FRA

ensemble transits

Partie constitutive de la Base logistique interarmées de théâtre (BLIAT) qui rassemble les plates formes d'entrée et de sortie du théâtre empruntées par les forces nationales. Elle permet, grâce à ses détachements spécialisés, l'exécution des opérations de transit.

Source : FRA

groupement amphibie

Commandement faisant partie d'une force amphibie, composé d'un commandant et de son état-major, qui dirige les opérations des unités qui lui sont affectées, pendant le déroulement des diverses phases d'une opération amphibie à l'échelon division.

Source : UKR/OTAN

intelligence group

Formation whose purpose is to collect front-line intelligence and eventually perform counter-intelligence missions. Made up for the largest part of reconnaissance helicopters, it has, additionally, a close support helicopter component.

Source : FRA

stick

A number of paratroopers who jump from the same aperture or door of an aircraft during one run over a drop zone.

Source : FRA

deep observation team

Observation team of the field artillery battalions, in charge of collecting target intelligence, from positions in enemy lines, in order to have them fired upon.

Source : FRA

maintenance group

Maintenance team capable of performing technical intervention in a given technical field.

Source : FRA

transit group

Part of the joint theatre logistic base where the theater entry and exit platforms used by the national forces are gathered. It is where the specialized detachments perform the transit operations.

Source : FRA

amphibious group

A command within the amphibious force, consisting of the commander and his staff, designed to exercise operational command of assigned units in executing all phases of division-size amphibious operation.

Source : UKR/NATO

група цілей

Дві або більше цілі, які повинні бути знищені одночасно. Група цілей позначається комбінуванням літер та цифр.

Джерело: ФР

група ядерного планування

Головний консультативний відділ з питань застосування ядерних сил в рамках політики безпеки НАТО. У Франції немає свого представника в цьому відділі.

Джерело: ФР

груповий комплект запасних частин

Набір запасних частин, які використовуються технічними службами для здійснення обслуговування передбаченого переліку обладнання протягом певного часу.

Джерело: ФР

гуманітарна допомога

1- Сукупність дій, які ведуться найчастіше терміново, для порятунку цивільного населення, що постраждало від конфліктів або стихійних, техногенних катастроф, або внаслідок епідемії. Залежно від обставин, допомога цивільному населенню надається головним чином у вигляді харчової і медичної допомоги, а також для відновлення важливих структурних об'єктів.

Джерело: ФР

2- У рамках операції - застосування доступних військових засобів для підтримки або доповнення дій, які ведуть у зоні операцій відповідальні цивільні виконавці або цивільні гуманітарні організації, які відповідають за полегшення людських страждань. *Пов'язані терміни:* гуманітарна допомога; гуманітарна операція.

Джерело: ФР

гуманітарні дії

Слід відрізняти гуманітарні заходи від інших специфічних завдань, що можуть бути

groupe d'objectifs

Deux ou plusieurs objectifs sur lesquels on désire tirer simultanément. Un groupe d'objectifs est désigné par une combinaison de lettres et de chiffres.

Source : FRA

groupe des plans nucléaires

Principale enceinte de consultation sur les questions relatives au rôle des forces nucléaires dans le cadre de la politique de sécurité de l'OTAN. La France n'y est pas représentée.

Source : FRA

lot d'approvisionnement

Collection de rechanges mise en place dans les organismes d'un service pour le soutien pendant un certain temps d'un nombre déterminé de matériels d'un même type.

Source : FRA

aide humanitaire

1- Ensemble des activités conduites, le plus souvent dans un contexte d'urgence, en faveur de populations victimes de conflits ou de catastrophes naturelles ou technologiques, ou confrontées à une épidémie et visant, selon le cas, à leur apporter principalement une aide alimentaire et une assistance dans le domaine de l'aide médicale ou de la santé publique, comme à contribuer au rétablissement d'infrastructures essentielles.

Source : FRA

assistance humanitaire

2- Dans le cadre d'une opération, emploi de ressources militaires disponibles afin d'appuyer ou de compléter les actions menées par les acteurs civils responsables dans la zone des opérations ou les organisations humanitaires civiles spécialisées pour s'acquitter de leurs responsabilités premières consistant à soulager les souffrances humaines. *Termes connexes:* aide humanitaire; opération humanitaire.

Source : FRA

actions humanitaires

Il convient de distinguer l'aide humanitaire proprement dite des missions particulières pouvant être

group of targets

Two or more targets on which fire is desired simultaneously. A group of targets is designated by a letter/number combination.

Source : FRA

nuclear planning group

Main consultation forum for issues regarding the role of nuclear forces within the framework of NATO's security policy. France is not represented in this group.

Source : FRA

supply set

Set of spare parts put in storage in the organizations of a support service for the support during a certain period of a predetermined number of equipments of the same type.

Source : FRA

humanitarian assistance

1- All activities conducted, most of the time in a situation of emergency, for the benefit of populations who are the victims of conflicts as well as natural or technical disasters, or who are confronted with an epidemic. The aim might either be to mainly provide them with food and assistance regarding medical care and public health, or to participate in the restoration of essential infrastructures.

Source : FRA

humanitarian assistance

2- As part of an operation, the use of available military resources to assist or complement the efforts of responsible civil actors in the operational area or specialized civil humanitarian organizations in fulfilling their primary responsibility to alleviate human suffering. *Related terms:* humanitarian aid; humanitarian operation.

Source : FRA

humanitarian actions

One should distinguish the humanitarian relief proper from the specific missions that may be

покладені на війська. Поняття „гуманітарні заходи” означає дії звичайного або технологічного характеру для допомоги цивільному населенню, жертвам конфліктів та природних лих. Як правило, такі заходи спрямовані на забезпечення населення продовольством, медичною допомогою, а також на забезпечення функціонування життєво необхідної інфраструктури. Вони виконуються спеціалізованими установами, які діють під егідою ООН, Червоного Хреста або неурядових організацій (НУО). Короткострокове втручання відбувається під час співпраці з відповідальною місцевою владою або з установою, що її заміщує. Військовослужбовці втручаються лише для допомоги спеціалізованим установам, яких вони замінюють лише у виключних випадках.

Джерело: ФР

гуманітарні операція

Специфічний тип операцій, які проводяться для полегшення людських страждань, у разі коли цивільні представники місцевих властей не в змозі або не бажають надати необхідну допомогу населенню. Ці операції можуть передувати діяльності спеціальних цивільних гуманітарних організацій та проводяться одночасно або доповнюють їх.

Джерело: ФР

confiées aux forces armées dans ce domaine.

On entend par « aide humanitaire » les actions entreprises au profit de populations civiles, victimes de conflits ou de catastrophes, naturelles ou technologiques. Ces actions visent principalement à leur apporter une aide alimentaire et une assistance dans les domaines de la santé et des infrastructures vitales. Elles sont normalement conduites par des organismes spécialisés relevant de l'ONU, de la Croix-Rouge ou d'organisations non gouvernementales (ONG).

L'intervention, généralement de courte durée, s'effectue en liaison avec les autorités locales responsables ou, le cas échéant, en se substituant à elles. Les personnels militaires n'interviennent qu'en complément de l'action des organismes spécialisés auxquels ils ne se substituent que très exceptionnellement.

Source : FRA

opération humanitaire

Opération spécifiquement destinée à alléger les souffrances humaines lorsque les acteurs civils responsables d'une zone ne sont pas en mesure d'apporter le soutien suffisant à une population ou ne sont pas disposés à le faire. Elle peut précéder l'activité des organisations humanitaires civiles spécialisées, être menée simultanément ou encore la compléter.

Source : FRA

assigned to the armes forces in this field.

"Humanitarian relief" means the actions undertaken in support of civilian populations, victims of conflicts or disasters, whether natural or technological. These actions mainly aim at providing them with food aid or assistance in the fields of health and vital infrastructures. They are normally conducted by specialized agencies falling under the UN, the Red Cross or nongovernment organizations (NGOs).

The intervention, generally of short duration, takes place in collaboration with the local authorities in charge or, if the case arises, replacing them. The military personnel intervene only to supplement the action of the specialized agencies which they only replace in very exceptional cases.

Source : FRA

humanitarian operation

An operation specifically mounted to alleviate human suffering where responsible civil actors in an area are unable or unwilling to adequately support a population. It may precede, parallel, or complement the activity of specialized civil humanitarian organizations.

Source : FRA

Д

дальнє охоронення

Сукупність заходів, що повинні дозволити командуванню з'єднання забезпечити собі необхідний час та простір для виконання запланованого маневру. Дальнє охоронення здійснюється переважно підрозділами розвідки.

Джерело: ФР

дальність виявлення

Відстань, на яку датчик може виявити, на достатньому рівні, напрямком польоту.

Джерело: ФР

sûreté éloignée

Ensemble des mesures qui doivent permettre à un commandant de grande unité de se procurer le temps et l'espace indispensables à l'exécution de la manœuvre conçue. La sûreté éloignée est essentiellement à base de renseignements.

Source : FRA

distance de détection

Distance à laquelle un capteur est capable, avec une certaine probabilité, de détecter un vecteur aérien.

Source : FRA

long distance security

All the actions giving the commander of a major unit the time and space necessary to carry out the planned maneuver. Long distance security is mainly achieved through intelligence.

Source : FRA

acquisition range

Distance at which a sensor can reasonably detect an air vector.

Source : FRA

дальність підтримки

Відстань, якою один підрозділ може бути географічно відділений від іншого підрозділу. Вона залишається в рамках максимальної відстані непрямого вогню другого підрозділу.

Джерело: ФР

дальня авіаційна підтримка (ДАП)

BAI: Battlefield air interdiction. Повітряні удари, що здійснюються по підрозділах противника, розташованих за лінією координації вогню підтримки (FSCL).

Джерело: ФР

дані

Загальноприйнята форма інформації, в аналоговій чи цифровій формі, що дозволяє проводити її обробку.

Структурована інформація є інформацією, чії семантичні характеристики і можливо логічні, чітко визначені. Характеристики зброї (розмір, швидкість тощо) є структурованою інформацією на відміну від відео документу чи неопрацьованого тексту, які складають неструктуровану інформацію.

Джерело: ФР

дані радіотехнічної розвідки

Інформація, яку було отримано не шляхом кооперування, та яка походить з електромагнітних передач, що не є засобами передачі комунікацій, що стосується змісту цих передач чи їх технічних характеристик.

Джерело: ФР

2- Розвідувальні дані, отримані при зчитуванні електромагнітних сигналів через неінформаційні канали несанкціонованим користувачем.

Джерело: УКР/НАТО

дані про об'єкт; журнал цілей

Документи, що містять дані розвідки про конкретний об'єкт з цінними вказівками щодо підготовки та ведення атаки на такий об'єкт.

Джерело: ФР

distance d'appui

La distance d'une unité pouvant être géographiquement séparée d'une deuxième unité, mais qui reste encore dans la portée maximale des systèmes d'arme à feu indirects de la deuxième unité.

Source : FRA

appui aérien éloigné (BAI)

BAI: Battlefield air interdiction. Appui aérien s'exerçant sur des forces ennemies situées au-delà de la ligne de coordination des feux d'appui (FSCL).

Source : FRA

donnée

Une donnée est la représentation conventionnelle d'une information, sous une forme analogique ou numérique, permettant d'en faire le traitement.

Une donnée structurée est une donnée dont les caractéristiques sémantiques et éventuellement logiques sont clairement définies. Les caractéristiques d'un système d'arme (dimensions, vitesse, etc.) sont des données structurées, à la différence d'un document vidéo ou d'un texte brut qui se compose de données non structurées.

Source : FRA

renseignement électronique

Informations obtenues de manière non coopérative et issues des transmissions électromagnétiques qui ne sont pas des supports de communications, concernant le contenu de ces transmissions ou leurs caractéristiques techniques.

Source : FRA

2- Renseignement obtenu d'émissions électromagnétiques, excluant les transmissions, par des personnes autres que leurs utilisateurs ou destinataires prévus.

Source : UKR/OTAN

dossier d'objectifs - carnet d'objectifs

Dossier contenant des renseignements concernant un objectif déterminé, avec les indications utiles pour la préparation et la conduite de l'attaque de cet objectif.

Source : FRA

supporting range

The distance one unit may be geographically separated from a second unit, yet remain within the maximum range of the second unit's indirect fire weapon systems.

Source : FRA

battlefield air interdiction (BAI)

Air support exercised against enemy forces beyond the fire support coordination line (FSCL).

Source : FRA

data

A data is the conventional representation of a piece of information, in the analog or digital form, allowing the analyst to process it.

A structured data is a data whose semantic characteristics and possibly its logical ones, are clearly defined. The characteristics of a weapon system (size, speed, etc.) are structured data, unlike a video document or a rough text that is composed of non structured data.

Source : FRA

electronic intelligence (ELINT)

Pieces of information obtained in a non cooperative way and by electromagnetic signal means that are not communication carriers, concerning the contents of these transmissions or their technical characteristics.

Source : FRA

2- Intelligence derived from electromagnetic non-communications transmissions by other than the intended recipients or users.

Source : UKR/NATO

target folder

A folder containing target intelligence and related materials prepared for planning and executing action against a specific target.

Source : FRA

датчик

Устаткування, призначене для забезпечення виявлення цілей або їх активності і яке дозволяє представити або зареєструвати такі цілі завдяки енергії чи часткам, які вони викидають, відбивають або змінюють.

Джерело: ФР

двусторонній зв'язок

Спосіб почергового використання зв'язку з одного боку в інший.

Джерело: ФР

деблокування

Бойові дії, що ведуться з метою звільнення від блокування підрозділів (частин, з'єднань) або об'єкта тактичного значення. Деблокування досягається завданням удару противнику у напрямку району (об'єкта), який займає блокований підрозділ (частина, з'єднання), з метою відновлення стійкого зв'язку з головними силами або виходу з блокованого району.

Джерело: УКР/НАТО

дегазаційна речовина

Речовина, психо-хімічні якості якої спрямовані на заміну або нейтралізацію отруйної речовини.

Джерело: ФР

дезактиваційні речовини

Хімічні речовини для дезактивації військової техніки, речового майна, споруд, місцевості і води. Їх дія полягає у видаленні радіоактивних речовин з забрудненої поверхні або їх ізоляції. Класифікуються за призначенням, видами (типами) об'єктів, що обробляються, типом розчинника або основної дезактиваційної речовини.

Джерело: УКР/НАТО

дезактивація

У війні із застосуванням наземних мін - автоматичний процес, що знешкоджує міну і після якого з нею можна абсолютно безпечно працювати,

capteur

Equipement destiné à assurer la détection d'objets ou d'activités et permettant de les représenter ou de les enregistrer grâce à l'énergie ou aux particules qu'ils émettent, réfléchissent ou modifient.

Source : FRA

alternat

Mode d'exploitation d'une relation utilisée alternativement dans un sens puis dans l'autre.

Source : FRA

rupture d'un blocus

Opérations de combat visant à délivrer une unité, une formation ou un objectif tactiquement significatif. Un blocus peut être levé en attaquant l'ennemi dans le secteur, en construisant ou l'installation occupée par l'unité ou la formation assiégée pour rétablir des communications stables avec le corps principal de forces et ainsi permettre de s'échapper du blocus

Source : UKR/OTAN

produit décontaminant

Produit dont les qualités physicochimiques favorisent par déplacement ou par neutralisation l'élimination d'un agent contaminant.

Source : FRA

décontaminant nucléaire

Agent chimique habituellement utilisé pour décontaminer l'équipement militaire, le kit, les installations, le terrain et l'eau. Son action est basée par l'enlèvement de substances radioactives d'une surface contaminée ou l'isolation de telles substances. Il est classifié selon son but, le type d'objet devant être décontaminé et le type de solvant ou le constituant de décontamination de base.

Source : UKR/OTAN

autodésactivation

En guerre des mines terrestres, processus automatique qui rend une mine inopérante et donc manipulable en toute sécurité par l'épuisement irréversible d'un élément essentiel à

sensor

An equipment which detects, and may indicate, or record objects and activities by means of energy or particles emitted, reflected, or modified by objects.

Source : FRA

alternation

Mode of operation of a relation used alternatively in one direction then in the other.

Source : FRA

raising a blockade

Combat operations aimed at relieving a beleaguered unit or formation or a tactically significant objective. A blockade can be raised by attacking the enemy in the sector, building or installation occupied by the beleaguered unit or formation, in order to reestablish stable communications with the main body of forces or to enable it to escape from the blockade.

Source : UKR/НАТО

decontamination agent

Agent whose physical and chemical properties furthers by removal or neutralization the elimination of a chemical agent.

Source : FRA

nuclear decontaminant

A chemical agent used to decontaminate military equipment, kit, installations, terrain and water. Its action is based on removing radioactive substances from a contaminated surface or isolating such substances. It is classified according to its purpose, the type of object to be decontaminated and the type of solvent or basic decontaminating constituent.

Source : UKR/НАТО

self-deactivation

In land mine warfare, automatically rendering a mine inoperable and therefore safe to handle by the exhaustion of a component essential to the operation of the mine.

що досягається шляхом вилучення основного функціонального елемента. Примітка: міна може бути реактивована заміною зношеного компонента, наприклад елемента живлення.

Джерело: ФР

дезінфекція (хімічна чи біологічна)

Процес забезпечення захисту будь-якої особи, об'єкту чи території, за допомогою поглинання, нейтралізації, або знищення хімічних чи біологічних речовин.

Джерело: ФР

дезінформація

1- Маневр, який має на меті навмисно ввести в оману противника, розповсюджуючи помилкову інформацію, щоб він змінив свій бойовий порядок.

Джерело: ФР

2- Дія, що спрямована на введення противника в оману.

Джерело: ФР

дезорганізувати

Тактична дія чи наслідок перешкоди (який включає планування стрільби й перешкод), яка роз'єднує ворожий підрозділ й гальмує його просування, порушує його запланований розклад, провокує передчасний вступ сил в бій й/або зриває атаку.

Джерело: ФР

делегування повноважень

Дія, за допомогою якої командир (командуючий) передає підлеглому чітко визначену частину своїх повноважень.

Джерело: УКР/НАТО

демільтаризований район

Визначений район, в якому заборонено розташування, зосередження військових сил або використання чи встановлення військового обладнання будь-якого виду.

Джерело: ФР

son fonctionnement.

Note : la mine peut être réactivée par remplacement du composant épuisé, par exemple la pile.

Source : FRA

désinfection (chimique ou biologique)

Procédé utilisé pour protéger tout être animé, objet ou terrain, par absorption, neutralisation ou évacuation d'agents chimiques ou biologiques.

Source : FRA

désinformation

1- Manœuvre consistant à tromper l'ennemi en lui fournissant délibérément des informations erronées dans le but de lui faire modifier, éventuellement, son dispositif militaire.

Source : FRA

intoxication

2- Action de répandre de fausses informations pour tromper l'adversaire.

Source : FRA

désorganiser

Action tactique ou effet d'un obstacle (qui intègre la planification de tirs et d'obstacles) qui disloque une formation ennemie et freine son allure, lui fait abandonner ses prévisions d'horaires, entraîne l'engagement prématuré de ses forces et/ou brise son attaque.

Source : FRA

délégation de pouvoirs

Action par laquelle un commandant assigne à un commandant subordonné une partie clairement précisée de son autorité.

Source : UKR/OTAN

zone démilitarisée

Zone déterminée dans laquelle le stationnement, le rassemblement de forces militaires, la conservation ou l'établissement d'installations militaires de toutes sortes sont interdits.

Source : FRA

Note: this process may be reversed by the replacement of the exhausted component, for example a battery.

Source : FRA

decontamination

The process of making any person, object, or area safe by absorbing, neutralizing, or removing, chemical or biological agents.

Source : FRA

disinformation

1- Maneuver consisting in misleading the enemy by deliberately providing him with false items of information, to try and make him change his military set up.

Source : FRA

2- Propagation of false information for the purpose of misleading the enemy.

Source : FRA

disrupt

A tactical task or obstacle effect (that integrates fire planning and obstacle effort) that breaks apart an enemy's formation and tempo, interrupts the enemy's timetable, causes premature commitment of forces, and/or splinters their attack.

Source : FRA

delegation of authority

An action by which a commander assigns to a subordinate commander a clearly stated part of his authority.

Source : UKR/NATO

demilitarized zone

A defined area in which the stationing, or concentrating of military forces, or the retention or establishment of military installations of any description, is prohibited.

Source : FRA

демонстрація сили

Наявна військова дія, наступальна або ні, у вигляді «послання», з чіткою політичною метою, частіше за все для залякування, але одночасно для переконання. Вона дозволяє, при необхідності, здійснити вторгнення чи відповідну дію у відповідь. Коли ця дія приймає наступальний характер, вона повинна прийняти обмежену форму застосування сили, контролюючи побічні втрати.

Джерело: ФР

демонтувати для повторного використання

Вилучення з техніки, що не підлягає ремонту, комплексів, блоків чи складових частин, з метою їх повторного використання.

Джерело: ФР

денна норма забезпечення

Одиниця норми забезпечення або норма забезпечення використовується для позначення розміру середнього денного споживання при визначених умовах. Може виражатися у формі коефіцієнта або відсотку (наприклад: денна кількість боєприпасів на одну одиницю зброї).

Джерело: ФР

денна норма забезпечення

Кількість матеріально-технічного постачання визначеним підрозділам для забезпечення їх потреб протягом доби. Така кількість розраховується, виходячи з кількості підрозділів помноженої на коефіцієнт дня ведення бою.

Джерело: ФР

десантна баржа

Корабель, створений для доставки й спуску на воду морських десантних суден-амфібій і транспортних засобів-амфібій з їх екіпажами, а також особового складу і устаткування для висадки. Здатний виконувати певні

démonstration

Action militaire visible, offensive ou non, effectuée sous forme de « message », dans un but politique précis, à des fins le plus souvent dissuasives mais également persuasives. Elle permet, le cas échéant, d'exercer une menace d'intervention ou de rétorsion. Lorsqu'elle prend un caractère offensif, elle doit prendre la forme d'un usage retenu de la force, limité aux besoins, en maîtrisant les effets collatéraux.

Source : FRA

récupérer

Prélever sur un matériel irréparable, des ensembles, sous-ensembles ou composants, en vue de leur réutilisation.

Source : FRA

jour de ravitaillement

Unité de ravitaillement (ou quantité de ravitaillement) adoptée comme unité de mesure, utilisée pour l'estimation de la consommation journalière moyenne dans des conditions données. Peut aussi s'exprimer sous forme de facteur, ou de taux (par exemple : nombre de coups par arme et par jour).

Source : FRA

jour de combat

Quantité d'approvisionnements nécessaires à une unité donnée pour subvenir à ses besoins durant 24 h. Cette quantité est le résultat du produit de l'unité de feu de la formation considérée par le coefficient du jour de combat considéré.

Source : FRA

bâtiment transport de chalands de débarquement

Bâtiment conçu pour le transport et la mise à l'eau d'embarcations amphibies et de véhicules amphibies, avec leurs équipages ainsi que les personnels et équipements à débarquer. Il est capable de rendre des services limités pour le carénage et les

show of force

Visible military action, whether offensive or not, carried out as a "message" with a clear political goal and generally aimed at deterring but also at persuading. According to the situation, it enables to threaten with intervention or retaliation. When offensive, it takes the shape of a contained employment of the force, limited to the requirements, while controlling collateral damage.

Source : FRA

salvage

To remove assemblies, sub-assemblies or components from an unrepairable item of equipment for reuse.

Source : FRA

one day's supply

A unit or quantity of supplies adopted as a standard of measurement, used in estimating the average daily expenditure under stated conditions. It may also be expressed in terms of a factor, e.g., rounds of ammunition per weapon per day.

Source : FRA

combat day of supply – one day's supply

Quantity of supplies that a given unit needs in order to meet its requirements for 24 hours. This quantity is the produce of the considered formation's fire unit multiplied by the coefficient of the considered day of combat.

Source : FRA

landing ship dock

A ship designed to transport and launch loaded amphibious craft and/or amphibian vehicles with their crews as well as embarked personnel and equipment. It can render limited docking and repair services to small ships and craft.

Source : FRA

функції з ремонту підводної частини судна й ремонту малих кораблів і машин.

Джерело: ФР

десантна група

Група, яка входить у склад десантного підрозділу та здатна провести операцію з висадки десанту. Така група знаходиться під єдиним тактичним командуванням. Операції можуть проводитися в одному місці та декількох місцях.

Джерело: ФР

десантне зосередження

Сукупність заходів, які вживають підрозділи, що беруть участь у повітряно-десантній операції з метою:
а - переміщення до тимчасових місць дислокації по сусідству з аеродромами відправлення;
б - підготовки до бою;
в - підготовки до повітряного перевезення й висадки шляхом скидання або висадки десанту з боєм.

Джерело: ФР

десантне судно

Засіб для висадки або машина-амфібія, що в основному використовуються для висадки військ і техніки на певному місці, яке передбачене для операції на суші й у воді.

Джерело: ФР

десантний засіб

Засіб, що використовується під час операцій на суші й у воді, й який призначений виключно для транспортування військ з їх обладнанням для висадки, вивантаження і посадки. Також застосовується для будь-яких операцій із доставки забезпечення.

Джерело: ФР

десантний корабель

Бойовий корабель з якого командир здійснює командування десантними операціями.

Джерело: ФР

réparations des petits bâtiments et engins.

Source : FRA

groupe de débarquement

Organisme opérationnel subordonné appartenant à la force de débarquement et apte à mener des opérations de débarquement, sous commandement tactique unique, contre une position ou un groupe de positions.

Source : FRA

agencement

Ensemble des mesures prises par les unités participant à une opération aéroportée à l'occasion :

a- de leur déplacement vers les camps provisoires dans le voisinage des terrains de départ ;
b- de leurs préparatifs en vue du combat ;
c- de leur conditionnement en vue de leur transport par air et de la mise à terre par largage ou atterrissage d'assaut.

Source : FRA

engin d'assaut

Engin de débarquement ou véhicule amphibie utilisé principalement pour débarquer des troupes et du matériel dans les vagues d'assaut d'une opération amphibie.

Source : FRA

engin de débarquement

Engin utilisé au cours des opérations amphibies, destiné spécifiquement à transporter des troupes avec leur équipement, à s'échouer, décharger et se déséchouer. Utilisé également pour toute opération de ravitaillement.

Source : FRA

navire de commandement amphibie

Bâtiment de guerre depuis lequel un commandant exerce le contrôle d'opérations amphibies.

Source : FRA

landing group

A subordinate task organization of the landing force capable of conducting landing operations, under a single tactical command, against a position or group of positions.

Source : FRA

marshalling

All measures taken by units participating in an airborne operation when:

a- they move to temporary camps in the vicinity of embarkation points;
b- they complete their preparations for combat;
c- they prepare for air transport and airdrop or assault landing

Source : FRA

assault craft

A landing craft or amphibious vehicle primarily employed for landing troops and equipment in the assault waves of an amphibious operation.

Source : FRA

landing craft

A craft employed in amphibious operations, specifically designed for carrying troops and their equipment and for beaching, unloading and retracting. It is also used for any resupply operation.

Source : FRA

amphibious command ship

A naval ship from which a commander exercises control in amphibious operations.

Source : FRA

десантний корабель

Штурмовий корабель, розроблений для довготривалого перебування у морі та який можна швидко розвантажити у будь-якому місці.

Джерело: ФР

bâtiment de débarquement

Bâtiment d'assaut construit pour de longues traversées en mer et pouvant être déchargé rapidement sur la plage même.

Source : FRA

landing ship

An assault ship which is designed for long sea voyages and for rapid unloading over and on to a beach.

Source : FRA

десантний транспортний засіб

Транспортний засіб, що спроможний діяти на землі і на воді. Він оснащений колесами чи гусеницями.

Джерело: ФР

véhicule amphibie

Véhicule capable d'opérer sur terre et sur l'eau. Est muni de roues ou de chenilles.

Source : FRA

amphibious vehicle

A wheeled or tracked vehicle capable of operating on both land and water.

Source : FRA

десантні війська

Оперативне угруповання, що включає наземні частини, авіацію та її споруди на землі, призначені для десантного штурму. В десантній операції це найбільш задіяний наземними силами ешелон.

Джерело: ФР

force de débarquement

Groupement opérationnel comprenant les unités terrestres, l'aviation et ses installations au sol, affecté à un assaut amphibie. Dans une opération amphibie, c'est l'échelon le plus élevé pour les forces terrestres.

Source : FRA

landing force

A task organization of troop units, aviation and ground forces, assigned to an amphibious assault. It is the highest troop echelon in the amphibious operation.

Source : FRA

десантні війська першого ешелону

Формування у складі морських десантних сил під єдиним тактичним командуванням, готове до вирішення завдань десантування і заняття позиції або декількох позицій противника.

Джерело: УКР/НАТО

force de débarquement

Groupement opérationnel comprenant les unités terrestres et les unités de l'aviation affectées à une opération amphibie.

Source : UKR/OTAN

landing force

A task organization of the amphibious force capable of conducting landing operations, under a single tactical command, against a position or a group of positions.

Source : UKR/NATO

десантно-штурмові дії

Сукупність організованих за єдиним задумом штурмових дій бойових гелікоптерів, ударів авіації, ракетних військ і артилерії по військах і об'єктах противника, а також висадка з повітряно-транспортних засобів і бойові дії повітряно-десантних (мотострілкових) підрозділів і частин. Характеризуються чергуванням бойових дій повітряних десантів та їх маневру в повітрі і на землі для виконання взаємозалежних оперативно-тактичних і тактичних завдань у тилу противника. Проводяться у фронтових (групи армій) і армійських (корпусних) операціях.

Джерело: УКР/НАТО

opération d'assaut aéroporté

Opérations d'assaut mettant en oeuvre des hélicoptères d'attaque, combinés avec des frappes aériennes, de missiles et d'artillerie sur des troupes ennemies et des installations, et avec des parachutages par aéronefs de transport et des opérations effectuées par des sous-unités et des unités de fusiliers motorisés aéroportées, projetées et exécutées conformément à un concept unique d'opérations. Des opérations de combat alternent avec la manoeuvre sur le terrain ou par aéronef par des forces aéroportées pour des missions tactico-opératives et tactiques sur les arrières ennemis sont une particularité des opérations d'assaut aéroportées. Elles forment une partie des opérations du front, du groupe d'armée, de l'armée ou du corps.

Source : UKR/OTAN

airborne assault operation

Assault operations using attack helicopters, combined with air, missile and artillery strikes on enemy troops and installations, together with airdrops by transport aircraft and operations carried out by airborne motorized rifle subunits and units, planned and executed in accordance with a single concept of operations. Combat operations alternating with manoeuvre on the ground or by air by airborne forces for linked operational/tactical and tactical missions in the enemy rear are a feature of airborne assault operations. They form part of front, army group, army or corps operations.

Source : UKR/NATO

десантування	largage	airdrop
Десантування (скидання) з літального апарату, який знаходиться у повітрі, особового складу або вантажу. Джерело: ФР	Sortie hors d'un aéronef en vol des personnels ou des charges transportées. Source : FRA	Delivery of personnel or cargo from aircraft in flight. Source : FRA
десантування в умовах недостатньої видимості	largage sans référence visuelle	no-visibility airdrop
Скидання в зонах, умови видимості та розпізнавання в яких є недостатніми для здійснення візуального десантування. Воно може здійснюватись як автономно, так і за допомогою зовнішніх пристроїв літального апарату. Джерело: ФР	Largage sur des zones où les conditions de visibilité et d'identification sont insuffisantes pour effectuer un largage à vue. Il peut être autonome ou effectué à l'aide de moyens extérieurs à l'aéronef. Source : FRA	Airdrop on areas where the visibility or identification constions are inadequate for a visual airdrop. It can be independant or performed with the help of assistance external to the aircraft. Source : FRA
десантування з мінімальною швидкістю зниження	largage à faible vitesse de descente	low-velocity drop
Процес десантування зі швидкістю зниження не більше 10 м/с. Джерело: ФР	Procédé de largage dans lequel la vitesse de descente est au plus égale à 10 m/s. Source : FRA	A drop procedure in which the drop velocity does not exceed 30 feet per second. Source : FRA
десантування із великою швидкістю зниження	largage à vitesse de descente élevée	high velocity drop
Процес десантування зі швидкістю зниження більше ніж 10 м/с (десантування з мінімальною швидкістю зниження), але меншою за швидкість вільного падіння. Джерело: ФР	Procédé de largage dans lequel la vitesse de descente est supérieure à 10 m/s (largage à faible vitesse de descente), et inférieure à la vitesse en chute libre. Source : FRA	A drop procedure in which the drop velocity is greater than 30 feet per second (low velocity drop) and lower than free drop velocity. Source : FRA
детонатор	détonateur	detonator
Пристрій, який містить чутливу вибухову речовину, щоб викликати вибухову хвилю. Джерело: ФР	Artifice contenant un explosif sensible destiné à produire une onde de détonation. Source : FRA	A device containing a sensitive explosive intended to produce a detonation wave. Source : FRA
детонуючий шнур	cordeau détonant	detonating cord
Шнур бризантної вибухової речовини у гнучкій і непроникній оболонці, який слугує для передачі хвилі детонації. Джерело: ФР	Cordon d'explosif brisant contenu dans une gaine souple et étanche, et servant à transmettre l'onde de détonation. Source : FRA	A waterproof flexible fabric tube containing a high explosive designed to transmit the detonation wave. Source : FRA
дефектність	défectuosité	defectiveness
Відхилення у функціонуванні обладнання, що може бути спричинене конструкцією, дефектами виробництва, дефектами у зборці чи рівнем зношеності. Дефектне обладнання виконує свої функції лише частково. Джерело: ФР	Anomalie de fonctionnement d'un matériel qui peut être lié à sa conception, sa fabrication, son montage, son usure. Un matériel défectueux n'assure plus que partiellement la fonction pour laquelle il est prévu. Source : FRA	Faulty functioning of an equipment which can be due to its conception, its manufacturing, its assembly, its worn state. A faulty equipment performs only partially the function for which it was made. Source : FRA

дефоліант

Хімічна продукція, яка викликає передчасне опадіння листя дерев, кущів та інших рослин.
Джерело: ФР

децентралізована дія

Дія, для виконання якої вище командування передає підпорядкованій частині свої повноважень на задум, проведення та виконання операції.
Джерело: ФР

децентралізоване використання легкої авіації сухопутних військ

Принцип застосування аеромобільних підрозділів як аеромобільної підтримки. Командування тимчасово застосовує аеромобільні засоби підпорядкованих ешелонів з метою посилення своїх дій шляхом залучення аеромобільних сил. Більшість завдань, які перед ними ставляться, полягають у веденні бою спільно з основними силами, але це не виключає й їх обмеженої автономії у діях.
Джерело: ФР

дешифрування аерофотозйомки

Отримання інформації за допомогою фотоматеріалів або інших записаних зображень.
Джерело: ФР

джерело розвідувальних даних

У галузі розвідки, особа або об'єкт, що може надати дані/інформацію. Джерело може бути відкритим або таємним, відповідно до цього повідомлення про нього може або ні спричинити компрометування.
Джерело: ФР

диверсійні дії

Дії спеціально підготовлених формувань в тилу противника, які спрямовані на виведення з ладу промислових і військових об'єктів, кораблів, гідротехнічних і берегових споруд, комунікацій, вузлів і

agent défoliant

Produit chimique qui fait tomber prématurément les feuilles des arbres, des buissons et des autres plantes.
Source : FRA

action décentralisée

Action pour laquelle un subordonné reçoit de son supérieur, délégation de tout ou partie des responsabilités de conception, conduite ou exécution.
Source : FRA

emploi décentralisé de l'ALAT

Principe d'emploi des formations aéromobiles dans le cadre de l'appui aéromobile. L'autorité d'emploi adapte temporairement des moyens aéromobiles à des échelons subordonnés dans le but de renforcer leur action par un appui aéromobile ponctuel. La plupart des missions qui leur sont demandées relèvent d'un engagement conjugué, ce qui n'exclut pas le recours à des actions autonomes de portée limitée.
Source : FRA

interprétation photographique

Obtention d'informations à partir de photographies ou d'autres images enregistrées.
Source : FRA

source de renseignement

En matière de renseignement, personne ou objet dont on peut tirer des données / informations. Une source est dite ouverte ou secrète selon qu'on peut ou non en faire état, sans risque de compromission.
Source : FRA

opérations de sabotage

Opérations menées par des forces particulièrement formées sur les arrières ennemis, pour engager des objectifs industriels et militaires, des navires, des installations hydrauliques et de rivage, les lignes de communication, les centraux et

defoliating agent

A chemical which causes trees, shrubs, and other plants to shed their leaves prematurely.
Source : FRA

devolved action

Action for which a subordinate receives, from his superior, delegation of authority for all or part of the design, conduct or execution responsibilities.
Source : FRA

decentralized employment (Army aviation)

Operation principle of airmobile formations in airmobile support. The operational commander temporarily attaches airmobile assets to subordinate units in order to reinforce their action with a selective airmobile support. Most of the missions they can receive are combined arms by nature, but independent actions of limited scope can not be excluded.
Source : FRA

imagery interpretation – photographic interpretation

The extraction of information from photographs or other recorded images.
Source : FRA

source

In intelligence usage, person or thing from which intelligence information / clue are obtained. A source is either open or secret, depending on whether one can name it or not, without running the risk of compromising it.
Source : FRA

sabotage operations

Operations by specially trained forces in the enemy rear, to engage industrial and military targets, ships, hydraulic engineering and shore installations, lines of communication, signals centres and networks, command posts and military

ліній зв'язку, пунктів управління, військової техніки, знищення живої сили тощо.
Джерело: УКР/НАТО

réseaux de communications, des postes de commandement et des équipements militaires, infliger des blessures, etc.
Source : UKR/OTAN

equipment, to inflict casualties, etc.
Source : UKR/NATO

диверсійно-розвідувальна група

Група, приблизно з десяти десантників, підготовлених в будь-який час доби виконати спеціальне бойове завдання:

- а- допомогти висадці десантних підрозділів;
- б- приготувати місце для вступу в бій цих підрозділів;
- в- самостійно проводити операції.

Джерело: ФР

groupe de commandos parachutistes

Equipe d'une dizaine de chuteurs opérationnels, instruite et entraînée en vue d'exécuter, de jour et de nuit, des missions particulières de combat:

- a- faciliter la mise à terre d'unités, aéroportées ou non;
- b- préparer l'engagement de ces unités;
- c- mener des actions autonomes.

Source : FRA

pathfinders

Team of about ten Military free fall qualified personnel, instructed and trained in order to carry out specific combat missions, by daytime as well as night time, namely:

- a- facilitating the landing of units, whether paratroopers or not;
- b- preparing the engagement of these units;
- c- carrying out autonomous actions.

Source : FRA

дивізійна база логістики

Місце географічного розгортання підрозділу дивізійної підтримки. Така база зазвичай складається з п'яти зон розгортання функціональних галузей:

- а - командування;
- б - доставки-постачання;
- в - обслуговування;
- г- підтримки особового складу;
- д - санітарної підтримки.

Джерело: ФР

base logistique divisionnaire (BLD)

Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien divisionnaire. La BLD se compose généralement de cinq zones de déploiement des domaines fonctionnels :

- a- commandement;
- b- transport-ravitaillement;
- c- maintenance;
- d- soutien de l'homme;
- e- soutien sanitaire.

Source : FRA

division support area

Geographical area where a division support group is deployed. The division support area is usually made up of five deployment areas for the functional domains :

- a- command and control;
- b- transportation and supplies;
- c- maintenance;
- e- manpower support;
- d- health service support.

Source : FRA

дивізійна група забезпечення

Тиловий багатофункціональний ешелон, створений для забезпечення з'єднання на дивізійному рівні. Він дозволяє застосовувати засоби та необхідні ресурси дивізії для проведення операцій з необхідним ступенем автономності. Такий підрозділ, зазвичай, складається з засобів командування та виконання у тилівій сфері: транспортування – заправка, медичне забезпечення та інколи підтримка особового складу. Він розгортається на дивізійній тилівій базі.

Джерело: ФР

groupement de soutien divisionnaire (GSD)

Echelon logistique multi-domaines adapté au soutien logistique d'une grande unité du niveau divisionnaire. Il permet la mise en œuvre des moyens et la mise à la disposition des ressources nécessaires à la division pour mener ses actions avec une autonomie suffisante. Le GSD comprend généralement les moyens de commandement et d'exécution des domaines logistiques : transport-ravitaillement, maintenance, soutien sanitaire et parfois soutien de l'homme. Il se déploie au sein d'une base logistique divisionnaire (BLD).

Source : FRA

division support group

Multidomain logistic echelon organized for the logistic support of a division-size major unit. It has the assets to put at the disposal of the division the resources it needs to carry out its mission with an adequate self-sufficiency. The division support group usually has the assets to command and perform the following logistic domains : transportation - supplies, maintenance, health service support, and sometimes manpower support. It is deployed within a division logistic base.

Source : FRA

дивізія

Штатне або оперативне з'єднання, сформоване з декількох загальновійськових бригад. Воно здійснює командування, забезпечує військову підтримку та тилове

division

Grande unité organique ou opérationnelle articulée en plusieurs brigades interarmes qu'elle commande, appuie et soutient grâce à ses Eléments de Commandement Appui Soutien Divisionnaires

division

Major organic or operational unit made up of several combined arms brigades. It commands, provides combat support and combat service support to these brigades owing to its Division Command Support

<p>забезпечення завдяки своїм дивізіонним структурам командування, підтримки, забезпечення. Складається з штабу 1-го або 2-го рівня.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>(ECASD). Composante d'un état-major de niveau 1 ou 2. Source : FRA</p>	<p>Elements. A subdivision of a level 1 or 2 Staff. Source : FRA</p>
<p>директива</p>	<p>directive</p>	<p>directive</p>
<p>1- Військовий документ, який визначає загальні інструкції чи дає вказівку здійснити спеціальну дію.</p> <p>2- План призначений для втілення наказу, розробленого раніше чи у випадку виникнення не передбачуваних обставин.</p> <p>3- В широкому значенні, будь-яка інформація, що вводить у курс справ або спрямовує дію, поведінку чи процедуру.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>1- Pièce de correspondance militaire donnant des instructions générales ou ordonnant une action déterminée.</p> <p>2- Plan destiné à être mis en oeuvre sur un ordre ultérieur ou dans l'éventualité d'une circonstance donnée.</p> <p>3- D'une manière générale, toute communication donnant naissance ou définissant une action à entreprendre, une ligne de conduite, une procédure de travail.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>1- A military communication in which policy is established or a specific action is ordered.</p> <p>2- A plan issued with a view to putting it into effect when so directed, or in the event that a stated contingency arises.</p> <p>3- Broadly speaking, any communication which initiates or governs action, conduct, or procedure.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>дисбаланс</p>	<p>déséquilibre</p>	<p>imbalance</p>
<p>Зміни в часі чи просторі, зміни можливостей сил противника, які демонструють моменти чи області уразливості, які можуть бути використані під час операції. Для операції своїх сил, такий дисбаланс може показати сильні та вразливі сторони.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Modifications, dans le temps ou l'espace, des capacités des forces opposées, mettant en évidence des moments ou domaines de vulnérabilité qui peuvent être exploitées par la manœuvre. Pour la manœuvre amie, ces déséquilibres peuvent constituer des points forts ou des vulnérabilités.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>Modification in time and space of the opposing forces' capabilities, showing the times or domains of vulnerability which might be exploited in a maneuver. For the friendly maneuver, these imbalances can represent either strong or weak points.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>дискретна частота</p>	<p>fréquence discrète</p>	<p>inconspicuous frequency</p>
<p>Відома частота з кроком не більше 25 КГц.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Fréquence affichable au pas de 25 KHz. Source : FRA</p>	<p>Frequency which can be displayed by increments of 25 kHz. Source : FRA</p>
<p>дислокація</p>	<p>stationnement</p>	<p>stationing</p>
<p>Розміщення військових частин (з'єднань), організацій і військових-навчальних закладів у відведених для них місцях (спеціальних військових містечках, таборах, населених пунктах тощо) у мирний час. Під час війни поняття "дислокація військ" як правило вживається стосовно військових формувань, які не входять до складу діючої армії. Іноді вживається також у значенні розміщення (розподілу) авіаційних частин або з'єднань на аеродромах і кораблів (корабельних з'єднань) на військово-морських базах та інших морських пунктах базування</p> <p>Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>Nomination en temps de paix d'unités militaires, de formation ou de formations tactiques, d'organismes et/ou établissements d'entraînement à des emplacements particulièrement désignés pour cet objectif ; par exemple sur des bases militaires, dans des camps ou dans agglomérations. En temps de guerre, le terme s'applique d'habitude aux formations qui ne font pas partie d'une armée déployée. Il est parfois employé pour désigner la nomination d'unités de l'armée de l'air ou de formations en différents aérodromes. Il peut aussi s'appliquer aux navires ou à des formations navales sur des bases navales opérationnelles ou encore d'autres installations navales.</p> <p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>The assignment in peacetime of military units or tactical formations, agencies and training establishments to locations specially designated for that purpose, e.g. on military bases, in camps or in built-up areas. In wartime, the term usually applies to formations that are not part of a deployed army. It is sometimes used to designate the assignment of air-force units or formations to different aerodromes. It may also apply to navy vessels or formations at naval operating bases or other maritime installations.</p> <p>Source : UKR/NATO</p>

дистанційна укладка

Під час мінної війни, укладання мін всіма можливими способами окрім прямого укладання мін. Точне місце розташування міни укладеної таким способом не відомо.

Джерело: ФР

дистанційне управління

У застосуванні перешкод це – можливість для користувача підірвати на відстані заряд або змінити стан міни. Для міни, дистанційне управління поділяється на:

1- Рівень 1. Здатність реагувати на одержання сигналу на перехід із стану моніторингу у стан зведення.

2- Рівень 2. Здатність реагувати на рівні 1 і додаткова здатність повернутися із стану зведення у стан моніторингу, одержавши віддалений сигнал на відстані.

3- Здатність дистанційного опитування. Здатність міни відповідати на дистанційне опитування про її стан: зведений або моніторинг. Ця здатність може накладатися на здатність рівня 1 або рівня 2. Вона зазначається додаванням суфікса I.

Джерело: ФР

діагностика

Аналіз та оцінка ушкодження одиниці обладнання, що здійснюється спеціалістом з технічного обслуговування чи автоматично самою одиницею обладнання.

Джерело: ФР

дії в глибині

1- Загальна тактика: дія направлена на здійснення прориву в уразливій частині зони в місцях знаходження командного пункту, служб тилового забезпечення противника з метою забезпечення тривалої дезорганізації сил противника.

2- Артилерія: зосередження вогню з метою перешкодження та дезорганізації сил противника, з одночасним проведенням атаки в тилу противника (в основному

pose à distance

En guerre des mines, pose de mines dans une zone d'objectifs par tout autre moyen que la mise en place directe. La position exacte des mines ainsi posées peut ne pas être connue.

Source : FRA

commande à distance

Dans la mise en œuvre des obstacles, la capacité pour un utilisateur de déclencher à distance une charge ou de modifier l'état d'une mine. Pour une mine, la commande à distance se subdivise en:

1- Niveau 1. L'aptitude à réagir à la réception d'un stimulus de commande à distance en passant de l'état de veille à l'état armé.

2- Niveau 2. L'aptitude à réagir comme au niveau 1 et celle supplémentaire à revenir de l'état armé à l'état de veille, lors de la réception d'un stimulus émis à distance.

3- Capacité d'interrogation à distance. Aptitude d'une mine à répondre à une interrogation à distance sur son état : armé ou de veille. Cette capacité peut se superposer à celle du niveau 1 ou du niveau 2. Elle est indiquée par l'ajout du suffixe I.

Source : FRA

diagnostic

Analyse et évaluation des dommages d'un matériel par un spécialiste de la maintenance ou automatiquement par le matériel.

Source : FRA

action dans la profondeur

1- Tactique générale : action visant à faire irruption dans la zone vulnérable et sensible où se trouvent PC, appuis et moyens logistiques de l'ennemi afin d'assurer la désorganisation durable de ses forces.

2- Artillerie : ensemble de feux ayant pour but de gêner et de désorganiser l'ennemi en s'attaquant à ses arrières (essentiellement les actions sur le système de commandement, les

remotely delivered mine

A mine delivered to the target area by air assets, or by indirect fire from a distance of more than 500 metres. Note: the exact position of the mines may not be known.

Source : FRA

remote control

In barrier operations, the ability of a user to actuate a charge or change the state of a mine, from a distance. For a mine, remote control is divided into:

1- Remote Control Level 1. Ability to react to a received remote control stimulus to change from standby state to armed.

2- Remote Control Level 2. As level 1, and the added ability to react to a received remote control stimulus to return from armed to standby state.

3- Remote Interrogation Capability. The ability of a mine to respond to a remote interrogation on its state, either armed or standby. This capability may be superimposed on either Level 1 or Level 2, and may be indicated by the suffix (I).

Source : FRA

diagnostic – diagnosis

Analysis and assessment of the damage of an item of equipment, made by a maintenance specialist or by the item of equipment itself.

Source : FRA

depth actions

1- General tactics: action aiming at bursting into the vulnerable and key area where the enemy CP, support and logistic assets are located in order to ensure the lasting disruption of his forces.

2- Artillery: all Fires aimed at hampering and disorganizing the enemy by attacking its rear areas (essentially, actions against the command system, the reserves, the

дії, спрямовані проти системи командування, резервів, засобів зв'язку та систем постачання).

Джерело: ФР

дії з відновлення громадського правопорядку

Заходи, вжиті компетентними органами, які відповідають за підтримку громадського правопорядку. Крім особливих випадків, як наприклад, під час осади, коли частина або повністю ці повноваження переходять до військових, це питання залишається в компетенції цивільних органів.

Джерело: ФР

дії на рівні умовного рефлексу

Базові вміння набуті під час індивідуальної підготовки. Поняття «рефлекси» включають в себе:

- а-маскування;
- б- індивідуальний захист;
- в- орієнтування;
- г- визначення дистанцій;
- д- визначення цілі;
- е- встановлення зв'язку;
- ж- складання доповідей;
- з- спостереження;
- и- просування;
- к- застосування озброєння;
- л- підтримання зв'язку.

Джерело: ФР

дії проти партизан

Операції та заходи, які проводяться збройними силами, воєнізованими підрозділами або невійськовими формуваннями та які спрямовані проти дій партизанських загонів.

Джерело: ФР

дії у відповідь

Дія, військова чи ні, щодо покарання діячів агресії проти наших інтересів. Можливі заходи мають бути адаптовані до умов і рівня загрози, який противник може надати у відповідь.

Джерело: ФР

дії, що турбують

Військові дії, що проводяться з метою дезорганізувати, загальмувати дії противника. Вони мають загрожуючий та повторювальний характер.

Джерело: ФР

réserves, les communications et les ravitaillements).

Source : FRA

mesures d'ordre public

Mesures de défense civile, prises par les autorités responsables du maintien de l'ordre public. Sauf cas particulier de l'état de siège ou du transfert total ou partiel de cette responsabilité à l'autorité militaire, ces mesures relèvent des autorités civiles.

Source : FRA

actes réflexes

« Savoir-faire » techniques de base acquis au cours de l'instruction individuelle du combattant.

Les actes réflexes sont :

- a- se camoufler ;
- b- se protéger ;
- c- s'orienter ;
- d- apprécier une distance ;
- e- désigner un objectif ;
- f- communiquer ;
- g- rendre compte ;
- h- observer ;
- i- progresser ;
- j- mettre en œuvre ses armes ;
- k- garder la liaison.

Source : FRA

lutte antiguerrilla

Opérations et activités menées par des forces armées, des forces paramilitaires ou par des organismes non militaires et dirigées contre des guérilleros.

Source : FRA

rétorsion

Action, militaire ou non, visant à punir les auteurs d'une agression contre nos intérêts. Dans la mesure du possible, elle doit être adaptée aux circonstances et au niveau de violence auquel l'adversaire a eu recours.

Source : FRA

harcèlement

Activités délibérées, répétées et menaçantes destinées à décourager, entraver et désorganiser.

Source : FRA

communications and supplies).

Source : FRA

public order operations

Civil defence measures, taken by the authorities responsible for public order. With the exception of the specific cases of state of siege or of the entire or partial transfer of this responsibility to the military authority, these operations are placed under the responsibility of civilian authorities.

Source : FRA

reflex actions

Basic technical know-how acquired during the combatant's individual training.

These reflex actions are:

- a- camouflaging oneself;
- b- self-protection;
- c- orienting oneself;
- d- assessing distances;
- e- acquiring a target;
- f- communicating;
- g- reporting (SITREP);
- h- observing;
- i- progressing/advancing;
- j- making use of one's weapons;
- k- maintaining liaison.

Source : FRA

counter-guerrilla warfare

Operations and activities conducted by armed forces, paramilitary forces, or non-military agencies against guerrillas.

Source : FRA

retaliation

Action, whether military or not, aimed at punishing the perpetrators of an attack against our interests. It should remain, as far as possible, adapted to the situation and proportionate to the level of violence used by the enemy.

Source : FRA

harassment

Repeated, deliberate and intimidating activities intended to discourage, impede and disrupt.

Source : FRA

дійсний вогонь без пристрілювання	tir d'efficacité d'emblée	predicted fire
Стрільба, яка здійснюється без попереднього пристрілювання. Джерело: ФР	Tir exécuté sans réglage préalable. Source : FRA	Fire that is delivered without adjustment. Source : FRA
добова норма	jour de vivres	ration
Кількість продуктів, що необхідна для забезпечення однієї особи у мирний та воєнний час протягом 24 годин. Джерело: ФР	Quantité de vivres nécessaires par homme pour combattre et subsister pendant 24 heures. Source : FRA	Food needed for a man to fight and live on for 24 hours. Source : FRA
довговічне обладнання	matériel non consommable	durable materiel – non-expendable supplies and materiel
Предмети, що не можуть використані протягом терміну дії та які зберігають свої властивості протягом цього періоду (наприклад: озброєння). Джерело: ФР	Article qui n'est pas consommé lors de son emploi et qui conserve son identité pendant toute la période où il est en service et qui doit faire l'objet d'une comptabilité suivie (par exemple : l'armement). Source : FRA	Items which are not consumed in use and which retain their original identity during the period of use, such as weapons, and which normally require further accounting. Source : FRA
довжина автоколони (на марші)	longueur d'encombrement	column length
Частина маршруту, який є зайнятим підрозділом на марші або транспортною колоною під час пересування. Ця довжина вимірюється відстанню від першої машини автоколони до останньої, включаючи внутрішні дистанції між ними. Джерело: ФР	Portion d'un itinéraire occupée par un élément de marche ou un convoi pendant un déplacement. Elle est mesurée du premier au dernier véhicule et comprend les créneaux intérieurs. Source : FRA	The length of the roadway occupied by a column or a convoy in movement. It is measured from the first to the last vehicle, and it comprises the internal intervals. Source : FRA
довідник з оперативного планування	guide de planification opérationnelle	operational planning guide
Основний документ, розроблений спільно основними командуваннями НАТО, в якому такі командування надають вказівки командирам підпорядкованих підрозділів щодо оперативного планування. <i>Пов'язаний термін: керівництво з функціонального планування.</i> Джерело: ФР	Document de base établi conjointement par les grands commandements de l'OTAN, dans lequel ces derniers donnent à leurs commandants subordonnés et aux pays les orientations en matière de planification opérationnelle. <i>Terme connexe</i> : guide de planification fonctionnelle. Source : FRA	Basic document drafted in common by the major NATO commands, and in which the latter give to their subordinate commands and to the countries the orientations regarding operational planning. <i>Related term</i> : Functional Planning Guide. Source : FRA
додаткова довідка життєво важливого об'єкту	fiche complémentaire d'un point sensible	additional key point sheet
Довідка, де описуються заходи з внутрішнього захисту та оборони життєво важливого об'єкту. Джерело: ФР	Fiche décrivant les mesures de renforcement de la protection interne et les mesures de défense d'un point sensible. Source : FRA	Document describing the reinforcement measures for the internal protection and defense measures of a key point. Source : FRA
додаткова серія	série complémentaire	additional series
Додаткові роботи з організації або облаштування місцевості, що здійснюються після виконання мінімально	Tranche de travaux ou d'organisation du terrain effectuée après la série minimale pour en augmenter l'efficacité. Source : FRA	Batch of obstacles or ground organization work completed after the minimal series to enhance its effectiveness. Source : FRA

необхідного комплексу робіт, для підвищення коефіцієнту її ефективності.

Джерело: ФР

додаткове постачання

повітряне

soutien aux ravitaillements par voie aérienne

resupply support by air

Сукупність дій, які виконуються частинами парашутно-десантного полку тилу з метою гарантувати довготривалість існування оперативних потоків та здійснювати інтермодальне переміщення техніки (ресурсів) між наземним та повітряним просторами.

Джерело: ФР

Ensemble des actions réalisées par les unités du régiment du train parachutiste dans le but d'assurer la continuité des flux opérationnels et le transfert intermodal de matériels (ressources) entre le milieu terrestre et aérien.

Source : FRA

Set of actions conducted by the airborne transportation battalion in order to maintain the operational flows and the intermodal transfer of personnel and equipment (resources) between the ground and the air environments.

Source : FRA

додаткове

постачання

морським шляхом

soutien aux ravitaillements par voie maritime

resupply support by sea

Сукупність дій, які виконуються підрозділами полку тилу з морських перевезень, з метою гарантувати довготривалість існування оперативних потоків та здійснювати інтермодальні переміщення техніки (ресурсів) між наземним та морським просторами.

Джерело: ФР

Ensemble des actions réalisées par les unités du régiment du train de transbordement maritime dans le but d'assurer la continuité des flux opérationnels et le transfert intermodal de matériels (ressources) entre le milieu terrestre et maritime.

Source : FRA

Set of actions conducted by the sea transportation battalion in order to maintain the operational flows and the intermodal transfer of personnel and equipment (resources) between the ground and the sea environments.

Source : FRA

додатковий план

plan de rattachement

attachment plan

1- Додатковий план уточнює для визначеного підрозділу ті підрозділи, які будуть здійснювати тилове забезпечення.

Джерело: ФР

1- Le plan de rattachement précise pour une formation donnée les formations qui sont chargées d'assurer à son profit des prestations de maintenance.

Source : FRA

1- The attachment plan specifies for a given formation the formations which are in charge of performing its maintenance operations.

Source : FRA

plan supplétif

support plan (SUPPLAN - SUPLAN)

2- План, який напряму пов'язаний із планом на випадок надзвичайних ситуацій або із планом проведення операції, що охоплює широке коло завдань або фокусує свою увагу на виконанні одного завдання. Цей документ містить заходи щодо планування, які не були включені в основний документ.

Джерело: ФР

2- Plan directement lié à un plan de circonstance ou à un plan d'opérations, qui porte sur un vaste ensemble de domaines fonctionnels, un domaine particulier ou qui est axé sur une mission ou une tâche, et qui détaille la planification ne pouvant être incluse dans le plan d'origine.

Source : FRA

2- Plan which is directly linked to a contingency or operation plan, pertaining to a large set of functional domains or one specific domain, or which focuses on a mission or task. It details the planning elements which cannot be included in the original plan.

Source : FRA

додатковий чи аварійний продовольчий пайок

unité alimentaire de complément ou de secours

additional or emergency food ration

Елемент харчування, що складається з харчових продуктів, які мають високу енергетичну цінність та незначний розмір.

Джерело: ФР

Elément de ration composé d'aliments à forte valeur énergétique présenté sous un faible encombrement.

Source : FRA

Part of the individual ration having highly energetic food in a small volume.

Source : FRA

додаткові засоби забезпечення	unité collective d'accompagnement	group support unit
Невеликі за розмірами матеріали, аксесуари і частини, що додаються до основного матеріалу і дозволяють його функціонування у нормальних умовах. Джерело: ФР	Petits matériels, accessoires et pièces détachées accompagnant un matériel majeur (UMBC, UTLC) et autorisant son fonctionnement dans des conditions normales. Source : FRA	Small materials, accessories and spare parts needed for a field bread-baking trailer or a field laundry trailer to work normally. Source : FRA
додаткові оперативні запаси	stocks d'entretien	sustaining stocks
Запаси, які створено для сприяння виконанню оперативних планів, які було схвалено пізніше за початковий період планування операції та які використовуються до початку дій з поповнення запасів, які дозволяють продовження ходу операцій. Джерело: ФР	Stocks constitués pour permettre l'exécution des plans opérationnels approuvés au-delà de la période initiale prédéterminée et jusqu'à ce qu'un réapprovisionnement autorise la poursuite des opérations. Source : FRA	Stocks to support the execution of approved operational plans beyond the initial pre-determined period covered by basic stocks until resupply is available for support of continued operations. Source : FRA
додаткові операції з розмінування місцевості	opérations ultérieures de lutte contre les mines	follow-on mine countermeasures
Операції з розмінування, які проводяться після висадки морського десанту, під час проведення десантних операцій та на завершальних етапах даних операцій з метою розширення розмінованої території, визначеної під час заходів з розмінування, що відбулися перед висадкою десанту. Джерело: ФР	Opérations de lutte contre les mines effectuées après le débarquement amphibie initial, pendant la phase d'assaut amphibie et les phases postérieures afin d'agrandir les zones déminées lors des opérations de lutte contre les mines menées avant l'assaut. Source : FRA	Mine countermeasures operations carried out after the initial amphibious landing during the amphibious assault and post-assault phases in order to expand the areas cleared during the pre-assault mine countermeasures operations. Source : FRA
доза	dose	dose
Кількість токсичної речовини, яка за визначених наперед умов, проникає до організму через шкіру і виводить з стану дієздатності чи вбиває особовий склад, що став жертвою ураження. Джерело: ФР	Quantité de toxique liquide qui, dans des conditions données, provoque par action percutanée la mise hors de combat ou la mort du personnel atteint. Source : FRA	Quantity of toxic liquid which, given certain circumstances, will enter the body through the skin and put out of action or kill the personnel victim of the strike. Source : FRA
доза опромінення	dose d'irradiation	radiation dose
Сумарна порція іонної радіації (опромінення), що поглинається речовиною чи тканинами та виражається у сантігреях. Джерело: ФР	Quantité totale de rayonnements ionisants absorbée par une matière ou un tissu, exprimée en centigrays. Source : FRA	The total amount of ionizing radiation absorbed by material or tissues, expressed in centigrays. Source : FRA
доза опромінення	irradiation	irradiation
Вплив радіації або часток радіоактивного походження на організм. Цей вплив може бути зовнішнім (зовнішнє опромінення) або усередині людського тіла (внутрішнє опромінення). Джерело: ФР	Action sur l'organisme des rayonnements ou des particules d'origine nucléaire. Cette action peut s'opérer de l'extérieur (irradiation externe) ou depuis l'intérieur du corps humain (irradiation interne). Source : FRA	Action on the body of radiation or particles having a nuclear origin. This action can happen from the outside (external irradiation) or from within the human body itself (internal irradiation). Source : FRA

доза постійного радіаційного ураження	dose d'irradiation chronique	chronic radiation dose
Доза радіації, що отримується постійно чи періодично за значний проміжок часу. Ця доза радіації може бути достатньо високою, щоб викликати променеву хворобу й смерть, однак якщо було отримано низьку порцію тоді значна частина ураженої кліткової структури буде відновлена. <small>Джерело: ФР</small>	Dose d'irradiation absorbée soit de façon permanente, soit par intermittence au cours d'une longue période de temps. Une dose d'irradiation chronique peut être assez forte pour engendrer la maladie des rayons et la mort, mais si l'intensité de la dose absorbée est assez basse, une part importante des cellules lésées pourra se régénérer. <small>Source : FRA</small>	A dose of ionising radiation received either continuously or intermittently over a prolonged period of time. A chronic radiation dose may be high enough to cause radiation sickness and death but if received at a low dose rate a significant portion of the acute cellular damage will be repaired. <small>Source : FRA</small>
доза сильного опромінення	dose d'irradiation aiguë	acute radiation dose
Сумарна радіаційна доза, що отримується одночасно і протягом короткого проміжку часу, за який не може відбутися біологічне відновлення. <small>Джерело: ФР</small>	Dose d'irradiation reçue en une seule fois et en un temps trop court pour que la restauration biologique puisse jouer. <small>Source : FRA</small>	Total ionising radiation dose received at one time and over a period so short that biological recovery cannot occur. <small>Source : FRA</small>
дозвіл	habilitation	clearance
Повноваження, що надані деяким військовослужбовцям, які належать до підрозділів контролю руху, діяти на цивільних напрямках руху з метою полегшення пересування військових автомобілів. <small>Джерело: ФР</small>	Autorisation nominative accordée à certains gradés appartenant aux unités de circulation, d'agir sur le trafic civil en vue de faciliter l'acheminement des véhicules militaires. <small>Source : FRA</small>	Authorization given by name to certain officers and non-commissioned officers of traffic control units of acting on civilian traffic as to facilitate the movements of military vehicles. <small>Source : FRA</small>
дозволений вантаж	charge offerte	allowable load
Це вантаж, дозволений для перевезення на даному літальному апараті, при визначених погодних умовах, правилах польоту, устаткуванні і обладнанні. Це - різниця між максимальною масою, дозволеною на зльоті й масою в польоті. <small>Джерело: ФР</small>	C'est la charge autorisée pour un aéronef, une étape, des conditions météorologiques, des règles de vol, un équipement, un aménagement donnés. C'est la différence entre la masse maximale autorisée au décollage et la masse en ordre de vol. <small>Source : FRA</small>	Load allowed for a given aircraft, stage, weather conditions, flight rules, item of equipment and configuration. It is the difference between the maximum allowed takeoff weight and the weight in flight order. <small>Source : FRA</small>
дозиметр	dosimètre	dosimeter
Пристрій, що використовується для вимірювання іонізуючих променів, які він поглинає. <small>Джерело: ФР</small>	Appareil utilisé pour mesurer le rayonnement ionisant qu'il absorbe. <small>Source : FRA</small>	Device used to measure the ionising radiations it absorbs. <small>Source : FRA</small>
дозиметричне вимірювання	dosimétrie	dosimetry
Вимірювання доз опромінення. Воно застосовується як до засобів (дозиметрів), так і до способів вимірювання. <small>Джерело: ФР</small>	Mesure des doses de rayonnement. S'applique à la fois aux dispositifs utilisés (dosimètres) et aux techniques. <small>Source : FRA</small>	The measurement of radiation doses. It applies to both the devices used (dosimeters) and to the techniques. <small>Source : FRA</small>
дозор	patrouille de reconnaissance et de sécurité	security and reconnaissance patrol
Підрозділ військової розвідки або похідної охорони в	Force terrestre de reconnaissance opérationnelle ou unité de protection	A land forces operational reconnaissance or march protection

сухопутних військах, що висилається від підрозділів і частин, які здійснюють марш або ведуть бойові дії, з метою добування відомостей про противника, місцевість, радіаційну і хімічну обстановку або попередження військ, що охороняються, про наявність (напад) противника. Як правило, дозор призначається силами до взводу і може висилати дозорне відділення або дозорних.

Джерело: УКР/НАТО

доктрина

Основні принципи, якими керуються збройні сили при виконанні ними своїх завдань. Ці принципи є обов'язковими, але їх застосування вимагає попереднього вивчення.

Джерело: ФР

доктрина застосування

Формулювання, у визначений момент, головних принципів, згідно з якими збройні сили повинні реорганізуватися, підготуватися та взяти участь в різних операціях, з метою успішного виконання покладених на них завдань.

Джерело: ФР

домінувати

Розміщуватися на позиції, з якої буде можливо загрожувати чи завдати вирішального удару.

Джерело: ФР

донесення про обстановку

Повідомлення, яке характеризує ситуацію в районі дислокації частини або формування.

Джерело: УКР/НАТО

допит

Метод пошуку інформації, який використовує людський фактор (захоплення полоненого під час бою). Допит проводиться відповідно до юридичних норм збройних конфліктів.

Джерело: ФР

довідна

Внутрішній документ штабу, призначений для інформування

d'un déplacement terrestre. Les patrouilles de reconnaissance et de sécurité sont détachés de sous-unités et des unités quand elles sont en marches ou dans l'action, trouver et rassemble les renseignements sur l'ennemi, le terrain, la situation nucléaire ou chimique, ou encore avertir les troupes qu'elles protègent de la présence de l'ennemi ou une attaque imminente. La patrouille est d'habitude du niveau du peloton et peut envoyer des sections de reconnaissance ou des reconnaissance individuelles.

Source : UKR/OTAN

doctrine

Principes fondamentaux qui guident les forces armées dans la poursuite d'un objectif. Ces principes sont impératifs, mais leur application requiert du jugement.

Source : FRA

doctrine d'emploi

Expression, à un moment donné, des principes fondamentaux selon lesquels les armées entendent s'organiser, s'entraîner, et s'engager dans les différents types d'opérations possibles pour remplir avec succès les missions susceptibles de leur être confiées.

Source : FRA

dominer

Se placer dans une position à partir de laquelle il sera possible de menacer ou de frapper de façon rapide et décisive.

Source : FRA

compte rendu de situation

Rapport donnant la situation dans la zone d'une unité ou formation déterminée.

Source : UKR/OTAN

interrogatoire (renseignement)

Technique de recherche d'informations utilisée par un capteur humain auprès de sources originellement hostiles et capturées au combat. L'interrogatoire se définit dans le cadre de limites juridiques liées à l'état de conflit armé.

Source : FRA

fiche

Document interne d'état-major destiné à renseigner le chef sur une question

unit. A security and reconnaissance patrol is detached from subunits and units when they are on the march or in action, to collect intelligence about the enemy, the terrain, the nuclear or the chemical situation, or to warn the troops they protect of the enemy's presence or an attack. The patrol is usually up to platoon strength, and may send out reconnaissance sections or individual scout.

Source : UKR/НАТО

doctrine

Fundamental principles by which the military forces guide their actions in support of objectives. It is authoritative but requires judgement in application.

Source : FRA

employment doctrine

Expression, at a given point in time, of the fundamental principles based on which the armed forces intend to organize, train and commit themselves in the various possible types of operations in order to successfully carry out the missions they might be entrusted with.

Source : FRA

dominate

To place oneself in a position from which it will be possible to threaten or to strike briskly and in a decisive manner.

Source : FRA

situation report

A report giving the situation in the area of a reporting unit or formation.

Source : UKR/НАТО

interrogation (intelligence)

Technique of search for information used by a human sensor with sources originally hostile and arrested in the fight. Interrogation defines within the framework of legal limits connected to the state of armed conflict.

Source : FRA

memorandum

Internal staff document used to inform the commander on a specific

його командира, щодо певного питання. Джерело: ФР	déterminée. Source : FRA	question. Source : FRA
допоміжний аеродром	aérodrome de déroutement	diversion aerodrome
Аеродром з необхідним обладнанням, який можна використати у разі аварії під час польоту. Використовується також як запасний аеродром. Джерело: ФР	Aérodrome disposant des installations essentielles pouvant être utilisé en cas de panne pendant le vol, comme aérodrome de secours. Source : FRA	An aerodrome with the minimum essential facilities, which may be used as an emergency aerodrome in the case of a breakdown during the flight. Source : FRA
допомога у відновленні інфраструктури та життя міста	aider à la reconstruction et à la vie de la cité	helping with rebuilding and life in the city
Сприяння, у рамках національних операцій або мандату міжнародної спільноти, поверненню населення та місцевої влади до нормального соціального, політичного та економічного життя. Джерело: ФР	Dans le cadre d'un engagement national ou sous mandat de la communauté internationale, favoriser le retour des populations et collectivités locales à une vie sociale, politique et économique normale et structurée. Source : FRA	Within the framework of a national commitment or under a mandate of the international community, favoring the coming back of the populations and local administration to a normal and structured social, political and economic life. Source : FRA
дорожнє загородження	barrage routier	road block
Загородження або перешкода (яка зазвичай прострілюється), що використовується для зупинки руху або обмеження певної ділянки дороги. Джерело: ФР	Barrage ou obstacle (habituellement battu par le feu) utilisé pour arrêter un mouvement ou limiter le tronçon de route. Source : FRA	A barrier or obstacle (usually covered by fire) used to block, or limit the movement of, hostile vehicles along a route. Source : FRA
дорожня поліція	police de la circulation	traffic control police
(НАТО) Підрозділ, який отримує завдання від військової або цивільної влади координації дорожнього руху та попередження порушень правил дорожнього руху. Джерело: ФР	(OTAN) Personnel qui reçoit, d'un commandant militaire ou d'une autorité civile, mission de faciliter la circulation routière et d'éviter toute infraction aux règles de la circulation ou d'en rendre compte. Source : FRA	(NATO) Any personnel ordered by a military commander and/or by a civil authority to facilitate the movement of traffic and to prevent and/or report any breach of road traffic regulations. Source : FRA
досьє об'єкту	dossier de site	site file
Документація, що збирається та зберігається на даний момент у мирний час про певну місцевість, яка може стати об'єктом операції. Джерело: ФР	Documentation établie et tenue à jour dès le temps de paix sur une zone délimitée pouvant constituer un objectif opérationnel. Source : FRA	Documentation, gathered and kept up to date during peacetime on a delimited area which could make an operational objective. Source : FRA
доукомплектування	régénération	regeneration
1- Сукупність операцій з відтворення чи повернення до ладу техніки, що була серйозно пошкоджена, головним чином на театрі бойових дій, завдяки заміні на дружні чи ворожі компоненти.	1- Ensemble des opérations de reconstitution ou de réadaptation de matériels gravement endommagés, entreprises généralement au niveau d'une base de théâtre, fondée sur la récupération de constituants amis ou ennemis.	1- All operations of reconstitution or readaptation of badly damaged equipments, usually performed at the theater maintenance level, based on the reprocessing of friendly or enemy components.
2- (НАТО) Своєчасне повномасштабне чи асткове введення в лад існуючих структур сил та	2- (OTAN) Activation, en temps utile, de tout ou partie des structures et de l'infrastructure existantes des forces, y compris la remise à des	2- (NATO) The timely activation, in full or in part, of existing force structures and infrastructure, including the restoration of

інфраструктури, включаючи відновлення укомплектованості, озброєння, техніки і запасів до призначених рівнів.
Джерело: ФР

niveaux préétablis des effectifs, équipements et stocks.
Source : FRA

manning, equipment and stocks to designated levels.
Source : FRA

дрібний ремонт

Нетривале технічне втручання стандартного типу в місці пошкодження, з метою відновлення на певний час чи ні, всіх чи частини робочих функцій.
Джерело: ФР

dépannage

Intervention technique de courte durée, réalisée en mode classique, sur le lieu du dommage d'un matériel par une équipe de maintenance dans le but de rétablir, provisoirement ou non, tout ou partie de ses fonctions opérationnelles.
Source : FRA

recovery

Short technical intervention, performed by a maintenance team under the standard mode, at the place where the damage was sustained, in order to restore temporarily or not all or part of its operational functions.
Source : FRA

дротовий ланцюг

Сукупність металевих провідників, не обов'язково безперервних, що дозволяють електрично з'єднати два телекомунікаційні засоби. Розрізняють дво-дротові і чотири-дротові мережі.
Джерело: ФР

circuit filaire

Ensemble de conducteurs métalliques, non nécessairement continus, permettant de relier électriquement deux moyens de télécommunication. On distingue des circuits deux fils et quatre fils.
Source : FRA

land-line

Set of metallic wire conductors, which may not be continuous, enabling the signaller to link two signals assets electrically. One distinguishes two-wire circuits from four-wire ones.
Source : FRA

другий рівень технічної допомоги

Другий рівень технічної допомоги позначає дії з технічної підтримки у тактичній глибині та виконується відповідним підрозділом у стаціонарній чи пересувній майстерні. Проведення такого ремонту є складною, довготривалою процедурою та вимагає наявності спеціального обладнання: верстати, інструменти, документація, особовий склад, замінні частини. В такому випадку мова йде лише про другий рівень технічної підтримки або технічної допомоги.
Джерело: ФР

niveau technique d'intervention NTI2

Le Niveau Technique d'Intervention NTI2 caractérise les opérations de maintenance dont la profondeur d'intervention se situe au niveau de l'Unité Remplaçable en Atelier (URA) dans une infrastructure fixe ou mobile. Ces opérations sont complexes ou longues et nécessitent des moyens de maintenance adaptés tels bancs, outillages, documentation, personnels, rechanges. On parle exclusivement d'opération de maintenance de NTI2 ou d'intervention technique de niveau 2.
Source : FRA

level of maintenance 3

Level of maintenance 3 pertains to maintenance operations going as deep as the units to be replaced in workshops, within fixed or mobile infrastructure. These operations are complex or long-lasting, and they require special equipment such as benches, special tools, specific literature, personnel and spares. One only speaks about level 3 maintenance operations or level 3 technical interventions.
Source : FRA

другорядна станція

Будь-яка станція, яка підпорядкована головній радіостанції мережі.
Джерело: ФР

station secondaire

Toute station d'un réseau subordonnée à la station directrice.
Source : FRA

secondary station

In a network, any station subordinate to the primary station.
Source : FRA

дружній

Ідентифікація, що дається об'єкту чи істоті, яка належить до країни, об'єднання, групи, визнаних чи визначених, як

ami

En identification, désignation donnée à une piste, à un objet ou à une entité appartenant à un pays, à une faction ou à un groupe déclaré ou présumé

friend

In identification, the designation given to a track, object or entity belonging to a declared, presumed or recognized friendly nation, faction or

союзницькі, або які вважаються такими. *Пов'язані терміни:* ворожий; невідомий; ідентифікація; нейтральний.
Джерело: ФР

ami, ou reconnu comme tel. *Termes connexes :* hostile ; inconnu ; identification ; neutre.
Source : FRA

group. *Related terms:* hostile; identification; neutral; unknown.
Source : FRA

Е

евакуаційні сили

Сили, що здатні проводити операції з евакуації на суші, морі чи у повітрі. Такі операції можуть проводитися у сприятливих, несприятливих чи невизначених умовах. Вони охоплюють широкий спектр заходів, включаючи медичну евакуацію, протидію захопленню заручників, надання підтримки при евакуації, а також порятунок і вивезення з конкретного географічного району військовослужбовців чи сил, які входять і/або не входять у НАТО.

Джерело: ФР

евакуація

1- Операція, що полягає у переміщенні з визначеної зони людей і обладнання, яке більше не можна використовувати, застосовувати чи зберігати у належному стані у цій зоні.

Джерело: ФР

2- Вивезення (виведення) поранених і хворих, населення, військовополонених, пошкодженої зброї та техніки, військового та іншого майна, господарського обладнання і цінностей з районів бойових дій та районів, де була застосована зброя масового ураження або відбулось стихійне лихо. Здійснюється також евакуація військ з районів, блокованих противником.

Джерело: УКР/НАТО

3- При бойових діях - встановлення зв'язку, забезпечення захисту і виведення (вивіз) особового складу, невеличких груп, військових частин, озброєння та техніки.

Джерело: УКР/НАТО

force d'extraction

Force ayant la capacité d'exécuter des opérations d'extraction par des moyens terrestres, navals ou aériens. L'opération d'extraction pourrait être entreprise dans un environnement favorable, défavorable ou incertain. Les opérations d'extraction couvrent un large éventail d'activités, comprenant l'évacuation sanitaire, l'intervention en cas de prise d'otages, ainsi que l'aide pour l'évacuation et le sauvetage de forces ou de personnel OTAN ou non OTAN se trouvant dans un secteur géographique donné.

Source : FRA

évacuation

1- Opération consistant à enlever d'une zone déterminée les personnels et les matériels qui ne peuvent plus être utilisés, traités ou remis en état dans cette zone.

Source : FRA

2- Déplacement de malades, de blessés, de civils, de prisonniers de guerre, d'armes endommagées, d'équipement et d'autres matériels, d'équipement agricole et industriel et objets précieux des secteurs d'opérations et secteurs touchés par des armes de destruction massive ou catastrophes naturelles. Les troupes sont aussi évacuées de secteurs coupés par des forces ennemies.

Source : UKR/OTAN

récupération

3- En opérations, action d'entrer en contact, de protéger et d'extraire du personnel, des petits groupes ou des unités, ou du matériel.

Source : UKR/OTAN

extraction force

A force with the capability of executing extraction operations by ground, sea or air. The extraction operation could be undertaken in a permissive, non-permissive or uncertain environment. Extraction operations cover a wide spectrum of activities including medical evacuation, counter-hostage-taking, evacuation support and rescue from a specific geographic location of NATO and/or non-NATO forces or personnel.

Source : FRA

evacuation

1- Operation consisting in removing from a given area those personnel and equipment no longer able to be used, treated or repaired in that area.

Source : FRA

2- The removal of the sick, the wounded, civilians, prisoners of war, damaged weapons, equipment and other materiel, agricultural and industrial equipment and valuables from areas of operations and areas affected by weapons of mass destruction or natural disasters. Troops are also evacuated from areas cut off by enemy forces.

Source : UKR/NATO

recovery

3- In operations, contacting, protecting and extracting personnel, small groups or units, or materiel.

Source : UKR/NATO

евакуація біженців чи населення, що знаходиться під загрозою	évacuer de ressortissants ou de communautés menacées	non-combatant evacuation operation (NEO)
Процес евакуації французьких та іноземних біженців або населення, якому загрожує небезпека. Перегрупування та евакуація здійснюється шляхом військового втручання в іноземну країну в умовах нестабільної ситуації. Джерело: ФР	Mettre à l'abri des ressortissants français et étrangers ou de communautés menacées par récupération, regroupement et évacuation dans le cadre d'une intervention armée en pays étranger dans un climat insurrectionnel. Source : FRA	Placing French and foreign individuals, or members of threatened communities in a safe place, through recovery, grouping and evacuation, within the framework of an armed intervention in a foreign country within an insurrectional environment. Source : FRA
евакуація обладнання	évacuation de matériel	return of equipment
Операція з перевезення у рамках логістичної системи. Головним чином, вона виконується транспортними підрозділами. Та вимагає наявності необхідної кількості засобів обслуговування і транспортування. Джерело: ФР	Opération d'acheminement au sein d'un système logistique, généralement effectuée sous la responsabilité de la fonction transport. Elle nécessite des moyens de maintenance et de transport. Source : FRA	Operation consisting in returning equipment within a logistic system. Generally speaking, it is carried out under the responsibility of the transport function. It requires maintenance and transport assets. Source : FRA
евакуація поранених	relève de blessés	collection of casualties
Дія, що полягає у розміщенні у сховищі пораненого і надання йому першої допомоги. Джерело: ФР	Action qui consiste à mettre à l'abri un blessé et à lui donner les premiers soins. Source : FRA	Action consisting in taking a wounded to a safe place, and to give him first aid. Source : FRA
евакуація техніки	récupération	recovery
При ремонті в бойових умовах – вивіз техніки, що вийшла з ладу, покинута або пошкоджена та, за потребою, доставка такої техніки на пункт технічного обслуговування і ремонту. Джерело: УКР/НАТО.	En maintenance sur le champ de bataille, enlèvement d'un véhicule abandonné, hors service ou immobilisé et, si nécessaire, son acheminement vers un point de maintenance. Source : UKR/OTAN	In battlefield maintenance, the extrication of an abandoned, disabled or immobilized vehicle and, if necessary, its removal to a maintenance point. Source : UKR/NATO
евакуація технічних засобів	salvage	salvage
Операція, що полягає у евакуації техніки дружніх частин і, яка не підлягає відновленню, а саме: вузлів, агрегатів або запасних частин з метою їх використання у технічних відновлювальних роботах. Така процедура застосовується відповідно для техніки противника задля отримання розвідувальних даних технічного характеру. Джерело: ФР	Opération qui consiste à prélever sur un matériel ami irrécupérable ou définitivement non réparable des ensembles, sous-ensembles ou des pièces de rechanges à des fins d'approvisionnement ou sur un matériel ennemi dans un but de renseignement technique. Source : FRA	Operation consisting of taking one or more sub-assemblies or spare parts from unrepairable equipment for supplies. It can also be done on enemy equipment for technical intelligence purposes. Source : FRA
евакуація у другу чергу	évacuation secondaire	secondary evacuation
Транспортування поранених, які вже пройшли курс лікування, але стан яких вимагає додаткового, головним чином спеціалізованого, лікування чи періоду реабілітації. Джерело: ФР	Transport des blessés déjà traités, mais dont l'état nécessite un traitement complémentaire, généralement spécialisé, ou une période de consolidation. Source : FRA	Transportation of the wounded already treated, but whose condition requires an additional treatment, usually specialized, or a period of convalescence. Source : FRA

евакуація населення	цивільного	opération d'évacuation de personnel non-combattant	non-combatant operation	evacuation
Операція, з переміщення у надійний пункт визначених представників цивільного населення, яким загрожує небезпека в іноземній країні.		Opération visant à relocaliser dans un endroit sûr des non-combattants désignés qui sont menacés dans un pays étranger.		An operation conducted to relocate designated non-combatants threatened in a foreign country to a place of safety.
Джерело: ФР		Source : FRA		Source : FRA
евакуйовані		évacués		evacuees
Люди, які отримали від компетентних органів влади, наказ чи дозвіл покинути небезпечне місце і, таким чином, перемістились і розмістились в іншому, наперед запланованому місці, що було організовано і контролюється вказаними органами влади. <i>Пов'язані терміни:</i> прохач притулку; переміщена особа; біженець.		Personne ayant reçu des autorités compétentes l'ordre ou l'autorisation de quitter un lieu dangereux et dont les déplacements et l'hébergement sont planifiés, organisés et contrôlés par lesdites autorités. <i>Termes connexes :</i> demandeur d'asile; personne déplacée; réfugié.		A person who has been ordered or authorized to move from a place of danger by competent authorities, and whose movements and accommodation are planned, organized and controlled by such authorities. <i>Related terms:</i> asylum seeker; internally displaced person; refugee.
Джерело: ФР		Source : FRA		Source : FRA
екіпаж		équipage		crew
Сукупність людей на борту транспортного засобу і під командую одного начальника (зазвичай начальника борту), що має вести цей транспортний засіб і використовувати наявні на борту засоби (зброю, радіоелектронне обладнання тощо).		Ensemble des personnels, à bord d'un véhicule et sous les ordres d'un chef (généralement chef de bord), chargés de la conduite du véhicule et de la mise en oeuvre de ses moyens de bord (armement, postes radioélectriques...).		All personnel on-board a vehicle and under the authority of a commander, tasked with the conduct of the vehicle and the implementation of the on-board equipment (weapons, radioelectric equipment...).
Джерело: ФР		Source : FRA		Source : FRA
економічний потенціал		potentiel économique		economic potential
Здатність країни виробляти матеріальні цінності та надавати послуги.		Capacité globale d'un pays à produire des biens et fournir des services.		The total capacity of a nation to produce goods and services.
Джерело: ФР		Source : FRA		Source : FRA
експедиційна перекидання	операція;	opération expéditionnaire		expeditionary operation
Перекидання військового потенціалу у віддалений оперативний район на важливі комунікаційні напрямки задля досягнення поставлених завдань.		Projection de puissance militaire dans une zone opérationnelle éloignée sur des lignes de communication étendues en vue d'atteindre un objectif précis.		The projection of military power over extended lines of communications into a distant operational area to accomplish a specific objective.
Джерело: ФР		Source : FRA		Source : FRA
експерт		expert		expert
Фахівець, який глибоко знає свою галузь знань і надає довідки у межах своєї компетенції.		Spécialiste connaissant son domaine de manière approfondie et faisant référence en terme de compétence.		Specialist knowing his domain in depth and who is a reference in term of competence.
Джерело: ФР		Source : FRA		Source : FRA
експертиза		expertise		expert evaluation
Аналіз матеріальної шкоди фахівцем із технічного обслуговування для визначення причин і/чи винних, у випадку		Analyse d'un dommage d'un matériel par un spécialiste de la maintenance pour en déterminer les causes et/ou les responsabilités et éventuellement pour		Analysis of the damage on an item of equipment, carried out by a maintenance specialist in order to determine the causes and/or

необхідності, оцінки видатків на відновлення, у разі прийняття такого рішення.

Джерело: ФР

екстрений ремонт

Спосіб ремонту, що полягає у повторному застосуванні матеріалу на дуже стислий термін часу, за допомогою простих й імпровізованих процедур, для відновлення його можливостей брати участь у наступній бойовій фазі чи дії. У мирний час цей спосіб полагодження заборонений.

Джерело: ФР

електромагнітна вразливість

Характеристика системи, що може зумовити її ушкодження чи приведення у недіючий стан через електромагнітні перешкоди.

Джерело: ФР

електромагнітна перешкода

Всі електромагнітні перешкоди, навмисні чи ні, які заважають, спотворюють або обмежують ефективне функціонування електронно-обчислювального обладнання.

Джерело: ФР

електромагнітне середовище

Сукупність електромагнітних явищ, що існують у відповідному місці.

Джерело: ФР

електромагнітний аналіз

Цей термін слугує для поєднання електромагнітного технічного аналізу і оперативного електромагнітного аналізу.

Джерело: ФР

електромагнітний спектр

Діапазон електромагнітних хвиль включає: електричні хвилі, радіохвилі, інфрачервоні промені, видиме світло, ультрафіолетові промені, рентгенівські промені, гамма-випромінення та космічне випромінення. Радіохвилі – це хвилі, які застосовуються у зв'язку та які включають ті хвилі, які використовуються радіоелектричними станціями, радіорелейними лініями та супутниками. Для передачі через

effectuer l'évaluation du coût de remise en état en vue d'une prise de décision.

Source : FRA

réparation de fortune

Mode de réparation qui consiste à redonner à un matériel en très peu de temps à l'aide de procédés simples et improvisés, sa capacité à participer à la prochaine phase ou action de combat. En temps de paix, ce mode de réparation est interdit.

Source : FRA

vulnérabilité électromagnétique

Caractéristique d'un système susceptible d'être perturbé ou rendu inopérant par des interférences électromagnétiques.

Source : FRA

interférence électromagnétique

Toute perturbation électromagnétique, intentionnelle ou non, qui interrompt, gêne, dégrade ou limite les performances escomptées des équipements électroniques ou électriques.

Source : FRA

environnement électromagnétique

Ensemble des phénomènes électromagnétiques existant à un endroit donné.

Source : FRA

analyse électromagnétique

Expression servant à regrouper analyse technique électromagnétique et analyse opérationnelle électromagnétique.

Source : FRA

spectre électromagnétique

Le spectre des ondes électromagnétiques regroupe : les ondes électriques, les ondes hertziennes, les rayons infrarouges, la lumière visible, les rayons ultra-violet, les rayons X, les rayons gamma et les rayons cosmiques. Les ondes hertziennes sont les ondes employées pour les télécommunications. Elles recouvrent les ondes utilisées par les postes radioélectriques, les faisceaux hertziens et les satellites. Les transmissions sur fibre optique utilisent la partie de la

responsibilities, and also, possibly, to assess the repair costs in order to make a decision.

Source : FRA

emergency repair

Type of repair whereby, through simple and makeshift procedures, an item of equipment is given back its capability to participate in the next combat phase or action. In peacetime, this type of repair is forbidden.

Source : FRA

electromagnetic vulnerability

The characteristics of a system that cause it to suffer degradation in performance of, or inability to perform, its specified task as a result of electromagnetic interference.

Source : FRA

electromagnetic interference

Any electromagnetic disturbance, whether intentional or not, which interrupts, obstructs, or otherwise degrades or limits the effective performance of electronic or electrical equipment.

Source : FRA

electromagnetic environment

The totality of electromagnetic phenomena existing at a given location.

Source : FRA

electromagnetic analysis

Expression used to group the technical electromagnetic analysis and the operational electromagnetic one together.

Source : FRA

electromagnetic spectrum

The range of electromagnetic radiation groups: electrical waves, Hertzian waves, infrared rays, visible light, ultraviolet rays, X-rays, gamma rays and cosmic rays. Hertzian waves are those waves used for telecommunications. They group the waves used by radio/sound equipment, electro-magnetic waves and satellites. Transmissions through fiber optic use the visible part of the electromagnetic spectrum.

Source : FRA

оптико-волоконну лінію lumière visible du spectre
використовують частину électromagnétique.
видимого світла Source : FRA
електромагнітного спектру.
Джерело: ФР

електронна нейтралізація

neutralisation électronique

electronic neutralization

У галузі радіоелектронної боротьби, навмисне використання електромагнітного випромінювання з метою завдання шкоди обладнанню противника, на постійній або тимчасовій основі, в залежності від електромагнітного спектру.
Джерело: ФР

Dans le domaine des contre-mesures électroniques, emploi volontaire de l'énergie électromagnétique pour endommager de façon temporaire ou permanente les dispositifs ennemis qui dépendent exclusivement du spectre électromagnétique.
Source : FRA

In electronic countermeasures, the deliberate use of electromagnetic energy to either temporarily or permanently damage enemy devices which rely exclusively on the electromagnetic spectrum.
Source : FRA

електронна розвідка

reconnaissance électronique

electronic reconnaissance

Дія, що має за мету постачання стислої і синтетичної інформації для визначення і поглиблення електронного контуру супротивника.
Джерело: ФР

Action ayant pour but de fournir des informations succinctes et synthétiques afin de déterminer et d'approfondir le contour électronique de l'ennemi.
Source : FRA

Action aimed at providing brief and synthetic information in order to determine and deepen the enemy's electronic shape.
Source : FRA

електронні контрзаходи

contre-mesures électroniques

electronic countermeasures (ECMs)

Частина радіоелектронної війни, що включає дії у електромагнітному спектрі з метою заважати або не давати силам противника їх ефективно використовувати. Електронні контрзаходи поділяються на три категорії: радіопротидія, введення в оману і придушення.
Джерело: ФР

Partie de la guerre électronique comprenant les actions entreprises dans le spectre EM pour en empêcher ou réduire l'utilisation efficace par des forces hostiles. Les contre-mesures électroniques se divisent en trois catégories : le brouillage, la déception et la neutralisation électroniques.
Source : FRA

Portion of the electronic warfare including the actions undertaken in the electromagnetic spectrum to prevent it from being used efficiently or to reduce its efficient use by hostile forces. ECMs are divided into three categories : electronic jamming, deception, and suppression.
Source : FRA

електронні перешкоди

brouillage électronique

electronic jamming

Передача, повторна передача або навмисне відзеркалення електромагнітної енергії з метою зменшення ефективності пристроїв, техніки або електронних систем противника.
Джерело: ФР

Émission, réémission ou réflexion intentionnelle d'énergie électromagnétique visant à réduire l'efficacité des dispositifs, matériels ou systèmes électroniques hostiles.
Source : FRA

The deliberate radiation, reradiating or reflection of electromagnetic energy with the object of impairing the effectiveness of hostile electronic devices, equipment or systems.
Source : FRA

елемент

élément

element

Група людей чи засобів із невизначеним значенням.
Джерело: ФР

Groupe de personnels ou de moyens de valeur indéterminée.
Source : FRA

Group of personnel or assets of indetermined value.
Source : FRA

елемент бойового управління

élément de commandement

command element

Штабна організаційна одиниця, що включає в себе особовий склад, техніку та оснащення, необхідні для надання допомоги командирі (командуючому) щодо

Elément d'état-major incluant le personnel et l'équipement exigés pour permettre conseiller le commandant, pour formuler, rédiger et éditer des directives et des ordres aux subordonnés.
Source : UKR/OTAN

The staff element including personnel and equipment required to enable the commander to formulate guidance and issue orders and directives to subordinates.
Source : UKR/NATO

підготовки керівних вказівок та віддання наказів і директив своїм підлеглим.
Джерело: УКР/НАТО

епіцентр

Точка на місцевості, яка є центром запланованого або реального ядерного вибуху.

Джерело: ФР

ескадрилья

Штатна полкова структура, що включає апарати одного типу чи ті, що мають одні й ті самі функції з використанням літальних апаратів, чи служб підтримки особового складу і обладнання.

- а- Ескадрилья командування;
- б- Ескадрилья підтримки та забезпечення;
- в- Ескадрилья гелікоптерів розвідки;
- г- Ескадрилья гелікоптерів підтримки – захисту;
- д- Ескадрилья бойових гелікоптерів;
- е- Ескадрилья гелікоптерів маневру;
- ж- Ескадрилья аеродромних служб (особливий підрозділ, що свідчить про важливість функції місцевого авіаконтролю і безпеки);
- з- Ескадрилья гелікоптерів командування;
- і- Ескадрилья легких гелікоптерів;
- к- Ескадрилья літаків зв'язку.

Джерело: ФР

ескадрон

Традиційна назва модуля батальйонного рівня до якого входить декілька бронекавалерійських підрозділів (танковий ескадрон або бронетанковий ескадрон) чи автотранспортних військ (підрозділ транспортних військ)

Джерело: ФР

ескорт

- 1- Одна чи кілька бойових частин, що мають супроводжувати і охороняти іншу силу чи конвой.
- 2- Літальний апарат з метою

point zéro

Point de la surface terrestre correspondant au centre d'une explosion nucléaire, réelle ou prévue.

Source : FRA

escadrille

Structure organique régimentaire regroupant des appareils d'un même type ou des fonctions concourant au maintien en condition des aéronefs, ou des services chargés du soutien du personnel et des matériels toutes armes.

- a- E.C.S. : Escadrille de commandement et des services ;
- b- E.S.R. : Escadrille de soutien et de ravitaillement;
- c- E.H.R. : Escadrille d'hélicoptères de renseignement ;
- d- E.H.A.P. : Escadrille d'hélicoptères d'appui-protection ;
- e- E.H.A. : Escadrille d'hélicoptères d'attaque ;
- f- E.H.M. : Escadrille d'hélicoptères de manœuvre ;
- g- E.S.A. : Escadrille des services d'aérodrome (unité particulière justifiée par l'importance de la fonction contrôle aérien local et sécurité) ;
- h- E.H.C. : Escadrille d'hélicoptères de commandement ;
- i- E.H.L. : Escadrille d'hélicoptères légers ;
- j- E.A.L. : Escadrille d'avions de liaison.

Source : FRA

groupe d'escadrons

Appellation traditionnelle du module d'emploi bataillonnaire regroupant plusieurs unités élémentaires de la Cavalerie (groupe d'escadrons de chars GEC ou groupe d'escadrons blindés GEB) ou du Train (Groupe d'escadrons de circulation GECR, groupe d'escadrons de transport GET).

Source : FRA

escorte

- 1- Une ou plusieurs unités de combat chargées d'accompagner et de protéger une autre force ou un convoi.
- 2- Aéronefs ayant pour mission de protéger d'autres aéronefs au cours

ground zero - surface zero

The point on the surface of the earth at the centre of a planned or actual nuclear detonation.

Source : FRA

squadron

Organic regimental structure gathering aircraft of the same type or functions participating in the maintenance of aircraft, or the services tasked with the support of all-arms personnel and equipment.

- a- HQ Sqn: Headquarters squadron;
- b- Q Sqn: Quartermaster squadron;
- c- Recce sqn: Reconnaissance squadron;
- d- Escort and close-support helicopter squadron;
- e- Attk Sqn: Attack helicopter squadron;
- f- Uty Sqn: Utility helicopter squadron;
- g- Airfield support squadron (specific unit, whose existence is justified by the significance of the local air control and security functions);
- h- Command helicopter squadron;
- i- Light helicopter squadron;
- j- Aircraft liaison squadron.

Source : FRA

squadron group

Traditional appellation of the battalion-level employment force package gathering several Cavalry basic units (tank squadron group or armoured squadron group) or transport basic units (traffic squadron group, transport squadron group).

Source : FRA

escort

- 1- A combatant unit(s) assigned to accompany and protect another force or convoy.
- 2- Aircraft assigned to protect other

захисту інших літальних апаратів під час певного завдання.

3- Озброєна охорона, що супроводжує конвой, потяг, полонених тощо.

4- Озброєна охорона, що супроводжує осіб на знак поваги.

Джерело: ФР

етап

Частина маневру, яка необхідна, у рамках певної тактичної фази, для отримання часткового результату та яка відповідає потребам у здійсненні координування дій, та підтримки, а також корегування вогню.

Джерело: ФР

етап розвитку успіху

Поступове використання розвідувальної інформації різними ешелонами в залежності від їх можливостей з метою задоволення потреб на їх рівні та сприянню ефективному застосування верхніх ешелонів. Початковий етап є самим простим на етапі розвитку. Наступні етапи проводять вищестоящі підрозділи.

Джерело: ФР

ефект несподіваності

Ефект несподіваності має на меті не знищення противника, а руйнування його ритму проведення операцій з метою завадити йому перегрупуватися та змусити невчасно проводити будь-які дії.

Джерело: ФР

ефективна зона

Теоретична зона, яка після попадання до неї боєприпаса вважається нейтралізованою від об'єктів противника. Це поняття ефективної зони не відповідає жодним реальним показникам, хоча й дає важливі вказівки щодо ефективності боєприпасу.

Джерело: ФР

ефективна швидкість вітру

Середня швидкість вітру в очікуємій зоні небезпеки.

Джерело: ФР

d'une mission.

3- Garde en armes accompagnant un convoi, un train, des prisonniers, etc.

4- Garde en armes accompagnant des personnes en signe d'honneur.

Source : FRA

temps

Tranche de manœuvre correspondant, dans le cadre d'une phase tactique, à l'obtention d'un résultat partiel, et répondant à des nécessités d'exécution telles que coordination d'action, balancement de feux, appuis.

Source : FRA

phase d'exploitation

Exploitation successive effectuée par divers échelons de renseignement en fonction de leurs capacités, pour faire face aux besoins de leur niveau, ou faciliter l'exploitation des échelons supérieurs. La première phase d'exploitation est la plus élémentaire. Les phases suivantes appartiennent à des échelons de synthèse plus élevés.

Source : FRA

principe de foudroyance

Le principe de foudroyance a pour but, non de tout détruire, mais de briser le rythme ou les rythmes de l'adversaire dans ses diverses activités, de façon à l'empêcher de se reprendre et à le tenir en retard permanent sur l'action.

Source : FRA

aire d'efficacité

Surface théorique qui, si elle est atteinte par la munition, assure que la cible est neutralisée. Cette notion d'aire d'efficacité ne correspond à aucune réalité physique, bien qu'elle donne une bonne indication quant à l'efficacité de la munition.

Source : FRA

vitesse du vent résultant

Vitesse moyenne du vent dans la zone prévisionnelle de danger.

Source : FRA

aircraft during a mission.

3- An armed guard that accompanies a convoy, a train, prisoners, etc.

4- An armed guard accompanying persons as a mark of honour.

Source : FRA

step

Within a tactical phase, maneuver phase after where a partial result will be reached, and after which complementary actions are necessary, such as action coordination, fire delivery, or combat support.

Source : FRA

processing stage - processing step

Successive processing carried out by the various intelligence echelons, depending on their capabilities, in order to face requirements at their levels, or in order to facilitate processing for higher echelons. The first processing step is the most basic one. The following ones belong to higher synthesis levels.

Source : FRA

overwhelming action principal

The purpose of the overwhelming action principal is not of destroying, but of disrupting the rhythm(es) of the enemy's activities, to prevent him from reorganizing and to keep him constantly late from the operations.

Source : FRA

effectiveness area

Theoretical surface which ensures that the target has been neutralized, if hit by the round of ammunition. This effectiveness area notion does not correspond to any physical reality although it provides a good clue as to the effectiveness of the ammunition.

Source : FRA

effective wind speed

Average wind speed in the forecasted hazard zone.

Source : FRA

ешелон

1- Назва, яка надається частині сил відносно їх розміщення (1-й, 2-й ешелон) чи за їх функцією (передовий ешелон, ешелон допомоги, підтримки, резерву). Це поняття відносне щодо тактичного рівня.

Джерело: ФР

2- Частина угруповання національних ЗС, яка призначена для вирішення стратегічних завдань (стратегічний ешелон).

3- Елемент оперативної побудови (бойового порядку) військ (сил). В оперативній побудові може бути один або декілька ешелонів (перший ешелон, ешелон підтримки тощо).

4- При перебазуванні авіаційної частини літаки (гелікоптери), що здійснюють переліт на нові аеродроми, утворюють польотний ешелон, а її підрозділи, що пересуваються по суші, - наземний ешелон.

5- Висота польоту літаків, встановлена на повітряних трасах з метою забезпечення безпеки польотів.

Джерело: УКР/НАТО

6- Формування, що складається з сил, десантної техніки, амфібійних транспортних засобів чи літальних апаратів перед висадкою чи приземленням в район висадки майже одночасно. Він може бути названий залежно від типу, завдання чи номеру наказу:

- а- штурмовий ешелон;
- б- ешелон висадки;
- в- ешелон гелікоптерів;
- г- нумерований ешелон;
- д- ешелон за викликом;
- е- ешелон за графіком.

Джерело: ФР

7- Вертикальна відстань, що відображається на альтиметрі на рівні 1 013 mlb та виражається у сотнях футів: наприклад 15 500 футів = рівню 155.

Джерело: ФР

échelon

1- Appellation donnée à une fraction de forces au regard de sa place (1er, 2ème échelon) ou de sa fonction (échelon de tête, de soutien, d'appui, réservé). Elle est toujours relative à un niveau tactique déterminé.

Source : FRA

2- Élément d'un groupement de forces armées nationales auxquelles des missions stratégiques ont été assignées.

3- Élément d'ordre opérationnel de bataille (ordre de bataille) de forces. L'ordre opérationnel de bataille peut inclure un ou plusieurs échelons - l'échelon d'attaque, l'échelon d'appui etc.

4- Lors du redéploiement d'une unité aérienne, d'aéronefs ou d'hélicoptères se déplaçant vers de nouveaux terrains d'aviation, elle forme un échelon de vol, tandis que ses sous-unités transportées par la voie terrestre forment un échelon

5- Altitude de vol prescrite à laquelle un aéronef doit suivre une route aérienne pour assurer sa sécurité.

Source : UKR/OTAN

vague

6- Formation composée de forces, engins de débarquement, véhicules amphibies ou aéronefs devant débarquer ou atterrir sur une plage presque au même moment. Elle peut être baptisée d'après son type, sa mission ou son numéro d'ordre:

- a- vague d'assaut ;
- b- vague d'embarcations ;
- c- vague d'hélicoptères ;
- d- vague numérotée ;
- e- vague sur demande ;
- f- vague à l'horaire.

Source : FRA

niveau de vol

7- Distance verticale lue sur un altimètre calé à 1 013 mlb exprimée en centaines de pieds : exemple 15 500 pieds = niveau 155.

Source : FRA

echelon

1- Name given to a fraction of the forces, according to its position (1st, 2nd echelon) or to its function (forward, service support, combat support, reserve). It is always related to a given tactical level.

Source : FRA

2- An element of a grouping of national armed forces to which strategic missions have been assigned.

3- An element of operational order of battle (order of battle) of forces. The operational order of battle may include one or several echelons - attack echelon, support echelon etc.

4- On redeployment of an air unit, aircraft or helicopters flying to new airfields form a flight echelon, while its subunits transported by land form a ground echelon.

5- The prescribed altitude at which aircraft must fly on air routes in order to ensure flight safety.

Source : UKR/НАТО

wave

6- A formation of forces, landing ships, amphibious vehicles or aircraft, required to beach or land about the same time. Can be classified as to type, function or order as shown:

- a- assault wave;
- b- boat wave;
- c- helicopter wave;
- d- numbered wave;
- e- on-call wave;
- d- scheduled wave.

Source : FRA

flight level (FL)

7- Vertical distance displayed on an altimeter set at 1,013 mlb expressed in hundreds of feet. E.g. 15,500 feet = level 155.

Source : FRA

ешелон першої підтримки

В операціях морського десанту, ешелон штурмових сил, що включає самохідні засоби, авіаційну техніку і частини забезпечення, які, не дивлячись на те, що вони не є головними у розгортанні наступу, є необхідними для його підтримки і просування вперед.

Джерело: ФР

ешелонування

1- Загальна тактика: можливість розгортання визначеного військового підрозділу у глибину.

2- Рух: сукупність передбачених відстаней і дистанцій у середині колони.

Джерело: ФР

ешелонування військ

Розосереджене по глибині розташування військ (сил) у бойовому порядку або оперативній побудові. У бойовій (оперативній) побудові може бути один або декілька ешелонувань військ, розташованих один за одним: перший ешелон, другий ешелон і. т. д.

Джерело: УКР/НАТО

єврокорпус

Об'єднання наземних сил, під оперативним командуванням якого знаходяться придані або визначені підрозділи французьких, німецьких, бельгійських, іспанських та люксембурзьких збройних сил. Воно може бути також використано, в рамках НАТО, для участі у спільній обороні союзників, у місіях з підтримки та зміцнення миру або при здійсненні гуманітарних місій. Об'єднання отримує свої директиви від об'єднаного комітету начальників штабів армій та політичного керівництва міністерств закордонних справ.

Джерело: ФР

європейські багатонаціональні сили

Європейські багатонаціональні сили, в яких бере участь

échelon de premier renfort

En opérations amphibies, échelon des forces d'assaut, y compris véhicules, matériel d'aviation et approvisionnements qui, bien que non essentiel au déclenchement de l'assaut, est nécessaire à l'appui et à la poursuite de celui-ci.

Source : FRA

échelonnement

1- Tactique générale: dispositif d'une unité considéré dans sa profondeur.

2- Mouvement: ensemble des distances et créneaux prévus à l'intérieur d'une colonne.

Source : FRA

dispositif en profondeur

Dispersion de forces dans la profondeur de combat ou de l'ordre opérationnel de bataille en un ou plusieurs échelons : premier échelon, deuxième échelon, etc.

Source : UKR/OTAN

eurocorps

Grande unité terrestre européenne rassemblant sous son contrôle opérationnel des unités françaises, allemandes, belges, espagnoles et luxembourgeoises affectées ou pré-désignées. Il peut être engagé, dans le cadre de l'Alliance atlantique, pour participer à la défense commune des alliés, à des missions de maintien et de rétablissement de la paix ou à des actions humanitaires. Il reçoit ses directives du comité commun composé des chefs d'état-major des armées et des directeurs politiques des ministères des affaires étrangères.

Source : FRA

forces multinationales européennes

Les forces multinationales européennes auxquelles la France

follow-on echelon

An amphibious operations, that echelon of the assault troops, vehicles, aircraft equipment, and supplies which, though not needed to initiate the assault, is required to support and sustain the assault.

Source : FRA

echelonnement

1- General tactics: arrangement of a unit seen from front to rear.

2- Movement: all distances and gaps planned within a column.

Source : FRA

disposition in depth

The dispersal of forces in depth in combat deployment or operational order of battle as one or more echelons: first echelon, second echelon, etc.

Source : UKR/NATO

eurocorps

Major European ground unit gathering, under its operational command, units coming from France, Germany, Belgium, Spain and Luxemburg, either assigned or earmarked. It can be engaged, within the Atlantic Alliance, to participate in the Allies' common defense, in peacekeeping or peace-restoration operations, or in humanitarian actions. It receives directives from the common committee, made up of the Joint Chiefs of Staff and of the political directors of the Foreign Affairs ministers.

Source : FRA

European multinational forces

The European multinational forces in which France takes part are the

Франція: Європейський корпус, Євросили (Eurofor, Euromarfor) та Європейська авіаційна група. Вони призначені для участі у широкому спектрі завдань починаючи від захисту Європи до типу операцій з урегулювання криз (так звані Петерсберзькі). Залежно від обставин вони підпорядковуються ООН, НАТО, Західноєвропейському союзу або за обставинами.

Джерело: ФР

євросили

Тимчасові спільні військові структури, що об'єднують Францію, Іспанію, Італію, Португалію, які діють на користь однієї чи декількох з чотирьох країн, а також можуть бути передані під командування міжнародних організацій (ЄС, НАТО). Вони також можуть бути використані на середземноморському театрі воєнних дій для виконання гуманітарних завдань, підтримки миру чи бойових операцій. Вони складаються з двох організацій: ЄВРОСИЛИ та ЄВРОМАРСИЛИ, які знаходяться під командуванням одного міжміністерського комітету вищого рівня.

Джерело: ФР

participe sont: le Corps européen, les Euroforces (Eurofor, Euromarfor) et le Groupe Aérien Européen (GAE). Elles ont vocation à participer à un large spectre de missions allant de la défense principale de l'Europe aux types d'opérations de gestion des crises, dites de Petersberg. Elles sont engagées dans un cadre ONU, OTAN, UEO, ou de circonstance.

Source : FRA

euroforces

Structures militaires communes non permanentes rassemblant la France, l'Espagne, l'Italie et le Portugal, elles peuvent servir au profit direct de l'une ou plusieurs des quatre nations ou être mises sous le commandement d'organisations internationales (UE, OTAN). Elles peuvent être employées sur le théâtre méditerranéen pour des missions humanitaires, de maintien de la paix ou de combat. Elles comprennent deux organisations : l'EUROFOR et l'EUROMARFOR, dirigées par un même comité interministériel de haut niveau.

Source : FRA

following: the Eurocorps, the Euroforces (Eurofor, Euromarfor) and the European Air Group. They have authority to take part in a wide spectrum of missions, ranging from the main defense of Europe to crisis management types of operation, the so-called Petersberg missions. They are committed within the framework of the UN, NATO, WEU, or that of contingency situations.

Source : FRA

euroforces

Non-permanent combined military structures from France, Spain, Italy, and Portugal. They can be engaged directly for one or more of the four nations, or put under the command of international organizations (EU, NATO). They can be engaged in the Mediterranean theater for humanitarian, peace keeping or combat missions. They include two organizations: the EUROFOR and the EUROMARFOR, directed by the same high level interdepartmental committee.

Source : FRA

Ж

живучість

Включає всі аспекти, що відносяться до захисту особового складу, зброї та постачання, які вводять в оману противника. Поєднує планування та виявлення позицій, створення відповідного прикриття, аналіз місцевості та будівельних матеріалів, вибір методів їх видобування, а також заходів, з запобігання впливу зброї, з якої ведеться стрільба прямим наведенням.

Джерело: ФР

живучість

Для техніки, час, що проходить з моменту її введення та виведення з експлуатації чи знищення.

Джерело: ФР

survivabilité

Comprend tous les aspects relatifs à la protection du personnel, des armes et des approvisionnements tout en décevant l'ennemi. Englobe la planification et la localisation des positions, la conception de la couverture appropriée, l'analyse du terrain et des matériaux de construction, le choix des méthodes d'excavation, ainsi que les mesures mises en œuvre pour contrer les effets des armes à tir direct.

Source : FRA

durée de vie

Pour un matériel, c'est l'intervalle de temps compris entre sa mise en service (à l'état neuf) et sa réforme ou sa destruction.

Source : FRA

survivability

Includes all aspects of protecting personnel, weapons, and supplies while simultaneously deceiving the enemy. Encompasses planning and locating position sites, designing adequate overhead cover, analyzing terrain and construction materials, selecting excavation methods, and countering the effects of direct fire weapons.

Source : FRA

life cycle

For an item of equipment, time elapsing between its fielding (when new) and its elimination of service or destruction.

Source : FRA

життєвоважлива мережа

Мережа, значення якої визначено як необхідна для забезпечення головної функції в обороні країни і тому її знищення чи паралізація зумовить серйозні наслідки на загальнодержавному рівні. Відповідні головні установи й оборонні споруди відносяться до вищого класу важливості. Мережа складається з установ і оборонних споруд, що розміщені на території і мають ту саму функцію, та специфічні матеріальні й нематеріальні зв'язки.

Джерело: ФР

життєвоважливий пункт

1- Частина ключової точки знищення або нейтралізація якої може значно вплинути на функціонування ключової точки або завадити її виконувати свої функції.

Джерело: ФР

2- Пункт або споруда, знищення або захоплення якої негативно вплине на хід бою та успішне завершення операції.

Джерело: ФР

3- Пункт на перехресті багатьох зон підходу або мобільних коридорів. Контроль за цією позицією є важливим завданням.

Джерело: ФР

життєвоважливий центр

Основа бойового духу противника або істотна частка його здатності вести бій і підтримувати конфлікт. Життєвоважливі центри є цілями стратегічного рівня, які, якщо вони зруйновані або знищені, приведуть противника у більш-менш короткий строк до поразки або змусять противника прийняти запропоновані умови. До них відносяться:

а - політичні керівники;
б- політико-стратегічні структури, що дозволяють противнику, вести війну;

réseau sensible

Réseau dont le rôle est reconnu indispensable pour assurer une fonction majeure dans la défense du pays et dont la destruction ou la paralysie entraînerait des conséquences graves au plan national. Leurs principaux établissements et ouvrages sont alors classés PS. Le réseau est constitué des établissements et ouvrages répartis sur le territoire, concourant à une même fonction, et des liaisons spécifiques matérielles ou immatérielles.

Source : FRA

point névralgique

1- Partie d'un point sensible dont la destruction ou la neutralisation compromettrait gravement le fonctionnement du point sensible ou l'empêcherait de remplir sa fonction.

Source : FRA

point sensible

2- Site ou installation dont la destruction ou la capture affecterait sérieusement l'effort de guerre ou le succès des opérations.

Source : FRA

point-clé

3-Point situé à la convergence de plusieurs zones d'approche ou couloirs de mobilité. Portion de terrain qui apporte un avantage certain à celui qui le contrôle.

Source : FRA

centre vital

Fondement de la volonté de l'adversaire ou part essentielle de sa capacité de combattre et d'entretenir le conflit. Les centres vitaux constituent des objectifs de niveau stratégique qui, s'ils sont détruits ou neutralisés, conduiront l'adversaire, à plus ou moins brève échéance, à la défaite ou à négocier une solution acceptable. Cela peut être:

a- des décideurs politiques;
b- des organismes politico-stratégiques permettant à l'adversaire de conduire la guerre;
c- des infrastructures et des ressources;

key network

Network which is considered essential for the defense of the country and whose destruction or paralysis would have serious consequences at the national level. Its main facilities and structures are then classified as key points. The network comprises facilities and structures within the territory having the same purpose, and specific material or immaterial connections.

Source : FRA

nerve point

1- Part of a sensitive point whose destruction or neutralization would severely jeopardize the operation of a key point or would prevent it from carrying out its mission.

Source : FRA

key point

2- A concentrated site or installation, the destruction or capture of which would seriously affect the war effort or the success of operations.

Source : FRA

key-point

3- Convergence point of several areas or avenues of approach. Area the control of which is a great asset.

Source : FRA

vital center

Basis of the enemy's will, or essential part of his combat or endurance capability. Vital centers represent objectives at the strategic level of war which, if destroyed or neutralized, will induce the defeat of the opponent or the negotiation of an acceptable solution in a more or less distant future. They can be:

a- political decision-makers;
b- political and strategic organizations, enabling the enemy to conduct the war;
c- infrastructure and resources;
d- armed forces.

Source : FRA

в- інфраструктури й ресурси;
г- збройні сили.
Джерело: ФР

d- des forces armées.
Source : FRA

журнал цілей

carnet d'objectifs - dossier target folder d'objectifs

Документ, що містить відомості щодо певної цілі, з визначеними вказівками для підготовки й атаки цієї цілі.
Джерело: ФР

Dossier contenant des renseignements concernant un objectif déterminé, avec les indications utiles pour la préparation et la conduite de l'attaque de cet objectif.
Source : FRA

A folder containing target intelligence and related materials prepared for planning and executing action against a specific target.
Source : FRA

3

з'єднання

combinaison

combination

Спосіб, що дозволяє одержати з двох реальних телефонних мереж, третю ланку, що називається «фантомна ланка».
Джерело: ФР

Procédé permettant d'obtenir à partir de deux circuits téléphoniques réels, un troisième circuit appelé « circuit fantôme ».
Source : FRA

Method enabling a signaller to get a third circuit called "ghost circuit" from two existing telephone circuits.
Source : FRA

з'єднання (об'єднання)

grande unité

major unit

Поєднання у рамках штатної організації різних видів та служб збройних сил під керівництвом одного командира.
Джерело: ФР

Réunion, dans le cadre organique et sous le commandement d'un même chef, de troupes de différentes armes et des services.
Source : FRA

Reunion, within an organic framework, and under the command of a single commander, of troops belonging to various branches and services.
Source : FRA

з'ємний модуль

unité de rechange

replacement unit

Середня кількість необхідних запасних частин для забезпечення функціонування, у нормальних умовах роботи, техніки, яка дозволяє:
а- транспортним засобам на колесах і гусеницях проходити 100 км по дорозі із середньою швидкістю;
б- для повітряних транспортних засобів політ 3 год.;
в- для матеріалів озброєння, передачі й оптики функціонування протягом 12 год.
Джерело: ФР

L'unité de rechange représente la quantité moyenne de rechanges nécessaires pour garantir le fonctionnement, dans des conditions normales d'emploi, des matériels et pour permettre :
a- aux véhicules à roues et à chenilles de parcourir 100 km sur route à vitesse moyenne ;
b- aux aéronefs de voler 3 heures ;
c- aux matériels d'armement, de transmissions et d'optique de fonctionner pendant 12 heures.
Source : FRA

The replacement unit is the average amount of spare units necessary to ensure, in standard conditions, the operation of the equipment and to allow:
a- wheeled and tracked vehicles to move 100 km by road at an average speed;
b- aircraft to fly three hours;
c- weapons, signals equipment and optics to work for 12 hours.
Source : FRA

за першочерговим викликом

sur demande prioritaire

at priority call

Пріоритет, який надається завданню артилерійського підрозділу, що забезпечує вогневу підтримку іншому підрозділу чи частині. В даному випадку, спостереження, передача та зв'язок не можуть бути організовані звичайним чином. Артилерійський підрозділ, який здійснює "безпосередню підтримку" або "підтримку" може бути одночасно використаний "за

Priorité accordée à la mission d'une unité d'artillerie garantissant un appui feu au profit d'une formation ou d'une unité. L'observation, les transmissions et la liaison ne sont normalement pas fournies. Une unité d'artillerie en « appui direct » ou « en appui » peut être mise simultanément « sur demande prioritaire » au bénéfice d'autres unités ou organismes pour une mission particulière et/ou pour une période donnée.
Source : FRA

A precedence applied to the task of an artillery unit to provide fire to a formation/unit on a guaranteed basis. Normally observer, communications and liaison are not provided. An artillery unit in "direct support" or "in support" may simultaneously be placed "at priority call" to another unit or agency for a particular task and/or for a specific period of time.
Source : FRA

першочерговою вимогою” на користь інших частин або установ для виконання особливих завдань та/або протягом визначеного періоду часу.

Джерело: ФР

забезпечення безпеки важливих об’єктів

Дія, що полягає у захисті вразливих об’єктів за допомогою стеження за їх оточенням, заборони доступу до них, їх найближчих підходів та відбиття будь-якого вторгнення в рамках чинних правил ведення БД. *Пов’язаний термін:* безпека життєвоважливих об’єктів.

Джерело: ФР

забезпечення бойових дій

Комплекс заходів, проведених в інтересах підтримання військ (сил) у бойовій готовності, зберігання їх боєздатності та створення сприятливих умов для успішного і своєчасного виконання поставлених завдань. За характером розв’язання завдань здійснюваних заходів забезпечення військових (бойових) дій поділяється на оперативне (бойове), морально-психологічне, спеціально-технічне і тилове. *Див. також* оперативне (бойове) забезпечення.

Джерело: УКР/НАТО

забезпечення життєдіяльності

Забезпечення життєдіяльності людини: галузь оперативного функціонування матеріально-технічного забезпечення, основним завданням якої є постачання засобів та надання логістичних послуг, які б дозволяли підтримувати тривалий час та за будь-яких умов, а також під час усіх фаз виконання операції оперативну здатність бійця.

Ця галузь включає у себе наступні функціональні складові: управління, постачання, зберігання та розподілення ресурсів – харчування (харчів, води, обладнання для спільного харчування), одягу та засобів

assurer la sécurité des points sensibles

Action qui consiste à défendre des points sensibles, en surveillant leur environnement et leurs accès, en interdisant leur approche immédiate, et en s’opposant à toute intrusion dans le cadre des règles d’engagement en vigueur. *Terme connexe:* sécurité des points sensibles.

Source : FRA

appui complet

Ensemble des mesures visant au maintien de l’aptitude au combat, le soutien de l’efficacité de combat et la création de conditions favorables pour l’achèvement à temps et couronné de succès de la mission. Selon la nature de la mission et les mesures prises, l’appui complet peut être subdivisé en appui opératif et tactique, appui psychologique, appui spécialisé, appui technique, appui logistique. *Voir aussi* l’appui opérationnel

Source : UKR/OTAN

soutien de l’homme

Soutien de l’homme : domaine de la fonction opérationnelle logistique dont la mission consiste à fournir les moyens et les services logistiques permettant de maintenir dans la durée en toutes circonstances et dans toutes les phases d’une opération la capacité opérationnelle du combattant.

Ce domaine comprend les composantes fonctionnelles suivantes : gestion, approvisionnement, stockage et distribution des ressources – alimentation (vivres, eau, matériels de restauration collective) – habillement et effets de protection – affaires mortuaires et état-civil – hébergement, campement, couchage, hygiène collective – condition du personnel en opérations (foyers,

ensure (to) the security of key points

Action consisting in defending key points by monitoring their environment and their approaches, by denying their close approaches and by opposing any intrusion in accordance with the rules of engagement in force. *Related term:* key point security.

Source : FRA

comprehensive support

All the measures aimed at maintaining combat readiness, sustaining combat effectiveness and creating favourable conditions for the timely and successful completion of the mission. According to the nature of the mission and the measures taken, comprehensive support may be subdivided into operational and tactical support, psychological, specialized, technical, logistic support. *See also* operational support.

Source : UKR/NATO

manpower support

Domain of the logistic support operational function whose mission is to provide the logistic assets and services required to maintain whatever the circumstances and during all the phases of an operation the operational capability of the soldiers.

This domain includes the following functional components : management, procurement, stockpiling, and delivery of the resources – feeding (food supplies, water, and catering equipment) – clothing and protective garments – mortuary and civil status affairs – housing, camping, bedding, collective sanitation – living conditions enhancement (clubs, leisure occupations, mail, private telephone connections) – Army

захисту, засобів для поховання та засобів для спільного проживання (речей для облаштування помешкання, розміщення табором, сну, колективної гігієни), особистих засобів (опалення, предметів для розваг, кур'єрських послуг, приватного телефонного зв'язку) – військової пошти.

Джерело: ФР

забезпечення захисту

Здійснення робіт або вживання необхідних заходів для захисту персоналу або устаткування від прямих і непрямих загроз.

Джерело: ФР

забезпечення наземним транспортом

Сукупність дій, які виконуються підрозділами полку тилу, з метою, з одного боку, здійснювати обладнання районів логістичної підтримки на всіх рівнях, а з іншого, – гарантувати здійснення матеріально-технічного забезпечення.

Ці дії переважно спрямовані, з одного боку, на регулювання та спрямування потоків логістичних напрямків, а, з іншого боку, – на керування фізичним потоком забезпечення у районі, засобами наземного транспорту, контейнерами та засобами їх зберігання, а також на транспортування ресурсів та організацію перевантаження, постачання та розподілу.

Джерело: ФР

забезпечення негайного розгортання

Допомога терміновому розгортанню – це форма безпосередньої підтримки, яка полягає у полегшенні розгортання угруповання військ під загрозою нападу противника або під час нестачі часу і засобів. Вона виражається винятково у діях із облаштування місцевості (захист, спостереження, прикриття) і облаштування місцевості, необхідної для розміщення підрозділів та їх командних пунктів.

Джерело: ФР

loisirs, courrier, liaison téléphoniques privées) – postes aux armées.

Source : FRA

assurer la sauvegarde

Effectuer les travaux ou prendre les mesures nécessaires pour mettre des personnels ou des équipements à l'abri des menaces directes et indirectes.

Source : FRA

soutien aux ravitaillement par voie terrestre

Ensemble des actions réalisées par les unités des régiments du train/régiments de soutien (RT/RS) dans le but d'une part d'équiper des zones de soutien logistique à tous les niveaux, d'autre part d'assurer le soutien aux ravitaillements.

Ces actions sont principalement destinées d'une part à réguler et orienter le flux des vecteurs logistiques et, d'autre part à gérer le flux physique des ravitaillements en zone, les moyens de transport terrestres, les contenants et les moyens de manutention et, enfin à transporter la ressource et à en organiser le transbordement, la livraison et la distribution.

Source : FRA

aide au déploiement d'urgence

L'aide au déploiement d'urgence est une forme d'appui direct consistant à faciliter le déploiement d'un dispositif de forces sous la menace de l'ennemi ou sous sévères contraintes de délais et de moyens. Elle se traduit essentiellement par des actions d'organisation du terrain (protection, sauvegarde, déception) et sur les aménagements sommaires nécessaires à l'installation des forces appuyées et tout particulièrement de leurs PC.

Source : FRA

Postal Service

Source : FRA

safeguard (to)

Do the necessary work or take the necessary measures to protect personnel and equipment from direct or indirect threats.

Source : FRA

ground transportation supply support

All the actions performed by the units of the transportation bataillons and support bataillons in order to completely prepare a logistics support area, and also to perform the supply support.

The main purpose of these actions are to regulate and direct the flow of logistic vehicles, and also to manage the physical flow of supplies arriving in the area, the ground transportation assets, the containers and handling equipment, and finally to transport the resources and organize their aggressionat, delivery and distribution.

Source : FRA

emergency deployment support

The emergency deployment support is one type of direct support consisting in facilitating the deployment of a force threatened by the enemy or under severe time and equipment constraints. It is mainly translated into actions to organize the ground (protection, security, deception) and the scanty works necessary for the deployment of the supported forces and especially that of their CPs.

Source : FRA

забезпечення паливно-мастильними матеріалами

Галузь оперативної функції МТЗ, що поєднує сукупність дій, які дозволяють забезпечити потреби військ у паливі та інших нафтопродуктах у бажаній кількості та якості, у будь-який час та в будь-якому місці.

Функціональні складові. Ці дії включають в себе наступні функціональні складові: пошуки ресурсів, постачання, формування запасів, контроль якості, зберігання, транспортування та розподілення палива та інших нафтопродуктів, а також забезпечення специфічними нафтовими матеріалами.

Забезпечення паливно-мастильними матеріалами включає також й проведення всього переліку або частини адміністративних та бухгалтерських операцій, необхідних для його виконання.

Джерело: ФР

забезпечення підтримки захисту

Сукупність засобів, необхідних для функціонування системи командного пункту. Підтримка та забезпечення повинні бути керованими підрозділом штабу, який надає тверде ядро (*див.* визначення цього терміну). Вона включає:

а- для ПІДТРИМКИ: обладнання центрів операцій та усі можливі транспортні засоби, внутрішнє робоче обладнання, засоби, які постачають необхідну енергію; б- для ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: людські та технічні засоби, які використовуються для життєдіяльності особового складу (підтримка життєдіяльності) та забезпечення матеріально-технічними засобами системи командного пункту (забезпечення, охорона здоров'я, підтримка у належному технічному стані); в- для ЗАХИСТУ: підрозділ або підрозділи, які забезпечують негайний захист

soutien pétrolier

Domaine de la fonction opérationnelle soutien logistique qui regroupe l'ensemble des actions qui permettent de répondre aux besoins des forces en matière de carburants et autres produits pétroliers en quantité et qualité voulues, en tous temps et en tous lieux.

Composantes fonctionnelles. Ces actions comprennent les composantes fonctionnelles suivantes : la recherche de la ressource, l'approvisionnement, le contrôle de qualité, le stockage, le transport et la distribution des carburants et des autres produits pétroliers ainsi que la maintenance des matériels pétroliers spécifiques.

Le soutien pétrolier inclut également le suivi de tout ou partie des opérations administratives et comptables nécessaires à son exécution.

Source : FRA

support soutien protection

Ensemble des moyens nécessaires au fonctionnement d'un système de PC. Le support et le soutien doivent provenir de l'unité de quartier général de l'état-major fournissant le noyau dur (voir la définition de ce terme). Ils comprennent :

a- pour le SUPPORT : le matériel constituant les CO et leurs véhicules associés éventuels, les équipements internes de travail, les moyens fournissant l'énergie nécessaire ;
b- pour le SOUTIEN : les moyens humains et matériels destinés à faire vivre les personnels (soutien de l'homme) et à assurer la logistique propre au système de PC (ravitaillement, santé, maintien en condition) ;
c- pour la PROTECTION : la ou les unités assurant la sûreté immédiate et éventuellement rapprochée, ainsi que la surveillance des accès.

Source : FRA

POL support – petrol, oil and lubricant support

Domain of the logistic support operational function which encompasses all the actions answering the needs of the forces in POL products, in the requested volumes and specifications, at all times and in all places.

Functional components: These actions include the following functional components : identification of the resource, procurement, quality control, stockpiling, transportation and delivery of the fuel and other POL products as well as the maintenance of the specific POL equipment.

The POL support also includes all the accounting and administrative operations required by its execution.

Source : FRA

support-service protection

All the assets necessary to make a command post system work. The support must come from the headquarters company of the staff providing the nucleus (see the definition of this word). They include :

a- for SUPPORT: all the equipments of the operations centers and the vehicles if any, the material of the various work stations, and energy generating equipment;
b- for SERVICE SUPPORT: equipments and human assets necessary for the everyday life of the personnel (manpower support) and for the logistic support of the command post system (supplies, medical support, maintenance);
c- for PROTECTION: the unit(s) providing the immediate security and eventually the short-distance security, as well as the surveillance of the entries.

Source : FRA

від можливих подій, а також здійснюють спостереження за пропускним режимом.
Джерело: ФР

забезпечення повітряним шляхом ravitaillement par air air supply

Доставка і постачання шляхом скидання чи здійснення посадки та розвантаження.
Джерело: ФР

Acheminement et livraison par largage ou par poser d'approvisionnement et de matériel.
Source : FRA

The delivery of cargo by airdrop or air landing.

Source : FRA

забезпечення повітряної розвідки appui renseignement air tactical air reconnaissance

Дія військово-повітряних сил з метою надання розвіданих на запит наземних сил. Ці дані можуть стосуватися:

а - точкових цілей;
б - шляхів сполучення, доріг, сегментів або смуг;
в - зон.

Вона здійснюється візуально або за допомогою спеціальних датчиків: інфрачервоних датчиків, РЛС SLAR або електронних датчиків.

Примітка: TAR: Tactical air reconnaissance (тактична повітряна розвідка); SLAR: Side looking airborne radar/РЛС повітряної розвідки бокового спостереження.

Джерело: ФР

Action des forces aériennes ayant pour objet de fournir les renseignements demandés par les forces terrestres. Cet appui peut concerner :

a- des objectifs ponctuels;
b- des voies de communication, itinéraires, segments ou bandes;
c- des zones.

Il est effectué à vue, ou à l'aide de capteurs particuliers : capteurs infrarouges, radar SLAR ou capteurs électroniques.

Note : TAR : Tactical air reconnaissance ; SLAR : Side looking airborne radar/Radar de reconnaissance aérienne à visée latérale.

Source : FRA

Action of the air forces aiming at providing the intelligence requested by the ground forces. This support can apply to:

a- point targets;
b- communication paths, routes, strips or bands;
c- areas.

It is done by direct sight or with specific sensors: infrared sensors, SLAR radar (Side looking airborne radar) or electronic sensors.

Note: TAR: Tactical air reconnaissance.

Source : FRA

забезпечення розгортання aide au déploiement deployment support

Завдання, що об'єднують сукупність дій, які ведуться усіма складовими загальновійськового підрозділу з метою:

а - підготувати і забезпечити доставку та розташування на вихідних позиціях;

б - вжити всіх заходів відповідно до обставин, з метою збереження боєздатності;

в - забезпечити відведення в тил та відправку на батьківщину.

Хоча допомога розгортанню стосується всіх родів військ, особлива роль покладається на інженерні війська. Вони повинні: проводити попередню розвідку місцевості, очищення й підготовку плацдарму, забезпечувати водою та електричною енергією, проводити будівельні роботи, роботи по захисту або контролю зони. Інженерні війська повинні також відновлювати шляхи

Mission qui recouvre l'ensemble des actions menées par toutes les composantes d'une force interarmées pour lui permettre :

a- de préparer et assurer son acheminement et son installation initiale ;

b- de prendre tous les dispositifs adaptés aux circonstances, notamment aux menaces, en vue de préserver sa capacité opérationnelle ;

c- d'assurer son désengagement et son rapatriement dans les meilleures conditions.

Bien qu'étant du ressort de toutes les armes, la mission d'aide au déploiement est tout particulièrement adaptée aux capacités de l'arme du génie qui doit se charger : des reconnaissances préalables à une installation, de la dépollution et de la préparation d'une plate-forme, de l'approvisionnement en eau et électricité, de la réalisation de travaux d'infrastructure, de protection ou de contrôle de zone. Le génie doit aussi

Mission covering all actions conducted by all the components of a joint force, enabling this Force to:

a- prepare and ensure its transport and initial set in;

b- take all arrangements adapted to the circumstances - and especially to the threats - in order to preserve its operational capability;

c- ensure its withdrawal and repatriation under the best possible conditions.

Although it can be the responsibility of all branches, the aid-to-deployment mission is more specifically adapted to the capabilities of engineers. They have to take charge of: preliminary reconnaissance before a set in, clearance and preparation of a platform, water and power supply, infrastructure works, area protection or control. Engineers also have to rebuilt communication routes which might or might not include preliminary mine clearing and

сполучення разом або без попереднього розмінування й очищення. Нарешті, інженерні війська беруть участь в облаштуванні життя сил і, за необхідності, цивільного населення, біженців та полонених.

Джерело: ФР

забезпечення ТВД

Матеріально-технічне забезпечення, яке виконується на користь різних складових військ на ТВД. Переважно ця підтримка, в національних рамках, забезпечується міжвидовою логістичною базою цього ТВД.

Джерело: ФР

забезпечувати захист

У контексті “контролю за насильством”, оволодіння районом, з боями або ні, зі здійсненням його подальшого захисту та контролю над ним з метою поступового відновлення усіх видів діяльності та гарантування вільного пересування дружніх сил та населення.

Джерело: ФР

заборона на ведення вогню

Наказ для усіх засобів ППО не відкривати вогонь навіть з метою самооборони.

Джерело: ФР

заборонена зона

Район під військовою юрисдикцією, в якому застосовуються особливі міри безпеки для запобігання несанкціонованому доступу.

Джерело: УКР/НАТО

заборонена частота

Частота, глушіння якої заборонено.

Джерело: ФР

забороняти

1- Відволікати, дезорганізувати, затримувати або знищувати військовий потенціал противника ще до того моменту, поки він не був направлений проти сил союзників, за допомогою маневру та використання вогневої

rétablir des voies de communication en incluant ou non des opérations préalables de déminage et de dépollution. Enfin, le génie contribue à l'aménagement des conditions de vie des forces et, éventuellement, des populations, des réfugiés et des prisonniers.

Source : FRA

soutien de théâtre

Soutien logistique effectué au profit des différentes composantes de la force sur le théâtre. Généralement ce soutien, dans un cadre national, est assuré par la Base logistique interarmées de théâtre.

Source : FRA

sécuriser

Dans un contexte de «maîtrise de la violence», prendre possession d'une zone, avec ou sans combat, puis la contrôler et la protéger afin de permettre la reprise normale des activités de toute nature, et garantir la libre circulation des troupes amies et de la population.

Source : FRA

tir interdit

Consigne de tir LATTA, le feu ne peut pas être ouvert même en autodéfense.

Source : FRA

zone réservée

Zone sous juridiction militaire dans laquelle des mesures de sécurité spéciales sont prises afin d'éviter une entrée non autorisée.

Source : UKR/OTAN

fréquence interdite

Fréquence dont le brouillage est interdit.

Source : FRA

interdire

1- Détourner, désorganiser, retarder ou détruire le potentiel militaire de surface de l'ennemi avant que ce potentiel ne puisse être utilisé efficacement contre les forces amies en faisant appel à l'appui-feu et à la manoeuvre.

explosive ordnance disposal operations. Finally, engineers participate in the preparation of the forces' living conditions, and possibly even in that of populations, refugees and prisoners.

Source : FRA

theater support

Logistic support performed for the various components of the force in the aggress. Usually this support, on a national basis, is provided by the aggress logistic base.

Source : FRA

secure (to)

In a “violence control” context, to take possession of an area, with or without combating, to then control and protect it so as to permit the normal recovery of all types of activities and to guarantee the freedom of movement of friendly forces and of the population.

Source : FRA

weapons forbidden

Low-level all arms air defense weapon control order, opening fire is forbidden, even for self-defense.

Source : FRA

restricted area

An area under military jurisdiction in which special security measures are employed to prevent unauthorized entry.

Source : UKR/NATO

taboo frequency

A frequency on which jamming is prohibited.

Source : FRA

interdict

1- To divert, disrupt, delay, or destroy enemy surface military potential before it can be used effectively against friendly forces, using fire support or maneuver forces.

підтримки.

2- Не допустити всіма засобами використання території, маршруту або інших шляхів підходу.

3- Дія спрямована на заборону, скосування або затримку використання території або маршруту силами противника.

Джерело: ФР

забруднення

Накопичення, поглинання або адсорбція радіоактивних речовин, біологічних або хімічних реагентів. Ці явища можуть стосуватися структур, зон, особового складу або об'єктів.

Джерело: ФР

забудований район

Зосередження структур, установ та населення, що за організацією є подібними до селищ, міст та агломерацій.

Джерело: ФР

завантаження

Дія із встановлення техніки, обладнання і іншого фрахту на борт суден, літальних апаратів, потягів, транспортних засобів і інших засобів транспортування. *Пов'язаний термін:* навантаження.

Примітка: англійською мовою, поняття "Loading" включає особовий склад.

Джерело: ФР

завантаження за напрямком

Метод завантаження, за яким весь фрахт, що відправляється за певним напрямком, кріпиться разом. Мета у тому, щоб полегшити швидке вивантаження в напрямку, якнайменше зачіпаючи фрахт, що іде у інших напрямках. *Пов'язані терміни:* завантаження; навантаження.

Джерело: ФР

завдання

Те, що повинно відбутися, задля виконання завдання. Воно є всією (рідко) або частиною (частіше) дії, що відбувається. Воно передбачає використання специфічних засобів та процедур (переміщення,

2- Empêcher par tous les moyens l'utilisation d'une zone, d'un itinéraire ou d'une voie d'approche.

3- Action visant à empêcher, gêner ou retarder l'utilisation d'une zone ou d'un itinéraire par les forces ennemies.

Source : FRA

contamination

Dépôt, absorption ou adsorption de matières radioactives, d'agents biologiques ou chimiques. Ces phénomènes peuvent s'appliquer à des structures, des zones, du personnel ou des objets.

Source : FRA

zone bâtie

Concentration de structures, installations et de population, comme des villages, villes et agglomérations

Source : FRA

chargement

Action de mettre en place le matériel, l'approvisionnement et autre fret à bord de navires, d'aéronefs, de trains, de véhicules routiers et autres moyens de transport. *Terme connexe:* embarquement.

Note : en anglais, la notion de « loading » inclut le personnel.

Source : FRA

chargement par destination

Méthode de chargement par laquelle tout le fret ayant une même destination déterminée est arrimé ensemble. Le but est de faciliter le débarquement rapide à destination en dérangeant le moins possible le fret ayant pour d'autres destinations. *Termes connexes:* chargement; embarquement.

Source : FRA

tâche

Ce qui doit être accompli pour que la mission soit exécutée. Elle est tout (rarement) ou partie (le plus souvent) de l'action à entreprendre. Elle implique l'emploi de moyens et de procédés spécifiques (déplacement, franchissement, débouché, recueil...).

2- To seal off an area by any means; to deny use of a route or approach.

3- To carry out a tactical task to prevent, hinder, or delay the use of an area or route by enemy forces.

Source : FRA

contamination

The deposit, absorption or adsorption of radioactive material or of biological or liquid chemical agents on or by structures, areas, personnel or objects.

Source : FRA

built-up area

A concentration of structures, facilities, and population, such as villages, cities, and towns.

Source : FRA

loading

The process of putting personnel, matériel, supplies and other freight on board ships, aircraft, trains, road vehicles or other means of conveyance. *Related term:* embarkation.

Note: In French, the word "Chargement" excludes personnel.

Source : FRA

block stowage loading

A method of loading whereby all cargo for a specific destination is stowed together. The purpose is to facilitate rapid off-loading at the destination, with the least possible disturbance of cargo intended for other points. *Related terms:* loading; embarkation.

Source : FRA

task

What has to be done for the execution of the mission. It can either be the entire action to undertake (rarely), or only part of it (most of the time). It requires the use of specific assets and procedures (movements, crossing, departure,

форсування, початок атаки, збирання тощо). Завдання можуть бути одночасні або послідовні.

Джерело: ФР

завдання «за викликом»

Тип бойового завдання на авіаційну підтримку, заявка на яке заздалегідь не подається, що не дозволяє здійснити ретельне планування і інструктаж пілотів перед вильотом. Літаки, призначені для виконання бойових вильотів такого типу, знаходяться в стані повітряного, наземного або авіаносного бойового чергування з призначеними для них боєкомплектами на борту.

Джерело: УКР/НАТО

завчасно підготовлений до руйнування об'єкт

Об'єкт, відмінний від призначеного до знищення, який планується знищити та, який може бути використаний одразу після завершення підготовчих робіт, за умови що дозвіл отримано.

Джерело: ФР

загальна авіаційна підтримка

Підтримка, що надається наземним або морським силам за допомогою нанесення повітряних ударів по цілях, які беруть участь у тактичному бою. Включає в себе набуття й збереження переваги в повітрі, удари на заборону.

Джерело: ФР

загальна військова стратегія

Концепція, що полягає в організації, підготовці та застосуванні військових засобів з метою досягнення цілей, визначених національними або багатонаціональними політичними проектами в рамках глобальної стратегії. Стосується підготовки та ведення війни. Цей рівень включає в себе чотири галузі:
а- похідну стратегію;
б- стратегію розгортання;
в- стратегію впливу;
г- логістичну стратегію.

Джерело: ФР

Les tâches peuvent être simultanées ou successives.

Source : FRA

mission sur demande

Type de mission d'appui aérien qui n'est pas demandée dans les délais suffisants pour permettre une planification détaillée et l'exposé aux pilotes avant le décollage. Les aéronefs prévus pour ce type de mission sont en alerte en vol, au sol ou sur porte-aéronefs et sont armés d'une charge prescrite

Source : UKR/OTAN

destruction préliminaire

Ouvrage, autre qu'un ouvrage à destruction réservée dont la destruction est prévue et peut être mise en œuvre immédiatement après l'achèvement des travaux préparatoires à condition que l'autorisation soit déjà obtenue.

Source : FRA

appui aérien indirect

Appui donné à des forces terrestres ou maritimes par l'intervention aérienne contre des objectifs autres que les forces ennemies engagées dans la bataille tactique. Il comprend l'acquisition et la conservation de la supériorité aérienne, l'interdiction.

Source : FRA

stratégie générale militaire

Conception, mise sur pied, organisation, préparation et mise en manœuvre des moyens militaires en vue d'atteindre les objectifs définis par le projet politique national ou multinational dans le cadre d'une stratégie globale. Intéresse la préparation et la conduite de la guerre. Ce niveau recouvre quatre domaines :
a- stratégie génétique ;
b- stratégie de déploiement ;
c- stratégie d'influence ;
d- stratégie logistique.

Source : FRA

collection...). Tasks can either be simultaneous or successive.

Source : FRA

on-call mission

A type of air support mission which is not requested sufficiently in advance of the desired time of execution to permit detailed planning and briefing of pilots prior to take-off. Aircraft scheduled for this type of mission are on air, ground or carrier alert and are armed with a prescribed load.

Source : UKR/NATO

preliminary destruction

A target, other than reserved demolition target, which is earmarked for demolition and which can be executed immediately after preparation, provided that prior authority has been granted

Source : FRA

indirect air support

Support given to land or sea forces by air action against objectives other than enemy forces engaged in tactical battle. It includes the gaining and maintaining of air superiority, interdiction.

Source : FRA

military strategy

Conception, setting up, organization, preparation and implementation of military assets in order to reach the objectives defined by the national or multinational political project within the framework of the overall strategy. It pertains to the preparation and conduct of the war. This level covers four domains:
a- genetic strategy;
b- deployment strategy;
c- strategy of influence;
d- logistical strategy.

Source : FRA

загальна вогнева підтримка

Сукупність вогню, який у рамках маневру військового з'єднання сприяє діям підпорядкованих підрозділів.

Джерело: ФР

загальна інструкція з питань організації зв'язку

Документ технічного характеру, який за змістом є точним та повним і вводить в дію положення щодо організації та використання зв'язку. Розроблений на вищому рівні на довготривалій період він призначається для повного або часткового розповсюдження у відповідності до потреб. Цей документ є складовою частиною загальних наказів.

Джерело: ФР

загальна оборона

Сукупність всіх заходів, що проводяться на національній території і які включають:

- а- створення небезпечного стану для противника за допомогою контролю території;
- б- попередження атак на ключові точки за допомогою розвідки;
- в- протистояння будь-якій масштабній операції противника.

Вона забезпечує повне покриття всієї території, безпеку ключових точок, проти загроз спрямованих на оборону.

Джерело: ФР

загальна підтримка інженерних військ

До загальної підтримки входять усі завдання інженерних військ, що не входять до рамок безпосередньої підтримки і спрямовані як на введення у бій та відступ підрозділів, забезпечення їх свободи дій і бойової здатності, так і на виконання деяких інших завдань для досягнення успіху. Вона включає:

- а - допомогу розгортанню;
- б - підтримку стратегічних і оперативних пересувань;
- в - інші завдання;
- г - географічну підтримку;
- д - участь у РХБ захисті;

appui indirect

Ensemble des feux qui, effectués dans le cadre de la manœuvre de la grande unité, facilitent indirectement l'action des unités subordonnées.

Source : FRA

instruction générale pour les transmissions

Document à caractère technique qui précise, complète et met à jour les règlements d'emploi et d'exploitation des transmissions. Etabli à un échelon élevé et pour une assez longue période, il est diffusé, en totalité ou par extraits, suivant le besoin d'en connaître. L'IGT fait partie des ordres généraux.

Source : FRA

défense d'ensemble

Ensemble des mesures qui consiste, sur le territoire national, à:

- a- créer pour l'ennemi un climat d'insécurité par un contrôle du territoire;
- b- prévenir toute tentative contre les points sensibles en exploitant les renseignements sur l'ennemi;
- c- s'opposer, le cas échéant, à toute action ennemie d'envergure.

Elle contribue à la couverture générale du territoire en assurant la sécurité externe éloignée des points sensibles contre les menaces relevant de la défense.

Source : FRA

appui général du génie

L'appui général regroupe toutes les missions du génie n'entrant pas dans le cadre de l'appui direct et visant à faciliter la projection et le retrait d'une force, à préserver sa liberté d'action et sa capacité opérationnelle ainsi qu'à remplir certaines autres conditions du succès. Il comprend :

- a- l'aide au déploiement ;
- b- l'appui aux déplacements stratégiques et opératifs ;
- c- les autres missions ;
- d- l'appui géographique ;
- e- la participation à la défense NRBC ;
- f- la lutte contre l'incendie ;
- g- la participation au rétablissement

indirect support

Within the framework of the major unit's maneuver, all fires which indirectly facilitate the action of subordinate units.

Source : FRA

general signal instruction

Technical document which specifies, completes, and updates the signal emission and operating rules. Elaborated at a high level and for a long period, it is disseminated, as a whole or in parts, on a need-to-know basis. The general signal instruction is one of the general orders.

Source : FRA

overall defense

All measures consisting, on the national territory, in:

- a- creating an insecure environment for the enemy through the control of the territory;
- b- preventing any attempt against the key points through the processing of intelligence regarding the enemy;
- c- countering any large-scale enemy action if need be.

It participates in the overall cover of the territory by taking charge of the distant external security of key points against threats pertaining to defence matters.

Source : FRA

general engineer support

General support covers all engineers missions which do not fall within the scope of direct support and aimed at facilitating the projection and withdrawal of a force, at preserving its freedom of action and operational capability, as well as at meeting some other conditions for success. It comprises:

- a- aid-to-deployment;
- b- support to strategic and operational movements;
- c- other missions;
- d- geographic support;
- e- participation in NRBC avoidance;
- f- fire-fighting;
- g- participation in peace restoration;

е- протипожежну боротьбу;
є - участь у відновленні миру;
ж- участь у гуманітарних місіях.
Джерело: ФР

de la paix ;
h- la participation aux missions
humanitaires.
Source : FRA

h- participation in humanitarian mis.
Source : FRA

**загальна
обстановка**

повітряна

situation aérienne générale

general air picture

Повітряна ситуація, яка розробляється органами контролю повітряного простору.
Джерело: ФР

Situation aérienne élaborée par les organismes de contrôle de l'espace aérien.
Source : FRA

Air picture worked out by the airspace control agencies.
Source : FRA

загальна стратегія

stratégie générale

overall strategy

Створення, розгортання та застосування засобів з метою досягнення у відповідній галузі цілей тотальної стратегії. Даний процес знаходиться в компетенції командування та уряду.
Джерело: ФР

Création, déploiement et mise en manœuvre de moyens en vue d'atteindre dans un domaine donné les objectifs de la stratégie totale. Intéresse la direction de la guerre, du ressort du gouvernement.
Source : FRA

Creation, deployment and implementation of assets in order to reach the objectives of the total strategy. Pertaining to the conduct of war, it is placed under the authority of the government.
Source : FRA

загальне забезпечення

action d'ensemble

general support

1- Загальна тактика та наземна вогнева підтримка: підтримка, що надається силам в цілому, а не одному з підрозділів. Також, на відповідному рівні, позиція артилерійського підрозділу визначається командиром з'єднання.

1- Tactique générale et appuis feux sol-sol : appui donné à la force bénéficiaire considérée comme un tout et non pas à une des composantes de cette force. Ainsi, à un échelon déterminé, position d'une formation d'artillerie conservée à la disposition du chef interarmes.

1- General tactics and field artillery fire support: support which is given to the supported force considered as a whole and not to any particular subdivision thereof. Thus, at a given echelon, position of an artillery formation kept at the disposal of the combined arms commander.

2- Пересування: вид дій підрозділів контролю дорожнього руху, які забезпечують пересування підрозділів, що знаходяться на визначеній території. Даний вид дій включає регулювання та спостереження за рухом по режимних шляхах, а також організацію та підтримку безперервного руху. Підрозділи контролю дорожнього руху знаходяться під командуванням командуючого відповідної території.
Джерело: ФР

2- Mouvement : type d'action des unités de circulation agissant au profit de la totalité des utilisateurs à l'intérieur d'une zone. Il consiste à signaler et surveiller les itinéraires classés et intervenir pour maintenir la continuité des déplacements. Les unités de circulation sont aux ordres du commandant de zone considérée.
Source : FRA

2-Movement: type of action of traffic control units for the benefit of all the users within an area. It pertains to reporting and watching classified routes as well as intervening to preserve the movement flows. Traffic control units are placed under the command of the commander of the considered area.
Source : FRA

**загальне
операціями**

керівництво

direction générale des opérations

overall control of operations

Обов'язки та кроки командирів, вжиті для спрямування та координації сил та введення в дію наказів (розпоряджень) з приводу ведення операцій.
Джерело: ФР

Autorité, responsabilités et activités des commandants militaires pour la direction et la coordination des forces et pour la mise en oeuvre des ordres relatifs à l'exécution des opérations. Terme connexe : commandement et conduite des opérations (C2).
Source : FRA

Authority, responsibilities, and activities of military commanders for the direction and coordination of forces and for the implementation of orders related to the conduct of operations.
Source : FRA

загальне операціями	керівництво	conduite générale des opérations ou des actions militaires	global conduct of military operations and actions
<p>Здійснення командування на найвищому військовому рівні (начальник генерального штабу), що дозволяє використання оперативної стратегії. Вона включає:</p> <p>а- концепцію;</p> <p>б- підготовку;</p> <p>в- проведення військових дій.</p> <p>У національних рамках це проведення забезпечується Оперативним Загальновійськовим Центром. У рамках ЄС керівництвом операціями займається «командир операції». У рамках НАТО ця посада, зазвичай, призначена для рівня найвищого командування НАТО. Також називається «головним керівництвом операцій».</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>Exercice du commandement au plus haut niveau militaire (chef d'état-major des armées) permettant la mise en œuvre de la stratégie opérationnelle. Elle comprend:</p> <p>a- la conception;</p> <p>b- la préparation;</p> <p>c- la conduite proprement dite des actions militaires.</p> <p>Dans un cadre national, cette conduite est assurée à partir du Centre Opérationnel Interarmées (COIA). Dans le cadre de l'UE la conduite des opérations est menée par le « commandant de l'opération ». Dans le cadre de l'OTAN cette fonction est normalement assurée au niveau d'un grand commandement de l'OTAN (GCO). Aussi appelé « direction générale des opérations ».</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>Command and control by the highest level of the military hierarchy (Chief of Staff of the Armed Forces) enabling the implementation of the operational strategy. It includes:</p> <p>a- definition of the concept of operations;</p> <p>b- preparation;</p> <p>c- and the conduct of military actions.</p> <p>In a national framework, this conduct is performed by the Joint operations center (JOC). Within a Western European Union (EU) framework, conduct of operations is performed by the "commander of the operation". Within NATO, this function is performed at the level of a Major NATO Command (MNC). Also called Overall control of operations.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	
загальне підсилення	renforcement de l'appui général	general support reinforcing	
<p>Тактичне завдання, під час якого артилерійський підрозділ підтримує своїм вогнем силу військ у всій їх сукупності, маючи за другорядне завдання, посилення вогню іншого артилерійського підрозділу (НАТО).</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>Mission/tâche tactique au cours de laquelle une unité d'artillerie appuie de ses feux une force dans son ensemble et, à titre secondaire, renforce les feux d'une autre unité d'artillerie (OTAN).</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>A tactical task in which an artillery unit fires in support of the force as a whole and, on a secondary basis, provides reinforcing fire for another artillery unit (NATO).</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	
загальний варіант посилення	option de renfort générique	generic reinforcement option	
<p>Варіант в якому один або декілька планових показників, необхідних для визначення конкретного варіанта, точно не зазначені. Це дозволяє планувати здійснення такого варіанта з метою врахування можливостей наявних сил та засобів.</p> <p><small>Джерело: УКР/НАТО</small></p>	<p>Option dans laquelle ou plus des facteurs de planification nécessaires de définir une option spécifique n'est pas exposé. Cela permettra de projeter d'être conduit avec le but de fournir les capacités d'exécuter l'option.</p> <p><small>Source : UKR/OTAN</small></p>	<p>An option in which one or more of the planning factors necessary to define a specific option is not stated. This will allow planning to be conducted with the aim of providing the capabilities to execute the option.</p> <p><small>Source : UKR/NATO</small></p>	
загальний план висадки	plan général de débarquement	plan for landing	
<p>Під час проведення морських десантних операцій, термін, який об'єднує всі підготовлені документи для здійснення операцій підрозділами ВМС та десантними підрозділами. В цьому плані містяться всі необхідні інструкції щодо здійснення висадки.</p> <p><small>Джерело: ФР</small></p>	<p>En opérations amphibies, terme général qui désigne la totalité des documents préparés pour la force navale et la force de débarquement et qui, dans leur ensemble, contiennent en détail toutes les instructions nécessaires à l'exécution des mouvements navire-rivage.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	<p>In amphibious operations, a collective term referring to all individually prepared naval and landing force documents which, taken together, present in detail all instructions for execution of the ship-to-shore movement.</p> <p><small>Source : FRA</small></p>	

загальний фонд частини

Сукупність останніх видатків на утримання особового складу військової частини. Кожна частина має свій грошовий фонд, що має дозволити їм:

a- забезпечити оплату певних особливих власних видатків, такі, як витрати на переміщення; б- сплатити матеріальні потреби особовому складу чи сплатити їх колективні потреби.

Джерело: ФР

загальні втрати

Загальні втрати складаються з наступних втрат особового складу підрозділу: медичні втрати, вбиті, взяті в полон, легко поранені, зниклі безвісти, дезертири.

Джерело: ФР

загальновійськова група забезпечення ТВД

Загальновійськова група забезпечення театру військових дій знаходиться під командуванням начальника бази, який прямо підпорядкований командувачу тилової підтримки театру військових дій. Це статичний тиловий ешелон призначений для забезпечення виконання маневру тилової підтримки на рівні театру військових дій. Саме на цьому рівні знаходяться всі ресурси театру військових дій. Ця група складається з: підрозділу "транзит", який контролює точки входу та виходу театру військових дій та підрозділу "забезпечення-склад", де всі тилові служби розміщують свої ресурси. Вона розгортається на загальновійськовій тиловій базі театру військових дій. Ця група зазвичай знаходиться під командуванням командира тилової бригади.

Джерело: ФР

загальновійськова протиповітряна оборона

Вогонь, який ведеться проти літальних апаратів противника дружніми підрозділами, відповідно до можливостей

fonds généraux des corps

Ensemble des deniers détenus par les corps de troupe. Ils constituent sa trésorerie et doivent permettre :

a- d'assurer le règlement de certains droits individuels acquis par les militaires du corps, tels que les frais de déplacements ;
b- de payer les dépenses engagées pour la satisfaction des besoins matériels de ces mêmes militaires ou pour les besoins collectifs du corps.

Source : FRA

pertes totales

Elles comprennent toutes les pertes subies par les formations (pertes santé + tués + prisonniers + éclopés + disparus + déserteurs).

Source : FRA

groupement de soutien interarmées de théâtre (GSIAT)

Le groupement de soutien interarmées de théâtre est placé sous l'autorité unique d'un commandant de base directement subordonné au commandant des soutiens nationaux du théâtre (COMSOUTH dans le cadre d'une opération nationale, ADCONFRENCE dans le cadre multinational). C'est un échelon logistique fixe chargé d'exécuter la manœuvre du soutien logistique au niveau du théâtre ; c'est à ce niveau que sont saisies toutes les ressources du théâtre. Ce groupement comprend: un ensemble « transit » englobant les points d'entrée et de sortie du théâtre et un ensemble « dépôts-soutien » où tous les domaines logistiques représentés stockent les ressources nationales. Il se déploie dans une base logistique interarmées de théâtre (BLIAT). Ce groupement est généralement placé sous les ordres d'un commandant de brigade logistique

Source : FRA

lutte antiaérienne toutes armes

Action de feu menée contre les aéronefs ennemis par une troupe amie, dans la limite des possibilités de ses armes. Quand cette action ne vise que

troop units overall funds

All the monies detained by the troop units. They make up its treasury and should enable it to:

a- pay certain individual expenses of the troop units personnel, such as travel expenses;
b- pay the expenses incurred for the satisfaction of the material needs of this personnel or for the troop units collective needs.

Source : FRA

casualty total

They include all the losses suffered by the units (medical casualties + KIA + POW + slightly wounded personnel + MIA + AWOL).

Source : FRA

joint theatre support group

The joint theatre support group is under the sole authority of a base commander taking his orders directly from the theatre national support commander (COMSOUTH if the operation is under national command, ADCONFRENCE if it is a combined operation). It is a stationary logistic echelon in charge of executing the theatre logistic support maneuver ; it is the level where all the theatre resources are accounted for. This group includes a "transit" sub-group with the theater's entry and exit points, and a "storage facilities-support" sub-group where all the logistic domains store the national resources. It is deployed within a joint theater logistic base. This group is usually under the authority of a logistic brigade commander.

Source : FRA

low-level all arms air defense

Fire action carried out against enemy aircraft by a friendly force, within the efficiency limitations of its weapons. When this action only refers to

свого озброєння. Коли цей вогонь ведеться по літальним апаратам, підрозділами, які були безпосередньо ними атаковані, він називається «самооборона».

Джерело: ФР

загальновійськове аеромобільне формування

Формування за чисельністю особового складу вище за угруповання, залучене для виконання спільної аеромобільної операції з метою захоплення ключового пункту, порушення системи командування чи захоплення плацдарму. Включає у себе:
а- елементи розвідки;
б- елементи підтримки-захисту;
с. загальновійськове угруповання (штурмова піхота на гелікоптерах).

Джерело: ФР

загальновійськове маневрене формування

Тимчасове чи постійне формування, підпорядковане одному начальнику, що складається з угруповань чи груп різних видів військ, об'єднаних для виконання певної тактичної її.

Джерело: ФР

загальновійськовий

Використання одночасно кількох родів військ (піхоту, бронетанкові війська, інженерні війська, протиповітряну оборону та легку авіацію сухопутних військ) з метою встановити перевагу над противником, яку не можливо встановити використовуючи лише один рід військ.

Джерело: ФР

загін загороджень

Загальновійськовий підрозділ, призначений для блокування небезпечного напрямку за допомогою маневру, що спирається на перешкоди, створені за наказом, за короткий термін.

Джерело: ФР

загін координації СВ

Структура сухопутних військ, виділена від рівня

les aéronefs attaquant directement la troupe considérée elle prend le nom d'autodéfense.

Source : FRA

ensemble interarmes aéromobile (EIAAM)

Ensemble d'un volume supérieur au groupement engagé dans une action aéromobile conjuguée destinée à s'emparer d'un point-clé, à interdire momentanément une direction ou établir une tête de pont. Il se compose:
a- d'éléments de reconnaissance;
b- d'éléments d'appui-protection;
c- d'un groupement interarmes (infanterie d'assaut hélicoptée).

Source : FRA

ensemble interarmes de manoeuvre (EIAM)

Regroupement temporaire ou permanent, aux ordres d'un même chef, de groupements ou de sous-groupements de natures différentes en vue de la réalisation d'une action tactique.

Source : FRA

interarmes

Emploi synchronisé ou simultané de plusieurs armes (telles que l'infanterie, l'arme blindée cavalerie, le génie, la défense antiaérienne et l'ALAT) afin de faire, sur l'ennemi, un effet supérieur à celui qui aurait été obtenu par la mise en œuvre indépendante de chacune de ces armes.

Source : FRA

détachement de barrage

Détachement interarmes chargé de barrer une direction dangereuse par une manœuvre s'appuyant sur des obstacles créés à la demande, dans des délais souvent très courts.

Source : FRA

détachement terre d'adaptation (DTA)

Organisme de l'armée de terre détaché du niveau de conception des

aircraft directly attacking the considered troop, it is called self-defense.

Source : FRA

combined arms airmobile team

Set of formations with a volume bigger than that of a group committed to a combined arms airmobile action aiming to the capture of a critical point, to the temporary blocking of a direction or to secure a bridgehead. It includes:
a- reconnaissance elements;
b- support and protection elements;
c- a combined arms group (air assault infantry)

Source : FRA

combined arms maneuver team

Temporary or permanent consolidation, under the authority of the same commander, of groups or task forces with different organizations in order to perform a tactical action.

Source : FRA

combined arms

The synchronized or simultaneous application of several branches (such as infantry, armour, field artillery, engineers, air defence, and aviation) to achieve an effect on the enemy that is greater than if each arm were used against the enemy in sequence.

Source : FRA

barrier detachment

Combined arms detachment in charge of blocking a dangerous direction by means of a maneuver relying on obstacles created upon demand, often on very short notice

Source : FRA

army coordination detachment

An organization of the Army sent by its operational level command

оперативного командування сухопутних сил та приєднана до рівня оперативного командування військово-повітряними силами, для того, щоб полегшити координацію між двома командуваннями, тобто сприяти кращому виконанню спільного завдання.

Джерело: ФР

загін підтримки

Частина спеціального командування (артилерія, інженерні війська, транспортні війська, військова авіація, розвідка) включена до Оперативного центру, створена зі штатних елементів з'єднання чи підрозділів відповідальних за забезпечення підтримки. Його завдання – пропонувати використання засобів, які виправдовують їх наявність в Оперативному центрі, формулювати накази, мета яких інформування підтримуваних військових підрозділів, та, особливо, дозволяти центру застосування операцій видавати накази стосовно застосування. Спільно з центром підтримки операцій, який забезпечує виконання операцій підтримки, підрозділ підтримки дотримуються дії тих засобів що використовуються.

Деякі офіцери зв'язку (наприклад, Офіцер зв'язку військово-повітряних сил) мають такі ж повноваження, як і підрозділ підтримки, в тому що стосується використання засобів своїх військ. Видання наказів є в компетенції спеціальних формувань, які не належать до оперативного центру.

Джерело: ФР

загін повітряного регулювання

Структура військово-повітряних сил, відокремлена від їх оперативного рівня командування та приєднана до оперативного рівня командування сухопутних військ, для того, щоб полегшити координацію між цими двома великими командуваннями, тобто сприяти успішному виконанню спільного завдання.

Джерело: ФР

forces terrestres et placé au niveau de conception des forces aériennes, afin de faciliter l'adaptation entre ces deux grands commandements, c'est-à-dire de concourir à la bonne exécution de la mission commune.

Source : FRA

détachement d'appui

Elément de commandement spécialisé (Artillerie, Génie, Train, ALAT, Renseignement...), intégré à un CO, mis en place par les éléments organiques de la grande unité ou par l'unité chargée de fournir l'appui. Son rôle est de proposer l'emploi des moyens qui justifient sa présence dans le CO, de rédiger les ordres (ordre « AU » ou ordre « A ») destinés à informer les unités appuyées et surtout à permettre au Centre de Mise en Oeuvre de rédiger les ordres relatifs à la mise en oeuvre (ordre « DU » ou ordre « DE »). En liaison avec leur CMO, qui assure la conduite, le détachement d'appui suit l'action des moyens qu'il emploie.

Certains officiers de liaison d'armée (Officier de Liaison des Forces Aériennes par exemple) ont une responsabilité comparable à celle d'un détachement d'appui, en ce qui concerne l'emploi des moyens de leur armée. La rédaction des ordres est à la charge d'organismes spécialisés compétents, extérieurs au CO.

Source : FRA

détachement air d'adaptation (DAA)

Organisme de l'armée de l'air détaché du niveau de conception des forces aériennes et placé au niveau de conception des forces terrestres afin de faciliter l'adaptation entre ces deux grands commandements, c'est-à-dire de concourir à la bonne exécution de la mission commune.

Source : FRA

and attached to the Air Force's operational level command in order to make easier the coordination between both these high level commands, i.e. ensuring the successful fulfillment of the joint mission.

Source : FRA

support detachment

Elements of a specialized command (Artillery, Engineer, Transportation, Army Aviation, Intelligence), incorporated in an operations center, set up by the organic elements of the major unit or by the unit in charge of performing the support mission. Its role is to suggest the use of the assets due to which it was set up, draft the annexes of the operation order dealing with support and whose purpose is to inform the supported units, and above all to enable the support operations center to draft the orders to the support elements. In conjunction with the support operations centre, responsible for the control of support operations, the support detachment monitors the operations of the support elements.

Certain service liaison officers (for example, the Air Liaison Officer) have a responsibility similar to that of a support detachment, regarding the use of the assets of their service. The drafting of the orders are of the responsibility of specialized organizations, which do not belong to the operations center.

Source : FRA

air coordination detachment

An organization of the Air Force sent by its operational level command and attached to the Army's operational level command in order to make easier the coordination between both these high level commands, ensuring the successful fulfillment of the joint mission.

Source : FRA

загін спеціальної підтримки

Модуль, який застосовується при умові наявності оперативної функції підтримки чи під-функції підтримки (Наприклад: географія РХБЗ тощо) на рівні нижчому чи подібному його елементарній одиниці.

Підрозділ спеціальної підтримки створений з підрозділу застосування (частина чи найменша одиниця), підрозділу зв'язку та підрозділу застосування, що інтегровані до загальновійськового командного пункту до якого він був приданий, та дозволяє керівнику підрозділу спеціальної підтримки (зазвичай, старший чи молодший офіцер чи начальник) здійснювати командування й своє завдання, координувати спеціалізовану підтримку командира загальновійськового з'єднання.

Джерело: ФР

détachement d'appui spécialisé

Module d'emploi de circonstance d'une fonction opérationnelle d'appui ou d'une sous-fonction d'appui (Ex : géographie, NRBC, etc) d'un niveau inférieur ou égal à l'unité élémentaire. Un détachement d'appui spécialisé est organisé en une cellule de mise en œuvre (cellule ou unité élémentaire) et un Détachement de Liaison et de Mise en Oeuvre (DLMO) intégré dans le PC interarmes auquel il adapté qui permet au chef du détachement d'appui spécialisé (généralement officier supérieur ou subalterne après TC) d'exercer son commandement et son rôle de conseiller appui spécialisé du chef interarmes.

Source : FRA

specialized support detachment

Contingency employment force package for a given combat support function or sub-functions (for instance: geography, NRBC, etc.) at a level lower or similar to the basic unit. A specialized support detachment is made up of an implementation cell (cell or basic unit) and of the liaison and implementation team integrated within the combined arms CP it is adapted for. It enables the commander of the specialized support detachment (generally speaking a senior officer, or a junior officer after his/her command phase) to exercise command as well as play his/her part as a specialized support adviser to the combined arms commander.

Source : FRA

загін тимчасової підтримки

Багатофункціональний підрозділ різного об'єму та складу. Створений для підтримки особливого завдання та обмежений в часі (наприклад самостійні дії бригади).

Такий підрозділ створений з військових одиниць підтримки бази матеріально-технічного забезпечення дивізії.

Джерело: ФР

détachement de soutien temporaire temporary support detachment

Détachement multifonctionnel de volume et de composition variable. Celui-ci est constitué dans le cadre du soutien d'une action particulière et limitée dans le temps (cas d'une brigade en action autonome).

Ce détachement est constitué à partir d'unités de soutien de la Base logistique divisionnaire (BLD).

Source : FRA

A temporary support detachment is multi-functional and has a varying volume and organization. It is made up for the support of a specific action and is limited in time (a brigade carrying out an independent action).

This detachment is organized with elements coming from support units of the division support area.

Source : FRA

загородження

Пристрої, споруди та руйнівні конструкції для заборони або обмеження руху військ (сил). Створюються з метою завдати противнику шкоди, затримати або перешкодити його пересуванню та діям, ускладнити маневр або змусити просуватись у вигідному для своїх військ напрямку. За характером впливу загородження поділяються на вибухові, невибухові, що електризуються і комбіновані; за місцем застосування і призначення – на наземні, повітряні і морські; за масштабом – на оперативні і тактичні.

Джерело: УКР/НАТО

obstacles

Installations, travaux et démolitions conçues pour empêcher ou gêner le mouvement de forces. Ils sont mis en place pour infliger des pertes à l'ennemi, retarder ou gêner ses mouvements et actions, limiter ses manoeuvres ou le forcer de s'avancer dans une direction favorable aux forces amies. Ils peuvent être subdivisés par type d'obstacles : explosif, non-explosif, électrifiés ou combinés, par l'emplacement et le but au sol, des obstacles aériens ou maritimes et par le niveau des obstacles opératifs ou tactiques.

Source : UKR/OTAN

obstacles

Installations, works and demolitions designed to prevent or hinder the movement of forces. They are put in place in order to inflict losses on the enemy, to delay or hamper his movements and actions, to restrict his manoeuvres or to force him to advance in a direction favourable to friendly forces. They may be subdivided by type into explosive, non-explosive, electrified and combined obstacles, by location and purpose into land, air or sea obstacles and by scale into operational or tactical obstacles.

Source : UKR/NATO

загороджувальна операція

Операція, яка проводиться з метою завадити або призупинити хід операцій противника на визначеному відрізку місцевості. Також: «операція з виснаження».

Джерело: ФР

загороджувальний вогонь

1- Заздалегідь спланований вогневий вал, який застосовується за вимогою, протягом необмеженого часу та який призначений для запобігання будь-якого проникнення противника у лінію або район оборони.

Джерело: ФР

2- Стрільба, яка є більше спрямованою на заповнення частини простору або території, ніж на влучання у визначену ціль.

Джерело: ФР

загороджувальні перешкоди

Встановлення перешкод, що одночасно покривають широкий діапазон частот.

Джерело: ФР

загроза

1- Конкретизація ризику шкідливого впливу, нейтралізації або знищення сил противника, маючи необхідне бажання та засоби.

2- Ризик агресії проти інтересів держави, який конкретизується у вигляді бажання або можливостей завдати шкоди.

Джерело: ФР

задум операції (бою)

1- Ясний і стислий виклад порядку дій, що прийнятий командуючим (командиром) для виконання поставленого перед ним бойового завдання.

2- Головна ідея способу виконання угрупованнями військ (сил) поставленого бойового завдання; основа рішення на операцію (бій). У задумі операції (бою) визначаються: райони зосередження основних зусиль (напрямки головного та інших ударів); засоби розгрому

opération d'interdiction

Opération visant à empêcher ou à gêner les opérations ennemies dans une zone déterminée. Aussi appelée: « opération de harcèlement ».

Source : FRA

tir d'arrêt

1- Tir de barrage prééglé déclenché sans délais à la demande et destiné à empêcher toute pénétration ennemie dans les lignes ou la zone de défense.

Source : FRA

tir de barrage

2- Tir destiné à occuper un volume ou une surface plutôt qu'à viser particulièrement un objectif donné.

Source : FRA

brouillage en barrage

Brouillage effectué en couvrant à la fois une large bande de fréquences.

Source : FRA

menace

1- Concrétisation ou actualisation d'un risque de nuisance, de neutralisation ou de destruction par une entité hostile ayant une volonté et une capacité d'agression.

2- Possibilité d'agression envers les intérêts de la nation et concrétisée par une volonté et des capacités.

Source : FRA

concept de l'opération

1- expression claire et concise de la manoeuvre choisie par le chef pour exécuter la mission reçue.

2- L'idée principale pour diriger la méthode à employer par une force pour exécuter une mission assignée. Le concept d'opérations définit le secteur dans lequel l'effort principal sera concentré, c'est-à-dire la direction des attaques principales et autres. Il fixe les moyens de détruire l'ennemi, spécifiant quels groupements de forces ennemies seront attaqués, où,

area interdiction operation

An operation aimed at preventing or hindering enemy operations in a specified area.

Source : FRA

final protective fire

1- An immediately available prearranged barrier of fire designed to impede enemy movement across defensive lines or areas.

Source : FRA

barrage fire

2- Fire which is designed to fill a volume of space or area rather than aimed specifically at a given target.

Source : FRA

barrage jamming

Simultaneous electronic jamming over a broad band of frequencies.

Source : FRA

threat

1- Realization or realization of a risk of nuisance, neutralization or destruction by a hostile entity having a will and a capacity of aggression.

2- Risk of aggression against the interests of the nation, and underpinned by a will and capacities.

Source : FRA

concept of operations

1- A clear and concise statement of the line of action chosen by a commander in order to accomplish his mission.

2- The principal idea governing the method used by a force grouping to perform its assigned mission. The concept of operations defines the area in which the main effort will be concentrated, i.e. the direction of the main and other attacks. It lays down the means used to destroy the enemy, specifying which force groupings will be attacked, where, when, how

противника (які угруповання, де, у якій послідовності і як розгромити, порядок вогневого ураження та заходи для введення в оману противника); угруповання військ (сил), їх оперативна побудова (бойовий порядок).

Джерело: УКР/НАТО

ззадалегідь встановлений контроль

Ззадалегідь встановлений контроль - метод контролю дій у третьому розмірі, заснований на поєднанні директив і процедур, спільно встановлених користувачами повітряного простору й розповсюджений у потрібний час усім учасникам для операції, фази цієї операції або на період, визначений на розмежованому театрі.

Джерело: ФР

ззадалегідь підготовлена оборона

Оборона організована за межами контакту з противником, або в той час коли контакт може бути відстрочений та є час для підготовки оборони. Вона зазвичай включає укріплену територію на якій знаходяться бліндажі, укріплення та системи комунікацій.

Джерело: ФР

ззадалегідь підготовлене руйнування

Руйнування, для яких визначено військовий підрозділ, відповідальний за виконання та необхідне устаткування. Воно було підготовлене на складі або біля місця використання.

Джерело: ФР

займати

1- Завдання, яке передбачає пересування у напрямку цілі, ключової точки місцевості, споруди або відрізка місцевості без відчуття протидії та здійснюючи контроль над цією місцевістю.

2- Розташуватися у певному районі місцевості, із подальшим здійсненням контролю над нею.

Джерело: ФР

quand, comment et dans que l'ordre, aussi bien que les feux prévu et les procédures de déception. Le concept d'opérations indique aussi comment les forces amies seront groupées ainsi que leur déploiement opérationnel ou tactique de combat.

Source : UKR/OTAN

contrôle préétabli

Le contrôle préétabli est une méthode de contrôle des actions dans la troisième dimension fondée sur une combinaison de directives et de procédures définies conjointement par les utilisateurs de l'espace aérien et diffusée en temps utile à tous les intervenants pour une opération, pour une phase de cette opération ou pour une période déterminée sur un théâtre délimité.

Source : FRA

défense préparée

Défense normalement organisée lorsqu'il n'y a pas contact avec l'ennemi, ou lorsque ce contact n'est pas imminent et qu'on a le temps de s'organiser. Elle implique normalement l'aménagement d'une vaste zone comprenant des emplacements protégés d'armes, des abris fortifiés et des systèmes de communication.

Source : FRA

destruction alertée

Destruction pour laquelle l'unité chargée de la réalisation a été désignée et les matériels nécessaires à sa réalisation ont été allotés dans un dépôt, ou à proximité du lieu d'emploi.

Source : FRA

occuper

1- Mission consistant à se rendre sur un objectif, un point clé du terrain, installation ou portion du terrain sans opposition et à le contrôler.

2- Stationner dans une zone et en garder le contrôle.

Source : FRA

and in what order, as well as the fire plan and the deception procedures. The concept of operations also indicates how friendly forces will be grouped and their operational or tactical combat deployment.

Source : UKR/NATO

pre-established control

Pre-established control is a method of control of the actions in the third dimension based on a combination of directives and procedures defined jointly by the users of the air space and issued in due time to all the interveners in an operation, in a phase of that operation or for a set period on a delimited theater.

Source : FRA

deliberate defense

A defense normally organized when out of contact with the enemy or when contact with the enemy is not imminent and time for organization is available. It normally includes an extensive fortified zone incorporating pillboxes, forts, and communication systems.

Source : FRA

alerted demolition

Demolition for which the unit in charge of the implementation has been designated and the equipment needed has been prepared in a depot or near the place of use.

Source : FRA

occupy

1- A tactical task in which a force moves onto an objective, key terrain, or other manmade or natural terrain area without opposition and controls that entire area.

2- To remain in an area and retain control of that area.

Source : FRA

заколот

Організований рух, що має на меті повалення, шляхом ведення підривної діяльності та збройного конфлікту, законного уряду.

Джерело: ФР

закритий

Термін, який використовується в артилерії та в морській вогневій підтримці. Під цим поняттям слід розуміти – об'єкт, який не можна розпізнати на місцевості та за яким не можливо вести спостереження.

Джерело: ФР

залишкова радіація

Радіоактивність у результаті:
а- випадіння радіоактивних часток;
б- активація поля нейтронами, що були випущені внаслідок вибуху.

Джерело: ФР

залишкове випромінювання

Ядерне випромінювання, що викликане випадінням радіоактивної речовини, шляхом штучного розпилення радіоактивної матерії, чи шляхом зараження в наслідок ядерного вибуху, й яке триває більше, ніж одна хвилина після вибуху. *Пов'язаний термін:* забруднення; наведена радіоактивність і початкове випромінювання.

Джерело: ФР

залишкове забруднення

Забруднення що залишається, після проведення процедур з дезактивації. Такі заходи можуть звестися до простого очікування звичайного зменшення радіоактивності.

Джерело: ФР

залізна прохідність

Розклад, відповідно до якого військовий транспорт пересувається по визначеному маршруту. Пересування транспорту по одному маршруту вносять до таблиці руху цього напрямку.

Джерело: ФР

sédition

Mouvement organisé ayant pour but le renversement, par subversion et conflit armé, d'un gouvernement constitué.

Source : FRA

masqué

Terme utilisé en artillerie et en appui feu naval pour indiquer qu'en raison d'un obstacle ou d'un masque, il est impossible de prendre à partie un objectif ou d'observer une zone de terrain.

Source : FRA

radioactivité résiduelle

Radioactivité résultant de :

a- la retombée des particules radioactives ;

b- l'activation du terrain par les neutrons émis lors de l'explosion.

Source : FRA

rayonnement résiduel

Rayonnement nucléaire provoqué soit par une retombée radioactive, soit par une dispersion artificielle d'une matière radioactive, soit par une irradiation qui résulte d'une explosion nucléaire et qui persiste plus d'une minute après l'explosion. *Terme connexe :* contamination ; radioactivité induite et rayonnement initial.

Source : FRA

contamination résiduelle

Contamination restant après que des mesures ont été prises pour l'enlever. Ces mesures peuvent se réduire à attendre la décroissance normale de la radioactivité.

Source : FRA

marche

Horaires selon lequel un train militaire peut être acheminé sur un itinéraire. Les marches d'un même itinéraire sont rassemblées dans le tableau de marche de cet itinéraire.

Source : FRA

insurgency

An organized movement aimed at the overthrow of a constituted government through use of subversion and armed conflict.

Source : FRA

crested

In artillery and naval fire support, a report which indicates that engagement of a target or observation of an area is not possible because of an obstacle or intervening crest.

Source : FRA

residual radioactivity

Radioactivity resulting from:

a- the fallout of radioactive particles;

b- the activation of the ground by neutrons produced by the explosion.

Source : FRA

residual radiation

Nuclear radiation caused by fallout, artificial dispersion of radioactive material, or irradiation which results from a nuclear explosion and persists longer than one minute after the burst. *Related term:* contamination; induced radiation and initial radiation.

Source : FRA

residual contamination

Contamination which remains after steps have been taken to remove it. These steps may consist of nothing more than allowing the contamination to decay normally.

Source : FRA

train path

In railway terminology, the timing of a possible movement of a train along a given route. All the train paths on a given route constitute a time table.

Source : FRA

залучені сили

Сили, що знаходяться у контакті з противником чи розгорнуті для виконання завдання або інших дій, що унеможлиблює їх використання в іншому місці.

Джерело: ФР

force engagée

Force au contact de l'ennemie ou déployée pour une mission ou un mode d'action spécifique, ce qui empêche son emploi en un autre lieu.

Source : FRA

committed force

A force in contact with an enemy or deployed on a specific mission or course of action which precludes its employment elsewhere.

Source : FRA

замикання ланцюга

Операція, що полягає у з'єднанні між собою провідників одного ланцюга для контролю і вимірювань. Термін "запирання" часто помилково використовується замість терміна "поєднання".

Джерело: ФР

bouclage

Opération qui consiste à relier entre eux les conducteurs d'un même circuit aux fins de contrôle et de mesures. Le terme « bouclage » est souvent employé, à tort, à la place du terme « connexion ».

Source : FRA

loop

Operation which consists in joining the conductors of a same circuit for control and measuring purposes. The word "loop" is often used, wrongly, instead of "connection".

Source : FRA

замикающий

Особовий склад, який розташовується у кінці колони та відповідає за:

а- контролювання причин зупинок;

б- інформування командування про інциденти на марші;

в- вживання усіх наявних заходів для забезпечення дисципліни на марші та ліквідації технічних несправностей транспортних засобів.

Джерело: ФР

serre-file

Personnel placé en queue de colonne ayant pour mission :

a- de contrôler les causes des arrêts ;

b- de renseigner le commandement sur les incidents de marche ;

c- de prendre toutes dispositions pour assurer la discipline de marche et le dépannage des véhicules.

Source : FRA

trail personnel

Personnel at the tail-end of a column whose mission is to:

a- control the reasons of the stops;

b- inform the commander of the movement incidents;

c- take all necessary action to maintain march discipline and repair the broken down vehicles.

Source : FRA

заміна

Сукупність дій, що у рамках наземного бою певної тривалості, направлена на заміну задіяної частини іншою частиною, що зазвичай, має ті самі можливості.

Джерело: ФР

relève

Ensemble des actions visant, dans le cadre d'un engagement terrestre d'une certaine durée, à remplacer une force opérationnelle par une autre force ayant, en général, les mêmes capacités.

Source : FRA

relief

Within the framework of a rather long-lasting ground engagement, all actions aimed at replacing a ground operational force by another force, having in general the same capabilities.

Source : FRA

заміна військ

Сукупність дій, у рамках наземного бою певної тривалості у часі, щодо заміни задіяного підрозділу сухопутних сил іншою силою, яка зазвичай, має ті самі можливості. Заміна однієї частини на іншу може бути виконана:

а- шляхом прикриття;

б- проходженням через бойові порядки;

в- на позиції.

Джерело: ФР

relève d'unité

Ensemble des actions visant, dans le cadre d'un engagement terrestre d'une certaine durée, à remplacer une force opérationnelle terrestre par une autre force ayant, en général, les mêmes capacités. La relève d'une unité par une autre peut s'effectuer :

a- par recueil ;

b- par dépassement ;

c- sur position.

Source : FRA

relief of forces

Within the framework of a rather long-lasting ground engagement, all actions aimed at replacing a ground operational force by another force, having in general the same capabilities. The relief of a unit by another one can take place under the forms of:

a- relief by collection;

b- relief by overtaking;

c- relief in place.

Source : FRA

заміна підрозділу

Повна чи часткова заміна у зоні, рішення прийняте вищим

relève sur position

Remplacement total ou partiel dans une zone, décidé par l'échelon

relief in place

An operation in which, by direction of higher authority, all or part of a

командуванням, однієї частини іншою частиною. Задачі, які були покладені за змінну частину переходять до частини, що змінює. Частина, що заступає, продовжує операцію у відповідності до наданих наказів.

Джерело: ФР

замінована ділянка

Зона, замінована тридцятьма або більш мінами та призначена для блокування наземного або річкового проходу.

Джерело: ФР

замінована смуга

Замінована зона, що складається з мінних ліній, ешелонованих у глибину з метою перекриття певного напрямку.

Джерело: ФР

замінована фортифікаційна перешкода

Заздалегідь підготовлена перешкода, що знаходиться в стані №1 або №2, яка повинна бути знищена одночасно із проведенням загальновійськового маневру та за наказом відповідного командування.

Джерело: ФР

замінований об'єкт

1- Місце заміноване максимум п'ятьма мінами.

Джерело: ФР

2- Ціль для вірогідного знищення, яку вже заміновано та яка знаходиться у підготовчому стані: незаряджена або заряджена.

Джерело: ФР

замінований район

Небезпечний замінований або вірогідно замінований район.

Джерело: ФР

замір отриманої дози радіації

Значення отриманої дози радіації у певний момент і в зазначеному місці.

Джерело: ФР

supérieur, d'une unité par une unité de relève. Les responsabilités des éléments relevés, en ce qui concerne la mission et la zone d'opérations attribuée, sont transférées à l'unité relevante. L'unité relevante poursuit l'opération en cours conformément aux ordres.

Source : FRA

bouchon de mines

Zone minée par une trentaine de mines au plus, destinée à barrer un passage obligé terrestre ou fluvial.

Source : FRA

bande minée

Zone minée composée de lignes de mines échelonnées dans la profondeur, en vue de barrer une direction.

Source : FRA

obstacle de œuvre

Obstacle préparé à l'état 1 ou 2 dont la mise de feu doit être exécutée en liaison directe avec la manœuvre interarmes sur ordre de l'autorité qualifiée. La mise à feu doit être exécutée en liaison directe avec la manœuvre interarmes sur ordre de l'autorité qualifiée.

Source : FRA

point miné

1- Obstacle ponctuel composé d'un maximum de cinq mines.

Source : FRA

ouvrage miné

2- Ouvrage à détruire dont les charges ont été mises en place et sont à l'état de préparation soit non amorcé (stade 1), soit amorcé (stade 2).

Source : FRA

zone minée

Zone dangereuse du fait de la présence réelle ou supposée de mines.

Source : FRA

relevé de débit de dose

Valeur du débit de dose à un moment et à un endroit donnés.

Source : FRA

unit is replaced in an area by the incoming unit. The responsibilities of the replaced elements for the mission and the assigned zone of operations are transferred to the incoming unit. The incoming unit continues the operation as ordered.

Source : FRA

mine jam

Mined area of at most thirty mines, used to block a land or river choke point.

Source : FRA

mine strip

Mined area made of mine lines layed in the depth of the battle field, in order to block a direction.

Source : FRA

prepared demolition obstacle

Obstacle at state 1 or 2 whose firing system must be executed in direct conjunction with the combined arms maneuver on order of the authorized commander. Firing must be executed in direct conjunction with the combined arms maneuver on order of the authorized commander.

Source : FRA

mined point

1- Limited obstacle made up of five mines at most.

Source : FRA

charged demolition target

2- A demolition target on which all charges have been placed and which is in the state of readiness, either state 1 – safe, or state 2 – armed.

Source : FRA

mined area

Dangerous area mined or supposed to be mined.

Source : FRA

radiation dose rate report

The radiation dose rate recorded at a given time and place.

Source : FRA

запал

Пристрій, створений для видобування вогню або іскри для приведення в дію механізму запалювання.

Джерело: ФР

allumeur

Dispositif conçu pour produire une flamme ou une étincelle afin d'amorcer une chaîne de mise de feu.

Source : FRA

igniter

A device designed to produce a flame or a spark to initiate an explosive train.

Source : FRA

запалення

1- Дія пристрою, який використовується як перший елемент ланцюгу запалювання, який після одержання необхідного імпульсу викликає детонацію або запалювання вибухового елемента.

2- (у ядерних зарядах) Дія, що викликає ланцюгову реакцію, що розщеплюється після досягнення критичного стану (загалом за допомогою "хвилі" нейтронів).

Джерело: ФР

amorçage

1- Action d'un dispositif, employé comme premier élément d'une chaîne de mise de feu qui, ayant reçu l'impulsion voulue, provoque la détonation ou la combustion d'un élément explosif.

2- (nucléaire) Action provoquant la réaction en chaîne dans une masse fissile ayant atteint l'état critique (en général par émission d'une « bouffée » de neutrons).

Source : FRA

initiation

1- The action of a device used as the first element of an explosive train which, upon receipt of the proper impulse, causes the detonation or burning of an explosive item.

2- (nuclear) The action which sets off a chain reaction in a fissile mass which has reached the critical state (generally by the emission of a "spurt" of neutrons).

Source : FRA

запальний пристрій

Елементарний пристрій для підриву усього заряду.

Джерело: ФР

charge d'amorçage

Charge élémentaire destinée à transmettre la détonation à l'ensemble de la charge.

Source : FRA

priming charge

An initial charge which transmits the detonation wave to the whole of the charge.

Source : FRA

запас

Кількість фізично наявних товарів, що будуть використані та надані у майбутньому відповідно до їх характеристик та місця призначення (запаси визначають кількість різноманітних товарів та обладнання готових до застосування).

Джерело: ФР

stock

Quantités d'articles détenus physiquement en vue d'une utilisation future et gérés selon leur emploi ou leur destination (les stocks désignent la quantité d'articles de ravitaillement et de matériels divers disponibles pour emploi).

Source : FRA

stocks

Quantity of actually owned articles for future use, and managed according to their employment or destination (stocks pertain to the quantity of supplies and material on hand, ready for use).

Source : FRA

запаси, що контролюються командуванням

Запаси, що знаходяться у розпорядженні визначеного командування НАТО, для надання йому необхідної гнучкості, з метою здійснення впливу на хід бойових дій за допомогою засобів МТЗ. Під терміном "Передати у розпорядження" розуміється відповідальність за зберігання на складах, підтримання у належному стані, обслуговування, ведення обліку, заміни або оновлення запасів, забезпечення їх фізичної безпеки та транспортування до визначеного району бойових дій.

Джерело: ФР

stocks contrôlés par un commandement

Stock mis à la disposition d'un commandant OTAN désigné, pour lui fournir la souplesse nécessaire en vue d'influencer le déroulement du combat par des moyens logistiques. « Mis à la disposition de » implique la responsabilité du stockage, de la maintenance, de la comptabilité, de la rotation ou du renouvellement des stocks, de la sécurité physique et du transport vers une zone de combat particulière.

Source : FRA

Stocks which are placed at the disposal of a designated NATO commander in order to provide him with a flexibility with which to influence the battle logistically. "Placed at the disposal of" implies responsibility for storage, maintenance, accounting, rotation or turnover, physical security and subsequent transportation to a particular battle area.

Source : FRA

запасний аеродром

Передбачений аеродром, до якого можна продовжити політ у разі, якщо на попередньо призначений аеродром неможливо приземлитися.

Джерело: ФР

запит

1- Адміністративне рішення, що має за мету передати певну приватну діяльність чи майно у розпорядження державних органів влади. Розрізняють:

a- реквізицію майна;

б- реквізицію послуги.

2- У невідкладному випадку письмова чи підтверджена у формі тексту процедура, якою органи цивільної влади закликають військо для підтримки громадського порядку.

Джерело: ФР

запит на зміну

В артилерії та морській вогневій підтримці, це є запит будь-якої особи, за виключенням особи, яка має повноваження на зміну плану вогню.

Джерело: ФР

запит на розвідку

Висловлення потреби на розвіддані, яке передається не підпорядкованому підрозділу.

Джерело: ФР

запланована перешкода

Перешкода, встановлення якої передбачено та може бути здійснено одразу після завершення підготовчих робіт, за умови, що дозвіл на виконання робіт вже отримано.

Джерело: ФР

запланований захоплення

Район високого ризику, в межах якого розташовані потенційні цілі, які потребують планування розгортання у бойові порядки. Вони попередньо визначаються в мирний час та мають стати тимчасовим сектором оперативних дій.

Джерело: ФР

aérodrome de dégagement

Aérodrome prévu vers lequel le vol peut être poursuivi lorsqu'il devient inopportun d'atterrir sur l'aérodrome de destination initialement prévu.

Source : FRA

réquisition

1- Décision administrative ayant pour objet de placer une activité ou un bien privé à la disposition des pouvoirs publics. On distingue :

a- la réquisition de propriété ;

b- la réquisition de service.

2- Procédure écrite ou confirmée par écrit en cas d'urgence, par laquelle l'autorité civile fait appel au concours des armées pour maintenir l'ordre public.

Source : FRA

demande de modification

En artillerie et en appui feu naval, terme utilisé par toute personne autre que celle autorisée à modifier un plan de feu pour demander une modification.

Source : FRA

demande de renseignement (DR)

Expression d'un besoin en renseignement destiné à un échelon non subordonné.

Source : FRA

obstacle préliminaire

Obstacle dont la mise en œuvre est prévue et peut être effectuée immédiatement après l'achèvement des travaux préparatoires à condition que l'autorisation soit déjà obtenue.

Source : FRA

zone d'intervention planifiée

Zone à haut risque, à l'intérieur de laquelle les objectifs potentiels justifient que soient planifiées à priori des déploiements ou des interventions. Elle est définie dès le temps de paix. Elle doit pouvoir être érigée en secteur opérationnel temporaire.

Source : FRA

alternate aerodrome

An aerodrome specified in the flight plan to which a flight may proceed when it becomes unadvisable to land at the aerodrome of intended landing.

Source : FRA

requisition

1- Administrative decision which puts an activity or private property at the disposal of the state authorities. Are considered:

a- property requisition;

b- services requisition.

2 - Written procedure, or in case of emergency confirmed in writing, by which the civilian authorities request the participation of the Army for law-and-order missions.

Source : FRA

request modify

In artillery and naval fire support, a request by any person, other than the person authorized to make modifications to a fire plan, for a modification.

Source : FRA

intelligence request (INTREQ)

Expression of a need for intelligence transmitted to a non-subordinate echelon.

Source : FRA

preliminary obstacle

Obstacle which is earmarked for implementation and which can be executed immediately after preparation, provided that prior authority has been granted.

Source : FRA

planned intervention area

A high risk area in which the eventual targets justify a priori planning of deployments and interventions. It is predetermined in peace time and must be able to become a temporary operational sector.

Source : FRA

запобіжний механізм

1- Пристрій, який виконує дві функції та призначений завадити ненавмисному вибуху головного заряду або ненавмисному запуску системи пуску перед тим, як вона буде готова, а також дозволити здійснити вибух або запустити систему пуску.

Джерело: ФР

2- Пристрій, що попереджає непередбачене приведення у дію.

Джерело: ФР

заправка

Одиниця паливо-мастильних матеріалів – це кількість палива та інгредієнтів, що є необхідним:

а- для гусеничних і колісних транспортних засобів – для подолання із крейсерською швидкістю 100 км по сухій горизонтальній дорозі із покриттям;

б- для повітряних транспортних засобів – для виконання 3 год. польоту на середній оперативній висоті й з крейсерською швидкістю;

в- для інших нерухомих і рухомих технічних засобів (інженерної техніки, частин із розміщення, груп із виробництва електроенергії, невеликих суден, кухонного приладдя тощо) – для роботи 3, 6, 9 чи 12 год. у нормальному режимі.

Джерело: ФР

заправка

Дія із заправки літальних апаратів авіаційним паливом.

Джерело: ФР

заправочний пункт

Структура, що не належить службі пального виду збройних сил. Діяльність цієї установи забезпечується військовим підрозділом, який забезпечує постачання сторонам -одержувачам

mécanisme de sécurité et safety and arming mechanism d'armement

1- Dispositif à deux fonctions destiné à empêcher le déclenchement involontaire de l'explosion d'une charge principale ou la mise en marche involontaire d'un élément propulseur avant l'armement, puis à permettre le déclenchement de l'explosion de cette charge principale ou la mise en marche de cet élément propulseur dès réception des stimuli appropriés.

Source : FRA

dispositif de sécurité

2- Dispositif qui rend impossible tout fonctionnement accidentel.

Source : FRA

unité d'essence

L'unité d'essence est la quantité de carburant et d'ingrédients correspondants nécessaire :

a- aux véhicules à chenilles et à roues, chargés pour accomplir 100 kilomètres sur route à revêtement, sèche et en palier, à vitesse de croisière ;

b- aux aéronefs pour accomplir 3 heures de vol à altitude opérationnelle moyenne et vitesse de croisière ;

c- aux autres matériels fixes et mobiles (engins du Génie, du commissariat, groupes électrogènes, embarcations, matériels de cuisine...) pour assurer 3, 6, 9 ou 12 heures de fonctionnement normal.

Source : FRA

avitaillement

Action de ravitaillement des aéronefs, en carburant d'aviation.

Source : FRA

corps ravitailleur

Etablissement n'appartenant pas au service des essences des armées (SEA) et géré par une formation militaire qui assure le ravitaillement des parties prenantes en carburants routiers et certains lubrifiants et produits divers pour matériels

1- A dual function device which prevents the unintended actuation of a main charge or propulsion unit prior to arming but allows activation thereafter upon receipt of the appropriate stimuli.

Source : FRA

2- A device which prevents unintentional functioning.

Source : FRA

POL unit

The POL unit is the volume of petroleum, oils, and lubricants necessary for:

a- loaded tracked or wheeled vehicles to move 100 km on a dry and flat road at an average speed;

b- aircraft to fly 3 hours at a medium operational altitude and cruising speed;

c- other fixed or mobile equipment (engineer vehicles, quartermaster equipment, power units, boats, food preparation equipment...) to operate in standard conditions for a 3, 6, 9, or 12 hour period.

Source : FRA

refueling

Filling aircraft with air fuel.

Source : FRA

refuelling establishment

Establishment which does not belong to the POL service but is managed by a military unit and which provides other units with vehicle fuel, lubricants and miscellaneous products for land equipment, in exchange of a model

<p>дорожнього пального, деяких мастил і різної продукції для наземної техніки за чеками зразка 19. Джерело: ФР</p>	<p>terrestres, contre remise de bons modèle 19. Source : FRA</p>	<p>19 coupon. Source : FRA</p>
<p>запчастина</p>	<p>pièce de rechange</p>	<p>spare</p>
<p>1- Суцільна деталь або її елемент, необхідний для ремонту або технічного обслуговування системи або техніки. Джерело: ФР</p>	<p>1- Pièce unique, sous-ensemble ou ensemble fournis pour l'entretien ou la réparation de systèmes ou de matériel. Source : FRA</p>	<p>1- An individual part, sub-assembly or assembly supplied for the maintenance or repair of systems or equipment. Source : FRA</p>
<p>2- Загальне поняття, яке позначає сукупність, її складову чи деталь необхідну для заміни чи ремонту. Джерело: ФР</p>	<p>2- Terme général désignant un ensemble, sous-ensemble ou pièce nécessaire à la réparation ou au dépannage. Source : FRA</p>	<p>2- Generic term pertaining to an assembly, sub-assembly or part necessary for the repairing or fixing of an item. Source : FRA</p>
<p>запчастина, що підлягає відновленню</p>	<p>rechange réparable</p>	<p>repairable spare part - repairable spare</p>
<p>На противагу заміні новою частиною, ця заміна може здійснюватися за допомогою відновлених частин. Джерело: ФР</p>	<p>Par opposition à un rechange consommable, rechange pouvant faire l'objet d'une réparation. Source : FRA</p>	<p>As opposed to a consumable spare part, spare part which can be repaired. Source : FRA</p>
<p>zareєструвати як ціль</p>	<p>enregistrer comme objectif</p>	<p>record as target</p>
<p>В артилерії й у вогняній підтримці військово-морських сил, порядок, який вказує, що дані, стосовно цілі, слід зберігати для наступного використання. Джерело: ФР</p>	<p>En artillerie et en appui feu naval, ordre indiquant que les données relatives à un objectif doivent être conservées en vue d'engagements ultérieurs. Source : FRA</p>	<p>In artillery and naval fire support, the order used to denote that the target is to be recorded for future engagement or reference. Source : FRA</p>
<p>заряд</p>	<p>charge</p>	<p>charge</p>
<p>1- Кількість вибухової речовини без упаковки у бомбі, снаряді, міні або іншому пристрої того ж роду, яка використовується як двигун. 2- Кількість вибухової речовини, приготовленої для руйнування. <i>Пов'язані терміни:</i> заряд із запалом; запальний заряд; закопаний заряд; сформований заряд; інертний заряд; запальний підсилювач. Джерело: ФР</p>	<p>1- Quantité donnée d'explosif, soit en vrac, soit contenu dans une bombe, un projectile, une mine ou autre engin du même genre, soit encore utilisé comme propulseur. 2- Quantité d'explosifs préparée à des fins de destruction. <i>Termes connexes :</i> charge amorcée ; charge d'amorçage ; charge enterrée ; charge formée ; charge inerte ; renforteur d'amorçage. Source : FRA</p>	<p>1- A given quantity of explosive, either in bulk or contained in a bomb, a projectile, a mine or similar device, or used as a propellant. 2- A quantity of explosive prepared for demolition purposes. <i>Related terms:</i> booster; cratering charge; inert filling; primed charge; priming charge; shaped charge. Source : FRA</p>
<p>заряд із запалом</p>	<p>charge amorcée</p>	<p>primed charge</p>
<p>Заряд з усіма необхідними комплектуючими, готовий до дії. Джерело: ФР</p>	<p>Charge munie de tous les accessoires nécessaires, prête à être mise à feu. Source : FRA</p>	<p>A charge ready in all aspects for ignition. Source : FRA</p>
<p>зарядження вибухового пристрою</p>	<p>chargement d'un dispositif de destruction</p>	<p>loading of a destruction device</p>
<p>Установка зарядів вибухової речовини й засобів підпалу.</p>	<p>Mise en place des charges explosives et des moyens de mise de feu. Un</p>	<p>Placing of the demolition charges and the firing system means.</p>

<p>Заряджений пристрій може бути, щодо його підпалу: а- у стані 1 (не заряджений); б- у стані 2 (заряджений). Джерело: ФР</p>	<p>dispositif chargé peut être, en ce qui concerne son amorçage: a- soit dans l'état 1 (non amorcé); b- soit dans l'état 2 (amorcé). Source : FRA</p>	<p>Concerning its initiation, a loaded device may be: a- either in state of readiness 1 - safe; b- or in state of readiness 2 - armed. Source : FRA</p>
заряджена зброя	arme chargée	charged weapon
<p>Зброя з приєднаними боєприпасами, готова до бою за умови зняття з запобіжника, якщо він є. Джерело: ФР</p>	<p>Arme approvisionnée et prête à faire feu à l'exception de la manœuvre du cran de sûreté, lorsqu'il y en a un. Source : FRA</p>	<p>A loaded weapon, ready to fire except for the operation of the safety catch, when fitted. Source : FRA</p>
засіб	moyen	asset
<p>Загальний термін, який позначає сукупність обладнання або особового складу, який має можливостями у конкретній галузі. Джерело: ФР</p>	<p>Terme générique qui désigne un ensemble d'équipements ou de personnel conférant une capacité dans le domaine concerné. Source : FRA</p>	<p>Generic term pertaining to a group of equipment or personnel, providing a capability in the concerned domain. Source : FRA</p>
засіб доставки	véhicule porteur d'armes	weapon delivery vehicle
<p>Частина озброєння, яке дозволяє доставити боєприпаси до цілі. Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>Partie d'un système d'arme qui fournit les moyens de livraison d'une arme à la cible. Source : UKR/OTAN</p>	<p>That portion of a weapon system which provides the means of delivery of a weapon to the target. Source : UKR/NATO</p>
засіб доставки ядерного боєприпасу до цілі	vecteur à capacité nucléaire	nuclear delivery vehicle
<p>Частина системи зброї, що дозволяє доставити ядерну зброю до цілі. Джерело: ФР</p>	<p>Partie d'un système d'arme qui permet de véhiculer une arme nucléaire sur l'objectif. Source : FRA</p>	<p>That portion of the weapon system which provides the means of delivery of a nuclear weapon to the target. Source : FRA</p>
засіб з дистанційним керуванням	véhicule téléguidé	remotely piloted vehicle
<p>Транспортний засіб без екіпажу, що виконує команди, подані на відстані. Він зазвичай має повернутися. Джерело: ФР</p>	<p>Véhicule sans équipage dont les évolutions sont commandées à distance. Il est normalement destiné à être récupéré. Source : FRA</p>	<p>An unmanned vehicle capable of being controlled from a distant location through a communication link. It is normally designed to be recoverable. Source : FRA</p>
засідка	embuscade	ambush
<p>Несподівана атака з прихованих позицій на противника, що рухається чи тимчасово зупинився, й яка має на меті його знищення чи захоплення у ПОЛОН. Джерело: ФР</p>	<p>Attaque surprise par le feu à partir de positions dissimulées contre un ennemi en mouvement ou temporairement arrêté et ayant pour but sa destruction ou sa capture. Source : FRA</p>	<p>A surprise attack by fire from concealed positions on a moving or temporarily halted enemy, aiming at its destruction or capture. Source : FRA</p>
засіка	abattis	abatis
<p>Перешкода, створена зі зрубаних та схрещених дерев, які розташовані на дорозі. Джерело: ФР</p>	<p>Obstacle formé d'arbres abattus et entrecroisés en travers d'un itinéraire. Source : FRA</p>	<p>An obstacle constructed by the felling and interlacing of trees across a route. Source : FRA</p>
заслон	rideau	screen
<p>Пристрій, що переважно має невелику глибину та встановлюється силами, які</p>	<p>Dispositif constitué par des forces placées perpendiculairement à la direction présumée de l'ennemi et</p>	<p>Forces disposed at right angles to the presumed direction of the enemy, usually of little depth.</p>

перпендикулярно розмішені до означеного напрямку дії ворога.
Джерело: ФР

généralement de faible profondeur.
Source : FRA

Source : FRA

засоби забезпечення зв'язку

support de transmission

transmission medium

Матеріальний чи нематеріальний провідник, що слугує для передачі інформації між відповідними засобами, які знаходяться на протилежних кінцях. Розрізняють дротові засоби передачі (металеві лінії), радіоелектричні засоби передачі (електромагнітні хвилі) та оптичні засоби передачі (оптичне волокно).
Джерело: ФР

Conducteur matériel ou immatériel servant à véhiculer l'information entre les moyens d'exploitation des deux extrémités d'une relation. On distingue les supports filaires (lignes métalliques), les supports radioélectriques (ondes électromagnétiques) et les supports optiques (fibre optique).
Source : FRA

Physical or non-physical support used to transfer information between the operating assets at both ends of a link. One distinguishes wire support (metallic lines), radio electric support (electromagnetic waves) and optical support (optical fiber).
Source : FRA

засоби індивідуального захисту

équipement de protection individuelle

individual protective equipment

Під час ядерної, біологічної чи хімічної війни – індивідуальний одяг і спорядження направлене на захист особи від біологічної і хімічної небезпеки і певних наслідків використання радіоактивних матеріалів.
Джерело: ФР

En guerre nucléaire, biologique ou chimique : tenue individuelle et équipement destinés à protéger un individu contre le danger biologique et chimique et certains effets nucléaires.
Source : FRA

In nuclear, biological and chemical warfare: the personal clothing and equipment aimed at protecting an individual from biological and chemical hazards and some nuclear effects.
Source : FRA

застосування артилерії

emploi de l'artillerie

fire support concept

Вибір і визначення командиром загальновійськових сил завдань, що покладені на всі артилерійські частини (*дивись*: параграф «артилерія» додаток «вогонь» бойового наказу).
Джерело: ФР

Choix et définition par le chef interarmes ou interarmées des missions qu'il confie à l'ensemble des unités d'artillerie (font l'objet du paragraphe artillerie de l'annexe feux de l'ordre d'opérations).
Source : FRA

By the combined arms or joint commander of the missions which he assigns to the artillery units as a whole (they are the subject of the artillery paragraph of the fire support annex of the operations order).
Source : FRA

застосування багатонаціональних сил

engagement multinational

multinational engagement

Введення в бій, на даному театрі військових дій бойових підрозділів, які було надано коаліцією країн, що мають спільні інтереси, але не входять до однієї організації з безпеки. Для проведення операцій коаліція повинна отримати згоду міжнародної спільноти.
Джерело: ФР

Intervention, sur un théâtre donné, de moyens militaires fournis par une coalition d'Etats ayant des intérêts communs mais n'adhérant pas tous à la même organisation de sécurité. Elle reçoit généralement l'agrément de la communauté internationale.
Source : FRA

Intervention, on a given theater, of military assets provided by a coalition of States having common interest, but which do not all belong to the same security organization. Generally speaking, it is approved by the international community.
Source : FRA

застосування зброї без обмежень

tir libre

weapons free

Статус готовності бойових комплексів ППО, на ведення вогню по всіх повітряних засобах або цілях, які не є ідентифікованими як дружні.
Джерело: ФР

Les systèmes d'armes antiaériens sont autorisés à tirer sur tout aéronef ou cible non identifié comme ami.
Source : FRA

Status whereby air defense weapons systems may be fired at any aircraft or target not positively recognized as friendly.
Source : FRA

застосування зброї заборонено

tir prescrit

weapons hold

Стан бойових комплексів ППО протиповітряної оборони на

Les systèmes d'armes antiaériens ne peuvent tirer qu'en action d'autodéfense

Status whereby air defense weapons systems may only be fired in self-

ведення вогню виключно з метою самозахисту або виконання офіційного наказу, переданого відповідною установою ВПС.

Джерело: ФР

заступник (командира) з аеромобільних питань

Офіцер середнього або вищого командного складу - експерт з аеромобільних питань, обов'язком якого є запропонувати командувачу даних сил застосування аеромобільних засобів, наявних у нього. Він є командиром аеромобільних засобів і може взяти на себе командування ними під час проведення операції.

Джерело: ФР

заступник (командира) з бойової підготовки

Офіцер середнього або вищого командного складу, помічник командувача військового з'єднання. Він зобов'язаний допомагати командувачу у питаннях, що стосуються будь-якої вогневої підтримки.

Джерело: ФР

заступник командувача ТВД з питань СВ

Особа, призначена за необхідністю начальником штабу сухопутних сил, у якості заступника командувача театру бойових дій з питань сухопутних військ.

Він бере участь у розробці концепції загальновійськового маневру на театрі і забезпечує загальну послідовність застосування складових елементів сухопутних сил, наданих командувачу театру бойових дій. Він може забезпечити за дорученням командувача оперативний контроль сил для особливого завдання.

Джерело: ФР

затримання

Акт затримання за правових обставин таких як судове переслідування, підтримка громадського порядку чи згідно судового рішення.

Джерело: ФР

ou en exécution d'un ordre formel transmis par un organisme air de rattachement.

Source : FRA

adjoint aéromobilité

Officier général ou supérieur expert en aéromobilité, ayant pour fonction de proposer au commandant d'une force l'emploi des moyens aéromobiles dont il dispose. Chef organique de ceux-ci, il peut en prendre le commandement pour en conduire l'engagement.

Source : FRA

adjoint feux

Officier général ou supérieur, adjoint du commandant de la grande unité et chargé de l'assister pour tout ce qui concerne les feux d'appui de toute nature.

Source : FRA

commandant terre (COMTERRE)

Autorité désignée en tant que de besoin par le chef d'état-major de l'armée de terre comme adjoint TERRE d'un commandant de théâtre. Il participe à la conception de la manoeuvre interarmées de théâtre et assure la cohérence globale de l'emploi des composantes de l'armée de terre mises à la disposition du COMTHEATRE.

Il peut assurer, par délégation du COMTHEATRE, le contrôle opérationnel de forces pour une mission particulière.

Source : FRA

détention

Acte de retenir à des fins légales telles que poursuites judiciaires, maintien de la sécurité publique, ou en application d'une décision de justice.

Source : FRA

defense or in response to a formal order issued by a competent air organization.

Source : FRA

airmobility deputy

General officer or field grade officer expert in airmobility whose function is to suggest the use of the airmobile assets available to the commander of a force. As the organic commander of these assets, he may take over command of them to lead their commitment.

Source : FRA

fire assistant

General officer or field grade officer, assistant to the commander of a major unit. He must assist him in all that pertains to any kind of fire support.

Source : FRA

ground commander

Authority appointed as needed by the chief of staff of the army as land deputy theater commander.

He takes part in the design of the theater joint maneuver and ensures the overall consistency of the use of the army components put at the disposal of the theater commander.

He may ensure the operational control of forces for a specific mission by delegated authority.

Source : FRA

detention

The act of holding in custody for lawful purposes such as prosecution, maintenance of public safety, or pursuant to legal order.

Source : FRA

захисне мінне поле

У сухопутній мінній війні - мінне поле, призначене для захисту підрозділу на ближніх підходах.

Джерело: ФР

champ de mines de protection

En guerre des mines terrestre, champ de mines destiné à la protection rapprochée d'une unité.

Source : FRA

protective minefield

In land mine warfare, a minefield employed to assist a unit in its local, close-in protection.

Source : FRA

захисний екран

1- Матеріали, які через свої фізичні характеристики і відповідну товщину, дозволяють захистити особовий склад від випромінювання під час операцій зі створення, застосування чи транспортування радіоактивних матеріалів чи продуктів їх розщеплення.

2- Усе, що може бути застосовано для захисту особового складу чи матеріалів під час ядерного вибуху.

Джерело: ФР

écran de protection

1- Matériau qui, par ses caractéristiques physiques et une épaisseur appropriées, permet de protéger le personnel du rayonnement au cours des opérations de fabrication, de manipulation et de transport de matières fissiles et radioactives.

2- Tout ce qui tend à offrir une protection contre les effets d'une explosion nucléaire pour le personnel ou le matériel.

Source : FRA

shielding

1- Material of suitable thickness and physical characteristics used to protect personnel from radiation during the manufacture, handling, and transportation of fissionable and radioactive materials.

2- Anything tending to protect personnel or materials from the effects of a nuclear explosion.

Source : FRA

захисний одяг

Спеціально створене, виготовлене чи застосоване спорядження для особистого захисту від ризиків, пов'язаних із небезпечними змінами у довкіллі, чи за небезпечних умов роботи чи також ворожої дії.

Джерело: ФР

vêtement protecteur

Vêtement spécialement conçu, fabriqué ou traité, pour protéger le personnel contre les risques dus à des modifications excessives du milieu ambiant, ou à des conditions de travail dangereuses ou encore à l'action de l'ennemi.

Source : FRA

protective clothing

Clothing especially designed, fabricated, or treated to protect personnel against hazards caused by extreme changes in physical environment, dangerous working conditions, or enemy action.

Source : FRA

захист

1- Поняття, яке розуміється як здатність військ захистити свою цілісність, тобто свій військовий та людський потенціал, об'єкти, а також зберегти підтримку населення та місцевої громадської думки.

Джерело: ФР

sauvegarde

1- Notion conçue comme la capacité de la force à préserver son intégrité, c'est à dire son potentiel militaire et humain, ses installations, le soutien de la population et de l'opinion publique locale.

Source : FRA

protection

1- Notion designed as the Force's capacity to preserve its integrity, that is to say its military and human potential, its installations, the support to the population and the local public opinion.

Source : FRA

2- Комплекс оборонних заходів, як цивільного, економічного, так і військового, які необхідно вживати на національній території, щоб гарантувати безпеку країни від ризиків і загроз будь-якого характеру. Захист стосується: а- захисту особи, як громадянина, що означає дотримання основного права особи і приватного майна, вільного користування громадянськими свободами; б- захисту держави у значенні забезпечення свободи її

protection

2- Ensemble des mesures de défense, tant civile, économique que militaire, à prendre sur le territoire national afin d'assurer la sécurité du pays contre les risques et les menaces de toutes natures. La protection porte sur : a- la protection de l'individu citoyen entendue comme la préservation du droit fondamental à l'intégrité de la personne et des biens privés, du libre exercice et des libertés publiques ; b- la protection de l'état nation, au sens de la préservation de la liberté et la continuité de son action, du fonctionnement des organismes

2- All defence measures, whether civilian, economic or military, to be taken on the national territory in order to ensure the security of the country against all types of threats and risks. Protection covers: a – the protection of the individual citizens, that is to say, the preservation of the fundamental right to the integrity of the individual and of private property, as well as to the free exercising of civil liberties; b – the protection of the Nation-State, that is to say the preservation of its liberty as well as its action, of the

діяльності, функціонування основних установ щодо охорони населення, підтримання зв'язку між ЗС і народом; в- захисту простору, щоб гарантувати непорушність національної території і Європейський простір безпеки, безпеку морських, повітряних і суходільних підступів, вільне користування комунікаційними шляхами, охорона навколишнього середовища.

Джерело: ФР

захист військ

Сукупність заходів та засобів, спрямованих на мінімізацію вразливості особового складу, місць його розміщення та операцій від будь-якої загрози та за будь-яких обставин, щоб захистити свободу дій та оперативну ефективність сил.

Джерело: ФР

захист підрозділу (інженерна справа)

Зменшення рівня вразливості основних підрозділів під час здійснення маневру, що забезпечується загальним облаштуванням місцевості.

Джерело: ФР

захист системи управління

(НАТО) Оборонний аспект при веденні бойових дій системою командування, який має наметі завадити противнику впливати, дезорганізувати або знищувати бойові можливості системи командування та управління своїх військ.

Джерело: ФР

захищена позиція

Споруда, яка захищена камуфляжем або засобами маскування, через вибіркове розміщення, шляхом будівництва споруд, які зменшують рівень пошкоджень, що виникають під час вибуху класичних боеприпасів. Усі ці заходи можуть застосовуватися також у поєднанні.

Джерело: ФР

захищена частота

Частота, яка, за наказом, не має

essentiels à la sauvegarde de la population, du lien armées-nation ; c- la protection de l'espace en vue de garantir l'intégrité du territoire national et un espace de sécurité européen, la sécurité des approches terrestres, aériennes ou maritimes, la libre disposition des voies de communication, la sauvegarde de l'environnement.

Source : FRA

protection des forces

Ensemble des mesures et moyens destinés à minimiser la vulnérabilité du personnel, des installations, du matériel et des opérations par rapport à toute menace et en toutes circonstances, afin de préserver la liberté d'action et l'efficacité opérationnelle de la force.

Source : FRA

protection d'éléments (génie)

Réduction de la vulnérabilité d'éléments essentiels à la manœuvre des forces, réalisée le plus souvent par un aménagement sommaire du terrain.

Source : FRA

protection du commandement et du contrôle / conduite

(OTAN) Aspect défensif de la guerre du commandement et du contrôle : conduite ayant pour but d'empêcher un adversaire d'influencer, de dégrader ou de détruire les capacités amies de commandement et de contrôle/conduite.

Source : FRA

site protégé

Installation protégée par le camouflage ou la dissimulation, par l'implantation sélective, par la construction des installations de manière à empêcher les dégâts par les éclats des munitions classiques, ou par combinaison de telles mesures.

Source : FRA

fréquence protégée

Fréquence qui, sur ordre, ne doit pas

functioning of its essential protection organisations, and the protection of the link between the armed forces and the Nation; c – the protection of the space, in order to ensure the integrity of the national territory as well as a European security environment, the safety of the land, air or maritime approaches, the free availability of communication routes as well as the protection of the natural environment.

Source : FRA

force protection

All measures and means to minimize the vulnerability of personnel, facilities, equipment and operations to any threat and in all situations, to preserve freedom of action and the operational effectiveness of the force.

Source : FRA

protection of elements (combat engineer)

Reduction of the vulnerability of elements essential for the forces' manoeuvre, usually by hasty terrain improvement.

Source : FRA

command and control protection

(NATO) The defensive aspect of command and control warfare aimed at preventing an adversary from influencing, degrading or destroying friendly command and control capabilities.

Source : FRA

protected site

A facility which is protected by the use of camouflage or concealment, selective siting, construction of facilities designed to prevent damage from fragments caused by conventional weapons, or a combination of such measures.

Source : FRA

protected frequency

A frequency on which, upon order,

бути об'єктом глушіння своїх військ.
Джерело: ФР

être l'objet d'un brouillage ami.
Source : FRA

there must be no friendly jamming.
Source : FRA

заходи електронного захисту

mesures de protection électronique

electronic protective measures

Частина радіоелектронної боротьби. Ці заходи включають в себе дії, які забезпечують ефективне використання електромагнітного спектру, який використовується своїми силами на противагу, заважаючи ефективному використанню силами противника подібних засобів. Поділяються на активні та пасивні.
Джерело: ФР

Partie de la GE comprenant les actions entreprises pour assurer l'utilisation effective du spectre électromagnétique par les forces amies en dépit d'utilisations hostiles de l'énergie électromagnétique. Elle comporte deux subdivisions : les mesures actives et les mesures passives.
Source : FRA

Part of the EW including the actions started to ensure the effective use of the electromagnetic spectrum by friendly forces in spite of enemy uses of the electromagnetic energy: it is subdivided into active and passive measures.
Source : FRA

заходи з заборони

mesure d'interdiction

denial measure

Всі заходи, які спрямовані на недопущення захоплення території силами противника, взяття у полон особового складу та заволодіння спорудами, а саме: знищення, ураження, створення перешкод, тощо.
Джерело: ФР

Toute mesure prise pour interdire à l'ennemi l'occupation d'une zone de terrain, l'utilisation du personnel ou d'installations: enlèvement, destruction, contamination, mise en place d'obstacles, etc.
Source : FRA

An action to hinder or deny the enemy the use of space, personnel, or facilities. It may include destruction, removal, contamination, or erection of obstructions.
Source : FRA

заходи з підтримки військ

actions au profit des forces

actions in support of the forces

„Заходи з підтримки військ” – це військово-цивільні заходи, спрямовані на полегшення виконання оперативних завдань перед, під час або після застосування військ. До їх завдань входить:
а- налагодження відносини з місцевими цивільними властями і адміністрацією;
б- збір інформації щодо наявних місцевих ресурсів та їх використання;
в- здійснення юридичних консультацій у межах структури військ;
г- налагодження місцевого оперативного зв'язку;
д- координація заходів щодо військовополонених
Джерело: ФР

On entend par « actions au profit des forces », les actions de nature civilo-militaire visant à faciliter l'exécution des missions opérationnelles avant, pendant et après l'engagement. Elles concernent les domaines suivants :
a- relations avec les autorités civiles et l'administration en place ;
b- connaissance et utilisation des ressources locales existantes ;
c- conseil juridique à la suite des forces ;
d- communication opérationnelle locale ;
e- coordination des mesures relatives aux prisonniers de guerre.
Source : FRA

"Actions in support of the forces" means civil-military type of actions aimed at facilitating the achievement of operational missions prior to, during or after the commitment. They deal with the following:
a- relations with the civilian authorities and the administration in place;
b- knowledge and use of existing local resources;
c- legal advice within the framework of the forces;
d- local operational communication;
e- coordination of the measures relating to the PoWs.
Source : FRA

заходи підтримки РЕБ

mesures de soutien de guerre électronique (MSE)

electronic warfare support measures (ESMs)

Частина радіоелектронної боротьби, що включає заходи з пошуку, перехоплення та визначення місця передавача, так само як і з'ясування ступеню загрози. Таке джерело інформації є необхідним для того, щоб

Partie de la GE comprenant les actions entreprises pour rechercher, intercepter et identifier les émissions électromagnétiques, ainsi que les localiser dans le but de l'identification d'une menace immédiate. Elle constitue une source d'informations nécessaire à

Part of the EW including the actions started to try to find, intercept and identify electromagnetic emissions as well as spot them in order to identify an immediate threat. It is a source of information necessary to take instant decisions concerning

вжити термінові заходи з радіоелектронної протидії.
Джерело: ФР

la prise de décisions immédiates pour les CME, les MPE ainsi que d'autres actions tactiques.
Source : FRA

ECMs, EPMs and other tactical actions.
Source : FRA

заходи по забезпеченню повітряного спостереження та оповіщення

manœuvre du renseignement antiaérien

airdefense intelligence maneuver

Сукупність заходів та операцій, які проводяться з метою виявлення та ідентифікації цілей в повітрі, збору та обробки інформації, її обміну між підрозділами та центрами контролю ВПС, центрами контролю зенітної артилерії та розгорнутими підрозділами протиповітряної оборони.
Джерело: ФР

Ensemble des mesures et des opérations destinées à la détection et à l'identification des objectifs aériens, au recueil, à la diffusion et à l'échange des informations entre les centres de contrôle de l'armée de l'air, les centres de contrôle d'artillerie sol-air et les unités d'artillerie sol-air déployées.
Source : FRA

All the measures and operations whose purpose is the detection and identification of airborne targets, the collection, dissemination, and exchange of information between the Air Force's control centers, the air-defence artillery control centers, and the air-defence artillery units in the field.
Source : FRA

захопити

s'assurer de

secure

1- Тактичне завдання, що в оперативному контексті, полягає в оволодінні позицією або районом місцевості, із застосуванням сили або ні, а також розміщення та облаштування даних позицій з метою запобігання їх знищенню або захопленню противником.
Джерело: ФР

1- Mission tactique consistant, dans un contexte opérationnel, à prendre possession d'une position ou d'un trait caractéristique du terrain, avec ou sans usage de la force et à s'y déployer de façon à éviter sa destruction ou sa prise par l'ennemi.
Source : FRA

1- A tactical task, within an operational framework, consisting in gaining possession of a position or terrain feature, with or without force, and in deploying in a manner which prevents its destruction or loss to enemy action.
Source : FRA

2- Завдання, що полягає у зачищенні встановленого району із подальшим здійсненням його контролю.
Джерело: ФР

s'emparer de

seize

2- Mission consistant à nettoyer une zone désignée et à la contrôler.
Source : FRA

2- A tactical task to clear a designated area and obtain control of it.
Source : FRA

захоплення позиції, району

s'assurer d'un point, d'une zone

secure a position, an area

В оперативному контексті, оволодіння (з боєм або без бою) позицією, важливим пунктом або районом місцевості та вживання усіх необхідних заходів щодо запобігання її можливій втраті або знищенню противником.
Джерело: ФР

Dans un contexte opérationnel, prendre possession d'une position, d'un point caractéristique du terrain ou d'une zone, avec ou sans combat, et prendre toutes dispositions pour empêcher dans la mesure du possible sa destruction ou sa perte du fait de l'action ennemie.
Source : FRA

In an operational context, to gain possession of a position, terrain feature or area, with or without force, and to make such disposition as will prevent, as far as possible, its destruction or loss by enemy action.
Source : FRA

захоплення цілі

accrochage

lock on

1- Визначений проміжок часу від початку автоматичного (або ручного) супроводження повітряної цілі.
Джерело: ФР

1- Instant précis du début de la poursuite automatique ou non d'un objectif aérien.
Source : FRA

1- Very beginning of the tracking of an air target, whether in the automatic mode or not.
Source : FRA

2- Захоплення за допомогою обладнання електромагнітного виявлення (зазвичай радару) точки випромінювання, з ціллю подальшого її використання для

acquisition radar

acquisition of objective

2- Verrouiller un équipement de détection électro-magnétique (en général un radar) sur un écho afin de l'utiliser pour un guidage.
Source : FRA

2- Operation consisting in discovering, in localizing and to participate in the identification of an objective with a sufficient precision

наведення на ціль.
Джерело: ФР

to allow its treatment by a given
weapon.
Source : FRA

verrouillage

3- Стан системи спостереження або виявлення цілей, що продовжує вести далі автоматично ціль, застосовуючи один чи кілька параметрів.

Джерело: ФР

3- Etat d'un système de poursuite ou d'acquisition d'objectifs qui poursuit continuellement et automatiquement un objectif en utilisant un ou plusieurs paramètres.

Source : FRA

lock-on

3- The state of a tracking system or target acquisition system which is continuously and automatically tracking a target, using one or more parameters.

Source : FRA

захоплювати

Захоплювати у противника ціль на місцевості за допомогою атаки. Це завдання припускає імовірний опір противника.

Джерело: ФР

conquérir

Arracher à l'ennemi un objectif terrain au moyen d'une attaque. Cette mission suppose une résistance ennemie probable.

Source : FRA

conquer (to)

Action of seizing from the enemy an objective on the ground through an attack. This mission implies a likely enemy resistance.

Source : FRA

зачищати

Знищувати залишкові пункти опору противника, який оточений або залишився в тилу дружніх військ.

Джерело: ФР

nettoyer

Détruire un ennemi résiduel, encerclé ou dépassé par les forces amies.

Source : FRA

mop up

Destroying the remaining elements of an enemy, either encircled or outmarched by friendly forces.

Source : FRA

зачищення зони

Ліквідація залишків опору противника в оточеній, ізольованій або іншій зоні, де інші підрозділи дружніх сил не змогли ліквідувати всю активність противника.

Джерело: ФР

nettoyage d'une zone

Elimination des restes de la résistance ennemie dans une zone encerclée ou isolée, ou au travers de laquelle d'autres unités amies sont passées sans réduire toute résistance active.

Source : FRA

mopping up

The liquidation of remnants of enemy resistance in an area that has been surrounded or isolated, or through which other units have passed without eliminating all active resistance.

Source : FRA

зберігання на складах

Сукупність операцій, що передбачають фізичне створення, утримання та управління запасами.

Джерело: ФР

stockage

Ensemble des opérations permettant la constitution physique, l'entretien et la gestion d'un stock.

Source : FRA

storage

All operations aimed at the physical build up, the maintenance and the management of stocks.

Source : FRA

збір

1- операція, що проводиться з метою вивозу чи перегрупування своїх військ та техніки противника, яка була пошкоджена, покинута чи залишилася нерухомою. Операція проводиться загальновійськовим підрозділом, який у разі необхідності, може бути підсиленим.

2- санітарна операція, що включає у себе збір поранених на місцевості, перевезення на місце надання первинної медичної допомоги з подальшою евакуацією у медичну частину для сортування.

Джерело: ФР

ramassage

1- Opérations de prise en compte, d'enlèvement et de regroupement de matériels amis ou ennemis, endommagés, abandonnés ou immobilisés, effectuées par une unité interarmes éventuellement renforcée.

2- Opération sanitaire comprenant la relève du blessé sur le terrain, son transport au poste de secours et sa prise en charge médicale, puis à la formation médicale chargée du triage.

Source : FRA

backloading - evacuation

1- Recovery, recuperation and grouping of friendly or enemy equipment which have been damaged, abandoned or immobilized. This task is carried out by a possibly reinforced combined arms unit.

2- Health support operation consisting in recovering casualties on the battlefield, transporting them to the emergency post and their medical treatment, then their movement towards the medical structure in charge of the medical unit responsible for the regulation.

Source : FRA

<p>3- У розвідці, етап фази розвитку успіхів циклу розвідки, під час якого поєднання необроблених розвідувальних даних одного походження дозволяє встановити хронології подій і полегшити подальше їх використання.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>regroupement</p> <p>3- En matière de renseignement, étape de la phase d'exploitation du cycle du renseignement au cours de laquelle le rassemblement des renseignements bruts de même nature permet d'établir une chronologie d'événements et facilite l'exploitation ultérieure.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>collation</p> <p>3- In intelligence usage, a step in the processing phase of the intelligence cycle in which the grouping together of related items of information provides a record of events and facilitates further processing.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>4- Фаза циклу розвідки, що включає у себе встановлення джерел органами розвідки і передачу необроблених розвіданих, що були отримані в різних установах, для їх подальшого використання під час обробки розвіданих.</p> <p>5- Добровільна дія, яка проводиться з метою збору інформації щодо суб'єкту, за допомогою оптичних, оптронічних чи електронних і/чи людських засобів.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>recherche</p> <p>4- Phase du cycle de renseignement comportant la mise en œuvre des sources par les organismes de renseignement et transmission des renseignements bruts obtenus aux organismes d'exploitation appropriés pour leur utilisation dans l'élaboration du renseignement.</p> <p>5- Action volontaire conduite en vue de recueillir des informations sur un sujet, à l'aide de moyens et/ou de capteurs humains, optiques / optroniques ou électroniques.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>collection</p> <p>4- Phase of the intelligence cycle representing the exploitation of sources by collection agencies and the delivery of the information obtained to the appropriate processing unit for use in the production of intelligence.</p> <p>5- Deliberate action performed to collect information on a subject, using means and/or human, optical/optronic or electronic sensors.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>збір зразків та виявлення біологічних, хімічних і радіоактивних речовин (ЗЗВХРР)</p> <p>Збір, транспортування та виявлення підозрілих хімічних, біологічних і радіоактивних матеріалів, які проводяться без порушення їх цілісності. Так як їх застосовують у виключно загрозливому середовищі, то для їх визначення можуть бути використані похідні терміни: ЗЗВХР, ЗЗВБР та ЗЗВРР.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>SIBCRA (échantillonnage et identification des agents biologiques, chimiques et radiologiques)</p> <p>La collecte, le transport et l'identification de matières chimiques, biologiques et radioactives suspectes tout en garantissant leur intégrité durant l'ensemble du processus. Lorsque employées dans des milieux à dangers uniques, les termes dérivés SICA (chimique), SIBA (biologique) et SIRA (radiologique) peuvent être employés.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>SIBCRA (Sampling and Identification of biological, chemical and radiological agents)</p> <p>The collection, transportation and identification of suspected chemical, biological and radioactive materials while guarantying their integrity during the whole process within a chain of custody. Where employed in single hazard environments, the derivative terms SIBA, SICA and SIRA may be used.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>збір розвідувальних даних</p> <p>Добровільна дія щодо збору розвідувальних даних. Вона називається відкритою, якщо вона передбачає збір даних із джерел інформації вільного доступу. Вона називається таємною чи закритою, якщо її чинять, проти волі власника таємниці, що охороняється.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>recherche du renseignement</p> <p>Action volontaire conduite en vue de recueillir des renseignements. Elle est dite ouverte lorsqu'elle vise des renseignements librement accessibles. Elle est dite secrète ou fermée lorsqu'elle vise, contre la volonté des détenteurs, des renseignements protégés.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>intelligence collection</p> <p>Deliberate action carried out to collect items of intelligence. It is called open-source intelligence when it is aimed at readily accessible information. It is called secret or covert when it is aimed at secured intelligence, against the will of those who own it.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>збір розвідувальних даних аеромобільним підрозділом</p> <p>Збір розвідувальних даних, що проводиться спеціалізованими чи ні аеромобільними групами.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>recherche aéro-moblie</p> <p>Recherche conduite par des modules aéro-mobiles spécialisés ou non.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>airmobile collection</p> <p>Collection conducted by airmobile modules, whether specialized or not.</p> <p>Source : FRA</p>

збір ушкодженої бойової техніки та майна récupération

Збір і прибирання з поля бою власної чи ворожої техніки, запасних частин чи боєприпасів, що були покинуті, пошкоджені чи зламані, із метою їх передачі тиловим підрозділам для подальшого застосування. Ця функція включає у себе три підфункції, що має в основному три відмінні форми відповідальності: збирання, сортування й евакуація.

Джерело: ФР

Collecte et enlèvement du champ de bataille des matériels, rechanges ou munitions, amis ou ennemis, abandonnés, endommagés ou immobilisés, en vue de les placer dans le système logistique pour un traitement ultérieur. Cette fonction comprend trois sous-fonctions aux responsabilités généralement différentes : le ramassage, le triage et l'évacuation.

Source : FRA

salvage

Collection and recovery, on the battlefield, of the equipment, spares or ammunition, whether friendly or enemy, which are discarded, damaged or condemned, in order to place them within the logistic system for further treatment. This function comprises three sub-functions with, generally speaking, three various responsibilities: picking-up, sorting and evacuation.

Source : FRA

зближення з противником

Наступальний вид бойових дій спрямований на встановлення безпосереднього контакту із противником.

Джерело: ФР

marche à l'ennemi

Manceuvre offensive consistant à établir ou rétablir le contact avec l'ennemi.

Source : FRA

advance to contact

An offensive operation designed to gain or re-establish contact with the enemy.

Source : FRA

збройні сили

Три штатні види ЗС: СВ, ВМС і ВПС та жандармерії, до них входять всі елементи, призначені для безпосереднього виконання оперативних задач.

Джерело: ФР

forces armées

Composantes organiques des armées et de la gendarmerie qui regroupent tous les éléments ayant vocation à exécuter directement des missions opérationnelles.

Source : FRA

armed forces

The functional components of the military forces (the Three Services: Army, Navy and Air Force) and the Gendarmerie, including all elements designed to directly carry out operational missions.

Source : FRA

зброя (боєприпас)

Інструмент або пристрій, який використовується для нападу або оборони з метою вбити, поранити або вивести противника з боєздатного стану.

Джерело: ФР

arme

Instrument ou dispositif qui sert à attaquer ou à défendre dans le but de tuer, blesser ou mettre l'adversaire hors d'état de combattre.

Source : FRA

weapon

Instrument or device used to attack or defend oneself in order to kill, wound or prevent the opponent from continuing combat.

Source : FRA

зброя масового ураження (ЗМУ)

1- озброєння, що має великий руйнівний потенціал і/або може використовуватись для знищення великої кількості живої сили. Зброя масового ураження може бути ядерною, хімічною, біологічною і радіологічною, але вона не має носіїв або способів доставки, які є окремими і роздільними елементами самої зброї.

Джерело: ФР

arme de destruction massive

1- Armes dotées d'un fort potentiel de destruction et/ou pouvant être employées afin de détruire un grand nombre d'individus. Les armes de destruction massives peuvent être nucléaires, chimiques, biologiques et radiologiques, mais elles ne comprennent pas les vecteurs ou modes de propulsion de l'arme lorsque ces derniers sont des éléments séparables et dissociables de l'arme elle-même.

Source : FRA

weapons of mass destruction (WMD)

1- Weapons that are capable of a high order of destruction and/or of being used in such a manner as to destroy large numbers of people. Weapons of mass destruction can be high explosives or nuclear, chemical, biological, and radiological weapons, but excludes the means of transporting or propelling the weapon where such means is a separable and divisible part of the weapon.

Source : FRA

2- Види зброї, які здатні при обмеженому залученні сил та засобів викликати масові втрати і руйнування аж до необоротних змін властивостей навколишнього середовища.

2- Armes qui exigent l'utilisation limitée de troupes et des ressources, mais qui est néanmoins capable de causer des pertes énormes et des destructions, s'étendant aux dégâts environnementaux irréversibles. La

2- Weapons which require limited use of troops and resources, but which are nevertheless capable of causing huge losses and destruction, extending to irreversible environmental damage. The principal

Основні відмінні риси зброї масового ураження: багатофакторність вражаючої дії; наявність вражаючих факторів тривалої дії та їх поширення за межі об'єкта ураження; тривалий психотравматичний ефект; важкі генетичні та екологічні наслідки; складність захисту військ і населення та ліквідації наслідків його застосування. До зброї масового ураження відноситься ядерна, хімічна і біологічна зброя.

Джерело: УКР/НАТО

зброя на нових фізичних принципах

Нові можливі види вражаючої зброї, дія яких ґрунтується на процесах і явищах, які не використовувались раніше. Поділяється на генетичну, геофізичну, інфразвукову, кліматичну, лазерну, не смертельну, озонну, радіологічну, надвисокочастотну, прискорювальну, електромагнітну зброю.

Джерело: УКР/НАТО

зброя несмертельної дії

Спеціальні види зброї, здатні короткочасно або на тривалий термін позбавляти противника можливості вести бойові дії без заподіяння йому безповоротної шкоди. Призначена для тих випадків, коли застосування звичайної зброї, а тим більше зброї масового ураження, не сприймається з політичних, етнічних або інших причин. Поділяється на зброю, що діє на живу силу (поліцейські гази, патрони з незабійними кулями, психотропні препарати, інфразвукова зброя) і на матеріальні засоби (електромагнітна зброя, засоби радіоелектронного придушення і впливу на ЕОМ, біологічні і хімічні засоби, що розкладають нафтопродукти речовини).

Джерело: УКР/НАТО

principale caractéristique distinguant des armes de destruction massive est la capacité destructive multiple, les dégâts durables s'étendant au-delà de la cible réelle, le traumatisme psychologique à long terme, des conséquences génétiques et écologiques sévères, des difficultés dans la protection des troupes et la population et dans l'élimination des répercussions de telles armes. Les armes de destruction massive incluent des armes nucléaires, biologiques et chimiques.

Source : UKR/OTAN

armes basées sur les nouveaux principes physiques

Nouvelles armes potentielles dont l'action destructive est basée sur des processus et des phénomènes non précédemment employés. Ils peuvent être subdivisés en armes génétiques, géophysiques, à infrasons, climatologiques, à laser, non-mortel, à l'ozone, radiologiques, à micro-ondes, au rayonnement de particules ainsi que des armes électromagnétiques.

Source : UKR/OTAN

arme non létale

Type spécial d'arme capable de priver un ennemi de sa capacité de combat pendant un temps court ou pendant une période prolongée sans causer de mal irréparable. Ces armes sont employées quand des armes conventionnelles, ou même encore les armes de destruction massive, sont inacceptables pour des raisons politiques, morales ou autres. Ils peuvent être subdivisés dans des armes efficaces contre des cibles humaines (des gaz de contrôle de foules, des cartouches avec des balles en caoutchouc, des agents psychotropes, des armes à infrasons) et ceux efficaces contre l'équipement (des armes électromagnétiques, des systèmes bloquants les radars et ordinateurs, des agents biologiques et chimiques, des substances provoquant la décomposition des produits pétrochimiques).

Source : UKR/OTAN

distinguishing features of weapons of mass destruction are multiple destructive capability, long-lasting damage extending beyond the actual target, long-term psychological trauma, severe genetic and ecological consequences, difficulties in protecting troops and the population and in eliminating the after-effects of such weapons. Weapons of mass destruction include nuclear, biological and chemical weapons.

Source : UKR/NATO

weapons based on new physical principles

Potential new weapons whose destructive action is based on processes and phenomena not previously used. They can be subdivided into genetic, geophysical, infrasonic, climatic, laser, non-lethal, ozone, radiological, microwave, particle-beam and electromagnetic weapons.

Source : UKR/NATO

non-lethal weapons

Special types of weapon capable of depriving an enemy of his combat capability for a short time or for a prolonged period without causing irreparable harm. These weapons are used where conventional weapons, or even more so weapons of mass destruction, are unacceptable for political, ethical or other reasons. They can be subdivided into weapons effective against human targets (crowd-control gases, cartridges with rubber bullets, psychotropic agents, infrasonic weapons) and those effective against equipment (electromagnetic weapons, radar and computer jamming systems and biological and chemical agents, substances causing petrochemicals to decompose).

Source : UKR/NATO

зброя боєприпасами (споряджений боєприпас)

Зброя, до якої приєднані боєприпаси, але яка не може стріляти без заряджання.

Джерело: ФР

зв'язки з громадськістю

Сукупність відносин, що підтримуються з керівництвом, діячами й організаціями, які більш менш зацікавлені в операції, яка має відбутися на театрі чи в метрополії. Їх цілі, що визначаються перед і під час операції, створюють сприятливий клімат для надання мандату, місіям озброєних сил і конкретніше силі, а це полегшує подальші дії з комунікації. Визначальний елемент усієї політики із зв'язку на оперативному театрові, мережа громадських відносин, що зорганізована навколо:

- а- місцевих адміністрацій;
- б- місцевих осіб, що приймають політичні, економічні, релігійні та інші рішення;
- в- регіональних і міжнародних організацій (ОБСЄ, ООН, ЄС тощо);
- г- генеральних штабів і союзних підрозділів.

Джерело: ФР

зв'язок

- 1- Передача інформації, що здійснюється відповідно до встановлених угод.
- 2- Поширення інформації засобами масової інформації.
- 3- Наука про зв'язок.

Джерело: ФР

4- Радіоелектричний або дротовий зв'язок, що дозволяє з'єднати:

- а – центр обробки даних з технічним центром зв'язку або вузловим пунктом;
- б – два вузлових пункти між собою;
- в – пересувну радіостанцію з вузловим пунктом.

Джерело: ФР

5- Сукупність необхідних

arme approvisionnée

Arme à laquelle la munition est jointe, mais qui ne peut pas tirer, n'étant pas chargée.

Source : FRA

relations publiques

Ensemble de relations entretenues avec les décideurs, les acteurs et les organismes, susceptibles d'être intéressés de plus ou moins près à l'opération, qu'ils soient sur le théâtre ou en métropole. Leur finalité est d'établir, avant et pendant l'opération, un climat favorable au mandat, aux missions des forces armées et plus concrètement à la force, qui facilitera les actions ultérieures de communication. Élément déterminant de toute politique de communication sur un théâtre d'opération, le réseau de relations publiques s'organise autour :

- a- des administrations locales ;
- b- des décideurs locaux politiques, économiques et religieux...
- c- des organisations régionales ou internationales (OSCE, ONU, UE...)
- d- des états-majors et unités alliés.

Source : FRA

communication

- 1- Transfert d'informations effectué conformément à des conventions établies.
- 2- Diffusion d'informations au sens médiatique.
- 3- Science de la communication.

Source : FRA

jonction

4- Support radioélectrique ou filaire qui permet de raccorder :

- a- un centre d'exploitation à un centre technique ou à un centre nodal ;
- b- deux centres nodaux entre eux ;
- c- une station radio mobile à un centre nodal.

Source : FRA

liaison

5- Ensemble des ressources

loaded weapon

A weapon to which the ammunition is joined, but which is not charged and remains unable to fire.

Source : FRA

public relations

All relations preserved with the decision-makers, actors and organizations likely to be interested in the operation, distantly or not, whether they be on the theater or in the homeland. Their aim is to establish before and during the operation, a climate favoring the mandate and missions of the armed forces and, to speak more concretely, favoring the force, which will help future communication actions. Determining element of all communication policy on a theatre of operation, the public relations network is organized around:

- a- local administrations;
- b- local political, economic and religious decision-makers;
- c- regional or international organizations (OSCE, UN, EU...);
- d- allied staffs and units.

Source : FRA

communication

- 1- Transfer of information following well-established conventions.
- 2- Dissemination of information in the media meaning of the term.
- 3- Science of communication.

Source : FRA

junction

4- Radioelectric or wire support used to connect:

- a- an exploitation center to a technical center or to a nodal center;
- b-two nodal centers;
- c- a mobile radio station to a modal center.

Source : FRA

link

5- All resources necessary to make two items of equipment

засобів призначених для встановлення зв'язку між двома зразками обладнання.

Джерело: ФР

звичайна зброя

Традиційні види озброєння, бойове застосування яких не призводить безпосередньо до масових втрат та руйнувань. До звичайного озброєння відносяться: вогнепальна, реактивна, ракетна, бомбардувальна, торпедна і запальна зброя; інженерні і морські міни; види озброєння, засоби ураження яких заряджаються бризантними вибуховими або пальними речовинами, або не мають зарядження (суцільні бронебійні снаряди, звичайні кулі). До звичайного озброєння відносяться також металеві і холодна зброя.

Джерело: УКР/НАТО

звичайна зброя (боєприпас)

Не ядерне, не біологічне, не хімічне озброєння.

Джерело: ФР

звичайне перевезення

У сфері залізничних перевезень, транспортування вантажу, який має такі габарити, вагу або інші особливості, які не спричиняють труднощі його перевезення залізничним транспортом.

Джерело: ФР

звичайне повідомлення

Вид повідомлення, текст якого складається із одної або декількох літер, слів, сигнальних прапорців, візуальних або звукових сигналів, значення яких визначено заздалегідь та передача яких здійснюється візуальним акустичним або електронним способом.

Джерело: ФР

звичайний бій

Бій, що ведеться без використання тактичної ядерної зброї.

Джерело: ФР

звичайний темп вогню

Швидкострільність при якій зброя протягом необмеженого

nécessaires pour mettre en communication deux équipements.

Source : FRA

armes conventionnelles

Type traditionnel d'arme, qui ne cause pas de pertes immédiates ou de destruction à grande échelle quand il est employé au combat. Ce type d'arme inclut des armes à feu, des fusées, des missiles, des bombes, des torpilles et des dispositifs incendiaires, des mines terrestres et navales, aussi bien que des armes avec des charges hautement explosives ou incendiaires ou sans charge (des obus durcis perçant les blindages, des balles ordinaires). Les projectiles et des armes à lames sont aussi classifiés comme des armes conventionnelles.

Source : UKR/OTAN

arme classique

Arme qui n'est ni nucléaire, ni biologique, ni chimique.

Source : FRA

transport ordinaire

En matière de transport ferroviaire, transport d'une charge qui, par ses dimensions, son poids ou son conditionnement, ne présente pas de difficultés spéciales pour les installations ou matériels ferroviaires utilisés.

Source : FRA

message conventionnel

Opérationnellement, type de message dont le texte consiste en une ou plusieurs lettres, mots, caractères, panneaux de signalisation, signes visuels ou sons particuliers, ayant un sens pré-convenu et transmis par des moyens visuels, acoustiques ou électriques.

Source : FRA

bataille classique

Bataille conduite sans utilisation des armes nucléaires tactiques.

Source : FRA

cadence normale de tir

Cadence de tir que peut réellement soutenir une arme pendant une période

communicate.

Source : FRA

conventional weapons

A traditional type of weapon, which does not cause immediate large-scale losses or destruction when used in combat. Such weapons include firearms, rockets, missiles, bombs, torpedoes and incendiary devices, land and naval mines, as well as weapons with high-explosive or incendiary charges or with no charge (solid armour-piercing shells, ordinary bullets). Projectiles and bladed weapons are also classified as conventional weapons.

Source : UKR/НАТО

conventional weapon

A weapon which is neither nuclear, biological nor chemical.

Source : FRA

ordinary transport

In railway terminology, transport of a load whose size, weight or preparation does not entail special difficulties vis-à-vis the facilities or equipment of the railway systems to be used.

Source : FRA

signal

Operationally, a type of message, the text of which consists of one or more letters, words, characters, signal flags, visual displays, or special sounds, with prearranged meaning and which is conveyed or transmitted by visual, acoustical, or electrical means.

Source : FRA

conventional battle

Battle conducted without using tactical nuclear weapons.

Source : FRA

sustained rate of fire

Actual rate of fire that a weapon can continue to deliver for an indefinite

<p>періоду функціонує не перегріваючись. Джерело: ФР</p>	<p>illimitée, sans chauffer excessivement. Source : FRA</p>	<p>length of time without seriously overheating. Source : FRA</p>
<p>звільнення від навантаження</p>	<p>évacuation de déchargement</p>	<p>administrative CASEVAC</p>
<p>Евакуація поранених із метою звільнення санітарних установ. Джерело: ФР</p>	<p>Evacuation de blessés en vue de libérer les installations sanitaires. Source : FRA</p>	<p>Evacuation of casualties so as to make room in the health-care facilities. Source : FRA</p>
<p>звіт про встановлення мін</p>	<p>compte rendu de pose de mines</p>	<p>minefield report</p>
<p>Обов'язковий звіт, укладений підрозділом, що встановив міни і який передається командирі, який віддав наказ на встановлення. Цей документ супроводжується планом встановлених мін. Якщо після відправлення своїх військ захисне мінування залишається на місцевості, про нього потрібно скласти новий звіт. Джерело: ФР</p>	<p>Compte rendu obligatoire établi par l'unité ou la formation qui a procédé à la pose des mines et remis à l'autorité qui a donné l'ordre de pose. Ce document est accompagné d'un plan de repérage des mines posées. Le minage de protection, dès lors qu'il reste sur le terrain après le départ des troupes amies, est soumis à ce compte rendu. Source : FRA</p>	<p>Compulsory report, drafted by the unit or formation which laid the mines, and transmitted to the authority which ordered the laying. This document must be accompanied by a minefield record. Protective minefields, when they remain on the terrain after friendly troops have left, have to be reported. Source : FRA</p>
<p>зворотність</p>	<p>réversibilité</p>	<p>reversibility - full spectrum capability</p>
<p>Здатність швидко змінити стиль дій, що реалізується залежно від загальної позиції противника, особливо для підтримання на найнижчому можливому рівні інтенсивності операцію з регулювання криз. Характеризує дію підрозділу, що залучений для контролю натовпу, який може перейти у дуже короткий проміжок часу у простий озброєний удар у відповідь. Джерело: ФР</p>	<p>Aptitude à changer rapidement le style de l'action entreprise en fonction de l'attitude générale de l'adversaire, notamment pour maintenir au plus bas niveau d'intensité possible une opération de maîtrise des crises. Caractéristique de l'action de l'unité en mission de contrôle des foules, qui peut passer en un laps de temps très court de la simple présence à la riposte armée. Source : FRA</p>	<p>Ability to rapidly change the style of action undertaken, depending on the overall attitude of the opponent, especially in order to keep a crisis control operation at the lowest possible level of intensity. It is a characteristic of the action of units which are doing crowd control, which can creep in a very short time from mere presence to armed retaliation. Source : FRA</p>
<p>зв'язок і взаємодія</p>	<p>liaison</p>	<p>liaison</p>
<p>Контакт чи передача і прийом інформації між частинами, підрозділами збройних сил для забезпечення порозуміння, єдності цілі та дій. Ця функція особливо важлива при багатонаціональних операціях за участю сил, що не входять у НАТО, для забезпечення спілкування і порозуміння між командувачем (командиром) ОЗС НАТО і національними військовими контингентами. Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>Contact ou communication entretenue entre les éléments de forces militaires pour assurer la compréhension mutuelle et l'unité de but et d'action. La fonction de liaison est en particulier importante dans des forces interalliées non-OTAN d'opérations interarmées pour maintenir les communications appropriées et la compréhension entre le commandant de L'OTAN et celui des contingents militaires nationaux. Source : UKR/OTAN</p>	<p>That contact or communication maintained between elements of military forces to ensure mutual understanding and unity of purpose and action. The liaison function is particularly important in combined operations involving non-NATO forces in order to maintain proper communication and understanding between the NATO commander and the national military contingents. Source : UKR/NATO</p>

здатність

1- а- Кількісна і організована сукупність засобів, особового складу і техніки, які має підрозділ і які дозволяють йому виконувати свої функції.

б- Військовий потенціал, виражений у кількісних і якісних характеристиках.

Примітка: потужність вимірюється. Це допомагає визначити ступінь оперативної підготовки підрозділу.

Придатність оцінюється й не вимірюється.

Пов'язані терміни: технічні можливості і бойова здатність.

Джерело: ФР

capacité

1- a- Ensemble quantifié et organisé de moyens, de personnels et matériels dont dispose un module et qui contribue à lui conférer ses aptitudes.

b- Potentiel militaire exprimé en termes quantitatif et qualitatif.

Nota : une capacité se mesure, ce qui contribue à déterminer le degré de préparation opérationnelle du module. Une aptitude s'estime et ne se mesure pas. *Termes connexes* : capacité technique et capacité opérationnelle.

Source : FRA

capability

1- a- Quantified and organized set of assets, personnel and equipment at the disposal of a force package, and which contributes to providing it with its abilities.

b- Military potential expressed in quantitative and qualitative terms.

Note: a capability is assessed and not measured. *Related terms*: technical capability; operational capability.

Source : FRA

aptitude

2- Властивість застосовувати потенціал збройних сил. Здатність усіх засобів характеризується наступним: можливістю випередження, гнучкістю застосування, володінням інформаційними та комунікаційними системами, взаємосумінстю, здатністю вести довгий безперервний бій, потенціалом особового складу. Здатність означає також можливість сили, яка має необхідні можливості, виконувати певне завдання у необхідний момент (якісне поняття), у певному місці (наявність засобів, рівня організації тилу й постачання ...). Особливе розташування задля виконання завдань у визначені строки. Здатність визначається компетенцією, без посилання на точний обсяг засобів. Таким чином здатність підрозділу визначається уміннями його особового складу і можливостями його основного спорядження. Це поняття припускає існування можливостей.

Пов'язані терміни: бойова можливість; технічні можливості; здатність сил; військова здатність.

Джерело: ФР

2- Faculté de mettre en oeuvre les capacités détenues par les forces. Les aptitudes d'un ensemble de moyens se caractérisent par : le pouvoir d'anticipation, la souplesse d'emploi, la maîtrise des systèmes d'information et de communication, l'interopérabilité, la capacité à mener un combat continu et prolongé, la compétence des personnels. L'aptitude traduit aussi la possibilité, pour une force détenant la capacité requise, d'accomplir une tâche déterminée, au moment voulu (notion qualitative), à l'endroit fixé (disponibilité des moyens, niveau logistique...).

Disposition particulière pour remplir une mission fixée en termes généraux. L'aptitude s'exprime en termes de compétence, sans référence à un volume précis de moyens. Les aptitudes d'une unité sont ainsi définies par les savoir-faire de son personnel et par les possibilités des équipements majeurs dont elle est dotée. Cette notion sous-entend l'existence de capacités. *Termes connexes* : capacité opérationnelle ; capacité technique ; capacité des forces ; capacité militaire.

Source : FRA

ability

2- Power to implement the forces' capabilities. The abilities of a set of assets are characterized by: the anticipation power, the adaptability of employment, the control of information and communication systems, the interoperability, the capability to conduct a continuous and extended combat, and the competence of personnel. The ability also pertains to the possibility, for a force, to have the required capability, to accomplish a determined task, in a timely manner (qualitative notion), at the given place (availability of assets, logistical level...). Specific arrangement in order to accomplish a mission defined in general terms. The ability is expressed in terms of competence, without referring to a precise size of assets. The abilities of a unit are thus defined by the know-how of its personnel and by the possibilities of its major equipment. This notion implies the existence of capabilities. *Related terms*: operational capability; technical capability; forces capability; military capability.

Source : FRA

здатність удару у відповідь

Здатність мати у своєму розпорядженні, після першого удару, достатню кількість засобів для завдання

capacité de frappe en second

Capacité de disposer, après une première frappe, de moyens suffisants pour effectuer une contre-frappe efficace (cette

second strike capability

The ability to have, after a first strike, sufficient resources to deliver an effective counterblow (this phrase is generally associated

ефективного контрудару (це вираз стосується ядерної зброї).
Джерело: ФР

expression se rapporte avec nucléaire).
généralement aux armes nucléaires).
Source : FRA

здатність до тривалих дій

soutenabilité

sustainability

Здатність військового формування під-тримувати необхідний рівень бойової потужності протягом часу, який необхідно для досягнення поставлених перед ним цілей.
Джерело: УКР/НАТО

Aptitude d'une force à maintenir sa puissance de combat au niveau requis pendant la durée nécessaire à l'accomplissement de sa mission.
Source : UKR/OTAN

The ability of a force to maintain the necessary level of combat power for the duration required to achieve its objectives.
Source : UKR/NATO

здатність до участі у військовій кампанії

aptitude à faire campagne

ability to campaign

Стан техніки, здатної виконувати завдання, для яких вона була створена та певний період (передбачений строк до вступу в бій та під час бою) протягом якого вона не потребує ремонту або регулювання, які здійснюються при безпосередній підтримці.
Джерело: ФР

Qualité d'un matériel capable de rendre des services pour lesquels il a été conçu pendant un certain temps (durée prévue du pré-engagement et du combat) sans nécessiter des réparations ou des réglages d'un niveau supérieur à ceux qui sont effectués au soutien direct.
Source : FRA

Quality of a piece of equipment capable of doing the services for which it has been designed for a certain period of time (planned pre-commitment and combat duration) without requiring repairs or adjustments at a level higher than those carried out at the direct support maintenance echelon.
Source : FRA

здійснювати маневр

manœuvrer

maneuver (to)

Поєднання у просторі та часі взаємозалежних операцій для досягнення цілі, яку було визначено як мету завдання. Таке поєднання дій має на меті досягнення успіху в бою, спрямовуючи основні зусилля на проведення розвідки, ведення вогню та здійснення пересувань.
Джерело: ФР

Combiner dans l'espace et dans le temps les actions subordonnées pour parvenir à l'objectif que l'on s'est fixé dans le but de remplir la mission. Cette combinaison d'actions vise à obtenir des effets sur l'ennemi en marquant des efforts principalement dans les domaines du renseignement, des feux et du mouvement.
Source : FRA

The art of combining in time and space all subordinate actions in order to reach the objective that one has defined for oneself to one's mission. This combination of actions is aimed at producing effects on the enemy through a number of efforts, especially in the areas of intelligent, fire and movement.
Source : FRA

здійснювати прорив

percer

penetrate

Під час проведення операцій сухопутними військами, прорив оборони та знищення системи оборони противника.
Джерело: ФР

Dans le cadre des opérations terrestres, la percée de la défense ennemie et la désorganisation de son système de défense.
Source : FRA

In land operations, the breaking through of the enemy's defense and disrupting the defensive system.
Source : FRA

здійснювати рейд

effectuer un raid

make a raid (to) - carry out a raid (to) - raid (to)

Здійснення швидкого просування у глибину території противника, для того щоб заволодіти важливою зоною чи для знищення цілі, що становить важливий оперативний інтерес.
Джерело: ФР

Faire une incursion rapide et profonde à l'intérieur du dispositif ennemi pour s'emparer d'une zone clé ou détruire un objectif de grand intérêt opérationnel.
Source : FRA

Fast and deep penetration into the enemy set-up in order to seize a key area, or destroy a targets of high operational significance.
Source : FRA

здобуття розвідувальної інформації

acquisition du renseignement

acquisition of information

Комплекс заходів з пошуку та збору розвідувальної інформації. Вживається

Ensemble des opérations de recherche et de recueil de renseignements. S'emploie surtout

Set of the operations of search and collection of information. Be used especially for information collected

найчастіше для позначення розвідувальної інформації, що була зібрана за допомогою технічних засобів.
Джерело: ФР

pour les renseignements recueillis par moyens techniques.
Source : FRA

by technical means.
Source : FRA

зенітна артилерія

artillerie antiaérienne (AA)

air defense artillery (ADA)

1- Рід військ, метою якого є захист підрозділів, установок або робіт від будь-якої загрози від противника з повітря.
Джерело: ФР

1- Subdivision d'arme ayant pour mission la protection d'unités, d'installations ou d'ouvrages contre toute menace provenant de la troisième dimension.
Source : FRA

1- Sub-branch whose mission is the protection of units, facilities or constructions against any type of threat coming from the third dimension.
Source : FRA

артилерія сол-айр

air defence artillery / anti-aircraft artillery (AAA)

2- Сукупність підрозділів протиповітряної оборони сухопутних сил, оснащених спеціальними засобами, необхідними для протидії повітряному противнику.
Джерело: ФР

2- Ensemble des formations de défense sol-air de l'armée de terre dotées de moyens spécifiques nécessaires au combat contre l'ennemi aérien.
Source : FRA

2- All the army air defense formations equipped with the specific assets necessary for a nation to fight against an air enemy.
Source : FRA

зенітний комплекс "земля – повітря" малої дальності

système d'armes sol-air à courte portée

short-range air defense system

Зенітний комплекс "земля – повітря", який розгортається для захисту району, але є також придатним для захисту підрозділів та вразливих позицій від повітряної загрози на низьких та дуже низьких висотах, а також у нижній частині середніх висот.
Джерело: ФР

Système d'armes sol-air déployé principalement pour la défense de zone mais apte à la défense des unités et des points vulnérables contre la menace aérienne à basse et très basse altitude et dans la partie inférieure de la moyenne altitude.
Source : FRA

Air defense weapon system mainly deployed for area defense, but also able to defend units and vulnerable positions against direct air attacks made at low and very low altitudes, as well as in the lowest part of the medium altitude.
Source : FRA

з'єднання

connexion

connection

Постійна або тимчасова операція, що полягає у з'єднанні:
а- багатоканальних каналів з різних з'єднань;
б- багатоканальних каналів в розширені мережі;
в- мережі між собою.
Джерело: ФР

Opération à caractère permanent ou semi-permanent qui consiste à relier:
a- des voies multiplex issues de jonctions différentes ;
b- des voies multiplex à des circuits d'extension;
c- des circuits entre eux.
Source : FRA

Operation which can be permanent or semi-permanent consisting in connecting:
a- multiplex communications channels coming from different links;
b- multiplex communications channels to extension circuits;
c- circuits among themselves.
Source : FRA

зіставлення розвідувальних даних

recoupement d'un renseignement

correlation

Підтвердження розвідувальних даних іншими розвідувальними даними, що отримані з відмінного від першого джерела інформації з метою переконання в їх достовірності.
Джерело: ФР

Confirmation d'un renseignement par un autre renseignement de source différente dans le but d'en améliorer la validité.
Source : FRA

Confirmation of an item of information by an other item of information coming from a different source in order to improve its reliability or credibility.
Source : FRA

зливання

dépotage

unstuffing

Процес розвантаження з вантажівок-цистерн або вагонів-

Action de déchargement à partir de camions-citernes ou de wagons-

Unloading out of tankers or tanker-wagons into a rubber tank or an

<p>цистерн у різного типу резервуари. Джерело: ФР</p>	<p>réservoirs dans un réservoir souple ou une cuve d'infrastructure. Source : FRA</p>	<p>infrastructure tank. Source : FRA</p>
<p>зміна напрямку</p>	<p>détournement</p>	<p>rerouting</p>
<p>Технічна дія, що полягає у зміні маршруту, на деяких ділянках якого операції з транспортування стали важкими чи неможливими. Для того, щоб гарантувати послідовність руху до пункту призначення, частина маршруту, яка була змінена, називається об'їзним шляхом. Джерело: ФР</p>	<p>Action technique consistant à modifier un itinéraire sur certains tronçons où la circulation est devenue difficile ou impossible, de manière à assurer la continuité des déplacements jusqu'au point de destination prévu. La partie modifiée de l'itinéraire s'appelle déviation. Source : FRA</p>	<p>Technical action of changing a route on certain parts of which transportation operations have become difficult or impossible, in order to ensure the continuity of the movement to the destination. The part of the route which has been changed is called a diversionary route. Source : FRA</p>
<p>зміна формату</p>	<p>changement de format</p>	<p>size change</p>
<p>Перехід моделі армій, створений щоб протистояти потребам, обмеженим у рамках попередження й майстерності криз, до іншої моделі армій, що представляють додаткові, якщо буде потреба, нові здатності, які можуть протистояти повторній появі головної загрози. Зміна формату стала можливою завдяки составу сил. Джерело: ФР</p>	<p>Passage d'un modèle d'armées, conçu pour faire face à des besoins limités dans le cadre de la prévention et de la maîtrise des crises, à un autre modèle d'armées, présentant des capacités supplémentaires et éventuellement nouvelles, capable de faire face à la réapparition d'une menace majeure. Le changement de format est rendu possible par la constitution de forces. Source : FRA</p>	<p>Switching from a service model, planned to meet limited needs in the framework of crisis prevention or control, to an other model with additional capabilities or possibly new ones enabling commanders to meet a major threat again. This size change is made possible thru force constitution. Source : FRA</p>
<p>зміна частот</p>	<p>évasion de fréquence</p>	<p>frequency hopping</p>
<p>Засіб електронного захисту, що полягає у зміні частоти для уникнення радіоперешкод чи втручання в систему. Це є автоматичною функцією обладнання. Джерело: ФР</p>	<p>Mesure de protection électronique consistant à changer de fréquence pour échapper à un brouillage ou une intrusion. C'est une fonction automatique de l'équipement. Source : FRA</p>	<p>Electronic protection means consisting in changing frequency to defeat jamming and intrusion. The equipment does it on a automatic basis. Source : FRA</p>
<p>зміна чергування</p>	<p>regroupement des factions</p>	<p>faction regrouping</p>
<p>Спосіб дії, що полягає у зосередженні підрозділів у визначених і призначених зонах, з перспективою урегулювання кризи, яка призвела до збройного зіткнення. Джерело: ФР</p>	<p>Mode d'action consistant à rassembler des factions dans des zones définies et distinctes, dans la perspective du règlement de la crise ayant conduit à l'affrontement armé. Source : FRA</p>	<p>Course of action consisting in assembling factions in specific and distinct areas with a view to settle the crisis that led to the armed confrontation. Source : FRA</p>
<p>змшана стрільба</p>	<p>panaché</p>	<p>mixed</p>
<p>При ведення вогню артилерією або ВМС, термін, який, означає рівну кількість пострілів осколочними та бронебійними снарядами. Джерело: ФР</p>	<p>En artillerie et en appui feu naval, terme qui précise l'observation d'un nombre égal d'explosions fusantes et percutantes. Source : FRA</p>	<p>In artillery and naval fire support or observation indicating that the rounds fired resulted in an equal number of air and impact bursts. Source : FRA</p>
<p>змушувати рухатися у визначеному маршруту</p>	<p>canaliser</p>	<p>canalize</p>
<p>Тактичне завдання з метою обмеження операції у вузькій зоні за допомогою</p>	<p>Tâche tactique visant à restreindre les opérations dans une zone étroite par l'utilisation combinée</p>	<p>A tactical task used to restrict operations to a narrow zone by the use of obstacles, fires, and/or unit</p>

<p>комбінованого використання перешкод, вогню і/або маневру або розташування підрозділів. Джерело: ФР</p>	<p>d'obstacles, de feux et/ou de manœuvres ou par la mise en place d'unités. Source : FRA</p>	<p>maneuvering or positioning. Source : FRA</p>
<p>знак проходу</p>	<p>marqueur de cheminement</p>	<p>lane marker</p>
<p>Під час мінної війни, табличка, яка вказує на прохід по мінному полю. Позначки початку та кінця проходу можна відрізнити від звичайних позначок або проміжних знаків поля. Джерело: ФР</p>	<p>En guerre des mines sur terre, panneau servant à marquer les passages à travers un champ de mines. Les marqueurs de cheminement à l'entrée et à la sortie peuvent se situer par rapport à un repère terrestre ou à un marqueur intermédiaire. Source : FRA</p>	<p>In land mine warfare, sign used to mark a minefield lane. Lane markers, at the entrance to and exit from the lane, may be referenced to a landmark or intermediate marker. Source : FRA</p>
<p>знак, що позначає межі коридору</p>	<p>marqueur d'extrémité de couloir</p>	<p>gap marker</p>
<p>Під час мінної війни, знаки, які служать для позначення проходу на мінному полі. Позначки початку та кінця проходу можна відрізнити від звичайних позначок або проміжних знаків поля. Джерело: ФР</p>	<p>En guerre des mines sur terre, marqueurs servant à baliser les couloirs dans un champ de mines. Les marqueurs d'entrée et de sortie sont définis par rapport à un repère terrestre ou à un marqueur intermédiaire. Source : FRA</p>	<p>In land mine warfare, markers used to indicate a minefield gap. Gap markers at the entrance to, and exit from, the gap will be referenced to a landmark or immediate marker. Source : FRA</p>
<p>знезаражування (ядерне, радіоактивне, біологічне та хімічне)</p>	<p>décontamination (Nucléaire, Radiologique et Chimique - désinfection Biologique)</p>	<p>decontamination (Nuclear, Radiological, Biological and Chemical)</p>
<p>Усунення небезпеки для людини, предмету чи території за допомогою абсорбції, знищення, нейтралізації, утилізації чи усунення біологічних чи хімічних токсичних речовин, чи усунення радіоактивної субстанції, що їх оточує. Джерело: ФР</p>	<p>Action de supprimer le danger pour un individu, un objet, une portion de terrain, en absorbant, en détruisant, en neutralisant, en rendant inoffensif, ou en retirant des agents biologiques ou chimiques, ou en retirant la matière radioactive qui y est fixée ou qui l'entoure. Source : FRA</p>	<p>Suppression of danger for an individual, an object, or an area through the absorption, destruction, neutralization, rendering harmless or removal of biological or chemical agents, or through the removal of the radioactive substance located on or around them. Source : FRA</p>
<p>знешкодження вибухових речовин та боєприпасів</p>	<p>neutralisation des explosifs et munitions</p>	<p>explosive ordnance reconnaissance</p>
<p>Сукупність дій, що включають виявлення, ідентифікацію, оцінку на місці, виведення з ладу, знешкодження боєприпасів, що не розірвалися. Такі дії можуть проводитися і до пошкоджених боєприпасів. Джерело: ФР</p>	<p>Ensemble des opérations comprenant la détection, l'identification, l'évaluation sur place, la mise hors d'état de fonctionner, l'enlèvement et l'élimination des munitions non explosées. Ces opérations peuvent également concerner des munitions endommagées ou détériorées. Source : FRA</p>	<p>Reconnaissance involving the investigation, detection, location, marking, initial identification and reporting of suspected unexploded explosive ordnance, by explosive ordnance reconnaissance agents, in order to determine further action. Source : FRA</p>
<p>зниження грифу секретності</p>	<p>déclassifier</p>	<p>declassify</p>
<p>Відміна рівня таємності документу чи предмету. Джерело: ФР</p>	<p>Annuler le classement de sécurité d'un document ou matériel qui y était soumis. Source : FRA</p>	<p>To cancel the security classification of an item of classified matter. Source : FRA</p>
<p>знищення боєприпасів, що не вибухнули</p>	<p>désobusage</p>	<p>explosive ordnance disposal operation - EOD operation</p>
<p>Операція, яка має на меті виявлення, розпізнавання,</p>	<p>Opération ayant pour objet la recherche, l'identification, la neutralisation ou la</p>	<p>Operation aimed at the detection, identification, neutralization or</p>

нейтралізацію чи знищення любых вибухонебезпечних пристроїв, які були використані, кинуті, але які не функціонують або були залишені на місцевості.

Джерело: ФР

знищення об'єктів оперативно-тактичного значення

1- Стан військового підрозділу, втрати якого настільки суттєві, що він припиняє своє існування в такому вигляді та його залишки неспроможні виконувати завдання рівня цього підрозділу, під час поточної операції.

2- Тактичне знищення підрозділу визначається виведенням з ладу 30% його функціонального складу.

Джерело: ФР

знищувати

1- Тактичне завдання, що полягає у фізичному виведенні з боєздатного стану сили противника до моменту, коли вони відновляться

2- Нанесення ушкоджень цілі, внаслідок яких, вона не може функціонувати, так як було сплановано та не може бути відновлена до придатного стану експлуатації без повної перебудови

3- В авіаційних завданнях, знищення сил противника передбачається на рівні 70 % від загальної кількості.

4- В артилерії, знищення сил противника передбачається на рівні 30 % від загальної кількості (тактичне знищення)

Джерело: ФР

зняття

Технічна операція, яка передбачає демонтаж техніки на запчастини з метою її нейтралізації, збереження, забезпечення запасними частинами справну техніку або евакуації.

Джерело: ФР

зняття частин з техніки для ремонту іншої

Технічна операція, що полягає у знятті з техніки, яка знаходиться в робочому стані або в ремонті

destruction de tout engin explosif qui, après avoir été tiré, lancé ou projeté, n'aurait pas fonctionné ou aurait été abandonné sur le terrain.

Source : FRA

destruction tactique

1- Etat d'une formation dont les pertes sont si importantes qu'elle cesse d'exister en tant que telle et que ses restes sont incapables de remplir, dans la manœuvre en cours, une mission du niveau de cette formation.

2- La destruction tactique d'une unité est obtenue par la mise hors de combat de 30% des « cibles » qui la composent.

Source : FRA

détruire

1- Mission tactique réalisée dans le but de rendre une force ennemie physiquement inapte au combat à moins qu'elle ne soit reconstituée.

2- Endommager un objectif à un point tel qu'il ne peut fonctionner comme prévu ni être remis en état de fonctionnement sans qu'il soit entièrement reconstruit.

3- Dans le cadre des missions de l'aviation, la destruction nécessite une neutralisation/destruction de la force ennemie dans une proportion de 70%.

4- Pour l'artillerie, elle nécessite une neutralisation/destruction de la force ennemie de l'ordre de 30% (destruction tactique).

Source : FRA

prélèvement

Opération technique qui consiste à démonter sur un matériel complet un ensemble ou une pièce dans un but de neutralisation, de sauvegarde, de cannibalisation ou de salvage.

Source : FRA

cannibalisation

Opération technique consistant à prélever sur un matériel en état ou réparable un ou plusieurs ensembles,

destruction of any explosive device which, after having been launched or projected, did not work, or was abandoned on the terrain.

Source : FRA

tactical destruction

1- State of a unit whose losses are so high that it stops existing as such, and that its remaining elements are unable to carry out a mission corresponding to the level of this unit during the current maneuver.

2- The tactical destruction of a unit is obtained through the neutralization of 30% of the "targets" it represents.

Source : FRA

destroy

1- A tactical task to physically render an enemy force combat-ineffective unless it is reconstituted.

2- To render a target so damaged that it cannot function as intended nor be restored to a usable condition without being entirely rebuilt.

3- In aviation missions, requires 70% incapacitation/destruction of enemy force.

4- In artillery, requires 30% incapacitation/destruction of enemy force (tactical destruction).

Source : FRA

removal

Technical operation where an part or assembly is removed from an end item for a purpose of neutralisation, protection, cannibalization, or salvage.

Source : FRA

cannibalization

Technical operation consisting in the removal of one or more assembly, sub-assembly or parts in order to

одного або кількох агрегатів, вузлів або запчастин для термінових потреб.

Джерело: ФР

зовнішні сили підкріплення

Сили підкріплення, що у мирний час головним чином розміщуються поза зоною операцій, яка цікава вищому військовому командуванню НАТО.

Джерело: ФР

зовнішня безпека

Зовнішня безпека спрямована на здійснення протидії загрозам, які знаходяться за межами ключових районів. Вона включає сукупність заходів, що було вжито для здійснення спільного зовнішнього захисту та оборони. Вона забезпечується для безпеки усіх ключових районів.

Джерело: ФР

зовнішня оборона

Сукупність заходів для підтримки оборони ключових точок чи мережі ззовні.

Джерело: ФР

зона

Створення функціонального "острівця" на рівні групи, який об'єднує необхідні засоби для виконання завдання з тилового забезпечення.

Джерело: ФР

зона викиду

Певна зона, у яку проводиться викид повітряно-десантних військ, озброєння, техніки або предметів постачання.

Джерело: УКР/НАТО

зона відповідальності

Позначена ділянка території (місцевості) у зоні збройного конфлікту, де вся повнота відповідальності за виконання поставлених завдань, що розв'язуються у рамках операції з підтримання миру, покладена на командира військового контингенту, розміщеного в цій зоні.

Джерело: УКР/НАТО

sous-ensembles ou pièces de rechange pour répondre à un besoin urgent d'approvisionnement.

Source : FRA

force de renfort extérieure

Force de renfort stationnée en temps de paix principalement en dehors de la zone d'opérations du haut commandement militaire de l'OTAN intéressé.

Source : FRA

sécurité externe

La sécurité externe vise à contrecarrer, depuis l'extérieur, les menaces se manifestant hors du périmètre des points sensibles. Elle comprend l'ensemble des mesures prises au titre de la protection externe et de la défense d'ensemble. Elle est assurée au profit de l'ensemble des points sensibles.

Source : FRA

défense externe

Ensemble des mesures destinées à assurer la défense d'un point ou réseau sensible de l'extérieur de celui-ci.

Source : FRA

aire

Installation fonctionnelle constitutive d'un îlot, du niveau du groupe, regroupant les moyens nécessaires à l'exécution d'une tâche logistique.

Source : FRA

zone de largage

Zone déterminée dans laquelle sont largués des troupes aéroportées, du matériel ou des ravitaillements.

Source : UKR/OTAN

secteur de responsabilité

Secteur désigné dans une région de conflit armé, où la responsabilité entière de la réalisation des objectifs d'opérations d'appui de paix se trouve avec le commandant de la force placée dans le secteur mentionné.

Source : UKR/OTAN

meet an urgent need for supplies.

Source : FRA

external reinforcing force

A reinforcing force which is principally stationed in peacetime outside its intended Major NATO Command area of operations.

Source : FRA

external security

External security aims to thwart, from the outside of the key point, all threats taking place beyond the limits of the key point. It includes all measures taken for the external protection and the overall defense. It is provided for all key points.

Source : FRA

external defense

All measures maintaining the defence of a key point or network from the outside.

Source : FRA

area

Functional area within a logistic squad level point where the assets required to carry out a logistical task are gathered.

Source : FRA

drop zone

A specified area upon which airborne troops, equipment or supplies are airdropped.

Source : UKR/NATO

area of responsibility

A designated area in a region of armed conflict, where the entire responsibility for achieving objectives of peace support operations lies with the commander of the force stationed in the said area.

Source : UKR/NATO

зона гелікоптерів	завантаження	zone d'enlèvement par hélicoptère	pickup zone
<p>Географічний район, в якому відбувається завантаження особового складу та техніки на гелікоптери.</p> <p>Джерело: ФР</p>		<p>Une zone géographique à partir de laquelle on embarque des troupes ou / et du matériel à bord d'hélicoptères.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>A geographic area used to pick up troops and/or equipment by helicopter.</p> <p>Source : FRA</p>
зона загороджень		zone d'obstacles	obstacle zone
<p>Засіб управління та контролю на рівні дивізії*, що, звичайно, позначається графічно, для того, щоб визначити певні райони місцевості, де в яких командування підпорядкованих підрозділів має право використовувати тактичні загородження.</p> <p>* Не обов'язково відповідно до французької концепції.</p> <p>Джерело: ФР</p>		<p>Mesure de commandement et de conduite au niveau de la division*, normalement réalisé graphiquement, servant à désigner des zones terrestres spécifiques dans lesquelles des échelons subordonnés sont autorisés à employer des obstacles tactiques.</p> <p>* Pas obligatoirement dans le concept français.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>A division-level* command and control measure, normally done graphically, to designate specific land areas where lower echelons are allowed to employ tactical obstacles.</p> <p>* Not necessarily according to the french concept.</p> <p>Source : FRA</p>
зона комунікацій		zone de communications	communications zone
<p>Тиловий район ТВД, що примикає до зони бойових дій. У зону комунікацій входять лінії комунікацій, де розміщуються органи управління тилом, тилові частини та підрозділи, резерви груп армій і командування військами (силами) на ТВД тощо.</p> <p>Джерело: УКР/НАТО</p>		<p>Secteur d'un théâtre d'opérations immédiatement à l'arrière du secteur d'opérations de combat, qui contient les lignes de communication, le organismes de commandement arrière et de contrôle, des unités et organismes logistiques, le groupe d'armée et le quartier général de théâtre en réserve, etc.</p> <p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>The area of a theatre of operations immediately to the rear of the area of combat operations, that contains lines of communication, rear command and control organizations, logistic units and agencies, army group and theatre headquarters reserves, etc.</p> <p>Source : UKR/NATO</p>
зона обмежень		zone réservée	restricted area
<p>Повітряний простір визначених розмірів над поверхнею суші або територіальних вод держави, у якому відповідно до визначених обговорених умов обмежуються польоти літальних апаратів.</p> <p>Джерело: УКР/НАТО</p>		<p>Espace aérien, de dimensions définies, au-dessus du territoire ou des eaux territoriales d'un État, dans les limites duquel le vol des aéronefs est subordonné à certaines conditions spécifiques.</p> <p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>An airspace of defined dimensions, above the land areas or territorial waters of a state, within which the flight of aircraft is restricted in accordance with certain specified conditions.</p> <p>Source : UKR/NATO</p>
зона оборони		secteur de défense	defence area
<p>1-Ділянка для будь-якого угруповання військ від переднього краю оборони до тилової межі. На ньому ведуться вирішальні оборонні бої (бої).</p> <p>2- Обладнаний в інженерному відношенні район (смуга) місцевості, в якому з'єднання (об'єднання) розгортаються в бойові порядки (оперативні побудови) і ведуть оборонний бій (бій). Оперативна зона оборони охоплює частину смуги оборони оперативного об'єднання, з армійськими і фронтовими оборонними</p>		<p>1- Pour tout commandement particulier, secteur s'étendant du bord avant du secteur de bataille à sa limite arrière. C'est là qu'est menée la bataille défensive décisive.</p> <p>2- Secteur fortifié ou secteur dans lequel des formations principales ou tactiques sont déployées dans un ordre tactique ou opératif et engagées dans une action défensive. Le secteur de défense opératif s'étend à la partie du secteur de défense de la formation opérative principale, ensemble avec des lignes de défense du groupe d'armée et d'armée et s'étend de l'arrière de la limite arrière du secteur</p>	<p>1-For any particular command, the area extending from the forward edge of the battle area to its rear boundary. It is here that the decisive defensive battle is fought.</p> <p>2- A fortified area or sector in which major or tactical formations are deployed in tactical or operational order and engaged in defensive action. The operational defence area extends to part of the defence sector of the major operational formation, together with army and army group defensive lines, and stretches back from the rear boundary of the tactical defence area to the full depth of the</p>

рубежами, простирається від тилової межі тактичної зони оборони на всю глибину оперативної побудови. Тактична зона оборони включає смугу місцевості, у межах якої обороняються частини і з'єднання першого ешелону об'єднання.

Див. також смуга оборони.
Джерело: УКР/НАТО

зона проведення операції або район бойових дій

Матеріальний або нематеріальний простір, у якому наземні сили виконують дії для досягнення певної мети. Поле операції стає активним як тільки констатується одна з таких ситуацій:

а- учасники, задіяні на данній місцевості, здатні розвивати дії, що перешкоджають діям, у яких беруть участь дружні сили;
б- місцевість надає можливість дії для сил, їхніх партнерів або інших учасників.

Джерело: ФР

зона роз'єднання

Район між двома суміжними горизонтальними чи вертикальними районами, в який військові підрозділи не мають права втручатись, якщо не можуть бути забезпечені відповідні заходи безпеки.

Джерело: ФР

зона розпізнавання цілей ППО

Частина повітряного простору із визначеними розмірами, в якій здійснюється, в будь-який момент, визначення координат, розпізнавання та контроль за літальними апаратами.

Джерело: ФР

зона розриву

Ділянка, безпосередньо суміжна з межею воронки, на якій вплив від вибуху перевищив граничну міцність матеріалу. Характеризується появою багатьох радіальних тріщин різного розміру.

Джерело: ФР

зона торкання землі

а- Для літаків з горизонтальним

de défense tactique jusqu'à la profondeur de déploiement de la bataille. Le secteur de défense tactique inclut le secteur dans lequel les unités et des formations tactiques sont en premier échelon de la formation principale et installent leur défense. *Voir aussi* zone de défense.

Source : UKR/OTAN

champ d'opération ou champ d'action

Espace matériel ou immatériel dans lequel les forces terrestres produisent des effets pour atteindre un objectif défini. Un champ d'opération est actif dès lors que l'une des situations suivantes est constatées:

а- les acteurs impliqués sur le champ concerné sont susceptibles de développer des actions contrariant celles dans lesquelles les forces amies sont impliquées;
b- le champ représente une opportunité d'action pour les forces, leurs partenaires ou les autres acteurs.

Source : FRA

zone de séparation

Région située entre deux régions adjacentes verticales ou horizontales dans laquelle les unités ne peuvent pas intervenir à moins que certaines mesures de sécurité ne soient remplies.

Source : FRA

zone d'identification de défense aérienne

Espace aérien de dimensions définies à l'intérieur duquel on exige que l'identification, la localisation et le contrôle des aéronefs puissent être effectués à tout moment.

Source : FRA

zone de rupture

Région immédiatement voisine de la limite des cratères, dans laquelle les contraintes résultant d'une explosion ont dépassé la résistance-limite du matériau. Elle est caractérisée par l'apparition de nombreuses crevasses radiales de dimensions variées.

Source : FRA

zone de posé

а- Pour les avions à voilure fixe : les

battle deployment. The tactical defence area includes the sector within which the units and tactical formations in the major formation's first echelon mount their defence.

See also defence zone.

Source : UKR/NATO

field of operation or scope of activity

Material or immaterial space in which land forces produce effects to reach a specific objective. A field of operation is active when one of the following situations is noticed:

а- the actors involved on the field affected are likely to generate actions that impede those in which the friendly forces are involved;
b- the field is an opportunity to act for the forces, their partners or the other actors of a given confrontation.

Source : FRA

separation zone

An area between two adjacent horizontal or vertical areas into which units are not to proceed unless certain safety measures can be fulfilled.

Source : FRA

air defence identification zone

Airspace of defined dimensions within which the ready identification, location, and control of aircraft is required.

Source : FRA

rupture zone

The region immediately adjacent to the crater boundary in which the stresses produced by the explosion have exceeded the ultimate strength of the medium. It is characterized by the appearance of numerous radial cracks of various sizes.

Source : FRA

touchdown zone

а- For fixed wing aircraft: the first 3,000

способом зльоту: перші 3000 футів чи 1000 метрів посадкової смуги, починаючи з порогу.

б- Для гелікоптерів та літаків вертикального зльоту: частина ділянки для посадки гелікоптера або посадкової смуги, що використовується для посадки.

Джерело: ФР

зона ураження

Площа, яка перекривається вогнем та на якій знищення живої сили становить більше за 50% (без документального підтвердження).

Джерело: ФР

зосереджений вогонь

Ведення одночасного вогню певною кількістю артилерійських підрозділів по одній цілі з метою здійснення масованого впливу.

Джерело: ФР

зосередження військ у вихідних районах

Усі види підготовки, проведені в районах, виділених для цих цілей перед проведенням операції. До них можна віднести зосередження, підготовку і технічне забезпечення, прямування до пунктів навантаження (посадки) і наступне навантаження (посадка) на кораблі, катера або літаки залежно від транспортних засобів, що використовуються.

Джерело: УКР/НАТО

зосередження сил та засобів

Зосередження на головних, вирішальних напрямках (у районах дій) сил, засобів та їх вогню (ударів) для забезпечення переваги над противником, його розгрому і досягнення мети операції (бою); один з принципів військового мистецтва. Основним показником масування сил та засобів є щільність сил та засобів, що утворюється на напрямках ударів у наступі і на найважливіших напрямках (районах) в обороні.

Джерело: УКР/НАТО

3 000 premiers pieds ou les 1 000 premiers mètres de la piste à partir du seuil.

б- Pour les hélicoptères ou avions à décollage vertical : la portion de l'hélicoptère ou de la piste utilisée.

Source : FRA

aire létale

Surface battue par des feux, où la destruction du personnel est supérieure à 50% (sans référence documentaire).

Source : FRA

tir de concentration

Tir simultané d'un certain nombre d'unités d'artillerie sur un même objectif, en vue de réaliser un effet de masse.

Source : FRA

préparatifs en vue d'une opération

Ensemble des préparatifs exécutés dans des zones prévues à cet effet, en vue d'une opération. Ceci comprend le rassemblement des moyens dans la zone de rassemblement/base d'expédition, la préparation et le maintien en condition dans celles-ci, les mouvements vers les points d'embarquement et les embarquements ultérieurs à bord des navires, véhicules, ou aéronefs.

Source : UKR/OTAN

concentration de forces et d'équipements

Concentration de forces, d'équipements, de feux ou d'attaques le long d'axes principaux et décisifs ou dans des zones d'opérations pour s'assurer la supériorité, pour défaire des forces ennemies et réaliser les objectifs de l'opération ou de la bataille. C'est un des principes de l'art militaire. La particularité principale de la concentration est la densité de forces sur les directions des attaques dans une offensive, ou sur les axes principaux ou dans les secteurs principaux dans la défensive.

Source : UKR/OTAN

feet or 1,000 metres of runway beginning at the threshold.

б- For rotary wings and vectored thrust aircraft: that portion of the helicopter landing area or runway used for landing.

Source : FRA

killing zone

Surface under fire where personnel losses are above 50 % (no reference document).

Source : FRA

concentrated fire

Simultaneous fire performed by a number of artillery units on the same target, to obtain a mass effect.

Source : FRA

mounting

All preparations made in areas designated for the purpose, in anticipation of an operation. It includes the assembly in the mounting area, preparation, and maintenance within the mounting area, movement to loading points, and subsequent embarkation into ships, craft, or aircraft if applicable.

Source : UKR/NATO

massing of forces and equipment

The concentration of forces, equipment and fire or attacks along the main and decisive axes or in the area of operations to ensure superiority, to defeat enemy forces and to achieve the objectives of the operation or battle. It is one of the principles of military art. The principal feature of massing is density of forces on the directions of the attacks in an offensive, or on the main axes or in the main sectors in defence.

Source : UKR/NATO

зосередження у вихідному районі

1- Збір або зосередження військ, що беруть участь в операції повітряного або морського десантування, а також здійснення пересування до тимчасових таборів у райони місць посадки, де проводиться завершення підготовки до бойових дій або підготовка до завантаження.

2- Процес зосередження, накопичення та підготовки матеріальних засобів і/або техніки, особливо транспортних засобів, для подальшого висування.

Джерело: УКР/НАТО

зрив наступу

Вплив на авіаційні, протиповітряні, сухопутні та інші угруповання, а також системи керування і матеріально-технічного забезпечення противника, в результаті якого він змушений відмовитись від досягнення поставленої мети на обраному напрямку. Ціль зриву наступу – позбавлення противника здатності продовжувати наступ у складі створених угруповань військ (сил).

Джерело: УКР/НАТО

зустрічний бій

а- Дія, що відбувається у ході бою, коли підрозділ, що рухається і який не зміг повністю розгорнутися, раптово вступає у бойовий контакт з противником.

б- Несподіване введення в бій підрозділів, що рухаються проти невизначеного противника.

Джерело: ФР

зустрічно-пересічний курс

Курс, зберігання якого може призвести до зіткнення винищувача-перехоплювача з ціллю.

Джерело: УКР/НАТО

agencement

1- Processus par lequel les unités participant à une opération amphibie ou aéroportée se groupent, se rassemblent lorsque c'est possible, ou se dirigent vers des camps provisoires au voisinage des points d'embarquement et des aérodromes, achèvent leurs préparatifs de combat et se préparent à l'embarquement.

2- Processus de rassemblement, de stockage et d'organisation des approvisionnements et/ou de l'équipement et en particulier des véhicules de transport, pour effectuer un mouvement en avant.

Source : UKR/OTAN

cessation d'une offensive

Action combinée contre l'aviation ennemie, la défense aérienne, les forces terrestres et autres groupements, le commandement et les systèmes de commandement et la logistique, dont l'effet doit le forcer d'abandonner ses objectifs sur l'axe choisi. Le but de ce type d'opération est de priver l'ennemi de la capacité de poursuivre son offensive avec les groupements de force existants.

Source : UKR/OTAN

combat de rencontre

a- Action se produisant au cours du combat lorsqu'un élément en mouvement et qui n'a pu se déployer entièrement se heurte à l'ennemi, à un moment et en un endroit inattendus.

b- Engagement inopiné d'une force en mouvement contre un ennemi non reconnu.

Source : FRA

course principale de collision

Course d'un vecteur que, si elle était maintenue, aboutirait à une collision entre l'intercepteur et la cible.

Source : UKR/OTAN

marshalling

1- process by which units participating in an amphibious or airborne operation group together or assemble when feasible or move to temporary camps in the vicinity of embarkation points, complete preparations for combat or prepare for loading.

2- The process of assembling, holding and organizing supplies and/or equipment, especially means of transport, for onward movement.

Source : UKR/НАТО

breaking up an offensive

Combined action against enemy aviation, air defence, ground force and other groupings, command and control systems and logistics, the effect of which is to force him to abandon his objectives on the selected axis. The purpose of this type of operation is to deprive the enemy of the ability to pursue his offensive with the existing force groupings.

Source : UKR/НАТО

meeting engagement

a- A combat action that occurs when a moving force, incompletely deployed for battle, engages an enemy at an unexpected time and place.

b- Unexpected engagement of a moving force against an unreconnoitered enemy.

Source : FRA

lead collision course

A vector which, if maintained, would result in a collision between the interceptor and the target.

Source : UKR/НАТО

I

ідентифікаційна військовополоненого

Документ із фотокарткою, відбитками пальців і даними щодо особи військовополоненого, що включає також дані, що вимагає Женевська конвенція.

Джерело: ФР

ідентифікація

1- Спеціальна процедура, що дозволяє переконатися в особі кореспондента (прямий кореспондент, укладач послання, підпис представника влади) шляхом обміну кодом.

2- Перевірка особи користувача або устаткування.

Джерело: ФР

3- В розвідці, характеристика або визначення типу техніки, підрозділу, особового складу або операції.

4- Прояв, будь-якими способами, мирного характеру своїх дій.

5- Визначення, будь-якими способами, дружнього або ворожого характеру особи, об'єкту або виявленого процесу.

6- Процес який дозволяє точно визначити характер об'єкту та дає можливість приймати рішення з урахуванням реальної ситуації, включаючи застосування зброї.

Пов'язані терміни: союзник, розпізнавання, ворожий, ідентифікація свій/чужий, нерозпізнаний, нейтральний, розвідка.

Джерело: ФР

ізолювання

Застосування вогневих засобів для ізолювання сил противника шляхом недопущення підходу підкріплення та порушення їх забезпечення.

Джерело: ФР

ізолювати

Задача, яка ставиться частині з метою відрізати противника (як фізично, так і психологічно) від

carte fiche d'identité de prisonniers de guerre

Document portant la photographie, les empreintes digitales et les renseignements d'identité d'un prisonnier de guerre, y compris les renseignements requis par la Convention de Genève.

Source : FRA

authentification

1- Procédure spéciale permettant de s'assurer de l'identité de son correspondant (correspondant direct, rédacteur de message, autorité signataire...) par échange de code.

2- Vérification de l'identité d'un utilisateur ou d'un équipement.

Source : FRA

identification

3- En matière de renseignement, caractérisation ou détermination de l'identité d'un matériel, d'une unité, d'un personnel ou d'une activité.

4- Manifestation de son identité ou de son caractère ami par un acte ou un moyen quelconque.

5- Détermination, par un acte ou moyen quelconque, de la nature amicale ou hostile d'une personne, d'un objet ou d'un phénomène détecté.

6- Processus permettant de déterminer avec précision, par un acte ou un moyen quelconque, le caractère d'une entité détectée de façon à pouvoir prendre en toute confiance des décisions en temps réel, y compris l'engagement des armes. *Termes connexes* : ami ; détection ; hostile ; identification ami/ennemi ; inconnu ; neutre ; reconnaissance.

Source : FRA

engagement

Action de feux visant à isoler des forces ennemies notamment en les coupant de leurs renforts et en interdisant leurs ravitaillements.

Source : FRA

isoler

Mission assignée à une unité consistant à couper (tant physiquement que

prisoner of war personnel record

A form for recording photograph, fingerprints, and other pertinent personal data concerning the prisoner of war, including that required by the Geneva Convention.

Source : FRA

authentication

1- Specific procedure permitting to establish the identity of one's correspondent (direct correspondent, author of the message, signing authority...) through an exchange of codes.

2- Verification of the identity of a user or equipment.

Source : FRA

identification

3- In intelligence usage, characterization or determination of the nature or identity of an equipment, unit, personnel or action.

4- The indication by any act or means of one's own friendly character or individuality.

5- The determination by any act or means of the friendly or hostile nature of a detected person, object or phenomenon.

6- The process of attaining an accurate characterization of a detected entity by any act or means so that high confidence real-time decisions, including weapons engagement, can be made. *Related terms*: detection; friend; hostile; identification friend or foe; neutral; recognition; unknown.

Source : FRA

isolation

Fire action aimed at isolating enemy forces, especially by separating them from their reinforcements and by denying them all supplies.

Source : FRA

isolate

A tactical task given to a unit to seal off (both physically and psychologically) an enemy from its

будь-якої підтримки, обмежити його пересування, запобігти підрозділу противника встановити контакт з іншим підрозділом та протидіяти інженерному укріпленню зайнятої позиції.

Джерело: ФР

ізоляція району бойових дій з повітря

Дії військово-повітряних сил, направлені на знищення, придушення або стримування військ (сил) противника, перш ніж вони зможуть бути ефективно застосовані. Проводяться на такому віддаленні від своїх сил, при якому не потрібно ретельне узгодження кожного бойового вильоту з вогневим впливом і пересуванням своїх військ.

Джерело: УКР/НАТО

іконка

Піктограма, що використовується в графічному інтерфейсі користувача для вибору тієї чи іншої програми.

Джерело: ФР

імітаційна ціль

Імітація (будь-якої природи) особового складу, об'єктів чи явищ з метою введення в оману систем спостереження противника та задля знецінення ваги інформації, отриманої противником шляхом спостереження.

Джерело: ФР

імітація

Складова процесу введення в оману (активні заходи), яка призводить до помилкового розуміння противником намірів та можливостей дружніх сил через застосування заходів з дезінформації.

Джерело: ФР

індивідуальні засоби захисту

Засоби для зниження ступеня поразки світловим випромінюванням, а також для радіаційного, хімічного і біологічного захисту окремих

psychologiquement) un ennemi de tout ses soutiens, à lui interdire sa liberté de mouvement, et à empêcher une unité ennemie de faire jonction avec d'autres forces ennemies. Il faut empêcher l'ennemi de fortifier la position qu'il occupe.

Source : FRA

mission d'interdiction aérienne

Opérations aériennes dont le but est de détruire ou de neutraliser le potentiel militaire ennemi avant qu'il ne puisse agir efficacement contre les forces amies, à une distance telle des forces amies qu'une intégration détaillée de chaque mission aérienne avec leurs feux ou leurs mouvements n'est pas nécessaire.

Source : UKR/OTAN

icône

Pictogramme utilisé pour décrire une application, une option ou une fonction dans un programme fonctionnant avec une interface graphique.

Source : FRA

leurre

Imitation (de quelque nature que ce soit) d'une personne, d'un objet ou d'un phénomène. Elle a pour but de tromper les systèmes d'observations adverses et de fausser les observations faites par l'ennemi.

Source : FRA

simulation

Composante de la déception (mesures actives) ayant pour effet de tromper l'adversaire sur les intentions et les possibilités amies en lui faisant acquérir de fausses informations.

Source : FRA

équipement individuel de protection

Équipement conçu pour réduire les effets de radiations légères et pour la protection nucléaire, biologique et chimique de militaires individuels. Il peut être employé en conjonction

sources of support, to deny an enemy freedom of movement, and prevent an enemy unit from having contact with other enemy forces. An enemy must not be allowed sanctuary within its present position.

Source : FRA

air interdiction

Air operations conducted to destroy, neutralize or delay the enemy's military potential before it can be brought to bear effectively against friendly forces, at such a distance from friendly forces that detailed integration of each air mission with the fire and movement of friendly forces is not required.

Source : UKR/НАТО

icon

Pictogram used to describe an application, option or function in a program working on a graphics interface.

Source : FRA

decoy - dummy

An imitation of a person, object or phenomenon, which is intended to deceive hostile surveillance or detection systems or mislead the adversary.

Source : FRA

simulation

Element of deception (active measures) aimed at deceiving the enemy regarding friendly intentions and aggression, by making him collect false information.

Source : FRA

individual protective equipment

Equipment designed to reduce the effects of light radiation and for nuclear, biological and chemical protection of individual servicemen. It can be used in

<p>військових. Разом з індивідуальними засобами захисту застосовуються підручні засоби. Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>avec tout autre équipement disponible. Source : UKR/OTAN</p>	<p>conjunction with any other available equipment. Source : UKR/NATO</p>
---	---	--

інженерна техніка

équipement du Génie

engineering equipment

Машини і механізми, призначені для інженерного забезпечення дій військ. Включає: машини різноманітного призначення, електротехнічні засоби, а також засоби обслуговування та ремонту.
Джерело: УКР/НАТО

Ensemble des véhicules et machineries conçues pour l'appui du génie des troupes, par exemple machines à destinations diverses, l'électrotechniques, la maintenance et l'équipement de réparation.
Source : UKR/OTAN

All vehicles and machinery designed for engineer support of troops, e. g. machines for various purposes, electro-technical, maintenance and repair equipment.
Source : UKR/NATO

інженерне обладнання місцевості

organisation du terrain

organization of the ground

Зміна характерних ознак та особливостей місцевості з метою полегшення дружнього маневру:
а - забезпечення захисту від вогню;
б - перешкоджання просуванню противника.
Джерело: ФР

Modification des caractères et des propriétés du terrain afin de favoriser la œuvre amie :
a- en assurant la protection contre les feux ;
b- en gênant les mouvements ennemis.
Source : FRA

Modification of the characteristics and properties of the terrain so as to facilitate friendly maneuver:
a- in ensuring protection against fires;
b- in hampering enemy movements.
Source : FRA

інженерні розвідувальні дані

renseignement génie

engineer intelligence

Сукупність інформації, що дозволяє командирі інженерного підрозділу мати поглиблені знання щодо території, її характеристик із погляду маневру і можливих змін, що він може зробити:
а- взяти участь у вироблені концепції міжармійських маневрів;
б- надавати поради тактичному командуванню щодо їх використання;
в- вирішити залучити до проведення маневру інженерні засоби.
Розрізняють:
г- розвідувальні дані зі ситуації, що визначають у певний заданий момент реальні характеристики природного середовища та антропогенне навантаження (інфраструктура, виробни мистецтва, місцеві матеріальні ресурси тощо);
д- розвідувальні дані з прогнозування, для визначення відтермінування і засобів необхідних для отримання визначеного ефекту.
Джерело: ФР

Ensemble des informations qui permettent à un commandant du génie d'obtenir une connaissance approfondie du terrain, de ses caractéristiques en regard de la manœuvre et de ses modifications possibles en vue de pouvoir :
a- participer à la conception de la manœuvre interarmes ;
b- conseiller le commandement tactique sur l'emploi qui en résulte ;
c- décider la mise en œuvre et conduire la manœuvre des moyens génie.
On distingue :
d- les renseignements de situation, afin de déterminer à un instant donné les caractéristiques réelles du milieu physique et de son milieu (infrastructures, ouvrages d'art, ressources locales en matériaux...);
e- les renseignements de prévision, afin d'évaluer les délais et moyens nécessaires pour obtenir un effet déterminé.
Source : FRA

All information enabling an engineer commander to gain a thorough knowledge of the terrain, its features as applied to the maneuver and its possible changes, in order to be able to:
a- participate in the design of the combined arms maneuver;
b- advise the tactical commander on the ensuing employment;
c- decide on the implementation and conduct of the maneuver of engineer assets.
One distinguishes:
d- current intelligence, in order to determine, at a given point in time, the genuine characteristics of the physical environment and of the area (infrastructure, bridges, local material resources, etc.);
d- forecasting intelligence, in order to assess the timelines and assets required to produce a given effect.
Source : FRA

ініціатива

1- Закріпити або визначити умови бою протягом всього часу проведення операції.

2- Здатність бути ініціатором прийняття рішення у момент коли відсутні будь-які вказівки та обстановка змінюється.

Джерело: ФР

ініціатор навчання

Військовий командир, який планує навчання. Він також віддає накази особовому складу свого або підпорядкованого штабу щодо підготовки та проведення навчань.

Джерело: ФР

інспекційний огляд

Захід, що має на меті оцінити рівень підготовки підрозділу та здатність його успішно виконувати завдання.

Джерело: ФР

інструкції з безпеки

Інструкції з безпеки встановлюються залежно від театру бойових дій. Усі протиповітряні підрозділи та легка авіація сухопутних військ повинні мати одну або кілька інструкцій з безпеки, які застосовуються у випадку відсутності або розриву каналу прямого контролю.

Джерело: ФР

інструкції з організації руху

Розпорядження командування, які фіксують умови виконання пересувань. Ці умови випливають із загальної ситуації і передбачені розпорядженнями, які визначені планом організації руху, а також представлені у параграфі "рух" адміністративного-тилового наказу. Розрізняють:

a- загальні інструкції організації руху, які дійсні постійно для всієї зони дії;

b- особливі інструкції організації руху, які дійсні в частині цієї зони, на відрізках шляхів, або протягом певного періоду.

Джерело: ФР

initiative

1- Fixer ou définir les termes de l'action tout au long de la bataille ou de l'opération.

2- Capacité d'être un initiateur, pour agir quand il n'y a aucune instruction claire ou quand la situation change.

Source : FRA

officier prescrivant l'exercice

Commandant militaire qui conçoit un exercice donné et ordonne de le préparer et de l'exécuter, soit à son échelon, soit à un échelon subordonné.

Source : FRA

inspection

Action visant à apprécier le degré de préparation d'un élément et son aptitude à remplir ses missions.

Source : FRA

consignes de secours

Les consignes de secours sont fixées suivant le théâtre d'engagement. Toutes les unités sol-air et ALAT (AATCP) doivent avoir une ou des consignes de secours applicable(s) en cas d'absence ou de rupture de la chaîne de contrôle direct.

Source : FRA

consignes de circulation

Prescriptions du commandement qui fixent les conditions d'exécution des déplacements telles qu'elles résultent de la situation générale et des dispositions prévues au plan de circulation. Elles figurent au paragraphe « circulation » de l'ordre administratif et logistique (OAL). On distingue:

a- les consignes générales de circulation, valables en permanence pour l'ensemble de la zone d'action;

b- les consignes particulières de circulation, applicables dans une partie de cette zone ou sur des sections d'itinéraires, ou encore durant une période donnée.

Source : FRA

initiative

1- Setting or dictating the terms of action throughout the battle or operation.

2- The ability to be a self-starter, to act when there are no clear instructions or when the situation changes.

Source : FRA

exercise sponsor

The commander who conceives a particular exercise and orders that it be planned and executed either by his staff or by a subordinate headquarters.

Source : FRA

inspection

Action aimed at to appreciating the degree of preparation of an element and its capacity to carry out its missions.

Source : FRA

emergency instructions

The emergency instructions are determined according to the theater of operations. All air defense and the army aviation (very short range air-to-air) units must have one or more emergency instructions which can be used if the direct control chain is does not exist or has been disrupted.

Source : FRA

traffic instructions

Instructions of the commander which determine how the movements must be performed according to the overall situation and the instructions of the traffic plan. They are given in the "traffic" paragraph of the Combat Service Support Order (CSSO). They can be:

a- general traffic instructions, which must be followed all the time all over the area of action;

b- specific traffic instructions, which must be followed on a part of this area or on certain route parts, or during a given lapse of time.

Source : FRA

інструкції з стрільби

В інструкціях зі стрільби встановлюються правила відкриття вогню. У них описуються обмеження або можливості відкриття вогню, надані протиповітряним підрозділам (ППО, легка авіація сухопутних військ у деяких випадках).

Джерело: ФР

інструкція зі зв'язків з громадськістю

Документ, виданий компетентним органом, що присвячений спеціальній темі, та вказує на використання спеціальних елементів мови та правил, які потрібно використовувати під час спілкування з засобами масової інформації.

Джерело: ФР

інтеграція

1- Розміщення засобів, які знаходяться під командуванням тактичного ешелону (прийняття нових елементів в систему).

Джерело: ФР

2- Процес, який складається з тимчасового поєднання каналів радіоелектричної мережі з дровою мережею.

Джерело: ФР

інтегрована мережа

а- інтегрована мережа засобів зв'язку Сухопутних військ – мережа, що дозволяє забезпечити доведення телеграфічної, телефонної інформації і відомостей до військових і урядових органів влади у повній безпеці.

б- інтегрована мережа засобів зв'язку – тактична чарункова цифрова мережа, що дозволяє підключення різних служб підтримки комунікаційних платформ підрозділів та, яка змінюється у ритмі маневру.

в- інтегрована мережа – транзитна й уніфікована метрополітенська мережа засобів передачі повідомлень, що забезпечує задоволення оперативних потреб армій, жандармерії й урядових органів

consignes de tir

Les consignes de tir fixent les règles d'ouverture du feu. Elles décrivent les restrictions ou la liberté données aux unités antiaériennes (ASA, ALAT dans certains cas) pour l'ouverture du feu.

Source : FRA

directive de communication

Document élaboré par l'autorité de décision et fixant, pour un sujet particulier, les éléments de langage et les règles à respecter en matière de communication avec les médias.

Source : FRA

intégration

1- Position de moyens placés sous le commandement d'un échelon tactique (incorporation de nouveaux éléments à un système).

Source : FRA

2- Opération qui consiste à relier temporairement une voie radioélectrique à une voie filaire.

Source : FRA

réseau intégré

а- Réseau intégré des transmissions de l'armée de terre (RITTER) : réseau permettant d'assurer l'acheminement d'informations télégraphiques, téléphoniques et de données au profit des autorités militaires et gouvernementales en toute sécurité.

б- Réseau intégré de transmission automatique (RITA) : réseau tactique numérique maillé permettant le raccordement des divers PC de forces et évoluant au rythme de la manoeuvre.

в- Réseau intégré SOCRATE : réseau de transit métropolitain et unifié des supports de transmissions assurant la satisfaction des besoins opérationnels des armées, de la gendarmerie et des autorités gouvernementales en temps de paix, de crise ou de guerre. Il est interopérable avec les réseaux tactiques français et alliés ainsi

weapon control order (WCO)

Weapon control orders determine the rules for the opening of fire. They describe the limitations or the freedom for air defense units (air defense artillery, Army Aviation in some cases) regarding the opening of fire.

Source : FRA

public relations instruction

Document written by the deciding authority and setting on a specific subject, the wording to be used and the rules which have to be followed when communicating with the media.

Source : FRA

integration

1- Operation consisting in the temporary connection of a radioelectric and a wire communications channel.

Source : FRA

2- Situation of assets placed under the command of a tactical echelon (incorporation of new elements into a system).

Source : FRA

integrated network

а- Army transmissions integrated network (RITTER): secure network used for the routing of telegraphic information, phone calls, and data for the governmental and military authorities.

б- Automatic transmission integrated network (RITA): tactical digital grid network to which the various force CPs can be connected. This network follows the pace of the maneuver.

в- SOCRATE integrated network: transit network on the French metropolitan territory enabling connections between the various communication systems meeting the operational needs of the armies, the Gendarmerie, and the state authorities, in peacetime, during crises, and in wartime. It is interopérable with French and allied tactical networks, and also French

влади у мирний час, під час криз чи війни. Вона не може бути приєднана до тактичних французьких мереж чи мереж союзників, а також до цивільних французьких чи іноземних мереж.

Джерело: ФР

інтегрована підтримка

Пряме забезпечення, яке здійснюється підрозділом МТЗ, приданого командуванню підрозділів, які підтримуються, але, що, в технічному плані, підпорядковується командуванню служби МТЗ.

Джерело: ФР

інтегроване МТЗ

1. Інтегроване МТЗ, полягає в досягненні, для нової системи озброєння, визначених оперативних можливостей та здатностей, за мінімальної суми видатків за весь її життєвий цикл, у контексті її частішого застосування союзниками.

2. Розміщення певними державами визначених ресурсів для їх спільного використання, яке відбувається відповідно до рішень керівництва або установи з координування, за схваленням країн-учасниць.

Джерело: ФР

інтегроване забезпечення

Управлінський і технічний процес, за допомогою якого фактори обслуговування та тилового забезпечення враховуються в конструкції і беруться до уваги протягом всього життєвого циклу систем /обладнання, і за допомогою якого своєчасно та рентабельно здійснюється планування, придбання, випробування та забезпечення всіх елементів тилової підтримки.

Джерело: УКР/НАТО

інтегрований штаб

Штаб, за організаційно-штатним розкладом якого передбачається призначення на кожну посаду тільки одного офіцера,

qu'avec les réseaux civils français et étrangers.

Source : FRA

soutien intégré

Soutien direct assuré par un détachement du Matériel placé sous le commandement du corps soutenu, mais restant subordonné au plan technique à la chaîne hiérarchique Matériel.

Source : FRA

soutien logistique intégré

1- Le soutien logistique intégré (SLI) consiste à obtenir, pour un nouveau système d'armes, la capacité et la disponibilité opérationnelles requises, au coût minimum sur la totalité du cycle de vie et dans un contexte d'emploi de plus en plus interallié.

2- Mise en commun par certaines nations de ressources déterminées pour emploi dans ces mêmes nations suivant les décisions d'une autorité ou d'un organisme de coordination agréé par les nations participantes.

Source : FRA

soutien logistique intégré

Ensemble des activités techniques et de gestion par lequel les conditions de soutien logistique sont intégrées en un concept unique, pris en considération dès la phase de conception et pour toute la durée de vie des systèmes ou équipements et grâce auquel tous les éléments du soutien logistique sont planifiés, acquis, testés et fournis en temps voulu avec un bon rapport coût/efficacité.

Source : UKR/OTAN

état-major intégré

État-major dans lequel un seul officier est affecté à chaque poste figurant sur le tableau d'effectifs, quelles que soient sa nationalité et son arme.

and foreign civilian networks.

Source : FRA

incorporated support

Direct support performed by an Army Material Command detachment under the command of the supported unit, but subordinated on the technical level to the Army Material command structure.

Source : FRA

integrated logistic support

1- The aim of Integrated logistic support for a new weapons system, is to get the operational capacity and readiness as required with minimum cost during its life cycle and more and more used in a joint framework.

2- The management and technical process through which supportability and logistic support considerations are integrated into the design and taken into account throughout the life cycle of systems/equipment and by which all elements of logistic support are planned, acquired, tested and provided in a timely and cost-effective manner.

Source : FRA

integrated logistic support

The management and technical process through which supportability and logistic support considerations are integrated into the design and taken into account throughout the life cycle of systems/equipment and by which all elements of logistic support are planned, acquired, tested and provided in a timely and cost-effective manner.

Source : UKR/NATO

integrated staff

A staff in which one officer only is appointed to each post on the establishment of the headquarters, irrespective of nationality and

незалежно від його громадянства і належності до конкретного виду сил.

Примітка: цей термін відображає одну з трьох основних характеристик будь-якого штабу НАТО. Іншими відмінними рисами є їх багатонаціональний та міжвидовий характер.

Джерело: УКР/НАТО

інтегрування розвідувальних даних

У сфері розвідки, фаза використання розвідки, під час якої проаналізована інформація або розвідувальні дані, які було відібрано, а потім розміщено у загальному плані задля створення нових розвідувальних даних. Представлення сукупності розвідувальних даних у формі, яка поєднує різні елементи.

Джерело: ФР

інтенсивність випромінювання

Інтенсивність отриманої дози в визначений момент та визначеному місці. Вона може показувати, як розмір отриманої дози радіації, так і кількість часу після ядерного вибуху. Наприклад IR 3 – інтенсивність випромінювання трьома годинами пізніше після вибуху.

Джерело: ФР

інтенсивність зниження рівня радіоактивності

Швидкість розщеплення радіоактивного матеріалу.

Джерело: ФР

інтервал

1- Відстань, яка зберігається між військовослужбовцями, технікою або частинами-сусідами, які розміщуються один від одного по фронту.

2- Відстань між сусідніми літальними апаратами, яка вимірюється від носової частини до хвостової в одиницях часу або відстані.

3- У випадку коли здійснюється артилерійська стрільба з лівого або правого флангу інтервал позначає проміжок часу у секундах який повинен

Note :ce terme se réfère à un des trois tat-major caractéristique de l'OTAN, les autres étant soit internationaux ou interarmées

Source : UKR/OTAN

synthèse

En matière de renseignement, étape de la phase d'exploitation du cycle du renseignement au cours de laquelle les informations analysées ou le renseignement, ou les deux, sont sélectionnés puis placés dans un schéma d'ensemble dans la perspective de la production du renseignement. Présentation d'un ensemble de renseignements sous une forme qui en combine les divers éléments.

Source : FRA

intensité d'irradiation

Intensité de la dose absorbée à un moment et dans un lieu donnés. Peut être utilisée en même temps qu'un chiffre pour indiquer l'intensité d'irradiation un nombre donné d'heures après une explosion nucléaire. Par exemple IR 3 est l'intensité de rayonnement trois heures après l'heure de l'explosion.

Source : FRA

taux de décroissance radioactive

Vitesse de désintégration de la matière radioactive.

Source : FRA

intervalle

1- Espace séparant des individus, des véhicules terrestres ou des unités en formation voisins, et placés côte à côte, mesuré de front.

2- Espace séparant des aéronefs voisins, mesuré de l'avant vers l'arrière, en unités de temps ou de distance.

3- Lors d'un tir effectué par la droite par batterie (ou par pièce) ou par la gauche, l'intervalle est le temps ordonné en secondes qui doit séparer le tir d'une pièce du tir de la suivante.

service.

Note: this term refers to one of the three main characteristics of any NATO staff, the others being combined and joint.

Source : UKR/NATO

integration

In intelligence usage, a step in processing phase of the intelligence cycle whereby analyzed information and/or intelligence is selected and combined into a pattern in the course of the production of further intelligence. Presentation of various items of intelligence under a form combining all elements.

Source : FRA

radiation intensity

The radiation dose rate at a given time and place. It may be used, coupled with a figure, to denote the radiation intensity at a given number of hours after a nuclear burst, e.g., RI-3 is the radiation intensity 3 hours after the time of burst.

Source : FRA

radioactive decay rate

Disintegration speed of radioactive material.

Source : FRA

interval

1- The space between adjacent individuals, ground vehicles, or units in a formation that are placed side by side, measured abreast.

2- The space between adjacent aircraft measured from front to rear in units of time or distance.

3- At battery right or left, an interval ordered in seconds is the time between one gun firing and the next gun firing. Five seconds is the standard interval.

відділити постріл одної гармати від іншої. Стандартний інтервал складає 5 секунд.

4- Відрізок часу (в секундах), який розділяє два послідовні постріли з однієї гармати.

Джерело: ФР

інтервал подачі

Інтервал часу, що відокремлює потяги, на які завантажують підрозділи однієї частини в одному пункті. Значення цього інтервалу залежить від можливостей.

Джерело: ФР

інтерфейс системи зв'язку

Пристрій, який використовують для з'єднання двох різних за технічними характеристиками систем зв'язку з метою їх спільного використання.

Джерело: ФР

інформаційна боротьба

В інформатизаційній галузі, операції, які проводяться з метою паралізування роботи електронного обладнання противника, встановлення перешкод на канали передавання інформаційних потоків задля перекручування змісту інформації або її вивчення. *Пов'язаний термін:* кібернетична війна.

Джерело: ФР

інформаційна система

Сукупність технічних засобів, методів та процедур, а також, за потреби, особового складу, яка створена для виконання завдань з обробки інформації.

Джерело: ФР

інформаційна система управління

Інтегрована система, що містить у собі положення бойових статутів, процедури, організаційну структуру, особовий склад, техніку, об'єкти і засоби зв'язку, яка забезпечує всі ланки управління своєчасною і достатньою інформацією для впорядкування планів, керівництва і управління своєю діяльністю.

Джерело: УКР/НАТО.

L'intervalle normal est de 5 secondes.

4- Lors du tir d'efficacité l'intervalle est le temps exprimé en secondes, qui sépare deux coups consécutifs tirés par la même pièce.

Source : FRA

cadence d'enlèvement

Intervalle de temps qui sépare les trains embarquant une même unité en un même point. La valeur de cet intervalle est fonction des possibilités.

Source : FRA

interface de transmissions

Equipement utilisé à la jonction de deux systèmes de transmissions de techniques différentes, en vue de les rendre compatibles.

Source : FRA

lutte informatique

Dans le domaine informatique, actions entreprises dans le but de paralyser les systèmes d'un adversaire, perturber les flux de transmission de données et déformer celles-ci ou en prendre connaissance. *Terme connexe :* guerre cybernétique.

Source : FRA

système d'information

Ensemble de matériels, de méthodes et de procédures et, le cas échéant, de personnel, organisé pour accomplir des fonctions de traitement d'informations.

Source : FRA

système d'information de commandement et de contrôle

Système intégré intégrant la doctrine, des procédures, la structure organisationnelle, le personnel, l'équipement, des équipements et moyens de communications qui fournissent les autorités à tous les niveaux de données opportunes et adéquates pour projeter, diriger, conduire et contrôler leurs activités.

Source : UKR/OTAN

4- At rounds of fire for effect the interval is the time in seconds between successive rounds from each gun.

Source : FRA

removal rate

Time interval between the trains embarking the elements of single unit at the same place. This time interval depends on the removal possibilities.

Source : FRA

communications interface

Equipment used at the junction of two communications systems using different technologies, in order to make them compatible.

Source : FRA

computer warfare

Actions launched in the computer field to paralyze the enemy systems, disturb the data communication flows and distort them or peruse them. *Related term:* cyberwar.

Source : FRA

information system

An assembly of equipment, methods and procedures and, if necessary, personnel, organized to accomplish information processing functions.

Source : FRA

command and control information system

An integrated system comprised of doctrine, procedures, organizational structure, personnel, equipment, facilities and communications which provides authorities at all levels with timely and adequate data to plan, direct and control their activities.

Source : UKR/NATO

інформаційна система зв'язку	 système de communication et d'information	communication and information system
Сукупність технічних засобів, методів та процедур, а також, у разі потреби й особового складу. Створена задля виконання визначених функцій з передачі та обробки інформації. <small>Джерело: ФР</small>	Ensemble de matériels, de méthodes et de procédures et le cas échéant de personnes, organisé de façon à accomplir des fonctions déterminées de transport et de traitement d'informations. <small>Source : FRA</small>	Assembly of equipment, methods and procedures, and if necessary personnel, organized so as to accomplish specific information conveyance and processing functions. <small>Source : FRA</small>
інформаційна система управління	 système d'information de gestion	management information system (MIS)
Система з обробки інформації, що допомагає керівництву приймати рішення. Об'єднання між інформаційною системою командування та ведення операцій даною системою може бути здійснено задля здійснення обміну необхідною інформацією між цими системами. <small>Джерело: ФР</small>	Système de traitement de l'information qui aide la direction d'une organisation à prendre ses décisions. L'interconnexion entre un système d'information de commandement et de conduite des opérations et un MIS peut être effectuée en vue d'échanger des informations nécessaires à l'un ou l'autre de ces systèmes. <small>Source : FRA</small>	An information processing system that supports decision-making by the management of an organization. A command and control information system may be interconnected with a management information system in order to exchange the information required by either system. <small>Source : FRA</small>
інформаційна система управління та ведення операцій	 système d'information de commandement et de conduite des opérations	command, control and information system (C2IS)
Інформаційна система, що надає підтримку військовим органам управління для потреб командування та проведення операцій. <small>Джерело: ФР</small>	Système d'information qui fournit un soutien aux autorités militaires pour les besoins de commandement et de conduite des opérations. <small>Source : FRA</small>	Information system which provides support to military authorities for their command and control requirements. <small>Source : FRA</small>
інформаційне середовище	environnement informationnel	information environment
Сукупність людей, систем і організацій, які збирають, формують і поширюють інформацію серед національної і міжнародної публіки. <small>Джерело: ФР</small>	Ensemble des individus, systèmes et organisations qui collectent, traitent et disséminent de l'information auprès d'audiences nationales et internationales. <small>Source : FRA</small>	Group of individuals, systems and organizations that gather, process and disseminate pieces of information to national and international bodies. <small>Source : FRA</small>
інформаційний прес-центр	centre d'information de la presse	press information center
Структура, створена національними інстанціями з метою надання засобам масової інформації свіжих і точних даних про події і операції у національному або союзницькому масштабі, а також надання деяких форм підтримки, порад й допомоги, супроводу для військових кореспондентів. <small>Джерело: ФР</small>	Organisme mis en place par des instances nationales en vue de fournir aux médias des informations récentes et précises sur des sujets, des événements et des opérations d'intérêt national ou allié et de mettre à disposition certaines formes d'appui, de conseil et d'aide, ainsi que des escortes pour des correspondants de guerre. <small>Source : FRA</small>	A facility established by national headquarters/organizations to provide the media with timely and accurate information on national and Allied issues, events and operations, and to provide other support, advice and assistance including escorts for war correspondents. <small>Source : FRA</small>
інформаційний центр	antenne	information center
Штатний елемент КП з'єднання, метою якого є інформаційний обмін певного	Elément organique d'un PC de grande unité ayant pour mission d'assurer, dans un domaine	Center organic to a major unit CP whose mission is to exchange information with the other CPs of

напрямку з іншими КП цього з'єднання.
Джерело: ФР

інформація

В області розвідки: будь-які відомості, які можуть бути корисними для розвідки та використані в ній.
У більш загальному плані – це частина знань, які отримуються від події або даних та призначена для передачі.
Джерело: ФР

інформувати

1- постачати розвідувальні дані;
2- отримувати і передавати операційну, тактичну чи технічну інформацію щодо ворожих сил чи середовища, за власної ініціативи чи у відповідь до запитів, що мають це за свою мету.
Джерело: ФР

інфраструктура

1- Термін НАТО, що зазвичай застосовується для всіх стаціонарних установок, споруд або об'єктів, призначених для підтримання військ і забезпечення управління ними.
Джерело: ФР

2- Сукупність дій, застосованих інженерними військами для проведення робіт із покращення умов життя та безпеки підрозділів, які розміщуються у певному місці протягом тривалого часу; включає у себе: реконструкцію або будівництво споруд, електростанцій, станцій з очищення та подачі води тощо.
Джерело: ФР

інші ризики крім удару

Ядерне, радіологічне, біологічне чи хімічне довкілля, що виникло від будь якої іншої причини, окрім дозволеного використання зброї масового знищення Збройними силами певної держави. Також: ROTA.
Джерело: ФР

particulier, l'échange d'informations avec les autres PC de cette grande unité.
Source : FRA

information

En matière de renseignement : donnée de toute nature, traitée de manière à être intelligible directement par l'homme, qui peut être utilisée pour l'élaboration du renseignement. De manière plus générale, élément de connaissance, signification que l'on tire d'un fait ou d'une donnée et destiné à être communiqué.
Source : FRA

renseigner

1- Fournir du renseignement
2- Acquérir et transmettre des informations opérationnelles, tactiques ou techniques, sur les forces adverses ou le milieu, à l'initiative ou pour répondre à des demandes formulées dans ce but.
Source : FRA

infrastructure

1- Terme utilisé par l'OTAN et généralement appliqué à toutes les installations, moyens ou facilités fixes et permanents utilisés pour l'appui et le contrôle de forces militaires.
Source : FRA

soutien au stationnement

2- Ensemble d'actions mises en œuvre par le génie pour mener des travaux d'amélioration du bien-être et de la sécurité d'unités s'installant dans la durée : réfection ou construction de bâtiments, mise en place de centrale électrique, de station de production d'eau ou d'épuration...
Source : FRA

risques autres que l'attaque

Environnement nucléaire, radiologique, biologique ou chimique provenant de toute autre cause que l'utilisation autorisée d'armes de destruction massive par les forces armées d'un Etat. Aussi appelés ROTA.
Source : FRA

this major unit in a specific field.
Source : FRA

information

In the matter of intelligence: data of any kind, processed so as to be intelligible to man and that can be used to produce intelligence. More generally speaking, known item, meaning derived from a fact or a data and intended to be released.
Source : FRA

inform (to)

1- To provide pieces of intelligence
2- Collect and disseminate operational, tactical or technical items of information on opposing forces or on the environment, on one's own initiative, or to meet specifically expressed requirements.
Source : FRA

infrastructure

1- A term generally applicable for all fixed and permanent installations, fabrications, or facilities for the support and control of military forces.
Source : FRA

2- All actions implemented by the engineers in order to carry out enhancement works for the well-being and the security of units who have to stay for an extended period of time: rehabilitation or creation of buildings, setting up of power plants, water stations or water-cleaning stations...
Source : FRA

risks other than attack

Nuclear, radiological, biological or chemical environment coming from any other origin than the authorized use of weapons of mass destruction by the armed forces of a State. Also called ROTA.
Source : FRA

Й

ймовірне відхилення відхилення

горизонтальне - ймовірне

écart probable horizontal - écart probable

horizontal error

Відхилення напрямку, дальності певної системи зброї, що дає один із двох шансів накрити ціль. Оскільки кут падіння близький до 90°, розсіювання є круговим, тоді воно вираховується як ймовірне кругове відхилення. У протилежному випадку, розсіювання має форму еліпсу – воно вираховується, як ймовірне відхилення за напрямом чи як ймовірне відхилення по дальності.

Джерело: ФР

Ecart en direction, en portée ou circulaire, qu'un système d'armes donné a une chance sur deux de dépasser. Lorsque l'angle de chute est voisin de 90, la dispersion est circulaire: elle est exprimée par un écart probable circulaire. Dans le cas contraire, la dispersion est elliptique: elle est exprimée par un écart probable en direction et un écart probable en portée.

Source : FRA

The error in range, deflection, or in radius, which a weapon may be expected to exceed as often as not. Horizontal error of weapons making a nearly vertical approach to the target is described in terms of circular error probable. Horizontal error of weapons producing elliptical dispersion pattern is expressed in terms of probable error.

Source : FRA

ймовірне кругове відхилення

écart circulaire probable

circular error probable

Характеристика точності ракети чи снаряду, що застосовується як чинник при визначенні можливої ефективності дії зброї на ціль. Ймовірне кругове відхилення визначається, як радіус кола, у середині якого падають 50 відсотків снарядів чи ракет.

Джерело: ФР

Caractéristique de la précision d'un missile ou d'un projectile, utilisée comme facteur pour la détermination de l'efficacité probable d'une arme sur son objectif. L'écart circulaire probable se définit comme le rayon du cercle à l'intérieur duquel tomberaient 50 p.c. des projectiles ou des missiles.

Source : FRA

An indicator of the accuracy of a missile/projectile, used as a factor in determining probable damage to a target. It is the radius of a circle within which half of the missiles/projectiles are expected to fall.

Source : FRA

К

кадровий склад

noyau actif

active core

Кадрові військовослужбовці, призначені у мирний час для забезпечення необхідного керівництва мобілізованому підрозділу.

Джерело: ФР

Personnel d'active désigné collectivement au sein d'une même formation du temps de paix pour assurer à une formation mobilisée un encadrement cohérent minimum et immédiat.

Source : FRA

Regular army personnel from a same peacetime unit collectively tasked with providing a mobilized unit a consistent and immediate minimum leadership.

Source : FRA

калька цілей

calque d'objectifs

target overlay

Прозорий аркуш, який, якщо його накласти на карту, малюнок, певне креслення, локалізує там цілі і уточнює деякі їхні характеристики. На таку кальку можуть також бути нанесені межі між підрозділами, цілями й передовими бойовими порядками своїх військ.

Джерело: ФР

Feuille transparente qui, superposée à une carte, à un dessin, à un croquis particulier, y localise les objectifs et précise certains de leurs caractéristiques. Ce calque peut aussi comporter les limites entre des éléments, des objectifs et des dispositifs amis avancés.

Source : FRA

A transparent sheet which, when superimposed on a particular chart, map, drawing, or tracing, depicts target locations and designations. The target overlay may also show boundaries between maneuver elements, objectives and friendly forward dispositions.

Source : FRA

кампанія

campagne

campaign

1- Серія операцій, часто об'єднаних між собою на одному ТВД, які ведуться винятково

1- Série d'opérations, souvent reliées entre elles sur un même théâtre, essentiellement menées par des forces interarmées

1- Series of often related operations on the same theater, essentially conducted by multinational joint forces and aimed at reaching the

<p>багатонаціональними загальновійськовими силами та які призначені для досягнення стратегічних цілей. Джерело: ФР</p>	<p>multinationales et destinées à atteindre les objectifs stratégiques. Source : FRA</p>	<p>strategic objectives. Source : FRA</p>
<p>2- Ряд військових операцій, в яких, як правило, беруть участь морські, сухопутні і військово-повітряні сили, планування і проведення яких спрямовано на досягнення в заданий термін стратегічної цілі у визначеному географічному районі. Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>2- Ensemble d'opérations militaires planifiées et conduites pour atteindre un objectif stratégique dans un délai et une zone géographique donnés, impliquant généralement des forces maritimes, terrestres et aériennes. Source : UKR/OTAN</p>	<p>2- A set of military operations planned and conducted to achieve a strategic objective within a given time and geographical area, which normally involve maritime, land and air forces. Source : UKR/NATO</p>
<p>канал передачі</p>	<p>canal de transmission</p>	<p>transmission channel</p>
<p>Означає будь-яке передавальне обладнання (дріт, кабель, електромагнітний або оптичний зв'язок), здатне забезпечувати передачу інформації між двома пристроями. Джерело: ФР</p>	<p>Désigne tout médium (fil, câble, liaison hertzienne ou optique), capable d'assurer un transfert d'informations entre deux équipements. Source : FRA</p>	<p>Designates any medium (wire, cable, radio or visual link), capable of providing an information transfer between two pieces of equipment. Source : FRA</p>
<p>капсульне гніздо</p>	<p>alvéole d'amorçage</p>	<p>fuze cavity</p>
<p>Вхід, підготовлений у заряді для встановлення запального пристрою. Джерело: ФР</p>	<p>Logement ménagé dans une charge pour recevoir le dispositif d'amorçage. Source : FRA</p>	<p>A recess in a charge for receiving a fuze. Source : FRA</p>
<p>карта</p>	<p>carte</p>	<p>map</p>
<p>Графічне відображення, зазвичай на площині і у визначеному масштабі природних і штучних характеристик поверхні (повністю або частково) землі або планети. Елементи карти зафіксовані стосовно системи координат. Джерело: ФР</p>	<p>Représentation graphique, généralement sur une surface plane et à une échelle donnée des caractéristiques naturelles et artificielles de la surface (entière ou partielle) de la terre ou d'une planète. Les éléments caractéristiques sont positionnés en référence à un système de coordonnées. Source : FRA</p>	<p>A graphic representation, usually on a plane surface, and at an established scale, of natural or artificial features on the surface of a part or the whole of the earth or other planetary body. The features are positioned relative to a coordinate reference system. Source : FRA</p>
<p>карта можливостей стрільби</p>	<p>carte des possibilités de tir</p>	<p>fire capabilities chart</p>
<p>Карта, зазвичай у формі кальки, що уточнює зони, які можна накрити стрільбою усього озброєння підрозділу. Джерело: ФР</p>	<p>Carte généralement sous forme de calque, précisant les zones qui peuvent être atteintes par le tir de l'ensemble des armes d'une unité. Source : FRA</p>	<p>A chart, usually in the form of an overlay, showing the areas which can be reached by the fire of the bulk of the weapons of a unit. Source : FRA</p>
<p>карта обстановки</p>	<p>carte de situation</p>	<p>situation map</p>
<p>Карта, що показує тактичну, логістичну або адміністративну ситуацію на даний момент. Джерело: ФР</p>	<p>Carte indiquant la situation tactique, logistique ou administrative à un moment donné. Source : FRA</p>	<p>A map showing the tactical or the administrative situation at a particular time. Source : FRA</p>
<p>картка даних цілі</p>	<p>fiche de renseignements sur l'objectif</p>	<p>target information sheet</p>
<p>Стислий опис об'єкту, зроблений за "карткою опису об'єкту". Вона включає технічні</p>	<p>Description succincte de l'objectif venant compléter la « fiche descriptive d'objectif ». Elle contient</p>	<p>Brief description of the target, completing the "descriptive target data". It should include technical and</p>

і фізичні характеристики, уточнення щодо чіткого місцезнаходження об'єкту, положення, важливості, а також можливі перешкоди для літака, що летить на низькій висоті.

Джерело: ФР

картка облікованих перешкод

Пам'ятка, розроблена у мирний час, під керівництвом військового територіального командування, де подається точний опис створення перепони.

Джерело: ФР

категорія інженерних споруд

Вона визначається так, щоб транспортні засоби даного типу змогли абсолютно безпечно подолати інженерну споруду.

Джерело: ФР

категований шлях

Обладнаний шлях (радіальний або рокадний) зображений в плані руху якому визначається номер вказаний на придорожніх знаках. Цей номер вказує на клас найважчої машини якій дозволено рухатись по цьому шляху.

Джерело: ФР

квартирмейстер

Офіцер, що належить до корпусу комісарів і є представником влади, відповідальним за укладання або за засвідчення актів, а саме актів громадянського стану, за укладання протоколів, що стосуються фондів і техніки, а також підтвердження перевірки рахунків підрозділів, що використовують режим дешевих витрат, і за дорученням командування, виконувати адміністративне спостереження. Комісари несуть пряму відповідальність перед міністром за виконання перевірки рахунків. Вони мають штамп із зазначенням їх імені.

Джерело: ФР

квартирмейстерська логістична група СВ

Адміністративний підрозділ тилового забезпечення, який складається з батальйону

les caractéristiques techniques et physiques, des précisions sur son emplacement exact, sa disposition, son importance ainsi que les obstacles éventuels pour un avion volant à basse altitude.

Source : FRA

fiche d'obstacle répertorié

Fiche, établie en temps de paix, sous la responsabilité du commandement militaire territorial, donnant une description précise de la réalisation d'un obstacle.

Source : FRA

classe des ouvrages d'art

Elle est déterminée de telle façon que les véhicules de la classe considérée puissent franchir l'ouvrage d'art en toute sécurité.

Source : FRA

itinéraire classé

Itinéraire (pénétrante ou rocade) équipé, figurant au plan de circulation, affecté d'un numéro indiqué par des panneaux. Ce numéro indique la classe du véhicule le plus lourd que l'itinéraire peut admettre.

Source : FRA

commissaire

Officier relevant du statut particulier du corps des commissaires, ayant les qualités les attributions d'officier public chargé de dresser ou d'attester des actes authentiques, notamment en matière d'état-civil, de rédiger les procès-verbaux relatifs aux fonds et aux matériels, ainsi que d'assurer la vérification des comptes des formations bénéficiant du régime des dépenses à bon compte, et, par délégation du commandement, la surveillance administrative. Les commissaires sont responsables directement devant le ministre pour l'exercice de la vérification des comptes. Ils possèdent un timbre humide gravé à leur nom.

Source : FRA

groupement logistique du commissariat de l'armée de terre

Formation administrative de soutien logistique, composée d'un bataillon à vocation projetable (BSCAT) et d'une

physical characteristics, details on exact location, disposition, importance, and possible obstacles for an aircraft flying at low altitudes.

Source : FRA

listed obstacle sheet

Sheet, written in peacetime, under the responsibility of the territorial military commander, giving a precise description of how an obstacle is created.

Source : FRA

structure class

It is determined so that the vehicles belonging to the class considered may cross the structure safely.

Source : FRA

classified road

Road (main or lateral maneuver route) equipped, mentioned on the traffic plan, with a number showing on road signs. This number is the class of the heaviest vehicle which can take the road.

Source : FRA

quatermaster

Officer whose special status falls within the province of the quartermaster corps with the functions of a public officer ex-officio tasked with the drafting and testifying of genuine certificates in particular registry and enlistment ones, with the drafting of the minutes concerning funds and equipment and with the checking of the finances of the units benefiting by the cheap expenses system and, acting on the commander's authority, with the checking of administrative matters. Quartermasters are directly responsible to the minister for the checking of accounts. They have their own stamp with their name engraved.

Source : FRA

quatermaster logistics group

Logistic support administrative formation, made of a deployable quartermaster support battalion and of

перекидання та підрозділу територіальної оборони призначеного для:

а- завдання з допомоги у перекиданні та допомогі підрозділам сухопутних військ, що залучені до виконання завдань за межами територіальної частини у рамках військових або гуманітарних операцій;

б- здійснення територіальної тилової підтримки внутрішніх операцій з перекидання.

Джерело: ФР

керівник десантування

Військовослужбовець, підпорядкований командирів літального апарату, який має слідкувати за виконанням польотних інструкцій та процесом десантування особового складу або обладнання.

Джерело: ФР

керівник навчань

Офіцер, який відповідає за проведення навчань у межах своїх повноважень, що складаються з 3 рівнів: «жовтогарячий», «блакитний» та «пурпуровий». Цей офіцер має право видавати необхідні додаткові вказівки та здійснювати командування навчаннями.

Джерело: ФР

керівництво маневром

Послідовність рішень, прийнятих відповідальним начальником, що полягає у пристосуванні виконання кожної фази до передбачених або непередбачених обставин.

Джерело: ФР

керований парашут

Парашут, яким можна керувати, збільшувати або зменшувати швидкість руху та скеровувати його для посадки на чітко визначене місце.

Джерело: ФР

керовані боєприпаси

Боєприпаси, вибух яких здійснюється на відстані за командою особи, яка їм керує.

Джерело: ФР

unité à vocation territoriale et chargée d'assurer:

a- une mission d'aide à la projection et d'assistance des unités de l'armée de terre, engagées hors du territoire national dans le cadre d'actions militaires ou humanitaires;

b- l'exécution de la logistique territoriale et du soutien des opérations de projection intérieure.

Source : FRA

largueur

Personnel placé sous les ordres du commandant de bord pour faire exécuter les consignes de vol et larguer le personnel ou le matériel.

Source : FRA

officier directeur d'exercice

Officier responsable de la direction de l'exercice pour la partie qui lui est attribuée, des points de vue des trois parties orange, bleu et pourpre. Cet officier donne les instructions supplémentaires nécessaires. Il peut en outre exercer un commandement dans l'exercice.

Source : FRA

conduite d'une manoeuvre

Suite de décisions prises par le chef responsable consistant à adapter aux circonstances prévues ou imprévues l'exécution de chaque phase.

Source : FRA

parachute manoeuvrable

Parachute permettant de s'orienter, d'accroître ou de diminuer ses vitesses horizontale et verticale et de se diriger pour atterrir au plus près d'un endroit ou d'un équipier déterminé.

Source : FRA

munition télécommandée

Munition dont l'explosion est provoquée à distance, de manière délibérée, par la personne qui en a le contrôle.

Source : FRA

a unit which stays in the mother country, and in charge of:

a- an assistance mission for units which are going to deploy overseas, and for units already committed overseas in military or humanitarian operations;

b- the territorial logistic support and the support of domestic projection operations.

Source : FRA

jump master

Personnel placed under the command of the aircraft commander to have the flight rules executed and to drop the personnel or equipment.

Source : FRA

officer conducting the exercise

The officer responsible for the conduct of an allocated part of the exercise from the Blue, Orange and Purple parties aspects. He will issue necessary supplementary instructions. In addition, he may be an exercise commander.

Source : FRA

maneuver management

Sequence of decisions taken by the commanding authority in order to adapt the implementation of each phase to expected or unexpected circumstances.

Source : FRA

steerable parachute - maneuverable parachute

Parachute enabling to orient oneself, to increase or diminish one's horizontal and vertical speeds and to maneuver in order to land as close as possible to a given spot or team-mate.

Source : FRA

command-detonated munition

A munition that is deliberately and remotely detonated by the person in control of that munition.

Source : FRA

керування польотом ракети

Управління ракетою з моменту, коли закінчується фаза її запуску до моменту, коли починається заключна фаза траєкторії цієї ракети.

Джерело: ФР

кімната для перевдягання у системі захисту від ядерної, радіоактивної, біологічної і хімічної загрози

В системах колективного захисту від ядерної, радіоактивної, біологічної і хімічної загрози, приміщення, що розміщено у зоні контролю за забрудненням, до якого подається достатньо повітря, щоб дозволити персоналу одягнутися і зняти у цілковитій безпеці захисний одяг.

Джерело: ФР

кінетична зброя

Вид зброї, дія якої основана на використанні кінетичної енергії вражаючих елементів, що характеризується, головним чином, значною швидкістю їх зустрічі з перепоною (понад 1000 м/с). Як вражаючі елементи можуть застосовуватися малогабаритні керовані і некеровані ракети, артилерійські снаряди, металеві частки.

Джерело: УКР/НАТО

кінцева швидкість

Швидкість, що має снаряд у точці своєї траєкторії, розміщений на тій самій висоті, що і точка запуску.

Джерело: ФР

кінцевий залізничний пункт

Пункт на певній залізниці, де відбувається перевантаження з поїздів на інші транспортні засоби та навпаки.

Джерело: ФР

кінцевий рубіж координації

Найближчий до місця дислокації підрозділів противника рубіж, який створюється задля координування руху повітряного транспорту та маневрів вогнем з визначенням кінцевого розташування елементів даного маневру. Цей рубіж повинен бути таким, що легко розпізнається на

guidage en vol

Guidage appliqué à un missile entre le moment où se termine sa phase de lancement et le moment où commence la phase terminale de sa trajectoire.

Source : FRA

vestiaire NRBC

Dans les systèmes de protection collective NRBC, compartiment situé dans la zone de contrôle de la contamination, alimenté par un débit d'air suffisant pour permettre au personnel de mettre ou d'enlever en toute sécurité les vêtements de protection.

Source : FRA

armes cinétiques

Type d'arme dont l'action est basée sur l'utilisation de l'énergie cinétique du projectile frappant un obstacle à haute vitesse (plus de 1000 m/s). Des petits missiles guidés ou non guidés, des obus d'artillerie ou des particules de métal peuvent être employés comme des projectiles.

Source : UKR/OTAN

vitesse terminale

Vitesse restante d'un projectile au point de sa trajectoire situé à la même altitude que le point de lancement.

Source : FRA

terminal ferroviaire

Point d'une voie ferrée où les chargements sont transbordés entre des trains et d'autres moyens de transport.

Source : FRA

ligne de coordination finale

Ligne proche de la position ennemie utilisée pour coordonner l'aérotransport et/ou la manœuvre des feux d'appui avec le déploiement final des éléments de manœuvre. Elle devra être reconnaissable sur le terrain. Il ne s'agit pas d'une mesure de coordination de l'appui-feu.

Source : FRA

midcourse guidance

The guidance applied to a missile between termination of the launching phase and the start of the terminal phase of flight.

Source : FRA

NRBC changing-room

In an NRBC collective protective system, a compartment of the contamination control area, in which the air flow rate is high enough to enable the personnel to put on or take off in safety the protective clothing.

Source : FRA

kinetic weapons

A type of weapon whose action is based on the use of the kinetic energy of projectiles striking an obstacle at high velocity (over 1,000 m/s). Small guided or unguided missiles, artillery shells or metal particles can be used as projectiles.

Source : UKR/НАТО

terminal velocity

Remaining speed of a projectile at the point in its downward path where it is level with the muzzle of the weapon.

Source : FRA

railhead railhead

A point on a railway where loads are transferred between trains and other means of transport.

Source : FRA

final coordination line (FCL)

A line close to the enemy position used to coordinate the lifting and/or shifting of supporting fires with the final deployment of maneuver elements. It should be recognizable on the ground. It is not a fire support coordination measure.

Source : FRA

місцевості. Мова не йде про засоби корегування вогню підтримки.

Джерело: ФР

класифікація

Попередня дія в процесі обробки відомостей (цикл розвідки) протягом якої відбувається об'єднання відомостей усякого роду, встановлюється хронологія подій і полегшується подальша експлуатація.

Джерело: ФР

класифікація вразливих точок

Розподіл закладів або установ, які вважаються вразливими точками. Розрізняють:

а- національний каталог: каталог, у який записані пріоритетні вразливі точки, призначені урядом;

б- зональні каталоги: каталоги, у які записані інші вразливі точки, необхідні для збереження життєдіяльності країни, для збереження її економічного оборонного потенціалу і для використання її військового потенціалу;

в- департаментські каталоги: каталоги, у які записані вразливі точки, які, локально або за певних обставин можуть мати деяку значимість для потреб оборони або виживання населення.

Джерело: ФР

класифікація загрози

Операція, що полягає у здійсненні градації загрозливих доріг при дотриманні певних критеріїв.

Джерело: ФР

класифікація мостів і транспортних засобів

Ця операція полягає у паралельній класифікації мостів (або поромів) і транспортних засобів, з урахуванням різноманітності типів транспортних засобів. Класифікація конкретизується наданням номерів класу, які мають бути записані на кожній машині і кожному мосту (або поромі). Машина даного класу

classement

Action préliminaire au processus de traitement des renseignements (cycle du renseignement) au cours de laquelle le rassemblement des renseignements de toute nature établit une chronologie d'événements et facilite l'exploitation ultérieure.

Source : FRA

classement des points sensibles

Répartition des établissements ou installations considérés comme points sensibles entre:

a- le répertoire national : répertoire dans lequel sont inscrits les points sensibles prioritaires désignés par le gouvernement;

b- les répertoires zonaux : répertoires dans lesquels sont inscrits les autres points sensibles nécessaires au maintien des activités vitales du pays, à la sauvegarde de son potentiel économique de défense et à la mise en oeuvre de son potentiel militaire;

c- les répertoires départementaux : répertoires dans lesquels sont inscrits des points sensibles qui, localement ou dans des circonstances déterminées, peuvent revêtir une certaine importance pour les besoins de la défense ou la survie de la population.

Source : FRA

classement de la menace

Opération qui consiste à effectuer une gradation des pistes menaçantes suivant des critères définis.

Source : FRA

classification des ponts et des véhicules

Opération consistant à classer parallèlement les ponts (ou les portières) et les véhicules en se référant à une gamme de véhicules types. Le classement est concrétisé par l'attribution de numéros de classe qui doivent être inscrits sur chaque véhicule et chaque pont (ou portière). Un véhicule d'une classe donnée peut passer sur un pont (ou embarquer sur une portière) dont la classe est au

classification

Action preliminary to the information processing process (intelligence cycle) during which the collection of all kinds of information makes out a chronology of events and facilitates the subsequent exploitation.

Source : FRA

key point classification

Sharing out of the establishments or facilities considered as key points between:

a- the national directory: a directory in which the priority key points designated by the government are listed;

b- the zonal directories: directories in which the other key points necessary to maintain the vital activities of the country, to safeguard its economic defense potential and to use its military potential, are listed;

c- the department directories: directories in which key points which, locally or in specific circumstances, may take on some importance for the defense needs or the survival of the population, are listed.

Source : FRA

threat grading

Operation consisting in graduating the threatening leads according to specific criteria.

Source : FRA

classification of bridges and vehicles - military load classification

Operation consisting making a classification of bridges (or rafts) and vehicles in parallel, taking a range of standard vehicles as a basis. This classification results in the assignment of class numbers which have to be written on each vehicle and on each bridge (or raft). A vehicle belonging to one class can cross a bridge (or embark on a raft) whose class is at least equal to its

може пройти на мосту (або зайти на пором) клас якого принаймні дорівнює її класу. По рішенню командування можуть бути прийняті деякі відхилення.

Джерело: ФР

класифікація сил

Класифікація збройних сил з точки зору їх застосування в рамках підтримки порядку:

а- сили 1-ої категорії: департаментська жандармерія й республіканська гвардія;

б- сили 2-ої категорії: мобільна жандармерія;

в- сили 3-ої категорії: сухопутні, морські, повітряні війська та підрозділи жандармерії, що застосовуються при мобілізації.

Джерело: ФР

класифікація шляхів

Спосіб класифікації дорожніх шляхів. Тут береться до уваги мінімальна ширина, найгірша частина шляху, вантажопідйомності мосту, порому або найслабшого балочного мосту і імовірні перешкоди руху.

Джерело: ФР

ключова місцевість

Територія такої важливості, що має бути утримана чи контрольована для забезпечення успіху виконання завдання.

Джерело: ФР

ключова позиція

Ділянка місцевості або позиція, зайняття або збереження якої дає перевагу одній або іншій стороні. *Пов'язаний термін: ключова точка.*

Джерело: ФР

ключовий символ

Застосовується у рамках психологічних операцій та визначає простий, сугестивний та часто повторюваний елемент (ритм, знак, колір тощо), що негайно впливає на ключову аудиторію та який використовується з метою створення сприятливого клімату для сприйняття психологічної теми.

Джерело: ФР

moins égale à la sienne. Des dérogations éventuelles, toujours exceptionnelles, peuvent être accordées sur décision du commandement.

Source : FRA

catégorie des forces

Classement des forces armées du point de vue de leur emploi dans le cadre du maintien de l'ordre :

a- forces de 1ère catégorie: la gendarmerie départementale et la garde républicaine;

b- forces de 2ème catégorie : la gendarmerie mobile;

c- forces de 3ème catégorie: les forces armées terrestres, maritimes, aériennes, et les unités de gendarmerie mises sur pied à la mobilisation (EDGM).

Source : FRA

classification d'un itinéraire

Mode de classification d'itinéraires routiers. Il tient compte de la largeur minimale, de la plus mauvaise section d'itinéraire, de la charge portante du pont, du bac ou du ponceau le plus faible et d'éventuels obstacles au trafic.

Source : FRA

terrain vital

Terrain d'une importance telle qu'il doit être tenu ou contrôlé pour assurer le succès de la mission.

Source : FRA

position clé

Terrain ou région dont la conquête ou la conservation donne un avantage marqué à l'un ou l'autre belligérant. *Terme connexe : point-clé.*

Source : FRA

symbole clé

Employé dans le cadre d'opérations psychologiques, désigne un élément simple, suggestif et répétitif (rythme, signe, couleur, etc.) qui a un effet immédiat sur une audience-cible et qui contribue à créer un climat favorable à l'acceptation d'un thème psychologique.

Source : FRA

own. Exceptional dispensations can sometimes be granted, upon a commander's decision.

Source : FRA

force category

Classification of the armed forces as regards their commitment in the framework of the maintenance of law and order.

a- forces of the 1st category: the district gendarmerie and the republican guard;

b- forces of the 2nd category: the riot gendarmerie;

c- forces of the 3rd category: the land, naval and air armed forces and the gendarmerie units activated on mobilization (French acronym: EDGM).

Source : FRA

route classification

Classification assigned to a route using factors of minimum width, worst route type, least bridge, raft or culvert military load classification, and obstructions to traffic flow.

Source : FRA

vital ground

Ground of such importance that it must be retained or controlled for the success of the mission.

Source : FRA

key terrain

Any locality, or area, whose seizure or retention affords a marked advantage to either combatant. *Related term: key point.*

Source : FRA

key symbol

In psychological operations, a simple, suggestive, repetitive element (rhythm, sign, colour, etc.) which has an immediate impact on a target audience and which creates a favourable environment for the acceptance of a psychological theme.

Source : FRA

ключовий склад штабу

Визначена частина постійного штатного або оперативного штабу, яка забезпечує виконання основних функцій оперативного чи тимчасового командного пункту. Це ядро може перекидатися та складається з необхідного особового складу та обладнання з метою:

а- забезпечити цілісність та ефективність роботи штабу (начальник штабу, начальники відділів та секретаріат);

б- забезпечити технічне функціонування кожної функціональної одиниці (система зв'язку, система енергопостачання тощо);

в- здійснити підготовку приданого особового складу, який направлений на посилення командного тимчасового пункту.

Джерело: ФР

коаліція

Група держав, що не пов'язані між собою в рамках постійної організації з питань безпеки чи оборони, які об'єднуються для ведення збройної боротьби проти спільного противника на визначеному театрі бойових дій у визначений час, а також переслідують спільні політичні та військові цілі.

Джерело: ФР

кодифікація

Збірка правил, що дозволяють надати техніці номенклатурного номера.

Джерело: ФР

кодова назва

Поєднання двох коротких слів, визначених будь-яким компетентним органом влади, які можуть на офіційному або неофіційному рівні використовуватися для позначення події, проекту, виду діяльності, місця, топографічної особливості або обладнання. Така назва не може використовуватися для захисту інформації.

Джерело: ФР

noyau clef d'état-major

Partie désignée d'un état-major permanent organique ou opérationnel, permettant d'assurer les principales fonctions d'un PC opérationnel de circonstance. Ce noyau, projetable, comprend notamment les moyens en personnel et en matériels pour:

a- garantir d'emblée la cohérence et l'efficacité du travail de l'état-major (chef d'état-major, chefs de bureau et secrétariat) ;

b- garantir le fonctionnement technique de chacune des cellules (SIC, reproduction, énergie) ;

c- instruire le personnel supplémentaire appelé à renforcer le PC de circonstance (SIC, didacticiel).

Source : FRA

coalition

Groupe circonstanciel d'Etats, non liés dans leur ensemble par une organisation permanente de sécurité ou de défense, qui s'organise pour conduire des actions armées contre un adversaire commun sur un théâtre d'opérations défini, dans un temps donné, en vue d'un objectif politique et militaire commun.

Source : FRA

codification

Ensemble de règles permettant l'attribution d'un numéro de nomenclature à un matériel.

Source : FRA

nom conventionnel

Combinaison de deux mots brefs distincts que peut, à titre officiel ou non, attribuer n'importe quelle autorité compétente, dans un but de commodité ou de référence mais non de protection de l'information, à un événement, un projet, une activité, un lieu, un accident topographique ou un équipement.

Source : FRA

key nucleus staff

Designated part of a permanent organic or operational staff, which can perform the main functions of a contingency operational CP. This nucleus, which is deployable, includes among other elements the assets in terms of personnel and equipment to:

a- guaranty at once the consistency and the efficiency of the staff's work (chief of staff, assistant chiefs of staff, secretarial work);

b- guaranty the technical functioning of each cell (communication and information system, document copying, energy);

c- instruct the additional personnel which will reinforce the contingency CP (communication and information system, training software).

Source : FRA

coalition

Contingency grouping of States which are not linked together within a standing security or defense organization, which organize themselves to conduct armed actions against a common opponent on a defined theater of operations, in a given timeframe, pursuing a common political and military objective.

Source : FRA

codification

Set of rules allowing someone to allot a nomenclature number to a piece of equipment.

Source : FRA

nickname

Two short separate words which may be formally or informally assigned by any appropriate authority to an event, project, activity, place, topographical feature, or item of equipment for convenience of reference but not for the security of information.

Source : FRA

кодове слово

1- Слово, якому було присвоєно приховане значення з метою захисту інформації щодо таємної операції.

2- Слово, значення якого приховане, слугує для ідентифікації таємної інформації.
Джерело: ФР

mot code

1- Mot auquel on a donné une classification et un sens caché dans le but de protéger les informations relatives à un projet ou une opération classifié.

2- Mot dont le sens caché sert à identifier des informations classifiées.
Source : FRA

code word

1- A word which has been assigned a classification and a classified meaning to safeguard intentions and information regarding a classified plan or operation.

2- A cryptonym used to identify sensitive intelligence data.
Source : FRA

кодування

Операція, що полягає у перетворенні сигналу відповідно до деяких умовних правил на інший сигнал для полегшення його передачі.
Джерело: ФР

codage

Opération consistant à transformer un signal, suivant certaines règles conventionnelles, en un autre signal pour faciliter sa transmission.
Source : FRA

encoding

Operation consisting in turning a signal in an other signal to facilitate its transmission by applying some conventional rules.
Source : FRA

коефіцієнт переміщення

Визначення відсотку технічних засобів та запасних частин, що мають бути доставлені для заміни за визначений період часу, із урахуванням наступних факторів: повне їх використання, дії противника, втрати, крадіжки та інші фактори, за виключенням катастроф.
Джерело: ФР

taux de remplacement

Estimation de pourcentage de matériel et de pièces de rechange en usage dont on devra pourvoir au remplacement pendant une période donnée du fait d'usure totale, d'action de l'ennemi, de perte, de vols ou d'autres causes, catastrophes exceptées.
Source : FRA

replacement factor

The estimated percentage of equipment or repair parts in use that will require replacement during a given period due to wearing out beyond repair, enemy action, abandonment, pilferage, and other causes except catastrophes.
Source : FRA

коефіцієнт бойового дня

Коефіцієнт, зафіксований командуванням залежно від очікуваної інтенсивності боїв. Він показує норму приблизного споживання на день бою типу боеприпасів, техніки або зброї.
Джерело: ФР

coefficient de jour de combat

Coefficient fixé par le commandement en fonction de l'intensité prévisionnelle des combats. Il donne les consommations à envisager par jour de combat, par type de munition et de matériel ou arme.
Source : FRA

one day's combat supply factor

Coefficient fixed by the command bearing in mind the battle intensity forecast. It gives the expenditures to foresee per day of combat, type of ammunition and equipment or weapon.
Source : FRA

коефіцієнт застосування

Для визначеного обладнання, відсоток кількості застосованих у мирний час одиниць по відношенню до теоретично передбаченої кількості, необхідної для сухопутних військ. Не використане обладнання може бути застосоване у разі необхідності.
Джерело: ФР

taux de réalisation

Pour un équipement donné, pourcentage du nombre réalisé dès le temps de paix par rapport au nombre théoriquement prévu en dotation dans l'armée de terre. Les équipements non réalisés sont considérés comme acquérables sur étagère en cas de besoins.
Source : FRA

achievement rate

For a given equipment, ratio of the volumes owned in peacetime to the volumes theoretically on issue in the Army. It is considered that if need be the missing equipment can be buyed off-the-shelf.
Source : FRA

коефіцієнт зменшення (радіоактивного випромінювання)

Відношення дози опромінення (чи інтенсивності опромінення) додаткової до дози опромінення (чи інтенсивності опромінення),

facteur d'atténuation

Rapport de la dose d'irradiation (ou de l'intensité d'irradiation) incidente à la dose d'irradiation (ou à l'intensité d'irradiation) qui a traversé un écran

attenuation factor

The ratio of the incident radiation dose or dose rate to the radiation dose or dose rate transmitted through a shielding material. This is the

що перетинає захисний екран. Зворотній параметр до чинника проникнення.
Джерело: ФР

protecteur. C'est l'inverse du facteur de transmission.
Source : FRA

reciprocal of the transmission factor.
Source : FRA

коефіцієнт інтенсивності споживання

coefficient d'intensité de consommation

consumption rate coefficient

Коефіцієнт, на який збільшена базова ставка залежно від прогнозів, зроблених командуванням.
Джерело: ФР

Coefficient par lequel est multiplié le taux de base en fonction des prévisions faites par le commandement.
Source : FRA

Coefficient by which the basic rate is multiplied according to the forecasts of the command.
Source : FRA

коефіцієнт планування

facteur de planification

planning factor

Коефіцієнт, що застосовується у плануванні для оцінювання величини і сили зусиль у визначеній операції. Коефіцієнти планування часто вираховують у відсотках, пропорціях чи за певними параметрами.
Джерело: ФР

Coefficient utilisé en planification pour évaluer le genre et l'ampleur de l'effort à consentir dans une opération donnée. Les facteurs de planification sont souvent exprimés en taux, proportions ou données.
Source : FRA

A multiplier used in planning to estimate the amount and type of effort involved in a contemplated operation. Planning factors are often expressed as rates, ratios, or lengths of time.
Source : FRA

коефіцієнт призначення

taux d'affectation

allocation rate

Відсоток від, призначеної в підрозділи у мирний час, кількості обладнання по відношенню до його теоретичної кількості необхідної для сухопутних військ. Обладнання, яке існує, але не має призначення, спрямовується до резерву.
Джерело: ФР

Pour un équipement donné, pourcentage du nombre affecté au sein des formations dès le temps de paix par rapport au nombre théoriquement prévu en dotation dans l'armée de terre. Les équipements réalisés mais non affectés sont placés en réserve centralisée.
Source : FRA

For a given equipment, ratio of the volumes allocated to the formations in peacetime to the volumes theoretically on issue in the Army. The equipments which exist but are not allocated are stored in central reserve.
Source : FRA

колективна оборона

défense collective

collective defense

Військові операції, що проводяться союзниками на підставі статті 5 Вашингтонського договору (здійснюючи право на індивідуальну та колективну самооборону, закріплене в статті 51 Статуту ООН) для надання допомоги будь-якому союзнику чи союзникам, на яких було здійснено напад в Європі або Північній Америці.
Джерело: ФР

Opérations militaires et autres actions entreprises par les Alliés en vertu de l'article 5 du Traité de Washington (et dans l'exercice du droit de légitime défense, individuelle ou collective, reconnu par l'Article 51 de la Charte des Nations Unies) en vue d'aider un ou plusieurs Alliés faisant l'objet d'une attaque armée en Europe ou en Amérique du Nord.
Source : FRA

Military operations and other actions undertaken by the Allies under Article 5 of the Washington Treaty (and in exercise of the right of individual or collective self-defence recognized by Article 51 of the Charter of the United Nations) to assist any Ally or Allies subjected to armed attack in Europe or North America.
Source : FRA

колективний позивний

indicatif d'appel collectif

collective call sign

Позивний, що представляє дві або більше станції зв'язку, командування, підрозділів. Під колективним позивним мається на увазі: позивний командира та всіх його підлеглих.
Джерело: ФР

Indicatif d'appel représentant deux ou plusieurs stations de transmissions, commandements, autorités ou unités. L'indicatif d'appel collectif d'un ensemble comprend : le commandement de cet ensemble et tous les commandants subordonnés
Source : FRA

Any call sign which represents two or more facilities, commands, authorities, or units. The collective call sign for any of these includes the commander thereof and all subordinate commanders therein.
Source : FRA

колективні засоби захисту

Споруди та спеціальне обладнання для групового захисту особового складу і населення від звичайної зброї і зброї масового ураження. Включають: фортифікаційні споруди, захисні споруди цивільної оборони, рухомі і перевізні засоби. Можуть бути герметизованими (з фільтро-вентиляційним обладнанням) і негерметизованими.

Джерело: УКР/НАТО

колісна база

Відстань між центрами двох послідовних пар коліс. Оскільки мова йде і про транспортні засоби, що мають більше, ніж дві осі чи аналогічні засоби, то тоді відповідна відстань між осями визначається з початку до кінця відповідного транспортного засобу.

Джерело: ФР

колона

Група транспортних засобів, що переміщуються під одним командуванням по одному шляху і в одному напрямку. Відповідно до їх значимості, колони об'єднуються у маршеві підрозділи або маршеві об'єднання.

Джерело: ФР

команда застосування підірваних засобів

Команда, перед якою поставлене завдання, й яка технічно відповідає за застосування засобів знищення.

Джерело: ФР

команда із забезпечення

Сукупність засобів (особовий склад і обладнання) необхідна і достатня для виконання однієї чи кількох операцій із забезпечення.

Джерело: ФР

команда підірвників

Інженерний підрозділ, який має технічно забезпечити виконання визначеної цілі операції. Командир команди підірвників підпорядкований

équipement de protection collective

Installations et équipements spéciaux conçus pour la protection collective de personnel et de la population contre les armes conventionnelles et les armes de destruction massive. Ceux-ci incluent des fortifications, des abris de défense passive et de l'équipement mobile et transportable.

Source : UKR/OTAN

empattement

Distance comprise entre les centres de deux roues consécutives. Lorsqu'il s'agit de véhicules ayant plus de deux axes ou dispositifs analogues les empattements successifs sont tous indiqués en allant de l'avant vers l'arrière du véhicule.

Source : FRA

colonne

Groupe de véhicules se déplaçant sous un même commandement, sur même itinéraire et dans même direction. Selon leur importance, les colonnes sont articulées en rames, éléments de marche ou groupements de marche.

Source : FRA

équipe de mise a feu du dispositif de destruction

Equipe assignée à un ouvrage et qui est techniquement responsable de la mise à feu du dispositif de destruction.

Source : FRA

équipe de maintenance

Ensemble des moyens (personnels, matériels) nécessaires et suffisants pour accomplir une ou des opérations de maintenance.

Source : FRA

détachement de mise en œuvre

Détachement du génie qui a la responsabilité technique de la réalisation d'un obstacle de manœuvre. Le chef du détachement de mise en oeuvre est subordonné

collective protection equipment

Installations and special equipment designed for collective protection of service personnel and the population against conventional weapons and weapons of mass destruction. These include fortifications, civil defence shelters and mobile and transportable equipment. They may be sealed and have filtration and ventilation equipment, or be unsealed.

Source : UKR/NATO

wheelbase

The distance between the centres of two consecutive wheels. In the case of vehicles with more than two axles or equivalent systems, the successive wheelbases are all given in the order front to rear of the vehicle.

Source : FRA

column

Group of vehicles moving under the same command, on the same route and in the same direction. Depending on their size, columns are organized into serials, marching elements or marching groups.

Source : FRA

demolition firing party

The party at the site which is technically responsible for the demolition.

Source : FRA

maintenance team

All the sufficient assets (personnel and equipment) needed to carry out one or several maintenance operations.

Source : FRA

demolition firing party

Engineer detachment which has the technical responsibility of the realization of a charged demolition target. The implementation detachment commander is

<p>командиру команди забезпечення безпеки в районі підриву. Джерело: ФР</p>	<p>au chef du détachement de protection. Source : FRA</p>	<p>subordinate to the demolition guard commander. Source : FRA</p>
<p>командир десантної групи</p>	<p>chef de groupe de saut</p>	<p>stick leader</p>
<p>Офіцер або унтер-офіцер, що має посвідчення про професійну підготовку ТАР, старший за військовим званням (або призначений начальником транспорту), відповідальний за парашутистів і техніку, що скидається з літака. Джерело: ФР</p>	<p>Officier ou sous-officier titulaire du certificat d'aptitude TAP correspondant à son grade, en principe le plus ancien dans le grade le plus élevé (ou désigné par le chef de transport), responsable des parachutistes et des matériels sautant par la même porte au cours d'un même passage. Source : FRA</p>	<p>Officer or NCO holding the paratrooper aptitude certificate corresponding to his rank, as a rule the senior officer /NCO (or designated by the transportation chief), responsible for the paratroopers and the equipment jumping at the same door during a single run. Source : FRA</p>
<p>командир зенітної артилерії</p>	<p>commandant de l'artillerie antiaérienne</p>	<p>air defense artillery (ADA) commander</p>
<p>Начальник одного або декількох підрозділів зенітної артилерії і радник начальника загальновійськового військового з'єднання з усіх питань протиповітряної оборони і протиповітряної боротьби будь-якого роду військ. Джерело: ФР</p>	<p>Chef d'une ou de plusieurs unités d'artillerie antiaérienne et conseiller du chef interarmes de la grande unité pour toutes les questions concernant la défense antiaérienne et la lutte antiaérienne des troupes toutes armes. Source : FRA</p>	<p>Commander of one or several ADA units and advisor of the combined arms commander of the major unit for all matters concerning the air defense and the anti air warfare of the troops. Source : FRA</p>
<p>командир корабля</p>	<p>commandant de bord</p>	<p>aircraft captain (NATO) - aircraft commander</p>
<p>Член екіпажу, відповідальний за виконання завдання і ведення літального апарата. Його влада поширюється на особовий склад, що знаходиться на борту й на операції завантаження й розвантаження. Джерело: ФР</p>	<p>Membre de l'équipage responsable de l'exécution de la mission et de la conduite de l'aéronef. Son autorité s'exerce en particulier sur le personnel embarqué et s'étend aux opérations de chargement et de déchargement. Source : FRA</p>	<p>Crew member responsible for the execution of the mission and for the conduct of the aircraft. His authority is especially exercised on the embarked personnel, and it also covers the loading and unloading operations. Source : FRA</p>
<p>командир наземної тактичної групи</p>	<p>commandant d'une force opérationnelle terrestre – COMFOT</p>	<p>land task force commander</p>
<p><i>Пов'язаний термін:</i> командир наземної складової театру бойових дій Джерело: ФР</p>	<p><i>Terme connexe:</i> commandant de composante terrestre de théâtre – CCTT. Source : FRA</p>	<p><i>Related term:</i> Land Component Commander. Source : FRA</p>
<p>командир підтримуючого формування</p>	<p>commandant concourant</p>	<p>supporting commander</p>
<p>Командир частини сил, який у визначеному просторі та часі, сприяє усіма своїми засобами або їх частиною успіху фази операції, відповідальність за яку була доручена іншому командирі частини сил. Джерело: ФР</p>	<p>Commandant de composante qui, dans un cadre espace-temps défini, concourt, avec tout ou partie de ses moyens, au succès d'une phase de l'opération, dont la responsabilité a été confiée à un autre commandant de composante. Source : FRA</p>	<p>Component commander who, within a given time-space framework, participates with all or part of his assets in the success of one phase of the operation, the responsibility of which was entrusted to another component commander Source : FRA</p>
<p>командир складової частини</p>	<p>commandant de composante</p>	<p>component commander (CC)</p>
<p>Призначений військовий керівник для командування складовою</p>	<p>Autorité militaire désignée pour assurer le commandement d'une composante et</p>	<p>Military authority designated to assume command of a component, and</p>

частиною і який є відповідальним за рекомендації командувачу сил при їх застосуванні.

Джерело: ФР

командир транспортного підрозділу

Офіцер, що командує сукупністю апаратів одного типу, які використовуються для потреб операції або фази певної операції. Він командує в польоті.

Джерело: ФР

командир транспортної групи

Офіцер, призначений командуванням військово-повітряними силами перекидання, який підпорядковується командирю повітряно-десантної операції здійснює командування підрозділом, що створений для потреб операції або фази певної операції.

Джерело: ФР

командний пункт

1- Територія, на якій розгорнуто командний пункт.

- Штаб-квартира, яка визначається розміщенням в одному районі, так як вона не є складовою головного командного пункту і відповідно розгорнута в одному районі (тактичний командний пункт не береться до уваги, адже він не є постійним).

- Штаб-квартира, яка може розташовуватись у декількох районах, тому що, вона має декілька командних пунктів (головний, тилловий, запасний), кожний з яких розміщений у різних районах.

Джерело: ФР

2- Стаціонарна або мобільна установа, де знаходиться всі необхідні засоби для здійснення контролю командиром підрозділу. КП включає в себе центр проведення операції та необхідне обладнання для його функціонування.

Джерело: ФР

командний центр

Центр операцій знаходиться на командному пункті. Це місце, де

chargé de conseiller le commandant de la force pour l'emploi de celle-ci.

Source : FRA

commandant de formation de transport

Officier commandant l'ensemble des appareils de même type, utilisés pour les besoins d'une opération ou d'une phase d'opération déterminée. Il commande en vol.

Source : FRA

commandant de groupement de transport

Officier désigné par le chef du commandement de la force aérienne de projection (CFAP), subordonné au commandant de l'opération aéroportée (OAP), qui commande une unité constituée pour les besoins d'une opération ou d'une phase d'opération déterminée.

Source : FRA

site PC

1- Aire sur laquelle est déployé un poste de commandement.

- Un quartier général est qualifié de monosite lorsqu'il n'est constitué que d'un PC principal et par conséquent déployé sur un seul site (le PC tactique n'est pas pris en compte car il n'est pas permanent).

- La quartier général est dit multisites lorsqu'il est articulé en plusieurs PC (PCP, PCAR, MR) implantés chacun sur des sites distincts.

Source : FRA

poste de commandement (PC)

2- Installation fixe ou mobile où se trouvent réunis les moyens permettant à un chef d'exercer son autorité. Le PC comprend un centre d'opérations (CO) et l'environnement nécessaire à son fonctionnement.

Source : FRA

centre d'opération (CO)

Au cœur du PC, le CO est le lieu où s'exercent les fonctions de

tasked with advising the force commander on the employment of this force.

Source : FRA

commander of a transport formation

Officer commanding all the aircraft of a same type, used to meet the needs of an operation or those of a specific phase of an operation. He commands in flight.

Source : FRA

commander of a transportation group

Officer appointed by the commander of the air mobility command (AMC), subordinated to the the commander of the airborne operation, who commands a unit formed to meet the needs of an operation or a specific operation phase.

Source : FRA

CP site

1- Area over which a command post is deployed.

- A headquarters is considered as "single-site" when it only consists in one Main CP, and when it is therefore deployed over a single site (the Tactical CP is not taken into account since it is not permanent).

- The headquarters is considered as "multi-site" when it consists in several CPs (Main, Rear, Alternate), each of them located on a different site.

Source : FRA

command post (CP)

2- Fixed or mobile facilities where all the assets enabling a commander to exercise his/her command are gathered. The CP comprises an operational centre (Op Centre) and the environment necessary for its operation.

Source : FRA

command center

Within a CP, the command center is the place where command functions

здійснюються функції командування. Доступ до нього захищений. Він складається зі спеціалізованих відділень, що працюють під відповідальністю командира. Структура центру постійно змінюється відповідно до операції, що проводиться.

Джерело: ФР

командні інстанції тилових служб

Звичайний ієрархічний канал для цілей адміністрування і логістики. *Пов'язані терміни:* ланка командування, ланка оперативного командування.

Джерело: ФР

командні функції

Виконання з центру ведення операцій командної функції, що полягає у керуванні й комбінуванні оперативних функцій. Мова йде переважно про застосування в оптимальній формі засобів, що використовуються задіяними частинами на ділянці місцевості. Для командного центру загальні завдання командної функції реалізуються у відділах, які мають загальні назви (2-й, 3-й тощо) чи специфічні (розвідка).

Джерело: ФР

командно-штабна гра

Форма оперативної підготовки, яка застосовується з метою вдосконалення навичок генералів, адміралів та офіцерів в організації підготовки операції та управлінні військами (силами) у ході бойових дій, а також досягнення злагодженості в роботі органів управління, дослідження нових питань військового мистецтва, організаційної структури військ (сил) і засобів їх застосування. Проводиться на картах. Сутність командно-штабної гри полягає у тому, що ті, яких навчають, у складі органів управління, на фоні єдиної обстановки, виконують функціональні обов'язки щодо управління військами в операції.

Джерело: УКР/НАТО

commandement. Son accès est protégé. Il se compose de cellules spécialisées, travaillant sous la responsabilité du chef de CO. La structure d'un CO sera systématiquement adaptée au besoin de l'opération.

Source : FRA

voie administrative

Voie hiérarchique normale aux fins d'administration et logistique. *Termes connexes :* chaîne de commandement; chaîne de commandement opérationnel.

Source : FRA

fonction de commandement

Exercée par le centre d'opération, la fonction de commandement consiste à piloter et combiner les fonctions opérationnelles. Il s'agit en particulier d'employer de manière optimale les moyens qui seront mis en oeuvre par les unités engagées sur le terrain. Au sein du CO, les tâches générées par la fonction de commandement sont réalisées par des cellules qui portent des appellations génériques (2ème, 3ème dimension...) ou spécifiques (renseignement).

Source : FRA

jeu de guerre

Type d'entraînement au commandement destiné à perfectionner les compétences des généraux, des amiraux et des officiers supérieurs dans l'organisation de la préparation d'une opération et le commandement, la conduite et le contrôle pendant des opérations de combat, pour réaliser la collaboration dans le commandement, la conduite et le contrôle et examiner de nouveaux événements dans l'art militaire et la force structure et les méthodes d'utilisation d'eux. Ces exercices sont basés sur des cartes et leur but essentiel est de permettre l'entraînement de ceux qui exercent le commandement, la conduite à partir d'une situation commune et d'exécuter celui-ci dans une opération réelle.

Source : UKR/OTAN

are exercised. Access to it is restricted. It is made up of specialized cells, working under the responsibility of the commander of the command center. The structure of the command center will systematically be tailored to the operational requirements.

Source : FRA

administrative chain of command

The normal chain of command for administration. *Related terms:* chain of command; operational chain of command.

Source : FRA

command function

Performed by the operations center, the command function controls and combines the operational functions. Its main priority is to use in the best possible way the assets of the units committed in the field.

Within the operations center, the tasks generated by the command function are performed by specific cells which can be given generic names (2nd, 3rd dimension...) or specific names (intelligence).

Source : FRA

war game

A type of command training to perfect the skills of generals, admirals and field officers in organising preparation for an operation and command and control during combat operations, to achieve teamwork in command and control, and to investigate new developments in military art and force structures and methods of using them. These exercises are based on maps, and their essential purpose is to enable those under training in command and control organizations based on a common situation to perform their command and control duties in an actual operation.

Source : UKR/NATO

командно-штабне навчання

Навчання, що характеризується симуляцією сил, задіяних командуючим, його штабом, внутрішньою передачею і засобами передачі інформації до інших штабів.

Джерело: ФР

exercice de poste de commandement

Exercice caractérisé par la simulation des forces, mettant en oeuvre le commandant, son état-major, les transmissions internes et les moyens de transmission vers d'autres états-majors.

Source : FRA

command post exercise (CPX)

An exercise in which the forces are simulated, involving the commander, his staff, and communications within and between headquarters.

Source : FRA

командно-штабне тренування

Форма спільного навчання командуючих, командирів і штабів, що здійснюються з метою отримання та вдосконалення навичок посадовими особами у виконанні своїх функціональних обов'язків та взаємодії органів управління. У ході командно-штабного тренування можуть відпрацьовуватись питання щодо приведення військ (сил) у вищі ступені бойової готовності, прийняття рішень і постановленні завдань підлеглим, планування операцій (бойових дій), організації взаємодії, всебічного забезпечення і управління військами (силами) за різних умов обстановки.

Джерело: УКР/НАТО

répétition de poste de commandement

Forme d'entraînement collectif pour les commandants et leurs états-majors pour permettre à des officiers ayant des affectations spécifiques d'acquérir et de perfectionner leurs compétences pour accomplir leurs fonctions et coordonner les organismes de commandement, de conduite et de contrôle. Une répétition de poste de commandement peut être destinée pour amener au plus haut niveau : la préparation au combat des forces, le processus décisionnel d'ordres donnés à des forces subordonnées, la planification des opérations ou combats et l'organisation de la coopération et, en général, soutenir le commandement, la conduite et le contrôle dans toutes sortes de situations.

Source : UKR/OTAN

command post rehearsal

A form of collective training for commanders and staffs to enable officers with specific appointments to acquire and perfect the skills needed to fulfil their functions and to coordinate command and control organizations. A command post rehearsal may address such issues as bringing forces up to the highest level of combat readiness, decision-making and tasking subordinate forces, planning operations or combat and organizing cooperation, overall support and command and control in a variety of situations.

Source : UKR/NATO

командос

Будь-який підрозділ, здатний жити й вести бій в ізоляції і який має повну свободу дій при виконанні своїх завдань.

Джерело: ФР

commando

Tout détachement apte à vivre et combattre dans l'isolement et disposant d'une large initiative dans l'accomplissement de ses missions.

Source : FRA

commando

Any detachment able to live and fight in isolation, and having a large freedom of initiative for the accomplishment of its missions.

Source : FRA

командування

1- Повноваження і відповідальність, покладені на військового для розпорядження наявними ресурсами, планування їх використання, а також для організації, керівництва, координації і управління військами.

2- Частина, військово формування, організаційна одиниця або район під єдиним командуванням.

3- Розпорядження військового, який наділений відповідними повноваженнями, що виражає його вимогу здійснити конкретну дію.

Джерело: УКР/НАТО

commandement

1- Autorité conférée à un militaire pour diriger, coordonner et contrôler des forces militaires.

2- Ordre donné par un commandant, exprimant sa volonté de voir exécuter une action donnée.

3- Unité, groupe d'unités, organisation ou zone, placés sous l'autorité d'un même commandant.

Source : UKR/OTAN

command

1- The authority and responsibility vested in a member of the military forces for the purpose of using available resources, planning their employment, organizing, directing, coordinating and controlling military forces.

2- A unit, group of units, organization or area under the authority of a single commander.

3- An order given by a member of the military forces with the vested authority, expressing his will to bring about a particular action.

Source : UKR/NATO

командувач

1- Посадова особа у ЗС, на яку покладене командування (керівництво) підрозділом, частиною (кораблем), з'єднанням. У ЗС командир є єдиним начальником і відповідає за бойову та мобілізаційну готовність довіреного йому військового формування та успішне виконання їм бойових завдань, бойову підготовку, військову дисципліну та ін.

2- Посадова особа в збройних силах, інших військах багатьох держав, що очолює об'єднання, рід військ (сил) або вид ЗС; військова посада оперативної, оперативно-стратегічної та стратегічної ланки управління. У ЗС у мирний час передбачені посади командуючих військами, військових округів, групами військ, флотами, арміями, флотиліями, деякими родами військ (сил) тощо; у військовий час, крім того, - військами фронтів. У ЗС деяких держав командувачі очолюють угруповання видів ЗС, що входять до складу об'єднаних командувань.
Джерело: УКР/НАТО

командувач наземних, морських, повітряних сил

Представник влади, призначений начальником штабу даного виду збройних сил для ведення бою на тактичному рівні наземними, морськими або повітряними силами на театрі бойових дій, для виконання завдань, доручених загальновійськовим командуванням театру бойових дій. Він може забезпечувати за дорученням командира театру бойових дій оперативний контроль усіх загальновійськових сил для виконання завдань.
Джерело: ФР

командувач повітряно-десантних військ

Офіцер, підпорядкований командувачу повітряно-десантної операції, який командує усіма повітряно-десантними підрозділами.
Джерело: ФР

commandant

1- Membre des forces armées dans une position d'autorité, confiée avec le commandement d'une unité, d'une sous-unité, d'un navire ou d'une formation. Dans les le commandant profite de l'unité de commandement. Il est responsable de l'état de préparation au combat de sa force, de la préparation à la mobilisation, du succès de ses missions de combat, de l'entraînement, de la discipline, etc.

2- Officier supérieur dans les Forces armées, ou dans d'autres forces de plusieurs états, nommés pour commander une formation majeure, une arme ou un service des Forces armées ou ayant un commandement opératif, stratégique-opératif ou stratégique. En temps de paix, les dispositions sont prises pour la nomination de commandants supérieurs pour des zones militaires, des groupements de forces, des flottes, des armées, des flottilles, des armées de l'air et des flottes navales de zones militaires et de certaines armes des services. En temps de guerre ils prennent aussi le commandement de troupes de front. Dans quelques pays étrangers, des commandants
Source : UKR/OTAN

commandant d'une force terrestre, maritime, aérienne

Autorité désignée par le chef d'état-major de l'armée considérée pour conduire, au niveau tactique, les engagements de la force terrestre, maritime ou aérienne, engagée sur un théâtre d'opérations, en vue de l'accomplissement des missions confiées par l'autorité interarmées de théâtre. Il peut assurer, par délégation du COMTHEATRE, le contrôle opérationnel d'un ensemble de forces interarmées pour l'accomplissement de missions ou de tâches particulières. (COMTACTER/MAR/AIR)
Source : FRA

commandant des troupes aéroportées

Officier subordonné au commandant d'opération aéroportée qui commande l'ensemble des troupes aéroportées.
Source : FRA

commander

1- A member of the armed forces in a position of authority, entrusted with the command of a sub-unit, a unit or ship, or a formation. In the Armed Forces the commander enjoys unity of command. He is responsible for his force's combat readiness, mobilization preparedness, the success of its combat mission, training, discipline, etc.

2- A senior officer in the Armed Forces, or in other forces in many states, appointed to command a major formation, an arm or service of the Armed Forces; also an operational, operational-strategic or strategic command. In peacetime, provision is made for appointing senior commanders for military districts, groups of forces, fleets, armies, flotillas, the air forces of military districts and fleets and certain arms of the service. In wartime they also take command of front troops. In some foreign states, senior commanders head groupings of armed services forming part of joint commands.
Source : UKR/NATO

commander of a land, maritime or air force

Authority appointed by the chief of staff of the service concerned to conduct the commitments of the land, maritime or air force committed on a theater of operations, at tactical level, in order to carry out missions given by the theater joint authority. He may exercise the operational control of a joint force package by delegated authority from the theater commander to carry out particular missions or tasks.
Source : FRA

airborne troop commander

Officer subordinated to the airborne operation commander that commands all the airborne troops.
Source : FRA

командувач силами

Особа, призначена для забезпечення, на театрі операції, командування загальновійськовими і за необхідністю міжсоюзницькими силами. Командувач силами має у своєму розпорядженні штаб загальновійськових сил, розгорнутий на театрі операції. Зазвичай він забезпечує оперативний контроль наданих у його розпорядження сил. Для національної операції командувач силами називається командувачем театру бойових дій. Він призначається начальником генерального штабу.

Джерело: ФР

командувач ТВД

Особа, призначена начальником генерального штабу для здійснення командування (командування або оперативний контроль) об'єднання міжвидових сил, задіяних на ТВД автономно або під відповідальністю Франції. *Пов'язаний термін:* командувач силами.

Джерело: ФР

комбатант

Особа, яка має відношення до збройних сил однієї з конфліктуючих сторін, якщо вони є навіть невизнаними, та яка не належить до медичного особового складу або капеланів та бере участь у бойових діях.

Примітка: комбатант мусить носити встановлені знаки розрізнення та має право вільного носіння зброї. Шпигуни та найманці не є комбатантами та не можуть отримати статус військовополоненого.

Джерело: ФР

комендант аеродрому

Офіцер сухопутних військ, призначений командуванням повітряно-десантної операції представляти його у місцях відправлення під час операцій завантаження. Він керує й

commandant de la force

Autorité désignée pour assurer, sur le théâtre d'une opération, le commandement d'une force interarmées et éventuellement interalliée. Le commandant de la Force dispose d'un état-major de force interarmées déployé sur le théâtre de l'opération. Il assure normalement le contrôle opérationnel des forces mises à sa disposition. Pour une opération nationale, le commandant de la force prend le titre de commandant de théâtre (COMTHEATRE). Il est désigné par le chef d'état-major des armées dont il relève.

Source : FRA

commandant de théâtre (COMTHEATRE)

Autorité désignée par le chef d'état-major des armées pour assurer le commandement (commandement ou contrôle opérationnel) d'un groupement de forces interarmées engagé sur un théâtre d'opérations dans un cadre autonome ou sous responsabilité française. *Terme connexe :* commandant de la force.

Source : FRA

combattant

Membre des forces armées régulières d'une des parties en conflit, même non reconnue, autre que le personnel sanitaire et religieux, prenant part aux hostilités.

Note : le combattant doit être distinctement identifiable par son uniforme, par un signe fixe reconnaissable ou en portant les armes ouvertement. Les espions et les mercenaires ne sont pas des combattants et n'ont pas le droit au statut de prisonnier de guerre.

Source : FRA

commissaire de terrain

Officier de l'armée de terre désigné pour chaque terrain de départ, par le commandement de l'opération aéroportée et chargé de représenter ce dernier pendant les opérations d'embarquement. Il dirige et

force commander

Authority appointed to ensure the command of a joint and possibly combined force on the theater of operations. The Force commander has a Joint Force HQ deployed on the theater of operations at his disposal. He normally assumes the operational control of the forces placed at his disposal. For a national operation, the Force commander is called the Theater commander. He is appointed by the Chief defense to whom he is subordinated.

Source : FRA

theater commander

Authority appointed by the Chief of Defence to ensure the command (operational command or control) of a joint task force engaged on a theater of operations, either autonomously or under French command. *Related term:* force commander.

Source : FRA

combatant

A member of the regular armed forces of a Party to a conflict, even non recognised forces, other than medical personnel and chaplains, who participates in hostilities.

Note: a combatant must be easily identified by his uniform, by a fixed distinctive sign distance or by the fact that he/she carries arms openly. Spies and mercenaries are not combatants and are not covered by the rules on prisoners of war.

Source : FRA

airfield quatermaster

Army officer appointed by the commander of the airborne operation at each departure airfield and tasked with representing the latter during the boarding operations. He conducts and coordinates the boarding

<p>координує операції завантаження у взаємодії з командувачем відповідного транспортного угруповання військово-повітряних сил. Джерело: ФР</p>	<p>coordonne les opérations d'embarquement en liaison avec le commandant du groupement ou du sous-groupement de transport de l'armée de l'air intéressé. Source : FRA</p>	<p>operations with the transport task force or sub-task force of the air force involved. Source : FRA</p>
<p>комендант майданчику</p>	<p>officier de piste</p>	<p>airstrip officer</p>
<p>Офіцер сухопутних військ, який підпорядковується інтендантові та відповідає за завантаження та розвантаження на одній або на багатьох зонах стоянки літаків. Джерело: ФР</p>	<p>Officier de l'armée de terre, subordonné à l'officier commissaire de terrain, chargé des embarquements et des chargements sur une ou plusieurs aires de stationnement. Source : FRA</p>	<p>Army officer, subordinated to the field quartermaster, in charge of the loading and unloading operations on one or more stationing zones. Source : FRA</p>
<p>комісія з розслідування</p>	<p>conseil d'enquête</p>	<p>inquiry council</p>
<p>Структура, консультація якої передбачена загальним військовим статутом, для висловлювання думки про можливість застосовувати щодо військовослужбовців стягнення у порядку встановленого статутами. Джерело: ФР</p>	<p>Organisme dont la consultation est prévue par le statut général des militaires en vue de donner un avis sur l'opportunité de prendre à l'égard de ces derniers une sanction d'ordre statutaire. Source : FRA</p>	<p>Organization whose consultation is provided for in the Armed Forces Act in order to give an advice on the opportunity to apply against them statutory punishments. Source : FRA</p>
<p>комп'ютерна програма</p>	<p>programme informatique</p>	<p>program - computer program</p>
<p>Сукупність інструкцій, які знаходяться в тому вигляді, в якому комп'ютер може з ними працювати. Джерело: ФР</p>	<p>Ensemble des instructions rédigées dans un langage donné qu'exécute un ordinateur. Source : FRA</p>	<p>Set of instructions written in a specific language, and used by a computer. Source : FRA</p>
<p>компетенція</p>	<p>compétence</p>	<p>competence</p>
<p>Стабільна сукупність умінь та навичок, типової поведінки, стандартних процедур, типів доведення, які можна застосовувати без нового навчання. Джерело: ФР</p>	<p>Ensemble stabilisé de savoirs et de savoir-faire, de conduites types, de procédures standards, de types de raisonnement que l'on peut mettre en œuvre sans apprentissage nouveau. Source : FRA</p>	<p>Stabilized set of knowledges and know-how, typical behaviour, standard procedures, types of reasoning, which can be implemented without new training. Source : FRA</p>
<p>комплекс</p>	<p>complexe</p>	<p>complex</p>
<p>Сукупність, створена з різних інфраструктурних підрозділів однієї служби, що виконують додаткові завдання і беруть участь в одному завданні під єдиним командуванням цієї служби. Джерело: ФР</p>	<p>Ensemble constitué de diverses formations d'infrastructure d'un même service ayant des activités complémentaires, participant à une même mission et placées sous une autorité unique de ce service. Source : FRA</p>	<p>Set made of various infrastructure formations belonging to a same service with complementary activities, taking part in same mission and under the command of a single authority of that service. Source : FRA</p>
<p>комплекс ключових пунктів</p>	<p>complexe sensible</p>	<p>sensitive complex</p>
<p>Сукупність ключових пунктів, близьких один до одного. Такий комплекс може бути визначений рішенням префекта як «комплекс ключових пунктів» всередині якого здійснюються заходи по захисту й обороні, покладені на цивільні органи влади. Джерело: ФР</p>	<p>Un ensemble de points sensibles, proches les uns des autres, peut être défini par décision du préfet comme un « complexe sensible » à l'intérieur duquel sont organisées d'une manière globale les mesures de protection et défense incombant aux pouvoirs publics. Source : FRA</p>	<p>A set of key points, close by one another, may be defined as a "sensitive complex" by order of the prefect. The protection and defense measures incumbent upon the authorities are organized globally inside this complex. Source : FRA</p>

комплексна характеристика цілі	signature d'un objectif	target signature
Образ, що характеризує певну ціль, яка виявляється або визначається спеціальним обладнанням. Джерело: ФР	Image caractéristique d'un élément qu'un matériel de détection ou d'identification fait apparaître. Source : FRA	The characteristic pattern of a target displayed by detection and identification equipment. Source : FRA
комплексне десантування	largage trois issues	wedge
Процес одночасного десантування великогабаритних вантажів через рампу та особового складу через бокові люки літака. Джерело: ФР	Procédé qui combine le largage d'une charge lourde en gravité par l'issue axiale et de parachutistes par les issues latérales. Source : FRA	Process combining the airdrop of a heavy load through the ramp exit and of paratroopers through the left and right paratroop doors. Source : FRA
комплексний план	plan synthétique	synthetic plan
На оперативно-стратегічному рівні, це короткий зміст плану на випадок надзвичайних ситуацій та плану проведення операцій. Таке об'єднання має на меті прискорити процес його ухвалення у разі необхідності швидкого прийняття рішень. Джерело: ФР	Aux niveaux stratégique et opératif, résumé d'un plan de circonstance ou d'un plan d'opération destiné à accélérer le processus d'approbation lorsqu'une décision rapide doit être prise. Source : FRA	At the strategic or theatre level, summary of a contingency plan or operation plan used to accelerate the approval process when a quick decision is required. Source : FRA
комплект	ensemble	assembly
У сфері логістики, елемент частини обладнання, що може бути поставлений чи замінений як одне ціле. Він включає у себе деталі чи групи змінних деталей. Джерело: ФР	Dans le domaine de la logistique, élément faisant partie d'un matériel, pouvant être fourni et remplacé comme un tout et comprenant normalement des pièces ou groupes de pièces remplaçables. Source : FRA	In logistics, an item forming a portion of an equipment, that can be provisioned and replaced as an entity and which normally incorporates replaceable parts or groups of parts. Source : FRA
комплектація відвантажувальних партій	groupage	bulking
Процес, який передбачає збір товару, що надходить від різних постачальників, в одну партію та відправку за місцем призначення. Для виконання цієї задачі існують спеціальні підрозділи. Джерело: ФР	Procédé consistant à réunir des lots de marchandises provenant de plusieurs expéditeurs pour les transporter vers une destination unique. Le groupage est exécuté par des unités spécialisées. Source : FRA	Process which consists in putting together cargo batches coming from different consignors to transport them to one same destination. Bulking is done by specialized units. Source : FRA
компонент	composant	component
У сфері логістики, деталь або збірка, що забезпечує певне функціонування. Монтаж або заміна такого компоненту може відбуватися тільки повністю. Джерело: ФР	Dans le domaine de la logistique, pièce ou assemblage de pièces assurant une fonction déterminée et dont le montage ou le remplacement ne peut se faire qu'en totalité. Source : FRA	In logistics, a part or combination of parts, having a specific function, which can be installed or replaced only as an entity. Source : FRA
комунікації	lignes de communication	lines of communications
Комплекс сухопутних, водяних і повітряних шляхів сполучення, якими здійснюється пересування	Ensemble des itinéraires terrestres, maritimes, fluviaux ou aériens qui relie une force en opération à une ou plusieurs bases arrières, et par	All the land, water, and air routes that connect an operating military force with one or more bases of operations, and along which

матеріальних засобів та підкріплення між діючим угрупованням військ та однією або більше оперативною базою.

Джерело: УКР/НАТО

lesquels le matériel et les renforts sont acheminés.

Source : UKR/OTAN

supplies and reinforcements move.

Source : UKR/NATO

комунікаційна мережа

Сукупність засобів передачі розміщених у певному порядку з метою встановлення прямих чи непрямих зв'язків між кореспондентами. Ці засоби можуть бути:

а- однорідні: випадок телефонних чи радіоелектронних мереж;
б- різні: випадок інтеграційних радіомереж.

Джерело: ФР

réseau de transmissions

Ensemble de moyens de transmissions agencés pour établir des relations directes ou indirectes entre des correspondants. Ces moyens peuvent être :

a- homogènes : cas de réseaux téléphoniques ou radioélectriques ;

b- hétérogènes : cas de réseaux d'intégration radio.

Source : FRA

communications network

All transmission assets organized to establish direct or indirect links between correspondents. These assets can be:

a- homogeneous: this is the case of telephone networks or radio systems;
b- heterogeneous: this is the case of radio integration networks.

Source : FRA

комунікаційний канал

Канал електричної, електромагнітної чи оптичної, аналогової чи цифрової, передачі, що застосовується для передавання певного повідомлення визначеної природи (телефонного, телеграфного зв'язку, передачі даних тощо).

Джерело: ФР

voie

Canal de transmission électrique, électromagnétique ou optique, analogique ou numérique, utilisable à l'acheminement d'une communication de nature déterminée (voie téléphonique, voie télégraphique, voie de transmission de données...).

Source : FRA

communications channel

Electric, electromagnetic, optic, analogic, or digital transmission channel, used to send communications of a given nature (phone route, telegraphic route, data route...)

Source : FRA

комунікація (наука)

Наука або практика доставки будь-якої інформації від однієї особи до іншої або з одного місця у інше за винятком розмови або прямої кореспонденцією без допомоги.

Джерело: ФР

communication (science de la)

Science ou pratique de l'acheminement d'informations de toutes natures d'une personne à une autre ou d'un endroit à un autre, excepté par conversation ou correspondance directe non assistée.

Source : FRA

communication (science)

Science or practice consisting in forwarding information of any kind from one person to another one or from one location to another one, conversation or unassisted direct correspondence is not included.

Source : FRA

комутатор

Дозволяє з'єднати устаткування або концентратори з іншою мережею. Комутатор скеровує дані у сегмент мережі, де знаходиться цільове устаткування. У такий спосіб він дає краще управління масивом даних, ніж концентратор.

Джерело: ФР

commutateur (switch)

Permettant de relier des équipements ou des concentrateurs au reste du réseau, le commutateur aiguille les données vers le segment du réseau où se trouve l'équipement destinataire. Il permet ainsi une meilleure gestion du débit des données que le concentrateur.

Source : FRA

switch

The switch allows one to connect pieces of equipment or concentrators to the remaining part of the network and it makes the road to direct the data towards the network section where the intended piece of equipment is located. In this way, it allows one to better manage the data flow than the concentrator does.

Source : FRA

конвой

Група транспортних засобів, організованих так, щоб полегшити контроль за нею і за її пересуванням з охороною або без неї.

Джерело: ФР

convoi

Groupe de véhicules organisés de telle façon à en faciliter le contrôle et le déplacement en bon ordre, avec ou sans escorte de protection.

Source : FRA

convoy (CVY)

A group of vehicles organized for the purpose of control and orderly movement with or without escort protection.

Source : FRA

конвоювання

Задача по супроводженню завантаженого фрахту, що виконується командою, яка належить загальновійськовим підрозділам супровіду. Ця команда підпорядковується кваліфікованому начальнику конвою, який відповідає за технічний стан вантажу.

Джерело: ФР

контакт

Положення підрозділу, що знаходиться під прямим вогнем противника.

1- Вступ у контакт: дія, що полягає для головних підрозділів у відкритті вогню по противнику або просочування у його бойові порядки для розвідки, утримання, і якщо необхідно - захоплення ключових точок при виконанні операцій.

2- Уточнення контакту: визначення пунктів й зон, де противник протистоїть діям, що ведуться проти нього, а також ідентифікація розривів у його бойових порядках.

3- Втрата контакту: відсутність зорового контакту з противником, зникнення противника або, у випадку виявлення противника, відсутність можливості увійти з ним в контакт.

4- Розрив контакту: уникання зіткнення із противником.

Джерело: ФР

контактний

Позначає тип зв'язку лише між двома предметами обладнання.

Джерело: ФР

контейнер

1- Металевий ящик, пристосований для доставки й зберігання виробів, що дозволяє використовувати декілька різновидів транспорту не змінюючи упаковки.

Джерело: ФР

2- Тара, що складається з упаковки та ременів кріплення, які дозволяють закріпити, транспортувати та скидати вантаж.

Джерело: ФР

convoyage

Mission d'accompagnement du fret embarqué exécutée par une équipe appartenant aux chaînes de transit interarmées aux ordres d'un chef convoyeur qualifié qui a la responsabilité de la surveillance technique de la cargaison.

Source : FRA

contact

Situation d'un élément se trouvant sous le feu des armes à tir direct de l'ennemi.

1- Prendre le contact : action qui consiste, pour les éléments de tête, à engager le feu avec l'ennemi ou à s'infiltrer dans son dispositif en vue de renseigner, de tenir, éventuellement de conquérir, les points clés utiles à la poursuite des opérations.

2- Préciser le contact : déterminer les points et les zones où l'ennemi résiste aux actions engagées contre lui ainsi que les intervalles de son dispositif.

3- Perdre le contact : ne pas s'apercevoir que l'ennemi s'est dérobé ou, s'en étant aperçu, ne plus pouvoir reprendre le contact.

4- Rompre le contact : se dérober soi-même au contact de l'ennemi.

Source : FRA

point à point

Désigne une liaison ne connectant que deux équipements.

Source : FRA

conteneur

1- Caisse métallique normalisée pour le transport et le stockage des articles logistiques, permettant leur acheminement multimodal sans rupture de charge.

Source : FRA

gaine

2- Emballage composé d'une enveloppe et de sangles permettant le conditionnement, le transport et le largage de charges diverses.

Source : FRA

cargo escort

Mission of escorting a loaded cargo performed by a team from the joint transit organization under the command of a qualified escort chief who has the responsibility of the technical supervision of the cargo.

Source : FRA

contact

Situation of an element which is under the direct fire of the enemy weapons.

1- Make contact: action, for the lead units, of opening fire against the enemy or of infiltrating his battle position in order to collect information, hold, eventually capture, the key points useful for the continuation of operations.

2- Identify contact: determining the points and areas where the enemy is resisting the actions against him as well as the gaps in his battle position.

3- Lose contact: not realizing that the enemy has disengaged, or, realizing it, not being able of remaking contact.

4 - Break contact: disengaging from the enemy.

Source : FRA

point-to-point

Pertains to a link between only two items of equipment.

Source : FRA

container

1- Standardized metallic box used for the transport and storage of logistic assets, permitting their multimodal transport without having to change the packaging.

Source : FRA

container

2- Packing containing an envelop and straps, permitting the conditioning, transport and dropping of various types of loads.

Source : FRA

контратака

Атака із застосуванням частини або повного складу військ, які обороняються, проти військ, які здійснюють напад, з метою або повернення втраченої території, або оточення чи знищення передових підрозділів противника, а також із загальною метою запобігання противнику досягти своїх цілей. При тривалій обороні, контратака здійснюється з метою повернення вигідної бойової позиції і спрямовується на окремі цілі.

Джерело: ФР

контратакувати

Реагувати наступом з метою:
а- знищити противника, що почав атаку, як мінімум зупинити його, наносячи йому втрати і знизивши його моральний дух;
б- відновити цілісність бойових порядків, знищивши або, як мінімум, витіснити противника, який вторгнвся.

Джерело: ФР

контрбатарейний вогонь

1- Стрільба для руйнування або нейтралізації систем озброєння, що стріляють із закритих позицій.

Джерело: ФР

2- Стрільба непрямым наведенням, що виконується з метою знищення або нейтралізації систем озброєння.

Джерело: ФР

контрмобільність

Низка дій, спрямованих на зниження мобільності противника шляхом встановлення штучних та оцінки природних перешкод у рамках загальновійськових маневрів.

Джерело: ФР

контрнаступ

Особливий вид наступу, що починається військами, які обороняються, в ході або після відбиття наступу противника. Ціль контрнаступу - зрвати

contre-attaque

Attaque, par tout ou partie d'une force défensive, d'une force ennemie assaillante, ayant pour but soit de reprendre le terrain perdu, soit de couper ou détruire les unités ennemies assaillantes, avec pour objectif général d'interdire à l'ennemi la réalisation de ses intentions. En défense d'arrêt, elle est déclenchée pour rétablir la position de résistance principale et ne poursuit que des objectifs limités.

Source : FRA

contre-attaquer

Réagir offensivement dans le but:
a- soit de détruire un ennemi engagé dans une attaque, au minimum de l'arrêter en lui infligeant des pertes et en reprenant sur lui l'ascendant moral;
b- soit de rétablir l'intégrité d'un dispositif en détruisant ou, au minimum, en chassant l'ennemi qui s'y est engagé.

Source : FRA

contrebatterie

1- Tir effectué dans le but de détruire ou de neutraliser des systèmes d'armes à tir indirect.

Source : FRA

tir de contrebatterie

2- Tir effectué dans le but de détruire ou de neutraliser des systèmes d'armes à tir indirect.

Source : FRA

contre-mobilité

Ensemble de procédés de combat visant à réduire les possibilités de mouvement de l'adversaire par la réalisation d'obstacles artificiels et la valorisation d'obstacles naturels dans le cadre de la manœuvre interarmes.

Source : FRA

contre-offensive

Type spécifique d'action offensive des forces en défense, ou bien en repoussant une offensive ennemie ou bien des suites de cette dernière. Les buts d'une contre-offensive sont de

counter-attack

An attack by a part or all of a defending force against an enemy attacking force, for such specific purposes as regaining ground lost or cutting off or destroying enemy advance units, and with the general objective of denying to the enemy the attainment of his purpose in attacking. In sustained defensive operations, it is undertaken to restore the battle position and is directed at limited objectives.

Source : FRA

counterattack (to)

To react in an offensive way in order to:

a- either destroy an enemy committed in an attack, stop him at least while inflicting losses and regaining psychological advantage on him;

b- or restoring the integrity of a disposition by destroying or, at least, driving out the enemy committed in it.

Source : FRA

counterbattery fire

1- Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing indirect fire weapon systems.

Source : FRA

2- Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing indirect fire weapon systems.

Source : FRA

counter-mobility

Set of processes of fight aimed at reducing the possibilities of movement of the opponent by the development of artificial obstacles and upgrading of natural obstacles within the framework of the combined arms maneuver.

Source : FRA

counter-offensive

A specific type of offensive action by defending forces, either while repelling an enemy offensive or subsequently. The aims of a counter-offensive are to disrupt the enemy's

наступ противника, розгромити його наступаючі угруповання, відновити втрачене положення і, захопивши стратегічну або оперативну ініціативу, створити умови для проведення наступальної операції або переходу до оборони на нових рубежах. Контрнаступ може бути стратегічного або оперативного масштабу і проводитися у формі стратегічної, фронтової або армійської (корпусної) контрнаступальної операції. Перехід до контрнаступу здійснюється, як правило, в умовах, коли противник частково або цілком вичерпав свої наступальні можливості (використовував свої резерви або велику їх частину), зазнав значних втрат і ще не встиг створити оборонне угруповання і перейти до оборони.

Джерело: УКР/НАТО

контролювати зону

Заборона противнику вільно рухатися усередині зони:

а- з одного боку, виявлення і стеження за будь-яким проникненням або рухом у цій зоні;

б- з іншого боку, дія проти осіб або рухомих цілей, визнаних небажаними.

Джерело: ФР

контроль за біологічним станом навколишнього середовища

Підрозділи медичної підтримки вживають відповідні заходи з метою контролю та попередження ураження біологічними речовинами через воду, повітря, їжу, тварин та комах на малознайомій території.

Джерело: ФР

контроль за інформацією

Ситуація, яка виникає внаслідок глобальної і постійної здатності підрозділів використовувати сприятливу ситуацію для досягнення поставлених цілей під час виконання завдань завдяки чіткому поєднанню наступальних і оборонних дій у матеріальному і психологічному

perturber l'offensive ennemi, mettre en déroute les groupements d'assaut ennemis, récupérer une position perdue et, ayant saisi l'initiative stratégique ou opérative, créer des conditions pour une offensive amie ou la contre-offensive sur de nouvelles lignes de défense. Une contre-offensive peut être ou bien stratégique ou bien opérative en fonction du niveau et peut être effectuée au niveau stratégique, à celui du front, à celui de l'armée ou au niveau du corps. Le déclenchement d'une contre-offensive est généralement fait quand l'ennemi a épuisé tout ou partie de ses capacités offensives, par exemple quand il a engagé toutes ou la plupart de ses réserves, a subi des pertes significatives et n'a pas encore réussi à former un groupement de force défensif et passe sur la défensive.

Source : UKR/OTAN

contrôler une zone

Interdire à l'ennemi la libre circulation à l'intérieur d'une zone:

a- d'une part, en décelant et en surveillant toute infiltration ou mouvement à l'intérieur de cette zone;

b- d'autre part, en agissant contre les personnes ou mobiles jugés indésirables.

Source : FRA

maîtrise de l'environnement biologique

Dans le domaine du soutien médical des opérations, mise en œuvre de mesures indispensables au contrôle et à la prévention des affections médicales transmissibles par l'eau, l'air, la nourriture, les animaux ou les insectes-vecteurs, dans un milieu mal connu.

Source : FRA

maîtrise de l'information

Situation résultant de l'aptitude globale et permanente des forces à façonner un contexte favorable à la réalisation de leurs objectifs en opérations, par une combinaison cohérente et coordonnées d'actions d'agression ou de protection dans tous les champs matériels et immatériels. Celles-ci s'exercent sur tous les

offensive, to rout the enemy assault groupings, to recover a lost position and, having seized the strategic or operational initiative, to create conditions for a friendly offensive or counter-offensive on new lines of defence. A counter-offensive may be either strategic or operational in scale and may be carried out at strategic, front, army or corps level. The switch to a counter-offensive is generally made when the enemy has exhausted all or part of his offensive capabilities, for instance when he has committed all or most of his reserves, has suffered significant losses and has not yet managed to form a defensive force grouping and move onto the defensive.

Source : UKR/NATO

area security

To deny the enemy the freedom of movement inside an area:

a- on the one hand, by detecting and observing any infiltration or movement within an area;

b- on the other hand, by taking actions against those individuals or vehicles which are deemed undesirable.

Source : FRA

biological environment control

In the field of medical support of operations, the implementation of all the measures necessary to control and prevent water-, air-, food-, animal- and insect-borne diseases in an unfamiliar environment.

Source : FRA

information dominance

Situation resulting from the general and permanent ability of the forces to create a context favourable to the accomplishment of their operational objectives, through a coherent and coordinated combination of aggression or protection actions in the material and psychological environments. They are exercised on

плані. Все це впливає на всіх учасників бойових дій, а також на систему командування, або на поставлені ним цілі.

Джерело: ФР

контроль забруднення

Сукупність процедур для уникнення, зменшення, зняття або нейтралізації впливу ядерного, біологічного або хімічного забруднення з метою захисту або поліпшення бойової здатності підрозділів.

Джерело: ФР

контроль недопущення насилля

Оперативний режим або такий спосіб дій сухопутних військ, який вимагає від них здатності усвідомлювати і проводити відповідно до сукупності певних дипломатичних, економічних посередницьких дій військові операції, спрямовані на вирішення і стабілізацію кризової ситуації. Цей спосіб включає в себе заходи безпеки, довіри і, навіть, надання допомоги присутнім сторонам, і контролю. Він може призвести до обмежувальних або примусових дій.

Джерело: ФР

контроль повітряного простору

Застосування і координація процедур з організації й планування повітряного простору для максимального зменшення небезпеки і забезпечення ефективного й гнучкого використання цього простору.

Джерело: ФР

контроль управління

Функція управління й оцінки дій будь-якої природи, що сприяє виконанню цілей структури. Контроль управління ведеться у цій структурі і на її рівні. Він може співпадати з внутрішнім аудитом.

Джерело: ФР

acteurs du théâtre et systèmes de commandement ou à leur profit.

Source : FRA

contrôle de contamination

Ensemble des procédures visant à éviter, réduire, retirer ou rendre inopérante la contamination nucléaire, biologique ou chimique, temporairement et définitivement, en vue de préserver ou d'améliorer la capacité opérationnelle des unités.

Source : FRA

maîtrise de la violence

Mode opératoire ou mode d'action des forces terrestres qui exige leur aptitude à concevoir et à conduire, en coordination avec un ensemble d'actions diplomatiques, économiques et médiatiques, des actions militaires visant la résolution et la stabilisation d'une situation de crise. Ce mode combine des mesures de sûreté, de confiance voire d'assistance aux parties en présence et de contrôle. Il peut éventuellement conduire à des contraintes ou des actions de coercition.

Source : FRA

contrôle de l'espace aérien

Application et coordination des procédures d'organisation et de planification de l'espace aérien pour réduire au maximum les risques et assurer une utilisation efficace et souple de cet espace.

Source : FRA

contrôle de gestion

Fonction de pilotage et d'évaluation des actions de toute nature concourant à l'atteinte des objectifs d'un organisme. Le contrôle de gestion est conduit au sein de cet organisme, et à son niveau. Il peut concourir à l'audit interne.

Source : FRA

all the actors of the theater and command system, or for their benefit.

Source : FRA

contamination control

Procedures to avoid, reduce, remove or render harmless, temporarily or permanently, nuclear, biological and chemical contamination for the purpose of maintaining or enhancing the operational capability of units.

Source : FRA

violence control

Operating mode or course of action for the Land Forces, requiring the ability to conceive and conduct, in coordination with a number of diplomatic, economic and media actions, military action aimed at the resolution and stabilization of a crisis situation. This mode combines measures of safety, confidence and even assistance, for those factions involved, and control. It ident lead to constraints or coercion actions.

Source : FRA

airspace control (AC / ASC)

The implementation and coordination of the procedures governing airspace planning and organization in order to minimize risk and allow for the efficient and flexible use of airspace.

Source : FRA

management control

Function of steering and evaluating the actions of all kinds participating in the achievement of an organization's objectives. Management control, whose scope is limited to the organization, is performed by one of its members. It can participate in the internal auditing.

Source : FRA

контрольний пункт

1- Місце на якому здійснюється контроль за дорожнім рухом та рухом пішоходів з метою виконання ними всіх необхідних правил.

2- Наперед визначене місце яке використовується як засіб контролю пересування підрозділів, як пункт регулювання стрільбою та у якості орієнтира місцевості.

3- Точка влучання; середня точка стрільби.

4- Географічна позиція на землі або на морі, з якої можна зафіксувати місце літака у повітрі, використовуючи електронні системи або спостереження.

Джерело: ФР

контрольний рубіж

Перелік позицій, при досягненні яких надсилається доповідь вищому командуванню.

Джерело: ФР

контрольний рубіж забруднення

Рубіж, який встановлюється відповідним командуванням, задля визначення забрудненого району відповідно до існуючих ступенів забруднення.

Джерело: ФР

контрпідготовка

Заздалегідь підготовлена стрільба, яка починається в момент початку атаки противника.

Джерело: ФР

контрпідривна діяльність

Дія, метою якої є виявлення спроб підривної діяльності і протидія їм.

Джерело: ФР

контррозвідка

1- Дія для виявлення шпигунства і протидія йому.

Джерело: ФР

2- Операції, що проводяться з метою викриття та протидії загрозі безпеці від ворожих

point de contrôle

1- Endroit où la circulation routière contrôle la circulation automobile ou celle des piétons dans le but d'appliquer les mesures, lois, consignes et règlements qui s'y rapportent.

2- Point déterminé d'avance au sol et utilisé comme moyen de contrôle du mouvement des troupes, comme point de réglage pour un tir ou comme repère d'un emplacement.

3- Centre d'impact ; Point moyen d'un tir.

4- Position géographique, sur terre ou sur mer, au-dessus de laquelle la position d'un aéronef en vol peut être déterminée par observation ou par des moyens électroniques.

Source : FRA

ligne de compte rendu

Ensemble des positions dont l'occupation doit faire l'objet d'un compte rendu.

Source : FRA

ligne de contrôle de contamination

Ligne établie par une autorité compétente identifiant la zone contaminée à un niveau précis de contamination.

Source : FRA

contre-préparation (tir de)

Tir préparé à l'avance et déclenché quand une attaque ennemie est jugée imminente.

Source : FRA

contre-subversion

Action ayant pour but de détecter les tentatives de subversion et de s'y opposer.

Source : FRA

contre-espionnage

1- Action ayant pour but de détecter l'espionnage et de s'y opposer.

Source : FRA

contre-ingérence

2- Opération visant à déceler et à neutraliser toute menace contre la sécurité résultant des activités des

checkpoint

1- A place where military police check vehicular or pedestrian traffic in order to enforce circulation control measures and other laws, orders, and regulations.

2- A predetermined point on the surface of the Earth used as a means of controlling movement, a registration target for fire adjustment, or reference for location.

3- Center of impact; a burst center.

4- Geographical location on land or water above which the position of an aircraft in flight may be determined by observation or by electrical means.

Source : FRA

report line

A line at which troops, after having reached it, must report to their command echelon.

Source : FRA

contamination control line

A line established by competent authority identifying the area contaminated to a specific level of the contaminant of interest.

Source : FRA

counterpreparation fire

Intensive prearranged fire delivered when the imminence of the enemy attack is discovered.

Source : FRA

counter-subversion

Action designed to detect and counteract subversion.

Source : FRA

counter-espionage

1- Action designed to detect and counteract espionage.

Source : FRA

counter-intelligence

2- Those activities which are concerned with identifying and counteracting the threat to security

розвідувальних служб та організацій або від окремих осіб, які здійснюють акти шпигунства, саботажу, підривної діяльності або терористичних дій. Джерело: ФР	services de renseignement, d'organisations ou d'agents se livrant à l'espionnage, au sabotage, à la subversion ou au terrorisme. Source : FRA	posed by hostile intelligence services or organizations or by individuals engaged in espionage, sabotage, subversion or terrorism. Source : FRA
Дії, які включають: 3- нейтралізацію або знищення розвідувальних засобів противника; 4- дії із створення імітаційних перешкод, серед яких: а- моделювання, - спосіб, що включає застосування матеріальних і фізичних перешкод так само як створення електронних імітаційних перешкод; б- приховування. Джерело: ФР	contre-renseignement Actions qui comprennent : 3- la neutralisation ou destruction des moyens de renseignement adverses; 4- les actions de déception dont: a- la simulation, procédé qui inclut l'emploi des leurres matériels et physiques ainsi que la déception électronique; b- la dissimulation. Source : FRA	counterintelligence Actions comprising: 3- the neutralization or destruction of the opponent's intelligence assets; 4- deceptions operations including: a- simulation, a process relying on the use of material and physical decoys as well as of electronic deception; b- concealment. Source : FRA
контрспостереження Сукупність активних або пасивних заходів з метою протидіяння спостереженню противника. Джерело: ФР	contre-surveillance Ensemble de mesures actives ou passives prises pour contrecarrer la surveillance adverse. Source : FRA	counter-surveillance Set of active or passive measures taken to counteract hostile surveillance. Source : FRA
конус перешкоди Послідовна сукупність, що складається із запланованих перешкод, переважно різної природи, що розміщені послідовно у глибину щодо вірогідних напрямків проникнення противника. Джерело: ФР	fuseau d'obstacles Ensemble cohérent composé d'obstacles planifiés, généralement de diverses natures et échelonnés dans la profondeur sur des axes de pénétration probables de l'ennemi. Source : FRA	obstacle cone Consistent organization of planned obstacles, usually of various types and spread out in the depth of the battlefield, on the probable penetration axes of the enemy. Source : FRA
конфігурація Спосіб організації засобів (техніки, підрозділів) для відповідності оперативним потребам. Джерело: ФР	configuration Organisation des moyens (matériels, formations) en vue de satisfaire aux besoins opérationnels. Source : FRA	configuration Organisation of the assets (equipment, units) in order to meet operational needs. Source : FRA
конфлікт Розбіжність або непорозуміння між двома або більше державами, що характеризується можливістю застосування збройних сил. Термін „конфлікт” часто використовується замість терміну „відкритий конфлікт”. Джерело: ФР	conflit Opposition ou contestation entre deux ou plusieurs Etats caractérisée par le recours possible aux forces armées. Le terme "conflit" est souvent employé pour "conflit ouvert". Source : FRA	conflict Dispute between two or more States, characterized by the possible use of armed forces. The term "conflict" is often used instead of "open conflict". Source : FRA
концентратор (хаб) Устаткування, що дозволяє об'єднати кілька каналів з повільної передачі шляхом їх	concentrateur (hubs) Equipement permettant le groupement de plusieurs canaux de transmission lents de façon à les	concenterator (hubs) Piece of equipment enabling one to group several slow signal channels so as to add them together to better

складання для використання швидкого каналу.
Джерело: ФР

концентрація стрільби

Синхронна стрільба певної кількості артилерійських підрозділів по одній цілі для створення ефекту масовості.

Джерело: ФР

концептуальні завдання

Концептуальні завдання, що не є чітко сформульованими у наказах вищого командування, але, які стають зрозумілими, після проведення аналізу отриманих завдань.

Джерело: ФР

концепція маневру

Поведінка начальника, що визначає необхідну й достатню базу для виконання усього завдання. Висловлюється усно, або в письмовій формі, і вона включає:

- його враження про противника;
- його задум маневру (або намір);
- організацію сил;
- ролі об'єднань сил і підрозділів підтримки;
- потреби у розвідданих;
- загальна організація тилового забезпечення військ.

Джерело: ФР

координаційний пункт

Під час проведення будь-якої операції, попередньо визначене місце де підрозділи повинні встановлювати зв'язок з метою контролю та координування дій. Заходи контролю передбачають визначення спеціального місця координації вогню та пресувань підрозділів. Такий пункт завжди вказується коли перетинається передній край оборони або лінія фази операції з метою контролю безпеки підрозділів.

Джерело: ФР

координаційний рубіж

Див: Лінійний рубіж

Джерело: ФР

additionner pour mieux utiliser un canal rapide.

Source : FRA

concentration de tir

Tir simultané d'un certain nombre d'unités d'artillerie sur un même objectif en vue de réaliser un effet de masse.

Source : FRA

tâches induites

Tâches implicites, non explicitement notifiées dans les ordres de l'échelon supérieur mais déduites de l'analyse de la mission reçue.

Source : FRA

conception de manœuvre

Ligne de conduite du chef, définissant les bases nécessaires et suffisantes pour l'accomplissement de l'ensemble de sa mission. Exprimée verbalement, ou par écrit, elle comprend :

- son impression sur l'ennemi ;
- son idée de manœuvre (ou intention) ;
- l'articulation des forces ;
- les rôles des groupements de force et des éléments d'appuis ;
- les besoins en renseignements ;
- les grandes lignes du soutien logistique.

Source : FRA

point de coordination

Dans toute forme de combat, point fixé à l'avance où des unités / des formations adjacentes doivent prendre contact aux fins de contrôle et de coordination. Mesure de contrôle indiquant un lieu spécifique pour la coordination des feux et des mouvements entre des unités adjacentes. Un tel point est indiqué chaque fois qu'une limite traverse la limite avant de la zone des combats (FEBA), et il peut être indiqué lorsqu'une limite franchit des lignes de phase (PLs) utilisées pour contrôler la sécurité des forces.

Source : FRA

ligne de coordination

Voir : ligne de phase.

Source : FRA

use a quick channel.

Source : FRA

massed fire

Simultaneous firing of several artillery units on a single objective in order to obtain a mass effect.

Source : FRA

inferred tasks

Implicit tasks, not explicitly mentioned in the orders given by the higher echelon, but inferred from the analysis of the given mission.

Source : FRA

scheme of maneuver

Overall policy of the commander, defining the necessary and sufficient basis to carry out the entire mission. Expressed in an oral or written way, it comprises:

- his impression regarding the enemy;
- his concept of operations;
- the set up of the forces;
- the roles of the task forces and support elements;
- the intelligence requirements;
- the broad lines of the logistical support.

Source : FRA

coordination point

Designated point at which, in all types of combat, adjacent units/formations must make contact for purposes of control and coordination. A control measure that indicates a specific location for the coordination of fires and maneuver between adjacent units. They usually are indicated whenever a boundary crosses the forward battle area (FEBA), and may be indicated when a boundary crosses phase lines (PLs) used to control security forces.

Source : FRA

coordination line

See: phase line.

Source : FRA

координація в третьому вимірі

Сукупність діяльності для управління простором, ситуацією у повітрі, вогнем, засобами оборони.

Джерело: ФР

координація вогневої підтримки

1- Сукупність заходів з метою вибору вогневого засобу (наземного або повітряного), пристосованого як найкраще для ураження певної цілі. При цьому необхідно враховувати сумісність засобів і вимоги безпеки (а саме літальних апаратів).

2- Для протиповітряної оборони: сукупність заходів, вжитих для вибору вогневого підрозділу, пристосованого для ураження визначеної повітряної цілі. При цьому необхідно враховувати об'єкт захисту, правила управління простором, застосування сили, розгортання, характеристики протиповітряних систем озброєння і їх готовності.

Джерело: ФР

3- Планування і здійснення вогневої підтримки для боротьби із цілями з відповідним озброєнням або групами озброєння.

Джерело: ФР

координація вогню протиповітряних засобів

Сукупність заходів, вжитих для вибору вогневого підрозділу, найкраще пристосованого для ураження визначеної повітряної цілі. При цьому необхідно враховувати об'єкт захисту, правила управління простором, застосування сили, розгортання, характеристики протиповітряних систем озброєння і їх готовності.

Джерело: ФР

coordination dans la troisième dimension

Ensemble des activités nécessaires pour réaliser la gestion de l'espace aérien, la gestion de la situation aérienne, la gestion des feux, la gestion des vols et celle des moyens de la défense antiaérienne.

Source : FRA

coordination des feux

1- Ensemble des mesure prises pour permettre le choix du moyen de feux (terrestre ou aérien) le mieux adapté pour traiter un objectif déterminé en tenant compte de la complémentarité des moyens et des impératifs de sécurité (notamment des aéronefs).

2- Pour la défense sol-air : ensemble des mesures prises pour permettre le choix de l'unité de tir la mieux adaptée pour traiter un vecteur aérien déterminé en tenant compte de l'objectif à protéger, des règles de gestion de l'espace aérien, des règles d'engagement, du déploiement et des caractéristiques des systèmes d'armes antiaériens et de leur disponibilité.

Source : FRA

coordination des tirs d'appui

3- Planification et exécution des tirs d'appui en vue de battre les objectifs avec les armes ou groupes d'armes appropriés.

Source : FRA

coordination des feux sol-air

Ensemble des mesures prises pour permettre le choix de l'unité de tir la mieux adaptée pour traiter un vecteur aérien déterminé en tenant compte de l'objectif à protéger, des règles de gestion de l'espace aérien, des règles d'engagement, du déploiement et des caractéristiques des systèmes d'armes antiaériens et leur disponibilité.

Source : FRA

coordination in the third dimension - 3D coordination

All activities necessary to manage the airspace, the air situation, fires, flights as well as air defense assets.

Source : FRA

fire coordination - fire support coordination

1- Measures taken in order to chose between fire assets (ground or air-based) the one which would be best suited to deal with a given target, taking into account the complementary nature of assets and safety rules (especially aircraft ones).

2- In the air defense domain: all measures taken to help chose the best possible fire unit to deal with a given air vector, taking into account the objective to protect, the airspace management rules, the rules of engagement, the deployment and the characteristics and state of readiness of air defense weapon systems.

Source : FRA

fire support coordination - fire coordination

3- The planning and executing of fire so that targets are adequately covered by a suitable weapon or group of weapons.

Source : FRA

fire coordination (air defence) - fire support coordination (air defence)

All measures taken to help chose the best possible fire unit to deal with a given air vector, taking into account the objective to protect, the airspace management rules, the rules of engagement, the deployment and the characteristics and state of readiness of air defense weapon systems.

Source : FRA

координований вогонь освітлювальними та бойовими снарядами

Різновид вогню, при якому ведеться скоординована стрільба освітлювальними і бойовими снарядами для освітлення цілі і прилеглої місцевості протягом часу, необхідного винятково для цілевказівки, пристрілювання або корекції вогню.

Джерело: УКР/НАТО

корабель спеціального призначення

Корабель, який призначений для виконання спеціальних завдань як у воєнний, так і в мирний час. До кораблів спеціального призначення відносяться: розвідувальні та управління силами ВМС; висвітлення обстановки (повітряної, надводної, підводної); навчальні; кораблі плавучого тилу і спеціального забезпечення – плавбази підводних човнів і надводних кораблів (для мобілізаційного матеріально-технічного забезпечення з'єднань кораблів зброєю, паливом, водою, продовольством, електроенергією, відпочинку екіпажів); плавучі технічні бази, у тому числі для перезарядження корабельних атомних реакторів; кораблі вимірювального комплексу; спеціальні - для забезпечення бойової підготовки сил та засобів ВМС.

Джерело: УКР/НАТО

корегувально-спостережний пункт

Рубіж корегування з якого ведеться спостереження за вогнем артилерії класу «земля-земля». Вище командування визначає його місце розташування та розподіляє спостережні повноваження між різними рівнями артилерії.

Джерело: ФР

корегування

1- При веденні вогню артилерійськими засобами, наказ на відкриття вогню, який

tir éclairant coordonné

Tir dans lequel des projectiles éclairants et à explosifs brisants sont utilisés de façon coordonnée de manière à n'éclairer l'objectif et l'espace avoisinant qu'au moment de l'observation et du réglage du tir.

Source : UKR/OTAN

navire à destination spéciale

Navire conçu pour des destinations spéciales en temps de paix comme en temps de guerre. Ils incluent la collecte du renseignement, et des navires de commandement de flotte, de l'armée de l'air, des bâtiments de reconnaissance de surface et sous-marins, des bâtiments d'entraînement, des bâtiments d'appui logistiques et spéciaux, des bâtiments de dépôt au profit des sous-marins et des bateaux de surface (pour approvisionner de mobilisation au profit de grandes unités : les armements et munitions, le carburant, l'eau, des dispositions, l'énergie électrique et des équipements de détente pour les équipages) aussi bien que des navires de service techniques, incluant ceux pour la recharge de réacteurs nucléaires de bord, des bâtiments de surveillance et spéciaux d'entraînement au combat.

Source : UKR/OTAN

ligne de coordination des observations

Ligne de coordination pour l'observation des tirs de l'artillerie sol-sol, fixée par le commandant d'artillerie de plus haut niveau et établissant les responsabilités en matière d'observation entre les artilleries des différents niveaux.

Source : FRA

modification

1- En artillerie, ordre de tir donné par un officier ayant autorité pour modifier un plan de feu.

coordinated illumination fire

A type of fire in which the firing of illuminating and high-explosive projectiles is coordinated to provide illumination of the target and surrounding area only at the time required for spotting and adjusting the fire.

Source : UKR/NATO

special-purpose ship

A vessel designed for special assignments in both peace and war. They include intelligence-gathering and fleet command vessels, air, surface and subsurface reconnaissance ships, training ships, logistic and special support ships, depot ships for submarines and surface ships (to provide mobilization supplies for large units: weapons, fuel, water, provisions, electric power and recreation facilities for crews) as well as technical service vessels, including those for recharging on-board nuclear reactors, survey ships and special battle training ships.

Source : UKR/NATO

O-O line

A line for the coordination of field artillery fire observation, designated by highest artillery commander and dividing primary responsibility for observation between the different levels of artillery.

Source : FRA

modification

1 – In artillery operations, fire order given par an officer who has the authority to change the fire plan

відається офіцером, який відповідає за зміни плану вогню.

2- У матеріально-технічному забезпеченні: зміни, що застосовуються до оснащення з метою модифікації фізичних, функціональних або оперативних функцій у відповідності до технічних характеристик.

Джерело: ФР

кореляція зображень

Взаємовідносини, що існують між різними характеристиками зображень, отриманих з різних типів датчиків щодо позиції і фізичних характеристик.

Джерело: ФР

коридор

1- Простір, вільний від активних мін або перешкод, влаштований у мінному полі або зоні перешкод, ширина і напрямок якого дозволяють прохід дружніх сил у тактичному бойовому порядку.

2- Простір, вільний від перешкод і звільнений від мін, влаштований у системі перешкод дружніх військ або військ противника, ширина й напрямок якого дозволяють перехід дружніх сил у тактичному бойовому порядку.

3- Шлях руху військ і техніки, влаштований у перешкоді дружніх військ під час її створення або влаштований у перешкоді військ противника.

Джерело: ФР

коридор десантування

Коридор для штурмових амфібійних засобів, який із берегової смуги вивантаження простягається до вихідної межі. Ширина коридору вивантаження визначається довжиною відповідної берегової смуги.

Джерело: ФР

коридори безпеки

Створюються для переправляння літальних апаратів між військово-повітряними базами, дорогами і найближчими коридорами.

2- Dans le domaine de la maintenance: changement apporté à un matériel et affectant ses caractéristiques physiques fonctionnelles ou opérationnelles ainsi que le dossier de définition.

Source : FRA

corrélation de représentation

Relations réciproques existant entre les différentes caractéristiques des images obtenues avec les différents types de capteurs en ce qui concerne la signification de la position et les caractéristiques physiques.

Source : FRA

couloir

1- Espace, libre de mines actives ou d'obstacles, aménagé à l'intérieur d'un champ de mines ou d'une zone d'obstacles, et dont la largeur et l'orientation permettent le passage d'une force amie en formation tactique.

2- Espace libre d'obstacles et non exposé aux effets des mines, ménagé au sein d'un système d'obstacles ami ou ennemi et dont la largeur et l'orientation permettent le passage d'une force amie en formation tactique.

3- Voie de circulation des troupes et matériels ménagée dans un obstacle ami lors de sa réalisation ou pratiquée dans un obstacle ennemi.

Source : FRA

couloir de débarquement

Couloir pour engins amphibies d'assaut qui, partant des plages de débarquement s'étend vers le large jusqu'à la ligne de départ. La largeur d'un couloir de débarquement est déterminée par la longueur de la plage correspondante.

Source : FRA

couloirs de sécurité (SL)

SL : Safe line. Ces couloirs sont établis pour acheminer les aéronefs entre les bases aériennes et les routes et couloirs les plus proches. Ils débutent à la limite des zones de

table.

2 – In maintenance operations, modification performed on an equipment which changes its physical, functional characteristics as well as its specifications file.

Source : FRA

description correlation

Reciprocal relationships existing between the different characteristics of the images obtained by the various types of sensors concerning the meaning of the position and that of the physical features.

Source : FRA

gap

1- An area within a minefield or obstacle belt, free of live mines or obstacles, whose width and direction will allow a friendly force to pass through in tactical formation.

2- Any break or breach in the continuity of tactical dispositions or formations beyond effective small arms coverage.

3- A portion of a minefield of specified width, in which no mines have been laid, to enable a friendly force to pass through the minefield in tactical formation

Source : FRA

boat lane

A lane for amphibious assault landing craft, which extends seaward from the landing beaches to the line of departure. The width of a boat lane is determined by the length of the corresponding beach.

Source : FRA

safe line (SL)

These lines are established to transfer aircraft between the airbases and the nearest lines. They start at the border of the Base Defense Zone (BDZ), and they end when they reach a route

Вони починаються на кордоні зон оборони баз (ЗОБ) і закінчуються, коли доходять до дороги або коридору.

Джерело: ФР

коридори мобільності

Шляхи або сукупність шляхів, що дозволяють рух колон усередині однієї зони підходу.

Джерело: ФР

корисний вантаж

1- Вага вантажу без урахування ваги устаткування трюму й системи безпеки, необхідних для виконання завдання. Фактично, це вантаж, який є у пасажирів повітряного транспорту і вантаж екіпажу літального апарату. Він вимірюється у тоннах і матеріалізує транспортну здатність літального апарату.

Джерело: ФР

2- Сукупність вантажів (пасажирів і/або фрахт, включаючи спеціальне устаткування і пальне, необхідне для виконання завдання), яку здатний транспортувати відповідний тип літального апарату, судна або певної машини для виконання отриманого завдання. Виражається у чисельності особового складу, вазі або обсязі.

3- Ракети: бойова частина, у тому числі її упаковка і необхідне устаткування.

Джерело: ФР

КР, що наводиться променем

Мається на увазі ракета, яка наводиться за допомогою променя радара або радіо променя.

Джерело: ФР

крайній репер ряду

У мінній наземній війні, природна, штучна чи спеціально створена на місці мітка, що вказує початок чи кінець певного ряду мін, якщо міни розташовані у формі елементарних рядів.

Джерело: ФР

défense de base (BDZ) et se terminent lorsqu'ils atteignent une route ou un couloir.

Source : FRA

couloirs de mobilité

Itinéraires ou faisceaux d'itinéraires permettant les mouvements des colonnes à l'intérieur d'une même zone d'approche.

Source : FRA

charge marchande

1- Poids de la charge offerte diminué des équipements de soute et de sécurité nécessaires à l'exécution de la mission. C'est, en fait, la charge dont disposent effectivement les utilisateurs du transport aérien (TAP, escale, etc.) et celle qui leur est indiquée par les officiers d'embarquement et les chefs d'escale. Elle s'exprime en tonnes et matérialise la capacité de transport de l'aéronef.

Source : FRA

charge utile

2- Total des charges (passagers et/ou fret y compris les équipements spécialisés et le carburant nécessaire à l'exécution de la mission) qu'un type d'aéronef, navire ou véhicule déterminé est capable d'emporter pour une mission donnée. Est exprimée en effectifs, poids ou volume.

3- Missiles : tête militaire, y compris son enveloppe et les équipements incorporés.

Source : FRA

guidé sur faisceau

Se dit d'un missile guidé par un faisceau radar ou radio.

Source : FRA

repère d'extrémité de rangée

En guerre des mines terrestre, repère naturel, artificiel ou spécialement mis en place, marquant le début ou la fin d'une rangée de mines, là où les mines sont posées par rangées élémentaires.

Source : FRA

or line.

Source : FRA

mobility corridors (MCs)

Routes or groups of routes permitting the movements of columns within a single area of approach.

Source : FRA

useful payload

1- Weight of the given load less the baggage hold and security equipment necessary to carry out the missions. Actually, it is the load really available to the air transportation users (airborne units, stop, etc.) and the one that is indicated by the loading officers and the stop officers. It is expressed in metric tons and represents the transport capacity of the aircraft.

Source : FRA

payload

2- The load (expressed in tons of cargo or equipment, gallons of liquid, or number of passengers) which the vehicle is designed to transport under specified conditions of operation, in addition to its unladen weight.

3- The warhead, its container, and activating devices in a military missile.

Source : FRA

beam rider

A missile guided by radar or radio beam.

Source : FRA

row marker

In land mine warfare, a natural, artificial, or specially installed marker, located at the start or finish of a mine row where mines are laid by individual rows.

Source : FRA

крайній репер смуги	repère d'extrémité de rangée double	strip marker
У мінній наземній війні природна, штучна чи спеціально створена на місці мітка, що вказує початок чи кінець певного ряду мін, там, де міни розміщені у формі подвійних рядів. Джерело: ФР	En guerre des mines sur terre, marqueur naturel, artificiel ou spécialement mis en place situé à l'origine et à la fin d'une rangée double de mines. Source : FRA	In land mine warfare, a marker, natural, artificial, or specially installed, located at the start and finish of a mine strip. Source : FRA
криза	crise	crisis
Порушення рівноваги в країні, або між країнами, що створює значні напруження, які можуть перетворитися у серйозні заворушення або конфлікт. Джерело: ФР	Rupture d'équilibre au sein d'une nation, ou entre plusieurs nations, créant des tensions susceptibles de déboucher sur des troubles graves ou un conflit. Source : FRA	A national or international situation in which there is a threat to priority values, interests or goals of the parties involved. Source : FRA
криптографічні засоби	matériel de cryptographie	cryptomaterial
Всі засоби, в тому числі документи, пристрої та оснащення, які пов'язані із криптографічною роботою та використовуються для шифрування, дешифрування або розпізнання засобів зв'язку. Джерело: ФР	Tout matériel, comprenant les documents, les dispositifs, les équipements et les appareils indispensables au chiffrement, au déchiffrement ou à l'authentification des télécommunications. Source : FRA	All material, including documents, devices or equipment that contains crypto information and is essential to the encryption, decryption or authentication of telecommunications. Source : FRA
криптоперіод	cryptopériode	cryptoperiod
Термін дії ключів. Приймається залежно від уразливості заходів, вжитих для забезпечення конфіденційності. Джерело: ФР	Durée de validité des clés. Elle est prise en fonction de la vulnérabilité des mesures mises en œuvre pour assurer la confidentialité. Source : FRA	Period during which the cipher keys are valid. It is chosen according to the vulnerability of the measures taken to ensure secrecy. Source : FRA
криптотелеграфія	cryptotélégraphie	cryptotelegraphy
Зашифрована телеграфія. Джерело: ФР	Télégraphie chiffrée. Source : FRA	Encrypted telegraphy. Source : FRA
криптофонія	cryptophonie	ciphony
Зашифрована телефонія. Джерело: ФР	Téléphonie chiffrée. Source : FRA	Enciphered telephony. Source : FRA
критична здатність	capacité critique	critical capability
Максимальна кількість матеріалів складу, миттєва втрата яких не піддасть ризику успішного виконання маневру. Джерело: ФР	Quantité maximum d'approvisionnements d'un dépôt dont on peut accepter la perte instantanée sans que la manoeuvre en soit compromise. Source : FRA	Maximum quantity of supplies of a depot the instantaneous loss of which can be put up with without jeopardizing the maneuver. Source : FRA
критична точка	point décisif	decisive point
Точка в часі, просторі або в інформаційному середовищі, з якою може існувати загроза основним підрозділам своїх військ або противника. Джерело: УКР/НАТО	Point dans le temps, l'espace ou l'environnement de l'information, à partir duquel un centre de gravité ami ou hostile peut être menacé. Source : UKR/OTAN	A point from which a hostile or friendly centre of gravity can be threatened. This point may exist in time, space or in the information environment. Source : UKR/NATO

кріплення

1- Дія з підвішування за допомогою кріплень, мотузків, тросів вантажу у транспортному засобі для того, щоб зафіксувати його під час транспортування.

2- Операція, що полягає у прикріпленні до літального апарату різних вантажів та їх компонентів. Кріплення включає: центрування, обв'язування і заклинювання. (Повітряно-десантні і морські десантні операції).

Джерело: ФР

кріптологічний аналіз

Вивчення зашифрованих текстів. Сукупність методів і способів, що використовуються для перетворення зашифрованого тексту на зрозумілий текст без попереднього знання ключа, що слугував для шифровки.

Джерело: ФР

кульмінаційний момент

Місце або момент, який характеризує остаточну зміну розкладу сил, незалежно від обсягу та характеру дій. У випадку наступальних операцій, вирішальна фаза визначається як місце або інтенсивність ведення бою наступальними підрозділами, які вже не переважають сили, що обороняються. У випадку оборонних дій вирішальна фаза досягається у тому випадку, коли підрозділи, що обороняються вже не мають ресурсів для продовження оборонних дій або для контратаки.

Джерело: ФР

купол (парашуту)

Сукупність, що формує парус, стропи, підвісні лямки і кільця парашуту.

Джерело: ФР

курс

Кут, вимірюваний за годинниковою стрілкою, між напрямком на північ (компасу, сітки, магнітний або правдивий) і напрямком поздовжньої осі літального апарату або судна.

Джерело: ФР

arrimage

1- Action de maintenir au moyen d'amarres, de cordes, de câbles, une charge à un élément de transport en vue d'empêcher tout déplacement pendant le transport.

2- Opération qui consiste à rendre solidaire de l'aéronef les différents fardeaux d'une cargaison et leurs composants. L'arrimage comprend successivement le centrage, le brêlage et le calage. (Opérations aéroportées et amphibies.)

Source : FRA

analyse cryptographique

Etude de textes chiffrés. Ensemble des méthodes et procédés utilisés pour convertir un texte chiffré en texte clair sans connaissance préalable de la clef ayant servi au chiffrement.

Source : FRA

point culminant

Lieu ou moment où bascule définitivement le rapport des forces entre deux adversaires, quel que soit leur volume et quelle que soit l'action de combat employée. Dans le cas de l'offensive, le point culminant est le lieu ou le moment où la puissance de combat de l'attaquant n'est plus supérieure à celle du défenseur. Dans le cas de la défensive, le point culminant est atteint lorsque le défenseur n'a plus la capacité de défense et de contre-attaque.

Source : FRA

voilure

Ensemble formé par la voile, les suspentes, les élévateurs et les manilles d'un parachute.

Source : FRA

cap

Angle mesuré dans le sens des aiguilles d'une montre, entre la direction du nord (du compas, de la grille, magnétique ou vrai) et la direction de l'axe longitudinal de l'aéronef ou du navire.

Source : FRA

tie-down / lashing

1- Action of maintaining a load attached to a transport element with lines, ropes or cables, in order to prevent it from moving during transport.

2- Operation consisting in attaching the various bundles of a cargo and their components. The lashing comprises the balancing, the load-bearing of equipment and the blocking. (Pertains to airborne and amphibious operations.)

Source : FRA

cryptanalysis

The study of encrypted texts. The steps or processes involved in converting encrypted text into plain text without initial knowledge of the key employed in the encryption.

Source : FRA

culminating point

That point in time and space where the balance of strength between opponents is reversed, whatever their size or type of combat action. In the offense, the culminating point is the point in time and space where the attacker's effective combat power no longer exceeds that of the defender. In the defense, the culminating point is reached when the defender is no longer able to defend and counterattack.

Source : FRA

canopy

Set comprising the fabric, the suspension lines, the risers and the snap hooks of a parachute.

Source : FRA

heading

The direction in which the longitudinal axis of an aircraft or ship is pointed, usually expressed in degrees clockwise from north (true, magnetic, compass or grid).

Source : FRA

Л

лазерна система наведення на ціль	système marqueur d'objectif à laser	laser target designating system – laser target marking system
Система, яка скеровує лазерний промінь на ціль. Система складається з лазерного маркера з екраном та засобів контролю, необхідних для визначення цілі та управління лазерним променем. Джерело: ФР	Système utilisé pour diriger un rayon laser sur une cible. Le système consiste en un marqueur laser avec son écran et les composants de contrôle nécessaires à détecter la cible et à diriger le rayon laser. Source : FRA	A system which is used to direct (aim or point) laser energy at a target. The system consists of the laser designator or laser target marker with its display and control components necessary to acquire the target and direct the beam of laser energy thereon. Source : FRA
лазерний пристрій підсвічування	illuminateur laser	laser designator - laser illuminator
Пристрій, що служить для підсвічування цілі лазерним променем з метою наведення на неї зброї з лазерним наведенням. Джерело: ФР	Appareil servant à éclairer une cible avec un rayon laser afin de guider une munition à guidage laser. Source : FRA	A device that emits a laser beam to mark a target so as to guide a laser-guided ammunition. Source : FRA
лазерний пристрій підсвічування для спостереження	illuminateur laser de surveillance	laser designator - laser illuminator
Пристрій призначений для збільшення освітленості зони бойових дій за допомогою лазера. Джерело: ФР	Dispositif destiné à augmenter l'éclairage d'une zone d'action au moyen d'un laser. Source : FRA	A device that emits a laser beam to mark a target so as to guide a laser-guided ammunition. Source : FRA
лазерний далекомір	télémètre à laser	laser range-finder
Пристрій, що використовує енергію лазера для визначення відстані до певного місця або об'єкту. Джерело: ФР	Appareil qui utilise l'énergie laser pour déterminer la distance le séparant d'un endroit ou d'un objet. Source : FRA	A device which uses laser energy for determining the distance from the device to a place or object. Source : FRA
лазерний покажчик	marqueur laser	laser designator
Пристрій, який випускає лазерний промінь з метою вказати напрямок або ціль. Джерело: ФР	Appareil émettant un faisceau d'énergie laser afin de marquer un endroit ou un objet donné. Source : FRA	A device that emits a beam of laser energy which is used to mark a specific place or object. Source : FRA
ланка обслуговування техніки	chaîne maintenance des matériels	equipment maintenance system
Безперервна система, відповідальна за обслуговування. Вона присутня на всіх рівнях (стратегічному, оперативному, тактичному). Джерело: ФР	Système continu responsable de la maintenance, présent à tous les niveaux (stratégique, opératif, tactique). Source : FRA	Seamless system to carry out the maintenance at all levels (strategic, operative, tactical ones). Source : FRA
ланцюг	circuit	circuit
Двосторонній постійний або тимчасовий канал спілкування, прямий або через посередників, між двома або кількома кінцевими терміналами мережі. Джерело: ФР	Canal de communication bidirectionnel établi de manière permanente ou temporaire, directe ou passant par des intermédiaires, entre deux ou plusieurs entités terminales d'un réseau. Source : FRA	Bidirectional communication channel set up permanently or temporarily, directly or thru intermediaries, between two or more terminal entities of a network. Source : FRA

<p>ланцюг запалювання</p> <p>Послідовність елементів підпалу й запального пристрою, призначених для виклику вибуху зарядів.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>chaîne de mise à feu</p> <p>Succession d'éléments de mise de feu et d'amorçage destinés à provoquer l'explosion des charges.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>explosive train</p> <p>A succession of initiating and igniting elements arranged to cause a charge to function.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>легкий розвідувальний гелікоптер</p> <p>Гелікоптер оснащений оптичною трубою, неозброєний та призначений для збору розвідувальних даних.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>hélicoptère léger de renseignement (HLR)</p> <p>Hélicoptère équipé d'une lunette d'observation, non armé, utilisé pour la recherche du renseignement.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>light reconnaissance helicopter</p> <p>Helicopter fitted with an unarmed observation sight, used for the collection of intelligence.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>легкість технічного обслуговування</p> <p>Легкість, з якою може бути відремонтована система, підсистема чи складова частина обладнання. Залежить від наявності та якості робочої сили, запасних частин та обладнання.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>facilité de maintenance</p> <p>Facilité avec laquelle un système, un sous-système ou un composant peut être réparé. Fonction de la conception et de la disponibilité de la main-d'oeuvre, des rechanges et de l'équipement auxiliaire.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>maintenance easiness</p> <p>Ease with which a system, sub-system, or component can be repaired. It has to do with how the system, sub-system, or component was designed and with the availability of the workforce, the spare parts, and of the necessary tools.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>лідерські якості</p> <p>Здатність управляти, навчати, спрямовувати та командувати підлеглими. Дане поняття включає в себе наступні характерні риси:</p> <p>а- комплекс особистих якостей: харизма, широта поглядів, амбіції, комунікабельність та здатність до роботи в команді;</p> <p>б- поведінка: адаптування до стилю управління в конкретній ситуації, використання методів, які базуються на мотивації.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>leadership</p> <p>Aptitude à guider, à entraîner, à diriger et à commander les autres. Cette faculté résulte :</p> <p>a- d'un ensemble de qualités personnelles : charisme, largeur de vue, ambition, aptitude à enter en relation avec les autres et à travailler en groupe,</p> <p>b- de comportements : adaptation au mode de commandement à la situation, mise en oeuvre de méthodes prouvées de motivations, etc.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>leadership</p> <p>Capacity to guide, train, lead and command the others. This ability results:</p> <p>a- from a set of personal qualities: charisma, broad-mindedness, ambition, ability to communicate with the others and to work in group,</p> <p>b- from behaviour: adaptation of the type of command to the situation, implementation of tried and tested motivation methods.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>ліквідація наслідків ядерного, радіоактивного, біологічного та хімічного забруднення</p> <p>Проведення політики, розробка доктрин та процедур, а також використання обладнання для запобігання або обмеження поширення забруднюючих РХБ речовин. Дана боротьба також включає дезактивацію та уникнення забруднених районів.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>lutte contre la contamination nucléaire, radiologique, biologique et chimique</p> <p>Mise en oeuvre de politiques, doctrines et procédures, et utilisation de matériels pour empêcher ou limiter la propagation de contaminants NRBC; elle comprend la décontamination et l'évitement des zones contaminées.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>nuclear, radiological, biological and chemical contamination control</p> <p>The implementation of policy, doctrine and procedures, and the use of equipment to prevent or limit the spread of NRBC contaminants; this includes decontamination and avoidance of contaminated areas.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>ліквідація ракети</p> <p>Навмисне знищення балістичної ракети чи подібного пристрою в цілях безпеки чи інших обставин.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>destruction missile</p> <p>Destruction volontaire d'un missile ou véhicule similaire pour des raisons de sécurité ou autres.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>missile destruct</p> <p>Intentional destruction of a missile or similar vehicle for safety or other reasons.</p> <p>Source : FRA</p>

ліквідувати опір (позицію)	réduire une résistance (une position)	reduce a resistance (a position)
Вивести з бою підрозділ супротивника після його виявлення, визначення і локалізування. Джерело: ФР	Mettre hors de combat un élément ennemi après l'avoir repéré, identifié et localisé. Source : FRA	Put out of combat an enemy element which has been discovered, identified and located. Source : FRA
лінія оборони	ligne de défense	defense line
Рубіж за яким здійснюється нейтралізація (придушення) повітряних атак націлених проти уразливих районів чи пунктів. Джерело: ФР	Ligne au-delà de laquelle doivent être neutralisées les attaques aériennes visant un point ou une zone vulnérable. Source : FRA	Line beyond which the air attacks against a vulnerable point or area must be neutralized. Source : FRA
лінія прицілювання	ligne de visée	line of sight (LOS)
Пряма, що безпосередньо з'єднує вогневий засіб та ціль. Джерело: ФР	Ligne droite qui relie directement une unité de tir à l'objectif visé. Source : FRA	Straight line directly linking a fire unit and the targeted objective. Source : FRA
лінія спостереження	ligne d'observation	observer-target line
Уявна пряма лінія спостереження за ціллю. Джерело: ФР	Ligne droite imaginaire de l'observateur au but. Source : FRA	An imaginary straight line from the observer/spotter to the target. Source : FRA
лінія стримуючого вогню	ligne des tirs restreints	restrictive fire line (RFL)
Встановлений рубіж між дружніми силами, що рухаються за однаковими напрямками (одна з яких або обидві можуть знаходитися у стані руху), який забороняє ведення вогню через даний рубіж, без узгодження із відповідними підрозділами. Командир підрозділів, що рухаються за однаковими напрямками, встановлює цей рубіж. Джерело: ФР	Ligne établie entre des forces amies convergentes (une de ces forces ou les deux peuvent être en mouvement) qui interdit les tirs ou les effets des tirs à travers la ligne sans coordination avec la force intéressée. Le commandant des forces convergentes établit cette ligne. Source : FRA	A line established between converging friendly forces (one or both may be moving) that prohibits fires or effects from fires across the line without coordination with the affected force. It is established by the commander of the converging forces. Source : FRA
літак – ЛА з незмінною геометрією крила	avion - aéronef à voilure fixe	fixed-wing aircraft
Літальний апарат, важчий за повітря, який приводиться у дію двигуном і тримається у польоті головним чином за рахунок аеродинамічного впливу на несучі поверхні, що залишаються незмінними в умовах польоту. Джерело: ФР	Aéronef plus lourd que l'air, mû par un moteur, et dont la sustentation en vol est obtenue principalement par des réactions aérodynamiques sur des surfaces qui restent fixes dans des conditions données de vol. Source : FRA	A heavier-than-air aircraft propelled by an engine and supported in the air mainly by the effect of aerodynamic reactions on surfaces which remain fixed under specific flight conditions. Source : FRA
літальний апарат (ЛА)	aéronef	aircraft
Літак, гелікоптер або інший пристрій, здатний літати. Джерело: ФР	Avion, hélicoptère ou autre engin capable de voler. Source : FRA	An aeroplane, helicopter or other machine capable of flight. Source : FRA

логістика

1- Об'єднує сукупність видів діяльності метою яких є забезпечення особового складу і підрозділів необхідними засобами під час проведення операції. Поділяється на кілька сфер:

- а – медичне забезпечення;
- б- підтримка особового складу, яка загалом співпадає з «підтримкою особового складу під час операції»;
- в- обслуговування, частиною якого є постачання боєприпасів;
- г - забезпечення паливом;
- д – доставка;
- е – забезпечення розташування.

Джерело: ФР

2- Комплекс заходів, які, за будь-яких умов, спрямовані на:

а – надання збройним силам у будь-якому місці та в будь-який час, в необхідній кількості та необхідної якості засобів для існування, ведення бойових дій та пересування;

б – надання особовому складу медичної допомоги превентивного або лікувального характеру;

с – підтримка техніки у належному стані. Матеріально-технічне забезпечення охоплює наступні галузі: медичне забезпечення, психологічне забезпечення, забезпечення боєприпасами, паливно-мастильними матеріалами, здійснення постачання (транспортування або транзит), забезпечення на місцях дислокації.

Джерело: ФР

3- Принципи планування та здійснення перевезення та забезпечення військ. У широкому розумінні включає всі аспекти військових дій, пов'язаних з:

а- проектуванням, розробкою, придбанням, збереженням, транспортуванням, роз-поділом, технічним обслуговуванням, евакуацією та утилізацією військового майна;

б- перевезеннями особового складу;

в- придбанням, будівництвом, технічним обслуговуванням, експлуатацією та утилізацією об'єктів;

г- закупівлею або наданням послуг;

д- медичним і санітарним забезпеченням.

branche logistique

1- Regroupe l'ensemble des activités qui vise, en opération, à donner au personnel et aux unités les moyens nécessaires à leur entretien et à leur action. Elle se divise en plusieurs domaines:

- a- soutien sanitaire;
- b- soutien de l'homme, qui, généralement, concourt aux actions de la «condition du personnel en opération»;
- c- maintenance dont fait partie le ravitaillement en munitions;
- d- soutien pétrolier;
- e- acheminement;
- f- soutien au stationnement.

Source : FRA

logistique

2- Ensemble des activités qui visent, en toutes circonstances, à :

a- donner aux forces armées, à l'endroit et au moment voulus, en quantité et en qualité voulues, les moyens de vivre, de combattre et de se déplacer ;

b- assurer les soins médicaux, préventifs ou curatifs, du personnel;

c- assurer la maintenance des matériels. La logistique recouvre les domaines suivants: soutien sanitaire, soutien de l'homme, maintenance (y compris le ravitaillement en munitions), soutien pétrolier, acheminement (transport et transit), soutien au stationnement.

Source : FRA

3- Science de la planification et exécution de déplacements des forces armées et de leur maintenance. Dans son acception la plus étendue, ce terme englobe ces aspects des activités militaires qui traitent des points suivants :

a- conception et mise au point, acquisition, entreposage, mouvement, distribution, maintenance, évacuation et réforme des matériels;

b- transport du personnel;

c- acquisition ou construction, maintenance, utilisation et déclassement d'installations;

d- fourniture ou obtention des services;

e- soutien et soins médicaux.

Source : UKR/OTAN

257

logistic branch

1- It groups together all the activities aiming at providing the personnel and the units with the assets necessary for their maintenance or support. It is divided into several fields:

- a- medical support;
- b- troop support, which generally works towards the actions of the "soldier condition on operation";
- c- maintenance including ammo resupply;
- d- POL support;
- e- movement;
- f-stationing support.

Source : FRA

logistics

2- All activities aimed, under all circumstances, at:

a- providing the armed forces, at the proper time and place, with the adequate quantities and qualities of assets for them to live, combat and maneuver;

b- providing the personnel with medical care, whether for prevention or curative purposes;

c- ensuring the maintenance of equipment. Logistics covers the following areas: medical and health service support, manpower support, maintenance (including ammunition supply), POL support, movement (both transport and transit), infrastructure.

Source : FRA

3- The science of planning and carrying out the movement and maintenance of forces. In its most comprehensive sense, the aspects of military operations which deal with:

a- design and development, acquisition, storage, transport, distribution, maintenance, evacuation and disposition of materiel;

b- transport of personnel;

c- acquisition, construction, maintenance, operation and disposition of facilities;

d- acquisition or furnishing of services; and

e- medical and health service support.

Source : UKR/NATO

логістика виробництва

Частина функціональних завдань тилу, яка стосується наступних процесів та процедур: проведення досліджень, планування, розробки, виготовлення та випробовування обладнання. *Пов'язаний термін:* споживча логістика.

Джерело: ФР

логістика військовослужбовця

Комплекс заходів, спрямованих на підтримку боєздатності військовослужбовців в будь-який час, в будь-якому місці та за будь-яких обставин, шляхом забезпечення їх життєвоважливих потреб та надання їм: ресурсів, різноманітного обладнання, комплексного харчування, засобів індивідуального захисту, польового спорядження, офісної техніки та інвентарю для відпочинку.

Джерело: ФР

логістична допомога

Це загальний термін, що використовується для зазначення типу допомоги, яка здійснюється між військовими командуваннями та всередині військового командування як в мирний так і у воєнний час.

Джерело: ФР

логістична оцінка

1- Оцінка:

а- тилового забезпечення, необхідного для підтримання визначених бойових дій на театрі воєнних дій, у країні або районі;
б- фактичного і/або передбачуваного тилового забезпечення, наявного в розпорядженні командування для проведення бойових дій на ТВД у країні, регіоні або в інших місцях.

Джерело: УКР/НАТО

2- Оцінка тилової підтримки, необхідної для проведення військової операції, у відношенні до реальної тилової підтримки чи потенційно можливої для проведення останньої.

Джерело: ФР

logistique de production

Partie de la logistique qui concerne le processus et les procédures de recherche, de conception, de développement, de fabrication et de recette de matériel. *Terme connexe :* logistique de consommation.

Source : FRA

logistique de l'homme

Ensemble des moyens qui permettent de maintenir en tous temps, tous lieux et toutes circonstances, la capacité opérationnelle du combattant, par la satisfaction de ses besoins vitaux et la mise à disposition de ressources et d'équipements divers, alimentation, effets de protection, matériels de campagne, de bureau, de détente.

Source : FRA

aide logistique

Terme général utilisé pour indiquer les types d'aide fournie entre commandements militaires et à l'intérieur d'un commandement militaire, à la fois en temps de paix et en temps de guerre.

Source : FRA

évaluation logistique

1- Evaluation de :

а- l'appui logistique exigé pour soutenir des opérations particulières militaires sur un théâtre d'opérations, un pays, ou un secteur ;
b- appui logistique réel et/ou potentiel disponible pour la conduite d'opérations militaires ou bien sur le théâtre, un pays ou un secteur, ou encore placé ailleurs.

Source : UKR/OTAN

2- Evaluation du soutien logistique nécessaire à la conduite d'une opération militaire par rapport au soutien logistique réellement ou potentiellement disponible pour mener cette dernière.

Source : FRA

production logistics

That part of logistics concerning the process and procedures of research, design, development, manufacture and acceptance of materiel. *Related term:* consumer logistics.

Source : FRA

soldier logistics

All assets enabling to maintain at all times, in all places, and under all circumstances the soldier's operational capability, by satisfying his essential needs and putting at his disposal resources and various equipment, such as food, protective clothing, field, office, or leisure equipment.

Source : FRA

logistic assistance

A generic term used to denote types of assistance between and within military commands both in peace and war.

Source : FRA

logistic assessment

1- An evaluation of:

а- the logistic support required to support particular military operations in a theatre of operations, country, or area;
b- actual and/or potential logistic support available for the conduct of military operations either within the theatre, country or area, or located elsewhere.

Source : UKR/NATO

2- An evaluation of the logistic support required to conduct a military operation, compared to the actual and/or potential logistic support available for that operation.

Source : FRA

логістична підтримка

1- Основні можливості, функції, діяльність та завдання, здійснення яких є необхідним для забезпечення підтримки всіх елементів військ, які задіяні на ТВД на всіх рівнях ведення війни. У логістичних національних системах та ТВД, воно включає, без обмеження, підтримку, яка надається ЗС щодо керівництва, забезпечення підтримки капеланів, ведення цивільних, фінансових та юридичних справ, постачання та технічного обслуговування, транспортування, медичного обслуговування, будівництва, квартирно-експлуатаційного, інженерного, топографічного та геодезичного забезпечення, харчування, реєстрації смерті, прання, хімічної чистки, надання банних послуг, відчуження нерухомого майна та якої потребує авіація та бойові наземні підрозділи, задля виконання ними своїх бойових завдань. Бойова підтримка включає в себе всі види діяльності, які забезпечують підтримання на належному рівні боєздатності підрозділів, які ведуть бойові дії на всіх рівнях ведення війни.

2- Логістична система, яка застосовується на користь військ, угруповання або частин та яка здійснює постачання засобів та послуг, які дозволяють підтримувати їх оперативні можливості та рівень самостійності на визначеному командуванням рівні.

3- В галузі МТЗ: сукупність засобів, процедур та дій, які спрямовані на забезпечення відповідної боєздатності техніки та озброєння протягом терміну їх придатності, із урахуванням умов їх експлуатації.

Джерело: ФР

логістична складова

У сфері матеріально-технічного забезпечення, частина комплексу, що складається з двох або кількох частин, які можуть бути доставлені та замінені на місці.

Джерело: ФР

soutien logistique

1- Capacités, fonctions, activités et tâches essentielles requises pour assurer le soutien de tous les éléments des forces d'exploitation dans le théâtre à tous les niveaux de la guerre. Dans les systèmes logistiques nationaux et du théâtre, il comprend, sans y être limité, le soutien fourni par les forces armées au chapitre de l'administration, des services d'aumônerie, des affaires civiles, des finances, des services juridiques, d'approvisionnement, de maintenance, de transport, de santé, de construction, d'achat et d'aliénation des biens immobiliers, des installations et du génie, des services techniques topographiques et géodésiques, des services d'alimentation, d'enregistrement des tombes, de buanderies, de nettoyage à sec, de bains, d'aliénation de biens immobiliers et autres services requis par l'aviation et les troupes de combat terrestres afin de permettre à ces unités d'accomplir leurs missions au combat. Le soutien au combat englobe les activités, à tous les niveaux de la guerre, qui assurent le maintien en puissance de toutes les forces d'exploitation du champ de bataille.

2- Système logistique mis en place au profit d'une force, d'un groupement ou d'une unité en lui fournissant des moyens et des services permettant de maintenir sa capacité opérationnelle et son autonomie au niveau fixé par le commandement.

3- Dans le domaine de la maintenance : ensemble des moyens, procédures et prestations destinés à assurer la disponibilité d'un matériel pendant sa durée de vie, en tenant compte des conditions d'utilisation.

Source : FRA

sous-ensemble logistique

Dans le domaine de la logistique, partie d'un ensemble composé de deux ou plusieurs pièces, qui peut être fournie et remplacée comme telle.

Source : FRA

logistic support

1- Capabilities, functions, activities and essential tasks necessary to ensure the support of all the forces' elements in a theater at all the levels of war. In the national theater logistic systems, logistic support comprises – but is not limited to – the support provided by the armed forces regarding administration, chaplains, civil affairs, finances, legal services, supplies, maintenance, transportation, health, construction, procurement and appropriation of buildings, infrastructure and engineers, the technical topographical and geodesic services, catering, graves registration, laundering, dry-cleaning, baths, the appropriation of buildings and other services for the benefit of the aviation and the ground combat troops in order to help these units carry out their combat missions. Combat support covers all activities, at all levels of war, ensuring the preservation of the power of all battlefield exploitation forces.

2- Logistic system implemented for the benefit of a force, task force or unit, providing it with the assets and services permitting to preserve its operational capability and autonomy at a level determined by the commander.

3- In terms of maintenance: all assets, procedures and services aimed at ensuring the availability of an item of equipment during its life cycle, taking into account the employment conditions.

Source : FRA

logistic sub-assembly

In the logistic domain, part of an assembly made of two or more pieces, which can be supplied and changed as such.

Source : FRA

логістична стратегія

Поєднання дій, що сприяють, у глобальному розумінні, визначенню, реалізації, зберіганню та наданню засобів, необхідних для застосування сил у визначний просторово-часовий термін та для виконання визначених завдань.

Джерело: ФР

логістична сфера

Особливий функціональний компонент системи постачання. Виділяють 7 галузей:

- а - адміністрація;
- б- доставка;
- в- технічне обслуговування;
- г - медична допомога;
- д - кадрове забезпечення;
- е- забезпечення паливно-мастильними матеріалами;
- ж - інфраструктура.

Джерело: ФР

логістичне забезпечення штабу

Включає всі види діяльності, які відносяться до завдань МТЗ, за виключенням адміністративного та фінансового забезпечення, що знаходяться у компетенції підрозділу 1-ї категорії, який не обов'язково є підрозділом штабу (наприклад, взвод штабу загальновійськової бригади):

- транспортування та оперативні переміщення;
- допомога у розгортанні сил;
- допомога на місці дислокації;
- організація життєзабезпечення особового складу (у тому числі й медичне забезпечення);
- технічне обслуговування;
- постачання.

Джерело: ФР

логістичне обладнання

Елементи парку, до яких входять елементи складування і відповідне супутнє обладнання, що застосовують для виконання оперативної дії (запаси, засоби з навчання, засоби з технічного обслуговування і ремонту).

Джерело: ФР

stratégie logistique

Combinaison des actions qui concourent dans le cadre d'une démarche globale à concevoir, réaliser, stocker et délivrer les moyens nécessaires à l'engagement des forces dans un cadre espace-temps défini et pour des missions déterminées.

Source : FRA

domaine logistique

Partie spécialisée de la fonction opérationnelle « soutien logistique ». Sept domaines ont été identifiés:

- a- administration;
- b- acheminement;
- c- maintenance;
- d- soutien sanitaire;
- e- soutien de l'homme;
- f- soutien pétrolier;
- g- soutien au stationnement.

Source : FRA

soutien logistique de quartier général (SLQG)

Partie prenante de la fonction soutien de quartier général, le soutien logistique de QG recouvre toutes les activités correspondant à la définition du soutien logistique, à l'exception du soutien administratif et financier qui reste du ressort d'un détachement de 1ère catégorie, ce que n'est pas forcément l'unité QG (exemple : section de QG de brigade interarmes) :

- acheminement et mouvements opérationnels
- aide au déploiement
- soutien au stationnement
- soutien de l'homme (dont soutien médical)
- maintenance
- ravitaillement.

Source : FRA

équipement logistique

Éléments de parc auxquels sont associés des éléments de stocks et des matériels d'environnement correspondant, pour contribuer à la réalisation d'une fonction opérationnelle (munitions, moyens d'instruction, moyens de maintenance, rechanges).

Source : FRA

logistic strategy

Combination of all actions participating, within the framework of an overall approach, in the realization, storing and delivering of the assets necessary for the engagement of the forces in a given time-space framework and for specific missions.

Source : FRA

logistic domain

Specialized component of the "logistic support" function. Seven domains have been identified:

- a- administration;
- b- movement;
- c- maintenance;
- d- health-care;
- e- manpower support;
- f- POL support;
- g- infrastructure.

Source : FRA

headquarters logistic support

As an element of the headquarters support function, headquarters logistic support comprises all activities corresponding to the definition of logistic support, with the exception of administrative and financial support, which remains a responsibility of a 1st category detachment. A headquarters unit is not necessarily such a 1st category detachment (for instance: HQ platoon of a combined arms Brigade):

- operational forwarding and movements;
- aid to deployment;
- stationing support,
- manpower support (including medical support);
- maintenance ;
- supply.

Source : FRA

logistic equipment

Fleet elements combined with stock items and the corresponding related equipment to participate in the fulfillment of an operational function (ammunition, training means, maintenance assets, spares).

Source : FRA

логістичне сили та засоби

Сукупність заходів матеріально-технічного забезпечення, які дозволяють мати у розпорядженні людські та технічні ресурси з метою забезпечити належну тривалість та свободу дій при проведенні операції.

Джерело: ФР

логістичний моніторинг

Інформаційна система щодо логістичних потоків, яка дозволяє їх контролювати, шляхом відслідковування, за лінійним маршрутом, вантажів будь-якого типу, їх засобів транспортування та транспортних векторів, від складу до місця призначення. Вантажі, зазвичай, мають відповідне штрихове кодування, маркування певної радіочастоти та будь-які інші системи ідентифікації, які можуть бути розкодовані користувачем бази даних.

Джерело: ФР

логістичний пункт

1- Географічне місце де розміщуються засоби матеріально-технічного забезпечення необхідні для успішного проведення операції. Він входить, як правило, до сектору.

Джерело: ФР

2- Місце розташування засобів та підрозділів підтримки. Пункт має виконати одну задачу та розгортається на певний час.

Джерело: ФР

локальна зовнішня оборона

Сукупність заходів спрямованих на забезпечення оборони проти зовнішніх агресій. Вона використовується лише в межах зони локальної безпеки під відповідальністю діючої адміністрації.

Джерело: ФР

локальна мережа

Сукупність засобів, що поєднанні між собою однією і тою самою фізичною мережею,

moyens logistiques

Ensemble des éléments de soutien qui permettent à une entité opérationnelle de disposer des moyens matériels et humains qui lui sont consentis avec un degré de disponibilité, une capacité à durer et une autonomie spécifiés.

Source : FRA

traçabilité logistique

Système d'information sur les flux logistiques permettant leur ordonnancement par le suivi en linéaire continu des ravitaillements de tout type dans leurs contenants et sur les vecteurs de transport, depuis un dépôt jusqu'au lieu de distribution. Les articles de ravitaillement sont en général dotés de codes barres, d'étiquettes radio fréquences et de tout système d'identification automatique pouvant être décryptés par des lecteurs reliés à une base de données.

Source : FRA

îlot (logistique)

1- Lieu géographique où se déploient les moyens nécessaires à la réalisation d'une action d'une composante fonctionnelle d'un domaine logistique. Il s'intègre généralement dans un secteur.

Source : FRA

plot

2- Regroupement localisé de moyens de soutien ou d'appui. Un plot est le plus souvent monofonctionnel et temporaire.

Source : FRA

défense locale externe

Ensemble des mesures visant à assurer, de l'extérieur, la défense d'un point sensible. Elle s'exerce uniquement dans l'aire de défense locale sous la responsabilité de l'autorité fonctionnelle.

Source : FRA

réseau local

Ensemble des moyens connectés entre eux sur un même réseau physique, à caractères privatif, de taille limitée. Il

logistic assets

All support elements enabling an operational entity to actually have the material and human assets allotted to it, with a specified state of readiness, endurance and autonomy.

Source : FRA

logistic traceability

Logistic flow information system enabling their scheduling by the continuous tracking of all the supplies in their containers and on the vehicles, from the warehouse to the place of distribution. The supplies usually have a code bar, a radio frequency sticker, or any other automatic identification device which can be read and loaded into a database.

Source : FRA

point (logistic)

1- Geographical area where the assets necessary to perform a task of a functional component of a logistic domain are deployed. It is usually part of a sector.

Source : FRA

point

2- Small area where support and service support assets are gathered. A point has only one function and is provisional most of the time.

Source : FRA

local external defense

All measures taken to ensure, from the outside, the defence of a key point. It is provided only in the local defence area under the responsibility of the functional authority.

Source : FRA

local area network (LAN)

All assets connected in the same private and limited physical network. There are regulations pertaining to

<p>яка використовується обмеженим колом осіб. Вона має власні правила управління трафіком і дозволяє передачу інформації будь якого плану. Джерело: ФР</p>	<p>est pourvu de règles de gestion du trafic et permet le transfert d'informations en tout genre. Source : FRA</p>	<p>the management of the flows, and it permits the transfer of all types of information. Source : FRA</p>
--	--	---

локальна оборона

défense locale

local defense

Сукупність заходів спрямованих на забезпечення внутрішньої та зовнішньої локальної безпеки ключової точки. Вона використовується лише в межах зони локальної безпеки під відповідальністю діючої адміністрації.
Джерело: ФР

Ensemble des mesures visant à assurer la défense interne et la défense locale externe d'un point sensible. Elle s'exerce uniquement dans l'aire de défense locale sous la responsabilité de l'autorité fonctionnelle.
Source : FRA

All measures aimed at ensuring the internal and external local defence of a key point. It is only exercised within the local defence area under the responsibility of the functional authority.
Source : FRA

локальна тактична повітряна обстановка

situation aérienne tactique locale

local tactical air picture

Повітряна обстановка, яка встановлюється датчиком або датчиками певної системи озброєння (одним чи кількома розташованими в безпосередній близькості датчиками).
Джерело: ФР

Situation aérienne élaborée par le ou les senseurs d'un système d'armes (voire par le ou les senseurs immédiatement voisins).
Source : FRA

Air picture aggressio by the sensor(s) of a weapon system (and eventually the sensor(s) in the near vicinity).
Source : FRA

локальні опади

retombées locales

local fallout

Радіоактивні випадки пилу, що мають найбільшу інтенсивність у перші після вибуху години, а це призводять до забруднення ґрунту значними дозами радіації.
Джерело: ФР

Retombées radioactives des poussières les plus grosses dans les heures qui suivent l'explosion, entraînant au sol des débits de dose importants.
Source : FRA

Biggest elements of radioactive dust falling back to the earth in the hours following the explosion, causing on the ground a high radiation dose rate.
Source : FRA

M

майданчик маневрування гелікоптерів

aire de manœuvre d'hélicoptères

helipad

Зона, облаштована для посадки й зльоту гелікоптерів (включає пункти посадки й польоту на місці).
Джерело: ФР

Zone aménagée pour l'atterrissage et le décollage des hélicoptères (comprend les points d'atterrissage et de vol stationnaire).
Source : FRA

A prepared area designated and used for take-off and landing of helicopters. (Includes touch-down or hover point.)
Source : FRA

майданчик приземлення

aire de poser

touchdown zone

Обмежена частина місцевості, що дозволяє посадку й зліт одного або декількох гелікоптерів.
Джерело: ФР

Portion de terrain limitée permettant l'atterrissage et le décollage d'un ou de plusieurs hélicoptères.
Source : FRA

Limited terrain area permitting the landing and take-off of one helicopter or more.
Source : FRA

максимальна дальність

portée maximum d'une arme

maximum range

Максимальна відстань яку може подолати снаряд.
Джерело: ФР

Distance la plus grande à laquelle une arme peut lancer un projectile.
Source : FRA

The greatest distance a weapon can fire.
Source : FRA

максимальна дальність вогню

portée maximum d'emploi

maximum firing range

Максимальна дальність пострілу для даного виду зброї.
Джерело: ФР

Distance maximale de tir pour une arme donnée.
Source : FRA

For a given weapon, maximum distance at which it can fire.
Source : FRA

максимальна дальність дії тилового забезпечення	portée logistique	logistic range
Найбільша дистанція між бойовими підрозділами та тиловою системою. Джерело: ФР	Distance la plus grande jusqu'à laquelle un groupement de forces peut être soutenu par le système logistique existant. Source : FRA	Longest possible distance at which a task force can be supported by the existing logistical system. Source : FRA
максимальна дальність стрільби	distance maximale de tir	maximum range
Відстань, поза якою ймовірність ураження цілі є мінімальною при використанні певного типу озброєння. Джерело: ФР	Distance au-delà de laquelle la probabilité d'atteinte est insuffisante pour engager un objectif de dimensions données. Source : FRA	Distance beyond which the probability to reach a target with given dimensions is too low to engage it. Source : FRA
максимальна крейсерська швидкість	vitesse maximale de croisière	maximum sustained speed
У дорожньому русі, максимальна швидкість, яку може мати транспортний засіб, при номінальному завантаженні, за визначений проміжок часу, по прямій дорозі першої категорії, без наявності у нього механічних поломок. Джерело: ФР	En circulation routière, vitesse maximale qu'un véhicule peut réaliser, avec sa charge nominale, pendant une durée prolongée, sur une route de première catégorie et en palier, sans qu'il en résulte de dommages mécaniques. Source : FRA	In road transport, the highest speed at which a vehicle, with its rated payload, can be driven for an extended period on a level first-class highway without sustaining damage. Source : FRA
максимальна припустима доза	dose maximale consentie	maximum permissible dose
Доза радіації, яку військовий командир чи інший відповідний посадовець може визначити як граничну сумарну дозу опромінення, що може бути отримана за конкретний період часу членами його команди, враховуючи оперативні військові норми. Джерело: ФР	Dose fixée par un échelon du commandement, ou une autorité qualifiée, comme limite supérieure des rayonnements nucléaires cumulés pouvant être reçus pendant une période déterminée par le personnel sous ses ordres, compte tenu des limitations opérationnelles normalement admises. Source : FRA	That radiation dose which a military commander or other appropriate authority may prescribe as the limiting cumulative radiation dose to be received over a specific period of time by members of his command, consistent with current operational military considerations. Source : FRA
маневр	manoeuvre	manoeuvre
1- Пересування кораблів або літальних апаратів для заняття ними вигідного положення щодо противника. 2- Застосування військ (сил) на полі бою за допомогою їх пересування при вогневій підтримці або при використанні вогневого потенціалу, для досягнення вигідного положення щодо противника для виконання поставленого завдання. Джерело: УКР/НАТО	1- Mouvement destiné à mettre des bâtiments ou aéronefs en position favorable par rapport à l'ennemi. 2- Emploi des forces sur le champ de bataille combinant le mouvement avec le feu effectif ou potentiel en vue de se mettre en position favorable par rapport à l'ennemi pour accomplir la mission donnée. Source : UKR/OTAN	1- A movement to place ships or aircraft in a position of advantage over the enemy. 2- Employment of forces on the battlefield through movement in combination with fire, or fire potential, to achieve a position of advantage over the enemy in order to accomplish the mission. Source : UKR/NATO
маневр	manoeuvre	maneuver
1- Ряд запланованих заходів у часі та місці, які проводяться у спеціальній галузі з метою досягнення поставленої мети в	1- Combinaison d'actions planifiées, dans l'espace et dans le temps, menées dans un domaine particulier, et contribuant à atteindre l'objectif	1- Combination of planned actions, in time and space, conducted in a specific domain, and which contribute to reaching the objective

рамках виконання завдання. (Наприклад: маневр тилових підрозділів...)

2- Дії підрозділів на полі бою, поєднуючи ведення вогню та пересування для того, щоб зайняти вигідну позицію для виконання поставленого завдання.

3- Пересування суден або літальних апаратів на вигідні позиції по відношенню до сил противника.

4- Тактичне навчання, що проводиться на морі, в повітрі, на суші з метою наблизити тренування до справжніх умов.

5- Навмисна зміна місць дислокації суден, літальних апаратів або колісної техніки з метою продовження виконання операції.

Джерело: ФР

маневр вогнем

Сукупність операцій, протягом якої командувач підрозділом артилерії поділяє завдання з ведення вогню між артилерійськими підрозділами та між іншими родами військ для нанесення удару по визначеній цілі у необхідний момент та з необхідною потужністю.

Джерело: ФР

маневр з технічного обслуговування

Здатність поєднати у просторі та часі дії з надання підтримки окремому підрозділу з метою забезпечити відповідність оснащення до оперативних потреб.

Джерело: ФР

маневр інженерними загородами

Організація перешкод у суцільну систему, що відповідає завданням проведення тактичної операції.

Джерело: ФР

маневр на максимальній близькій відстані

При проведенні десантних операцій з висадки, посадки або переміщення колісної техніки з одного десантного корабля на інший, що

fixé dans le cadre de la mission (exemples :manœuvre logistique...).

2- Emploi des forces sur le champ de bataille combinant le mouvement avec le feu effectif ou potentiel en vue de se mettre en position favorable par rapport à l'ennemi pour accomplir la mission donnée.

3- Mouvement destiné à mettre des bâtiments ou aéronefs en position favorable par rapport à l'ennemi.

4- Exercice tactique effectué en mer, dans les airs, sur terre ou sur carte pour simuler des opérations de guerre.

5- Mise en œuvre d'un bâtiment, aéronef ou véhicule de manière à lui faire exécuter les évolutions voulues.

Source : FRA

manœuvre des feux

Ensemble des opérations par lesquelles le chef d'artillerie répartit les missions de tir entre les unités d'artillerie et éventuellement celles d'autres armes pour battre les objectifs au moment voulu et avec la puissance nécessaire.

Source : FRA

manœuvre de la maintenance

Art de combiner dans l'espace et dans le temps les actions ressortissant au domaine de la maintenance d'une force donnée, en vue d'assurer une adéquation optimale de ses moyens matériels à ses besoins opérationnels.

Source : FRA

manœuvre des obstacles

Organisation des obstacles en systèmes cohérents, adaptés et intégrés à la œuvre tactique.

Source : FRA

manœuvre de porte à porte

Dans le cadre d'une opération amphibie de débarquement ou de rembarquement, transfert de véhicules roulants d'un bâtiment amphibie à un autre, effectué en

given for the mission (examples: logistic maneuver...).

2- Employment of forces on the battlefield through movement in combination with fire, or fire potential, to achieve a position of advantage in respect to the enemy in order to accomplish the mission.

3- A movement to place ships or aircraft in a position of advantage over the enemy.

4- A tactical exercise carried out at sea, in the air, on the ground, or on a map in imitation of war.

5- The operation of a ship, aircraft, or vehicle, to cause it to perform desired movements.

Source : FRA

fire maneuver

All operations whereby the artillery commander distributes fire missions between artillery units, and possibly also between units belonging to other branches in order to concentrate fires on objectives in a timely manner and with the required power.

Source : FRA

maintenance maneuver

Art of combining in time and space the maintenance actions of a given force, in order to adjust in the best possible manner the material assets to the tactical needs.

Source : FRA

obstacle maneuver

Organization of the obstacles into consistent systems, adapted and incorporated to the tactical maneuver.

Source : FRA

cross-decking

During an amphibious embarkation or re-embarkation operation, transfer of wheeled vehicles from one amphibious craft to another, carried out at sea, either while

проводиться у морі, на марші або на стоянці.

Джерело: ФР

маневр підрозділами

Сукупність операцій, які здійснюються з метою надання можливості батареям виконувати свої вогневі задачі, здійснюючи пересування та розгортання у необхідний час.

Джерело: ФР

маневр стримування

На оперативному рівні, вид ведення оборони, який має на меті знищення сил противника або зменшення його атакуючої потужності до початку його наступальної операції поза меж попередньо визначеної ділянки місцевості, утримання якої виступає головним завданням. Стримуючі дії поділяються на: а - позиційну оборону; б - оборону, яка має на меті виснажити сили противника.

Джерело: ФР

маневри

Двосторонні навчання стратегічного (оперативно-стратегічного) масштабу з залученням органів управління, військ (сил) одного або декількох військових округів (флотів), а також об'єднань і з'єднань різних видів ЗС, що характеризуються великим просторовим розмахом. Проводяться на місцевості, у морі, повітрі з метою відпрацювання найважливіших питань підготовки та ведення операцій (бойових дій) в умовах, максимально наближених до бойових.

Джерело: УКР/НАТО

маневрування

Процес керування кораблем, літальним апаратом або автомашиною з метою виконання необхідного пересування.

Джерело: УКР/НАТО

маневрування засобами зв'язку

Сукупність операцій завдяки яким командування забезпечує

mer, soit en marche soit au mouillage.

Source : FRA

manœuvre des unités

Ensemble des opérations visant à mettre les batteries en mesure d'effectuer leurs missions de tir en prévoyant et prescrivant leurs déplacements et leurs déploiements en temps voulu.

Source : FRA

manœuvre d'arrêt

Au niveau opératif, forme du combat défensif ayant pour but de détruire l'ennemi et au minimum de l'arrêter en brisant sa puissance d'attaque avant qu'il ait pu déboucher au-delà d'une bande de terrain préalablement fixée, dont la conservation matérialise la mission. La manœuvre d'arrêt peut revêtir deux formes:

a- défense ferme;

b- défense d'usure.

Source : FRA

exercices à grande échelle

Exercices bilatéraux stratégiques ou stratégico-opératifs recouvrant de grandes zones et impliquant les organismes de commandement, de conduite et de contrôle et les forces d'un ou plusieurs districts ou flottes militaires aussi bien que des formations majeures et tactiques de différents services. Ils sont conduits sur terre, en l'air ou à la mer, pour en retirer des enseignements essentiels dans la préparation et la conduite des opérations de combat, dans des conditions le plus réalistes possibles de la bataille.

Source : UKR/OTAN

manoeuvre

Mise en oeuvre d'un bâtiment, d'un aéronef ou d'un véhicule de manière à lui faire exécuter les évolutions voulues.

Source : UKR/OTAN

manœuvre des transmissions

Ensemble des opérations par lesquelles le commandement assure

underway or when anchored.

Source : FRA

artillery maneuver

All the operations which enable the batteries to carry out their fire missions by anticipating and ordering in due course their movements and deployments.

Source : FRA

blocking maneuver

At the operational level of war, form of defensive combat aimed at destroying the enemy and, at least, at stopping him by breaking his attacking power before he could depart from a given strip of terrain, the preservation of which represents the mission itself. The blocking maneuver can take two shapes:

a- position defense ;

b- attrition defense.

Source : FRA

large-scale exercises

Bilateral strategic or operational/strategic exercises covering large areas and involving the command and control organizations and forces of one or more military districts or fleets as well as major and tactical formations from various services. They are conducted on land, in the air or at sea, to address vital issues in preparing for and conducting operations (combat), in conditions resembling actual battle as closely as possible.

Source : UKR/NATO

manoeuvre

The operation of a ship, aircraft, or vehicle, to cause it to perform desired movements.

Source : UKR/NATO

signals maneuver

All operations by which the commander ensures the permanent

постійне пристосування систем зв'язку до ситуації, що склалася.
Джерело: ФР

l'adaptation permanente du système de transmissions à l'évolution de la situation.
Source : FRA

adaptation of the communications system to the evolution of the situation.
Source : FRA

маркування

marquage

marking

Дії що, передбачають встановлення спеціальних засобів, що дозволяють здійснити скидання або приземлення візуальним способом.
Джерело: ФР

Opération consistant à placer sur une zone de mise à terre des dispositifs permettant de réaliser un largage ou un atterrissage à vue.
Source : FRA

Operation consisting in placing devices permitting a visual dropping or landing on a landing area.
Source : FRA

марш

marche

march

Організоване пересування військ в колонах на бойових машинах, транспортних засобах або в пішому порядку з метою виходу до встановленого часу в призначений район (на зазначений рубіж) у готовності до виконання бойового завдання.
Джерело: УКР/НАТО

Mouvement organisé de troupes en colonnes, ou bien à bord de véhicules de combat, en camions, etc. ou bien encore à pied, pour atteindre le secteur désigné ou la ligne au temps désigné, prêts à leur mission de combat.
Source : UKR/OTAN

The organized movement of troops in columns, either in fighting vehicles, trucks, etc. or on foot, in order to reach the designated area or line by the appointed time, ready for their combat task.
Source : UKR/NATO

марш з метою зближення

marche d'approche

approach march

Спосіб пересування бойового підрозділу у разі неминучого контакту із противником. Підрозділи можуть бути розгорнуті повністю або частково. Зближення вважається здійсненим у разі встановлення прямого контакту із противником або з моменту зайняття позицій для ведення атаки.
Джерело: ФР

Mode de déplacement adopté par une unité de combat lorsque le contact avec l'ennemi paraît imminent. Les unités sont soit totalement, soit partiellement déployées. La marche d'approche se termine lorsque le contact avec l'ennemi est pris ou lorsque la position d'attaque est occupée.
Source : FRA

Advance of a combat unit when direct contact with the enemy is imminent. Troops are fully or partially deployed. The approach march ends when ground contact with the enemy is made or when the attack position is occupied.
Source : FRA

маршрут

itinéraire

route

Відрізок автомобільних або залізничних шляхів, які складають одну цілу шляхів пересування підрозділу з одного місця в інше. Автомобільні маршрути можуть бути без регулювання пересування або точно визначеними. Якщо маршрути визначені то вони можуть бути: з регульованим рухом на окремих ділянках, з регульованим рухом, обмеженого користування, спеціального призначення, з одностороннім рухом, забороненими.

Succession soit de tronçons de routes ou de chemins, soit de sections de lignes ferroviaires, utilisés pour se rendre d'un point à un autre. Les itinéraires routiers peuvent être soit libres, soit réglementés. Dans ce deuxième cas, ils peuvent être surveillés, gardés, réservés, spécialisés, à sens unique, interdits.

Series of either portions of roads or tracks, or of portions of railroads, used to travel from one point to another. Road routes can either be open or controlled. In the latter case, they can be: supervised, despatch, reserved, specialized, single flow or denied routes.

1- Шляхи без регулювання пересування: шляхи, які не мають обмеження руху та пересування (для цих шляхів не існує ніякої

1- Itinéraires libres: itinéraires non soumis à des restrictions de circulation ou de mouvements (aucun « crédit de mouvement » n'est nécessaire sur de tels itinéraires).

1- Open routes: routes not subject to traffic or movement control restrictions (no "movement credit" is necessary on these routes).

«безпеки пересування»).

2- Точно визначені маршрути: шляхи, використання яких підлягає чіткому регулюванню руху та пересування. Вони можуть класифікуватися:

а- маршрути з регульованим рухом на окремих ділянках: маршрути, які контролюються на декількох його ділянках дорожнім патрулем. Такий вид маршруту необхідний при пересуванні колони з 20 машин та більш різного розміру та ваги;

б- маршрути з регульованим рухом: маршрути, протягом яких здійснюється повний контроль слідування по ним. Такий вид маршруту застосовується при пересуванні однієї окремої машини або групи машин;

в- маршрути обмеженого користування: маршрути, які використовується виключно командуванням та обмеженою кількістю підрозділів;

г- спеціальні маршрути: маршрути, використання яких здійснюється з урахуванням встановлених потреб;

д- маршрути з одностороннім рухом: маршрути де машинам дозволено рухатися в одному напрямку в установлений для цього час;

е- заборонені маршрути: маршрути по яких рух заборонено. Рух може бути заборонено повністю або частково.

Джерело: ФР

маршрут з мінімальним ризиком

Рекомендований тимчасовий маршрут польоту. Він представляє собою мінімум ризику для літаків, що літають на низьких висотах в контрольованій зоні. Маршрут з мінімальним ризиком повинен бути затверджений відповідальною особою за контроль повітряного руху. На такому маршруті не повинно бути засобів вогневої підтримки, таких як: засоби протиповітряної боротьби, зони посадки, зони для зльоту гелікоптерів, аеродромів сухопутних військ.

Джерело: ФР

2- Itinéraires réglementés : itinéraires dont l'utilisation est soumise à des restrictions de circulation ou de mouvement.

Les itinéraires réglementés peuvent être classés en:

a- itinéraires surveillés: itinéraires sur lesquels un contrôle limité est exercé au moyen de postes et de patrouilles de circulation. Un crédit de mouvement est nécessaire pour son utilisation par une colonne de 20 véhicules ou plus et par tout véhicule de dimension ou de poids exceptionnel;

b-itinéraires gardés: itinéraires sur lesquels s'exerce un contrôle complet, à la fois en ce qui concerne les priorités d'utilisation et la réglementation de la circulation dans le temps et dans l'espace. Un crédit de mouvement est nécessaire pour l'utilisation par tout véhicule isolé ou groupe de véhicules;

c- itinéraires réservés: itinéraires dont l'utilisation est réservée exclusivement à une autorité ou à une formation déterminée;

d- itinéraires spécialisés: itinéraires dont l'utilisation est destinée à satisfaire un besoin déterminé;

e- itinéraires à sens unique: itinéraires sur lesquels les véhicules ne sont autorisés à circuler que dans un seul sens, à un moment déterminé;

f- itinéraires interdits: itinéraires dont l'accès n'est pas autorisé à la circulation. Un itinéraire peut être interdit dans sa totalité ou en partie.

Source : FRA

itinéraire à risque minimum

Itinéraire de vol temporaire recommandé. Il présente le minimum de risques connus pour les aéronefs volant à basse altitude dans la zone de contrôle (C.Z). Le MRR doit être approuvé par l'autorité de contrôle de l'espace aérien et éviter des objectifs d'appui-feu, tels que des armes antiaériennes, zones d'atterrissage, zones d'enlèvement par hélicoptères, PARR et aérodromes de l'armée de terre.

Source : FRA

2- Controlled routes: routes, the use of which is subject to traffic or movement restrictions. They may be classified into:

a- supervised routes: roadways over which limited control is exercised by means of traffic control posts and traffic patrols. Movement credit is required for its use by a column of 20 vehicles or more, or any vehicle of exceptional size or weight;

b- despatch routes: roadways over which full control, both as to priorities of use and the regulation of movement of traffic in time and space is exercised. Movement credit is required for its use, by any single vehicle or group of vehicles;

c- reserved routes: specific routes allocated exclusively to a given authority or formation;

d- specialized routes: routes allocated to meet a specific requirement;

e- single flow routes: route allowing the traffic of vehicles in only one direction, at a given point in time;

f- denied routes: routes which are not open for traffic. A route can be entirely denied, or only one portion of it.

Source : FRA

minimum risk route

An MRR is a temporary flight route recommended for USAF use. It presents the minimum known hazards to low-flying aircraft in the control zone (CZ). The MRR must be approved by the airspace control authority and avoids fire support targets such as air defense weapons, landing zones, pick-up zones, FARPs, and Army airfields.

Source : FRA

маршрутизація

Дія, що полягає у переміщенні та перевезенні сил як в межах, так і поза межами театру бойових дій військових підрозділів так як і підрозділів підтримки. В спеціальному контексті підтримки наземних сил, під час проведення операцій, така дія представляє галузь оперативних дій тилового забезпечення, завданням якої є «забезпечення переміщення та доставки матеріальних засобів кінцевому адресату, що дозволяє командуванню здійснювати їх контроль». Дана галузь складається з наступних функціональних складових:

- а- перевезення;
- б- регулювання;
- в- постачання;
- г- управління напрямками;
- д- транзит;
- е- управління транспортними потоками;
- ж- зберігання майна.

Джерело: ФР

маршрутний час

Дозвіл, що дається командуванням на користування визначеним шляхом. До дозволу на пересування, крім надання «номеру пересування» включається зазначення годин, зафіксованих для проходу першого та останнього транспортного засобу, колон або конвою у точці входу й виходу на цьому маршруті.

Джерело: ФР

маскувальне оздоблення

Природний або штучний матеріал, що використовується для створення або покращення маскувальних функцій об'єкта.

Джерело: ФР

маскування

1- Дія, призначена на укриття особового складу, устаткування, установок, діяльності й інформації будь-якого роду від розвідки противника.

2- Використання природних або штучних матеріалів для маскування особового складу,

acheminement

Action qui implique le déplacement et le transport inter et intra théâtre des forces et de leurs soutiens. Dans le contexte spécifique du soutien de forces terrestres en opération, il constitue le domaine de la fonction opérationnelle soutien logistique dont l'objet est « d'assurer le déplacement et la livraison des ressources matérielles au destinataire final tout en permettant au commandement de les suivre en temps utile. Ce domaine comprend les composantes fonctionnelles suivantes :

- a- transport ;
- b- régulation ;
- c- livraison ;
- d- gestion des vecteurs ;
- e- transit ;
- f- gestion des flux ;
- g- manutention.

Source : FRA

crédit de mouvement

Autorisation donnée par le commandement d'emprunter un itinéraire réglementé. Le crédit de mouvement, outre l'attribution d'un « numéro de mouvement », comporte l'indication des heures fixées pour le passage des premier et dernier véhicules des colonnes ou convois au point d'entrée et au point de sortie sur cet itinéraire.

Source : FRA

garnissage de camouflage

Matériau naturel ou artificiel utilisé pour réaliser ou améliorer le camouflage d'un objet.

Source : FRA

camouflage

1- Action visant à soustraire le personnel, le matériel, les installations, les activités et les informations de toute nature aux investigations de l'ennemi.

2- Utilisation de matériaux naturels ou artificiels sur des personnes, des objets ou des positions tactiques en

routing

Action related to the movement and transportation between theaters or within a theater of the forces and their supporting units. In the specific context of the support of land forces during operations, it is the domain of the logistic support operational function in charge of the transportation and delivery of the physical assets needed by the end user while ensuring the real time monitoring of the movements. This domain includes the following operational components:

- a- transportation;
- b- regulation;
- c- delivery;
- d- transportation assets management;
- e- transit;
- f- flow management;
- g- handling;

Source : FRA

movement credit

Allocation granted by the command to move over a controlled route. Beside the allocation of a "movement number", the movement credit includes the times defined for the passage of the first and last vehicles of the columns or convoys at the points of entry and exit to this route.

Source : FRA

garnishing

In surveillance, natural or artificial material applied to an object to achieve or assist camouflage.

Source : FRA

camouflage

1- Action aiming at protecting personnel, material, facilities, activities and all types of information from the enemy's investigations.

2- The use of natural or artificial material on personnel, objects or tactical positions with the aim of

цілей або тактичних позицій з метою дезорієнтації, введення в оману противника або зникнення з його поля зору.

Джерело: ФР

vue de désorienter, de tromper l'ennemi ou de se soustraire à sa vue.

Source : FRA

confusing, misleading or evading the enemy.

Source : FRA

dissimulation

3- Частина дій з введення в оману, що мають на меті укриття своїх сил та їх пересування від виявлення противника.

Джерело: ФР

3- Composante de la déception (mesures passives) ayant pour effet de soustraire les forces amies et leurs mouvements aux investigations de l'adversaire.

Source : FRA

concealment

3- Part of deception (passive measures) aiming at preserving friendly forces and their movements from the opponent's investigations.

Source : FRA

dissimulation et déception

4- Комплекс заходів, спрямованих на приховання від противника військ (сил) і об'єктів, введення його в оману щодо наявності, розташування, складу, стану, дій і намірів військ (сил), а також планів командування; вид бойового (оперативного) забезпечення. Маскування сприяє досягненню раптовості дій військ (сил), зберіганню їх боєздатності і підвищенню живучості. За масштабом застосування і характером завдань поділяється на стратегічне, оперативне і тактичне; за засобами розвідки противника - на оптичне, теплове, радіолокаційне, радіо- та радіотехнічне, звукове (акустичне), гідроакустичне та ін. Найбільший ефект досягається при одночасному застосуванні маскування проти всіх засобів розвідки противника.

Джерело: УКР/НАТО

4- Mesures visant à dissimuler à l'ennemi des forces et des installations, à embrouiller l'ennemi quant à la présence, la position, la puissance, la condition, les activités et les intentions des forces concernant les plans de leurs commandements. C'est une forme d'appui tactique ou opératif, contribuant à la surprise dans le combat et aidant au maintien de l'efficacité de combat des troupes et l'augmentation de leur capacité de survie. Elles peuvent être stratégiques, opératives ou tactiques, en fonction de l'échelle et de la nature des missions. La dissimulation et la déception peuvent impliquer la manipulation les émissions audiovisuelles, ou radiophoniques, radar, des signaux acoustiques ou hydroacoustiques, selon les méthodes de collecte de renseignement de l'ennemi. L'effet maximal est réalisé par l'utilisation simultanée de la dissimulation et la déception contre toutes les sources de renseignement de l'ennemi.

Source : UKR/OTAN

concealment and deception

4- Measures aimed at concealing forces and installations from the enemy, confusing the enemy as to the presence, position, strength, condition, activities and intentions of the forces concerned and the plans of their commanders. It is a form of tactical or operational support, contributing to surprise in combat and helping to maintain the combat effectiveness of troops and to increase their ability to survive. It may be strategic, operational or tactical, according to scale and the nature of the missions. Concealment and deception may involve the manipulation of optical or heat emissions or radio, radar, acoustic or hydroacoustic signals, depending on the enemy's intelligence collection methods. The maximum effect is achieved by the simultaneous use of concealment and deception against all enemy intelligence-gathering resources.

Source : UKR/NATO

occultation

5- Заходи, які спрямовані на тимчасове приховування ознак, які можуть викрити місце знаходження або приналежність підрозділів. До таких ознак належать: розпізнавальні знаки або пристрої інфрачервоного випромінювання.

Джерело: ФР

5- Opération consistant à camoufler provisoirement des éléments pouvant servir à localiser et identifier des unités, tels que les signes distinctifs, les sources d'émission d'infrarouge, etc.

Source : FRA

occultation

5- Operation which consists in temporarily camouflaging elements which can be used to localize and identify units, such as the distinctive signs, infrared sources, etc.

Source : FRA

матеріально-технічне забезпечення

Сукупність дій транспорту, служб зберігання, регулювання, фізичного керування потоками,

soutien aux ravitaillements

Ensemble des activités de transport, de manutention, de régulation, de gestion physique des flux, de

resupply support

All activities concerning the transport, handling, regulation and physical management of the

розподілу та постачання, що відбувається відповідно до оперативних потреб та призначення підрозділів, які забезпечують та дозволяють здійснення матеріально-технічного забезпечення, постачання ресурсів з метою задоволення логістичних потреб підрозділів. Відбувається наземними, морськими та повітряними шляхами.

Джерело: ФР

машина управління

Броньована гусенична або колісна машина високої прохідності, обладнана засобами управління військами. Машина управління звичайно використовуються військами в якості рухливих пунктів управління командуючих (командирів) та їх штабів.

Джерело: УКР/НАТО

машина управління озброєнням

Броньована гусенична або колісна машина високої прохідності, обладнана засобами управління зброєю. Є, як правило, елементом комплексу озброєння в складі дивізіону польової артилерії.

Джерело: УКР/НАТО

медична допомога

Будь-які втручання, спрямовані на одужання хворого, пораненого або інваліда.

Джерело: ФР

медична евакуація

Евакуація, під час якої хворі й поранені, які знаходяться під медичним наглядом, можуть отримувати, проходити чи змінювати медичні процедури.

Джерело: ФР

медична складова

Складова частина тилової бригади або тилової бази сухопутних військ, відповідальна за здійснення маневру санітарного підрозділу армійського корпусу. Вона об'єднує в собі підрозділи, служби й групи санітарного транспорту тилових служб і можливо необхідні засоби підтримки.

Джерело: ФР

distribution et de livraison qui, en fonction du besoin opérationnel et de la spécialisation des unités qui l'assurent, permettent le ravitaillement en ressources dans le but de satisfaire les besoins logistiques des unités soutenues. Il peut être effectué par voie terrestre, maritime ou aérienne.

Source : FRA

véhicule de commandement

Véhicule tout terrain blindé chenillé ou à roues portant des équipements de commandement, de conduite et de contrôle. Les véhicules de commandement sont normalement employés comme des postes de commandement mobiles pour des commandants et leurs état-majors.

Source : UKR/OTAN

véhicule de contrôle de tir

Véhicule tout terrain blindé chenillé ou à roues portant des équipements de contrôle de tirs. C'est d'habitude un des constituants de la gamme d'armement d'un bataillon d'artillerie de campagne.

Source : UKR/OTAN

traitement curatif

Toute intervention visant à obtenir la guérison d'une personne malade, blessée ou handicapée.

Source : FRA

évacuation médicalisée

Evacuation au cours de laquelle les malades et blessés sont placés sous la surveillance d'un médecin qui peut instaurer, poursuivre ou modifier la thérapeutique.

Source : FRA

chaîne santé

Composante de la brigade logistique ou de la base logistique terre chargé d'exécuter la manoeuvre santé du corps d'armée. Elle regroupe les formations du service et les escadrons de transport sanitaire du Train et d'éventuels moyens de complément.

Source : FRA

distribution and delivery flows. These activities, when combined, allow the units to be resupplied with resources in order to meet the requirements of the supported units. It can be made with land, maritime or air way.

Source : FRA

command vehicle

Tracked or wheeled armoured cross-country vehicle carrying command-and-control equipment. Command vehicles are normally used as mobile command posts for commanders and their staffs.

Source : UKR/НАТО

weapons control vehicle

Tracked or wheeled armoured cross-country vehicle carrying weapons-control equipment. It is usually one of the constituents of a field artillery battalion's range of armaments.

Source : UKR/НАТО

curative treatment

Any intervention aimed at curing a sick, injured or handicapped person.

Source : FRA

medical evacuation (MEDEVAC)

Evacuation during which sick or injured individuals are placed under the surveillance of a physician who can start, carry on or change a treatment.

Source : FRA

medical system

Component of the logistical brigade or group charged with carrying out the medical missions of the army corps. It groups together the medical units and the medical transportation companies and possibly additional means.

Source : FRA

медичне забезпечення

1- Комплекс заходів, що прямо або побічно сприяє зміцненню здоров'я і поліпшенню загального стану окремих хворих або населення в цілому.
Джерело: УКР/НАТО

soutien santé

1- Toute prestation fournie directement ou indirectement en vue de favoriser la santé ou le bien-être d'un patient ou d'une population.
Source : UKR/OTAN

health service support

1- All services provided directly or indirectly to contribute to the health and well-being of patients or a population
Source : UKR/NATO

soutien médical

2- Сукупність дій, застосованих під час маневру на користь дружніх сил, відповідно до колективного або індивідуального плану, з метою підтримання відповідного рівня боєздатності та збереження людського потенціалу, що дозволяє, в міжвидових рамках, надавати адекватну та ефективну допомогу хворим та пораненим. Медичне забезпечення є складовою підтримки, яка надається військам.
Джерело: ФР

2- Ensemble des actions mises en manœuvre au profit d'une force concourant, sur le plan collectif et individuel, à la mise en condition et à la conservation de son potentiel humain en permettant une prise en charge intégrale et cohérente, dans un cadre interarmées, des malades et des blessés de cette force. Le soutien médical fait partie du soutien mis en place au profit d'une force.
Source : FRA

medical support

2- All actions implemented for the benefit of a Force and participating, both collectively and individually, in the preparation and preservation of its human potential. It also permits a total and coherent joint treatment of sick or injured personnel. Medical support is part of the general support organized for a Force.
Source : FRA

медичне постачання

Сукупність операцій з метою створення матеріальних ресурсів, необхідних для медичної служби збройних сил та для виконання нею свого завдання у мирний, воєнний час кризи.
Джерело: ФР

approvisionnement sanitaire

Ensemble des opérations visant à constituer la ressource matérielle nécessaire au service de santé des armées pour accomplir ses missions techniques du temps de paix, de crise et de guerre.
Source : FRA

medical supplies

Set of operations aiming at building the material resource needed by the armed forces medical department to carry out its technical missions in peace, crisis or wartime.
Source : FRA

медичний пункт

Перша ланка системи санітарної евакуації де поранений отримує першу медичну допомогу та де оформлюється його медична картка.
Джерело: ФР

poste de secours

Premier maillon de la chaîne d'évacuation sanitaire où le blessé reçoit, en milieu médical, les premiers soins et où est établie la fiche médicale de l'avant.
Source : FRA

aid station

First component of the medical evacuation chain where the wounded is given, in a medical structure, first aid and where the emergency medical tag is made.
Source : FRA

медичні втрати

До них відносяться особи, які не можуть виконувати свої обов'язки через хворобу, бойове поранення або поранення спричинене використанням біологічної, хімічної та ядерної зброї та які підлягають госпіталізації.
Джерело: ФР

pertes santé

Elles comprennent tous les personnels perdus par les unités pour cause de maladie, blessure ou lésion due aux armes NRBC et nécessitant l'intervention du service de santé.
Source : FRA

medical casualties

They include only the personnel lost because of diseases, injuries or lesions due to NRBC weapons and which require the intervention of health service support units.
Source : FRA

медичні розвідувальні дані

Розвідувальні дані щодо медичних, біологічних, епідеміологічних питань і санітарного стану докільля, що мають зв'язок із здоров'ям

renseignement médical

Renseignement qui relève des domaines médicaux, bio-scientifiques, épidémiologiques et environnementaux ayant un rapport avec la santé humaine ou animale, y

medical intelligence

Intelligence on medical, bioscientific, epidemiological and environmental information related to human or animal health, including the assessment of foreign medical

людини чи тварин, включаючи оцінку закордонних медичних можливостей у військовому і цивільному секторах. Виходячи зі своєї специфічної технічної природи, ці розвідувальні дані з медичних питань застосовують під час фази орієнтації та використання циклу розвідувальних даних. *Пов'язані терміни:* цикл розвідувальних даних, розвідувальні дані.

Джерело: ФР

медично-хірургічний відбір

Сукупність медичних операцій спрямованих на класифікацію поранених відповідно до невідкладності надання їм необхідного лікування та їх підготовки до евакуації. У випадку масових втрат, при застосуванні спеціального плану відбору, надається пріоритет для здійснення евакуації пораненим чие функціональне відновлення або виживання може бути передбачене та лікування яких не вимагає попередніх, тривалих та складних медичних процедур.

Джерело: ФР

медіа зв'язок

Сукупність дій з розповсюдження публічної інформації, що ведеться протягом воєнної операції на театрі бойових дій. Її мета - на основі дійсної інформації і за допомогою засобів масової інформації інформувати, пояснювати і полегшувати приєднання всіх тих, до кого вона звертається. У ній дотримують справедливую рівновагу між завданням інформувати і необхідністю захищати важливу або таємну інформацію.

Джерело: ФР

межа району забруднення

Лінія, що встановлюється відповідним командуванням та яка визначає межі районів та ступінь їх забруднення.

Джерело: ФР

мережа

Сукупність ресурсів із

compris l'évaluation des capacités médicales étrangères dans les secteurs militaires et civils. De par sa nature technique spécifique, ce renseignement nécessite des compétences médicales étendues pendant les phases d'orientation et d'exploitation du cycle du renseignement. *Termes connexes :* cycle du renseignement; renseignement.

Source : FRA

triage médico-chirurgical

Ensemble des opérations médicales visant à classer les blessés en fonction de l'urgence du traitement à pratiquer et à les mettre en condition d'évacuation. En cas de pertes massives, par application d'un plan spécial de triage, le triage donne la priorité d'évacuation aux blessés dont la récupération fonctionnelle ou la survie peut être escomptée d'un traitement ne demandant pas de soins initiaux prolongés et complexes.

Source : FRA

communication médias

Ensemble des actions d'information publique menées lors d'une opération militaire sur un théâtre. Elle a pour objet, sur la base d'informations vraies et par l'intermédiaire des médias, d'informer, d'expliquer et de faciliter l'adhésion de tous ceux à qui elle s'adresse. Elle respecte un juste équilibre entre le devoir d'informer et la nécessité de protéger les informations sensibles ou classifiées.

Source : FRA

limite de zone contaminée

Ligne déterminée par l'autorité compétente, délimitant une zone contaminée à un taux donné.

Source : FRA

réseau

Ensemble de ressources de

capabilities in both military and civilian sectors. This intelligence, being of a specific technical nature, requires medical expertise throughout its direction and processing within the intelligence cycle. *Related terms:* intelligence; intelligence cycle.

Source : FRA

medical regulating

All medical operations aiming at sorting casualties depending on the degree of emergency of treatment, and to arrange for their evacuation. When there are mass losses, and according to the implementation of a specific regulating plan, regulating gives evacuation priority to the wounded who can recover or survive with a treatment which does not necessitate long and complex initial care.

Source : FRA

media communication

Set of public information actions carried out during a military operation on a theater. It aims at informing, explaining and making easier the approval of all those who are targeted. It is based on true pieces of information and uses the media. It strikes the right balance between the information duty and the need to protect the sensitive or classified pieces of information.

Source : FRA

contaminated area limit

Line determined by the competent authority, setting the boundaries of an area contaminated at a given rate.

Source : FRA

network

All the signal resources pooled for

передачі, що встановлена спільно для потреб численних технічних засобів.

Джерело: ФР

мережа РЛС

Поставлена сукупність кількох РЛС, що поєднані для постачання комплексної інформації з єдиним центром.

Джерело: ФР

мережеве управління

Планування, використання та контроль ресурсів мережі з метою досягнення її оптимального функціонування та підтримки у належному стані.

Джерело: ФР

метеорологічні умови

1- Погодні умови польоту, виражені залежно від видимості, відстані до хмар і стелі, нижче мінімумів, зазначених для погодних умов. Такі умови вимагають політ за приборами.

2- Візуальні погодні умови польоту, виражені залежно від видимості, відстані до хмар і стелі, які дорівнюють або вищі за певні мінімуми.

Джерело: ФР

миротворча операція

1- Операції, які проводяться головними військовими підрозділами або здійснюються за підтримки цивільних міжнародних організацій, представлених на театрі бойових дій. Операції такого роду проводяться під егідою ООН та за участі однієї або багатьох країн-добровольців, міжнародних організацій (НАТО, ЄС) або виключно ООН. Ціллю таких заходів є надання гуманітарної допомоги або прийняття довготривалих політичних рішень. До операцій такого роду відносяться:

а – операції з підтримки з застосуванням заходів превентивної дипломатії;
б – операції з відновлення миру;

transmissions mises en commun pour les besoins d'une pluralité d'équipements.

Source : FRA

réseau radar

Ensemble fourni par plusieurs radars reliés à un centre unique en vue de fournir une information intégrée.

Source : FRA

gestion de réseau

Planification, emploi et contrôle des ressources du réseau pour aboutir à un fonctionnement optimal du réseau et en assurer le maintien.

Source : FRA

conditions météorologiques

1- Conditions IMC (instruments meteorological conditions): conditions météorologiques du vol exprimées en fonction de la visibilité, de la distance par rapport aux nuages et au plafond, inférieures aux minima spécifiés pour les conditions météorologiques de vol à vue (VMC). Elles impliquent le vol aux instruments.

2- Conditions VMC (visual meteorological conditions): conditions météorologiques de vol exprimées en fonction de la visibilité, de la distance par rapport aux nuages et du plafond égales ou supérieures aux minima spécifiés.

Source : FRA

opération de soutien de la paix

1- Opérations multifonctionnelles pouvant être menées par un dispositif militaire précurseur ou en soutien d'organisations internationales civiles déjà présentes sur le théâtre. Ces opérations, menées sous mandat de l'ONU, peuvent être mises en œuvre par un ou plusieurs Etats volontaires, une organisation internationale (OTAN, UE) ou l'ONU elle-même. Elles ont des objectifs humanitaires ou visent une solution politique à long terme. Elles comprennent :

a- les opérations de soutien à la diplomatie préventive ;
b- les opérations de rétablissement de la paix ;
c- les opérations de maintien de la paix ;
d- les opérations d'imposition de la paix ;
e- les opérations de consolidation de

the needs of multiplicity of equipments.

Source : FRA

radar netting

The linking of several radars to a single center to provide integrated target information.

Source : FRA

network management

The planning, employment and control of network resources and their utilization to achieve and maintain optimal network operation.

Source : FRA

meteorological conditions

1- IMC (Instrument Meteorological Conditions): meteorological flight conditions expressed in reference to visibility, to the distance from the clouds and the cover, which are under the minimum specified for the visual meteorological conditions (VMC). They require instrument flight.

2- VMC (Visual Meteorological Conditions): meteorological flight conditions expressed in reference to visibility, to the distance from the clouds and the cover equal or above the specified minimum.

Source : FRA

peace operation

1- Operation aiming at preserving peace or facilitating the restoration thereof in a country victim of a domestic crisis or between two countries, while there stands a major threat for the security or survival of the populations. This impartial operation is conducted with or without the consent of the parties: it is placed under Chapters VI or VII of the United Nations Charter, and is initiated by a mandate given by an international organization. This term encompasses:

a- operations in support of preventive diplomacy;
b- peace restoration operations;
c- peacekeeping operations;
d- peace enforcement operations;
e- peace-building operations. These missions take place within the framework of operations of variable

в – операції з підтримки миру;
г – операції з встановлення миру;
д – операції зі зміцнення миру.
Заходи з застосуванням превентивної дипломатії, відновлення та зміцнення миру знаходяться під юрисдикцією цивільних організацій, але відбуваються за підтримки військових операцій.
Джерело: ФР

la paix.
Le soutien à la diplomatie préventive, le rétablissement de la paix et la consolidation de la paix sont essentiellement placés sous la responsabilité des organisations civiles, bien que ces organisations soient soutenues par des actions militaires.
Source : FRA

intensity, with the participation of military forces as well as that of diplomatic and humanitarian organizations.
Source : FRA

operation de maintien de la paix

peacekeeping operation

2- Операція з підтримки миру, результатом якої є підписання договору або припинення бойових дій та яка сприяє створенню середовища взаємного порозуміння, за умови обов'язкового виконання вимог положень договору, а також знижує рівень загрози виникнення заворушень до мінімального. Зазвичай, миротворці застосовують силу тільки для самооборони. Також: зміцнення миру, операція з підтримки миру, попередження конфліктів, відновлення миру.
Джерело: НАТО

2- Opération de soutien de la paix suivant un accord ou un cessez-le-feu ayant établi un environnement permissif où le niveau de consentement à un accord et de respect de celui-ci est élevé, et la menace de perturbations, faible. Normalement, les soldats de la paix ne recourent à la force qu'en cas de légitime défense. Termes connexes : consolidation de la paix ; opération de soutien de la paix ; prévention des conflits ; rétablissement de la paix.
Source : OTAN

2- A peace support operation following an agreement or ceasefire that has established a permissive environment where the level of consent and compliance is high, and the threat of disruption is low. The use of force by peacekeepers is normally limited to self-defence. Related terms: conflict prevention; peacebuilding; peacemaking; peace support operation.
Source : NATO

opération de soutien de la paix

peace support operation

3- Операція, яка відбувається з обов'язковим застосуванням дипломатичних, військових та цивільних заходів та яка, зазвичай, проводиться відповідно до принципів та норм Хартії Організації Об'єднаних Націй з метою відновлення або підтримки миру. Такі операції можуть включати в себе заходи з попередження конфліктів, відновлення, встановлення, підтримки та зміцнення миру або з надання гуманітарної допомоги. Також: зміцнення миру, підтримка миру, попередження конфліктів, відновлення миру.
Джерело: НАТО

3- Opération comportant l'utilisation impartiale de mesures diplomatiques, civiles et militaires, normalement menée conformément aux buts et principes de la Charte des Nations Unies, en vue de restaurer ou de maintenir la paix. De telles opérations peuvent comprendre la prévention des conflits, le rétablissement de la paix, l'imposition de la paix, le maintien de la paix, la consolidation de la paix ou les opérations humanitaires. Termes connexes : consolidation de la paix ; maintien de la paix ; prévention des conflits ; rétablissement de la paix.
Source : OTAN

3- An operation that impartially makes use of diplomatic, civil and military means, normally in pursuit of United Nations Charter purposes and principles, to restore or maintain peace. Such operations may include conflict prevention, peacemaking, peace enforcement, peacekeeping, peacebuilding and/or humanitarian operations. Related terms: conflict prevention; peacebuilding; peacekeeping; peacemaking.
Source : NATO

миттєва доза опромінення

dose instantanée

instantaneous dose

Доза, що отримується одноразово та за короткий період часу та біологічне відновлення не може відбутися.
Джерело: ФР

Dose reçue en une fois sous une durée assez courte pour qu'aucune restauration biologique n'ait pu jouer.
Source : FRA

Dose received during the same exposure and over a period of time so short that biological recovery cannot occur.
Source : FRA

міжвидова амфібійна операція

opération amphibie interarmées

joint amphibious operation

Амфібійна операція, яка

Opération amphibie menée avec des

An amphibious operation conducted by

<p>проводиться із залученням необхідних складових різних видів збройних сил. Джерело: ФР</p>	<p>éléments relativement importants fournis par plusieurs armées. Source : FRA</p>	<p>significant elements of two or more services. Source : FRA</p>
<p>міжвидова амфібійна тактична група</p>	<p>force opérationnelle amphibie interarmées</p>	<p>joint amphibious task force</p>
<p>Тимчасове угруповання з кількох видів збройних сил розміщених під єдиним командуванням, що мають за мету виконання десантної операції. Джерело: ФР</p>	<p>Groupement temporaire de plusieurs armées (ou forces) placées sous un commandement unique, et constitué dans le but d'effectuer une opération amphibie. Source : FRA</p>	<p>A temporary grouping of units of two or more services (or forces) under a single commander, organized for the purpose of engaging in an amphibious operation. Source : FRA</p>
<p>міжвидова багатонаціональна операція</p>	<p>opération interarmées multinationale</p>	<p>combined joint operation</p>
<p>Операція, що проводиться військами декількох країн, в якій беруть участь підрозділи, як мінімум, двох видів ЗС. Джерело: ФР</p>	<p>Opération menée par des forces de plusieurs pays, à laquelle participent des éléments d'au moins deux armées. Source : FRA</p>	<p>An operation carried out by forces of two or more nations, in which elements of at least two services participate. Source : FRA</p>
<p>міжвидова група транзиту авіатранспорту</p>	<p>détachement de transit interarmées aérien (DETIA)</p>	<p>joint air transit detachment</p>
<p>Підрозділ взаємодії, створений на театрі бойових дій. Джерело: ФР</p>	<p>Détachement de liaison mis en place sur le théâtre. Source : FRA</p>	<p>Liaison detachment positioned at the theater of operations. Source : FRA</p>
<p>міжвидова логістика</p>	<p>logistique commune</p>	<p>joint logistics</p>
<p>Частина функціональних завдань тилу, що має на меті забезпечення операцій та яка планується заздалегідь на початку операції задля здійснення централізованої організації та проведення на театрі бойових дій. Логістична підготовка операцій передбачає як мінімум забезпечення міжвидовими службами. Джерело: ФР</p>	<p>Partie des fonctions logistiques nécessaires à une opération, planifiées préalablement au déclenchement de cette opération pour être organisées et conduites de manière centralisée au niveau du théâtre. Cette logistique commune recouvre au minimum les prestations fournies par les services interarmées. Source : FRA</p>	<p>Part of the logistic functions necessary for an operation, planned before this operation is started as to be organized and controlled centrally by the theater. These joint logistics cover at least the services performed by the joint services. Source : FRA</p>
<p>міжвидова логістична база ТВД</p>	<p>base logistique interarmées de théâtre (BLIAT)</p>	<p>joint theatre logistic base</p>
<p>Місце географічного розгортання міжвидової бази тилового забезпечення ТВД. МБТЗ ТВД об'єднує: а- "транзитну" сукупність точок входу й виходу з ТВД; б- сукупність "склад-підтримка", де представлені всі сфери тилового забезпечення. Джерело: ФР</p>	<p>Lieu de déploiement géographique d'un groupement de soutien interarmées de théâtre. La Base logistique interarmées de théâtre regroupe: a- un ensemble «transit» englobant les points d'entrée et de sortie du théâtre; b- un ensemble «dépôts-soutien» où tous les domaines logistiques sont représentés. Source : FRA</p>	<p>Place of geographic display of a joint theater grouping support. The joint theatre logistic base comprises: a- a "transit" group including all of the theater's entry and exit points; b- a "warehouses-support" group where all logistic domains can be found. Source : FRA</p>
<p>міжвидова тактична група</p>	<p>groupement de forces interarmées</p>	<p>joint task force</p>
<p>Об'єднання сил, у склад якого входять різні види та служб збройних сил для ведення операцій на тому ж театрі військових дій. Угруповання сил</p>	<p>Ensemble de forces mis sur pied à partir de composantes organiques des différentes armées et des services communs pour intervenir sur un même théâtre d'opérations. Un groupement de</p>	<p>Group of forces set up from the organic components of the various and common services to intervene on the same theater of operations. A task force can be either national or</p>

може мати національний і багатонаціональний склад.
Джерело: ФР

forces peut être national ou multinational (GFIM).
Source : FRA

multinational (CJTF).
Source : FRA

міжвидова транзитна база

base de transit interarmées

joint transit base

Міжвидова структура, що підпорядковується начальнику штаба збройних сил. Її завданням є забезпечення безперервності постачань, що здійснюються морським шляхом для французьких сил, які знаходяться в метрополії або поза межами континентальної Франції.
Джерело: ФР

Organisme interarmées relevant du chef d'état-major des armées qui a pour rôle d'assurer la continuité des acheminements effectués par voie maritime au profit des forces françaises stationnées ou engagées hors de la France continentale.
Source : FRA

Joint organization reporting to the Chairman of the Joint Chiefs of Staff whose purpose is to ensure the continuity of the transportations by sea performed for the French forces stationed or committed elsewhere than in continental France.
Source : FRA

міжвидове агенство

organisme interarmées

joint agency

Установа, основним завданням якої є надавати допомогу різним видам ЗС, управлінням або службам забезпечення, особовий склад якої набраний з різних видів ЗС, управління або служб забезпечення та яка не входить до складу виду ЗС або служби підтримки.
Джерело: ФР

Organisme dont la mission principale s'exerce au profit de plusieurs armées, directions ou services de soutien, dont le personnel provient d'au moins deux armées, directions ou services de soutien, et qui n'est pas rattaché organiquement à une armée ou un service de soutien.
Source : FRA

Agency whose main mission is performed in support of many services, directorates or support departments, whose personnel comes from at least two services, directorates, or support departments and which is not organically attached to a service or support department.
Source : FRA

міжвидовий

interarmées

joint - multiservice

1- Характеристика організації, структури, сили або дії, які об'єднують особовий склад та засоби, що належать не менше ніж до двох видів збройних сил та виконують завдання під керівництвом одного командира.
2- Характеристика служби, особовий склад та оснащення якої можуть бути у підпорядкуванні декількох видів збройних сил. За звичайних умов ця служба забезпечує підтримку сил. Під час кризових ситуацій або бойових дій вона доповнює структури підтримки, які діють в інтересах угруповань сил на театрі бойових дій. До її складу входять: медична служба та служба паливно-мастильних матеріалів.
3- Поняття, яке використовується для опису дій, операцій та організацій в яких приймають участь, як мінімум, два види збройних сил.
Джерело: ФР

1- Qualifie un organisme, une structure, une force, une action qui regroupent du personnel et des moyens appartenant au moins à deux armées et qui accomplit une mission donnée sous les ordres d'un chef unique.

2- Qualifie un service dont les personnels et les moyens qu'il gère et administre sont placés pour emploi au sein des différentes armées et dont ceux qui lui sont propres permettent, dans son domaine spécifique, d'assurer, en temps normal, le soutien des forces, et de compléter, en temps de crise ou de guerre les dispositifs de soutien mis sur pied au profit des groupements de forces en opérations sur un théâtre. On distingue le service de santé et le service des essences.

3- Qualificatif employé pour décrire des activités, opérations et organisations, auxquelles participent des éléments d'au moins deux armées.
Source : FRA

1- Pertains to an organization, structure, force or action grouping personnel and assets belonging to at least two different services, and which conducts a given mission under the command of a single commander.

2- Pertains to a specific organization (called a service) whose managed and administrated personnel and assets are placed, for employment purposes, within various armed forces. Its own personnel and assets enable it, in its specific area and under normal conditions, to ensure the forces' support, as well as to provide a complement to support set ups in times of crisis or war, for the benefit of the task forces operating on a theatre. There are the Health Service and the POL Services.

3- Adjective used to describe activities, operations and organisations in which elements of at least two services participate.
Source : FRA

міжвидовий командний пункт

poste de commandement interarmées de théâtre (PCIAT)

joint theatre command post (JTCP)

Стационарна або мобільна установа, яка об'єднує всі можливості загальновійськового підрозділу та з якого командир

Installation fixe ou mobile où se trouvent réunis les moyens interarmées permettant au commandant de théâtre d'exercer son autorité. Ce PC est mis

Fixed or mobile structure where all the joint assets enabling the theatre commander to exercise his authority are grouped. This CP is set up

<p>ТВД здійснюють проводити операції. Цей КП формується за модульним принципом та за характером операції. Він складається з:</p> <p>а- заступників (з сухопутних військ, ВМС, ВПС, жандармерії, тилу, розвідки, спец підрозділу, медслужби);</p> <p>б- командирів штабу;</p> <p>в- об'єднаного штабу разом з оперативним центром;</p> <p>г- центру зв'язку;</p> <p>д- головного штабу.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>sur pied suivant le principe de modularité et est adapté à la nature de l'opération. Il comprend généralement :</p> <p>a- des adjoints (terre, mer, air, gendarmerie, logistique, renseignement, SIC, COS, Trans, Santé, SEA, etc.) ;</p> <p>b- un chef d'état-major ;</p> <p>c- un état-major interarmées avec son centre opérationnel ;</p> <p>d- un centre de transmission ;</p> <p>e- un quartier général.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>following the force packaging principle, and it is adapted to the nature of the operation. It generally comprises:</p> <p>a- deputies (land, sea, air, gendarmerie, logistics, intelligence, CIS, special operations, signals, health, POL, etc.);</p> <p>b- a chief of staff;</p> <p>c- a joint staff with its operation centre;</p> <p>d- a signals centre;</p> <p>e- an HQ.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>міжвидовий підрозділ морського транзиту</p>	<p>détachement de transit interarmées maritime (DETIM)</p>	<p>joint maritime transit detachment</p>
<p>Тимчасовий підрозділ сформований з спеціалістів в сфері морського транзиту та створений на базі морського порту театру бойових дій, щоб забезпечити здійснення операції з висадки та посадки військ, коли застосовується спільна оперативна транзитна система.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Détachement temporaire composé de spécialistes du transit maritime et mis en place sur la plate-forme portuaire du théâtre d'opérations pour assurer toutes les opérations de débarquement ou d'embarquement d'une force dans le cadre de l'application du SINTROPS.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>Temporary detachment made of maritime transit specialists and set up at the seaport of the theater of operations to perform all boarding and debarkation operations of a force when the joint operational transit system is implemented.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>міжвидовий підрозділ наземного транзиту</p>	<p>détachement de transit interarmées de surface (DETIS)</p>	<p>joint land transit detachment</p>
<p>Підрозділ взаємодії, розгорнутий на території, куди прибудуть інші підрозділи.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Détachement de liaison mis en place sur le territoire d'arrivée de la projection.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>Liaison detachment positioned at the theater to which the force is deployed.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>міжвидовий центр координації перевезень</p>	<p>centre interarmées de coordination des mouvements</p>	<p>joint movement-coordination centre</p>
<p>Орган регіонального командування, що відповідає, за необхідністю, за організацію керування оперативними перевезеннями у відповідному регіоні.</p> <p>Джерело: УКР/НАТО</p>	<p>Organisme de commandement régionale responsable, si besoin, de la gestion de mouvements opérationnels dans sa région respective.</p> <p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>The regional command agency responsible for management of operational movements within a respective region, if required.</p> <p>Source : UKR/NATO</p>
<p>міжвидовий штаб</p>	<p>état-major interarmées</p>	<p>joint staff</p>
<p>Штаб, що включає особовий склад із кількох видів збройних сил однієї країни.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Etat-major comprenant des personnels de plusieurs armées du même pays.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>A staff formed of two or more of the services of the same country.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>міжнародна організація з питань стандартизації (ISO)</p>	<p>international standard organisation (ISO)</p>	<p>international standard organization (ISO)</p>
<p>Міжнародний орган, що підпорядковується ООН, з питань стандартизації.</p> <p>Джерело: ФР</p>	<p>Organisme international dépendant de l'ONU chargé de la normalisation.</p> <p>Source : FRA</p>	<p>International UN-body in charge of standardization.</p> <p>Source : FRA</p>
<p>міжнародне співробітництво у сфері логістики</p>	<p>coopération logistique internationale</p>	<p>international cooperative logistics</p>
<p>Співробітництво і взаємна</p>	<p>Coopération et soutien mutuel dans le</p>	<p>Cooperation and mutual support in the</p>

підтримка у сфері тилу й постачання за допомогою координації принципів, планів, процедур, діяльності розвитку, спільного постачання й обміну товарів і послуг, заснованих на двосторонніх або багатосторонніх угодах і поверненні договірних витрат.

Джерело: ФР

міжнародний військовий штаб (МВШ)

Складається з військового і цивільного персоналу, який надають країни-члени, під керуванням одного директора, який має шість заступників і одного секретаря, якому допомагає військовий комітет. Його головним завданням є слідкувати за належним виконанням вказівок і рішень комітету і розробляти плани, проведення досліджень, надання рекомендацій щодо загальних військових питань. Він включає у себе: відділення розвідки, планів і доктрин, операцій, матеріально-технічного забезпечення, передачі інформації й інформатики та стандартизації і взаємозаміни зброї.

Джерело: ФР

міжнародний габарит вантажу

Норми завантаження, що використовуються на залізничному транспорті на основі міжнародних угод. Вантажі з дотриманням цих норм можуть перевозитися на більшості напрямків континентальної частини Європи та заходу. Раніше мали назву PPI.

Джерело: ФР

міжнародний ідентифікаційний код

У термінології залізничних перевезень позначає: код, який позначає військовий потяг протягом його слідування із вихідного до кінцевого пункту. Код представляє собою сукупність літер, цифр або символів, які визначають пріоритет перед іншими, країну, дату відправлення, ідентифікаційний код країни та

domaine logistique, par la coordination des principes, des plans, des procédures, des activités de développement, du ravitaillement en commun et de l'échange des biens et des services basés sur des accords bilatéraux ou multilatéraux et contre remboursement contractuel des frais.

Source : FRA

état-major militaire international (EMI)

Composé de personnels militaires et civils détachés par les pays membres, sous l'autorité d'un directeur secondé par six directeurs adjoints et un secrétaire, il assiste dans sa tâche le comité militaire. Il a notamment pour mission de veiller à la bonne exécution des directives et décisions du comité et de dresser des plans, d'entreprendre des études, de recommander des orientations générales sur les questions militaires. Il s'articule en divisions du renseignement, des plans et doctrines, opérations, logistique, transmissions et informatique et normalisation et interopérabilité des armements.

Source : FRA

gabarit international de chargement

Gabarit de chargement des chemins de fer, utilisé dans l'établissement des accords internationaux. Un chargement respectant les normes de ce gabarit peut circuler sans aucune restriction sur la plupart des lignes d'Europe continentale de l'ouest. Anciennement appelé PPI.

Source : FRA

indice international d'identification

En matière de transport ferroviaire, indice identifiant un train militaire depuis son origine jusqu'à sa destination finale. L'indice comprend des chiffres, lettres ou symboles précisant la priorité, le pays d'origine, la date du départ, un indice national d'identification et le pays de destination du train.

Source : FRA

field of logistics through the coordination of policies, plans, procedures, development activities and the common supply and exchange of goods and services arranged on the basis of bilateral and multilateral agreements with appropriate cost reimbursement provisions.

Source : FRA

international military staff (IMS)

Made up of military and civilian personnel detached by member countries, under the authority of a director, helped by six deputy directors and a secretary, it provides assistance to the military committee. One of its missions is to supervise the proper enforcement of the committee's directives and decisions as well as to draft plans, to initiate studies and to advise on general trends regarding military issues. It is organized into several branches, namely intelligence, plans and doctrine, operations, logistics, signals and computer science, as well as standardization and interoperability of weapons.

Source : FRA

international loading gauge (GIC)

The loading gauge upon which international railway agreements are based. A load whose dimensions fall within the limits of this gauge may move without restriction on most of the railways of Continental Western Europe. GIC is an abbreviation for "gabarit international de chargement", formerly called PPI.

Source : FRA

international identification code

In railway terminology, a code which identifies a military train from point of origin to final destination. The code consists of a series of figures, letters, or symbols indicating the priority, country of origin, day of departure, national identification code number and country of destination of the train.

Source : FRA

пункт призначення.
Джерело: ФР

міна

Вид боєприпасів для створення наземних і морських загороджень. Розрізняють міни інженерні, морські та артилерійські.

Джерело: УКР/НАТО

mine

Type de munition utilisé d'habitude pour créer des champs de mines sur terre ou à la mer. Les mines peuvent être classifiées comme celles mises en place par le génie, celles délivrées par l'artillerie et les mines navales.

Source : UKR/OTAN

mine

A type of munition used to create minefields on land or at sea. Mines can be classified as those laid by engineers, those delivered by artillery, and naval mines.

Source : UKR/NATO

міна-пастка

1- (НАТО) Пристрій, який розроблений для того, щоб вбити або поранити людину. Такий пристрій спрацює у тому випадку, коли людина торкається звичайного предмету, або наближується до нього.

2- Вибуховий або невибуховий пристрій, або будь-який інший об'єкт розміщений з метою нанесення втрат особовому складу в наслідок переміщення звичайного предмету.

Джерело: ФР

piège

1- (OTAN) Dispositif conçu, confectionné ou adapté pour tuer ou blesser, qui est actionné quand quelqu'un dérange un objet apparemment inoffensif, ou s'en approche, ou effectue un geste normalement sans danger.

2- Dispositif, explosif ou non, ou tout autre objet placé intentionnellement de façon à infliger des pertes en personnel à l'occasion du déplacement d'une chose en apparence inoffensive ou de l'accomplissement d'un geste normalement sans danger.

Source : FRA

booby trap

1- (НАТО) A device designed, constructed or adapted to kill or injure, which functions when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs an apparently safe act.

2- An explosive or no explosive device or other material deliberately placed to cause casualties when an apparently harmless object is disturbed or a normally safe act is performed.

Source : FRA

мінімальна дальність

Найменша відстань з якої зброя може влучити в ціль.

Джерело: ФР

portée minimum d'une arme

Distance en deçà de laquelle une arme ne peut engager une cible.

Source : FRA

minimum range

The smallest distance at which a weapon can engage a target.

Source : FRA

мінімальна серія

Перший рубіж перешкод або робіт з облаштування місцевості, виконання яких дозволить отримати відповідний мінімальний тактичний ефект, досягнення якого вимагає загальновійськовий начальник, який відповідає за встановлення перешкод.

Джерело: ФР

série minimale

Première tranche d'obstacles ou de travaux d'organisation du terrain dont la réalisation permet d'obtenir de façon cohérente l'effet tactique minimum demandé et recherché par le chef interarmes pour un système d'obstacles.

Source : FRA

minimal series

First batch of obstacles or ground organization work whose completion makes it possible to consistently achieve the minimal tactical results as planned by the combined arms commander for the obstacle system.

Source : FRA

мінімальна сила

Сила, що також включає у себе смертоносну силу, обмежену у рівні, інтенсивності й тривалості у часі необхідному для реалізації цілі.

Джерело: ФР

force minimale

Force, jusque et y compris la force létale, limitée au niveau, à l'intensité et à la durée nécessaires à la réalisation de l'objectif.

Source : FRA

minimum force

Force, up to and including deadly force, limited to the degree, intensity and duration necessary to achieve the objective.

Source : FRA

мінімально безпечна відстань

Мінімальна відстань між епіцентром вибуху та власними військами, яка гарантуватиме, що вони не підпадуть під вплив

distance minimale de sécurité (DMS)

Distance nécessaire entre le point zéro désiré et les troupes amies pour que celles-ci n'encourent pas un risque supérieur à celui fixé par le

minimum safe distance

The minimum distance between desired ground zero and friendly troops, which will ensure that they encounter a risk staying within the

вибуху, залишаючись в межах території, визначеної наказом. Така відстань є рівною до суми радіусу безпеки та буферної зони.

Джерело: ФР

мінна війна

Операції, які передбачають наступальне використання (стратегічне або тактичне) мін та використання засобів захисту від них.

Джерело: ФР

мінна смуга

У мінній війні, два паралельно розташовані ряди мін з інтервалом шість метрів чи шість кроків.

Джерело: ФР

мінне поле

У сухопутній війні - зона місцевості, що містить міни, закладені за певною схемою або без неї.

Джерело: ФР

мінний прохід

Перехід через позначену, незаміновану або розміновану ділянку місцевості створену у мінному полі.

Джерело: ФР

міст (коридор)

1- Прорив або дірка у тактичній побудові, яка знаходиться поза межами ураження стрілецькою зброєю.

2- Чітко визначена ділянка мінного поля на якій немає мін для того, щоб забезпечити безперешкодний прохід тактичних підрозділів.

3- Перевал в горах або брід через водну перешкоду, який необхідно подолати.

Джерело: ФР

міст через сухопутну перешкоду

Стационарний або понтонний міст, який використовують для подолання складок місцевості в яких немає води (ущелин, котлованів, обривів тощо).

Джерело: ФР

commandement. Cette distance est égale à la somme du rayon de sécurité et de la marge de sécurité.

Source : FRA

guerre des mines terrestre - guerre des mines

Opérations comportant l'emploi offensif (stratégique ou tactique) de mines et l'utilisation des mesures de défense appropriées.

Source : FRA

rangée double

En guerre des mines sur terre, deux rangées de mines parallèles posées simultanément à six mètres ou à six pas d'intervalle.

Source : FRA

champ de mines

En guerre sur terre, zone de terrain contenant des mines posées avec ou sans schéma.

Source : FRA

passage en colonne à travers un champ de mines

Passage balisé, non miné ou déminé, libre d'obstacle, permettant de traverser un champ de mines et non exposé directement aux effets de ces dernières.

Source : FRA

pont ou couloir

1- Toute rupture ou toute brèche dans la cohérence des dispositifs tactiques au-delà de la portée efficace des armes portatives.

2- Partie d'un champ de mines de largeur spécifique dans laquelle aucune mine n'a été posée afin de permettre à une force amie de franchir le champ de mines en formation tactique.

3- Ravin, col de montagne ou cours d'eau constituant un obstacle qu'il faut ponter.

Source : FRA

pont sur coupure sèche

Pont fixe ou mobile, servant à enjamber une coupure qui normalement ne contient pas d'eau (par exemple : fossé antichar, cratères sur route, etc.).

Source : FRA

limits determined by command. It is the sum of the radius of safety and the buffer distance.

Source : FRA

land mine warfare – mine warfare

The strategic and tactical use of mines and their counter-measures.

Source : FRA

mine strip

In land mine warfare, two parallel mine rows laid simultaneously six metres or six paces apart.

Source : FRA

minefields

Area of ground containing mines laid with or without pattern.

Source : FRA

minefield lane

A marked passage, free of obstacles and not directly exposed to the effects of mines, leading through a minefield.

Source : FRA

bridge or gap

1- Any break or breach in the continuity of tactical dispositions or formations beyond effective small arms coverage.

2- A portion of a minefield of specified width, in which no mines have been laid, to enable a friendly force to pass through the minefield in tactical formation.

3- A ravine, mountain pass, or river that presents an obstacle that must be bridged.

Source : FRA

dry gap bridge

A bridge, fixed or portable, which is used to span a gap that does not normally contain water, e.g., antitank ditches, road craters, etc.

Source : FRA

місткість десантування	плацдарму	capacité de plage	beach capacity
Оцінка в тоннах-габаритах або в тонні-вазі фрахту, який може бути розвантажений за день на визначений береговій смузі.		Estimation en tonnes d'encombrement ou en tonnes-poids du fret qui peut être déchargé par jour sur une bande de rivage déterminée.	An estimate, expressed in terms of measurement tons, or weight tons, of cargo that may be unloaded over a designated strip of shore per day.
Джерело: ФР		Source : FRA	Source : FRA
місткість складу		niveau de stock	stock level
Кількісний показник, що відображає ситуацію на складі у визначений момент. Ця величина може виражатися або у кількості товарів, або у відсотках наявності, або у часовому періоді (час необхідний для доставки) протягом якого цей склад може задовольнити всі передбачені потреби.		Valeur numérique représentant la situation d'un stock à un moment donné. Cette valeur peut s'exprimer, soit en nombre d'articles, soit en pourcentage, soit par le temps (durée de couverture) pendant lequel ce stock permettrait de faire face aux consommations prévisibles.	Numerical value giving the situation of a stock at a given time. This value can be expressed in number of articles, by a percentage, or by the length of time (days on hand) during which this stock would be sufficient to meet the forecasted consumptions.
Джерело: ФР		Source : FRA	Source : FRA
місце кріплення		point d'arrimage	tie down point
Спеціальне місце у середині машини призначене для безпечного фіксування вантажу.		Point aménagé sur ou à l'intérieur d'un véhicule pour permettre la fixation d'une charge.	An attachment point provided on or within a vehicle for securing cargo. Also called "lashing point"
Джерело: ФР		Source : FRA	Source : FRA
місце переправи		site de franchissement	crossing site
Територія, що розміщена вздовж водної перешкоди, яку можливо подолати шляхом застосування морських десантних засобів, штурмових суден, поромів понтонного мосту, мостів, а також форсування транспортними засобами у брід.		Endroit situé le long d'une coupure humide qu'il est possible de franchir en utilisant des véhicules amphibies, des embarcations d'assaut, des portières, des ponts ou encore en y faisant passer des véhicules à gué.	The location along a water obstacle where the crossing can be made using amphibious vehicles, assault boats, rafts, bridges or fording vehicles.
Джерело: ФР		Source : FRA	Source : FRA
місце приземлення		site d'atterrissage	landing site
Територія, у межах певного району приземлення, де існує одна чи декілька зон для приземлення.		Site à l'intérieur d'une zone de poser comprenant un ou plusieurs points d'atterrissage.	A site within a landing zone containing one or more landing points.
Джерело: ФР		Source : FRA	Source : FRA
місце боєприпасів, що вибухнули	роміщення що не	zone de munitions non explosées	un-exploded ordnance area
Бойові снаряди, що були заряджені, детонатор яких був запущений чи будь-яким іншим засобом підготовлений до використання та якими було здійснено постріл, а також які було скинуто, запущено чи розміщено таким чином, щоб становити небезпеку операціям,		Munition explosive qui a été amorcée, munie d'un détonateur, armée ou préparée par un autre procédé pour être mise en œuvre, et qui a été tirée, larguée, lancée, projetée ou mise en place de manière à constituer un danger pour les opérations, les installations, le personnel ou le matériel, et demeure non explosée, soit à cause	Explosive ordnance which has been primed, fused, armed, or otherwise prepared for action, and which has been fired, dropped, launched, or placed in such a manner as to constitute a hazard to operations, installations, personnel, or material, and remains unexploded either by malfunction or for any other

спорудам, особовому складу чи устаткуванню та які, з причин пошкодження або інших чинників, не вибухнули.

Джерело: ФР

місцевий зв'язок

Сукупність комунікаційних дій, що ведуться різними командними інстанціями у напрямку до:

а- місцевого населення та його відповідальних осіб;

б- членів урядових міжнародних організацій або ні;

в- будь-якого іншого фактору впливу.

Вона ведеться у їхній зоні відповідальності для полегшення виконання завдання.

Джерело: ФР

місця для завантаження/розвантаження

Сукупність місць, оснащених чи ні, під одним командуванням, що дозволяє проводити завантаження (або розвантаження) транспортних засобів у належних умовах. Здатність навантажувально-розвантажувального майданчику - це кількість постів, що існують на цьому місці. Вона відповідає кількості вантажівок, які можна одночасно навантажити (або розвантажити).

Джерело: ФР

міць – сили та засоби

Сила та міць, які є в розпорядженні та які можна використати.

Джерело: ФР

мобілізаційне розгортання

Початок діяльності організації, заздалегідь створеної і підготовленої з метою здійснення функцій, для яких вона створювалася.

Джерело: ФР

мобілізаційний центр

Спеціалізована структура, що діє у мирний час, винятковим завданням якої є приведення в готовність резервних підрозділів.

Джерело: ФР

d'un mauvais fonctionnement, ou pour toute autre raison.

Source : FRA

communication locale

Ensemble des actions de communication menées par les différents échelons de commandement à destination:

a- des populations locales et de leurs responsables;

b- des membres des organisations internationales gouvernementales ou non;

c- de tout autre acteur d'influence.

Elle est menée dans leur zone de responsabilité pour faciliter l'accomplissement de leur mission.

Source : FRA

chantier

Ensemble d'emplacements, équipés ou non, placés sous une même autorité, permettant le chargement (ou le déchargement), dans de bonnes conditions, de véhicules de transport. La capacité d'un chantier de chargement ou de déchargement est le nombre de postes existant sur ce chantier. Elle correspond au nombre de camions pouvant être chargés (ou déchargés) simultanément.

Source : FRA

potentiel

Force, puissance dont on peut disposer.

Source : FRA

activation

Mise en activité d'un organisme dont la création est prévue et préparée afin de lui permettre d'exercer les fonctions pour lesquelles il a été créé.

Source : FRA

centre mobilisateur (CM)

Organisme spécialisé existant en temps de paix qui a pour mission exclusive la mise sur pied de formations de réserve.

Source : FRA

cause.

Source : FRA

local communication

Set of communication actions carried out by the various command levels aimed at:

a- local populations and their leaders;

b- members of governmental or non-governmental organizations,

c- any other actor of influence;

It is conducted in their area of responsibility to facilitate the fulfilment of their mission.

Source : FRA

loading/unloading site

Group of sites, equipped or not, placed under the same authority, allowing a unit to load (or unload) load carriers under good conditions. The capability of a loading or unloading site is the number of truck loading points to be found in this site. This capability corresponds to the number of trucks that can be simultaneously loaded (or unloaded).

Source : FRA

strength

Power than one has at one's disposal.

Source : FRA

activation

Putting into existence an organization, whose creation is planned and prepared so that it can function in its assigned capacity.

Source : FRA

mobilization station

Specialized peace-time organization whose sole mission is to prepare the training of the reserve.

Source : FRA

мобілізація

1- Діяльність щодо підготовки до війни або інших надзвичайних ситуацій шляхом зосередження та організації національних ресурсів.

2- Процес приведення збройних сил або їх частини в стан готовності до ведення бойових дій або до надзвичайних ситуацій на національному рівні. Містить у собі збір і організацію особового складу, матеріальних засобів та військової техніки для виконання завдань несення дійсної військової служби.

3- Комплекс заходів щодо переведення економіки і державних органів, збройних сил та інших військ і сил на діяльність в умовах військового часу.

Джерело: УКР/НАТО

мобільна оборона

1- Рухлива оборона; вид оборони, ціль якої - завдати противнику шкоди, виграти час і зберегти свої сили для подальших дій. Застосовується, як правило, при нестачі сил та засобів для ведення позиційної оборони. Розвиток засобів ураження, особливо ядерної та високоточної зброї, різко зростаюча маневреність військ вимагала в 1970 рр. застосовувати принципи маневреної оборони в основному при відході, а наприкінці 1980 рр. маневрена оборона офіційно визнана самостійним видом оборони.

Джерело: УКР/НАТО

2- Для з'єднання на тактичному рівні, вона полягає в комбінуванні дій з проникнення, гальмування операцій, блокування дій та танкових контратак, ціль яких є залишити певну територію противнику з метою:

а- послабити противника шляхом нанесення втрат та зберегти як найбільше своїх сил;
б- загальмувати противника, а іноді спрямувати його у

mobilisation

1- Acte de préparation pour la guerre ou en d'autres cas d'urgence en rassemblant et organisant les ressources nationales.

2- Processus par lequel les forces armées ou une partie d'entre elles sont amenées à un état d'aptitude à faire la guerre ou en d'autre cas d'urgence national. Cela inclut le rassemblement et l'organisation du personnel, le soutien, ainsi que le matériel pour le service militaire actif.

3- Gamme de mesures pour mettre l'économie, les établissements d'état d'un pays, les forces armées et d'autres troupes et forces sur le pied de temps de guerre.

Source : UKR/OTAN

défense mobile

1- Forme d'opérations défensives impliquant la manoeuvre, adoptée pour infliger des pertes à l'ennemi, pour gagner du temps et préserver les forces amies pour les opérations ultérieures. La défense mobile est normalement employée quand les forces et des armes sont insuffisants pour la défense de position. Dans les années 1970 les améliorations d'armements, en particulier celle des armes nucléaires et guidées de précision ainsi que les capacités de manoeuvre considérablement améliorées ont rendu nécessaire d'appliquer les principes de la défense mobile principalement dans la manoeuvre de repli ou de retraite. À la fin des années 1980, la défense mobile a été officiellement reconnue comme une forme de manoeuvre défensive.

Source : UKR/OTAN

2- Pour une grande unité de niveau tactique, combiner dans une certaine profondeur, des actions de jalonnement, de freinage, de coups d'arrêt et de contre-attaques blindées dont le résultat est l'abandon de terrain à l'ennemi avec pour but :

a- d'affaiblir l'adversaire en lui infligeant des pertes tout en préservant au mieux le potentiel ami engagé ;
b- de ralentir et souvent de canaliser sa progression ;
c- de gagner ainsi des délais et

mobilization

1- The act of preparing for war or other emergencies by assembling and organizing national resources.

2- The process by which the armed forces or part of them are brought to a state of readiness for war or other national emergency. This includes assembling and organizing personnel, supplies, and material for active military service.

3- A range of measures to put the economy, the state institutions of a country, the armed forces and other troops and forces on a wartime footing.

Source : UKR/NATO

mobile defence

1- A form of defensive operations involving manoeuvre, adopted in order to inflict losses on the enemy, to gain time and to preserve friendly forces for subsequent operations. Mobile defence is normally used when forces and weapons are insufficient for positional defence. In the 1970s improvements in armaments, particularly in nuclear and precision-guided weapons and substantially improved manoeuvre capabilities made it necessary to apply the principles of mobile defence mainly in retreat. At the end of the 1980s, mobile defence was officially recognized as a separate form of defence.

Source : UKR/NATO

2- For a major unit at tactical level, it consists in combining in the depth retrograde screening actions, delaying operations, blocking actions and armoured counterattacks, the aim of which being abandoning some terrain to the enemy in order to:

a- weaken the opponent by inflicting losses on him while preserving as much as possible the engaged friendly forces;
b- slow-down and often canalize its advance;

невигідному напрямку;
в- виграти час та підготуватись до нової атаки за участю резерву.
Джерело: ФР

модернізація

Відновлення застарілої військової техніки шляхом удосконалення конструкції окремих її частин, зміни складу устаткування тощо з метою поліпшення тактико-технічних характеристик (підвищення експлуатаційних і технологічних якостей). Модернізована техніка звичайно одержує до основної назви індексну літерну або цифрову позначку.
Джерело: УКР/НАТО.

модуляція

Процес, який дозволяє здійснювати передачу сигналів (телеграфічних або телефонних) шляхом зміни, в залежності від сигналу або деяких характеристик синусоїдальної хвилі «носії», або пакету коливань, або постійного току. Найбільш розповсюдженими типами модуляції є:
а- амплітудна модуляція (АМ);
б- частотна модуляція (ЧМ);
в- імпульсно-кодована модуляція (ІКМ).
Джерело: ФР

модуль

Штатний елемент, наділений можливостями, які дозволяють йому виконати в автономному режимі одне або декілька спеціальних завдань, які сприятимуть виконанню основної функції цього модуля. Структура модуля залежить від специфічної сфери застосування. Модуль може складатися з одного або декількох елементів.
Джерело: ФР

модуль використання

Оперативний елемент, який здатний обслуговувати одну систему зброї та виконувати елементарні завдання за своїм призначенням.
Джерело: ФР

préparer une reprise de l'offensive par l'engagement de forces initialement réservées.
Source : FRA

modernisation

Rénovation d'équipements militaires désuets en améliorant la conception de des composants individuels, en changeant sa configuration, etc., pour améliorer ses performances et/ou caractéristiques opérationnelles et techniques. L'équipement mis à niveau est indiqué par une lettre ou un numéro supplémentaire au code de référence original.
Source : UKR/OTAN

modulation

Procédé permettant la transmission de signaux (télégraphiques et téléphoniques) par modification, en fonction de ces signaux, soit de certaines caractéristiques d'une onde sinusoïdale dite « porteuse », soit d'un train d'impulsions, soit d'un courant continu. Les types de modulation les plus répandus sont:
а- la modulation d'amplitude (MA);
b- la modulation de fréquence (MF);
с- la modulation par impulsion et codage (MIC).
Source : FRA

module

Élément organique disposant en propre des capacités lui permettant d'accomplir, de manière autonome, une ou plusieurs tâches spécifiques contribuant à la réalisation d'une fonction (ou sous-fonction) opérationnelle dite fonction principale du module. Le module dépend d'un domaine de spécialité particulier. Un module peut être composé d'une au plusieurs cellules.
Source : FRA

module de mise en œuvre

Élément opérationnel capable de servir généralement un seul système d'armes et d'effectuer les missions élémentaires y affiant.
Source : FRA

c- thus win time and prepare for a new offensive with the engagement of initially reserved forces.
Source : FRA

upgrading

Renewal of obsolete military equipment by improving the design of individual components, altering its configuration, etc., in order to improve performance and/or operational and technical characteristics. Upgraded equipment is indicated by a letter or number added to the original reference-code.
Source : UKR/NATO

modulation

Process whereby the transmission of signals (both telegraph and phone) is possible, owing to the modification, depending on these signals, either of some characteristics of a so-called "carrying" ring wave, of a pulse train or of a continuous flow. The most common types of modulation are:
а- the amplitude modulation (AM);
b- the frequency modulation (FM);
с- the pulse code modulation (PCM).
Source : FRA

force package – module

Organic element with its own capabilities, enabling it to accomplish autonomously at least one specific task, contributing to the accomplishment of an operational function (or sub-function), called the force package's main function. The force package depends on a specific specialty domain. A force package can be composed of one or more cells.
Source : FRA

implementation force package

Operational element, generally able to implement a single weapons system and to carry out the linked elementary missions.
Source : FRA

модуль застосування

Оперативний елемент, який здатний забезпечити успішне виконання завдання, автономно та безперервно.

Джерело: ФР

модуль КП

Спеціальна складова командного пункту (оперативний модуль, модуль систем зв'язку та комунікації, модуль життєзабезпечення тощо).

Джерело: ФР

модульне використання

Мається на увазі взаємодія двох або більше видів транспорту, різних за своїм призначенням. Наприклад залізної дороги та автомобільного транспорту, морського та повітряного транспорту або цивільного та військового автотранспорту.

Джерело: ФР

модульність

Принцип організації, який полягає в поділі структури (підрозділу), які в майбутньому можуть бути об'єднані в підрозділ або штаб в залежності від характеру операції.

Джерело: ФР

можливість обробки

Можливість обробки даних для зрозумілого представлення необхідних розвідувальних даних стосовно визначеного типу об'єкту відповідно до якості масштабу. Може бути:

а- незадовільною: зображення не дозволяє отримати необхідні данні для визначеного типу об'єктів;

б- задовільною: обробка зображення дозволяє лише отримати данні середньої точності про певний об'єкт;

в- достатньою: обробка зображення дозволяє отримати необхідні данні з великою точністю про певний об'єкт;

г- детальна: обробка зображення дозволяє

module d'emploi

Élément opérationnel capable d'assurer une mission efficacement, d'une façon autonome et continue.

Source : FRA

module de PC

Composante spécialisée d'un poste de commandement (module CO, module SIC d'exploitation et de raccordement, module vie – soutien, module CIMIC, etc).

Source : FRA

intermodal

Qualifie la mise en relation de deux ou plusieurs modes de transport différents au niveau des moyens ou de la nature, par exemple entre voie ferrée et voie routière, voie maritime et voie aérienne ou voie routière civile et voie routière militaire.

Source : FRA

modularité

Principe d'organisation consistant à disposer de structures organiques à base de sous-ensembles complets (modules) qui peuvent être regroupés à la demande pour composer une force ou un état-major adapté à une opération donnée.

Source : FRA

possibilité d'interprétation

Possibilité pour l'interprétation d'une représentation de fournir convenablement les renseignements demandés sur un type donné d'objectif en ce qui concerne la qualité et l'échelle. Elle peut être qualifiée de :

a- Insuffisante : la représentation ne permet pas à l'interpréteur de fournir les renseignements demandés pour le type d'objectif donné.

b- Moyenne : l'interprétation de la représentation permet seulement de fournir des renseignements de précision moyenne pour le type d'objectif donné.

c- Bonne : l'interprétation de la représentation permet de fournir les renseignements demandés avec de nombreux détails pour le type d'objectif donné.

employment force package

Operational element able to efficiently conduct a mission, in an autonomous and continuous way.

Source : FRA

CP module

Specialized component of a command post (op-center module, CIS exploitation and attachment module, life – support module, CMO module, etc.)

Source : FRA

intermodal

Pertains to the transshipping between several different modes of transportation, whether in terms of assets or nature, for example between railway, road, sea and civilian air or road systems.

Source : FRA

force packaging

Organization principle consisting of setting up organic structures, based on complete sub-sets (force packages) which can be grouped upon request in order to create a force or staff adapted to a given operation.

Source : FRA

interpretability

Suitability of imagery for interpretation with respect to answering adequately requirements on a given type of target in terms of quality and scale. It can be qualified as follows:

a- Poor: Imagery is unsuitable for interpretation to answer adequately requirements on a given type of target.

b- Fair: Imagery is suitable for interpretation to answer requirements on a given type of target but with only average detail.

c- Good: Imagery is suitable for interpretation to answer requirements on a given type of target in considerable detail.

d- Excellent: Imagery is suitable for interpretation to answer requirements on a given type of

отримати необхідні данні з всіма деталями про певний об'єкт.
Джерело: ФР

d- Excellente : l'interprétation de la représentation permet de fournir les renseignements demandés avec tous les détails pour le type d'objectif donné.

Source : FRA

target in complete detail.

Source : FRA

можливості

Внутрішні військові можливості об'єднання сил або засобів. Вони визначаються видами засобів (кількість підрозділів або систем озброєння) або функцією. Рівнодіюча здатностей представляє потенціал (кількісне поняття).

Джерело: ФР

capacités

Possibilités militaires intrinsèques d'un groupement de forces ou d'un ensemble de moyens. Elles s'analysent par types de moyens (nombre d'unités ou de système d'armes) ou par fonction. La résultante des capacités représente le potentiel (notion quantitative).

Source : FRA

capabilities

Intrinsic military possibilities of a group of forces or assets. They are analyzed according to the type of assets (number of units or weapon systems) or according to function. The potential is the result of the capabilities (quantitative notion).

Source : FRA

можливості армійської авіації

1- Кількість годин польоту наданих для виконання визначеного завдання.
2- Необхідна кількість годин польоту літака для проходження наступного техогляду.

Джерело: ФР

potentiel ALAT

1- Nombre d'heures de vol allouées pour une durée ou une mission déterminée.
2- Nombre d'heures de vol que peut effectuer un appareil entre deux révisions successives, ou celui restant avant la prochaine révision.

Source : FRA

army aviation strength

1 - Number of hours an aircraft can fly for a given time period or for a specific mission.
2 - Number of hours an aircraft can fly between two overhauls, or before the next overhaul.

Source : FRA

можливості військ

1- Основні характеристики сил, визначені їхньою здатністю виконувати основні завдання, покладені на них.

2- Сукупність знань і колективних умінь, які дозволяють визначити здатність сили до виконання даного завдання.

Джерело: ФР

capacités de la force

1- Caractéristiques principales des forces définies par leur aptitude à remplir, face à une menace, les missions essentielles qui leur sont fixées.

2- Ensemble de connaissances et de savoir-faire maîtrisés collectivement qui permettent de déterminer l'aptitude d'une force à remplir une mission donnée.

Source : FRA

capabilities of the force - force capabilities

1- Main characteristics of the forces, defined by their ability to fulfill the crucial missions they have been tasked with, when faced with a threat.

2- All collectively mastered knowledge and know-how, permitting to determine the abilities of a force to carry out a given mission.

Source : FRA

можливості підрозділу

Застосовується як для свого підрозділу так і до підрозділу противника. Потенціал включає загальну кількість особового складу та техніки (зброї, обладнання техніка) та тиліві можливості. Кількісне поняття яке обраховується залежно від внутрішніх здатностей або можливостей підрозділу та сукупності засобів.

Джерело: ФР

potentiel d'une unité

Applicable à une unité amie ou ennemie. Englobe les effectifs, les matériels (armes, équipements, véhicules) et les possibilités logistiques de l'unité. Notion quantitative, résultante des capacités ou possibilités intrinsèques d'un groupement de forces ou d'un ensemble des moyens.

Source : FRA

unit strength

As applied to a friendly or enemy unit, relates to the number of personnel, amount of supplies, armament, equipment and vehicles and the total logistic capabilities. Quantitative notion, resulting from the intrinsic capabilities or possibilities of a task force or a group of assets.

Source : FRA

можливості противника

Дії противника, які він може здійснити враховуючи його оперативні можливості, обстановку та часовий фактор.

Джерело: ФР

possibilité (d'un adversaire)

Action qu'un adversaire est capable de mener compte tenu de sa capacité opérationnelle, du milieu et des délais.

Source : FRA

enemy capabilities

Action the enemy is capable of doing, taking into account his operational capability, the environment, and the necessary delays.

Source : FRA

моніторинг радіоактивності

Дія з виявлення радіоактивності і її вимірювання дозиметрами.
Джерело: ФР

contrôle de radioactivité

Action de détecter la radioactivité puis de la mesurer avec des radiamètres.
Source : FRA

monitoring - radiological monitoring

The act of detecting the presence of radiation and the measurement thereof with radiation measuring instruments.
Source : FRA

моніторинг системи

Нагляд та реєстрація з метою аналізу певної діяльності у середині системи.
Джерело: ФР

surveillance d'un système

Observation et enregistrement, aux fins d'analyse, de certaines activités à l'intérieur d'un système.
Source : FRA

system monitoring

Observing and recording selected activities within a system for analysis.
Source : FRA

морська авіація

Вид військово-морських сил, призначений для знищення сил та засобів, прикриття корабельних угруповань з повітря, ведення повітряної розвідки на морських ТВД і виконання інших завдань. За своїм призначенням та озброєнням поділяється на ракетноосну, протичовнову, винищувальну, штурмову, розвідувальну і спеціальну (радіолокаційного дозору, радіоелектронної протидії, заправки літаків паливом у повітрі, тралення мін, пошуково-рятувальну, транспортну). За місцем базування поділяється на авіаносну, берегову (базову) і корабельну.
Джерело: УКР/НАТО

aviation navale

Arme de la marine dont la mission est d'engager l'ennemi, de fournir la couverture aérienne pour des forces navales, de conduire des reconnaissances aéroportées sur les théâtres d'opérations maritimes et d'exécuter d'autres missions. Son aviation est subdivisée en fonction de ses objectifs, de son armement de missiles, de lutte anti-sous-marins, d' chasseurs, d'aéronefs d'assaut, de reconnaissance, spécialisé ou de patrouilles radar, de contre-mesures électroniques, de ravitaillement en combustible en vol, de déminage, de recherche et de sauvetage et de transport. Ceux-ci peuvent être basés soit sur transporteur naval (porte-aéronefs), soit sur les côtes, soit encore à terre ou embarqués.
Source : UKR/OTAN

naval aviation

An arm of the navy whose mission is to engage the enemy, to provide air cover for naval forces, to conduct airborne reconnaissance in maritime theatres of operations and perform other missions. Its aircraft are subdivided according to purpose and armament into missile-carrying, antisubmarine, fighter, assault, reconnaissance, specialized or radar patrol, electronic countermeasures, in-flight refuelling, mine clearance, search-and-rescue and transport types. These may be carrier-based, coastal, land-based or shipborne.
Source : UKR/NATO

морська блокада

Ізоляція портів, зон проток, ділянок або всього узбережжя держави, яка блокується з метою припинення його зовнішніх зв'язків через море і заборони виходу сил його флоту за межі заблокованого району.
Джерело: УКР/НАТО

blocus naval

Isolement des ports, secteurs de détroits ou tout ou partie du littoral de l'état bloqué afin de couper ses liaisons de maritimes avec le monde extérieur et empêcher ses forces navales d'aller à l'extérieur du secteur bloqué.
Source : UKR/OTAN

naval blockade

Isolation of the ports, straits areas or all or part of the shoreline of the blockaded state in order to sever its sea links with the outside world and to prevent its naval forces from going outside the blockaded area.
Source : UKR/NATO

морська операція

Сукупність узгоджених і взаємозалежних за метою, місцем та часом морських боїв, боїв і ударів, проведених угрупованнями різних сил ВМС самостійно або у взаємодії з об'єднаннями (з'єднаннями, частинами) інших видів ЗС за єдиним задумом та планом в окремому районі (зоні), або морському ТВД; форма залучення

opération navale

Combinaison de batailles navales à grande échelle, batailles et attaques coordonnées en termes d'objectif, de place et de temps. Elles sont effectuées par une variété de forces navales, indépendamment ou en coopération avec des formations principales et tactiques et des unités d'autres armes, conformément à un concept simple opérationnel et au plan dans un secteur spécifique ou sur un théâtre d'opérations

naval operation

A combination of large-scale naval battles, battles and attacks coordinated in terms of aim, place and time. They are carried out by a variety of naval forces, independently or in cooperation with major and tactical formations and units from other services, in accordance with a single operational concept and plan in a specific area or a sea or ocean theatre of operations. This is one of

об'єднань ВМС у війні.
Джерело: УКР/НАТО

maritimes ou océaniques. C'est une des missions pour lesquelles des formations navales majeures sont employées en temps de guerre.

the ways in which major naval formations are used in war.
Source : UKR/NATO

морська перевантажувальна база

base de transbordement maritime

maritime transshipment base

Модульна установа тилового постачання, що включає функціональні зони, здатні надати у своїх сферах відповідальності тилову підтримку військ загальновійськовому об'єднанню, задіяному у морській десантній операції.
Джерело: ФР

Installation logistique modulaire, comprenant des zones fonctionnelles capables de fournir dans ses différents domaines de responsabilité un soutien logistique aux groupements interarmes engagés dans une opération amphibie.

Modular logistic facility composed of functional areas capable of providing logistic support to the combined task forces committed in an amphibious operation. This support covers various areas of responsibility.

Source : FRA

Source : FRA

морський регіон

région maritime

maritime region

Зона, що відповідає морським підступам і наземним базам та установам військово-морських сил, що знаходяться під командуванням адмірала-морського префекта, який особливо відповідає за:
а- морську оборону території, тобто спостереження за морськими підходами до національної території, розвідку щодо підозрілої діяльності у морі й загроз морського походження, захист території і національних інтересів проти дій, що проводяться морем на морських підступах до території;
б- захист й оборону споруд військово-морських сил, що йому підпорядковані.
Джерело: ФР

Zone correspondant aux approches maritimes et aux bases à terre et établissements de la marine, placée sous le commandement d'un amiral préfet maritime responsable en particulier :

a- de la défense maritime du territoire, c'est-à-dire de la surveillance des approches maritimes du territoire national, du renseignement sur les activités suspectes en mer et sur les menaces d'origine maritime, de la protection du territoire et des intérêts nationaux contre les actions menées par voie de mer dans les approches maritimes du territoire ;

b- de la protection et de la défense des installations de la marine qui lui sont subordonnées.

Source : FRA

Navy bases and facilities, under the command of a Navy prefect, responsible in particular for:

a- the territorial sea defense, ie the surveillance of the sea approaches of the national territory, intelligence gathering on suspect activities or threats originating from the sea, protection of the national territory and of national interests against all actions coming from the sea approaches of the territory;
b- protection and defense of all subordinate Navy facilities.

Source : FRA

морський транзит

transit maritime

maritime transit

Сукупність операцій з перевантаження, перевезення та зберігання, спрямованих на забезпечення переміщення вантажів з певного судна на берег задля збереження або завантаження їх на транспортні засоби (автомобільні або залізничні).
Джерело: ФР

Ensemble des opérations de transbordement, d'acconage et de manutention destinées à transférer la cargaison d'un navire jusqu'à terre pour la stocker ou la charge sur un véhicule de transport (VR-VF).

Source : FRA

All transshipment, stevedoring and handling operations done to transfer a cargo from a ship to the wharf in order to put it in a warehouse or load it on a load carrier (road or rail).

Source : FRA

морські сили загального призначення

forces universelles navales

general-purpose naval forces

Складова частина військово-морських сил (без стратегічних ядерних сил). Включають надводні сили, багатоцільові підводні човни

Composante de la Marine, excluant les forces stratégiques nucléaires. Elle comprend des forces de surface, des sous-marins polyvalents, l'aéronavale et des

A component of the Navy, excluding the strategic nuclear forces. It comprises surface forces, multi-purpose submarines, naval aviation and coastal defence

підводних сил, морську авіацію і берегові війська.
Джерело: УКР/НАТО

troupes de défense côtières.
Source : UKR/OTAN

troops.
Source : UKR/NATO

моторизований підрозділ

unité motorisée

motorized unit

Підрозділ, що має на озброєнні моторизовані транспортні засоби, які дозволяють йому проводити повне переміщення (особового складу, зброї чи іншого матеріалу) і, водночас, не вимагати застосування інших транспортних засобів.
Джерело: ФР

Unité dotée organiquement de moyens de transport motorisés lui permettant de faire mouvement en totalité (personnel, armement ou autre matériel) et au même moment, sans exiger de moyens provenant d'autres sources.
Source : FRA

A unit equipped with complete motor transportation that enables all of its personnel, weapons, and equipment to be moved at the same time without assistance from other sources.
Source : FRA

мультимодальний транспорт

transport multimodal

multimodal transport

Перевезення, під час якого застосовується багато різних типів транспортних засобів.
Джерело: ФР

Transport qui met en jeu plusieurs moyens de type différent.
Source : FRA

Transport using assets belonging to several modes of transport.
Source : FRA

Н

набір

grappe

cluster

1- Сукупність апаратури, особливо згрупованих відео екранів для роботи в одному каналі зв'язку або концентраторі.
2- Сигнал, за допомогою піротехнічних засобів, що складається з групи одночасно випущених сигнальних ракет.
3- Сукупність парашутів, що одночасно використовуються для десантування важких та легких вантажів.
4- Під час використання мін, частина поля на якому встановлені міни у відповідності до схеми. Можуть використовуватися протипіхотні і протитанкові міни. Кількість мін повинна не перебільшувати 5-ти для протипіхотних мін та однієї для протитанкових.
Джерело: ФР

1- Ensemble d'équipements, notamment de terminaux-écrans, regroupés pour partager un canal de transmission ou un concentrateur.
2- Signal par artifices, composé d'un groupe d'étoiles brûlant en même temps.
3- Ensemble de plusieurs parachutes utilisés simultanément pour le largage de charges légères ou lourdes.
4- En guerre des mines sur terre, unité d'un champ de mines posé selon un schéma réglementaire. Elle peut être antipersonnel, antichar ou les deux. Elle se compose normalement de plusieurs mines, ne dépassant pas le nombre de cinq au total, et ne comprenant qu'une seule mine antichar.
Source : FRA

1-Set of equipments, in particular terminal-screens, gathered to share a transmission channel or a hub.
2- Fireworks signal in which a group of stars burns at the same time.
3- Two or more parachutes for dropping light or heavy loads.
4- In land mine warfare, a component of a pattern-laid minefield. It may be antitank, anti-personnel or mixed. It consists of one to five mines and no more than one anti-tank mine.
Source : FRA

наближення

approche

approach

Рух, який здійснює підрозділ для входу в контакт, коли між противником і ним більше немає жодних інших своїх підрозділів. Цей термін вживається лише для підрозділів.
Джерело: ФР

Mouvement qu'une troupe effectue en sûreté pour se porter au contact lorsqu'aucun autre élément ami ne s'interpose plus entre l'ennemi et elle. Ce terme ne s'emploie que pour de petits éléments.
Source : FRA

Movement performed safely by a troop to reach contact with the enemy when no friendly element is left interposed between the enemy and the troop itself. This term only applies to small elements.
Source : FRA

нав'язування посередництва

s'interposer

interposition

У контексті "контролю за насиллям", завдання полягає у оволодінні проміжним районом

Dans un contexte de « maîtrise de la violence », mission consistant à occuper une zone intermédiaire entre

In a "violence control" context, mission consisting in occupying an intermediate area between

між двома воюючими сторонами задля перешкоджання прямим зіткненням між ними та з метою облаштування позицій в даному районі для здійснення охорони, а також їх утримання у разі необхідності. Процес інтерпозиції повинен бути узгодженим із керівництвом воюючих сторін.

Джерело: ФР

наведена радіоактивність

Радіоактивність, що викликана радіоактивним вибухом, та особливо після захоплення нейтронів. *Пов'язаний термін:* забруднення і залишкове забруднення.

Джерело: ФР

наведення ракети на завершальній ділянці траєкторії польоту

Система наведення ракети на ціль, яка включається у момент, коли управління польотом ракети закінчується та ракета наближується до цілі.

Джерело: ФР

навігаційне повідомлення

Повідомлення, яке містить інформацію про введення в дію, стан або зміни в аеронавігаційному обладнанні, про обслуговування і процедури або можливі небезпеки, своєчасне попередження про які має суттєве значення для персоналу, який пов'язаний з виконанням польотів.

Також NOTAM.

Джерело: УКР/НАТО

навколишнє середовище

Середовище, в якому функціонує організм, включаючи повітря, воду, землю, природні ресурси, флору, фауну, людину та взаємини між ними.

Джерело: ФР

навчання

1- Військовий маневр чи операція у симульованій війні, що включає планування, підготовку і виконання, причому їх цілями є тренування й оцінка. У навчанні можуть брати участь

les belligérants pour leur interdire de poursuivre leur affrontement direct, en prenant les dispositions nécessaires de sauvegarde, tout en étant en mesure de les fixer, le cas échéant. L'interposition doit être consentie par les autorités des belligérants.

Source : FRA

radioactivité induite

Radioactivité provoquée par l'exposition à une source radioactive, en particulier à la suite de la capture de neutrons. *Terme connexe :* contamination et radioactivité résiduelle.

Source : FRA

guidage de fin de trajectoire

Guidage appliqué à un missile entre le moment où se termine le guidage «en vol» et son arrivée à proximité de l'objectif.

Source : FRA

avis aux navigants

Avis diffusé par télécommunication et donnant, sur l'établissement, l'état ou la modification d'une installation, d'un service, d'une procédure aéronautiques, ou d'un danger pour la navigation aérienne, des renseignements qu'il est essentiel de communiquer à temps au personnel chargé des opérations aériennes. (OACI) *Synonyme :* NOTAM.

Source : УКР/ОТАН

environnement

Milieu dans lequel un organisme fonctionne, incluant l'air, l'eau, la terre, les ressources naturelles, la flore, la faune, les êtres humains et leurs interrelations.

Source : FRA

exercice

1- Manoeuvre militaire ou opération de guerre simulée, comprenant planification, préparation et exécution, dont les buts sont l'entraînement et l'évaluation. Un exercice peut être combiné, interarmées ou effectué dans

belligerents, in order to deny them the ability to continue the direct confrontation, by making all necessary safeguarding arrangements, while remaining able to fix them. Interpositioning has to be accepted by the belligerent's authorities.

Source : FRA

induced radiation

Radiation produced as a result of exposure to a radioactive source, particularly owing to the capture of neutrons. *Related terms:* contamination and residual radiation.

Source : FRA

terminal guidance

The guidance applied to a missile between midcourse guidance and its arrival in the vicinity of the target.

Source : FRA

notice to airmen

A notice distributed by means of telecommunication containing information concerning the establishment, condition or change in any aeronautical facility, service, procedure or hazard, the timely knowledge of which is essential to personnel concerned with flight operations. *Also called* NOTAM.

Source : УКР/НАТО

environment

The surroundings in which an organization operates, including air, water, land, natural resources, flora, fauna, humans, and their interrelation.

Source : FRA

exercice

1 A military maneuver or simulated wartime operation involving planning, preparation, and execution. It is carried out for the purpose of training and evaluation. It may be a combined, joint, or single service exercise,

комбіновані, загальновійськові частини чи з'єднання лише однієї армії.

Джерело: ФР

2- Основна, найбільш ефективна форма отримання та вдосконалення польової, повітряної і морської виучки з'єднань, частин, підрозділів і органів управління, тактичної та оперативної підготовки командуючих (командирів) і офіцерів штабів. Проводиться з військами (силами), штабами і управліннями усіх видів ЗС, родів військ (сил) та спеціальних військ і є одним з найважливіших засобів підвищення їх бойової готовності. Навчання поділяються: за масштабами - на стратегічні (оперативно-стратегічні), оперативні (оперативно-тактичні) і тактичні; за цільовим призначенням - на звичайні (планові), бойової (оперативної) підготовки, контрольні (перевірні), показні, дослідницькі; за складом тих, кого навчають - на навчання з військами (силами), командно-штабні і штабні; за методикою проведення - на двосторонні та односторонні.

Джерело: УКР/НАТО

навчання з бойовою стрільбою

Навчання, в яких беруть участь діючі підрозділи і частини.

Джерело: ФР

навчання на моделюючих пристроях

Вправа, в якій свої сили і/чи сили противника були створені, відображені і залучені до дії електронними чи іншими засобами на тренажерах, екранах радарів чи на іншій навчальній техніці.

Джерело: ФР

надання додаткових засобів

Надання загальновійському формуванню, що вже має у своєму первинному складі артилерійські частини, додаткових засобів у чітко визначеному терміні у просторі, часі й у використанні боеприпасів.

Джерело: ФР

le cadre d'une seule armée selon les participants.

Source : FRA

2- Principal et le plus efficace moyen par lequel les formations, les unités, les sous-unités et organismes de commandement, de contrôle et de conduite des forces terrestres, aériennes et terrestres réalisent et améliorent leurs compétences, et ou les commandements et leurs état-majors reçoivent leur entraînement opérationnel. Ils sont conduits avec des troupes, des quartier généraux de commandement de conduite et de contrôle de toutes les forces armées, des armes, des services et des troupes d'appui spécialisées et sont une des méthodes principales d'accroître leur préparation au combat. Ils peuvent être classés en fonction de l'échelle comme des exercices de niveau stratégique, de niveau stratégico-opératif, opérativo-stratégique, opératif, tactico-opératif ou encore tactique, selon le but comme de routine, d'entraînement opérationnel, de test, d'exercice d'expérimentation ou de démonstration, en fonction du personnel à l'entraînement, soit sur le terrain soit d'exercice de personnel d'état-major et en fonction du type d'exercices à simple ou double action.

Source : UKR/OTAN

exercice réel

Exercice auquel participent des éléments et des unités constitués.

Source : FRA

exercice synthétique

Exercice dans lequel les forces amies et/ou ennemies sont créées, représentées et mises en action par des moyens électroniques ou autres, sur des simulateurs, écrans radar ou autres matériels d'instruction.

Source : FRA

renforcement de moyens

Mise à la disposition d'une formation interarmes qui dispose déjà d'artillerie organique de moyens supplémentaires dans des conditions strictement définies d'espace, de temps et de consommation en munitions.

Source : FRA

depending on the participating organizations.

Source : FRA

2- The principal and most effective means by which land, air and naval formations, units, subunits and command and control organizations achieve and improve their proficiency, and commanders and staff officers receive operational training. They are conducted with troops, headquarters and command and control bodies from all the armed forces and arms of the service and with specialized support troops, and are one of the main methods of increasing their combat readiness. They may be classified according to scale as strategic, operational/strategic, operational, operational/tactical or tactical exercises, according to purpose as routine, operational training, test, demonstration or experimental exercises, according to the personnel under training as field, command-post or staff exercises and according to format as two-sided or one-sided exercises.

Source : UKR/NATO

live exercise

An exercise using real forces and units.

Source : FRA

synthetic exercise

An exercise in which enemy and/or friendly forces are generated, displayed and moved by electronic or other means on simulators, radar scopes or other training devices.

Source : FRA

asset reinforcement

Additional assets made available for a combined arms unit which already has some organic artillery within a precisely determined area, time frame, and ammunition consumption rate.

Source : FRA

надання забезпечення (завдання)	тилового	assurer le soutien logistique (mission)	provide logistic support (to) (mission)
Втручання, на користь іншого підрозділу, шляхом постачання засобів або послуг. Джерело: ФР		Intervenir au profit d'une autre unité par la fourniture de moyens ou de services. Source : FRA	To intervene for the benefit of another unit through the provision of assets or services. Source : FRA
надзвичайний стан		état d'urgence	state of emergency
Особливий режим, який надає спеціальних повноважень Міністру внутрішніх справ, а також місцевій владі щодо підтримання громадського порядку. Джерело: ФР		Etat d'exception ayant pour effet de donner au ministre de l'Intérieur et aux préfets des pouvoirs spéciaux en matière d'ordre public. Source : FRA	Exceptional state whose consequence is to give the Minister of the Interior and the prefects special law and order powers. Source : FRA
надзвичайний ядерний ризик		risque nucléaire exceptionnel	emergency nuclear risk
Рівень ризику й очікуваних ефектів, що можуть бути, у випадку стану шоку, що проходить, і/чи втрат, які суттєво зменшують оперативну можливість підрозділу. <i>Пов'язаний термін:</i> прийнятний ядерний ризик. Джерело: ФР		Niveau de risque où les effets attendus peuvent être la cause d'un état de choc passager et/ou de pertes, et réduire de façon significative la capacité opérationnelle de l'unité. Terme connexe : risque nucléaire admissible. Source : FRA	A degree of nuclear risk where anticipated effects may cause some temporary shock and/or casualties, and significantly reduce the unit's combat efficiency. Related term: degree of nuclear risk. Source : FRA
надійність		fiabilité	reliability
Можливість складової частини, сукупності чи обладнання, виконувати задану функцію за визначених умов під час визначеного періоду часу. Джерело: ФР		Capacité d'un composant, d'un ensemble ou d'un matériel à remplir une fonction donnée dans des conditions déterminées pendant une durée spécifiée. Source : FRA	The ability of a part, an assembly or an item of equipment to perform a required function under stated conditions for a specified period of time. Source : FRA
наземна загальновійськова складова		composante terrestre interarmes	land combined arms component
Загальновійськове з'єднання наземних модулів які перекидаються, що становлять оперативну силу, призначену для виконання національного або міжнародного завдання. Джерело: ФР		Articulation interarmes des modules terrestres projetables constituant la force opérationnelle destinée à remplir une mission dans le cadre d'un engagement national ou international. Source : FRA	Combined arms task organization of the deployable land modules making up the operational force intended to carry out a mission within the framework of a national or international commitment. Source : FRA
наземна оперативна функція "застосування сил"		fonction opérationnelle terrestre «d'engagement»	land battle operational function
Функція, що має за мету вплинути на середовище і/чи на противника (чи воюючу сторону) щодо: а- знищення чи змушення противника відмовитися від своїх дій; б- захисту. Наземні оперативні функції включають у себе: а- контактну функцію; б- функцію непрямого бою; в- функцію впорядкування		Fonctions qui ont pour objet de produire des effets sur le milieu et/ou l'adversaire (ou belligérant) en vue de : а- le détruire ou le faire renoncer à son action ; б- s'en protéger. Les fonctions opérationnelles terrestres d'engagement comprennent: а- la fonction contact; б- la fonction combat indirect; с- la fonction agencement de	Functions whose object is to produce an impact on the environment and/or the enemy (or belligérant) in order to: а- destroy him or make him stop his action; б- stay protected from him. The land battle operational functions are: а- contact function; б- indirect combat function; с- battle space exploitation function;

наземного простору;
г- функцію протиповітряної оборони.
Джерело: ФР

наземна складова ТВД

Сукупність наземних сил, що діють під командуванням командувача театру бойових дій, пов'язана із складовими частинами інших видів ЗС, і підпорядкована командувачу театру бойових дій, який здійснює оперативне командування в рамках застосування військ на національному рівні.
Джерело: ФР

наземна тактична група

Сукупність умов, створена для даної операції і розміщення, починаючи з постійної структури сил, що мають оперативне призначення. Ця сила підпорядкована єдиному командуванню та об'єднує частини, завданням яких є спільна реалізація наземного маневру. Вона має змінну структуру – може складатись із тактичних угруповань, бригад чи кількох загальновійськових груп. *Пов'язаний термін:* наземна складова театру.
Джерело: ФР

наземне застосування

Операція, специфікою якої є дія на землі чи біля поверхні землі, у прямому контакті з населенням, що забезпечує постійну присутність у гетерогенному середовищі, яке змінюється, і вписується у тривалу дію, що адаптована до обставин (висота, обсяг, щільність).
Джерело: ФР

наземний ракетний комплекс

Ракети і наземне обладнання, призначене для ураження наземних і морських цілей. Розрізняють стратегічні, оперативно-тактичні і тактичні наземні ракетні комплекси. Стратегічні комплекси знаходяться на озброєнні ракетних військ стратегічного призначення. Оперативно-

l'espace terrestre;
d- la fonction défense antiaérienne.
Source : FRA

composante terrestre de théâtre

Ensemble des forces terrestres agissant sous les ordres d'un COMTER, associé aux composantes des autres armées, et subordonné au commandant de théâtre qui exerce le commandement opérationnel dans le cadre d'un engagement national.
Source : FRA

force opérationnelle terrestre (FOT)

Ensemble de circonstance créé pour une opération donnée et mis sur pied à partir de la structure permanente des forces à vocation opérationnelle. La FOT regroupe sous un commandement unique (COMTACTER) les unités chargées de réaliser la manœuvre terrestre d'ensemble. Sa composition est variable: elle peut être constituée de groupements tactiques, de brigades ou de plusieurs ensembles interarmes. *Terme connexe :* composante terrestre de théâtre (CTT).
Source : FRA

engagement terrestre

Engagement dont la spécificité est d'agir au sol et près du sol, au contact direct des populations, en assurant une permanence dans un milieu changeant et hétérogène, et en inscrivant dans la durée une action adaptée aux circonstances (attitude, volume, intensité).
Source : FRA

système de missile basé à terre

Missiles et équipement basés à terre et conçu pour détruire des cibles sur terre et à mer. Il inclut les missiles et leurs équipements d'appui au sol. Ces systèmes peuvent être stratégiques, tactico-opératifs ou tactiques. Les systèmes stratégiques sont employés par les Forces de Missile Stratégiques, tandis que des systèmes de missile tactico-opératifs et tactiques sont mis

d- air defense function.
Source : FRA

theater land component

Set of land forces operating under the orders of a theater commander, combined with the components of the other services and subordinate to the theater commander that exercises operational command within the framework of a national commitment.
Source : FRA

land task force (LTF)

Contingency set created for a given operation and set up out of the standing operational forces structure. The LTF groups, under a single command (COMTACTER) the units tasked with the overall ground maneuver. Its structure is not fixed: it can be made up of task forces, brigades or several combined arms groups.
Source : FRA

land engagement

Engagement which has the characteristic of taking place on the ground or near the ground, in direct contact with the population, in a heterogeneous environment which changes constantly, with an action which has to be adapted to circumstances (interms of attitude, volume, and intensity) and which cannot be limited in time.
Source : FRA

land-based missile system

Missiles and ground-based equipment designed to destroy targets on land and at sea. It includes the missiles and their ground support equipment. These systems may be strategic, operational/tactical or tactical. Strategic systems are employed in the Strategic Missile Forces, while operational/tactical and tactical missile systems are used to equip

тактичні і тактичні комплекси знаходяться на озброєнні ракетних військ і артилерії сухопутних військ і берегових ракетно-артилерійських військ військово-морського флоту.

Джерело: УКР/НАТО

наземний репер

Природна чи штучна мітка на земній поверхні, яку можна чітко визначити по відповідно до її географічних координат, та численним лініям, які не відображаються у світловому спектрі.

Джерело: ФР

наземний удар

Завдання, що полягає у ізоляції, нейтралізації або знищенні наземних сил противника, які ще не можуть прямо впливати дружні сили.

Джерело: ФР

наземні сили

Вид ЗС, що призначений для ведення бойових дій переважно на суші. У своєму складі звичайно мають різні роди військ, спеціальні війська, органи управління і служби. Організаційно складаються з підрозділів, частин, з'єднань і об'єднань. До сухопутних військ входять мотострілкові, танкові війська, ракетні війська та артилерія, війська протиповітряної оборони сухопутних військ, авіація сухопутних військ, частини і підрозділи спеціальних військ (інженерні, хімічні, зв'язку, радіотехнічні й ін.). Є також тилові частини та установи.

Джерело: УКР/НАТО

найближчий пункт призначення

Місце на маршруті слідування визначене перед відправкою, де надається вся необхідна інформація та вказівки щодо подальшого пересування та кінцевого пункту призначення.

Джерело: ФР

en œuvre et équipent les unités de missiles des forces terrestres et d'artillerie ainsi que les unités navales d'artillerie et de missiles côtiers. Voir aussi système de missile balistique mobile monté sur voie ferrée, système mobile de missiles terrestres.

Source : UKR/OTAN

repère terrestre

Repère naturel ou artificiel du terrain pouvant être déterminé avec précision par ses coordonnées, dans plusieurs bandes discrètes de spectre lumineux.

Source : FRA

attaque du potentiel des forces terrestres

Mission consistant à isoler, neutraliser ou détruire les forces terrestres ennemies qui ne sont pas encore en mesure d'exercer directement une pression sur nos propres forces.

Source : FRA

forces terrestres

Service armé qui conduit des opérations de combat principalement terrestres. Il comprend d'habitude des armes ou des services, des troupes d'appui spécialisées, des organismes de commandement et de contrôle/conduite et des services.

Il est organisé en sous-unités, unités, formations tactiques et grandes formations. Les Forces terrestres sont composées de troupes de fusillers motorisés, des troupes blindées, des troupes de missile et d'artillerie, de troupes de défense sol-air, d'aviation des forces terrestres, ainsi que d'unités d'appui spécialisées et des sous-unités telle le Génie, des troupes de protection chimiques, des troupes de radar, des troupes de communications etc. Les forces terrestres incluent aussi des unités et organismes de service logistiques.

Source : UKR/OTAN

point de première destination

Point d'un itinéraire fixé avant le départ où seront donnés les ordres complémentaires de poursuite ou de fin de déplacement.

Source : FRA

ground forces missile and artillery units and naval coastal artillery and missile units. See also rail-mobile ballistic missile system, land-based mobile missile system.

Source : UKR/НАТО

landmark

A feature, either natural or artificial, that can be accurately determined on the ground from a grid reference.

Source : FRA

attack on the combat capability of land forces

Mission consisting in isolating, neutralizing or destroying the enemy land forces that are still not in a position to directly exert pressure on our own forces.

Source : FRA

ground forces

An armed service that conducts combat operations primarily on land. It usually comprises service arms or branches, specialized support troops, military command and control organizations and services. It is organized into subunits, units, tactical formations and major formations. The Ground Forces are made up of motorized rifle troops, tank troops, missile troops and artillery, ground forces air defence troops, ground forces aviation, as well as specialized support units and subunits such as engineers, chemical protection troops, radar troops, communications troops etc. The ground forces also include logistic service units and agencies.

Source : UKR/НАТО

consistency point

Point of a route set before the departure where complementary orders relating to the continuation or the end of the movement will be given.

Source : FRA

найменший підрозділ

Базовий підрозділ у сфері адміністрування й оперативної підготовки. Первинні підрозділи (роти, ескадрони, батареї, ескадрилі) поєднані у окремі частини. Первинний підрозділ складається з кількох піхотних чи танкових взводів, кожен із яких включає кілька відділень чи екіпажів. Піхотний чи танковий взвод, у бойових частинах – перший підрозділ, що може здійснити маневр. Первинний підрозділ є основою загальновійськового маневру і послідовно отримує підсилення, що дозволяють йому діяти в якості тактичної підгрупи.

Джерело: ФР

найменший приціл

Мінімальний приціл який дозволяє проведення стрільби поверх своїх підрозділів без ризику їх ураження. Це поняття застосовується лише для деяких типів озброєння навісної стрільби.

Джерело: ФР

наказ

1- Форма вираження рішень командира, усно або письмово, що містить детальні вказівки, які необхідно виконати в короткий термін та за визначених умов.

2- Письмове, усне або у формі сигналу повідомлення, завдяки якому передаються вказівки начальника підлеглому.

Джерело: УКР/НАТО

наказ з розвідки

Наказ, який розробляється на випадок можливих бойових дій, дані про підготовчі строки та природу яких вимагають або дозволяють здійснення більш глибокої розвідки. Він віддається перед попереднім наказом, майже за такою ж структурою (дані про ворога є загальними) та визначає задум маневру без часових деталей, але з уточненням районів дій та завдань різних видів розвідки з метою отримання певних результатів.

Джерело: ФР

unité élémentaire

Unité de base dans les domaines administratifs et de préparation opérationnelle. Les unités élémentaires (compagnies, escadrons, batteries, escadrilles) sont regroupées dans des corps de troupe. L'unité élémentaire est elle-même articulée en plusieurs sections ou pelotons comprenant chacun plusieurs groupes ou équipages. La section ou peloton, dans les armes de contact, est la première unité capable de manœuvrer. L'unité élémentaire constitue le point de base de la manœuvre interarmes et reçoit en conséquence des renforts lui permettant d'agir en tant que sous-groupement tactique.

Source : FRA

hausse de sécurité

Hausse minimale permettant le tir au-dessus des troupes amies sans risques pour ces dernières. Cette notion ne peut être appliquée qu'à certains matériels à tir rendu.

Source : FRA

ordre

1- Expression de la décision du chef qui, verbalement ou par écrit, donne des prescriptions précises exécutoires généralement à courte échéance et dans des conditions nettement déterminées.

2- Communication écrite, orale ou par signal, des instructions d'un supérieur à un subordonné.

Source : UKR/OTAN

ordre pour la reconnaissance

Ordre donné en vue d'une éventuelle action de combat dont les délais préparatoires et la nature nécessitent ou permettent une reconnaissance approfondie. Précédant l'ordre initial, il en adopte la structure en restant très général sur l'ennemi, en donnant l'idée de manœuvre sans entrer dans le détail des temps mais en détaillant les secteurs et les objectifs des différentes reconnaissances en fonction des effets à obtenir.

Source : FRA

basic tactical unit – elementary unit

Basic unit in the administrative and operational training domains. Basic tactical units (companies, squadrons, batteries) are gathered within troop units. The basic unit itself is organized into several sections or platoons, each of them comprising several groups or crews. The combat arms sections or platoons are the first units able to maneuver. The basic tactical unit represents the basic position of the combined arms maneuver, and it thus receives reinforcements enabling it to act as company teams.

Source : FRA

elevation of security

Minimum elevation permissible for firing above friendly troops without endangering their safety. This concept can only be applied to certain equipment having a flat trajectory.

Source : FRA

order

1- Oral or written expression of the commander's decision, giving precise instructions which can be implemented, generally at short notice and within clearly defined conditions.

2- A communication, written, oral, or by signal, which conveys instructions from a superior to a subordinate.

Source : UKR/NATO

reconnaissance order

Order given to prepare an eventual combat action when the preparation delays or the nature of the action require or allow an in-depth reconnaissance. Issued before the initial order, it uses the same template but remains very general as concerns the enemy, giving the general outline of the maneuver without describing the different phases but detailing the sectors and objectives of the reconnaissance according to the effect which should be achieved.

Source : FRA

наказ інженерним військам

Застарілий термін, що позначав наказ загальновійськового командира, який він віддавав інженерним військам. Насьогодні, в залежності від кількості підрозділів, це додаток «інженерні війська» або параграф «інженерні війська» бойового наказу, які визначають основні завдання командира інженерних військ з'єднання.

Джерело: ФР

наказ на відкриття вогню

Наказ на відкриття вогню віддається з метою керування або припинення вогню протиповітряних підрозділів проти визначених повітряних цілей. Він застосовується незалежно від того, яке вогневе завдання використовується на даний момент.

Джерело: ФР

наказ на завантаження

Наказ, який уточнює дату, час, шлях доправлення, методи та перелік засобів транспортування військ та їх обладнання до борту судна або літального апарату.

Джерело: ФР

наказ на застосування артилерії

Накази, які віддаються командиром артилерії своїм підлеглим підрозділам. Вони існують у формі попередніх наказів, що віддаються або на період тривалості спеціальних маневрів, або на більш тривалий період часу та у формі наказів, які віддаються на визначений термін, відповідно до ситуації.

Джерело: ФР

наказ на застосування інженерних військ

Накази, які віддаються командиром інженерних військ своїм підлеглим підрозділам. Вони існують у формі попередніх наказів, що віддаються або на період тривалості спеціальних маневрів, або на більш тривалий період часу та у формі наказів, які віддаються на визначений термін, відповідно до ситуації.

Джерело: ФР

ordre au génie

Ancienne terminologie de l'ordre donné au génie par le chef interarmes. C'est actuellement, en fonction du nombre des unités, soit l'annexe Génie de l'ordre d'opérations, soit le paragraphe Génie de l'ordre d'opérations, qui fixe ses missions au commandant du Génie de cette grande unité.

Source : FRA

ordre de tir

L'ordre de tir est donné pour diriger ou annuler le tir des unités antiaériennes contre des objectifs aériens désignés. Il est appliqué quelle que soit la consigne de tir en vigueur.

Source : FRA

ordre d'embarquement

Ordre précisant les dates, heures, itinéraires d'accès, méthodes de mise en place et moyens de transport jusqu'à bord d'un navire ou aéronef, des troupes et de leur équipement.

Source : FRA

ordre de l'artillerie

Ordres de mise en œuvre donnés par un commandant d'artillerie à ses unités. Ils se présentent sous la forme d'ordres initiaux donnés soit pour une phase déterminée de la œuvre, soit pour une période plus ou moins longue et d'ordres de conduite donnés en cours d'action suivant la situation.

Source : FRA

ordre du génie

Ordres de mise en œuvre donnés par un commandant du génie à ses unités conservées aux ordres. Ils se présentent sous forme d'ordres initiaux donnés soit pour une phase déterminée de la œuvre soit pour une période plus ou moins longue et d'ordres de conduite donnés en cours d'action suivant la situation.

Source : FRA

order given to engineer

Previous name of the order given to the engineer elements by the combined arms commander. Now, according to the number of units, it is either the Engineer annex of the operation order or the engineer paragraph of the operation order which sets the missions given to the engineer commander of the major unit.

Source : FRA

fire order

The fire order is given to guide or cancel the fires of air-defense units against directed air targets. It has to be executed, whatever the enforced fire directive.

Source : FRA

embarkation order

An order specifying dates, times, routes, loading diagrams and methods of movement to shipside or aircraft for troops and their equipment.

Source : FRA

artillery order

Orders given by the artillery commander to his units. It can be either an initial order given for a specific phase of the maneuver or for a longer period, or fragmentary orders given during an ongoing action as required by the situation.

Source : FRA

engineer order

Orders given by the engineer commander to the units kept under his authority. It can be either an initial order given for a specific phase of the maneuver or for a longer period, or fragmentary orders given during an ongoing action as required by the situation.

Source : FRA

наказ на здійснення призову

Індивідуальний документ, що дозволяє здійснення призову наявного особового складу або резерву, який підлягає мобілізації, а також осіб, які підлягають мобілізації відповідно до плану дій під час криз.

Джерело: ФР

наказ на карті

Бойовий наказ (будь-яка оперативна інформація), який спирається на дані, нанесені на карти або креслення та доповнені короткими письмовими позначками на полях, а у надзвичайних випадках вербальними коментарями.

Джерело: ФР

наказ на мінування

Наказ, що віддає командир підрозділу, який отримав наказ на застосування мін. Він уточнює порядок виконання укладання мін.

Джерело: ФР

наказ на пересування

Наказ, який визначає умови пересування підрозділу між двома районами розгортання.

Джерело: ФР

наказ на створення мінних загороджень

Даний наказ віддається загальновійськовим командиром та визначає:

а - тактичну ціль;

б- вид мінування;

в- тип мін;

г- місце розташування району мінування та коридорів;

д - дату та час закінчення робіт з мінування;

е- термін дії мін, що програмуються.

Джерело: ФР

намір командира

Визначений командуючим (командиром) порядок і засоби виконання бойового завдання. Включає: задум операції (бою); завдання військам (силам); основи взаємодії та управління, організацію

ordre de rappel

Document individuel permettant le rappel de disponibles ou de réservistes affectés en mobilisation, d'affectés individuels de défense, et de personnes concernées par la mise en œuvre des plans de crise.

Source : FRA

ordre graphique

Ordre d'opération, et par extension toute information opérationnelle, utilisant comme support un fond de carte ou un croquis renseigné, complété par des données écrites succinctes portées en marge et le cas échéant par des commentaires verbaux.

Source : FRA

ordre de pose des mines

Ordre établi par le commandant de la formation qui a reçu un ordre d'emploi des mines. Il précise les modalités d'exécution de la pose des mines.

Source : FRA

ordre de mouvement

Ordre définissant les modalités de déplacement d'une unité entre deux zones de déploiement.

Source : FRA

ordre d'emploi des mines

Ordre délivré par le chef interarmes et précisant :

a- le but tactique à atteindre ;

b- le type de minage ;

c- les mines spéciales à utiliser éventuellement ;

d- la localisation de la zone à miner et des couloirs ;

e- les dates et heures de fin d'exécution du minage ;

f- la durée d'efficacité, notamment des mines programmables.

Source : FRA

intention du commandant

Procédure et méthodes mises en œuvre ont pour l'exécution d'une mission, définie par le commandant. Elle inclut le concept d'opérations ou de la bataille, les missions, les principes de coopération, la commande et la conduite / contrôle

recall order

Individual document enabling the call of available personnel, of reserve personnel having a mobilization assignment, of individuals having a specific defense assignment, or of personnel concerned by the implementation of the crises' plans.

Source : FRA

graphic order

Operation order or any operational information using a map overlay or a labelled sketch, completed by brief written information in the margin and in need be by oral comments.

Source : FRA

minefield laying order

Order given by the commander of the unit which received the minefield order. It specifies the details of execution of mine laying.

Source : FRA

movement order

Order covering the details of movement of a unit between two deployment areas.

Source : FRA

minefield order

Order given by the combined arms commander specifying:

a- the tactical objective;

b- the type of minefield;

c- the type of mines to possibly use;

d- the area to be mined, including minefield lanes;

e- the time by which the minefield is to be effective;

f- the length of time for which the mines must remain effective, especially programmable ones.

Source : FRA

commander's intent

The procedure and methods used to perform a mission, defined by the commander. It includes the concept of operations or battle, the missions, the principles of cooperation, command and control and tasks relating to support. It is

забезпечення. Рішення на операцію (бій) є основою управління військами (силами). Воно деталізується у процесі планування, оформлюється на карті з додаванням легенди (пояснювальної записки).

Джерело: УКР/НАТО

наміри (противника)

Ціль, позиція, вид маневру свідомо обрані реальним або ймовірним противником у відповідності до яких він планує характер своїх дій.

Джерело: ФР

напівактивна система самонаведення

Метод наведення під час якого приймач, вбудований в ракету, використовує випромінювання цілі від її зовнішнього джерела.

Пов'язаний термін:

самонаведення

Джерело: ФР

направляючий колони

Особа, яка була призначена командиром, та знаходиться на чолі колони з метою регулювання швидкості руху.

Джерело: ФР

напрямок вогню

Напрямок на який наведена артилерійська гармата чи реактивний снаряд. Він представляє собою лінію найбільшої загрози в цільовій зоні.

Джерело: ФР

напрямок над зоною скидання

Чітко зорієнтований та матеріалізований напрямок, що слугує орієнтиром для скидання.

Джерело: ФР

напрямок наступу (атаки)

Спеціальний напрямок чи маршрут, на якому буде відбуватися головний чи масований удар військових підрозділів. Підрозділ зобов'язується атакувати у визначеному напрямку, не маючи права обходити противника. Напрямок атаки

ainsi que les tâches se rapportant au soutien. C'est la base du commandement de la conduite et du contrôle et est développé au cours du processus de planification. L'intention du commandant est placée sur une carte, avec la légende et/ou des notes explicatives attachées.

Source : UKR/OTAN

intention (de l'adversaire)

But, attitude ou manœuvre choisie délibérément par un adversaire réel ou potentiel et en fonction de laquelle il oriente ses activités.

Source : FRA

guidage semi-actif

Méthode de guidage dans laquelle le récepteur incorporé au missile utilise les radiations émises par l'objectif éclairé par une source extérieure.

Terme connexe : guidage de collision.

Source : FRA

guide

Responsable qui se trouve à bord du véhicule ou élément de tête d'une colonne et qui a été désigné par le chef de celle-ci pour en régler la vitesse de marche.

Source : FRA

direction de tir

Direction dans laquelle un canon, une roquette, un tube, ou un missile est pointé. Elle représente la direction de la menace principale à l'intérieur de la zone des objectifs.

Source : FRA

axe de la zone de largage

Axe orienté et matérialisé, servant de référence pour le largage.

Source : FRA

direction d'attaque

Direction ou route spécifique que l'attaque principale ou le centre de masse du gros des forces de l'unité suivra. L'unité est réglementée, et doit attaquer conformément aux ordres et, normalement n'est pas autorisée à contourner l'ennemi.

La direction d'attaque est indiquée principalement dans le cadre d'une

the basis of command and control and is amplified in the course of the planning process. The commander's intent is put out on a map, with the legend and/or explanatory notes attached.

Source : UKR/NATO

intention (of the enemy)

Aim, posture or maneuver deliberately chosen by an opponent, whether real or potential, and depending on which he orients his actions.

Source : FRA

semi-active homing guidance

A system of homing distance wherein the receiver in the missile utilizes radiations from the target which has been illuminated by an outside source. *Related term:* homing guidance.

Source : FRA

pace setter

An individual, selected by the column commander, who travels in the lead vehicle or element to regulate the column speed.

Source : FRA

direction of fire

The direction on which a cannon, rocket, gun, or missile is laid. It represents the direction to the most significant threat in the target area.

Source : FRA

direction of flight over drop zone

Direction oriented and materialized, used as a reference for the dropping.

Source : FRA

direction of attack

A specific direction or route that the main attack or the centre of gravity of the unit's forces will follow. The unit is constrained, required to attack as indicated, and is not normally allowed to bypass the enemy.

The direction of attack is used primarily in counterattacks or to ensure that supporting attacks make

використовується, головним чином, при контратаках або для упевнення в тому, що допоміжні атаки максимально сприяють основній (у рамках термінології НАТО використовується термін «напрямок атаки»). Може відноситися до батальйону та підрозділів нижчого рівня. Поняття напрямку атаки вужче за вістря атаки, і підрозділи не мають свободи дій у маневруванні поза зазначеним маршрутом. Зазвичай застосовується до підрозділів піхоти, що проводять нічні операції.

Джерело: ФР

напрямок попутного вітру

Загальний напрямок вітру, що використовується для оцінки зони ризику, руху хмар.

Джерело: ФР

напрямок удару

Уявна лінія, відповідно до якої, начальник планує проведення операції для досягнення мети. Напрями послідовного зосередження зусиль підрозділу.

Джерело: ФР

напрямок

1- Спеціальний маршрут, встановлений вищим штабом, відповідно до якого командир повинен зосередити зусилля з метою досягнення поставленої цілі.

2- З'ясування рівня потреб у проведенні розвідувальних заходів, розробка плану збору розвідувальної інформації та визначення обсягів запитів й наказів на проведення розвідки розвідувальними установами, а також здійснення постійного контролю за роботою даних установ.

Джерело: ФР

нарощування

Процес, який передбачає за певний період часу, застосувати всі наявні засоби. Цей процес може стосуватися всіх складових "основного завдання" або лише кількох модулів підрозділу, або підрозділу

contre-attaque, ou encore elle permet d'assurer que les attaques d'appui contribuent le plus possible à l'attaque elle-même. (Au sein de l'OTAN, on la désigne « route de l'attaque ».) Le cas échéant, elle s'applique normalement au niveau bataillon ou aux niveaux subalternes.

La direction d'attaque est une mesure de conduite plus restrictive qu'un axe de progression et les unités ne sont pas libres de manœuvrer à l'écart de la route assignée. On l'associe habituellement aux unités d'infanterie qui mènent des opérations de nuit.

Source : FRA

direction du vent résultant

Direction moyenne du vent indiquant, pour la prévision de zone de danger, le déplacement du nuage.

Source : FRA

axe d'effort

Ligne idéale suivant laquelle le chef entend mener son action pour atteindre un objectif. Les axes d'effort successifs d'une unité doivent contribuer à maintenir celle-ci sur la direction qui lui a été fixée.

Source : FRA

direction

1- Ligne idéale fixée par l'échelon supérieur suivant laquelle un chef doit s'efforcer de mener son action pour atteindre le but fixé.

2- Détermination des besoins en renseignement, établissement du plan de recherche, envoi de demandes de renseignement et d'ordres de recherche aux organismes de renseignement et contrôle permanent de la production de ces organismes.

Source : FRA

montée en puissance

Processus planifié visant à réaliser, dans des délais déterminés, l'engagement des moyens mis sur pied. Il peut concerner la totalité de la composante « mission majeure » ou quelques modules de la formation ou de l'unité mise sur pied. La montée en

maximal contribution to the attack. (Within NATO, it is referred to as an "attack route".) It can apply to battalion and lower levels.

Direction of attack is a more restrictive control measure than axis of advance, and units are not free to maneuver off the assigned route. It is usually associated with infantry units conducting night operations.

Source : FRA

downwind direction

General direction of the wind giving, for the hazard area estimation, the movement of the cloud.

Source : FRA

main effort

Ideal line alongside which the commander intends to conduct his/her action to reach an objective. The successive main efforts of a unit must contribute to maintain this unit on its direction.

Source : FRA

direction

1- Specific route assigned by higher HQ along which a commander is required to act for achieving a specific aim.

2- Determination of intelligence requirements, planning the collection effort, issuance of requests and orders to collection agencies and maintenance of a continuous check on the productivity of such agencies.

Source : FRA

buildup

Planned process aiming to achieve, within a predetermined timetable, the engagement of the units whose operational readiness has been upgraded. It can concern all of the "major mission" component, or only a few modules of the considered

приведеного у бойову готовність. Зосередження є наступним етапом після приведення у бойову готовність.
Джерело: ФР

puissance suit la phase de mise sur pied.
Source : FRA

formation or unit. The buildup phase follows the upgrade of operational readiness.
Source : FRA

нарощування сил та засобів

développement

build-up

Заходи і способи нарощування сил та засобів.
Джерело: УКР/НАТО

Procédures par lesquelles l'accomplissement des missions prescrites aux forces sont réalisées.
Source : UKR/OTAN

The procedures by which the attainment of prescribed strength is achieved.
Source : UKR/NATO

насичення

saturation

saturation

1- Маршрут називається насиченим, коли досягнуто максимального рівня пропускної спроможності. Необхідно, за будь-яку ціну, уникати даного явища.

1- Un itinéraire est dit saturé lorsque son débit maximum est atteint. La saturation doit être évitée à tout prix.

1- A route is considered saturated when the maximum traffic flow has been reached. Saturation must be avoided at all costs.

2- Коли, під час ведення артилерійського обстрілу, точність стрільби не є основною метою, але її щільність дозволяє вразити ціль.
Джерело: ФР

2- Relatif à un tir d'artillerie, où la précision n'est pas recherchée, mais où la densité de munitions permettra tout de même de traiter l'objectif.
Source : FRA

2- Used for artillery fire, for which accuracy is not the goal, but with which the target will still be destroyed given the volume of ammunition fired.
Source : FRA

наступ

attaquer

attack

1- Основна частина наступального маневру з допомогою поєднання вогню й руху для знищення противника або усунення його із зон, які він займає і нанесення йому якомога більших втрат.
Джерело: ФР

1- Acte essentiel de la manoeuvre offensive visant par la combinaison du feu et du mouvement, soit à détruire un ennemi déterminé soit à le chasser des zones qu'il occupe en lui infligeant le plus de pertes possibles.
Source : FRA

1- Main act of the offensive maneuver aiming, by the combination of fire and movement, either at destroying a designated enemy, or at chasing him away from the areas which he occupies, by imposing on him as many losses as possible.

2- Основний вид військових (бойових) дій військ (сил), який застосовується з метою розгрому противника та оволодіння важливими районами (рубежами, об'єктами). Він полягає у вогневому ураженні противника всіма наявними засобами, рішучій атаці, стрімкому просуванні військ у глибину його розташування, знищенні (полоненні) живої сили, захопленні озброєння, військової техніки, важливих об'єктів і території противника. Наступ може мати стратегічний, оперативний і тактичний масштаб і здійснюватись шляхом проведення операцій, боїв та інших форм військових дій.
Джерело: УКР/НАТО

2- La forme principale d'opération militaire ou de combat, employée pour détruire l'ennemi et saisir des secteurs clefs, des lignes de bataille ou des installations. Il implique l'utilisation de toute la puissance de feu disponible pour défaire des forces ennemies, des assauts décisifs, un haut taux d'avance dans la profondeur de la disposition de l'ennemi, le meurtre de ses troupes ou prise d'eux le prisonnier et l'attrapement d'armes, l'équipement et des installations clefs ennemies et le territoire. L'échelle d'une offensive peut être stratégique, opérationnelle ou tactique et il peut prendre la forme de batailles à grande échelle, des opérations, des batailles et d'autres types de combat.
Source : UKR/OTAN

2- The principal form of military or combat operation, employed to destroy the enemy and seize key areas, battle lines or installations. It involves using all available firepower to defeat enemy forces, decisive assaults, a high rate of advance into the depth of the enemy's disposition, killing his troops or taking them prisoner, and seizing weapons, equipment and key enemy installations and territory. The scale of an offensive may be strategic, operational or tactical and it may take the form of large-scale battles, operations, battles and other types of combat.
Source : UKR/NATO

наступ з ходу

attaquer dans la foulée

hasty attack

Вести наступ одразу після розміщення на місці, підходу або

Mener l'attaque directement après une mise en place, une approche ou une

Conduct the attack immediately after a set-up, an approach or an offensive

розвідки боєм без зупинки. Перший ешелон приймає бойовий порядок на ходу, не вступаючи у контакт із противником і не зупиняється на вихідному рубежі.

Джерело: ФР

наступальна операція

Вид операції, ціллю якої є нейтралізувати або знищити військовий потенціал сил противника, з метою досягти необхідного успіху, нав'язати противнику свої ініціативи та змусити його відмовитися від використання сили.

Джерело: ФР

національне командування

Командування, організоване даною державою і під її керівництвом. Воно може бути підпорядковане під командування НАТО.

Джерело: ФР

національне логістичне забезпечення

Несення державою повної відповідальності за постачання і тилове забезпечення своїх військ на національній основі і/або, залежно від обставин, шляхом двосторонніх або багатосторонніх угод з іншими державами, НАТО або іншими організаціями.

Джерело: УКР/НАТО

національний контингент

Національний, територіальний або функціональний ешелон командування, що зазвичай не інтегрований до союзницького командного ешелону.

Джерело: ФР

національний підрозділ забезпечення

Підрозділ матеріально-технічного забезпечення у складі багатонаціональних сил, який, проте, залишається у підпорядкуванні своєму власному національному командуванню з тилового забезпечення.

Джерело: ФР

action de reconnaissance offensive sans marquer d'arrêt. L'échelon d'attaque prend son dispositif en marche, hors du contact de l'ennemi et la progression, avant le débouché, ne marque aucun arrêt.

Source : FRA

opération offensive

Type d'opération ayant pour but de neutraliser ou d'annihiler le potentiel des forces d'un adversaire afin de remporter le succès nécessaire pour lui imposer sa volonté et le contraindre à renoncer à l'usage de la force.

Source : FRA

commandement national

Commandement mis sur pied par une nation donnée et sous l'autorité de celle-ci. Il peut ou non être placé sous les ordres d'un commandement de l'OTAN.

Source : FRA

soutien logistique national

Responsabilité entière d'une nation pour l'approvisionnement et la fourniture d'appuis logistiques de ses forces sur une base seulement nationale et/ou, par accords bilatéraux ou multilatéraux avec d'autres nations, OTAN ou d'autres organisations appropriées.

Source : UKR/OTAN

contingent national

Echelon de commandement national, territorial ou fonctionnel, qui ne se trouve pas normalement intégré dans la chaîne de commandement alliée.

Source : FRA

élément de soutien national (ESN)

Formation de soutien logistique engagée au sein d'une force multinationale mais conservée aux ordres du responsable de la chaîne nationale de soutien (ADCONFRANCE).

Source : FRA

reconnaissance action without making a halt. The attack echelon adopts its disposition while marching, out of enemy contact, and there is no halt in the advance before departure.

Source : FRA

offensive operation

Type of operation aimed at neutralizing or annihilating the force potential of an opponent in order to obtain the success needed to impose one's will and to force him give up using the force.

Source : FRA

national command

A command that is organized by, and functions under the authority of, a specific nation. It may or may not be placed under a NATO commander.

Source : FRA

national logistic support

The full responsibility of a nation for procuring and providing logistic support to its forces on a solely national basis and/or through bilateral or multilateral agreements with other nations, NATO or other organizations as appropriate.

Source : UKR/NATO

national component

National, territorial or functional command echelon integrated within the allied chain of command.

Source : FRA

national support element

Logistic support unit engaged with a multinational force but which remains under the command of the national supply chain of command (ADCONFRANCE).

Source : FRA

національний підтримки	підрозділ	élément d'appui national	national support element
<p>Підрозділ, що знаходиться під національним керуванням і в національному оперативному підпорядкуванні, що виконує завдання на національному рівні і взаємодіє з національним центром координації перевезень або центром координації перевезень на театрі воєнних дій.</p>		<p>Elément sous commandement et contrôle national qui entreprend des tâches nationales et assure l'interface avec un centre national de coordination des mouvements ou un centre de coordination de mouvements de théâtre.</p>	<p>Element under national command and control which undertakes national tasks and interfaces with a national movement-coordination centre or a theatre movement-coordination centre.</p>
		<p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>Source : UKR/NATO</p>
національний центр координації перевезень		centre national de coordination des mouvements	national movement-coordination centre
<p>Орган, наданий країною, яка приймає, для управління перевезеннями та їх координації на своїй території.</p>		<p>Organisme fourni par le pays d'accueil pour contrôler et coordonner les mouvements sur leur propre territoire.</p>	<p>The agency provided by the host nation for control and coordination of movements on their own territory.</p>
		<p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>Source : UKR/NATO</p>
національні сили оборони у зоні НАТО		forces nationales de défense de la zone OTAN	national forces for the defense of the NATO area
<p>Сили, не підпорядковані командуванню НАТО, чия місія включає у себе оборону певного сектору, не включеного у зону відповідальності НАТО.</p>		<p>Forces, non placées sous commandement OTAN, dont la mission implique la défense d'un secteur inclus dans la zone de responsabilité de l'OTAN.</p>	<p>Non-allocated forces whose mission involves the defense of an area within the NATO area of responsibility.</p>
		<p>Source : FRA</p>	<p>Source : FRA</p>
начальник		supérieur	superior
<p>1- Посадова особа, яка наділена розпорядчою і дисциплінарною владою стосовно підпорядкованих. Начальники, яким військовослужбовці підлегли по службі, хоча б і тимчасово, є прямими начальниками. Найближчий до підлеглого прямий начальник називається без-посереднім. Начальник може бути також за військовим званням. Наприклад, генерали і полковники є начальниками для усіх військовослужбовців до молодших офіцерів включно.</p>		<p>1- Personne dont le pouvoir d'autorité a été autorisé pour imposer la discipline aux subordonnés et leur donner des ordres. Un supérieur à qui d'autres militaires sont subordonnés au cours du service, même si cela est seulement temporairement, le reconnaissent comme un supérieur direct. Le supérieur direct le plus proche dans le rang subalterne le reconnaissent comme un supérieur immédiat. Un militaire peut aussi être un supérieur en vertu de son rang. Par exemple, les généraux et des colonels sont les supérieurs de tous les militaires, incluant le niveau d'officier cadet.</p>	<p>1- A person in authority empowered to impose discipline on subordinates and give them orders. A superior to whom other servicemen are subordinate in the course of duty, even if only temporarily, is known as a direct superior. The direct superior closest in rank to a subordinate is known as an immediate superior. A serviceman may also be a superior by virtue of his rank. For instance, generals and colonels are the superiors of all servicemen, including the level of junior officer.</p>
<p>2- Штатна посада і посадова особа, що очолює орган керування, спеціальні війська, службу, військово-навчальний заклад тощо.</p>		<p>2- L'occupant actuel d'un poste d'établissement responsable d'un quartier général, de troupes d'appui spécialisées, d'un service, d'un établissement d'éducation militaire, etc.</p>	<p>2- The incumbent of an establishment post in charge of a headquarters, specialized support troops, a service, a military education establishment, etc.</p>
		<p>Source : UKR/OTAN</p>	<p>Source : UKR/NATO</p>
начальник об'єднаного штабу видів збройних сил		chef d'état-major des armées (CEMA)	chief of defence (CHOD)
<p>Офіцер в званні генерала, що обіймає найвищу посаду у</p>		<p>Officier général occupant le poste le plus élevé dans la hiérarchie militaire,</p>	<p>General officer having the highest position in the military hierarchy. He</p>

військової ієрархії. Він одночасно є військовим радником уряду з оперативного планування (щодо загальної військової стратегії) та є відповідальним за застосування військ (оперативна стратегія). В цих рамках він відповідає за задум, підготовку та ведення всіх операцій, ініційованих урядом.

Джерело: ФР

начальник тилу ТВД

У рамках національної операції, підпорядкований командуванню театру бойових дій, радником якого він є з усіх питань тилового забезпечення. Командування тиловим забезпеченням театру бойових дій, якщо він існує, здійснюється через управління тилового забезпечення і забезпечує особливу підтримку для кожного виду збройних сил. Начальник тилу забезпечує взаємодію і однорідність загальновійськових каналів тилу, введених кожним видом збройних сил або службою.

Джерело: ФР

начальники штабів видів ЗС (НШСВ, НШВМС, НШВПС)

Відповідальні особи за підготовку і підтримку сил своїх видів збройних сил. Вони - звичайні посередники між начальником генерального штабу і їхніми силами для виконання постійних завдань у сфері оборони, а також для організації розгортання або перебудови військ (сил). Вони відповідальні за виконання доктрини застосування видів збройних сил і є радниками НГШ по проведенню операцій. Начальники штабів забезпечують координацію операцій, приведення в готовність, збереження потенціалу і вивід з бою своїх сил.

Джерело: ФР

à la fois conseiller militaire du gouvernement pour les concepts opérationnels (stratégie générale militaire) et responsable de l'emploi des forces (stratégie opérationnelle). A ce titre, il assure la conception, la préparation et la conduite générale de l'ensemble des opérations décidées par le gouvernement.

Source : FRA

commandant du soutien de théâtre (COMSOUT)

Dans le cadre d'une opération nationale, directement subordonné au commandement de théâtre, dont il est le conseiller pour l'ensemble des questions d'ordre général relatives au soutien, le commandement du soutien de théâtre (COMSOUT) lorsqu'il existe, conduit, par délégation du COMTHEATRE, les actions de soutien relevant du domaine interarmées et facilite le soutien spécifique à chacune des armées. Il veille à la cohérence et à l'homogénéité des chaînes logistiques interarmées mises en œuvre par chacune des armées ou service.

Source : FRA

chefs d'état-major d'armée (CEMAT, CEMM, CEMAA)

Responsables de la préparation et du soutien des forces de leur armée, ils sont les intermédiaires normaux entre le CEMA et leurs forces pour l'exécution des missions permanentes de la Défense, ainsi que pour l'organisation des déploiements ou redéploiements. Ils sont chargés d'établir la doctrine d'emploi de leur armée respective et sont les conseillers du CEMA pour la conduite des opérations. Ils assurent la coordination des opérations de montée en puissance, de mise sur pied, de maintien des potentiels et de désengagement.

Source : FRA

is both the government's military advisor for operational concepts (overall military strategy) and responsible for the employment of the forces (operational strategy). As such, he takes care of the conception, preparation and overall conduct of all the operations ordered by the government.

Source : FRA

theater support commander

In the framework of a national operation, he is directly subordinated to the theater commander whom he advises on any matter concerning the support and general in scope, the theater support command, whenever it exists, executes the support actions concerning the joint aspects and facilitates the specific support of each service, acting on the theater commander's authority. He makes sure that the joint logistical systems deployed by each service, is consistent and homogeneous.

Source : FRA

service chiefs of staff (Chief of staff, army: CSA, Chief of Naval Operation: CNV, Chief of Staff of the Air Force)

They are responsible for the preparation and the support of the forces of their service and are the normal interface between the chairman of the joint chiefs of staff (CJCS) and their forces to carry out permanent defense missions and to organize deployments and redeployments. They are in charge of the definition of the commitment doctrine of their respective service and the CJCS advisors concerning the conduct of operations. They coordinate the build-up and setting up activities, they maintain the unit strength and control the force withdrawal.

Source : FRA

небезпека зараження шляхом попутного вітру

Небезпека спричинена хмарою хімічних речовин, що можуть бути винесені вітром за межі ділянки, що була заражена.

Джерело: ФР

небезпечна радіоактивна точка

Місце в ураженій зоні, де рівень радіації набагато вищий ніж у сусідніх районах або в тій самій зоні.

Джерело: ФР

небезпечний вантаж

Вантаж, який відповідно до свого небезпечного характеру, є предметом особливих заходів безпеки під час його перевезення.

Джерело: ФР

небойова втрата

Особа, яка не була поранена в бою, але яка не може виконувати свої обов'язки в наслідок хвороби або нещасного випадку. До таких втрат відносяться і смертельні випадки в наслідок вищезазначених причин та в наслідок зникнення не з вини противника або в наслідок потрапляння в полон.

Джерело: ФР

небойові втрати

Особа, яка не отримала порань в бою, але яка не може виконувати свої службові обов'язки через хворобу або поранення. До таких відносяться особи, що загинули в наслідок хвороби або поранення, особи яких не має на перевірку, а їх відсутність не є самовільною.

Джерело: ФР

невизначений позивний

Позивний, який не представляє станцію зв'язку, управління, командира, окремої структури або визначеного підрозділу, але може належати будь-кому серед них.

Джерело: ФР

danger sous le vent

Danger résultant de l'existence d'un nuage d'agents contaminants entraîné par le vent au-delà de la zone attaquée.

Source : FRA

point chaud

Dans une zone contaminée, région où le niveau de contamination radioactive est considérablement plus élevé que dans les régions voisines ou dans cette même zone.

Source : FRA

cargaison dangereuse

Cargaison qui, en raison de son caractère dangereux, fait l'objet de règlements particuliers pour son transport.

Source : FRA

pertes hors combat

Personnel qui n'est pas blessé au combat, mais qui est perdu pour son unité par suite de maladie ou d'accident - y compris les décès dus à ces raisons - ou par suite de disparition involontaire non imputable à l'ennemi ou à la capture.

Source : FRA

pertes dues à des maladies et des blessures non liées aux combats

Individu qui n'est pas perdu au combat, mais qui ne peut plus servir à l'organisation pour cause de maladie ou de blessure. Ceci comprend les personnes décédées de maladie ou de blessure, les individus manquant à l'appel alors que leur absence ne semble pas volontaire, ou qu'elle a été causée par une action ennemie ou un internement.

Source : FRA

indicatif d'appel indéfini

Indicatif d'appel ne représentant pas une station de transmissions, un commandement, une autorité, un organisme ou une unité déterminée, mais pouvant représenter l'un quelconque ou un groupe quelconque d'entre eux.

Source : FRA

downwind danger

Danger coming from the cloud of contaminating agents blown by the wind beyond the attacked area.

Source : FRA

hot spot

Region in a contaminated area in which the level of radioactive contamination is considerably greater than in neighbouring regions in the area.

Source : FRA

dangerous cargo

Cargo which, because of its dangerous properties, is subject to special regulations for its transport.

Source : FRA

non-battle casualty

A person who is not a battle casualty, but who is lost to his organization by reason of disease or injury, including persons dying from disease or injury, or by reason of being missing where the absence does not appear to be voluntary or due to enemy action or to being interned.

Source : FRA

disease and non battle injury casualty

A person who is not a battle casualty but who is lost to the organization by reason of disease or injury, including persons dying of disease or injury, by reason of being missing where the absence does not appear to be voluntary, or due to enemy action or being interned.

Source : FRA

indefinite call sign

A call sign which does not represent a specific facility, command, authority, activity, or unit, but which may represent any one or any group of these.

Source : FRA

невідомий

1- Стандартизоване визначення, що застосовується до нерозпізаного об'єкту.

2- В процесі ідентифікації, назва, що присвоюється злітно-посадковій смузі, об'єкту або сукупності об'єктів які були оцінені, але не визначено їх приналежність. *Пов'язані терміни:* свій, ворожий, розпізнавання, нейтральний.

Джерело: ФР

inconnu

1- Définition standardisée de l'identité d'un trace évaluée, d'un objet ou d'une entité qui n'a pas été identifiée.

2- En identification, désignation donnée à une piste, à un objet ou à une entité qui, bien qu'ayant été évalué, n'a pas été identifié. *Termes connexes* : ami; hostile; identification; neutre.

Source : FRA

unknown

1- The standard identity definition of an evaluated track, object or entity which has not been identified.

2- In identification, the designation given to an evaluated track, object or entity that has not been identified.

Related terms: friend; hostile; identification; neutral.

Source : FRA

негабаритні перевезення

У сфері залізничного транспорту, перевезення певного вантажу, що має нестандартні габарити, вагу або інші особливості, які спричиняють труднощі його перевезення залізничним транспортом.

Джерело: ФР

transport exceptionnel

En matière de transport ferroviaire, transport d'une charge présentant des difficultés spéciales par ses dimensions, son poids ou son conditionnement, en raison des installations ou du matériel.

Source : FRA

exceptional transport

In railway terminology, transport of a load whose size, weight, or preparation entails special difficulties vis-à-vis the facilities or equipment.

Source : FRA

негайне втручання

Такий комплекс заходів при оперативній обороні території, коли існує загроза ключовим об'єктам, які знаходяться під відповідальністю командувача військового округу. Охорона таких точок забезпечується підрозділами жандармерії або найближчими військовими підрозділами.

Джерело: ФР

intervention immédiate

En défense opérationnelle du territoire, les interventions au profit de points sensibles menacés sont assurées, sous la responsabilité du commandant de CMD, par les unités de gendarmerie ou l'unité des armées la mieux placée.

Source : FRA

immediat intervention

In military home defence, interventions for threatened key points are performed, under the responsibility of the military sub-district commander, by gendarmerie units or by the nearest Army, Navy or Air Force unit.

Source : FRA

негайне знезаражування

Знезаражування, що проводиться особою, яка попала під вплив токсичних речовин, з метою збереження життя та мінімізації негативних наслідків. Це може включати знезаражування особистого одягу та спорядження.

Джерело: ФР

décontamination immédiate

Décontamination effectuée au niveau individuel dès contamination, de façon à sauver les vies et limiter les pertes. Elle peut comprendre en outre la décontamination d'une partie de la tenue ou de l'équipement.

Source : FRA

immediate decontamination

Decontamination carried out by an individual upon becoming contaminated, to save life and minimize casualties. This may include decontamination of some personal clothing or equipment.

Source : FRA

негайне попередження

Сукупність скоординованих дій, що дозволяють відповідному особовому складу негайно або в найкоротші терміни, взяти відповідні захисні заходи проти РХБ нападу.

Джерело: ФР

alerte immédiate

Ensemble d'actions coordonnées permettant aux personnels concernés immédiatement ou à très court terme par une attaque NRBC de prendre rapidement les mesures de protection appropriées.

Source : FRA

immediate warning

Coordinated actions permitting the personnel immediately or almost immediately concerned by an NRBC attack to rapidly take the adequate protective measures.

Source : FRA

недопущення громадських заворушень

Сукупність заходів, спрямованих на попередження заворушень або

maintien de l'ordre

Ensemble des mesures destinées à prévenir les troubles ou à les faire cesser,

crowd control

All measures aimed at preventing troubles or to stop them, by force if need

на їх припинення, якщо необхідно – із застосуванням сили. Це постійні підготовчі заходи (зокрема, розвідка), превентивні заходи (реалізація запланованих дій) і інтервенційні заходи.

Джерело: ФР

недоторкана частота

Частота противника, що використовується як джерело розвідки і глушіння якої заборонено.

Джерело: ФР

недоторкані ресурси

Запаси, що мають у своєму розпорядженні військові частини і подібні структури, що дозволяє їм безперервно забезпечити свої потреби з основних видів постачання. Такі ресурси відповідають двомісячним видаткам (метрополія) і трьом місяцям (заморські території) і сплачуються, через надання наперед визначених кредитів, (у грудні) перед початком наступного фінансового року. Їх періодично поновлюють залежно від реальних сплачених витрат. Вони також можуть бути переоцінені й борги будуть виплачені в останньому кварталі року.

Джерело: ФР

незаконне угруповання

Організована нелегальна озброєна група, яка об'єднується для переслідування певних кримінальних цілей, наприклад, боротьба проти існуючої системи, організація та виконання терористичних актів, здійснення нападів на установи, підприємства чи окремих осіб, проведення актів саботажу та провокацій.

Джерело: ФР

незаражена зона

Частина повітронепроникної системи колективного захисту, яка є герметичною, що забезпечена відфільтрованим повітрям, створена для здійснення захисту від токсичних речовин настільки, щоб можна було не

au besoin par la force. Cet ensemble comprend des mesures préparatoires permanentes (renseignements en particulier), des mesures préventives (mise en œuvre de plans) et des mesures d'intervention.

Source : FRA

fréquence taboue

Fréquence ennemie utilisée comme source de renseignement et dont le brouillage est interdit.

Source : FRA

fonds d'avance

Fonds mis à la disposition des corps de troupe et organismes assimilés afin de leur permettre d'assurer sans heurt les dépenses concernant les rémunérations principales et accessoires et l'alimentation des personnels. Ces fonds correspondent à un roulement de deux mois (métropole) et trois mois (outre-mer) et s'imputent sur les crédits délégués par anticipation, (en décembre) avant le début de la gestion suivante. Ils sont renouvelés périodiquement en fonction des dépenses réelles payées. Ils peuvent être réévalués et sont apurés au cours du dernier trimestre de l'année.

Source : FRA

bande armée

Groupe illégal d'individus armés, organisé à des fins criminelles telles que la lutte contre le pouvoir en place, la préparation et l'exécution d'attentats terroristes, des attaques visant des services publics, des entreprises ou des personnes physiques, ou encore des actes de sabotage et de provocation.

Source : FRA

zone exempte de toxique

Partie d'un système de protection collective étanche à l'air, pressurisée et alimentée en air filtré, conçue pour être à l'abri des toxiques, de façon à permettre de s'affranchir de la protection individuelle NRBC.

Source : FRA

be. These measures include standing preparatory measures (especially intelligence), preventive measures (implementation of plans) and intervention measures.

Source : FRA

forbidden frequency

Enemy frequency used as an intelligence source and whose jamming is forbidden.

Source : FRA

advance funds

Funds put at the disposal of troop units and related organizations enabling them to face easily the principal and accessory personnel charges and the food expenses. These funds are equal to two months of expenditure (metropolitan France) or three months (overseas) and are charged against credits received in advance (in December) before the following budget period. They are periodically renewed according to the actuals expenses. They can be reevaluated and are discharged during the year's last quarter.

Source : FRA

armed gang

An organized illegal armed group, united in pursuit of specific criminal ends, e.g. fighting the existing system, organizing and carrying out acts of terrorism, attacks of institutions, companies or individuals, acts of sabotage and provocation.

Source : FRA

toxic free area

Part of an air-tight collective protection system, pressurized and supplied in filtered air, designed to be free of toxics so as to permit to get rid of the individual NRBC protection.

Source : FRA

використовувати індивідуальні засоби РХБ захисту.

Джерело: ФР

незаряджена зброя

Зброя без боєприпасів. *Пов'язані терміни:* заряджена зброя; розряджена зброя.

Джерело: ФР

arme non approvisionnée

Arme à laquelle la munition n'est pas jointe. *Termes connexes:* arme approvisionnée ; arme chargée ; arme déchargée.

Source : FRA

unloaded weapon

A weapon separated from its ammunition. *Related terms:* charged weapon; loaded weapon; uncharged weapon.

Source : FRA

незначний ядерний ризик

Рівень ризику, що майже відповідає безпечному рівню для персоналу, що потрапив під ядерний вибух, за виключенням осліплення чи тимчасової неспроможності ночного бачення. *Пов'язаний термін:* прийнятний ядерний ризик.

Джерело: ФР

risque nucléaire négligeable

Niveau de risque correspondant à une sécurité quasi-totale pour le personnel soumis à une explosion nucléaire, à l'exception d'éblouissements ou de perte temporaire de la vision nocturne. *Terme connexe:* risque nucléaire admissible.

Source : FRA

negligible nuclear risk

A degree of nuclear risk where personnel are reasonably safe from a nuclear burst, with the exception of dazzle or temporary loss of night vision. *Related term:* degree of nuclear risk.

Source : FRA

нейтралізація

Під час мінної війни, міна вважається нейтралізованою у тому випадку, коли вона не здатна вибухнути після наїзду на неї, однак вона може бути небезпечною при роботі з нею.

Джерело: ФР

neutralisation

En guerre des mines, une mine est neutralisée quand, en agissant de l'extérieur, on l'a rendue incapable d'exploser au passage d'un objectif, bien que sa manipulation puisse encore être dangereuse.

Source : FRA

neutralization

In mine warfare, a mine is said to be neutralized when it has been rendered, by external means, incapable of firing on passage of a target, although it may remain dangerous to handle.

Source : FRA

нейтралізація управління та зв'язку

Напад на органи командування, управління і комунікацій противника.

Джерело: ФР

anti C3

Attaque des capacités de commandement, de conduite et de communication de l'adversaire.

Source : FRA

counter-C3

Attack against the enemy's command, conduct and communication capabilities.

Source : FRA

нейтралізувати

Під час проведення військових операцій зробити неефективним або непридатним до використання.

1- Діяти таким чином, щоб завадити особовому складу та озброєнню противника виконувати поставлені їм завдання.

2- Знешкоджувати міни, бомби, ракети та міни-пастки.

3- Знезаражувати все, що було забруднене хімічними речовинами.

Джерело: ФР

neutraliser

Lors d'opérations militaires, rendre inefficace ou inutilisable.

1- Agir de façon à empêcher le matériel ou le personnel ennemi d'entraver une opération particulière.

2- Désamorcer des mines, des bombes, des missiles et des pièges.

3- Rendre inoffensif tout ce qui a été contaminé par un agent chimique.

Source : FRA

neutralize

As pertains to military operations, to render ineffective or unusable.

1- To render enemy personnel or material incapable of interfering with a particular operation.

2- To render safe mines, bombs, missiles, and booby traps.

3- To make harmless anything contaminated with a chemical agent.

Source : FRA

нейтральний

1- Особа, група осіб, організація чи держава, яка не бере участі в конфлікті або не здійснює ніякої підтримки будь-якій воюючій стороні під час розвитку конфлікту.

neutre

1- Individu, groupe d'individus, organisation ou nation qui n'est pas hostile, ou qui n'apporte pas son soutien à une seule force belligérante dans un environnement hostile.

neutral

1- An individual, group of individuals, organization, or nation that is not hostile to or in any way supportive of only one belligerent force in a hostile environment.

<p>2- Позначення, характеристики, поведінка, походження чи національність яких не вказують ні на підтримання, ні на протистояння дружнім силам, що надається ділянці, об'єкту або особі. Джерело: ФР</p>	<p>2- En identification, désignation donnée à une piste, à un objet ou à une entité dont les caractéristiques, le comportement, l'origine ou la nationalité n'indiquent ni un appui ni une opposition aux forces amies. Source : FRA</p>	<p>2- In identification, the designation given to a track, object or entity whose characteristics, behaviour, origin or nationality indicate that it is neither supporting nor opposing friendly forces. Source : FRA</p>
<p>некерована ракета</p>	<p>roquette</p>	<p>rocket</p>
<p>Реактивний транспортний засіб, траєкторія польоту якого не може бути контрольована. Джерело: ФР</p>	<p>Véhicule autopropulsé dont la trajectoire en vol ne peut être guidée. Source : FRA</p>	<p>A self-propelled vehicle whose trajectory or course, while in flight, cannot be controlled. Source : FRA</p>
<p>некомбатант</p>	<p>non-combattant</p>	<p>non-combatant</p>
<p>1- Особа, в зоні ведення бойових дій, яка не озброєна і не бере участі у жодній діяльності на підтримку угруповання або сили, яка залучена до бою.</p>	<p>1- Individu, dans un secteur d'opérations de combat, qui n'est pas armé et ne participe à aucune activité de soutien au profit d'une faction ou force impliquée dans le combat.</p>	<p>1- An individual, in an area of combat operations, who is not armed and is not participating in any activity in support of any of the factions or forces involved in combat.</p>
<p>2- Особа, священник або медичний персонал, в обов'язки якої не входить участь у бойових діях. Джерело: ФР</p>	<p>2- Individu, comme un aumônier ou le personnel médical, dont les devoirs n'impliquent pas la participation aux combats. Source : FRA</p>	<p>2- An individual, such as a chaplain or medical personnel, whose duties do not involve combat. Source : FRA</p>
<p>неконтрольовані зони</p>	<p>lacunarité</p>	<p>hollow space - empty areas</p>
<p>Характеристика району маневру, в якій зони відповідальності підпорядкованих підрозділів є розімкненими та/або, що має зони, які не знаходяться під контролем дружніх сил, що призводить до ускладнення процесу управління «неконтрольованим» простором та своєчасного здійснення необхідного маневру. Джерело: ФР</p>	<p>Caractéristique d'une zone de manœuvre dans laquelle les zones de responsabilité des unités subordonnées sont disjointes et/ou qui comporte des espaces vides de forces, générant à la fois des difficultés de contrôle dans les espaces « vides » et des opportunités de manœuvre. Source : FRA</p>	<p>Feature of a maneuver area in which the areas of responsibility of the subordinate units are separated and/or include spaces devoid of forces, which creates both control problems in the "void" spaces and maneuver. Source : FRA</p>
<p>необмежений вогонь</p>	<p>tir illimité</p>	<p>weapons unrestricted</p>
<p>Бойові комплекси протиповітряної оборони, які мають дозвіл на відкриття вогню, без попереднього узгодження, по будь-яких повітряних засобах або цілях. Такий дозвіл на ведення вогню проти повітряних засобів противника надається виключно при діях в районах вільного вводу в бій. Джерело: ФР</p>	<p>Les systèmes d'armes antiaériens sont autorisés à tirer, sans identification préalable, sur tout aéronef ou cible. Cette consigne de tir est uniquement utilisée dans une zone d'engagement libre contre les aéronefs hostiles (HAFEZ). Source : FRA</p>	<p>The air defense weapons systems are allowed to shoot, without prior identification, on all aircraft or targets. This weapons control order applies only in the hostile aircraft free engagement zone. Source : FRA</p>
<p>необроблена інформація</p>	<p>renseignement brut</p>	<p>information</p>
<p>Дані будь якого походження, що ще не оброблені, й які можна буде використати для</p>	<p>Donnée non traitée, de toute nature, qui peut être utilisée pour l'élaboration du renseignement. Un</p>	<p>Unprocessed data of every description which may be used in the production of intelligence.</p>

<p>формування розвіданих. Такий вид даних повинний бути вірно оцінений. Джерело: ФР</p>	<p>renseignement brut doit être complété par une cotation. Source : FRA</p>	<p>Information must be complemented with an appraisal. Source : FRA</p>
<p>необхідний предмет</p>	<p>article essentiel</p>	<p>essential item</p>
<p>Предмет, що відповідає таким оперативним критеріям: а- необхідний для ефективного функціонування техніки; б- можна відремонтувати або обміняти на NTI1 та NTI2 менш, ніж за 12 годин. Джерело: ФР</p>	<p>Article satisfaisant aux critères opérationnels suivants : a- indispensable au fonctionnement opérationnel du matériel; b- réparable ou échangeable aux NTI1 et NTI2 en moins de 12 heures. Source : FRA</p>	<p>Item that meets the following operational criteria: a- essential for the operational use of the equipment; b- repairable or exchangeable at the NTI1 and NTI2 maintenance levels less 12 hours. Source : FRA</p>
<p>необхідні засоби</p>	<p>moyens nécessaires</p>	<p>required military force</p>
<p>Сили, необхідні для успішного проведення операції у визначений термін. Джерело: ФР</p>	<p>Forces nécessaires pour mener à bien une mission pendant une période déterminée. Source : FRA</p>	<p>The armed forces necessary to carry out a military mission over a specified period of time Source : FRA</p>
<p>необхідні знання</p>	<p>besoin d'en connaître</p>	<p>need to know</p>
<p>Для організації, функції або особи - нагальна необхідність ознайомитися з інформацією у рамках певної функції для правильного виконання даного завдання. Джерело: ФР</p>	<p>Pour un organisme, une fonction ou un individu, nécessité impérieuse de prendre connaissance d'une information dans le cadre d'une fonction déterminée et pour la bonne exécution d'une mission précise. Source : FRA</p>	<p>Pressing need for an agency, a function or somebody to peruse a piece of information within the framework of a given function and for the proper execution of a specific mission. Source : FRA</p>
<p>неповний комплект одягу</p>	<p>collection réduite d'habillement (CRH)</p>	<p>reduced clothing collection</p>
<p>Мінімальна кількість спорядження, яка розподіляється для заміни комісаріатом особовому складу після санітарної обробки з метою у найкоротший строк відновити свою боєздатність. Джерело: ФР</p>	<p>Paquetage réduit distribué, à titre de renouvellement, par les moyens du commissariat, au personnel après leur décontamination, pour leur permettre de reprendre dans les meilleurs délais leur activité au sein des formations. Source : FRA</p>	<p>Reduced pack issued to the personnel after their decontamination as a replacement kit using the means of the quartermaster corps, to allow them to resume their activity in their units as soon as possible. Source : FRA</p>
<p>непряма стратегія</p>	<p>stratégie indirecte</p>	<p>indirect strategy</p>
<p>Стратегія, яка полягає у застосуванні усіх можливих засобів, окрім військових, для вирішення міжнародних проблем. Джерело: ФР</p>	<p>Stratégie consistant à imposer la décision par des moyens autres que la victoire militaire. Source : FRA</p>	<p>Strategy consisting in making the decision through means other than military victory. Source : FRA</p>
<p>непряме освітлення</p>	<p>éclairage indirect</p>	<p>indirect illumination</p>
<p>Освітлення поля бою шляхом розсіяння чи відбиття за допомогою прожекторів чи піротехнічних засобів освітлення: а- Освітлення через розсіяння – освітлення певної зони завдяки світлу, що дає застосування піротехнічних засобів освітлення, чи за допомогою прожектора, розміщеного трохи вище чи на фланзі зони</p>	<p>Eclairage de champ de bataille par diffusion ou réflexion à l'aide de projecteurs ou de moyens pyrotechniques éclairants: a- Eclairage par diffusion : éclairage d'une zone grâce à la lumière émise soit par des moyens pyrotechniques éclairants, soit par un projecteur situé légèrement au-dessus et sur le flanc de la zone à éclairer, en diffusée par les particules atmosphériques. b- Eclairage par réflexion: éclairage</p>	<p>Battlefield illumination provided by employing searchlight or pyrotechnic illuminants using diffusion or reflection: a- Illumination by diffusion: illumination of an area beneath and to the flank of a slightly elevated searchlight or of pyrotechnic illuminants, by the light scattered from atmospheric particles. b- Illumination by reflection: illumination of an area by reflecting</p>

освітлення.

б- Освітлення через відбиття – освітлення певної зони, завдяки відбиттю від нижнього шару хмар світла, що дає прожектор. Перший і/чи другий ефект з'являється, коли прожектор, що застосовується, розміщений у закритій зоні чи має місце максимальна концентрація світлових променів.

Джерело: ФР

нерозфасоване пальне

Пальне, що зберігається у резервуарах великої ємності і транспортується у автоцистернах або у вагонах-цистернах.

Джерело: ФР

нерозфасовані нафтопродукти

Нафтопродукти, які мають форму рідини та перевозяться різним шляхом та зберігаються в цистернах або в спеціальних ємностях більш ніж 250 літрів.

Джерело: ФР

нерухома ціль

Усі цілі, що припинили рух та є статичними, які, іноді, є схованими під землею або слабо захищеними.

Джерело: ФР

несмертоносна дія

Сила, що не призводить до смертельних випадків чи серйозних поранень, внаслідок яких настає смерть. *Пов'язаний термін:* смертоносні сили.

Джерело: ФР

несмертоносна зброя

Устаткування, призначене для обмеження рухливості противника. Його вплив на людину обмежується тимчасовим фізичним або психологічним виведенням з ладу.

Джерело: ФР

несподіваний

Без попередження, позапланово. Інколи використовується для висування на вогневу позицію.

Джерело: ФР

d'une zone grâce à la réflexion par la couche basse des nuages de la lumière émise par un projecteur.

L'un et/ou l'autre de ces effets se produisent lorsqu'un projecteur est utilisé à partir d'une position défilée ou en faisceau ouvert au maximum.

Source : FRA

carburant en vrac

Carburant stocké dans des réservoirs de grande capacité et transporté à l'aide de camions-citernes ou de wagons-réservoirs.

Source : FRA

produit pétrolier en vrac

Produit pétrolier liquide transporté par divers moyens et entreposé en citernes ou en récipient ayant une capacité unitaire supérieure à 250 litres.

Source : FRA

objectif fixe

Toutes les cibles constituant un objectif sont arrêtées et stables, éventuellement enterrées ou faiblement protégées.

Source : FRA

force non létale

Force dont l'emploi n'a pas pour objectif ou ne risque pas de provoquer la mort ou d'entraîner des blessures graves aux conséquences mortelles. *Aussi appelée* « force non mortelle ». *Terme connexe* : force létale.

Source : FRA

arme non létale

Équipement dont la vocation spécifique est d'exercer une contrainte envers un adversaire en limitant ses effets sur l'homme à une neutralisation temporaire physique ou psychologique.

Source : FRA

inopiné

Sans préavis ni planification. Se dit parfois pour certaines mises en batterie.

Source : FRA

light from low cloud.

Either or both of these effects are present when a searchlight is used in defilade or with its beam spread to maximum width.

Source : FRA

bulk fuel

Fuel stored in very large tanks and transported in tank trucks or tank wagons.

Source : FRA

bulk petroleum product

A liquid petroleum product transported by various means and stored in tanks or containers having an individual fill capacity greater than 250 litres.

Source : FRA

fixed target

All targets making up an objective are stopped and stable, that dug-in or weakly protected.

Source : FRA

non-deadly force

Force not intended or likely to cause death, or serious injury resulting in death. *Related term:* deadly force.

Source : FRA

non lethal weapons

Weapons designed and developed to incapacitate or fight off personnel, with a low probability of fatal outcome or permanent injuries, or to disable materiel, with a minimum of collateral damage or consequences on the environment.

Source : FRA

unexpected

Without any warning nor planning. Sometimes used for some emplacements.

Source : FRA

несправність

Пошкодження одиниці оснащення, техніки або її частини, які потребують незапланованого технічного ремонту.

Джерело: ФР

нестійка хімічна речовина

Хімічний препарат, термін дії якого триває лише під час проходження хмари або використання аерозолі.

Джерело: ФР

несумісність

Нездатність об'єднання засобів виконати поставлену задачу (через характер засобів, брак часу, одночасність поставлених задач...).

Джерело: ФР

несуча хвиля

Синусоїдальна хвиля, яка призначена для передачі сигналів. Частота цієї хвилі називається несучою частотою.

Джерело: ФР

нехарактерна логістика

Частина функціональних завдань тилу, які виконуються іншими відповідними штатно-організаційними одиницями (вид збройних сил або міжвидова служба), із залученням власних ресурсів та оснащення.

Джерело: ФР

нижня хмара

Хмара, яка утворюється внизу стовбура після ядерного вибуху. Під час підводного вибуху нижня хмара представляє собою рідкі краплі, які мають властивість переміщуватися як суцільна рідина. При підземному ядерному вибуху нижня хмара складається з твердих часток, однак, які мають властивості рідини.

Джерело: ФР

номенклатура

Метод класифікації, що дозволяє ідентифікувати обладнання.

Джерело: ФР

panne

Défaillance de tout ou partie d'un matériel nécessitant une intervention technique corrective non programmée.

Source : FRA

agent non persistant

Agent chimique dont la durée d'action se limite au temps de passage du nuage de vapeur ou d'aérosol.

Source : FRA

incompatibilité

Incapacité d'un groupement de moyens à accomplir une tâche déterminée (du fait de la nature des moyens, du manque de délais, de la simultanéité des actions à réaliser, ...).

Source : FRA

onde porteuse

Onde sinusoïdale que l'on module en vue de transmettre des signaux. La fréquence de cette onde est appelée fréquence porteuse.

Source : FRA

logistique non spécifique

Partie des fonctions logistiques pour laquelle les ressources et les compétences nécessaires à leur mise en oeuvre peuvent être réunies par un autre organisme que celui considéré (armée ou service interarmées).

Source : FRA

nuage de base

Nuage qui se dégage du bas de la colonne produite par l'explosion d'une arme nucléaire sous la surface du sol ou de l'eau. Dans les explosions sous-marines, le nuage de base est, en fait, un nuage de gouttelettes liquides qui a la propriété de se déplacer comme un fluide homogène. Pour les explosions souterraines, le nuage de base est constitué de petites particules solides, mais se comporte comme un fluide.

Source : FRA

nomenclature

Méthode de classement permettant d'identifier un matériel.

Source : FRA

failure - breakdown

Fault in one equipment or in one part of an equipment, requiring an unscheduled corrective technical intervention.

Source : FRA

non-persisting agent

Chemical agent whose action time is limited to the time the vapour or aerosol cloud passes by.

Source : FRA

incompatibility

Inability of a grouping of assets to carry out a given task (because of the nature of the assets, the lack of time, the simultaneity of all the actions to be carried out...).

Source : FRA

carrier wave (CW)

Sinusoidal wave modulated in order to transmit signals. The frequency of this wave is called carrier frequency.

Source : FRA

non-specific logistics

Part of the logistic functions for which the resources and the skills necessary for their operation can exist within another organization (service or joint support service) than the one under consideration.

Source : FRA

base surge

A cloud which rolls out from the bottom of the column produced by a subsurface burst of a nuclear weapon. For underwater bursts the surge is, in effect, a cloud of liquid droplets which has the property of flowing almost as if it were a homogeneous fluid. For subsurface land bursts the surge is made up of small solid particles but still behaves like a fluid.

Source : FRA

designation list

Classification method enabling the identification of equipment.

Source : FRA

норма		norme	standard
Сукупність національними міжнародними правилами, які визначають критерії підрахунку одиниць оснащення, мереж тощо. Джерело: ФР	прийнятих чи установами	Ensemble de règles adoptées par les instances nationales ou internationales et qui définissent des critères permettant une comptabilité entre matériels, réseaux, etc. Source : FRA	Set of rules adopted by national or international authorities, defining the criteria ensuring a compatibility between items of equipment, networks, etc. Source : FRA
норма добового забезпечення		jour standard d'approvisionnement	standard day of supply
Кількість запасів, що необхідна для життєдіяльності відповідно до норм або норм НАТО. Джерело: ФР	забезпечення підрозділу, національних	Quantité d'approvisionnement requise pour satisfaire aux besoins d'un jour moyen, basée sur les taux OTAN ou nationaux. Source : FRA	The total amount of supplies required for an average day based on Standing Group NATO or on national rates as appropriate. Source : FRA
норма добового постачання		taux de ravitaillement requis	required supply rate
Необхідна добова кількість боєприпасів для конкретного виду озброєння. У будь-якому іншому випадку, рівень добового постачання визначається як кількість одиниць щоденного споживання, що є необхідною, для здійснення необмеженої підтримки операцій протягом визначеного періоду часу. Джерело: ФР		Dans le cas de tout ce qui est tiré par des armes, quantité de munitions définie par un nombre de coups par arme et par jour. Dans le cas de tout autre article de ravitaillement, quantité définie par l'unité de mesure journalière appropriée, que l'on estime nécessaire au soutien sans restrictions des opérations d'une forme pour une période donnée. Source : FRA	The amount of ammunition expressed in rounds per weapon per day for those items fired by weapons, and of all other items of supply expressed in terms of appropriate unit of measure per day, estimated to sustain operations of any designated force without restriction for a specified period. Source : FRA
норма споживання		taux de consommation	consumption rate
Середня кількість продуктів, що споживається або витрачається підрозділом за визначений період часу (чи протягом подолання певної відстані тощо). Її вимірюють, застосовуючи одиницю вимірювання, що найкраще підходить для даної ситуації. Джерело: ФР		Quantité moyenne d'un produit qui est consommée ou dépensée pendant une unité de temps donnée (ou par unité de distance parcourue, etc) ; elle est exprimée en utilisant les unités de quantité les mieux appropriées pour l'application aux divers cas d'espèce. Source : FRA	The average quantity of an item consumed or expended during a given time interval, expressed in quantities by the most appropriate unit of measurement per applicable stated basis. Source : FRA
норма технічного забезпечення	технічного	taux de maintenance	maintenance rate
Відсоток кількості обладнання, що необхідне для здійснення додаткового постачання, не враховуючи штатне, для досягнення заздалегідь передбаченого рівня забезпечення. Джерело: ФР		Pourcentage de matériels à posséder en sus de ceux qui sont inscrits au DUO pour maintenir les dotations au niveau prévu à ce DUO. Source : FRA	Percentage of equipment which need to be owned in addition to the number mentioned in the TOE in order to keep the number of equipments fielded equal to that of the TOE. Source : FRA
норма постачання	узгодженого	taux de ravitaillement consenti	available supply rate
Рівень споживання, який може бути забезпечений, враховуючи наявні можливості та засоби постачання надані для спланованої операції або		Taux de consommation qui peut être assuré compte tenu des possibilités et des moyens de ravitaillement pour une opération planifiée ou pour une période donnée. Source : FRA	The rate of consumption that can be allocated considering the supplies and facilities available for a planned operation or a given period. Source : FRA

протягом визначеного періоду часу.

Джерело: ФР

нормалізація

1- Фінальна фаза операції під час якої відбувається передача повноважень від військової до цивільної влади. Фаза стандартизації складається з сукупності дій, які мають на меті поступово відновити систему цивільної влади в країні та повноцінне функціонування її державних інституцій. Цивільне керівництво проводить більшість своїх дій за військової підтримки.

2- Розробка і здійснення концепцій, доктрин, методів і проектів для забезпечення і підтримки необхідних рівнів сумісності, взаємозамінності, уніфікованості в оперативній, процедурній, матеріально-технічній, технічній і адміністративній галузях для досягнення оперативної сумісності.

Джерело: ФР

носій – засіб доставки

1- Частина системи зброї, що дозволяє транспортувати певну зброю до цілі.

2- У функції «розвідка», складова певної системи, що дозволяє переправити певну зброю або обладнання щоб забезпечити її застосування за достатніх умов.

Джерело: ФР

normalisation

1- Phase finale d'une opération, débutant une fois le transfert de responsabilité effectué à l'autorité civile, la phase de normalisation est constituée d'un ensemble d'actions contribuant à la restauration progressive de l'autorité d'un pays en crise et appuyant le retour au fonctionnement normal de ses institutions. Les autorités civiles conduisent l'essentiel des actions, avec le soutien des forces militaires.

2- Elaboration et mise en oeuvre de concepts, doctrines, procédures et conceptions visant à atteindre et à conserver les niveaux requis de compatibilité, d'interchangeabilité ou de communauté dans les domaines des opérations, des procédures, du matériel, de la technique et de l'administration dans le but de réaliser l'interopérabilité.

Source : FRA

vecteur

1- Partie d'un système d'arme qui permet de véhiculer une arme sur l'objectif.

2- Dans la fonction renseignement, composant d'un système permettant d'acheminer une arme ou un capteur sur un objectif ou une source afin d'en assurer l'emploi dans des conditions satisfaisantes.

Source : FRA

standardization

1- A final phase of an operation, starting once the transfer of responsibility to the civilian authority has been carried out, the normalization phase is composed of a series of actions contributing towards the progressive restoration of authority in a country in a crisis and supporting the return to the normal working of its institutions. Civilian authorities conduct most of the actions with the support of the military forces.

2- The development and implementation of concepts, doctrines, procedures and designs to achieve and maintain the required levels of compatibility, interchangeability or commonality in the operational, procedural, materiel, technical and administrative fields to attain interoperability.

Source : FRA

delivery system - delivery vehicle (UN)

1- Part of a weapon system enabling to lead a weapon up to the objective.

2- In the intelligence function, component of a system permitting to transport a weapon or a sensor onto a target or a source in order to ensure its best possible employment.

Source : FRA

Підп. до друку 08.11.2007. Формат 60×84¹/₈. Папір. офс. Гарнітура “Таймс”. Друк. офс.
Ум. друк. арк. 36,7. Обл.-вид. арк. 40,1. Наклад 100 прим. Зам. 122.

Віддруковано у видавництві “ЛОГОС” з оригіналів автора.
Свідоцтво ДК № 201 від 27.09.2000 р.
01030, Київ-30, вул. Богдана Хмельницького, 10, тел. 235-6003